Greek New Testament

Tischendorf 8th Edition

Bibles.org.uk, London.

The Books Of The New Testament

ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ Δαυείδ υἱοῦ Ἀβρα- **1**
άμ. Ἀβραὰμ ἐγέννησεν τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαὰκ δὲ ἐγέννησεν τὸν 2
Ἰακώβ, Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς
αὐτοῦ, Ἰούδας δὲ ἐγέννησεν τὸν Φάρες καὶ τὸν Ζάρα ἐκ 3
τῆς Θαμάρ, Φάρες δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐσρώμ, Ἐσρὼμ δὲ
ἐγέννησεν τὸν Ἀράμ, Ἀρὰμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμιναδάβ, 4
Ἀμιναδὰβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ναασσών, Ναασσὼν δὲ ἐγέννη-
σεν τὸν Σαλμών, Σαλμὼν δὲ ἐγέννησεν τὸν Βόες ἐκ τῆς 5
Ῥαχάβ, Βόες δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωβὴδ ἐκ τῆς Ῥούθ, Ἰωβὴδ
δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεσσαί, Ἰεσσαὶ δὲ ἐγέννησεν τὸν Δαυείδ 6
τὸν βασιλέα. Δαυείδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Σολομῶνα ἐκ τῆς
τοῦ Οὐρίου, Σολομὼν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ῥοβοάμ, Ῥοβοὰμ 7
δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιά, Ἀβιὰ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀσάφ Ἀσὰφ 8
δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσαφάτ, Ἰωσαφὰτ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰω-
ράμ, Ἰωρὰμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ὀζείαν Ὀζείας δὲ ἐγέννησεν 9
τὸν Ἰωαθάμ, Ἰωαθὰμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχάζ, Ἀχὰζ δὲ ἐγέν-
νησεν τὸν Ἑζεκίαν, Ἑζεκίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Μανασσῆ, 10
Μανασσῆς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμώς Ἀμὼς δὲ ἐγέννησεν τὸν
Ἰωσείαν Ἰωσείας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελ- 11
φοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος. Μετὰ δὲ τὴν 12
μετοικεσίαν Βαβυλῶνος Ἰεχονίας ἐγέννησεν τὸν Σαλαθιήλ,
Σαλαθιὴλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ζοροβαβέλ, Ζοροβαβὲλ δὲ ἐ- 13
γέννησεν τὸν Ἀβιούδ, Ἀβιοὺδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιακείμ,
Ἐλιακεὶμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀζώρ, Ἀζὼρ δὲ ἐγέννησεν τὸν 14
Σαδώκ, Σαδὼκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχείμ, Ἀχεὶμ δὲ ἐγέννησεν
τὸν Ἐλιούδ, Ἐλιοὺδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλεάζαρ, Ἐλεάζαρ 15
δὲ ἐγέννησεν τὸν Μαθθάν Μαθθάν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ,
Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσὴφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς 16
ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός. Πᾶσαι οὖν αἱ γε- 17
νεαὶ ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως Δαυείδ γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ
Δαυείδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσα-

ρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ
18 γενεαὶ δεκατέσσαρες. Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γένεσις
οὕτως ἦν. μνηστευθείσης τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰ-
ωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτούς, εὑρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα
19 ἐκ Πνεύματος Ἁγίου. Ἰωσὴφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς δίκαιος ὤν,
καὶ μὴ θέλων αὐτὴν δειγματίσαι ἐβουλήθη λάθρᾳ ἀπολῦ-
20 σαι αὐτήν. ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος, ἰδού, ἄγγελος
Κυρίου κατ᾽ ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ, λέγων, Ἰωσήφ, υἱὸς Δαυ-
είδ μὴ φοβηθῇς παραλαβεῖν Μαριὰμ τὴν γυναῖκά σου. τὸ
21 γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Πνεύματός ἐστιν Ἁγίου, τέξεται
δὲ υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν, αὐτὸς γὰρ
22 σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. τοῦτο δὲ
ὅλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Κυρίου διὰ τοῦ
23 προφήτου λέγοντος, Ἰδού, ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἕξει καὶ
τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ,
24 ὅ ἐστιν μεθερμηνευόμενον, Μεθ᾽ ἡμῶν ὁ Θεός. ἐγερθεὶς
δὲ Ἰωσὴφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ
25 ἄγγελος Κυρίου, καὶ παρέλαβεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ
οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν ἕως οὗ ἔτεκεν υἱόν καὶ ἐκάλεσεν τὸ
ὄνομα αὐτοῦ ΙΗΣΟΥΝ.
2 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας,
ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδού, μάγοι ἀπὸ ἀνα-
2 τολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα, λέγοντες, Ποῦ ἐστιν
ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· εἴδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν
ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ, καὶ ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ.
3 ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης ἐταράχθη, καὶ πᾶσα Ἱερο-
4 σόλυμα μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς
καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ, ἐπυνθάνετο παρ᾽ αὐτῶν ποῦ ὁ
5 Χριστὸς γεννᾶται. οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, Ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰ-
6 ουδαίας, οὕτως γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου, Καὶ σύ,
Βηθλέεμ γῆ Ἰούδα, οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν
Ἰούδα, ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος, ὅστις ποιμανεῖ
7 τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ. τότε Ἡρώδης, λάθρᾳ καλέσας
τοὺς μάγους, ἠκρίβωσεν παρ᾽ αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαι-
8 νομένου ἀστέρος. καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλέεμ εἶπεν

Πορευθέντες ἐξετάσατε ἀκριβῶς περὶ τοῦ παιδίου, ἐπὰν δὲ
εὕρητε, ἀπαγγείλατέ μοι, ὅπως κἀγὼ ἐλθὼν προσκυνήσω
αὐτῷ. οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως ἐπορεύθησαν, καὶ 9
ἰδοὺ, ὁ ἀστὴρ, ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ, προῆγεν αὐτοὺς,
ἕως ἐλθὼν ἐστάθη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον. ἰδόντες δὲ τὸν 10
ἀστέρα ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. καὶ ἐλθόντες 11
εἰς τὴν οἰκίαν, εἶδον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς
αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ, καὶ ἀνοίξαντες
τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα, χρυσὸν
καὶ λίβανον καὶ σμύρναν. καὶ χρηματισθέντες κατ᾽ ὄναρ 12
μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρώδην, δι᾽ ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν
εἰς τὴν χώραν αὐτῶν. Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν, ἰδοὺ, 13
ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ᾽ ὄναρ τῷ Ἰωσὴφ, λέγων, Ἐ-
γερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ
φεῦγε εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἴσθι ἐκεῖ ἕως ἂν εἴπω σοι, μέλλει
γὰρ Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον, τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. ὁ δὲ 14
ἐγερθεὶς παρέλαβεν τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυ-
κτὸς καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς 15
τελευτῆς Ἡρώδου, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Κυρίου διὰ
τοῦ προφήτου, λέγοντος, Ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν
μου. τότε Ἡρώδης, ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων, 16
ἐθυμώθη λίαν, καὶ ἀποστείλας ἀνεῖλεν πάντας τοὺς παῖ-
δας τοὺς ἐν Βηθλέεμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτῆς, ἀπὸ
διετοῦς καὶ κατωτέρω, κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἠκρίβωσεν πα-
ρὰ τῶν μάγων. τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ Ἰερεμίου τοῦ 17
προφήτου, λέγοντος, Φωνὴ ἐν Ῥαμὰ ἠκούσθη, κλαυθμὸς 18
καὶ ὀδυρμὸς πολύς, Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ
οὐκ ἤθελεν παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσίν τελευτήσαντος 19
δὲ τοῦ Ἡρώδου, ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ᾽ ὄναρ
τῷ Ἰωσὴφ ἐν Αἰγύπτῳ, λέγων, Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παι- 20
δίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραήλ,
τεθνήκασιν γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου. ὁ 21
δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ
καὶ εἰσῆλθεν εἰς γῆν Ἰσραήλ. ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος 22
βασιλεύει τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, Ἡρώδου

ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν, χρηματισθεὶς δὲ κατ᾽ ὄναρ, ἀνεχώ-
23 ρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐλθὼν κατῴκησεν
εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέθ, ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ
τῶν προφητῶν ὅτι Ναζωραῖος κληθήσεται.
3 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται Ἰωάννης ὁ βα-
2 πτιστὴς, κηρύσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας λέγων, Με-
3 τανοεῖτε, ἤγγικεν γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. οὗτος γάρ
ἐστιν ὁ ῥηθεὶς διὰ Ἠσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος, Φωνὴ
βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐ-
4 θείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχεν
τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμήλου, καὶ ζώνην δερμα-
τίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, ἡ δὲ τροφὴ ἦν αὐτοῦ ἀκρίδες
5 καὶ μέλι ἄγριον. τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἱεροσό-
λυμα καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ Ἰορ-
6 δάνου, καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ᾽ αὐτοῦ
7 ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. ἰδὼν δὲ πολλοὺς
τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτι-
σμα εἶπεν αὐτοῖς, Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν
8 φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς· ποιήσατε οὖν καρπὸν
9 ἄξιον τῆς μετανοίας, καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, Πα-
τέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ, λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ Θεὸς
10 ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. ἤδη δὲ ἡ
ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται, πᾶν οὖν δένδρον
μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.
11 ἐγὼ μὲν ὑμᾶς βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν, ὁ δὲ ὀπίσω
μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μού ἐστιν, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς
τὰ ὑποδήματα βαστάσαι, αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι
12 Ἁγίῳ καὶ πυρί, οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακα-
θαριεῖ τὴν ἅλωνα αὐτοῦ, καὶ συνάξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν
13 ἀποθήκην, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ. Τότε
παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην
14 πρὸς τὸν Ἰωάννην, τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ᾽ αὐτοῦ. ὁ δὲ διεκώ-
λυεν αὐτὸν λέγων, Ἐγὼ χρείαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι,
15 καὶ σὺ ἔρχῃ πρός με· ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς
αὐτόν, Ἄφες ἄρτι, οὕτως γὰρ πρέπον ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι

πᾶσαν δικαιοσύνην. τότε ἀφίησιν αὐτόν. βαπτισθεὶς δὲ ὁ 16
Ἰησοῦς εὐθὺς ἀνέβη ἀπὸ τοῦ ὕδατος, καὶ ἰδοὺ, ἀνεῴχθη-
σαν οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδεν Πνεῦμα θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ
περιστερὰν ἐρχόμενον ἐπ᾽ αὐτόν. καὶ ἰδοὺ, φωνὴ ἐκ τῶν 17
οὐρανῶν, λέγουσα, Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν
ᾧ εὐδόκησα.

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ Πνεύ- **4**
ματος, πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου. καὶ νηστεύσας 2
ἡμέρας τεσσεράκοντα καὶ τεσσεράκοντα, νύκτας ὕστερον
ἐπείνασεν καὶ προσελθὼν ὁ πειράζων εἶπεν, αὐτῷ Εἰ υἱὸς 3
εἶ τοῦ θεοῦ, εἰπὲ ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται. ὁ δὲ 4
ἀποκριθεὶς εἶπεν Γέγραπται, Οὐκ ἐπ᾽ ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ
ἄνθρωπος, ἀλλ᾽ ἐπὶ παντὶ ῥήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στό-
ματος Θεοῦ. Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν 5
ἁγίαν πόλιν, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ,
καὶ λέγει αὐτῷ, Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν κάτω, 6
γέγραπται γὰρ ὅτι Τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ
καὶ ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσίν σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον
τὸν πόδα σου. ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Πάλιν γέγραπται, Οὐκ 7
ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου. πάλιν παραλαμβάνει 8
αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν λίαν, καὶ δείκνυσιν αὐ-
τῷ πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν,
καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ταῦτά σοι πάντα δώσω, ἐὰν πεσὼν προσ- 9
κυνήσῃς μοι. τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ὕπαγε, Σατανᾶ. 10
γέγραπται γάρ, Κύριον τὸν Θεόν σου προσκυνήσεις, καὶ
αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. τότε ἀφίησιν αὐτὸν ὁ διάβολος, 11
καὶ ἰδοὺ, ἄγγελοι προσῆλθον καὶ διηκόνουν αὐτῷ. Ἀκού- 12
σας δὲ ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλι-
λαίαν, καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρὰ ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς 13
Καφαρναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν, ἐν ὁρίοις Ζαβουλὼν καὶ
Νεφθαλείμ, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἠσαΐου τοῦ προ- 14
φήτου, λέγοντος, Γῆ Ζαβουλὼν καὶ γῆ Νεφθαλείμ, ὁδὸν 15
θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν, ὁ 16
λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει φῶς εἶδεν μέγα, καὶ τοῖς κα-
θημένοις ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς.

17 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν καὶ λέγειν, Μετανο-
18 εῖτε, ἤγγικεν γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Περιπατῶν
δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδεν δύο ἀδελφούς,
Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν, ἦσαν
19 γὰρ ἁλεεῖς καὶ λέγει αὐτοῖς, Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω
20 ὑμᾶς ἁλεεῖς ἀνθρώπων. οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα
21 ἠκολούθησαν αὐτῷ. καὶ προβὰς ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄλλους
δύο ἀδελφούς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πα-
τρὸς αὐτῶν, καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν, καὶ ἐκάλεσεν
22 αὐτούς. οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα
23 αὐτῶν ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ περιῆγεν ἐν ὅλῃ τῇ Γα-
λιλαίᾳ διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύσσων
τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον
24 καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. καὶ ἀπῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐ-
τοῦ εἰς ὅλην τὴν Συρίαν, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας
τοὺς κακῶς ἔχοντας, ποικίλαις νόσοις καὶ βασάνοις συνε-
χομένους, καὶ δαιμονιζομένους, καὶ σεληνιαζομένους, καὶ
25 παραλυτικούς, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. καὶ ἠκολούθη-
σαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ Δεκαπόλεως
καὶ Ἱεροσολύμων καὶ Ἰουδαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.
5 Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος. καὶ καθίσαντος
2 αὐτοῦ, προσῆλθαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἀνοίξας
3 τὸ στόμα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς, λέγων, Μακάριοι οἱ
πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρα-
4 νῶν. Μακάριοι οἱ πραεῖς ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσιν τήν
5 γῆν Μακάριοι οἱ πενθοῦντες ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται
6 Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι
7 αὐτοὶ χορτασθήσονται. Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ
8 ἐλεηθήσονται. Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐ-
9 τοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται. Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ
10 υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται. Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνε-
κεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.
11 Μακάριοί ἐστε, ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσιν καὶ εἴ-

πωσιν πᾶν πονηρὸν καθ᾽ ὑμῶν ψευδόμενοι, ἕνεκεν ἐμοῦ,
χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς 12
οὐρανοῖς, οὕτως γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφήτας τοὺς πρὸ ὑ-
μῶν. Ὑμεῖς ἐστε τὸ ἅλας τῆς γῆς, ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, 13
ἐν τίνι ἁλισθήσεται· εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἔτι, εἰ μὴ βληθὲν ἔξω
καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ 14
κόσμου, οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη,
οὐδὲ καίουσιν λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, 15
ἀλλ᾽ ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ.
οὕτως λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅ- 16
πως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα, καὶ δοξάσωσιν τὸν πατέρα
ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον κατα- 17
λῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας, οὐκ ἦλθον καταλῦσαι
ἀλλὰ πληρῶσαι. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ 18
οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἓν ἢ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀ-
πὸ τοῦ νόμου ἕως ἂν πάντα γένηται. ὃς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν 19
τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων, καὶ διδάξῃ οὕτως τοὺς
ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐ-
ρανῶν, ὃς δ᾽ ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται
ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ἐὰν μὴ πε- 20
ρισσεύσῃ ὑμῶν ἡ δικαιοσύνη πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ
Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.
Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, Οὐ φονεύσεις, ὃς δ᾽ ἂν 21
φονεύσῃ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει, ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς 22
ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει, ὃς
δ᾽ ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, ῥακά, ἔνοχος ἔσται τῷ συνε-
δρίῳ, ὃς δ᾽ ἂν εἴπῃ, Μωρέ, ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν γέενναν τοῦ
πυρός. ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστή- 23
ριον, κἀκεῖ μνησθῇς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ,
ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ 24
ὕπαγε, πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἐλθὼν
πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. Ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου 25
ταχὺ, ἕως ὅτου εἶ μετ᾽ αὐτοῦ, ἐν τῇ ὁδῷ μήποτέ σε παραδῷ
ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ, καὶ ὁ κριτὴς τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ εἰς φυ-
λακὴν βληθήσῃ. ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν, 26

27 ἕως ἂν ἀποδῷς τὸν ἔσχατον κοδράντην. Ἠκούσατε ὅτι ἐρ-
28 ρέθη, Οὐ μοιχεύσεις. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ βλέπων
γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἐν τῇ
29 καρδίᾳ αὐτοῦ. εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει
σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ, συμφέρει γάρ σοι ἵνα
ἀπόληται ἓν τῶν μελῶν σου, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βλη-
30 θῇ εἰς γέενναν. καὶ εἰ ἡ δεξιά σου χεὶρ σκανδαλίζει σε,
ἔκκοψον αὐτὴν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ, συμφέρει γάρ σοι ἵνα
ἀπόληται ἓν τῶν μελῶν σου, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς
31 γέενναν. ἀπέλθῃ Ἐρρέθη δέ Ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα
32 αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀποστάσιον. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς
ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, παρεκτὸς λόγου πορνείας,
ποιεῖ αὐτὴν μοιχευθῆναι καὶ ὃς ἐὰν ἀπολελυμένην γαμήσῃ
33 μοιχᾶται. Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, Οὐκ
34 ἐπιορκήσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ κυρίῳ τοὺς ὅρκους σου. ἐ-
γὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὀμόσαι ὅλως, μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι
35 θρόνος ἐστὶν τοῦ Θεοῦ, μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστὶν
τῶν ποδῶν αὐτοῦ, μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστιν τοῦ
36 μεγάλου βασιλέως, μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὀμόσῃς, ὅτι οὐ
37 δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ποιῆσαι. ἢ μέλαιναν Ἔστω
δὲ ὁ λόγος ὑμῶν, ναὶ ναί, οὒ οὔ, τὸ δὲ περισσὸν τούτων
38 ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστιν. Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη, Ὀφθαλμὸν
39 ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, ἐγὼ δὲ λέγω ὑ-
μῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ, ἀλλ᾽ ὅστις σε ῥαπίζει εἰς τὴν
40 δεξιὰν σιαγόνα, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην, καὶ τῷ θέ-
λοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ
41 καὶ τὸ ἱμάτιον, καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἕν, ὕπαγε
42 μετ᾽ αὐτοῦ δύο. τῷ αἰτοῦντί σε δός καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ
43 σοῦ δανίσασθαι μὴ ἀποστραφῇς. Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη,
Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου, καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου,
44 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ προσ-
45 εύχεσθε ὑπὲρ τῶν διωκόντων ὑμᾶς, ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ
πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλ-
λει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ
46 ἀδίκους. ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα

μισθὸν ἔχετε· οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν καὶ 47
ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν
ποιεῖτε· οὐχὶ καὶ οἱ ἐθνικοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν· ἔσεσθε οὖν 48
ὑμεῖς τέλειοι, ὡς ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τέλειός ἐστιν

Προσέχετε δὲ τὴν δικαιοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπρο- **6**
σθεν τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς, εἰ δὲ μήγε,
μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν οὐρανοῖς. Ὅ- 2
ταν οὖν ποιῇς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου,
ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν
ταῖς ῥύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. σοῦ δὲ ποιοῦν- 3
τος ἐλεημοσύνην μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιά
σου, ὅπως ᾖ σου ἐλεημοσύνη ἡ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πα- 4
τήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι Καὶ ὅταν 5
προσεύχησθε οὐκ ἔσεσθε ὡς οἱ ὑποκριταί, ὅτι φιλοῦσιν ἐν
ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἑστῶτες
προσεύχεσθαι, ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις, ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. σὺ δὲ ὅταν προσεύ- 6
χῃ, εἴσελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου, καὶ κλείσας τὴν θύραν σου,
Πρόσευξαι τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου
ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι Προσευχόμενοι δὲ 7
μὴ βατταλογήσητε ὥσπερ οἱ ἐθνικοί, δοκοῦσιν γὰρ ὅτι ἐν
τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται. μὴ οὖν ὁμοιω- 8
θῆτε αὐτοῖς, οἶδεν γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὧν χρείαν ἔχετε πρὸ
τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν. οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς, 9
Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου,
ἐλθάτω ἡ βασιλεία σου, γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν 10
οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς, τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς 11
ἡμῖν σήμερον, καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς 12
καὶ ἡμεῖς ἀφήκαμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν, καὶ μὴ εἰσε- 13
νέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πο-
νηροῦ. ἐὰν γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα 14
αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος, ἐὰν 15
δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει
τὰ παραπτώματα ὑμῶν. Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε 16

ὡς οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί, ἀφανίζουσιν γὰρ τὰ πρόσωπα
αὐτῶν, ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες, ἀμὴν
17 λέγω ὑμῖν ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν σὺ δὲ νηστεύων
18 ἄλειψαί σου τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, ὅ-
πως μὴ φανῇς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ πατρί
σου τῷ ἐν τῷ κρυφαίῳ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ
19 κρυφαίῳ ἀποδώσει σοι Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς
ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σὴς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέ-
20 πται διορύσσουσιν καὶ κλέπτουσιν, θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν
θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σὴς οὔτε βρῶσις ἀφανί-
ζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν.
21 ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρός σου ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία
22 σου ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός, ἐὰν ᾖ, ὁ
ὀφθαλμός σου ἁπλοῦς ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται,
23 ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκο-
τεινὸν ἔσται. εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν τὸ σκότος
24 πόσον· οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν, ἢ γὰρ τὸν
ἕνα μισήσει, καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται,
καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει, οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν
25 καὶ μαμωνᾷ διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυ-
χῇ ὑμῶν, τί φάγητε μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν, τί ἐνδύσησθε.
οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστιν τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐν-
26 δύματος· ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ
σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν, οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθή-
κας. καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά, οὐχ ὑμεῖς
27 μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν· τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύνα-
28 ται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα· καὶ περὶ
ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε· καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ,
29 πῶς αὐξάνουσιν, οὐ κοπιῶσιν οὐδὲ νήθουσιν, λέγω δὲ ὑ-
μῖν ὅτι οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο
30 ὡς ἓν τούτων. εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, σήμερον ὄντα,
καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμ-
31 φιέννυσιν, οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι· μὴ οὖν
μεριμνήσητε, λέγοντες, Τί φάγωμεν, ἢ τί πίωμεν, ἢ τί πε-
32 ριβαλώμεθα· πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητοῦσιν, οἶδεν

γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρῄζετε τούτων ἁπάν-
των. ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν καὶ τὴν δικαιοσύνην 33
αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. μὴ οὖν με- 34
ριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον, ἡ γὰρ αὔριον μεριμνήσει ἑαυτῆς,
ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.

Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε, ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε **7**, 2
κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, μετρηθήσεται ὑμῖν.
τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ 3
σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς· ἢ 4
πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου, Ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἐκ τοῦ
ὀφθαλμοῦ σου, καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σοῦ· ὑ- 5
ποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σοῦ, τὴν δοκόν
καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ
τοῦ ἀδελφοῦ σου. Μὴ δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσίν μηδὲ βά- 6
λητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε
καταπατήσουσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν, καὶ στραφέν-
τες ῥήξωσιν ὑμᾶς. Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν, ζητεῖτε, 7
καὶ εὑρήσετε, κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. πᾶς γὰρ ὁ 8
αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει καὶ τῷ κρούοντι ἀ-
νοιγήσεται. ἢ τίς ἐστιν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν αἰτήσει ὁ 9
υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ· ἢ καὶ ἰχθὺν 10
αἰτήσει μὴ ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ· εἰ οὖν ὑμεῖς, πονηροὶ ὄν- 11
τες, οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ
μᾶλλον ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς
αἰτοῦσιν αὐτόν· πάντα οὖν ὅσα ἐὰν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑ- 12
μῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς, οὗτος γάρ
ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται. Εἰσέλθατε διὰ τῆς στενῆς 13
πύλης, ὅτι πλατεῖα [ἡ πύλη,] καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπά-
γουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοί εἰσιν οἱ εἰσερχόμενοι
δι' αὐτῆς, ὅτί στενὴ [ἡ πύλη,] καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ 14
ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωήν, καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὑρίσκοντες αὐ-
τήν. Προσέχετε ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται 15
πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασιν προβάτων, ἔσωθεν δὲ εἰσιν λύκοι
ἅρπαγες. ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς, 16
μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὰς ἢ ἀπὸ τριβόλων

17 σῦκα· οὕτως πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιει,
18 τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ, οὐ δύ-
ναται δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς ἐνεγκεῖν οὐδὲ
19 δένδρον σαπρὸν καρποὺς καλοὺς ἐνεγκεῖν πᾶν δένδρον
μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλε-
20 ται. ἄραγε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς.
21 οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι, Κύριε Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βα-
σιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρός
22 μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. πολλοὶ ἐροῦσίν μοι ἐν ἐκείνῃ
τῇ ἡμέρᾳ, Κύριε Κύριε, οὐ τῷ σῷ ὀνόματι ἐπροφητεύσαμεν
καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ σῷ ὀνό-
23 ματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν· καὶ τότε ὁμολογήσω
αὐτοῖς, ὅτι οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς, ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ
24 ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς
λόγους τούτους καὶ ποιεῖ αὐτοὺς ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ φρο-
νίμῳ, ὅστις ᾠκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν πέτραν,
25 καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ
ἄνεμοι, καὶ προσέπεσαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσεν
26 τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου
τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ ποιῶν αὐτούς, ὁμοιωθήσεται
ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ᾠκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν
27 ἄμμον, καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔ-
πνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ
28 ἔπεσεν καὶ ἦν ἡ πτῶσις αὐτῆς μεγάλη. Καὶ ἐγένετο ὅτε
ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους ἐξεπλήσσοντο οἱ
29 ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς
ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς. αὐτῶν
8 Καταβάντι δὲ αὐτῷ ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἠκολούθησαν αὐ-
2 τῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ ἰδού, λεπρὸς προσελθὼν προσεκύνει
3 αὐτῷ λέγων, Κύριε, ἐὰν θέλῃς δύνασαί με καθαρίσαι. καὶ
ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἥψατο αὐτοῦ λέγων, Θέλω, καθαρί-
4 σθητι. καὶ εὐθέως ἐκαθερίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα. καὶ λέγει
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ὅρα μηδενὶ εἴπῃς, ἀλλὰ ὕπαγε, σεαυτὸν
δεῖξον τῷ ἱερεῖ, καὶ προσένεγκον τὸ δῶρον ὃ προσέταξεν
5 Μωϋσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. Εἰσελθόντος δὲ αὐτοῦ εἰς

Καφαρναοὺμ προσῆλθεν αὐτῷ ἑκατοντάρχης παρακαλῶν
αὐτὸν, καὶ λέγων, Κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰ- 6
κίᾳ παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος. λέγει αὐτῷ Ἐγὼ 7
ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν. ἀποκριθεὶς δέ ὁ ἑκατοντάρχης 8
ἔφη, Κύριε, οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσ-
έλθῃς, ἀλλὰ μόνον εἰπὲ λόγῳ καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου.
καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἐμαυ- 9
τὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ, Πορεύθητι, καὶ πορεύεται,
καὶ ἄλλῳ, Ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου, Ποίη-
σον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν καὶ 10
εἶπεν τοῖς ἀκολουθοῦσιν, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσ-
ραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗρον. λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ ἀπὸ 11
ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἥξουσιν καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀ-
βραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ, ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν,
οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐξελεύσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώ- 12
τερον, ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.
καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἑκατοντάρχῃ Ὕπαγε, ὡς ἐπίστευσας 13
γενηθήτω σοι. καὶ ἰάθη ὁ παῖς ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ. Καὶ 14
ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου, εἶδεν τὴν πενθε-
ρὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρέσσουσαν, καὶ ἥψατο τῆς 15
χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός, καὶ ἠγέρθη,
καὶ διηκόνει αὐτῷ ὀψίας δὲ γενομένης προσήνεγκαν αὐτῷ 16
δαιμονιζομένους πολλούς, καὶ ἐξέβαλεν τὰ πνεύματα λόγῳ,
καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθεράπευσεν, ὅπως πλη- 17
ρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἠσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος, Αὐτὸς
τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβεν καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν. Ἰ- 18
δὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς πολλοὺς ὄχλους περὶ αὐτὸν, ἐκέλευσεν
ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. καὶ προσελθὼν εἷς γραμματεὺς εἶ- 19
πεν αὐτῷ, Διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ.
καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν 20
καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. Ἕτερος δὲ 21
τῶν μαθητῶν εἶπεν αὐτῷ, Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀ-
πελθεῖν καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου. ὁ δὲ λέγει αὐτῷ, Ἀ- 22
κολούθει μοι, καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν

23 νεκρούς. Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς τὸ πλοῖον, ἠκολούθησαν
24 αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. καὶ ἰδού, σεισμὸς μέγας ἐγένετο
ἐν τῇ θαλάσσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμά-
25 των, αὐτὸς δὲ ἐκάθευδεν Καὶ προσελθόντες ἤγειραν αὐτόν,
26 λέγοντες, Κύριε, σῶσον ἀπολλύμεθα. καὶ λέγει αὐτοῖς, Τί
δειλοί ἐστε, ὀλιγόπιστοι· Τότε ἐγερθεὶς ἐπετίμησεν τοῖς ἀ-
27 νέμοις καὶ τῇ θαλάσσῃ. καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. οἱ
δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν, λέγοντες, Ποταπός ἐστιν οὗτος,
28 ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα αὐτῷ· ὑπακούουσιν Καὶ
ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν
ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ τῶν μνημείων ἐξερ-
χόμενοι, χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ
29 τῆς ὁδοῦ ἐκείνης, καὶ ἰδού, ἔκραξαν λέγοντες, Τί ἡμῖν καὶ
σοί, υἱὲ τοῦ Θεοῦ· ἦλθες ὧδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς·
30 ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη.
31 οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλουν αὐτὸν, λέγοντες, Εἰ ἐκβάλλεις
32 ἡμᾶς, ἀπόστειλον ἡμᾶς εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. καὶ
εἶπεν αὐτοῖς, Ὑπάγετε. οἱ δὲ ἐξελθόντες ἀπῆλθον εἰς τοὺς
χοίρους, καὶ ἰδού, ὥρμησεν πᾶσα ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρη-
33 μνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασιν. οἱ δὲ
βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγει-
34 λαν πάντα, καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων. καὶ ἰδού, πᾶσα ἡ
πόλις ἐξῆλθεν εἰς ὑπάντησιν τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἰδόντες αὐτὸν,
παρεκάλεσαν ὅπως μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.
9 Καὶ ἐμβὰς εἰς πλοῖον διεπέρασεν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν
2 πόλιν. καὶ ἰδού, προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλί-
νης βεβλημένον, καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν
τῷ παραλυτικῷ, Θάρσει, τέκνον, ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι
3 καὶ ἰδού, τινες τῶν γραμματέων εἶπον ἐν ἑαυτοῖς, Οὗτος
4 βλασφημεῖ. καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶ-
5 πεν, Ἱνατί ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· τί
γάρ ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν, Ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι,
6 ἢ εἰπεῖν, Ἔγειρε καὶ περιπάτει· ἵνα δὲ εἰδῆτε, ὅτι ἐξουσίαν
ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας –
τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ, – Ἐγερθεὶς ἆρόν σου τὴν κλί-

νην, καὶ ὕπαγε εἰς τὸν καὶ ἐγερθεὶς ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον 7
αὐτοῦ. ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἐφοβήθησαν καὶ ἐδόξασαν τὸν 8
Θεὸν, τὸν δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις. Καὶ 9
παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ
τὸ τελώνιον, Μαθθαῖον λεγόμενον, καὶ λέγει αὐτῷ, Ἀκο-
λούθει μοι. καὶ ἀναστὰς ηκολούθει αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο 10
αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἰδοὺ, πολλοὶ τελῶναι καὶ
ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες, συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθη-
ταῖς αὐτοῦ. καὶ ἰδόντες οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς 11
αὐτοῦ, Διατί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ δι-
δάσκαλος ὑμῶν· ὁ δὲ ἀκούσας εἶπεν Οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ 12
ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. πορευθέντες δὲ 13
μάθετε τί ἐστιν, Ἔλεος θέλω, καὶ οὐ θυσίαν, οὐ γὰρ ἦλθον
καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλούς Τότε προσέρχονται 14
αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου, λέγοντες, Διατί ἡμεῖς καὶ οἱ Φα-
ρισαῖοι νηστεύομεν οἱ δὲ μαθηταί σου οὐ νηστεύουσιν καὶ 15
εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος
πενθεῖν, ἐφ' ὅσον μετ' αὐτῶν ἐστιν ὁ νυμφίος· ἐλεύσονται δὲ
ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύ-
σουσιν. Οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου 16
ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ. αἴρει γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ
ἱματίου, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται. οὐδὲ βάλλουσιν οἶ- 17
νον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς, εἰ δὲ μήγε, ῥήγνυνται οἱ
ἀσκοί, καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπόλλυνται, ἀλλὰ
βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινούς, καὶ ἀμφότεροι
συντηροῦνται. Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, ἰδοὺ, ἄρ- 18
χων εἰσελθὼν προσεκύνει αὐτῶ, λέγων Ἡ θυγάτηρ μου ἄρτι
ἐτελεύτησεν, ἀλλὰ ἐλθὼν ἐπίθες τὴν χεῖρά σου ἐπ' αὐτήν,
καὶ ζήσεται. Καὶ ἐγερθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθει αὐτῷ καὶ 19
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. καὶ ἰδοὺ, γυνὴ αἱμορροοῦσα δώδεκα 20
ἔτη, προσελθοῦσα ὄπισθεν, ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱ-
ματίου αὐτοῦ. ἔλεγεν γὰρ ἐν ἑαυτῇ, Ἐὰν μόνον ἅψωμαι 21
τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, σωθήσομαι. ὁ δὲ στραφεὶς καὶ ἰδὼν 22
αὐτὴν, εἶπεν Θάρσει, θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε.
καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. καὶ ἐλθὼν ὁ 23

Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος, καὶ ἰδὼν τοὺς αὐλη-
24 τὰς καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον, ἔλεγεν Ἀναχωρεῖτε, οὐ
γὰρ ἀπέθανεν τὸ κοράσιον, ἀλλὰ καθεύδει. καὶ κατεγέ-
25 λων αὐτοῦ. ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐκράτησεν
26 τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἠγέρθη τὸ κοράσιον. καὶ ἐξῆλθεν
27 ἡ φήμη αὕτη εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην. Καὶ παράγοντι
ἐκεῖθεν τῷ Ἰησοῦ, ἠκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοὶ, κράζον-
28 τες καὶ λέγοντες, Ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὸς Δαυείδ ἐλθόντι δὲ
εἰς τὴν οἰκίαν, προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοί, καὶ λέγει αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς, Πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι· λέγουσιν
29 αὐτῷ, Ναί, Κύριε. τότε ἥψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, λέ-
30 γων, Κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν. καὶ ἀνεῴχθη-
σαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί. καὶ ἐνεβριμήθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς
31 λέγων, Ὁρᾶτε μηδεὶς γινωσκέτω. οἱ δὲ ἐξελθόντες διεφή-
32 μισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ. Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων,
ἰδοὺ, προσήνεγκαν αὐτῷ ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον,
33 καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου, ἐλάλησεν ὁ κωφός, καὶ ἐ-
θαύμασαν οἱ ὄχλοι, λέγοντες, Οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν
34 τῷ Ἰσραήλ. οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον, Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν
35 δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς
τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συνα-
γωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας,
36 καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἰδὼν δὲ
τοὺς ὄχλους, ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν, ὅτι ἦσαν ἐσκυλμέ-
37 νοι καὶ ἐρριμμένοι ὡσεὶ πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα. τότε
λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Ὁ μὲν θερισμὸς πολύς, οἱ δὲ ἐρ-
38 γάται ὀλίγοι, δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ, ὅπως
ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.
10 καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, ἔ-
δωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὥστε ἐκβάλ-
λειν αὐτά, καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλα-
2 κίαν. Τῶν δὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὀνόματά ἐστιν ταῦτα,
πρῶτος Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος, καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς
αὐτοῦ, καὶ Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννης ὁ ἀ-
3 δελφὸς αὐτοῦ, Φίλιππος, καὶ Βαρθολομαῖος, Θωμᾶς, καὶ

Μαθθαῖος ὁ τελώνης, Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου καὶ Λεββαῖος
Σίμων ὁ Καναναῖος καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης ὁ καὶ παρα- 4
δοὺς αὐτόν. τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς 5
παραγγείλας αὐτοῖς, λέγων, Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε,
καὶ εἰς πόλιν Σαμαριτῶν μὴ εἰσέλθητε, πορεύεσθε δὲ μᾶλ- 6
λον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. πορευ- 7
όμενοι δὲ κηρύσσετε, λέγοντες ὅτι Ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν
οὐρανῶν. Ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, νεκροὺς ἐγείρετε, λε- 8
προὺς καθαρίζετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε. δωρεὰν ἐλάβετε,
δωρεὰν δότε. Μὴ κτήσησθε χρυσὸν, μηδὲ ἄργυρον, μη- 9
δὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν, μὴ πήραν εἰς ὁδὸν, μηδὲ 10
δύο χιτῶνας, μηδὲ ὑποδήματα, μηδὲ ῥάβδον, ἄξιος γὰρ ὁ
ἐργάτης τῆς τροφῆς αὐτοῦ εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν ἢ κώμην εἰσ- 11
έλθητε, ἐξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ ἄξιός ἐστιν, κἀκεῖ μείνατε,
ἕως ἂν ἐξέλθητε. εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, ἀσπάσα- 12
σθε αὐτήν. καὶ ἐὰν μὲν ᾖ ἡ οἰκία ἀξία, ἐλθάτω ἡ εἰρήνη 13
ὑμῶν ἐπ' αὐτήν, ἐὰν δὲ μὴ ᾖ ἀξία, ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς
ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. καὶ ὃς ἂν μὴ δέξηται ὑμᾶς μηδὲ ἀ- 14
κούσῃ τοὺς λόγους ὑμῶν, ἐξερχόμενοι ἔξω τῆς οἰκίας ἢ τῆς
πόλεως ἐκείνης, ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν ἐκ τῶν ποδῶν ὑ-
μῶν. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται γῇ Σοδόμων καὶ 15
Γομόρρων ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. Ἰδοὺ, 16
ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων, γίνεσθε
οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις, καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ περιστεραί.
προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων. παραδώσουσιν γὰρ ὑμᾶς 17
εἰς συνέδρια, καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μαστιγώσουσιν
ὑμᾶς, καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε ἕνε- 18
κεν ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν. ὅταν δὲ 19
παραδῶσιν ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ τί λαλήσητε, δο-
θήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί λαλήσητε, οὐ γὰρ 20
ὑμεῖς ἐστε οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τοῦ πατρὸς ὑμῶν
τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν. παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς 21
θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ
γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. καὶ ἔσεσθε μισούμενοι 22
ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου, ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος,

23 οὗτος σωθήσεται. ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύ-
τῃ, φεύγετε εἰς τὴν ἑτέραν, ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ
τελέσητε τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ, ἕως ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
24 θρώπου. Οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον, οὐδὲ
25 δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ. ἀρκετὸν τῷ μαθητῇ ἵνα
γένηται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριος
αὐτοῦ. εἰ τὸν οἰκοδεσπότην Βεελζεβοὺλ ἐπεκάλεσαν πόσῳ
26 μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς αὐτοῦ· μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτούς,
οὐδὲν γάρ ἐστιν κεκαλυμμένον, ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται,
27 καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται. ὃ λέγω ὑμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ,
εἴπατε ἐν τῷ φωτί, καὶ ὃ εἰς τὸ οὖς ἀκούετε, κηρύξατε ἐπὶ
28 τῶν δωμάτων. καὶ μὴ φοβεῖσθε ἀπὸ τῶν ἀποκτεννόντων τὸ
σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι. φοβεῖσθε
δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι
29 ἐν γεέννῃ. οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου πωλεῖται· καὶ ἓν
ἐξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν, ἄνευ τοῦ πατρὸς ὑμῶν,
30 ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἠριθμημέναι εἰ-
31 σίν μὴ οὖν φοβεῖσθε, πολλῶν στρουθίων διαφέρετε ὑμεῖς.
32 πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώ-
πων, ὁμολογήσω κἀγὼ ἐν αὐτῷ, ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου
33 τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ὅστις δ᾽ ἂν ἀρνήσηταί με ἔμπροσθεν τῶν
ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι κἀγὼ αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ πατρός
34 μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρή-
νην ἐπὶ τὴν γῆν, οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν.
35 ἦλθον γὰρ διχάσαι ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ
θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς, καὶ νύμφην κατὰ τῆς
36 πενθερᾶς αὐτῆς, καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ οἰκιακοὶ
37 αὐτοῦ. Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν
μου ἄξιος, καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ, οὐκ ἔ-
38 στιν μου ἄξιος. καὶ ὃς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ
39 ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστιν μου ἄξιος. ὁ εὑρὼν τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν
40 αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ εὑρήσει αὐτήν. Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ
δέχεται, καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με.
41 ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου μισθὸν προφή-

του λήμψεται καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου
μισθὸν δικαίου λήμψεται καὶ ὃς ἂν ποτίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν 42
τούτων ποτήριον ψυχροῦ μόνον εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.
Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσσων τοῖς δώ- **11**
δεκα μαθηταῖς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν τοῦ διδάσκειν καὶ
κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν. Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκού- 2
σας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, πέμψας διὰ
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, εἶπεν αὐτῷ, Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἕτε- 3
ρον προσδοκῶμεν· καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, 4
Πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ ἀκούετε καὶ βλέπετε,
τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν καὶ χωλοὶ περιπατοῦσιν λεπροὶ κα- 5
θαρίζονται, καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν καὶ νεκροὶ ἐγείρονται,
καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται, καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ 6
σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. τούτων δὲ πορευομένων ἤρξατο ὁ 7
Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάννου, Τί ἐξήλθατε εἰς
τὴν ἔρημον θεάσασθαι· κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμε-
νον· ἀλλὰ τί ἐξήλθατε ἰδεῖν· ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἠμ- 8
φιεσμένον· ἰδού, οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις
τῶν βασιλέων Ἀλλὰ τί ἐξήλθατε προφήτην· ἰδεῖν· ναί, λέγω 9
ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου, οὗτός ἐστιν περὶ οὗ γέ- 10
γραπται, Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσ-
ώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου.
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μεί- 11
ζων Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ
τῶν οὐρανῶν μείζων αὐτοῦ ἐστιν. ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰ- 12
ωάννου τοῦ βαπτιστοῦ ἕως ἄρτι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν
βιάζεται, καὶ βιασταὶ ἁρπάζουσιν αὐτήν. πάντες γὰρ οἱ 13
προφῆται καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάννου ἐπροφήτευσαν, καὶ εἰ 14
θέλετε δέξασθαι, αὐτός ἐστιν Ἠλείας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι.
ὁ ἔχων ὦτα ἀκουέτω. τίνι δὲ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην· 15, 16
ὁμοία ἐστὶν παιδίοις καθημένοις ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἃ προσ-
φωνοῦντα τοῖς ἑτέροις λέγουσιν, Ηὐλήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ 17
ὠρχήσασθε, ἐθρηνήσαμεν καὶ οὐκ ἐκόψασθε. ἦλθεν γὰρ 18
Ἰωάννης μήτε ἐσθίων μήτε πίνων, καὶ λέγουσιν Δαιμόνιον

19 ἔχει. ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ
λέγουσιν, Ἰδού, ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν
φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν. καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν
20 ἔργων αὐτῆς. Τότε ἤρξατο ὀνειδίζειν τὰς πόλεις ἐν αἷς
ἐγένοντο αἱ πλεῖσται δυνάμεις αὐτοῦ, ὅτι οὐ μετενόησαν,
21 Οὐαί σοι, Χοραζίν, οὐαί σοι, Βηθσαϊδάν ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ
Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι
22 ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ μετενόησαν. πλὴν λέγω ὑμῖν, Τύ-
ρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ ὑμῖν.
23 καὶ σύ, Καφαρναούμ μὴ ἕως οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ ἕως ᾅδου
καταβιβασθήσῃ, ὅτι εἰ ἐν Σοδόμοις ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις
24 αἱ γενόμεναι ἐν σοί, ἔμεινεν ἂν μέχρι τῆς σήμερον. πλὴν
λέγω ὑμῖν, ὅτι γῇ Σοδόμων ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ
25 κρίσεως, ἢ σοί. Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς
εἶπεν, Ἐξομολογοῦμαί σοι, πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ
τῆς γῆς, ὅτι ἔκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ
26 ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις, ναί ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως εὐδο-
27 κία ἐγένετο ἔμπροσθέν σου. πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ
πατρός μου, καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει, τὸν υἱόν, εἰ μὴ ὁ πα-
τήρ, οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἐπιγινώσκει εἰ μὴ ὁ υἱὸς, καὶ ᾧ ἐὰν
28 βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι. δεῦτε πρός με πάντες οἱ κο-
29 πιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς. ἄρατε
τὸν ζυγόν μου ἐφ' ὑμᾶς καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πραΰς
εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ εὑρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς
30 ψυχαῖς ὑμῶν, ὁ γὰρ ζυγός μου χρηστὸς, καὶ τὸ φορτίον
μου ἐλαφρόν ἐστιν.

12 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάββασιν
διὰ τῶν σπορίμων, οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπείνασαν, καὶ
2 ἤρξαντο τίλλειν στάχυας καὶ ἐσθίειν. οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰ-
δόντες εἶπαν αὐτῷ, Ἰδού, οἱ μαθηταί σου ποιοῦσιν ὃ οὐκ
3 ἔξεστιν ποιεῖν ἐν σαββάτῳ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Οὐκ ἀνέ-
γνωτε τί ἐποίησεν Δαυείδ ὅτε ἐπείνασεν καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ,
4 πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς
προθέσεως ἔφαγον, ὃ οὐκ ἐξὸν ἦν αὐτῷ φαγεῖν, οὐδὲ τοῖς
5 μετ' αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσιν μόνοις· ἢ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν

τῷ νόμῳ, ὅτι τοῖς σάββασιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὸ σάββατον
βεβηλοῦσιν καὶ ἀναίτιοί εἰσιν λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι τοῦ ἱεροῦ 6
μεῖζόν ἐστιν ὧδε. εἰ δὲ ἐγνώκειτε τί ἐστιν, Ἔλεος θέλω καὶ 7
οὐ θυσίαν, οὐκ ἂν κατεδικάσατε τοὺς ἀναιτίους. κύριος 8
γάρ ἐστιν τοῦ σαββάτου ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ μεταβὰς 9
ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν, καὶ ἰδοὺ ἄνθρω- 10
πος χεῖρα ἔχων ξηράν. καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες,
Εἰ ἔξεστιν τοῖς σάββασιν θεραπεῦσαι ἵνα κατηγορήσωσιν
αὐτοῦ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Τίς ἔσται ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, 11
ὃς ἕξει πρόβατον ἕν, καὶ ἐὰν ἐμπέσῃ τοῦτο τοῖς σάββασιν
εἰς βόθυνον, οὐχὶ κρατήσει αὐτὸ καὶ ἐγερεῖ· πόσῳ οὖν 12
διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου. ὥστε ἔξεστιν τοῖς σάββασιν
καλῶς ποιεῖν. τότε λέγει τῷ ἀνθρώπῳ, Ἔκτεινόν σου. τὴν 13
χεῖρα καὶ ἐξέτεινεν καὶ ἀπεκατεστάθη ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη.
ἐξελθόντες, δὲ οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον κατ' αὐτοῦ 14
ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν. ὁ δὲ Ἰησοῦς γνοὺς ἀνεχώρησεν 15
ἐκεῖθεν, καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν
αὐτοὺς πάντας, καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς, ἵνα μὴ φανερὸν 16
αὐτὸν ποιήσωσιν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἠσαΐου τοῦ 17
προφήτου, λέγοντος, Ἰδοὺ, ὁ παῖς μου ὃν ᾑρέτισα, ὁ ἀγα- 18
πητός μου εἰς ὃν ηὐδόκησεν ἡ ψυχή μου, θήσω τὸ πνεῦμά
μου ἐπ' αὐτόν, καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ. οὐκ 19
ἐρίσει, οὐδὲ κραυγάσει οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν ταῖς πλατείαις
τὴν φωνὴν αὐτοῦ. κάλαμον συντετριμμένον οὐ κατεάξει, 20
καὶ λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει, ἕως ἂν ἐκβάλῃ εἰς νῖκος
τὴν κρίσιν. καὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιοῦσιν Τότε 21, 22
προσηνέχθη αὐτῷ δαιμονιζόμενος, τυφλὸς καὶ κωφός, καὶ
ἐθεράπευσεν αὐτόν, ὥστε τὸν κωφὸν λαλεῖν καὶ βλέπειν.
καὶ ἐξίσταντο πάντες οἱ ὄχλοι καὶ ἔλεγον, Μήτι οὗτός ἐστιν 23
ὁ υἱὸς Δαυείδ οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες εἶπον, Οὗτος 24
οὐκ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια, εἰ μὴ ἐν τῷ Βεελζεβοὺλ ἄρχοντι
τῶν δαιμονίων. εἰδὼς δὲ τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν, εἶπεν αὐ- 25
τοῖς, Πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς ἐρημοῦται, καὶ
πᾶσα πόλις ἢ οἰκία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς, οὐ σταθήσε-
ται. καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς τὸν Σατανᾶν ἐκβάλλει, ἐφ' ἑαυτὸν 26

27 ἐμερίσθη, πῶς οὖν σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ· καὶ εἰ ἐ-
γὼ ἐν Βεελζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι
28 ἐκβάλλουσιν διὰ τοῦτο αὐτοὶ κριταὶ. ἔσονται ὑμῶν εἰ δὲ ἐν
Πνεύματι Θεοῦ ἐγω ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ'
29 ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ἢ πῶς δύναταί τις εἰσελθεῖν εἰς
τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἁρπάσαι ἐὰν
μὴ πρῶτον δήσῃ τὸν ἰσχυρόν· καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ
30 διαρπάσῃ. ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ, κατ' ἐμοῦ ἐστιν καὶ ὁ μὴ
31 συνάγων μετ' ἐμοῦ, σκορπίζει. διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, Πᾶσα
ἁμαρτία καὶ βλασφημία ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις, ἡ δὲ
32 τοῦ Πνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφεθήσεται καὶ ὃς ἐὰν εἴ-
πῃ λόγον κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ,
ὃς δ' ἂν εἴπῃ κατὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, οὐκ ἀφεθή-
33 σεται αὐτῷ, οὔτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι. ἢ
ποιήσατε τὸ δένδρον καλὸν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν,
ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον σαπρὸν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σα-
34 πρόν, ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον γινώσκεται. γεννή-
ματα ἐχιδνῶν, πῶς δύνασθε ἀγαθὰ λαλεῖν, πονηροὶ ὄντες·
35 ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας τὸ στόμα λαλεῖ. ὁ
ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει τά ἀ-
γαθά, καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ
36 ἐκβάλλει πονηρά. λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι πᾶν ῥῆμα ἀργὸν ὃ
λαλήσουσιν οἱ ἄνθρωποι, ἀποδώσουσιν περὶ αὐτοῦ λόγον
37 ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. ἐκ γὰρ τῶν λόγων σου δικαιωθήσῃ,
38 καὶ ἐκ τῶν λόγων σου καταδικασθήσῃ. Τότε ἀπεκρίθη-
σαν αὐτῷ τινες τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, λέγοντες,
39 Διδάσκαλε, θέλομεν ἀπὸ σοῦ σημεῖον ἰδεῖν. ὁ δὲ ἀπο-
κριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον
ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον
40 Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. ὥσπερ γὰρ ἦν Ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ
τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, οὕτως ἔσται ὁ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ
41 τρεῖς νύκτας. ἄνδρες Νινευεῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει
μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν, ὅτι με-
τενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ, πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε.

βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς 42
ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτήν, ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς
γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος καὶ ἰδού, πλεῖον Σο-
λομῶνος ὧδε. ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ 43
τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι᾽ ἀνύδρων τόπων, ζητοῦν ἀνά-
παυσιν, καὶ οὐχ εὑρίσκει. τότε λέγει, εἰς τὸν οἶκόν μου 44
Ἐπιστρέψω ὅθεν ἐξῆλθον, καὶ ἐλθὸν εὑρίσκει σχολάζοντα,
καὶ σεσαρωμένον, καὶ κεκοσμημένον. τότε πορεύεται καὶ 45
παραλαμβάνει μεθ᾽ ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα πονηρό-
τερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ γίνεται τὰ
ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρώτων. οὕτως
ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ πονηρᾷ. Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος 46
τοῖς ὄχλοις, ἰδοὺ ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἱστήκει-
σαν ἔξω, ζητοῦντες αὐτῷ λαλῆσαι. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν 48
τῷ λέγοντι αὐτῷ, Τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου· καὶ τίνες εἰσὶν οἱ
ἀδελφοί μου· καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐπὶ τοὺς μαθητὰς αὐ- 49
τοῦ εἶπεν, Ἰδού, ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. ὅστις 50
γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς,
αὐτός μου ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.

Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐκ τῆς οἰκίας ἐ- **13**
κάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν. καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν 2
ὄχλοι πολλοί, ὥστε αὐτὸν εἰς πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι,
καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἱστήκει. καὶ ἐλάλη- 3
σεν αὐτοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς, λέγων, Ἰδού, ἐξῆλθεν ὁ
σπείρων τοῦ σπείρειν. καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν, ἃ μὲν 4
ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ῏ελθεν τὰ πετεινὰ, καὶ κατέφα-
γεν αὐτά. ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ πετρώδη, ὅπου οὐκ εἶχεν 5
γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἐξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος
γῆς, ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ 6
ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη. ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας, 7
καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ ἔπνιξαν αὐτά. ἄλλα δὲ ἔ- 8
πεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν, καὶ ἐδίδου καρπόν, ὃ μὲν
ἑκατόν, ὃ δὲ ἑξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα. ὁ ἔχων ὦτα ἀκου- 9
έτω. Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπαν αὐτῷ, Διατί ἐν 10
παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ὅτι Ὑμῖν 11

δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐ-
12 κείνοις δὲ οὐ δέδοται. ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ καὶ
περισσευθήσεται, ὅστις δὲ οὐκ ἔχει καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται
13 ἀπ᾽ αὐτοῦ. διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ, ὅτι βλέ-
ποντες οὐ βλέπουσιν καὶ ἀκούοντες οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ
14 συνίουσιν καὶ ἀναπληροῦται αὐτοῖς ἡ προφητεία Ἠσαΐου,
ἡ λέγουσα, Ἀκοῇ ἀκούσετε, καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέπον-
15 τες βλέψετε, καὶ οὐ μὴ ἴδητε. ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία
τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶν βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς
ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλ-
μοῖς, καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσιν καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν καὶ
16 ἐπιστρέψωσιν καὶ ἰάσομαι αὐτούς. Ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ
ὀφθαλμοὶ, ὅτι βλέπουσιν καὶ τὰ ὦτα ὑμῶν, ὅτι ἀκούουσιν
17 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμη-
σαν ἰδεῖν ἃ βλέπετε, καὶ οὐκ ἴδαν καὶ ἀκοῦσαι ἅ ἀκούετε
18 καὶ οὐκ ἤκουσαν. ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν
19 τοῦ σπείραντος. παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασι-
λείας καὶ μὴ συνιέντος, ἔρχεται ὁ πονηρὸς, καὶ ἁρπάζει
τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ
20 τὴν ὁδὸν σπαρείς. ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρείς, οὗτός
ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβά-
21 νων αὐτόν, οὐκ ἔχει δὲ ῥίζαν ἐν ἑαυτῷ, ἀλλὰ πρόσκαιρός
ἐστιν γενομένης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, εὐ-
22 θὺς σκανδαλίζεται. ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρείς, οὗτός
ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος καὶ
ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συμπνίγει τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος
23 γίνεται. ὁ δὲ ἐπὶ τὴν καλὴν γῆν σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ
τὸν λόγον ἀκούων καὶ συνιείς ὃς δὴ καρποφορεῖ, καὶ ποι-
24 εῖ, ὃ μὲν ἑκατόν, ὃ δὲ ἑξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα. Ἄλλην
παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς, λέγων, Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία
τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ σπείραντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ
25 αὐτοῦ, ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους, ἦλθεν αὐτοῦ
ὁ ἐχθρὸς, καὶ ἐπέσπειρεν ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου, καὶ
26 ἀπῆλθεν. ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος καὶ καρπὸν ἐποίη-
27 σεν τότε ἐφάνη καὶ τὰ ζιζάνια. προσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι

τοῦ οἰκοδεσπότου εἶπον αὐτῷ, Κύριε οὐχὶ καλὸν σπέρμα
ἔσπειρας ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ· πόθεν οὖν ἔχει ζιζάνια· ὁ δὲ ἔφη 28
αὐτοῖς, Ἐχθρὸς ἄνθρωπος τοῦτο ἐποίησεν. οἱ δὲ δοῦλοι
λέγουσιν αὐτῷ, Θέλεις οὖν ἀπελθόντες συλλέξωμεν αὐτά·
ὁ δέ φησιν Οὔ, μήποτε, συλλέγοντες τὰ ζιζάνια, ἐκριζώσητε 29
ἅμα αὐτοῖς τὸν σῖτον. ἄφετε συναυξάνεσθαι ἀμφότερα 30
μέχρι τοῦ θερισμοῦ, καὶ ἐν καιρῷ τοῦ θερισμοῦ ἐρῶ τοῖς
θερισταῖς, Συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια, καὶ δήσατε αὐτὰ
εἰς δέσμας πρὸς τὸ κατακαῦσαι αὐτά, τὸν δὲ σῖτον συναγά-
γετε εἰς τὴν ἀποθήκην μου. Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν 31
αὐτοῖς λέγων, Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν κόκκῳ
σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ,
ὃ μικρότερον μέν ἐστιν πάντων τῶν σπερμάτων, ὅταν δὲ αὐ- 32
ξηθῇ, μεῖζον τῶν λαχάνων ἐστὶν καὶ γίνεται δένδρον, ὥστε
ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατασκηνοῦν ἐν τοῖς
κλάδοις αὐτοῦ. Ἄλλην παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς, Ὁ- 33
μοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ
ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον.
Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις, 34
καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐδὲν ἐλάλει αὐτοῖς, ὅπως πληρωθῇ 35
τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου, Ἠσαΐου λέγοντος, Ἀνοίξω ἐν
παραβολαῖς τὸ στόμα μου, ἐρεύξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ κα-
ταβολῆς Τότε ἀφεὶς τοὺς ὄχλους ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ 36
προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Φράσον ἡμῖν
τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς 37
εἶπεν Ὁ σπείρων τὸ καλὸν σπέρμα, ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που, ὁ δὲ ἀγρός ἐστιν ὁ κόσμος, τὸ δὲ καλὸν σπέρμα, οὗτοί 38
είσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας, τὰ δὲ ζιζάνιά εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ
πονηροῦ, ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπείρας αὐτά ἐστιν ὁ διάβολος, ὁ 39
δὲ θερισμὸς συντέλεια αἰῶνός ἐστιν, οἱ δὲ θερισταὶ ἄγγελοί
εἰσιν. ὥσπερ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καὶ πυρὶ κατακαί- 40
εται, οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος ἀποστελεῖ ὁ 41
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συλλέξου-
σιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς
ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν, καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κά- 42

μινον τοῦ πυρός, ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν
43 ὀδόντων. τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ
44 βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ὁ ἔχων ὦτα ἀκουέτω. ὁμοία
ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν τῷ
ἀγρῷ, ὃν εὑρὼν ἄνθρωπος ἔκρυψεν καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐ-
τοῦ ὑπάγει, καὶ πωλεῖ, πάντα ὅσα ἔχει καὶ ἀγοράζει τὸν
45 ἀγρὸν ἐκεῖνον. Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν
46 ἀνθρώπῳ ἐμπόρῳ ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας, εὑρὼν δὲ
ἕνα πολύτιμον μαργαρίτην, ἀπελθὼν πέπρακεν πάντα ὅσα
47 εἶχεν καὶ ἠγόρασεν αὐτόν. Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία
τῶν οὐρανῶν σαγήνῃ βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐκ
48 παντὸς γένους συναγαγούσῃ, ἣν, ὅτε ἐπληρώθη, ἀναβι-
βάσαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν, καὶ καθίσαντες, συνέλεξαν τὰ
49 καλὰ εἰς ἄγγη τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω ἔβαλον. οὕτως ἔσται ἐν τῇ
συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος, ἐξελεύσονται οἱ ἄγγελοι, καὶ ἀφορι-
50 οῦσιν τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων, καὶ βαλοῦσιν
αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός, ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς
51 καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Συνήκατε ταῦτα πάντα· λέ-
52 γουσιν αὐτῷ, Ναί ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Διὰ τοῦτο πᾶς γραμ-
ματεὺς μαθητευθεὶς τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν ὅμοιός ἐστιν
ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ
53 αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά. Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰη-
54 σοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, μετῆρεν ἐκεῖθεν, καὶ ἐλθὼν
εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ
αὐτῶν, ὥστε ἐκπλήσσεσθαι αὐτοὺς καὶ λέγειν, Πόθεν τού-
55 τῳ ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις· οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ
τέκτονος υἱός· οὐχ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαριὰμ, καὶ οἱ
ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωσὴφ καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας·
56 καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσιν πόθεν
57 οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα· καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ὁ δὲ
Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν
58 τῇ ἴδια πατρίδι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ καὶ οὐκ ἐποίησεν
ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς, διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.
14 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ τετραάρχης τὴν
2 ἀκοὴν Ἰησοῦ, καὶ εἶπεν τοῖς παισὶν αὐτοῦ, Οὗτός ἐστιν

Ἰωάννης ὁ βαπτιστής, αὐτὸς ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ
διὰ τοῦτο αἱ δυνάμεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ. ὁ γὰρ Ἡρώ- 3
δης κρατήσας τὸν Ἰωάννην ἔδησεν καὶ ἐν φυλακῇ ἀπέθετο
διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα [Φιλίππου] τοῦ ἀδελφοῦ αὐ-
τοῦ. ἔλεγεν γὰρ ὁ Ἰωάννης, αὐτῷ Οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν 4
αὐτήν. καὶ θέλων αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, 5
ὅτι ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον. γενεσίοις δὲ γενομένοις τοῦ 6
Ἡρώδου, ὠρχήσατο ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος ἐν τῷ μέσῳ,
καὶ ἤρεσεν τῷ Ἡρώδῃ, ὅθεν μεθ' ὅρκου ὡμολόγησεν αὐ- 7
τῇ δοῦναι ὃ ἐὰν αἰτήσηται. ἡ δὲ προβιβασθεῖσα ὑπὸ τῆς 8
μητρὸς αὐτῆς, Δός μοι, φησίν, ὧδε ἐπὶ πίνακι τὴν κεφα-
λὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. καὶ λυπηθεὶς ὁ βασιλεὺς, διὰ 9
τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους ἐκέλευσεν δοθῆναι,
καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισεν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ ἠ- 10, 11
νέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἐδόθη τῷ κορασίῳ,
καὶ ἤνεγκεν τῇ μητρὶ αὐτῆς. καὶ προσελθόντες οἱ μαθη- 12
ταὶ αὐτοῦ ἦραν τὸ πτῶμα καὶ ἔθαψαν αὐτόν καὶ ἐλθόντες
ἀπήγγειλαν τῷ Ἰησοῦ. ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν 13
ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν, Καὶ ἀκού-
σαντες οἱ ὄχλοι ἠκολούθησαν αὐτῷ πεζοί ἀπὸ τῶν πόλεων.
καὶ ἐξελθὼν εἶδεν πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐ- 14
τοῖς καὶ ἐθεράπευσεν τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν. ὀψίας δὲ 15
γενομένης προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ λέγοντες, Ἔρημός
ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ἡ ὥρα παρῆλθεν, ἤδη ἀπόλυσον οὖν
τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας ἀγοράσωσιν ἑ-
αυτοῖς βρώματα. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Οὐ χρείαν ἔχουσιν 16
ἀπελθεῖν, δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ, 17
Οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας. ὁ δὲ 18
εἶπεν Φέρετέ μοι ὧδε. αὐτούς καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους 19
ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοῦ χόρτου, λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ
τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν
καὶ κλάσας ἔδωκεν τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μα-
θηταὶ τοῖς ὄχλοις. καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν, 20
καὶ ἦραν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων, δώδεκα κοφίνους
πλήρεις. οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχί- 21

22 λιοι, χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. Καὶ ἠνάγκασεν τοὺς
μαθητὰς ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς
23 τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους. καὶ ἀπολύσας
τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ᾽ ἰδίαν προσεύξασθαι,
24 ὀψίας δὲ γενομένης, μόνος ἦν ἐκεῖ. τὸ δὲ πλοῖον ἤδη
μέσον τῆς θαλάσσης ἦν βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων,
25 ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος. τετάρτῃ δὲ φυλακῇ τῆς νυκτὸς
26 ἦλθεν πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἰδόντες
δὲ αὐτὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης περιπατοῦντα, ἐταράχθησαν,
λέγοντες ὅτι Φάντασμά ἐστιν καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν.
27 εὐθὺς δὲ ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων, Θαρσεῖτε, ἐγώ εἰμι, μὴ
28 φοβεῖσθε. ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπεν Κύριε, εἰ σὺ
29 εἶ, κέλευσόν με ἐλθεῖν πρὸς σὲ ἐπὶ τὰ ὕδατα. ὁ δὲ εἶπεν,
Ἐλθέ. καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου Πέτρος περιεπάτησεν
30 ἐπὶ τὰ ὕδατα, καὶ ἦλθεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. βλέπων δὲ τὸν
ἄνεμον ἐφοβήθη, καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι, ἔκραξεν
31 λέγων, Κύριε, σῶσόν με. εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν
χεῖρα, ἐπελάβετο αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ, Ὀλιγόπιστε, εἰς τί
32 ἐδίστασας· καὶ ἀναβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον ἐκόπασεν ὁ
33 ἄνεμος, οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ, προσεκύνησαν αὐτῷ λέγοντες,
34 Ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς εἶ. Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον ἐπὶ τὴν
35 γῆν εἰς Γεννησαρέτ. καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ
τόπου ἐκείνου ἀπέστειλαν εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην,
36 καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, καὶ
παρεκάλουν αὐτὸν, ἵνα μόνον ἅψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ
ἱματίου αὐτοῦ, καὶ ὅσοι ἥψαντο διεσώθησαν.

15 Τότε προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ Ἱεροσολύμων Φαρι-
2 σαῖοι, καὶ γραμματεῖς λέγοντες, Διατί οἱ μαθηταί σου πα-
ραβαίνουσιν τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων· οὐ γὰρ νί-
3 πτονται τὰς χεῖρας ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
εἶπεν αὐτοῖς, Διατί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ
4 Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν· ὁ γὰρ Θεὸς ἐσετείλατο λέ-
γων, Τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καί, Ὁ κακολογῶν
5 πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω, ὑμεῖς δὲ λέγετε, Ὃς
ἂν εἴπῃ τῷ πατρὶ, ἢ τῇ μητρί, Δῶρον ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφελη-

θῃς, οὐ μή τιμήσει τόν πατέρα αὐτοῦ ἤ τήν μητέρα αὐτοῦ
καὶ ἠκυρώσατε τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑ- 6
μῶν. ὑποκριταί, καλῶς ἐπροφήτευσεν περὶ ὑμῶν Ἠσαΐας 7
λέγων, ὁ λαὸς οὗτος τοῖς χείλεσίν με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία 8
αὐτῶν, πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ. μάτην δὲ σέβονταί με, δι- 9
δάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων. καὶ προσ- 10
καλεσάμενος τὸν ὄχλον, εἶπεν αὐτοῖς, Ἀκούετε καὶ συνίετε.
οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον, ἀλ- 11
λὰ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος, τοῦτο κοινοῖ τὸν
ἄνθρωπον. τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ λέγουσιν αὐτῷ, 12
Οἶδας ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν λόγον ἐσκανδαλί-
σθησαν· Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Πᾶσα φυτεία, ἣν οὐκ ἐ- 13
φύτευσεν ὁ πατήρ μου ὁ οὐράνιος ἐκριζωθήσεται. ἄφετε 14
αὐτούς, ὁδηγοί εἰσιν τυφλοί τυφλῶν. τυφλὸς δὲ τυφλὸν ἐ-
ὰν ὁδηγῇ, ἀμφότεροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται. ἀποκριθεὶς 15
δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ, Φράσον ἡμῖν τὴν παραβολήν ὁ 16
δὲ εἶπεν, Ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε· οὐ νοεῖτε, ὅτι 17
πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα εἰς τὴν κοιλίαν χω-
ρεῖ, καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλλεται· τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ 18
τοῦ στόματος ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεται, κἀκεῖνα κοινοῖ τὸν
ἄνθρωπον. ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ 19
πονηροί, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυ-
ρίαι, βλασφημίαι, ταῦτά ἐστιν τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον, 20
τὸ δὲ ἀνίπτοις χερσὶν φαγεῖν οὐ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. Καὶ 21
ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου
καὶ Σιδῶνος. καὶ ἰδοὺ, γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν ὁρίων ἐ- 22
κείνων ἐξελθοῦσα, ἔκραζεν λέγουσα, Ἐλέησόν με, Κύριε,
υἱὸς Δαυείδ ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. ὁ δὲ οὐκ 23
ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐ-
τοῦ, ἠρώτουν αὐτὸν, λέγοντες, Ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι κράζει
ὄπισθεν ἡμῶν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Οὐκ ἀπεστάλην εἰ 24
μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. ἡ δὲ ἐλ- 25
θοῦσα προσεκύνει αὐτῷ λέγουσα, Κύριε, βοήθει μοι. ὁ 26
δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Οὐκ ἔξεστιν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέ-
κνων, καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. ἡ δὲ εἶπεν Ναί κύριε, καὶ 27

γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ
28 τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰη-
σοῦς εἶπεν αὐτῇ, Ὦ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις, γενηθήτω
σοι ὡς θέλεις. Καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας
29 ἐκείνης. Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἦλθεν παρὰ τὴν
θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος ἐκάθητο
30 ἐκεῖ. καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ, ἔχοντες μεθ᾽ ἑ-
αυτῶν χωλούς, τυφλούς, κωφούς, κυλλούς, καὶ ἑτέρους
πολλούς, καὶ ἔριψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ
31 ἐθεράπευσεν αὐτούς, ὥστε τὸν ὄχλον θαυμάσαι βλέποντας
κωφοὺς λαλοῦντας, κυλλοὺς ὑγιεῖς, καὶ χωλοὺς περιπα-
τοῦντας, καὶ τυφλοὺς βλέποντας, καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν
32 Ἰσραήλ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ εἶπεν Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέραι
τρεῖς προσμένουσίν μοι, καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν, καὶ
ἀπολῦσαι αὐτοὺς νήστεις οὐ θέλω, μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ
33 ὁδῷ. καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί Πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ
34 ἄρτοι τοσοῦτοι, ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον· καὶ λέγει
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Πόσους ἄρτους ἔχετε· Οἱ δὲ εἶπον, Ἑπτά,
35 καὶ ὀλίγα ἰχθύδια. καὶ παραγγείλας τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν
36 ἐπὶ τὴν γῆν, ἔλαβεν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθύας, καὶ
εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς οἱ δὲ μα-
37 θηταὶ τοῖς ὄχλοις καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν.
καὶ τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων, ἦραν ἑπτὰ σπυρίδας
38 πλήρεις. οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες, χω-
39 ρὶς παιδίων. καὶ γυναικῶν Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους,
ἐνέβη εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια Μαγαδάν
16 Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι, πειρά-
ζοντες ἐπηρώτησαν αὐτὸν σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδεῖξαι
2 αὐτοῖς. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, ᾿[Οψίας γενομένης
3 λέγετε, Εὐδία, πυρράζει γὰρ ὁ οὐρανός, καὶ πρωΐ, Σήμε-
ρον χειμών, πυρράζει γὰρ στυγνάζων ὁ οὐρανός. τὸ μὲν
πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε διακρίνειν, τὰ δὲ σημεῖα
4 τῶν καιρῶν οὐ δύνασθε·] γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς ση-
μεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ

σημεῖον Ἰωνᾶ καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς, ἀπῆλθεν Καὶ ἐλθόν- 5
τες οἱ μαθηταὶ εἰς τὸ πέραν, ἐπελάθοντο ἄρτους λαβεῖν. ὁ 6
δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Ὁρᾶτε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύ-
μης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. οἱ δὲ διελογίζοντο 7
ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες, ὅτι Ἄρτους οὐκ ἐλάβομεν. γνοὺς δὲ 8
ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι
ἄρτους οὐκ ἐλάβετε· οὔπω νοεῖτε, οὐδὲ μνημονεύετε τοὺς 9
πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων, καὶ πόσους κοφίνους ἐ-
λάβετε· οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων, καὶ 10
πόσας σπυρίδας ἐλάβετε· πῶς οὐ νοεῖτε, ὅτι οὐ περὶ ἄρτων 11
εἶπον ὑμῖν προσέχετε δὲ ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ
Σαδδουκαίων· τότε συνῆκαν ὅτι οὐκ εἶπεν προσέχειν ἀπὸ 12
τῆς ζύμης τῶν ἄρτων ἀλλὰ ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων
καὶ Σαδδουκαίων Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Και- 13
σαρείας τῆς Φιλίππου, ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγων,
τίνα λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι, τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου·
οἱ δὲ εἶπαν Οἱ μὲν Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ Ἠλείαν 14
ἕτεροι δὲ Ἰερεμίαν, ἢ ἕνα τῶν προφητῶν. λέγει αὐτοῖς, 15
Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι· ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέ- 16
τρος εἶπεν Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.
ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Μακάριος εἶ, Σίμων 17
Βαριωνᾶ ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέν σοι, ἀλλ' ὁ
πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. κἀγὼ δέ σοι λέγω, ὅτι σὺ 18
εἶ πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκ-
κλησίαν, καὶ πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς. δώσω 19
σοι τὰς κλεῖδας τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, καὶ ὃ ἐὰν δή-
σῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ ὃ
ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
τότε διεστείλατο τοῖς μαθηταῖς ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν ὅτι αὐτός 20
ἐστιν ὁ Χριστός. Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς 21
μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι δεῖ αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἀπελθεῖν
καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ
γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερ-
θῆναι. καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτι- 22
μᾶν αὐτῷ, λέγων, Ἵλεώς σοι, Κύριε, οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο.

23 ὁ δὲ στραφεὶς εἶπεν τῷ Πέτρῳ, Ὕπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ,
σκάνδαλον εἶ, ἐμοῦ ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ
24 τῶν ἀνθρώπων. τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ,
Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ
25 ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι. ὃς γὰρ
ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν, ὃς δ'
ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ εὑρήσει αὐτήν
26 τί γὰρ ὠφεληθήσεται ἄνθρωπος, ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερ-
δήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ· ἢ τί δώσει ἄνθρωπος
27 ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ· μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν
ἀγγέλων αὐτοῦ, καὶ τότε ἀποδώσει ἑκάστῳ κατὰ τὴν πρᾶξιν
28 αὐτοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἰσίν τινες τῶν ὧδε ἑστώτων
οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσιν τὸν υἱὸν
τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.
17 Καὶ μεθ' ἡμέρας ἓξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον
καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἀναφέ-
2 ρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν. καὶ μετεμορφώθη
ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ ἔλαμψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ
3 ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς. καὶ
ἰδοὺ, ὤφθη αὐτοῖς Μωϋσῆς καὶ Ἠλείας συνλαλοῦντες μετ'
4 αὐτοῦ ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν τῷ Ἰησοῦ, Κύριε, κα-
λόν ἐστιν, ἡμᾶς ὧδε εἶναι. εἰ θέλεις, ποιήσω ὧδε τρεῖς σκη-
5 νάς, σοὶ μίαν, καὶ Μωϋσεῖ μίαν, καὶ Ἠλείᾳ μίαν ἔτι αὐτοῦ
λαλοῦντος, ἰδοὺ, νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς, καὶ
ἰδοὺ, φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα, Οὗτός ἐστιν ὁ υἱ-
6 ός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα, ἀκούετε. αὐτοῦ καὶ
ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ
7 ἐφοβήθησαν σφόδρα. καὶ προσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἁψά-
8 μενος αὐτῶν εἶπεν, Ἐγέρθητε καὶ μὴ φοβεῖσθε. ἐπάραντες
δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν οὐδένα εἶδον εἰ μὴ τόν Ἰησοῦν
9 μόνον. Καὶ καταβαινόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ ὄρους, ἐνετείλατο
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Μηδενὶ εἴπητε τὸ ὅραμα, ἕως οὗ
10 ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἐγερθῇ καὶ ἐπηρώτησαν
αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες, Τί οὖν οἱ γραμματεῖς λέγου-

σιν ὅτι Ἠλείαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν 11
Ἠλείας μὲν ἔρχεται, καὶ ἀποκαταστήσει πάντα, λέγω δὲ 12
ὑμῖν ὅτι Ἠλείας ἤδη ἦλθεν καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτὸν ἀλ-
λὰ ἐποίησαν ἐν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν, οὕτως καὶ ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ᾽ αὐτῶν. τότε συνῆκαν οἱ μα- 13
θηταὶ ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς. Καὶ 14
ἐλθόντων πρὸς τὸν ὄχλον, προσῆλθεν αὐτῷ ἄνθρωπος γο-
νυπετῶν αὐτὸν καὶ λέγων, Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, 15
ὅτι σεληνιάζεται καὶ κακῶς πάσχει, πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς
τὸ πῦρ καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ. καὶ προσήνεγκα αὐτὸν 16
τοῖς μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν θεραπεῦ-
σαι. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ 17
διεστραμμένη, ἕως πότε μεθ᾽ ὑμῶν· ἔσομαι ἕως πότε ἀνέ-
ξομαι ὑμῶν· φέρετέ μοι αὐτὸν ὧδε. καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ 18
ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ᾽ αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον, καὶ ἐθερα-
πεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. Τότε προσελθόντες οἱ 19
μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ᾽ ἰδίαν εἶπον, Διὰ τί ἡμεῖς οὐκ ἠδυνή-
θημεν ἐκβαλεῖν αὐτό· ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς, Διὰ τὴν ὀλιγοπι- 20
στίαν ὑμῶν, ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκ-
κον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ, Μετάβα ἔνθεν ἐκεῖ, καὶ
μεταβήσεται, καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσει ὑμῖν. Συστρεφομένων 22
δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Μέλλει
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων,
καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται. 23
καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα. Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς Καφαρ- 24
ναοὺμ προσῆλθον οἱ τὰ δίδραχμα λαμβάνοντες τῷ Πέτρῳ
καὶ εἶπαν Ὁ διδάσκαλος ὑμῶν οὐ τελεῖ δίδραχμα· λέγει, 25
Ναί. καὶ εἰσελθόντα εἰς τὴν οἰκίαν προέφθασεν αὐτὸν ὁ
Ἰησοῦς λέγων, Τί σοι δοκεῖ, Σίμων· οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ
τίνων λαμβάνουσιν τέλη ἢ κῆνσον· ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἢ
ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων· εἰπόντος δέ Ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων. ἔφη 26
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἄραγε ἐλεύθεροί εἰσιν οἱ υἱοί. ἵνα δὲ 27
μὴ σκανδαλίσωμεν αὐτούς, πορευθεὶς εἰς θάλασσαν βάλε
ἄγκιστρον, καὶ τὸν ἀναβάντα πρῶτον ἰχθὺν ἆρον, καὶ ἀνοί-
ξας τὸ στόμα αὐτοῦ εὑρήσεις στατῆρα, ἐκεῖνον λαβὼν δὸς

αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ.
18 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ, λέ-
γοντες, Τίς ἄρα μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν·
2 καὶ προσκαλεσάμενος παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐ-
3 τῶν, καὶ εἶπεν, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ
γένησθε ὡς τὰ παιδία, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν
4 τῶν οὐρανῶν. ὅστις οὖν ταπεινώσει ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον
τοῦτο, οὗτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.
5 καὶ ὃς ἐὰν δέξηται ἓν παιδίον τοιοῦτο ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου,
6 ἐμὲ δέχεται, ὃς δ᾽ ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων
τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, συμφέρει αὐτῷ ἵνα κρεμασθῇ μύ-
λος ὀνικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ καταποντισθῇ ἐν
7 τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης. οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν σκαν-
δάλων, ἀνάγκη γάρ ἐστίν ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα, πλὴν οὐαὶ
8 τῷ ἀνθρώπῳ, δι᾽ οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται. εἰ δὲ ἡ χείρ σου
ἢ ὁ πούς σου σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ
σοῦ, καλόν σοί ἐστιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν κυλλὸν, ἢ χω-
λόν ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ
9 τὸ αἰώνιον. καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζει σε, ἔξελε
αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ, καλόν σοί ἐστιν μονόφθαλμον εἰς
τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς
10 τὴν γέενναν τοῦ πυρός. ὁρᾶτε μὴ καταφρονήσητε ἑνὸς τῶν
μικρῶν τούτων, λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐ-
ρανοῖς διὰ παντὸς βλέπουσιν τὸ πρόσωπον τοῦ πατρός μου
12 τοῦ ἐν οὐρανοῖς. τί ὑμῖν δοκεῖ· ἐὰν γένηταί τινι ἀνθρώπῳ
ἑκατὸν πρόβατα, καὶ πλανηθῇ ἓν ἐξ αὐτῶν, οὐχὶ ἀφήσει τὰ
ἐνενήκοντα ἐννέα ἐπὶ τὰ ὄρη καὶ πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλα-
13 νώμενον· καὶ ἐὰν γένηται εὑρεῖν αὐτό, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι
χαίρει ἐπ᾽ αὐτῷ μᾶλλον, ἢ ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἐννέα τοῖς μὴ
14 πεπλανημένοις. οὕτως οὐκ ἔστιν θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ
πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ἵνα ἀπόληται ἓν τῶν μικρῶν
15 τούτων. Ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε ἔλεγξον
αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου. ἐάν σου ἀκούσῃ, ἐ-
16 κέρδησας τὸν ἀδελφόν σου, ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παράλαβε
μετὰ σεαυτοῦ ἔτι ἕνα ἢ δύο, ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρτύ-

ρων ἢ τριῶν σταθῇ πᾶν ῥῆμα, ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν, 17
εἶπον τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐὰν δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ,
ἔστω σοι ὥσπερ ὁ ἐθνικὸς καὶ ὁ τελώνης. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, 18
ὅσα ἐὰν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένα ἐν οὐρανῷ, καὶ
ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν οὐρανῷ.
Πάλιν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐὰν δύο συμφωνήσουσιν ἐξ ὑμῶν ἐπὶ 19
τῆς γῆς περὶ παντὸς πράγματος οὗ ἐὰν αἰτήσωνται, γενήσε-
ται αὐτοῖς παρὰ τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. οὗ γάρ 20
εἰσιν δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι
ἐν μέσῳ αὐτῶν. Τότε προσελθὼν ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· Κύ- 21
ριε, ποσάκις ἁμαρτήσει εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου, καὶ ἀφήσω
αὐτῷ ἕως ἑπτάκις· λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Οὐ λέγω σοι, ἕως 22
ἑπτάκις ἀλλὰ ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτά. διὰ τοῦτο ὡμοι- 23
ώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅς ἠθέλη-
σεν συνᾶραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. ἀρξαμένου δὲ 24
αὐτοῦ συναίρειν, προσηνέχθη εἷς αὐτῷ ὀφειλέτης μυρίων
ταλάντων. μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι ἐκέλευσεν αὐ- 25
τὸν ὁ κύριος πραθῆναι, καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ
πάντα ὅσα εἶχέν καὶ ἀποδοθῆναι. πεσὼν οὖν ὁ δοῦλος 26
ἐκεῖνος προσεκύνει αὐτῷ λέγων, μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί,
καὶ πάντα ἀποδώσω. σοι σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ 27
δούλου ἐκείνου ἀπέλυσεν αὐτόν, καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν
αὐτῷ. ἐξελθὼν δὲ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος εὗρεν ἕνα τῶν συνδού- 28
λων αὐτοῦ, ὅς ὤφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια, καὶ κρατήσας
αὐτὸν ἔπνιγεν λέγων, Ἀπόδος εἴ τι ὀφείλεις. πεσὼν οὖν ὁ 29
σύνδουλος αὐτοῦ παρεκάλει αὐτὸν λέγων, Μακροθύμησον
ἐπ' ἐμοί, καὶ ἀποδώσω σοι. ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν, ἀλλὰ ἀπελ- 30
θὼν ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν ἕως ἀποδῷ τὸ ὀφειλόμενον.
ἰδόντες οὖν οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα ἐλυπήθησαν 31
σφόδρα, καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ κυρίῳ ἑαυτῶν πάντα
τὰ γενόμενα. τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος αὐ- 32
τοῦ λέγει αὐτῷ, Δοῦλε πονηρέ, πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην
ἀφῆκά σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς με, οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι 33
τὸν σύνδουλόν σου, ὡς κἀγὼ σὲ ἠλέησα· καὶ ὀργισθεὶς ὁ 34
κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς ἕως οὗ ἀ-

35 ποδῷ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ. Οὕτως καὶ ὁ πατήρ μου
ὁ οὐράνιος ποιήσει ὑμῖν ἐὰν μὴ ἀφῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ
αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν

19 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους,
μετῆρεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰου-
2 δαίας πέραν τοῦ Ἰορδάνου. καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι
3 πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ. Καὶ προσῆλθον
αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι πειράζοντες αὐτὸν, καὶ λέγοντες Εἰ ἔξ-
4 εστιν ἀπολῦσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν· ὁ
δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ὁ ποιήσας ἀπ᾽ ἀρ-
5 χῆς ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς, καὶ εἶπεν, Ἕνεκα
τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα,
καὶ κολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς
6 σάρκα μίαν. ὥστε οὐκέτι εἰσὶν δύο, ἀλλὰ σὰρξ μία, ὃ οὖν
7 ὁ θεὸς συνέζευξεν ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. λέγουσιν αὐτῷ,
Τί οὖν Μωϋσῆς ἐνετείλατο δοῦναι βιβλίον ἀποστασίου καὶ
8 ἀπολῦσαι λέγει αὐτοῖς ὅτι Μωϋσῆς πρὸς τὴν σκληροκαρ-
δίαν ὑμῶν ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀπολῦσαι τὰς γυναῖκας ὑμῶν,
9 ἀπ᾽ ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν οὕτως λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν
ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ μὴ ἐπὶ πορνείᾳ καὶ γαμήσῃ
10 ἄλλην μοιχᾶται. λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Εἰ οὕτως ἐστὶν
ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικός, οὐ συμφέρει γα-
11 μῆσαι. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Οὐ πάντες χωροῦσιν τὸν λόγον
12 τοῦτον, ἀλλ᾽ οἷς δέδοται. εἰσὶν γὰρ εὐνοῦχοι οἵτινες ἐκ
κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτως καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτι-
νες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι
οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.
13 ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρείτω. Τότε προσηνέχθησαν αὐτῷ
παιδία, ἵνα τὰς χεῖρας ἐπιθῇ αὐτοῖς καὶ προσεύξηται, οἱ
14 δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, αὐτοῖς
Ἄφετε τὰ παιδία καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρός ἐμέ τῶν
15 γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. καὶ ἐπιθεὶς
16 τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἐπορεύθη ἐκεῖθεν. Καὶ ἰδοὺ, εἷς προσελ-
θὼν αὐτῷ εἶπεν, Διδάσκαλε τὶ ἀγαθὸν ποιήσω, ἵνα σχῶ ζωὴν
17 αἰώνιον· ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Τί με ἐρωτᾷς περὶ τοῦ ἀγαθοῦ

εἷς, ἐστιν ὁ ἀγαθός, εἰ δὲ θέλεις εἰς τὴν ζωὴν, εἰσελθεῖν τή-
ρησον τὰς ἐντολάς. Ποίας· φησιν ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν Τὸ οὐ 18
φονεύσεις, οὐ μοιχεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρή-
σεις, τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καί, ἀγαπήσεις τὸν 19
πλησίον σου ὡς σεαυτόν. λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος, Πάντα 20
ταῦτα ἐφύλαξα, τί ἔτι ὑστερῶ· ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Εἰ θέ- 21
λεις τέλειος εἶναι, ὕπαγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ
δὸς πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο
ἀκολούθει μοι. ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος ἀπῆλθεν λυπού- 22
μενος, ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν 23
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πλούσιος δυσ-
κόλως εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. πάλιν 24
δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι εὐκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ τρυπή-
ματος ῥαφίδος εἰσελθεῖν. ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τῶν
οὐρανῶν ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐξεπλήσσοντο σφόδρα, 25
λέγοντες, Τίς ἄρα δύναται σωθῆναι· ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς 26
εἶπεν αὐτοῖς, Παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν παρὰ
δὲ Θεῷ δυνατά πάντα τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐ- 27
τῷ, Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι,
τί ἄρα ἔσται ἡμῖν· ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Ἀμὴν λέγω 28
ὑμῖν ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι, ἐν τῇ παλινγενεσία
ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐ-
τοῦ, καθίσεσθε καὶ αὐτοί ἐπὶ δώδεκα θρόνους κρίνοντες
τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ. καὶ πᾶς ὅστις ἀφῆκεν ἀ- 29
δελφοὺς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς
ἢ οἰκίας, ἕνεκα τοῦ ἐμοῦ ὀνόματός πολλαπλασίονα λήμ-
ψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. πολλοὶ δὲ ἔσονται 30
πρῶτοι ἔσχατοι, καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

ὁμοία γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκο- **20**
δεσπότῃ, ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα πρωῒ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς
τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ, συμφωνήσας δὲ μετὰ τῶν ἐργατῶν 2
ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπε-
λῶνα αὐτοῦ. καὶ ἐξελθὼν περὶ τρίτην ὥραν, εἶδεν ἄλλους 3
ἑστῶτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς, καὶ ἐκείνοις εἶπεν, Ὑπάγετε 4
καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον δώσω ὑμῖν.

5 οἱ δὲ ἀπῆλθον. πάλιν δὲ ἐξελθὼν περὶ ἕκτην καὶ ἐνάτην ὥ-
6 ραν, ἐποίησεν ὡσαύτως. περὶ δὲ τὴν ἑνδεκάτην ἐξελθὼν,
εὗρεν ἄλλους ἑστῶτας καὶ λέγει αὐτοῖς, Τί ὧδε ἑστήκατε
7 ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί· λέγουσιν αὐτῷ, Ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς
ἐμισθώσατο. λέγει αὐτοῖς, Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπε-
8 λῶνα, ὀψίας δὲ γενομένης λέγει ὃ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος
τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ, Κάλεσον τοὺς ἐργάτας καὶ ἀπόδος τὸν
9 μισθὸν ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων. καὶ
ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον.
10 ἐλθόντες δὲ οἱ πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι πλεῖον λήμψονται, καὶ
11 ἔλαβον τὸ ἀνὰ δηνάριον. καὶ αὐτοὶ λαβόντες δὲ ἐγόγγυ-
12 ζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου, λέγοντες, Οὗτοι οἱ ἔσχατοι
μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ ἴσους αὐτοὺς ἡμῖν ἐποίησας τοῖς
13 βαστάσασι τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα. ὁ δὲ
ἀποκριθεὶς ἑνὶ αὐτῶν, εἶπεν Ἑταῖρε, οὐκ ἀδικῶ σε, οὐχὶ
14 δηναρίου συνεφώνησάς μοι· ἆρον τὸ σὸν καὶ ὕπαγε, θέλω
15 δὲ τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι ὡς καὶ σοί. ἤ οὐκ ἔξεστίν μοι
ὃ θέλω ποιῆσαι ἐν τοῖς ἐμοῖς· ἢ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρός
16 ἐστιν, ὅτι ἐγὼ ἀγαθός εἰμι· οὕτως ἔσονται οἱ ἔσχατοι πρῶ-
17 τοι, καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι, Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς
Ἱεροσόλυμα, παρέλαβεν τοὺς δώδεκα κατ' ἰδίαν, καὶ ἐν τῇ
18 ὁδῷ, εἶπεν αὐτοῖς, Ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ
19 γραμματεῦσιν καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν εἰς θάνατον καὶ
παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μα-
στιγῶσαι καὶ σταυρῶσαι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται
20 Τότε προσῆλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου μετὰ τῶν
21 υἱῶν αὐτῆς, προσκυνοῦσα καὶ αἰτοῦσά τι παρ' αὐτοῦ. ὁ δὲ
εἶπεν αὐτῇ, Τί θέλεις· λέγει αὐτῷ, Εἰπὲ ἵνα καθίσωσιν οὗ-
τοι οἱ δύο υἱοί μου εἷς ἐκ δεξιῶν καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων, σου,
22 ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Οὐκ
οἴδατε τί αἰτεῖσθε, δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ μέλλω
23 πίνειν, λέγουσιν αὐτῷ, Δυνάμεθα. λέγει αὐτοῖς, Τὸ μὲν
ποτήριόν μου πίεσθε, τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ
εὐωνύμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν τοῦτο δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται

ὑπὸ τοῦ πατρός μου, ἀκούσαντες δέ οἱ δέκα ἠγανάκτησαν 24
περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐ- 25
τοὺς εἶπεν, Οἴδατε ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύ-
ουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. οὐχ 26
οὕτως ἔσται ἐν ὑμῖν, ἀλλ' ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν μέγας γενέ-
σθαι ἔσται ὑμῶν διάκονος, καὶ ὃς ἂν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι 27
πρῶτος ἔσται ὑμῶν δοῦλος, ὥσπερ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου 28
οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. Καὶ ἐκπορευομένων 29
αὐτῶν ἀπὸ Ἰερειχὼ, ἠκολούθησεν αὐτῷ ὄχλος πολύς. καὶ 30
ἰδοὺ, δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδόν, ἀκούσαντες
ὅτι Ἰησοῦς παράγει, ἔκραξαν, λέγοντες, Ἐλέησον ἡμᾶς,
υἱέ Δαυείδ ὁ δὲ ὄχλος ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα σιωπήσωσιν, 31
οἱ δὲ μεῖζον ἔκραξαν λέγοντες, Κύριε, Ἐλέησον ἡμᾶς, υἱέ
Δαυείδ καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτοὺς, καὶ εἶπεν Τί 32
θέλετε ποιήσω ὑμῖν· λέγουσιν αὐτῷ, Κύριε, ἵνα ἀνοιγῶσιν 33
οἱ ὀφθαλμοὶ. ἡμῶν σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἥψατο τῶν 34
ὀμμάτων αὐτῶν, καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν καὶ ἠκολούθησαν
αὐτῷ

Καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἦλθον εἰς Βηθφαγὴ **21**
εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, τότε Ἰησοῦς ἀπέστειλεν δύο μαθη-
τὰς, λέγων αὐτοῖς, Πορεύεσθε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι 2
ὑμῶν, καὶ εὐθύς εὑρήσετε ὄνον δεδεμένην, καὶ πῶλον μετ'
αὐτῆς, λύσαντες ἀγάγετέ μοι. καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ τι, 3
ἐρεῖτε ὅτι ὁ Κύριος αὐτῶν χρείαν ἔχει, εὐθὺς δὲ ἀποστελεῖ
αὐτούς. τοῦτο δὲ γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ 4
προφήτου, λέγοντος, Εἴπατε τῇ θυγατρὶ Σιών, Ἰδοὺ ὁ βα- 5
σιλεύς σου ἔρχεταί σοι, πραῢς καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνον, καὶ
ἐπὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυγίου. πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ 6
ποιήσαντες καθὼς προσέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἤγαγον τὴν 7
ὄνον καὶ τὸν πῶλον, καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτῶν τὰ ἱμάτια, καὶ
ἐπεκάθισεν ἐπάνω αὐτῶν. ὁ δὲ πλεῖστος ὄχλος ἔστρωσαν 8
ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ, ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀ-
πὸ τῶν δένδρων καὶ ἔστρωσαν ἐν τῇ ὁδῷ. οἱ δὲ ὄχλοι οἱ 9
προάγοντες αὐτὸν καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες,

Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυείδ εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνό-
10 ματι Κυρίου, Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. καὶ εἰσελθόντος
αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις λέγουσα, Τίς
11 ἐστιν οὗτος· οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον, Οὗτός ἐστιν ο ̔προφή-
12 της, Ἰησοῦς ὁ ἀπὸ Ναζαρὲθ τῆς Γαλιλαίας. Καὶ εἰσῆλθεν
Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν, τοῦ θεοῦ καὶ ἐξέβαλεν πάντας τοὺς πω-
λοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν
κολλυβιστῶν κατέστρεψεν καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούν-
13 των τὰς περιστεράς. καὶ λέγει αὐτοῖς, Γέγραπται, Ὁ οἶκός
μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται, ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ποιεῖτε
14 σπήλαιον λῃστῶν. Καὶ προσῆλθον αὐτῷ τυφλοὶ καὶ χωλοὶ
15 ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχι-
ερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησεν καὶ τοὺς
παῖδας τοὺς κράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας, Ὡσαννὰ
16 τῷ υἱῷ Δαυείδ ἠγανάκτησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ, Ἀκούεις τί
οὗτοι λέγουσιν· ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, Ναί, οὐδέποτε ἀ-
νέγνωτε ὅτι Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω
17 αἶνον· καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς
18 Βηθανίαν, καὶ ηὐλίσθη ἐκεῖ. Πρωῒ δὲ ἐπαναγαγών εἰς τὴν
19 πόλιν, ἐπείνασεν, καὶ ἰδὼν συκῆν μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἦλ-
θεν ἐπ′ αὐτήν, καὶ οὐδὲν εὗρεν ἐν αὐτῇ εἰ μὴ φύλλα μόνον,
καὶ λέγει αὐτῇ, οὐ Μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται εἰς τὸν
20 αἰῶνα. καὶ ἐξηράνθη παραχρῆμα ἡ συκῆ. καὶ ἰδόντες οἱ
μαθηταὶ ἐθαύμασαν λέγοντες, Πῶς παραχρῆμα ἐξηράνθη
21 ἡ συκῆ· ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ μόνον τὸ τῆς
συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ κἂν τῷ ὄρει τούτῳ εἴπητε, Ἄρθητι
22 καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, γενήσεται. καὶ πάντα ὅσα
23 ἂν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ, πιστεύοντες λήμψεσθε Καὶ
ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς τὸ ἱερὸν προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι οἱ
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ λέγοντες, Ἐν ποίᾳ
ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς· καὶ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύ-
24 την· ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Ἐρωτήσω ὑμᾶς
κἀγὼ λόγον ἕνα, ὃν ἐὰν εἴπητέ μοι κἀγὼ ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποίᾳ
25 ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ, τὸ βάπτισμα τὸ Ἰωάννου πόθεν ἦν·

ἐξ οὐρανοῦ ἢ ἐξ ἀνθρώπων· οἱ δὲ διελογίζοντο παῤ ἑαυ-
τοῖς λέγοντες, ἐὰν εἴπωμεν, ἐξ οὐρανοῦ ἐρεῖ ἡμῖν διά τί 26
οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ ἐὰν δὲ εἴπωμεν Ἐξ ἀνθρώπων,
φοβούμεθα τὸν ὄχλον, πάντες γὰρ ὡς προφήτην. ἔχουσιν
τὸν Ἰωάννην καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ εἶπαν Οὐκ οἴδα- 27
μεν. ἔφη αὐτοῖς καὶ αὐτός, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ
ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ· ἄνθρωπος εἶχεν 28
τέκνα δύο. προσελθὼν τῷ πρώτῳ εἶπεν Τέκνον, ὕπαγε σή-
μερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνι. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, 29
Οὐ θέλω, ὕστερον δὲ μεταμεληθεὶς, ἀπῆλθεν προσελθὼν 30
δὲ τῷ ἑτέρῳ εἶπεν ὡσαύτως. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ἐγώ,
κύριε, καὶ οὐκ ἀπῆλθεν τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησεν τὸ θέλημα 31
τοῦ πατρός· λέγουσιν, Ὁ πρῶτος. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς,
Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι προάγουσιν ὑ-
μᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. ἦλθεν γὰρ Ἰωάννης πρὸς 32
ὑμᾶς ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ, οἱ
δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι ἐπίστευσαν αὐτῷ, ὑμεῖς δὲ ἰδόν-
τες οὐ μετεμελήθητε ὕστερον τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ. Ἄλλην 33
παραβολὴν ἀκούσατε. ἄνθρωπος ἦν οἰκοδεσπότης, ὅστις
ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκεν καὶ
ὤρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν καὶ ᾠκοδόμησεν πύργον, καὶ ἐξέ-
δετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν. ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ 34
καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς
τοὺς γεωργοὺς, λαβεῖν τοὺς καρποὺς αὐτοῦ, καὶ λαβόντες 35
οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ ὃν μὲν ἔδειραν, ὃν δὲ ἀ-
πέκτειναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν. πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους 36
δούλους πλείονας τῶν πρώτων, καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύ-
τως. ὕστερον δὲ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ 37
λέγων, Ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες 38
τὸν υἱὸν εἶπον ἐν ἑαυτοῖς, Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος, δεῦτε
ἀποκτείνωμεν αὐτὸν, καὶ σχῶμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ.
καὶ λαβόντες αὐτὸν ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέ- 39
κτειναν. ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποι- 40
ήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις· λέγουσιν αὐτῷ, Κακοὺς κα- 41
κῶς ἀπολέσει αὐτούς, καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώσεται ἄλλοις

γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς
42 καιροῖς αὐτῶν. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Οὐδέποτε ἀνέγνωτε
ἐν ταῖς γραφαῖς, Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,
οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας, παρὰ Κυρίου ἐγένετο
43 αὕτη, καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν· διὰ τοῦτο
λέγω ὑμῖν ὅτι ἀρθήσεται ἀφ᾽ ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ
45 δοθήσεται ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρποὺς αὐτῆς. ἀκούσαν-
τες δέ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ
46 ἔγνωσαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει καὶ ζητοῦντες αὐτὸν κρα-
τῆσαι ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους, ἐπεὶ εἰς προφήτην αὐτὸν
εἶχον.
22 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπεν ἐν παραβολαῖς,
2 αὐτοῖς λέγων, Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ
3 βασιλεῖ, ὅστις ἐποίησεν γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ, καὶ ἀπέ-
στειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς
4 τοὺς γάμους, καὶ οὐκ ἤθελον ἐλθεῖν. πάλιν ἀπέστειλεν
ἄλλους δούλους, λέγων, Εἴπατε τοῖς κεκλημένοις, Ἰδοὺ,
τὸ ἄριστόν μου ἡτοίμακα οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τε-
5 θυμένα, καὶ πάντα ἕτοιμα, δεῦτε εἰς τοὺς γάμους. οἱ δὲ
ἀμελήσαντες ἀπῆλθον, ὃς μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν, ὃς δὲ ἐπὶ
6 τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ, οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δού-
7 λους αὐτοῦ ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν. ὁ δὲ βασιλεὺς ὠρ-
γίσθη, καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ ἀπώλεσεν τοὺς
8 φονεῖς ἐκείνους καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησεν τότε λέ-
γει τοῖς δούλοις αὐτοῦ, Ὁ μὲν γάμος ἕτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ
9 κεκλημένοι οὐκ ἦσαν ἄξιοι. πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεξ-
όδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους ἐὰν εὕρητε καλέσατε εἰς τοὺς
10 γάμους. καὶ ἐξελθόντες οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδοὺς
συνήγαγον πάντας ὅσους εὗρον, πονηρούς τε καὶ ἀγαθούς,
11 καὶ ἐπλήσθη ὁ νυμφὼν ἀνακειμένων. εἰσελθὼν δὲ ὁ βα-
σιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον
12 οὐκ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου, καὶ λέγει αὐτῷ, Ἑταῖρε,
πῶς εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου· ὁ δὲ ἐφιμώθη.
13 τότε ὁ βασιλεὺς εἶπεν τοῖς διακόνοις, Δήσαντες αὐτοῦ πό-
δας καὶ χεῖρας, ἐκβάλετε αὐτὸν εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον,

ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. πολ- 14
λοὶ γάρ εἰσιν κλητοὶ, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί. Τότε πορευθέντες 15
οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον ὅπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν
ἐν λόγῳ. καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς μαθητὰς αὐτῶν 16
μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν, λέγοντας Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀ-
ληθὴς εἶ καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις, καὶ
οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός, οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον
ἀνθρώπων. εἶπον οὖν ἡμῖν, τί σοι δοκεῖ· ἔξεστιν δοῦναι 17
κῆνσον Καίσαρι ἢ οὔ· γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν 18
αὐτῶν εἶπεν Τί με πειράζετε, ὑποκριταί· ἐπιδείξατέ μοι τὸ 19
νόμισμα τοῦ κήνσου. οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ δηνάριον.
καὶ λέγει αὐτοῖς, ὁ Ἰησοῦς Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπι- 20
γραφή· λέγουσιν Καίσαρος. τότε λέγει αὐτοῖς, Ἀπόδοτε 21
οὖν τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. καὶ 22
ἀκούσαντες ἐθαύμασαν, καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθαν Ἐν 23
ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον αὐτῷ Σαδδουκαῖοι, λέγοντες
μὴ εἶναι ἀνάστασιν, καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες, Δι- 24
δάσκαλε, Μωϋσῆς εἶπεν, Ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα,
ἐπιγαμβρεύσει ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ
ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν 25
ἑπτὰ ἀδελφοί, καὶ ὁ πρῶτος γήμας ἐτελεύτησεν καὶ μὴ ἔ-
χων σπέρμα ἀφῆκεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ,
ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος, καὶ ὁ τρίτος, ἕως τῶν ἑπτά. ὕ- 26, 27
στερον δὲ πάντων ἀπέθανεν ἡ γυνή. ἐν τῇ ἀναστάσει οὖν 28
τίνος τῶν ἑπτὰ ἔσται γυνή· πάντες γὰρ ἔσχον αὐτήν. ἀπο- 29
κριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς
γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ, ἐν γὰρ τῇ ἀναστά- 30
σει οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται ἀλλ' ὡς ἄγγελοι Θεοῦ
ἐν τῷ οὐρανῷ εἰσιν περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, 31
οὐκ ἀνέγνωτε τὸ ῥηθὲν ὑμῖν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ λέγοντος, Ἐγώ 32
εἰμι ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ·
οὐκ ἔστιν Θεὸς νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων. καὶ ἀκούσαντες οἱ 33
ὄχλοι ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι 34
ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσεν τοὺς Σαδδουκαίους συνήχθησαν
ἐπὶ τὸ αὐτό. καὶ ἐπηρώτησεν εἷς ἐξ αὐτῶν νομικὸς πειρά- 35

36, 37 ζων αὐτόν, Διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ· ὁ
δὲ ἔφη αὐτῷ, Ἀγαπήσεις κΎριον τὸν Θεόν σου, ἐν ὅλῃ τῇ
καρδίᾳ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ
38, 39 σου, αὕτη ἐστὶν ἡ μεγάλη καὶ πρώτη ἐντολή. δευτέρα
40 ὁμοία αὐτῇ, Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. ἐν
ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος κρέμαται. καὶ
41 οἱ προφῆται Συνηγμένων δὲ τῶν Φαρισαίων, ἐπηρώτησεν
42 αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ Χριστοῦ·
43 τίνος υἱός ἐστιν λέγουσιν αὐτῷ, Τοῦ Δαυείδ λέγει αὐτοῖς,
Πῶς οὖν Δαυείδ ἐν πνεύματι καλεῖ, Κύριον αὐτὸν λέγων,
44 Εἶπεν Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν
45 θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου· εἰ οὖν Δαυ-
46 είδ καλεῖ αὐτὸν Κύριον, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστιν καὶ οὐδεὶς
ἐδύνατο ἀποκριθῆναι αὐτῷ λόγον, οὐδὲ ἐτόλμησέν τις ἀπ'
ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐτὸν οὐκέτι.
23 Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς μαθηταῖς
2 αὐτοῦ λέγων, Ἐπὶ τῆς Μωϋσέως καθέδρας ἐκάθισαν οἱ
3 γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι. πάντα οὖν ὅσα ἐὰν εἴπωσιν
ὑμῖν ποιήσατε καὶ τηρεῖτε κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ ποι-
4 εῖτε, λέγουσιν γὰρ καὶ οὐ ποιοῦσιν δεσμεύουσιν δὲ φορτία
βαρέα καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων, αὐτοὶ
5 δὲ τῷ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσιν κινῆσαι αὐτά. πάντα δὲ
τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσιν πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις,
πλατύνουσιν γὰρ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν καὶ μεγαλύνουσιν
6 τὰ κράσπεδα φιλοῦσιν δὲ τὴν πρωτοκλισίαν ἐν τοῖς δεί-
7 πνοις, καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ
τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν
8 ἀνθρώπων, ῥαββεί ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε ῥαββεί εἷς γάρ
ἐστιν ὑμῶν ὁ διδάσκαλος πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοί ἐστε.
9 καὶ πατέρα μὴ καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς, εἷς γάρ ἐστιν
10 ὑμῶν, ὁ πατὴρ ὁ οὐρανι˜ος. μηδὲ κληθῆτε καθηγηταί,
11 ὅτι καθηγητὴς ὑμῶν ἐστιν εἷς ὁ Χριστός. ὁ δὲ μείζων ὑμῶν
12 ἔσται ὑμῶν διάκονος. ὅστις δὲ ὑψώσει ἑαυτὸν, ταπεινω-
13 θήσεται, καὶ ὅστις ταπεινώσει ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. Οὐαὶ
δὲ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κλείετε

τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὑ-
μεῖς γὰρ οὐκ εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε
εἰσελθεῖν. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκρι- 15
ταί, ὅτι περιάγετε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν ποιῆσαι ἕνα
προσήλυτον, καὶ ὅταν γένηται ποιεῖτε αὐτὸν υἱὸν γεέννης
διπλότερον ὑμῶν. Οὐαὶ ὑμῖν, ὁδηγοὶ τυφλοὶ οἱ λέγοντες, 16
Ὃς ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ ναῷ, οὐδέν ἐστιν, ὃς δ᾽ ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ
χρυσῷ τοῦ ναοῦ ὀφείλει. μωροὶ καὶ τυφλοί, τίς γὰρ μείζων 17
ἐστίν, ὁ χρυσὸς ἢ ὁ ναὸς ὁ ἁγιάσας τὸν χρυσόν· καί, Ὃς 18
ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, οὐδέν ἐστιν, ὃς δ᾽ ἂν ὀμόσῃ
ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ ὀφείλει. τυφλοί, τί γὰρ μεῖ- 19
ζον, τὸ δῶρον ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἁγιάζον τὸ δῶρον· ὁ 20
οὖν ὀμόσας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ὀμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πάσιν
τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ, καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ ναῷ ὀμνύει ἐν αὐτῷ 21
καὶ ἐν τῷ κατοικοῦντι αὐτόν, καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ 22
ὀμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω
αὐτοῦ. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, 23
ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμι-
νον, καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν καὶ
τὸ ἔλεος καὶ τὴν πίστιν, ταῦτα ἔδει ποιῆσαι κἀκεῖνα μὴ ἀ-
φιέναι. ὁδηγοὶ τυφλοί, οἱ διϋλίζοντες τὸν κώνωπα τὴν δὲ 24
κάμηλον καταπίνοντες. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φα- 25
ρισαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου
καὶ τῆς παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἐξ ἁρπαγῆς καὶ ἀ-
κρασίας. Φαρισαῖε τυφλέ, καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ 26
ποτηρίου, ἵνα γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτοῦ καθαρόν. Οὐαὶ 27
ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι παρομοι-
άζετε τάφοις κεκονιαμένοις, οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται
ὡραῖοι ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ὀστέων νεκρῶν καὶ πάσης ἀκα-
θαρσίας. οὕτως καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀν- 28
θρώποις δίκαιοι, ἔσωθεν δέ ἐστε μεστοὶ ὑποκρίσεως καὶ ἀ-
νομίας. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, 29
ὅτι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν καὶ κοσμεῖτε τὰ
μνημεῖα τῶν δικαίων, καὶ λέγετε, Εἰ ἤμεθα ἐν ταῖς ἡμέραις 30
τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐκ ἂν ἤμεθα κοινωνοὶ αὐτῶν ἐν τῷ αἵ-

31 ματι τῶν προφητῶν. ὥστε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς ὅτι υἱοί ἐστε
32 τῶν φονευσάντων τοὺς προφήτας. καὶ ὑμεῖς πληρώσατε
33 τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν. ὄφεις γεννήματα ἐχιδνῶν,
34 πῶς φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς γεέννης· διὰ τοῦτο, ἰ-
δοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς προφήτας καὶ σοφοὺς καὶ
γραμματεῖς, ἐξ αὐτῶν ἀποκτενεῖτε καὶ σταυρώσετε, καὶ ἐξ
αὐτῶν μαστιγώσετε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν καὶ διώξετε
35 ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν, ὅπως ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα δί-
καιον ἐκχυννόμενον ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἄβελ τοῦ
δικαίου ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου υἱοῦ Βαραχίου, ὃν ἐ-
36 φονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. ἀμὴν
37 λέγω ὑμῖν, ἥξει ταῦτα πάντα ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην. Ἰ-
ερουσαλὴμ Ἰερουσαλήμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας
καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσά-
κις ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ὄρνις
ἐπισυνάγει τὰ νοσσία αὐτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠ-
38, 39 θελήσατε. ἰδοὺ, ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος. λέγω
γὰρ ὑμῖν, οὐ μή με ἴδητε ἀπ' ἄρτι, ἕως ἂν εἴπητε, Εὐλογη-
μένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

24 Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ, ἐπορεύετο καὶ
προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτῷ τὰς οἰκοδο-
2 μὰς τοῦ ἱεροῦ, ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐ βλέπετε
ταῦτα· πάντα ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀφεθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ
3 λίθον ὃς οὐ καταλυθήσεται. Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ
ὄρους τῶν ἐλαιῶν προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν
λέγοντες, Εἰπὲ ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς
4 σῆς παρουσίας καὶ συντελείας τοῦ αἰῶνος. καὶ ἀποκρι-
θεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ,
5 πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες, Ἐγώ
6 εἰμι ὁ Χριστός, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. μελλήσετε δὲ
ἀκούειν πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, ὁρᾶτε, μὴ θροεῖ-
7 σθε, δεῖ γὰρ γενέσθαι, ἀλλ' οὔπω ἐστὶν τὸ τέλος. ἐγερθή-
σεται γὰρ ἔθνος ἐπ' ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, καὶ
8 ἔσονται λιμοὶ καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους, πάντα δὲ ταῦτα
9 ἀρχὴ ὠδίνων. τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλῖψιν καὶ

ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων
τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου. καὶ τότε σκανδαλισθήσον- 10
ται πολλοὶ καὶ ἀλλήλους παραδώσουσιν καὶ μισήσουσιν
ἀλλήλους. καὶ πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐγερθήσονται καὶ 11
πλανήσουσιν πολλούς. καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνο- 12
μίαν ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν, ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς 13
τέλος οὗτος σωθήσεται. καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐ- 14
αγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ εἰς μαρτύριον
πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν καὶ τότε ἥξει τὸ τέλος. Ὅταν οὖν ἴδητε 15
τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως τὸ ῥηθὲν διὰ Δανιὴλ τοῦ προ-
φήτου ἑστὸς ἐν τόπῳ ἁγίῳ, – ὁ ἀναγινώσκων τότε οἱ ἐν τῇ 16
Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν ἐπί τὰ ὄρη, ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ κα- 17
ταβάτω ἆραι τὰ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ μὴ 18
ἐπιστρεψάτω ὀπίσω ἆραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. οὐαὶ δὲ ταῖς 19
ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς
ἡμέραις. προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν 20
χειμῶνος μηδὲ σαββάτῳ. ἔσται γὰρ τότε θλῖψις μεγάλη 21
οἵα οὐκ ἐγένετο ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν οὐδ' οὐ
μὴ γένηται. καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, 22
οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ, διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς κολοβω-
θήσονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι. τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ, ἰδοὺ, 23
ὧδε ὁ Χριστός, ἤ, *Ωδε, μὴ πιστεύσητε. ἐγερθήσονται γὰρ 24
ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται, καὶ δώσουσιν σημεῖα
μεγάλα καὶ τέρατα, ὥστε πλανᾶσθαι εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς
ἐκλεκτούς. ἰδοὺ, προείρηκα ὑμῖν. ἐὰν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν, 25, 26
Ἰδοὺ, ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστίν μὴ ἐξέλθητε, Ἰδοὺ ἐν τοῖς ταμείοις,
μὴ πιστεύσητε. ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀ- 27
νατολῶν καὶ φαίνεται ἕως δυσμῶν, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία
τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ὅπου ἐὰν ᾖ τὸ πτῶμα, ἐκεῖ συνα- 28
χθήσονται οἱ ἀετοί. Εὐθέως δὲ μετὰ τὴν θλῖψιν τῶν ἡμερῶν 29
ἐκείνων, ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ
φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες πεσοῦνται ἐκ τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. καὶ τότε 30
φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν οὐρανῷ,
καὶ κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς καὶ ὄψονται τὸν υἱ-

ὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ
31 μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγ-
γέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος μεγάλης, καὶ ἐπισυνάξουσιν
τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ' ἄκρων
32 οὐρανῶν ἕως ἄκρων αὐτῶν. Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν
παραβολήν, ὅταν ἤδη ὁ κλάδος αὐτῆς γένηται ἁπαλὸς καὶ
33 τὰ φύλλα ἐκφύῃ, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος, οὕτως καὶ
ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα, πάντα γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν
34 ἐπὶ θύραις. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ
35 αὕτη, ἕως ἂν πάντα ταῦτα γένηται. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ
36 παρελεύσεται οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν περὶ δὲ
τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι
37 τῶν οὐρανῶν, οὐδὲ ὁ υἱός εἰ μὴ ὁ πατὴρ μόνος. ὥσπερ
δὲ αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ
38 τοῦ ἀνθρώπου. ὡς γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ τοῦ
κατακλυσμοῦ τρώγοντες καὶ πίνοντες, γαμοῦντες καὶ γαμί-
39 ζοντες ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσῆλθεν Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, καὶ
οὐκ ἔγνωσαν ἕως ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἦρεν ἅπαντας,
40 οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. τότε
ἔσονται δύο ἐν τῷ ἀγρῷ, εἷς παραλαμβάνεται καὶ εἷς ἀφίε-
41 ται, δύο ἀλήθουσαι ἐν τῷ μύλῳ μία παραλαμβάνεται καὶ
42 μία ἀφίεται. γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε ποίᾳ ἡμέρᾳ
43 ὁ Κύριος ὑμῶν ἔρχεται. ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε ὅτι εἰ ᾔδει ὁ
οἰκοδεσπότης ποίᾳ φυλακῇ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρη-
σεν ἄν, καὶ οὐκ ἂν εἴασεν διορυχθῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ.
44 διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἕτοιμοι, ὅτι ᾗ οὐ δοκεῖτε ὥρα ὁ
45 υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς δοῦλος
καὶ φρόνιμος, ὃν κατέστησεν ὁ κύριος ἐπὶ τῆς οἰκετείας
46 αὐτοῦ τοῦ δοῦναι αὐτοῖς τὴν τροφὴν ἐν καιρῷ· μακάριος
ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὑρήσει οὕτως.
47 ποιοῦντα ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν
48 αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς δοῦλος ἐν
49 τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, Χρονίζει μου ὁ κύριος καὶ ἄρξηται τύ-
πτειν τοὺς συνδούλους, αὐτοῦ ἐσθίῃ δὲ καὶ πίνῃ μετὰ τῶν
50 μεθυόντων, ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ᾗ

οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ᾗ οὐ γινώσκει, καὶ διχοτομήσει 51
αὐτὸν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θήσει, ἐκεῖ
ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

Τότε ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρ- **25**
θένοις, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας ἀυτῶν ἐξῆλθον εἰς
ὑπάντησιν τοῦ νυμφίου. πέντε δὲ ἐξ αὐτῶν ἦσαν μωραὶ. 2
καὶ πέντε φρόνιμοι, αἱ γὰρ μωραί, λαβοῦσαι τὰς λαμπά- 3
δας οὐκ ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν, ἔλαιον, αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον 4
ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις μετὰ τῶν λαμπάδων ἑαυτῶν χρο- 5
νίζοντος δὲ τοῦ νυμφίου ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκάθευδον.
μέσης δὲ νυκτὸς κραυγὴ γέγονεν, Ἰδοὺ ὁ νυμφίος, ἐξέρ- 6
χεσθε εἰς ἀπάντησιν τότε ἠγέρθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι 7
ἐκεῖναι καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν αἱ δὲ μωραὶ 8
ταῖς φρονίμοις εἶπαν Δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑμῶν, ὅτι αἱ
λαμπάδες ἡμῶν σβέννυνται. Ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι, 9
λέγουσαι, Μήποτε οὐκ ἀρκέσῃ ἡμῖν καὶ ὑμῖν, πορεύεσθε
μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράσατε ἑαυταῖς. ἀ- 10
περχομένων δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι ἦλθεν ὁ νυμφίος, καὶ αἱ
ἕτοιμοι εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη
ἡ θύρα. ὕστερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι λέ- 11
γουσαι, Κύριε κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, 12
Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς. γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ 13
οἴδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν, Ὥσπερ γὰρ ἄνθρωπος 14
ἀποδημῶν ἐκάλεσεν τοὺς ἰδίους δούλους καὶ παρέδωκεν
αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ ᾧ μὲν ἔδωκεν πέντε τά- 15
λαντα, ᾧ δὲ δύο, ᾧ δὲ ἕν, ἑκάστῳ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν,
καὶ ἀπεδήμησεν. εὐθέως πορευθεὶς ὁ τὰ πέντε τάλαντα 16
λαβὼν ἠργάσατο ἐν αὐτοῖς καὶ ἐποίησεν ἄλλα πέντε τά-
λαντα. ὡσαύτως ὁ τὰ δύο ἐκέρδησεν ἄλλα δύο. ὁ δὲ τὸ ἓν 17, 18
λαβὼν ἀπελθὼν ὤρυξεν γῆν καὶ ἔκρυψεν τὸ ἀργύριον τοῦ
κυρίου αὐτοῦ. μετὰ δὲ πολὺν χρόνον ἔρχεται ὁ κύριος τῶν 19
δούλων ἐκείνων καὶ συναίρει λόγον. μετ' αὐτῶν καὶ προσ- 20
ελθὼν ὁ τὰ πέντε τάλαντα, λαβὼν προσήνεγκεν ἄλλα πέντε
τάλαντα λέγων, Κύριε, πέντε τάλαντά μοι παρέδωκας, ἴδε,
ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα Ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐ- 21

τοῦ, Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ
πολλῶν σε καταστήσω, εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου
22 σου. προσελθὼν καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα εἶπεν, Κύριε, δύο
τάλαντά μοι παρέδωκας, ἴδε, ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα
23 ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ, Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἐπὶ
ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω, εἴσελθε εἰς τὴν
24 χαρὰν τοῦ κυρίου σου. προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἓν τάλαντον
εἰληφὼς εἶπεν, Κύριε, ἔγνων σε ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος,
θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρας καὶ συνάγων ὅθεν οὐ διεσκόρ-
25 πισας, καὶ φοβηθεὶς, ἀπελθὼν ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν
26 τῇ γῇ, ἴδε ἔχεις τὸ σόν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ εἶ-
πεν αὐτῷ, Πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρέ, ᾔδεις ὅτι θερίζω ὅπου
27 οὐκ ἔσπειρα, καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα, ἔδει σε
οὖν βαλεῖν τὰ ἀργύριά μου τοῖς τραπεζίταις, καὶ ἐλθὼν ἐγὼ
28 ἐκομισάμην ἂν τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ. ἄρατε οὖν ἀπ' αὐτοῦ
29 τὸ τάλαντον καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα. τῷ γὰρ
ἔχοντι παντὶ δοθήσεται καὶ περισσευθήσεται, τοῦ δὲ μὴ ἔ-
30 χοντος καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. καὶ τὸν ἀχρεῖον
δοῦλον ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον, ἐκεῖ ἔσται ὁ
31 κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι
32 μετ' αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καὶ συν-
αχθήσονται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἀφορίσει
αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα
33 ἀπὸ τῶν ἐρίφων, καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐ-
34 τοῦ τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων. τότε ἐρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς
ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, Δεῦτε, οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου,
κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ κα-
35 ταβολῆς κόσμου. ἐπείνασα γὰρ, καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν,
ἐδίψησα, καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἤμην καὶ συνηγάγετέ με,
36 γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ με, ἠσθένησα καὶ ἐπεσκέψασθέ
37 με, ἐν φυλακῇ ἤμην καὶ ἤλθατε πρός με. τότε ἀποκρι-
θήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες, Κύριε, πότε σε εἴδομεν
38 πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν, ἢ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν· πότε
δέ σε εἴδομεν ξένον καὶ συνηγάγομεν, ἢ γυμνὸν, καὶ πε-

ριεβάλομεν· πότε δέ σε εἴδομεν ἀσθενοῦντα ἢ ἐν φυλακῇ 39
καὶ ἤλθομεν πρός σε· καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς ἐρεῖ αὐ- 40
τοῖς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν
ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. τότε ἐρεῖ 41
καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων, Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ κατηραμένοι
εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς
ἀγγέλοις αὐτοῦ. ἐπείνασα γὰρ καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φα- 42
γεῖν, ἐδίψησα καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με, ξένος ἤμην καὶ οὐ 43
συνηγάγετέ με, γυμνὸς, καὶ οὐ περιεβάλετέ με, ἀσθενὴς,
καὶ ἐν φυλακῇ καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με. τότε ἀποκριθή- 44
σονται καὶ αὐτοὶ λέγοντες, Κύριε, πότε σε εἴδομεν πεινῶντα
ἢ διψῶντα ἢ ξένον ἢ γυμνὸν ἢ ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ καὶ
οὐ διηκονήσαμέν σοι· τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων, 45
Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν
ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι 46
εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.
Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους **26**
τούτους, εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Οἴδατε ὅτι μετὰ δύο 2
ἡμέρας τὸ πάσχα γίνεται, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παρα-
δίδοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι. τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς 3
καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως
τοῦ λεγομένου Καϊάφα, καὶ συνεβουλεύσαντο ἵνα τὸν Ἰη- 4
σοῦν δόλῳ κρατήσωσιν καὶ ἀποκτείνωσιν. ἔλεγον δέ, Μὴ 5
ἐν τῇ ἑορτῇ, ἵνα μὴ θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ. Τοῦ δὲ Ἰ- 6
ησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ,
προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου πολυ- 7
τίμου καὶ κατέχεεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἀνακειμένου.
ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἠγανάκτησαν, λέγοντες, Εἰς τί ἡ ἀ- 8
πώλεια αὕτη· ἐδύνατο γὰρ τοῦτο πραθῆναι πολλοῦ καὶ 9
δοθῆναι πτωχοῖς. γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Τί κό- 10
πους παρέχετε τῇ γυναικί· ἔργον γὰρ καλὸν ἠργάσατο εἰς
ἐμέ. πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ 11
οὐ πάντοτε ἔχετε. βαλοῦσα γὰρ αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ 12
τοῦ σώματός μου, πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι με ἐποίησεν. ἀμὴν 13
λέγω ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ

τῷ κόσμῳ, λαληθήσεται καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη, εἰς μνημόσυ-
14 νον αὐτῆς. Τότε πορευθεὶς εἷς τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος
15 Ἰούδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, εἶπεν Τί θέλετέ
μοι δοῦναι καί ἐγώ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν· οἱ δὲ ἔστησαν
16 αὐτῷ τριάκοντα ἀργύρια. καὶ ἀπὸ τότε ἐζήτει εὐκαιρίαν
17 ἵνα αὐτὸν παραδῷ. Τῇ δὲ πρώτῃ τῶν ἀζύμων προσῆλθον
οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες, Ποῦ θέλεις ἑτοιμάσωμέν σοι
18 φαγεῖν τὸ πάσχα· ὁ δὲ εἶπεν, Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς
τὸν δεῖνα καὶ εἴπατε αὐτῷ, Ὁ διδάσκαλος λέγει, Ὁ καιρός
μου ἐγγύς ἐστιν πρὸς σὲ ποιῶ τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθη-
19 τῶν μου. καὶ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς
20 ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. Ὀψίας δὲ γενομένης
21 ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα. μαθητῶν καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν
22 εἶπεν, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. καὶ
λυπούμενοι σφόδρα ἤρξαντο λέγειν αὐτῷ εἷς ἕκαστος Μήτι
23 ἐγώ εἰμι, Κύριε· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ὁ ἐμβάψας μετ᾽
24 ἐμοῦ τὴν χεῖρα, ἐν τῷ τρυβλίῳ οὗτός με παραδώσει. ὁ μὲν
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ,
οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι᾽ οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
παραδίδοται, καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος
25 ἐκεῖνος. ἀποκριθεὶς δὲ Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν εἶπεν,
26 Μήτι ἐγώ εἰμι, ῥαββεί λέγει αὐτῷ, Σὺ εἶπας. ἐσθιόντων δὲ
αὐτῶν λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον καὶ εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ
δοὺς τοῖς μαθηταῖς, εἶπεν Λάβετε φάγετε, τοῦτό ἐστιν τὸ
27 σῶμά μου. καὶ λαβὼν ποτήριον καὶ εὐχαριστήσας ἔδω-
28 κεν αὐτοῖς λέγων, Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτο γάρ ἐστιν
τὸ αἷμά μου, τῆς διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυννόμε-
29 νον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. λέγω δὲ ὑμῖν οὐ μὴ πίω ἀπ᾽
ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡμέρας
ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω μεθ᾽ ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ
30 τοῦ πατρός μου. Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν
31 ἐλαιῶν. Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Πάντες ὑμεῖς σκαν-
δαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, γέγραπται γάρ,
Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα
32 τῆς ποίμνης, μετὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναί με, προάξω ὑμᾶς εἰς

τὴν Γαλιλαίαν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ, Εἰ 33
πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοί, ἐγὼ οὐδέποτε σκανδα-
λισθήσομαι. ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ἐν 34
ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρὶς ἀπαρνήσῃ με.
λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος, Κἂν δέῃ με σὺν σοὶ ἀποθανεῖν, οὐ 35
μή σε ἀπαρνήσομαι. ὁμοίως καὶ πάντες οἱ μαθηταὶ εἶπον.
Τότε ἔρχεται μετ᾽ αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθ- 36
σημανεῖ, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς, Καθίσατε αὐτοῦ, ἕως οὗ
ἀπελθὼν ἐκεῖ. προσεύξωμαι καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον 37
καὶ τοὺς δύο υἱοὺς Ζεβεδαίου, ἤρξατο λυπεῖσθαι καὶ ἀδη-
μονεῖν. τότε λέγει αὐτοῖς, Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου 38
ἕως θανάτου, μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε μετ᾽ ἐμοῦ. καὶ 39
προσελθὼν μικρὸν ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ προσευχό-
μενος καὶ λέγων, Πάτερ εἰ δυνατόν ἐστιν παρελθάτω ἀπ᾽
ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο, πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω ἀλλ᾽ ὡς σύ.
καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς καθεύ- 40
δοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ, Οὕτως οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν
γρηγορῆσαι μετ᾽ ἐμοῦ· γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα 41
μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν, τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον ἡ δὲ
σὰρξ ἀσθενής. πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελθὼν προσηύξατο, 42
λέγων, Πάτερ μου, εἰ οὐ δύναται τοῦτο παρελθεῖν ἐὰν μὴ
αὐτὸ πίω, γενηθήτω τὸ θέλημά σου. καὶ ἐλθὼν πάλιν εὗ- 43
ρεν αὐτοὺς καθεύδοντας, ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βε-
βαρημένοι. καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο 44
ἐκ τρίτου τὸν αὐτὸν λόγον εἰπὼν. πάλιν τότε ἔρχεται πρὸς 45
τοὺς μαθητὰς καὶ λέγει αὐτοῖς, Καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ
ἀναπαύεσθε, ἰδοὺ ἤγγικεν ἡ ὥρα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
παραδίδοται εἰς χεῖρας ἁμαρτωλῶν. ἐγείρεσθε, ἄγωμεν, 46
ἰδοὺ, ἤγγικεν ὁ παραδιδούς με. Καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, 47
ἰδοὺ Ἰούδας εἷς τῶν δώδεκα ἦλθεν καὶ μετ᾽ αὐτοῦ ὄχλος πο-
λὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρε-
σβυτέρων τοῦ λαοῦ. ὁ δὲ παραδιδοὺς αὐτὸν ἔδωκεν αὐτοῖς 48
σημεῖον λέγων, Ὃν ἐάν φιλήσω, αὐτός ἐστιν κρατήσατε αὐ-
τόν. καὶ εὐθέως προσελθὼν τῷ Ἰησοῦ εἶπεν Χαῖρε, ῥαββεί 49
καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Ἑταῖρε, 50

ἐφ' ὃ πάρει. τότε προσελθόντες ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν
51 Ἰησοῦν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. καὶ ἰδοὺ εἷς τῶν μετὰ Ἰη-
σοῦ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπέσπασεν τὴν μάχαιραν αὐτοῦ καὶ
πατάξας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον.
52 τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἀπόστρεψον τὴν μάχαιράν σου
εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, πάντες γὰρ οἱ λαβόντες μάχαιραν ἐν
53 μαχαίρῃ ἀπολοῦνται. ἢ δοκεῖς ὅτι οὐ δύναμαι παρακαλέ-
σαι τὸν πατέρα μου, καὶ παραστήσει μοι ἄρτι πλείω δώδεκα
54 λεγιώνων ἀγγέλων· πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ ὅτι οὕ-
55 τως δεῖ γενέσθαι· Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τοῖς
ὄχλοις, Ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων
συλλαβεῖν με· καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ ἐκαθεζόμην διδά-
56 σκων καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα
πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ τῶν προφητῶν. τότε οἱ μαθηταὶ πάν-
57 τες ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον. Οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν
ἀπήγαγον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ γραμματεῖς
58 καὶ οἱ πρεσβύτεροι συνήχθησαν. ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει
αὐτῷ μακρόθεν ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως, καὶ εἰσελ-
59 θὼν ἔσω ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν ἰδεῖν τὸ τέλος. οἱ δὲ
ἀρχιερεῖς καὶ τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν
60 κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ὅπως αὐτὸν θανατώσουσιν καὶ οὐχ εὗρον,
πολλῶν προσελθόντων, ψευδομαρτύρων ὕστερον δὲ προσ-
61 ελθόντες δύο εἶπον, Οὗτος ἔφη, Δύναμαι καταλῦσαι τὸν
ναὸν τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν αὐτόν. οἰκοδομῆσαι
62 καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ, Οὐδὲν ἀποκρίνῃ· τί
63 οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα. καὶ ἀ-
ποκριθείς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ, Ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ
Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ἵνα ἡμῖν εἴπῃς εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς
64 τοῦ Θεοῦ. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Σὺ εἶπας, πλὴν λέγω ὑ-
μῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ
δεξιῶν τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ
65 οὐρανοῦ. τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, λέ-
γων Ἐβλασφήμησεν, τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων· ἴδε,
66 νῦν ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν τί ὑμῖν δοκεῖ· οἱ δὲ ἀπο-
67 κριθέντες εἶπον, Ἔνοχος θανάτου ἐστίν τότε ἐνέπτυσαν εἰς

τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν, οἱ δὲ ἐράπισαν
λέγοντες, Προφήτευσον ἡμῖν, Χριστέ, τίς ἐστιν ὁ παίσας σε· 68
Ὁ δὲ Πέτρος ἐκάθητο ἔξω ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ προσῆλθεν αὐτῷ 69
μία παιδίσκη λέγουσα, Καὶ σὺ ἦσθα μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γα-
λιλαίου. ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμπροσθεν πάντων λέγων, Οὐκ 70
οἶδα τί λέγεις. ἐξελθόντα δὲ αὐτὸν εἰς τὸν πυλῶνα, εἶδεν 71
αὐτὸν ἄλλη καὶ λέγει τοῖς ἐκεῖ, οὗτος ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ
Ναζωραίου. καὶ πάλιν ἠρνήσατο μετὰ ὅρκου ὅτι Οὐκ οἶδα 72
τὸν ἄνθρωπον. μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες οἱ ἑστῶτες 73
εἶπον τῷ Πέτρῳ, Ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ, καὶ γὰρ ἡ λα-
λιά σου δῆλόν σε ποιεῖ. τότε ἤρξατο καταθεματίζειν καὶ 74
ὀμνύειν ὅτι Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ
ἐφώνησεν καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ῥήματος Ἰησοῦ εἰρη- 75
κότος ὅτι Πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρὶς ἀπαρνήσῃ με, καὶ
ἐξελθὼν ἔξω ἔκλαυσεν πικρῶς.

Πρωΐας δὲ γενομένης συμβούλιον ἔλαβον πάντες οἱ ἀρ- **27**
χιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὥστε
θανατῶσαι αὐτόν, καὶ δήσαντες αὐτὸν ἀπήγαγον καὶ πα- 2
ρέδωκαν Πειλάτῳ τῷ ἡγεμόνι. Τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ πα- 3
ραδιδοὺς αὐτὸν ὅτι κατεκρίθη, μεταμεληθεὶς ἔστρεψεν τὰ
τριάκοντα ἀργύρια τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ πρεσβυτέροις λέ- 4
γων, Ἥμαρτον παραδοὺς αἷμα ἀθῷον. οἱ δὲ εἶπον, Τί πρὸς
ἡμᾶς· σὺ ὄψῃ καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια εἰς τὸν ναὸν ἀνεχώ- 5
ρησεν καὶ ἀπελθὼν ἀπήγξατο. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ 6
ἀργύρια εἶπαν Οὐκ ἔξεστιν βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν κορβανᾶν,
ἐπεὶ τιμὴ αἵματός ἐστιν συμβούλιον δὲ λαβόντες ἠγόρασαν 7
ἐξ αὐτῶν τὸν Ἀγρὸν τοῦ Κεραμέως, εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις.
διὸ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος ἀγρὸς αἵματος ἕως τῆς σήμε- 8
ρον. τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ Ἰερεμίου τοῦ προφήτου, 9
λέγοντος, Καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν τοῦ
τετιμημένου ὃν ἐτιμήσαντο ἀπὸ υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἔδωκαν 10
αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, καθὰ συνέταξέν μοι Κύ-
ριος. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐστάθη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος, καὶ 11
ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν, λέγων, Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν
Ἰουδαίων· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη, Σὺ λέγεις. καὶ ἐν τῷ κατη- 12

γορεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων, οὐ-
13 δὲν ἀπεκρίνατο. τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πειλᾶτος Οὐκ ἀκούεις
14 πόσα σου καταμαρτυροῦσιν καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς
15 οὐδὲ ἓν ῥῆμα, ὥστε θαυμάζειν τὸν ἡγεμόνα λίαν. κατὰ δὲ
ἑορτὴν εἰώθει ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἕνα τῷ ὄχλῳ δέσμιον ὃν
16 ἤθελον. εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον, λεγόμενον Βα-
17 ραββᾶν. συνηγμένων οὖν αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος
Τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν, Βαραββᾶν ἢ Ἰησοῦν τὸν λεγό-
18 μενον Χριστόν· ᾔδει γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτόν.
19 καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος, ἀπέστειλεν πρὸς αὐ-
τὸν, ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγουσα, Μηδὲν σοὶ καὶ τῷ δικαίῳ ἐκεί-
20 νῳ, πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ᾽ ὄναρ δι᾽ αὐτόν. οἱ
δὲ ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὄχλους ἵνα
21 αἰτήσωνται τὸν Βαραββᾶν τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. ἀπο-
κριθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν εἶπεν αὐτοῖς, Τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο
22 ἀπολύσω ὑμῖν· οἱ δὲ εἶπαν Τὸν Βαραββᾶν. λέγει αὐτοῖς
ὁ Πειλᾶτος Τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν·
23 λέγουσιν πάντες, Σταυρωθήτω. ὁ δὲ ἔφη, Τί γὰρ κακὸν
ἐποίησεν· οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζον λέγοντες, Σταυρωθήτω.
24 ἰδὼν δὲ ὁ Πειλᾶτος ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ ἀλλὰ μᾶλλον θόρυ-
βος γίνεται, λαβὼν ὕδωρ, ἀπενίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι
τοῦ ὄχλου, λέγων, Ἀθῶός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τούτου, ὑ-
25 μεῖς ὄψεσθε. καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπεν Τὸ αἷμα
26 αὐτοῦ ἐφ᾽ ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. τότε ἀπέλυσεν
αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγελλώσας παρέ-
27 δωκεν ἵνα σταυρωθῇ. Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος
παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον συνήγαγον ἐπ᾽
28 αὐτὸν ὅλην τὴν σπεῖραν, καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν, χλαμύδα
29 κοκκίνην. περιέθηκαν αὐτῷ καὶ πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀ-
κανθῶν ἐπέθηκαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ κάλαμον ἐν
τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐνέ-
30 παιξαν αὐτῷ λέγοντες, Χαῖρε, βασιλεῦς τῶν Ἰουδαίων, καὶ
ἐμπτύσαντες εἰς αὐτὸν ἔλαβον τὸν κάλαμον καὶ ἔτυπτον εἰς
31 τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐκδύσαντες
αὐτὸν τὴν χλαμύδα ἐνέδυσαν αὐτὸν, τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ

ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ σταυρῶσαι. Ἐξερχόμενοι δὲ εὗρον 32
ἄνθρωπον Κυρηναῖον ὀνόματι Σίμωνα, τοῦτον ἠγγάρευσαν
ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον λεγό- 33
μενον Γολγοθᾶ, ὅ ἐστιν Κρανίου Τόπος, λεγόμενος ἔδωκαν 34
αὐτῷ πεῖν οἶνον μετὰ χολῆς μεμιγμένον, καὶ γευσάμενος
οὐκ ἠθέλησεν πεῖν σταυρώσαντες δὲ αὐτὸν διεμερίσαντο 35
τὰ ἱμάτια αὐτοῦ βαλόντες κλῆρον, καὶ καθήμενοι ἐτήρουν 36
αὐτὸν ἐκεῖ. καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν 37
αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην, Οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ βασιλεῦς
τῶν Ἰουδαίων. τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο λῃσταί, 38
εἷς ἐκ δεξιῶν καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων. οἱ δὲ παραπορευό- 39
μενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν, κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν
καὶ λέγοντες, Ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις 40
οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτόν, εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, καὶ κατά-
βηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. ὁμοίως οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες 41
μετὰ τῶν γραμματέων καὶ πρεσβυτέρων ἔλεγον, Ἄλλους 42
ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι, βασιλεὺς Ἰσραήλ ἐστιν
καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ καὶ πιστεύσωμεν ἐπ αὐ-
τόν πέποιθεν ἐπὶ τὸν Θεόν, ῥυσάσθω νῦν εἰ θέλει αὐτόν, 43
εἶπεν γὰρ ὅτι Θεοῦ εἰμι υἱός. τὸ δ' αὐτὸ καὶ οἱ λῃσταὶ οἱ 44
συσταυρωθέντες σὺν αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν Ἀπὸ δὲ ἕκτης 45
ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης,
περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγά- 46
λῃ, λέγων, Ηλει ηλει λεμα σαβαχθανει τοῦτ' ἔστιν Θεέ μου,
Θεέ μου, ἱνατί με ἐγκατέλιπες· τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἑστηκότων 47
ἀκούσαντες ἔλεγον ὅτι Ἠλείαν φωνεῖ οὗτος. καὶ εὐθέως 48
δραμὼν εἷς ἐξ αὐτῶν καὶ λαβὼν σπόγγον πλήσας τε ὄξους
καὶ περιθεὶς καλάμῳ ἐπότιζεν αὐτόν. οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον, 49
Ἄφες ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἠλείας σώσων αὐτόν. ὁ δὲ Ἰη- 50
σοῦς πάλιν κράξας φωνῇ μεγάλῃ ἀφῆκεν τὸ πνεῦμα. καὶ 51
ἰδού, τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη ἄνωθεν ἕως κάτω,
εἰς δύο καὶ ἡ γῆ ἐσείσθη, καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, καὶ 52
τὰ μνημεῖα ἀνεῴχθησαν καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμη-
μένων ἁγίων ἠγέρθησαν καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων 53
μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ εἰσῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν καὶ

54 ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς. ὁ δὲ ἑκατοντάρχης καὶ οἱ μετ᾽
αὐτοῦ τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν ἰδόντες τὸν σεισμὸν καὶ τὰ γι-
νόμενα ἐφοβήθησαν σφόδρα, λέγοντες, Ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς
55 ἦν οὗτος. Ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαὶ ἀπὸ μακρόθεν
θεωροῦσαι, αἵτινες ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλι-
56 λαίας διακονοῦσαι αὐτῷ, ἐν αἷς ἦν Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ
καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσὴφ μήτηρ καὶ ἡ μήτηρ
57 τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου. Ὀψίας δὲ γενομένης ἦλθεν ἄνθρω-
πος πλούσιος ἀπὸ Ἁριμαθαίας, τοὔνομα Ἰωσήφ, ὃς καὶ
58 αὐτὸς ἐμαθητεύθη τῷ Ἰησοῦ, οὗτος προσελθὼν τῷ Πειλά-
τῳ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. τότε ὁ Πειλᾶτος ἐκέλευσεν
59 ἀποδοθῆναι καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ Ἰωσὴφ ἐνετύλιξεν αὐ-
60 τὸ σινδόνι καθαρᾷ, καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ
μνημείῳ ὃ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ, καὶ προσκυλίσας λίθον
61 μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου ἀπῆλθεν. ἦν δὲ ἐκεῖ Μαρι-
ὰμ ἡ Μαγδαληνή, καὶ ἡ ἄλλη Μαριά καθήμεναι ἀπέναντι
62 τοῦ τάφου. Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἥτις ἐστὶν μετὰ τὴν Παρα-
σκευήν, συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς
63 Πειλᾶτον λέγοντες, Κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλά-
64 νος εἶπεν ἔτι ζῶν, Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι. κέλευσον
οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας, μή-
ποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ κλέψωσιν αὐτὸν καὶ εἴπωσιν τῷ
λαῷ, Ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη
65 χείρων τῆς πρώτης. ἔφη αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος Ἔχετε κουστω-
66 δίαν, ὑπάγετε, ἀσφαλίσασθε ὡς οἴδατε. οἱ δὲ πορευθέντες
ἠσφαλίσαντο τὸν τάφον σφραγίσαντες τὸν λίθον, μετὰ τῆς
κουστωδίας.

28 Ὀψὲ δὲ σαββάτων, τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτων,
ἦλθεν Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαριὰ θεωρῆσαι
2 τὸν τάφον. καὶ ἰδού, σεισμὸς ἐγένετο μέγας, ἄγγελος γὰρ
Κυρίου καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ, καὶ προσελθὼν ἀπεκύλισεν
3 τὸν λίθον καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. ἦν δὲ ἡ εἰδέα αὐτοῦ
4 ὡς ἀστραπὴ καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡς χιών. ἀπὸ δὲ
τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐσείσθησαν οἱ τηροῦντες καὶ ἐγενήθησαν
5 ὡς νεκροί. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος εἶπεν ταῖς γυναιξίν

Μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς, οἶδα γὰρ ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον
ζητεῖτε, οὐκ ἔστιν ὧδε, ἠγέρθη γὰρ καθὼς εἶπεν, δεῦτε, 6
ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι εἴπατε 7
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι Ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἰδοὺ
προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, ἰδοὺ,
εἶπον ὑμῖν. καὶ ἀπελθοῦσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ 8
φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθη-
ταῖς αὐτοῦ. καὶ ἰδοὺ, Ἰησοῦς ὑπήντησεν αὐταῖς, λέγων, 9
Χαίρετε. αἱ δὲ προσελθοῦσαι ἐκράτησαν αὐτοῦ, τοὺς πό-
δας καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ. τότε λέγει αὐταῖς ὁ Ἰησοῦς, 10
Μὴ φοβεῖσθε, ὑπάγετε ἀπαγγείλατε τοῖς ἀδελφοῖς μου ἵνα
ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καί ἐκεῖ με ὄψονται. Πο- 11
ρευομένων δὲ αὐτῶν ἰδού, τινες τῆς κουστωδίας ἐλθόντες
εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γε-
νόμενα. καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, συμβού- 12
λιόν τε λαβόντες, ἀργύρια ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις,
λέγοντες, Εἴπατε ὅτι Οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες ἔ- 13
κλεψαν αὐτὸν ἡμῶν κοιμωμένων. καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο 14
ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς πείσομεν καὶ ὑμᾶς ἀμερίμνους
ποιήσομεν. οἱ δὲ λαβόντες τὰ ἀργύρια ἐποίησαν ὡς ἐδι- 15
δάχθησαν. Καὶ ἐφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις
μέχρι τῆς σήμερον. Οἱ δὲ ἕνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν 16
εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἰς τὸ ὄρος οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς.
καὶ ἰδόντες αὐτὸν προσεκύνησαν οἱ δὲ ἐδίστασαν. καὶ 17, 18
προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων, Ἐδόθη μοι
πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. πορευθέντες μαθη- 19
τεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ
Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διδάσκον- 20
τες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν, καὶ ἰδοὺ,
ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας
τοῦ αἰῶνος.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

1, 2 Ἀρχη τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ Καθὼς γέγραπται
ἐν τῷ Ἠσαΐᾳ τῷ προφήτῃ Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν
μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου
3 φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου,
4 εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. ἐγένετο Ἰωάννης ὁ βα-
πτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς
5 ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ
Ἰουδαία χώρα, καὶ οἱ Ἱεροσολυμεῖται, πάντες καὶ ἐβαπτί-
ζοντο ὑπ' αὐτοῦ, ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ἐξομολογούμενοι
6 τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. καὶ ἦν ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρί-
χας καμήλου, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ,
7 καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. καὶ ἐκήρυσσεν λέ-
γων, Ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, οὗ οὐκ εἰμὶ
ἱκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ.
8 ἐγὼ ἐβάπτισα ὑμᾶς ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν Πνεύ-
9 ματι Ἁγίῳ. Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, ἦλθεν
Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐβαπτίσθη εἰς τὸν
10 Ἰορδάνην. ὑπὸ Ἰωάννου καὶ εὐθὺς ἀναβαίνων ἐκ τοῦ ὕ-
δατος, εἶδεν σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς, καὶ τὸ Πνεῦμα
11 ὡς περιστερὰν καταβαῖνον εἰς αὐτόν, καὶ φωνὴ ἐκ τῶν οὐ-
ρανῶν, Σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα.
12, 13 Καὶ εὐθὺς τὸ Πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρημον. καὶ
ἦν ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσεράκοντα, ἡμέρας πειραζόμενος ὑπὸ
τοῦ Σατανᾶ,, καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων, καὶ οἱ ἄγγελοι δι-
14 ηκόνουν αὐτῷ. Μετὰ δὲ τὸ παραδοθῆναι τὸν Ἰωάννην,
ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κηρύσσων τὸ εὐαγγέ-
15 λιον τοῦ Θεοῦ, ὅτι Πεπλήρωται ὁ καιρὸς, καὶ ἤγγικεν ἡ
βασιλεία τοῦ Θεοῦ, μετανοεῖτε καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγε-
16 λίῳ. καὶ παράγων παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδεν
Σίμωνα Καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν Σίμωνος ἀμφιβάλλοντας
17 ἐν τῇ θαλάσσῃ, ἦσαν γὰρ ἁλεεῖς καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰη-

σοῦς, Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἁλεεῖς
ἀνθρώπων. καὶ εὐθὺς ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν 18
αὐτῷ. Καὶ προβὰς ὀλίγον, εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβε- 19
δαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ
πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα, καὶ εὐθὺς ἐκάλεσεν αὐ- 20
τούς, καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ
μετὰ τῶν μισθωτῶν ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ. Καὶ εἰσπορεύ- 21
ονται εἰς Καφαρναούμ, καὶ εὐθὺς τοῖς σάββασιν ἐδίδασκεν
εἰς τὴν συναγωγήν. καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐ- 22
τοῦ, ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ
ὡς οἱ γραμματεῖς. καὶ εὐθὺς ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν 23
ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, καὶ ἀνέκραξεν λέγων, 24
τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ· ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς· οἴ-
δαμεν σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ. καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ 25
Ἰησοῦς, Φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. καὶ σπαράξαν αὐ- 26
τὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ φωνῆσαν φωνῇ μεγάλῃ,
ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. καὶ ἐθαμβήθησαν ἅπαντες ὥστε συ- 27
ζητεῖν αὐτοὺς, λέγοντας, Τί ἐστιν τοῦτο· διδαχὴ καινὴ κατ᾽
ἐξουσίαν, καὶ τοῖς πνεύμασι τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει, καὶ
ὑπακούουσιν αὐτῷ. καὶ ἐξῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθὺς παν- 28
ταχοῦ εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας. Καὶ εὐθὺς 29
ἐκ τῆς συναγωγῆς ἐξελθόντες, ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος
καὶ Ἀνδρέου, μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. ἡ δὲ πενθερὰ 30
Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα, καὶ εὐθὺς λέγουσιν αὐ-
τῷ περὶ αὐτῆς. καὶ προσελθὼν ἤγειρεν αὐτὴν, κρατήσας 31
τῆς χειρός καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός καὶ διηκόνει αὐ-
τοῖς. Ὀψίας δὲ γενομένης, ὅτε ἔδυ ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς 32
αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, καὶ τοὺς δαιμονιζομέ-
νους, καὶ ἦν ὅλη ἡ πόλις ἐπισυνηγμένη πρὸς τὴν θύραν. 33
καὶ ἐθεράπευσεν πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, 34
καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλεν καὶ οὐκ ἤφιεν λαλεῖν τὰ δαι-
μόνια, ὅτι ἤδεισαν αὐτόν. Καὶ πρωῒ ἔννυχα λίαν ἀναστὰς 35
ἐξῆλθεν καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον κἀκεῖ προσηύχετο.
καὶ κατεδίωξεν αὐτὸν Σίμων καὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ εὗρον 36, 37
αὐτὸν, καὶ λέγουσιν αὐτῷ ὅτι Πάντες ζητοῦσίν σε. καὶ λέ- 38

γει αὐτοῖς, Ἄγωμεν ἀλλαχοῦ εἰς τὰς ἐχομένας κωμοπόλεις,
39 ἵνα κἀκεῖ κηρύξω. εἰς τοῦτο γὰρ ἐξῆλθον καὶ ἦλθεν κη-
ρύσσων εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν, εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν,
40 καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων. Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρὸς
παρακαλῶν αὐτὸν, καὶ γονυπετῶν λέγων αὐτῷ, ὅτι Ἐὰν θέ-
41 λῃς, δύνασαί με καθαρίσαι. καὶ σπλαγχνισθεὶς ἐκτείνας
42 τὴν χεῖρα, αὐτοῦ, ἥψατο καὶ λέγει Θέλω, καθαρίσθητι, καὶ
43 εὐθὺς ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθερίσθη. καὶ
44 ἐμβριμησάμενος αὐτῷ, εὐθὺς ἐξέβαλεν αὐτόν, καὶ λέγει
αὐτῷ, Ὅρα μηδενὶ μηδὲν εἴπῃς, ἀλλὰ ὕπαγε, σεαυτὸν δεῖ-
ξον τῷ ἱερεῖ, καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ἃ
45 προσέταξεν Μωϋσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. ὁ δὲ ἐξελθὼν
ἤρξατο κηρύσσειν πολλὰ καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥστε
μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι εἰς πόλιν φανερῶς εἰσελθεῖν, ἀλλ'
ἔξω ἐπ ἐρήμοις τόποις ἦν, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πάντο-
θεν.
2 Καὶ εἰσελθὼν πάλιν εἰς Καφαρναοὺμ δι' ἡμερῶν, ἠκού-
2 σθη ὅτι ἐν οἴκῳ ἐστίν καὶ συνήχθησαν πολλοὶ, ὥστε, μη-
κέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν, καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν
3 λόγον. καὶ ἔρχονται φέροντες, πρὸς αὐτὸν, παραλυτικὸν
4 αἱρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. καὶ μὴ δυνάμενοι προσενέγκαι
αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ
ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν κράβαττον ὅπου ὁ παραλυτικὸς κα-
5 τέκειτο. καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, λέγει τῷ πα-
6 ραλυτικῷ, Τέκνον, ἀφίενταί σου. αἱ ἁμαρτίαι ἦσαν δέ τι-
νες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι, καὶ διαλογιζόμενοι ἐν
7 ταῖς καρδίαις αὐτῶν, Τί οὗτος οὕτως λαλεῖ βλασφημεῖ, τίς
8 δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός· καὶ εὐθὺς ἐπι-
γνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως διαλογίζονται
ἐν ἑαυτοῖς, λέγει αὐτοῖς, Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρ-
9 δίαις ὑμῶν· τί ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ,
Ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, Ἔγειρε καὶ ἆρον τὸν
10 κράβαττόν, σου καὶ ὕπαγε ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας – λέγει
11 τῷ Σοὶ λέγω, ἔγειρε ἆρον τὸν κράβαττόν σου, καὶ ὕπαγε εἰς

τὸν οἶκόν σου. καὶ ἠγέρθη καὶ εὐθὺς ἄρας τὸν κράβατ- 12
τον, ἐξῆλθεν ἔμπροσθεν πάντων, ὥστε ἐξίστασθαι πάντας,
καὶ δοξάζειν τὸν Θεὸν, λέγοντας, ὅτι οὕτως Οὐδέποτε εἴδα-
μεν Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν εἴς τὴν θάλασσαν, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος 13
ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς. καὶ παράγων 14
εἶδεν Λευὶν τὸν τοῦ Ἁλφαίου καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον,
καὶ λέγει αὐτῷ, Ἀκολούθει μοι. καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν
αὐτῷ. καὶ γίνεται κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, 15
καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ
καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἦσαν γὰρ πολλοὶ, καὶ ἠκολού-
θουν αὐτῷ. καὶ γραμματεῖς τῶν Φαρισαίων καὶ ἰδόντες 16
ὅτι ἤσθιεν μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν, ἔλεγον τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ, ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐ-
σθίει καὶ πίνει· καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, Οὐ 17
χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες.
οὐκ ἦλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλούς Καὶ ἦσαν 18
οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύοντες, καὶ ἔρ-
χονται, καὶ λέγουσιν αὐτῷ, Διατί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ
οἱ μαθηταὶ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ
οὐ νηστεύουσιν καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Μὴ δύνανται 19
οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστιν νη-
στεύειν· ὅσον χρόνον ἔχουσιν τὸν νυμφίον, μετ αὐτῶν οὐ
δύνανται νηστεύειν, ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ 20
ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείνῃ τῇ
ἡμέρᾳ οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπιράπτει ἐπὶ ἱ- 21
μάτιον παλαιόν, εἰ δὲ μή, αἴρει τὸ πλήρωμα ἀπ αὐτοῦ τὸ
καινὸν τοῦ παλαιοῦ, και χεῖρον σχίσμα γίνεται. Καὶ οὐ- 22
δεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς, - εἰ δὲ μή,
ῥήξει ὁ ἑ/ος τοὺς ἀσκούς, οἶνος ὁ ἀπόλλυται ἐκχεῖται, καὶ
οἱ Καὶ ἐγένετο αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασιν παραπορεύεσθαι διὰ 23
τῶν σπορίμων, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤρξαντο ὁδὸν ποιεῖν
τίλλοντες τοὺς στάχυας. καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ, 24
Ἴδε τί ποιοῦσιν τοῖς σάββασιν ὃ οὐκ ἔξεστιν καὶ λέγει αὐ- 25
τοῖς, Οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαυείδ ὅτε χρείαν ἔ-
σχεν καὶ ἐπείνασεν αὐτός καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ· πῶς εἰσῆλθεν 26

εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐπὶ Ἀβιαθὰρ ἀρχιερέως, καὶ τοὺς
ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ
27 μὴ τοὺς ἱερεῖς καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσιν καὶ
ἔλεγεν αὐτοῖς, Τὸ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο, καὶ
28 οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον, ὥστε Κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

3 Καὶ εἰσῆλθεν πάλιν εἰς συναγωγήν, καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρω-
2 πος ἐξηραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα. καὶ παρετήρουν αὐτὸν
εἰ ἕν τοῖς σάββασιν θεραπεύει αὐτόν, ἵνα κατηγορήσωσιν
3 αὐτοῦ. καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ τὴν ξηρὰν χεῖρα ἔχοντι,
4 Ἔγειρε εἰς τὸ μέσον. καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἔξεστιν τοῖς σάβ-
βασιν ἀγαθὸν ποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι· ψυχὴν σῶσαι, ἢ ἀ-
5 ποκτεῖναι· Οἱ δὲ ἐσιώπων. καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς
μετʹ ὀργῆς, συνλυπούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας
αὐτῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ, Ἔκτεινον τὴν χεῖρα καὶ ἐξέτει-
6 νεν καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ καὶ ἐξελθόντες οἱ Φα-
ρισαῖοι εὐθὺς μετὰ τῶν Ἡρῳδιανῶν συμβούλιον ἐποίησαν
7 κατʹ αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν Καὶ ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ ἀνεχώρησεν εἴς τὴν θάλασσαν, καὶ πολὺ
πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ἠκολού-
8 θησαν καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας, καὶ
πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα, πλῆθος
9 πολύ, ἀκούοντες ὅσα ἐποίει, ἦλθον πρὸς αὐτόν. καὶ εἶπεν
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ, διὰ
10 τὸν ὄχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν. πολλοὺς γὰρ ἐθεράπευ-
σεν, ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ, ἵνα αὐτοῦ ἅψωνται, ὅσοι εἶχον
11 μάστιγας. καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα ὅταν αὐτὸν ἐθε-
ώρουν προσέπιπτον αὐτῷ, καὶ ἔκραζον λέγοντες ὅτι Σὺ εἶ
12 ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς ἵνα μὴ αὐτὸν
13 φανερὸν ποιήσωσιν Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος καὶ προσ-
14 καλεῖται οὓς ἤθελεν αὐτός, καὶ ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν. καὶ
ἐποίησεν δώδεκα, ἵνα ὦσιν μετʹ αὐτοῦ, καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ
15 αὐτοὺς κηρύσσειν, καὶ ἔχειν ἐξουσίαν ἐκβάλλειν τὰ δαι-
16 μόνια, Καὶ ἐποίησεν τοὺς δώδεκα καὶ ἐπέθηκεν ὄνομα τῷ
17 Σίμωνι Πέτρον, καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰω-

άννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου, καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὀνό-
ματα Βοανηργές, ὅ ἐστιν, Υἱοὶ Βροντῆς, καὶ Ἀνδρέαν, καὶ 18
Φίλιππον, καὶ Βαρθολομαῖον, καὶ Μαθθαῖον καὶ Θωμᾶν,
καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἁλφαίου, καὶ Θαδδαῖον, καὶ Σίμωνα
τὸν Καναναῖον καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώθ ὃς καὶ παρέδωκεν 19
αὐτόν. καὶ ἔρχεταί εἲς οἶκον Καὶ συνέρχεται πάλιν ὄχλος, 20
ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μήτε ἄρτον φαγεῖν. καὶ ἀκού- 21
σαντες οἱ παρ᾽ αὐτοῦ, ἐξῆλθον κρατῆσαι αὐτόν, ἔλεγον γὰρ
ὅτι ἐξέστη. καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων κατα- 22
βάντες, ἔλεγον ὅτι Βεελζεβοὺλ ἔχει, καὶ ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι
τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. καὶ προσκαλεσά- 23
μενος αὐτοὺς, ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς, Πῶς δύναται
Σατανᾶς Σατανᾶν ἐκβάλλειν· καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ᾽ ἑαυτὴν 24
μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι, ἡ βασιλεία ἐκείνη. καὶ ἐ- 25
ὰν οἰκία ἐφ᾽ ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δυνήσεται ἡ οἰκία ἐκείνη.
σταθῆναι καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς ἀνέστη ἐφ᾽ ἑαυτὸν ἐμερίσθη καὶ 26
οὐ δύναται στῆναι ἀλλὰ τέλος ἔχει. ἀλλ οὐ δύναται οὐ- 27
δεὶς, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ εἰσελθὼν τὰ σκεύη αὐτοῦ,
διαρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δήσῃ, καὶ τότε τὴν
οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι πάντα ἀ- 28
φεθήσεται τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, τὰ ἁμαρτήματα καὶ αἱ
βλασφημίαι ὅσα ἂν βλασφημήσωσιν, ὃς δ᾽ ἂν βλασφημήσῃ 29
εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλ-
λὰ ἔνοχός ἔσται αἰωνίου ἁμαρτήματος ὅτι ἔλεγον, πνεῦμα 30
ἀκάθαρτον ἔχει. καὶ Ἔρχεται ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀ- 31
δελφοὶ αὐτοῦ Καὶ ἔξω στήκοντες ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν,
καλοῦντες αὐτόν. καὶ ἐκάθητο περὶ αὐτὸν, ὄχλος καὶ λέ- 32
γουσιν αὐτῷ, Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου καὶ αἱ
ἀδελφαί σου ἔξω ζητοῦσίν σε. καὶ ἀποκριθεὶς αὐτοῖς λέγει 33
Τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου, καὶ οἱ ἀδελφοί μου· καὶ περιβλε- 34
ψάμενος τοὺς περὶ αὐτὸν κύκλῳ καθημένους, λέγει, Ἴδε ἡ
μήτηρ μου, καὶ οἱ ἀδελφοί μου. ὃς ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα 35
τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν

Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν, καὶ **4**
συνάγεται πρὸς αὐτὸν ὄχλος πλεῖστος ὥστε αὐτὸν εἰς πλοῖον

ἐμβάντα καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς
2 τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἦσαν καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν
παραβολαῖς πολλά, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ,
3, 4 Ἀκούετε. ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων σπεῖραι. καὶ ἐγένετο ἐν
τῷ σπείρειν, ὃ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἦλθεν τὰ πε-
5 τεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτό. καὶ ἄλλο ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶ-
δες, πού οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθὺς ἐξανέτειλεν διὰ
6 τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς, καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος ἐκαυματί-
7 σθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη. καὶ ἄλλο ἔπεσεν
εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι, καὶ συνέπνι-
8 ξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκεν καὶ ἄλλα ἔπεσεν εἰς τὴν
γῆν τὴν καλήν, καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξα-
νόμενον καὶ ἔφερεν εἰς τριάκοντα, καὶ εἷς ἑξήκοντα, καὶ εἷς
9, 10 ἑκατόν. καὶ ἔλεγεν Ὃς ἔχει ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. Καὶ
Ὅτε ἐγένετο κατὰ μόνας ἠρώτουν αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν
11 τοῖς δώδεκα τὰς παραβολάς καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ὑμῖν τὸ
μυστήριον δέδοται τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ἐκείνοις δὲ τοῖς
12 ἔξω, ἐν παραβολαῖς πάντα γίνεται, ἵνα βλέποντες βλέπωσιν
καὶ μὴ ἴδωσιν καὶ ἀκούοντες ἀκούωσιν καὶ μὴ συνιῶσιν
13 μήποτε ἐπιστρέψωσιν καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖς καὶ λέγει αὐτοῖς,
Οὐκ οἴδατε τὴν παραβολὴν ταύτην· καὶ πῶς πάσας τὰς πα-
14, 15 ραβολὰς γνώσεσθε· ὁ σπείρων τὸν λόγον σπείρει, οὗτοι δέ
εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδὸν, ὅπου σπείρεται ὁ λόγος, καὶ ὅταν
ἀκούσωσιν, εὐθὺς ἔρχεται ὁ Σατανᾶς, καὶ αἴρει τὸν λόγον
16 τὸν ἐσπαρμένον ἐν αὐτοῖς καὶ οὗτοί ὁμοίως εἰσιν οἱ ἐπὶ
τὰ πετρώδη σπειρόμενοι, οἳ, ὅταν ἀκούσωσιν τὸν λόγον,
17 εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν, καὶ οὐκ ἔχουσιν
ῥίζαν ἐν ἑαυτοῖς, ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν, εἶτα γενομένης
θλίψεως, ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς σκανδαλίζονται.
18 καὶ ἄλλοι εἰσὶν οἱ ἐπί τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι, οὑτοί εἰ-
19 σὶν οἱ τὸν λόγον ἀκούσαντες, καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος
καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου, καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι
εἰσπορευόμεναι συνπνίγουσιν τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γί-
20 νεται. καὶ ἐκεῖνοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέν-
τες, οἵτινες ἀκούουσιν τὸν λόγον, καὶ παραδέχονται, καὶ

καρποφοροῦσιν, ἓν τριάκοντα, καὶ ἓν ἑξήκοντα, καὶ ἓν ἑ-
κατόν. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, ὅτι Μήτι ἔρχεται ὁ λύχνος ἵνα 21
ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην· οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυ-
χνίαν τεθῇ οὐ γάρ ἐστιν τί κρυπτὸν ἐὰν μὴ ἵνα φανερωθῇ, 22
οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον, ἀλλ' ἵνα ἔλθῃ. εἰς φανερόν εἰ 23
τις ἔχει ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Βλέ- 24
πετε τί ἀκούετε. ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν,
καὶ προστεθήσεται ὑμῖν Ὃς γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ, καὶ 25
ὃς οὐκ ἔχει καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ ἔλεγεν, 26
Οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὡς ἄνθρωπος βάλῃ τὸν
σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ 27
ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρος βλαστᾷ καὶ μηκύνηται ὡς οὐκ οἶδεν
αὐτός. αὐτομάτη ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον χόρτον, εἶτεν 28
στάχυν, εἶπεν πλήρης σῖτος ἐν τῷ στάχυϊ. ὅταν δὲ παραδοῖ 29
ὁ καρπός, εὐθὺς ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι παρέστηκεν
ὁ θερισμός. Καὶ ἔλεγεν Πῶς ὁμοιώσωμεν τὴν βασιλείαν 30
τοῦ Θεοῦ· ἢ ἐν Τίνι αὐτήν· παραβολῇ θῶμεν ὡς κόκκῳ σι- 31
νάπεως, ὃς ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερον ὂν πάντων
τῶν σπερμάτων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὅταν σπαρῇ, ἀνα- 32
βαίνει, καὶ γίνεται μεῖζον, πάντων τῶν λαχάνων καὶ ποιεῖ
κλάδους μεγάλους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ
πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν. Καὶ τοιαύταις παρα- 33
βολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς ἠδύναντο
ἀκούειν, χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς, κατ' ἰ- 34
δίαν δὲ τοῖς ἰδίοις μαθηταῖς ἐπέλυεν πάντα. Καὶ λέγει 35
αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὀψίας γενομένης, Διέλθωμεν
εἰς τὸ πέραν. καὶ ἀφέντες τὸν ὄχλον παραλαμβάνουσιν 36
αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ. καὶ ἄλλα πλοῖα ἦσαν μετ' αὐτοῦ.
καὶ γίνεται λαῖλαψ μεγάλη, ἀνέμου καὶ τὰ κύματα ἐπέβαλ- 37
λεν εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε ἤδη γεμίζεσθαι. τὸ πλοῖον καὶ ἦν 38
αὐτὸς ἐν τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων, καὶ
ἐγείρουσιν αὐτὸν, καὶ λέγουσιν αὐτῷ, Διδάσκαλε, οὐ μέλει
σοι ὅτι ἀπολλύμεθα· καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ 39
καὶ εἶπεν τῇ θαλάσσῃ, Σιώπα, πεφίμωσο. καὶ ἐκόπασεν ὁ
ἄνεμος, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τί 40

41 δειλοί ἐστε· οὕτως πῶς οὐκ ἔχετε πίστιν· καὶ ἐφοβήθησαν
φόβον μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους, Τίς ἄρα οὗτός
ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα αὐτῷ· ὑπακούει
5 Καὶ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, εἰς τὴν χώραν
2 τῶν Γερασηνῶν καὶ ἐξελθόντος αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλοίου, εὐ-
θὺς ὑπήντησεν αὐτῶ ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύ-
3 ματι ἀκαθάρτῳ, ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνήμασιν
4 καὶ οὐδὲ ἁλύσει οὐκέτι οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτὸν δῆσαι, διὰ
τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ ἁλύσεσιν δεδέσθαι, καὶ διε-
σπάσθαι ὑπ′ αὐτοῦ τὰς ἁλύσεις καὶ τὰς πέδας συντετρῖφθαι,
5 καὶ οὐδεὶς ἴσχυεν αὐτὸν δαμάσαι, καὶ διαπαντός νυκτὸς
καὶ ἡμέρας ἐν τοῖς μνήμασιν καὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν ἦν κράζων
6 καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις. καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ
7 μακρόθεν, ἔδραμεν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ κράξας
φωνῇ μεγάλῃ λέγει Τί ἐμοὶ καὶ σοί. Ἰησοῦ, υἱὲ τοῦ Θεοῦ
8 τοῦ ὑψίστου· ὁρκίζω σε τὸν Θεόν. μή με βασανίσῃς, ἔ-
λεγεν γὰρ αὐτῷ, Ἔξελθε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ
9 ἀνθρώπου. καὶ ἐπηρώτα αὐτόν, Τί ὄνομά· σοι καὶ λέγει
10 αὐτῷ Λεγιὼν ὄνομά μοι, ὅτι πολλοί ἐσμεν. καὶ παρεκά-
λει αὐτὸν πολλὰ, ἵνα μὴ αὐτὰ ἀποστείλῃ ἔξω τῆς χώρας.
11 ἦν δὲ ἐκεῖ πρὸς τῷ ὄρει ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη,
12 καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν λέγοντες, Πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς
13 χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν. καὶ ἐπέτρεψεν αὐ-
τοῖς καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰς
τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς
τὴν θάλασσαν, ὡς δισχίλιοι, καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσσῃ.
14 καὶ οἱ βόσκοντες αὐτοὺς ἔφυγον, καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν
πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. καὶ ἦλθον ἰδεῖν τί ἐστιν τὸ γε-
15 γονός, καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ θεωροῦσιν τὸν
δαιμονιζόμενον καθήμενον ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα,
16 τὸν ἐσχηκότα τὸν λεγιῶνα καὶ ἐφοβήθησαν. καὶ διηγή-
σαντο αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζομένῳ καὶ
17 περὶ τῶν χοίρων. καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελ-
18 θεῖν ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. καὶ ἐμβαίνοντος αὐτοῦ εἰς τὸ
πλοῖον, παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς, ἵνα μετ′ αὐτοῦ. ᾖ

καὶ οὐκ ἀφῆκεν αὐτόν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ, Ὕπαγε εἰς τὸν 19
οἶκόν σου πρὸς τοὺς σούς, καὶ ἀπάγγειλον αὐτοῖς ὅσα ὁ
Κύριός σοι πεποίηκεν καὶ ἠλέησέν σε. καὶ ἀπῆλθεν καὶ 20
ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει, ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς, καὶ πάντες ἐθαύμαζον. Καὶ διαπεράσαντος τοῦ 21
Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ εἰς τὸ πέραν, πάλιν συνήχθη ὄχλος πο-
λὺς ἐπ᾽ αὐτόν, καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν. καὶ ἔρχεται 22
εἷς τῶν ἀρχισυναγώγων, ὀνόματι Ἰάειρος καὶ ἰδὼν αὐτὸν,
πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ παρακαλεῖ αὐτὸν πολ- 23
λὰ, λέγων ὅτι Τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτως ἔχει, ἵνα ἐλθὼν
ἐπιθῇς τὰς χεῖρας, αὐτῇ ἵνα σωθῇ καὶ ζήσῃ καὶ ἀπῆλθεν 24
μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολύς, καὶ συνέ-
θλιβον αὐτόν. Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος δώδεκα, 25
ἔτη καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν, καὶ δαπανή- 26
σασα τὰ παρ᾽ ἑαυτῆς πάντα, καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα, ἀλλὰ
μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, ἀκούσασα τά περὶ τοῦ Ἰη- 27
σοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὄπισθεν, ἥψατο τοῦ ἱματίου αὐ-
τοῦ, ἔλεγεν γὰρ ὅτι Ἐὰν ἅψωμαι, Κἂν τῶν ἱματίων αὐτοῦ 28
σωθήσομαι. καὶ εὐθὺς ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐ- 29
τῆς, καὶ ἔγνω τῷ σώματι ὅτι ἴαται ἀπὸ τῆς μάστιγος. καὶ 30
εὐθὺς ὁ Ἰησοῦς ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν
ἐξελθοῦσαν, ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ ἔλεγεν Τίς μου ἥψατο
τῶν ἱματίων· καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Βλέπεις 31
τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ λέγεις, Τίς μου ἥψατο· καὶ 32
περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποιήσασαν. ἡ δὲ γυνὴ φο- 33
βηθεῖσα καὶ τρέμουσα, εἰδυῖα ὃ γέγονεν αὐτῇ, ἦλθεν καὶ
προσέπεσεν αὐτῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. ὁ 34
δὲ εἶπεν αὐτῇ, θύγατερ ἡ πίστις σου σέσωκέν σε, ὕπαγε εἰς
εἰρήνην, καὶ ἴσθι ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μάστιγός σου. Ἔτι αὐτοῦ 35
λαλοῦντος, ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγοντες ὅτι
Ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανεν, τί ἔτι σκύλλεις τὸν διδάσκαλον·
ὁ δὲ Ἰησοῦς παρακούσας τὸν λόγον λαλούμενον λέγει τῷ 36
ἀρχισυναγώγῳ, Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε. καὶ οὐκ ἀφῆ- 37
κεν οὐδένα μετ αὐτοῦ συνακολουθῆσαι, εἰ μὴ τὸν Πέτρον
καὶ Ἰάκωβον, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου. καὶ ἔρ- 38

χονται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ θεωρεῖ θόρυ-
39 βον καὶ κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλά. καὶ εἰσελθὼν
λέγει αὐτοῖς, Τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε· τὸ παιδίον οὐκ
40 ἀπέθανεν ἀλλὰ καθεύδει. καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. αὐτὸς
δὲ, ἐκβαλὼν πάντας παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου
καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύεται ὅπου
41 ἦν τὸ παιδίον καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου, λέγει
αὐτῇ, Ταλιθα, κουμ ὅ ἐστιν μεθερμηνευόμενον, Τὸ κορά-
42 σιον, σοὶ λέγω ἔγειρε καὶ εὐθὺς ἀνέστη τὸ κοράσιον, καὶ
περιεπάτει, ἦν γὰρ ἐτῶν δώδεκα, καὶ ἐξέστησαν εὐθὺς ἐκ-
43 στάσει μεγάλῃ. καὶ διεστείλατο αὐτοῖς πολλὰ ἵνα μηδεὶς
γνοῖ τοῦτο, καὶ εἶπεν δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.
6 Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἔρχεται εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ,
2 καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. καὶ γενομένου
σαββάτου ἤρξατο διδάσκειν, ἐν τῇ συναγωγῇ καὶ οἵ πολλοὶ
ἀκούοντες ἐξεπλήσσοντο λέγοντες, Πόθεν τούτῳ ταῦτα, καὶ
τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα τούτῳ καὶ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν
3 χειρῶν αὐτοῦ γινόνται· οὐκ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς
τῆς Μαρίας, καὶ ἀδελφὸς Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆτος καὶ Ἰούδα
καὶ Σίμωνος· καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε πρὸς ἡ-
4 μᾶς· καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς ὅτι Οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πα-
τρίδι ἑαυτοῦ καὶ ἐν τοῖς συγγενεῦσιν αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ
5 αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἐδύνατο ἐκεῖ ποιῆσαι, οὐδεμίαν δύναμιν
εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας ἐθεράπευσεν
6 καὶ ἐθαύμασεν διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. Καὶ περιῆγεν τὰς
7 κώμας κύκλῳ διδάσκων. Καὶ προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα,
καὶ ἤρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο δύο, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς
8 ἐξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων. καὶ παρήγγει-
λεν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν αἴρωσιν εἰς ὁδὸν, εἰ μὴ ῥάβδον μόνον,
9 μὴ ἄρτον, μὴ πήραν,, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκόν, ἀλλὰ ὑ-
ποδεδεμένους σανδάλια, καὶ μὴ ἐνδύσησθε δύο χιτῶνας.
10 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ὅπου ἐὰν εἰσέλθητε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ
11 μένετε ἕως ἂν ἐξέλθητε ἐκεῖθεν. καὶ ὃς ἂν τόπος μὴ δέξη-
ται ὑμᾶς, μηδὲ ἀκούσωσιν ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν,

ἐκτινάξατε τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν εἰς μαρ-
τύριον αὐτοῖς. καὶ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν ἵνα μετανοῶσιν 12
καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον, καὶ ἤλειφον ἐλαίῳ πολλοὺς 13
ἀρρώστους, καὶ ἐθεράπευον. Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡ- 14
ρώδης, φανερὸν γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν ὅτι
Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν καὶ διὰ τοῦτο ἐν-
εργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι Ἠλείας 15
ἐστίν, ἄλλοι δὲ ἔλεγον, ὅτι Προφήτης ὡς εἷς τῶν προφη-
τῶν. ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρώδης ἔλεγεν Ὃν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα 16
Ἰωάννην, οὗτος ἠγέρθη αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρώδης, ἀποστεί- 17
λας ἐκράτησεν τὸν Ἰωάννην, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν φυλακῇ,
διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ,
ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν, ἔλεγεν γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρώδῃ ὅτι 18
Οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. ἡ 19
δὲ Ἡρωδιὰς ἐνεῖχεν αὐτῷ, καὶ ἤθελεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι,
καὶ οὐκ ἠδύνατο, ὁ γὰρ Ἡρώδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην, 20
εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον, καὶ συνετήρει αὐτόν,
καὶ ἀκούσας αὐτοῦ πολλὰ ἠπόρει καὶ ἡδέως αὐτοῦ ἤκουεν
καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαίρου, ὅτε Ἡρώδης τοῖς γενεσί- 21
οις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίησεν τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς
χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας, καὶ εἰσελθού- 22
σης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς τῆς Ἡρωδιάδος καὶ ὀρχησαμένης,
ἤρεσεν τῷ Ἡρώδῃ καὶ τοῖς συνανακειμένοις, ὁ δέ βασιλεὺς
εἶπεν τῷ κορασίῳ, Αἴτησόν με ὃ ἐὰν θέλῃς, καὶ δώσω σοι,
καὶ ὤμοσεν αὐτῇ ὅτι, Ὅ ἐάν με αἰτήσῃς, δώσω σοι, ἕως 23
ἡμίσους τῆς βασιλείας μου. καὶ ἐξελθοῦσα εἶπεν τῇ μη- 24
τρὶ αὐτῆς, Τί αἰτήσωμαι ἡ δὲ εἶπεν Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου
τοῦ βαπτίζοντος καὶ εἰσελθοῦσα εὐθὺς μετὰ σπουδῆς πρὸς 25
τὸν βασιλέα, ἠτήσατο, λέγουσα, Θέλω ἵνα ἐξαυτῆς δῷς μοι
ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. καὶ πε- 26
ρίλυπος γενόμενος ὁ βασιλεὺς, διὰ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς
ἀνακειμένους οὐκ ἠθέλησεν ἀθετῆσαι. αὐτήν καὶ εὐθὺς 27
ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σπεκουλάτορα ἐπέταξεν ἐνέγκαι τὴν
κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ ἀπελθὼν ἀπεκεφάλισεν αὐτόν ἔν τῇ 28
φυλακῄ καὶ ἤνεγκεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἔ-

δωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ, καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ
29 μητρὶ αὐτῆς. καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦλθαν καὶ
30 ἦραν τὸ πτῶμα αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν αὐτὸ ἐν μνημείῳ. Καὶ
συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν
31 αὐτῷ πάντα ὅσα ἐποίησαν καὶ ἐδίδαξαν. καὶ λέγει αὐτοῖς,
Δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν εἰς ἔρημον τόπον, καὶ ἀνα-
παύσασθε ὀλίγον. ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες
32 πολλοί, καὶ οὐδὲ φαγεῖν εὐκαίρουν καὶ ἀπῆλθον εἰς ἔρη-
33 μον τόπον τῷ πλοίῳ κατ' ἰδίαν. καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγον-
τας καὶ ἐπέγνωσαν αὐτούς, πολλοί, καὶ πεζῇ ἀπὸ πασῶν
34 τῶν πόλεων συνέδραμον ἐκεῖ, καὶ προῆλθον αὐτοὺς καὶ
ἐξελθὼν εἶδεν πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοὺς
ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα, καὶ ἤρξατο δι-
35 δάσκειν αὐτοὺς πολλά. Καὶ ἤδη ὥρας πολλῆς γενομένης
προσελθόντες αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἔλεγον Ὅτι Ἔρημός
36 ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ἤδη ὥρα πολλή, ἀπόλυσον αὐτούς, ἵνα
ἀπελθόντες εἰς τοὺς κύκλῳ ἀγροὺς καὶ κώμας ἀγοράσω-
37 σιν ἑαυτοῖς τὶ φάγωσιν ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Δότε
αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. καὶ λέγουσιν αὐτῷ, Ἀπελθόντες ἀγο-
ράσωμεν δηναρίων διακοσίων ἄρτους, καὶ δώσομεν αὐτοῖς
38 φαγεῖν· Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς, Πόσους ἄρτους ἔχετε· ὑπάγετε
39 ἴδετε. καὶ γνόντες λέγουσιν Πέντε, καὶ δύο ἰχθύας. καὶ
ἐπέταξεν αὐτοῖς ἀνακλῖναι πάντας συμπόσια συμπόσια ἐπὶ
40 τῷ χλωρῷ χόρτῳ. καὶ ἀνέπεσαν πρασιαὶ πρασιαί, κατὰ ἑ-
41 κατὸν καὶ κατὰ πεντήκοντα. καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους
καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγη-
σεν καὶ κατέκλασεν τοὺς ἄρτους, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς
ἵνα παρατιθῶσιν αὐτοῖς, καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἐμέρισεν πᾶ-
42, 43 σιν καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦραν κλα-
σμάτων δώδεκα κοφίνων πληρώματα καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων.
44 καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους, πεντακισχίλιοι ἄνδρες.
45 Καὶ εὐθὺς ἠνάγκασεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ
πλοῖον, καὶ προάγειν εἰς τὸ πέραν πρὸς Βηθσαϊδάν ἕως
46 αὐτὸς ἀπολύει τὸν ὄχλον. καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς, ἀ-
47 πῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. καὶ ὀψίας γενομένης,

ἦν τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ
τῆς γῆς. καὶ ἰδὼν αὐτοὺς βασανιζομένους ἐν τῷ ἐλαύνειν, 48
ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος ἐναντίος αὐτοῖς, περὶ τετάρτην φυλακὴν
τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς, περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσ-
σης, καὶ ἤθελεν παρελθεῖν αὐτούς. οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν 49
ἐπὶ τῆς θαλάσσης, περιπατοῦντα ἔδοξαν ὅτι φάντασμά ἐ-
στιν καὶ ἀνέκραξαν. πάντες γὰρ αὐτὸν εἶδαν καὶ ἐταρά- 50
χθησαν. ὁ δὲ εὐθὺς ἐλάλησεν μετ᾽ αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς,
Θαρσεῖτε, ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς 51
εἰς τὸ πλοῖον. καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ λίαν ἐκ περισ-
σοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο, οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις, 52
ἀλλ ἦν αὐτῶν ἡ καρδία πεπωρωμένη. Καὶ διαπεράσαντες 53
ἐπὶ τὴν γῆν ἦλθον εἰς Γεννησαρέτ, καὶ προσωρμίσθησαν.
καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθὺς ἐπιγνόντες αὐ- 54
τὸν, περιέδραμον ὅλην τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ ἤρξαντο 55
ἐπὶ τοῖς κραβάττοις τοὺς κακῶς ἔχοντας περιφέρειν, ὅπου
ἤκουον ὅτι ἐστίν καὶ ὅπου ἐάν εἰσεπορεύετο εἰς κώμας 56
ἢ εἰς πόλεις, ἢ εἰς ἀγροὺς, ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθεσαν τοὺς
ἀσθενοῦντας, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἂν τοῦ κρασπέ-
δου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἅψωνται καὶ ὅσοι ἂν ἥψαντο αὐτοῦ,
ἐσώζοντο.

Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι, καί τινες τῶν **7**
γραμματέων, ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων, καὶ ἰδόντες τι- 2
νὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὅτι κοιναῖς χερσίν τοῦτ᾽ ἔστιν ἀνί-
πτοις, ἐσθίουσιν τοὺς ἄρτους, οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες 3
οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν μὴ πυκνά νίψωνται τὰς χεῖρας, οὐκ ἐσθί-
ουσιν κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, καὶ 4
ἀπό ἀγορᾶς, ἐὰν μὴ βαπτίσωνται, οὐκ ἐσθίουσιν καὶ ἄλλα
πολλά ἐστιν ἃ παρέλαβον κρατεῖν, βαπτισμοὺς ποτηρίων
καὶ ξεστῶν καὶ χαλκίων καὶ ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρι- 5
σαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς, Διάτι οὐ περιπατοῦσιν οἱ μαθηταί
σού κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλὰ κοιναῖς
χερσὶν ἐσθίουσιν τὸν ἄρτον· ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Καλῶς ἐ- 6
προφήτευσεν Ἠσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς γέγρα-
πται, ὅτι Οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χείλεσίν με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία

7 αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ᾽ ἐμοῦ. μάτην δὲ σέβονταί με,
8 διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων. ἀφέντες
τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώ-
9 πων, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ
10 Θεοῦ, ἵνα τὴν παράδοσιν ὑμῶν τηρήσητε. Μωϋσῆς γὰρ
εἶπεν Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, καί, Ὁ
11 κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω, ὑμεῖς δὲ
λέγετε, Ἐὰν εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρί, Κορβᾶν,
12 ὅ ἐστιν Δῶρον, ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῇς, οὐκέτι ἀφίετε αὐ-
13 τὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρί ἀκυροῦντες τὸν
λόγον τοῦ Θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν ᾗ παρεδώκατε, καὶ
14 παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε. καὶ προσκαλεσάμενος
πάλιν τὸν ὄχλον, ἔλεγεν αὐτοῖς, Ἀκούσατέ μου πάντες, καὶ
15 σύνετε οὐδέν ἐστιν ἔξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον
εἰς αὐτὸν, ὃ δύναται κοινῶσαι, αὐτὸν ἀλλὰ τὰ ἐκ τοῦ ἀν-
θρώπου ἐκπορευόμενά ἐστιν τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον.
17 καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τόν οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐπηρώτων
18 αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὴν παραβολήν καὶ λέγει αὐτοῖς,
Οὕτως καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε· οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν
εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον, οὐ δύναται αὐτὸν κοι-
19 νῶσαι, ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν, ἀλλ᾽
εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται, καθα-
20 ρίζων πάντα τὰ βρώματα. ἔλεγεν δὲ ὅτι Τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώ-
21 που ἐκπορευόμενον, ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. ἔσωθεν
γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ
22 ἐκπορεύονται, πορνεῖαι, κλοπαί, φόνοι, μοιχεῖαι πλεονε-
ξίαι, πονηρίαι, δόλος, ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πονηρός, βλα-
23 σφημία, ὑπερηφανία, ἀφροσύνη, πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ
24 ἔσωθεν ἐκπορεύεται, καὶ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. ἐκεῖθεν δὲ
ἀναστὰς ἀπῆλθεν εἰς τὰ ὅρια Τύρου Καὶ εἰσελθὼν εἰς οἰ-
κίαν, οὐδένα ἠθέλησεν γνῶναι, καὶ οὐκ ἠδυνάσθη λαθεῖν.
25 ἀλλά εὐθὺς ἀκούσασα γυνὴ περὶ αὐτοῦ, ἧς εἶχεν τὸ θυγά-
τριον αὐτῆς πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἐλθοῦσα προσέπεσεν πρὸς
26 τοὺς πόδας αὐτοῦ, ἡ δὲ γυνὴ ἦν Ἑλληνίς, Συροφοινίκισσα
τῷ γένει, καὶ ἠρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλῃ ἐκ τῆς

θυγατρὸς αὐτῆς. καὶ ἔλεγεν αὐτῇ, Ἄφες πρῶτον χορτα- 27
σθῆναι τὰ τέκνα, οὐ γάρ ἐστιν καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν
τέκνων καὶ τοῖς κυναρίοις. βαλεῖν ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει 28
αὐτῷ, Ναὶ, Κύριε, καὶ τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης
ἐσθίουσιν ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν παιδίων. καὶ εἶπεν αὐτῇ, 29
Διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὕπαγε, ἐξελήλυθεν ἐκ τῆς θυγατρός
σου. τὸ δαιμόνιον καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, εὗ- 30
ρεν τὸ παιδίον βεβλημένον ἐπὶ τὴν κλίνην καὶ τὸ δαιμόνιον
ἐξεληλυθός, Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων Τύρου ἦλθεν 31
διὰ Σιδῶνος, εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ἀνὰ μέσον
τῶν ὁρίων Δεκαπόλεως. καὶ φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν καὶ 32
μογιλάλον, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν
χεῖρα. καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ' ἰδίαν, 33
ἔβαλεν τοὺς δακτύλους εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ καὶ πτύσας, ἥψατο
τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, ἐστέ- 34
ναξεν καὶ λέγει αὐτῷ, Εφφαθα, ὅ ἐστιν διανοίχθητι. καὶ 35
ἠνοίγησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαί, καὶ εὐθύς ἐλύθη ὁ δεσμὸς τῆς
γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὀρθῶς. καὶ διεστείλατο αὐ- 36
τοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσιν, ὅσον δὲ αὐτοῖς διεστέλλετο αὐτοὶ
μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον, καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξ- 37
επλήσσοντο, λέγοντες, Καλῶς πάντα πεποίηκεν καὶ τοὺς
κωφοὺς ποιεῖ ἀκούειν, καὶ ἀλάλους λαλεῖν.

Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις πάλιν πολλοῦ ὄχλου ὄντος, καὶ **8**
μὴ ἐχόντων τί φάγωσιν προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς λέ-
γει αὐτοῖς, Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέραι 2
τρεῖς προσμένουσίν μοι, καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν, καὶ 3
ἐὰν ἀπολύσω αὐτοὺς νήστεις εἰς οἶκον αὐτῶν, ἐκλυθήσον-
ται ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ τινες αὐτῶν ἀπὸ μακρόθεν ἥκασιν καὶ 4
ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ὅτι Πόθεν τούτους
δυνήσεταί τις ὧδε χορτάσαι ἄρτων ἐπ' ἐρημίας· καὶ ἠρώτα 5
αὐτούς, Πόσους ἔχετε ἄρτους· Οἱ δὲ εἶπαν Ἑπτά. καὶ πα- 6
ραγγέλλει τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ λαβὼν τοὺς
ἑπτὰ ἄρτους, εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθη-
ταῖς αὐτοῦ, ἵνα παρατιθῶσιν καὶ παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ. καὶ 7
εἶχαν ἰχθύδια ὀλίγα, καὶ εὐλογήσας αὐτά. παρέθηκεν καὶ 8

ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦραν περισσεύματα κλα-
9 σμάτων ἑπτὰ σπυρίδας. ἦσαν δὲ ὡς τετρακισχίλιοι, καὶ
10 ἀπέλυσεν αὐτούς. καὶ εὐθὺς ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν
11 μαθητῶν αὐτοῦ, ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά. Καὶ ἐξ-
ῆλθον οἱ Φαρισαῖοι, καὶ ἤρξαντο συζητεῖν αὐτῷ, ζητοῦντες
παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν.
12 καὶ ἀναστενάξας τῷ πνεύματι αὐτοῦ λέγει, Τί ἡ γενεὰ αὕτη
ζητεῖ σημεῖον ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύ-
13 τῃ σημεῖον. καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς, πάλιν ἐμβὰς ἀπῆλθεν εἰς
14 τὸ πέραν. Καὶ ἐπελάθοντο λαβεῖν ἄρτους, καὶ εἰ μὴ ἕνα
15 ἄρτον οὐκ εἶχον μεθ' ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ. καὶ διεστέλλετο
αὐτοῖς, λέγων, Ὁρᾶτε, βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρι-
16 σαίων, καὶ τῆς ζύμης Ἡρώδου. καὶ διελογίζοντο πρὸς
17 ἀλλήλους, ὅτι Ἄρτους οὐκ ἔχομεν. καὶ γνοὺς λέγει αὐ-
τοῖς, Τί διαλογίζεσθε ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε· οὔπω νοεῖτε,
οὐδὲ συνίετε· ἔτι πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν ὑμῶν·
18 ὀφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέπετε· καὶ ὦτα ἔχοντες οὐκ ἀκού-
19 ετε· καὶ οὐ μνημονεύετε· ὅτε τοὺς πέντε ἄρτους ἔκλασα
εἰς τοὺς πεντακισχιλίους, καί πόσους κοφίνους κλασμάτων
20 πλήρεις ἤρατε· λέγουσιν αὐτῷ, Δώδεκα. Ὅτε καὶ τοὺς ἑ-
πτὰ εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, πόσων σπυρίδων πληρώματα
21 κλασμάτων ἤρατε· καί λέγουσιν Ἑπτα. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς,
22 Οὔπω συνίετε· καὶ ἔρχονται εἰς Βηθσαϊδάν καὶ φέρουσιν
αὐτῷ τυφλὸν, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἅψηται.
23 καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ, ἐξήνεγκεν αὐτὸν
ἔξω τῆς κώμης, καὶ πτύσας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπιθεὶς
24 τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἐπηρώτα αὐτόν, Εἴ τι βλέπει καὶ ἀνα-
βλέψας ἔλεγεν Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους ὅτι ὡς δένδρα ὁρῶ
25 περιπατοῦντας. εἶτα πάλιν ἐπέθηκεν τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς
ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ διέβλεψεν καὶ ἀπεκατέστη, καὶ ἐν-
26 έβλεπεν δηλαυγῶς ἅπαντα καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς οἶκον
27 αὐτοῦ, λέγων, μή εἰς τὴν κώμην εἰσέλθῃς, Καὶ ἐξῆλθεν
ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Καισαρείας
τῆς Φιλίππου, καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ,
28 λέγων αὐτοῖς, Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι· Οἱ δὲ

εἶπαν αὐτῷ λέγοντες ὅτι Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν, καὶ ἄλλοι,
Ἠλείαν ἄλλοι δὲ ὅτι εἷς τῶν προφητῶν. καὶ αὐτὸς ἐπηρώτα 29
αὐτούς, Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι· ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος
λέγει αὐτῷ, Σὺ εἶ ὁ Χριστός. καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς, ἵνα 30
μηδενὶ λέγωσιν περὶ αὐτοῦ. καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς, 31
ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδο-
κιμασθῆναι ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ
τῶν γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας
ἀναστῆναι, καὶ παρρησίᾳ τὸν λόγον ἐλάλει. καὶ προσ- 32
λαβόμενος ὁ Πέτρος, αὐτὸν ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ. ὁ δὲ 33
ἐπιστραφεὶς, καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐπετίμησεν Πέ-
τρῳ, καὶ λέγει, Ὕπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ, ὅτι οὐ φρονεῖς
τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. Καὶ προσκαλεσάμε- 34
νος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, Ὅστις
θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀ-
ράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι. ὃς γὰρ 35
ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν, ὃς δ'
ἂν ἀπολέσει τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγ-
γελίου, σώσει αὐτήν. τί γὰρ ὠφελεῖ ἄνθρωπον, κερδῆσαι 36
τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῆναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ· τί γὰρ 37
δοῖ ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ· ὃς γὰρ ἐὰν 38
ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ
μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαι-
σχυνθήσεται αὐτὸν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ
μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων.

καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἰσίν τινες ὧδε **9**
τῶν ἑστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου, ἕως ἂν ἴ-
δωσιν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει. Καὶ 2
μετὰ ἡμέρας ἓξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν
Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος
ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μόνους, καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν
αὐτῶν, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα, λευκὰ λίαν 3
οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται οὕτως λευκᾶναι. καὶ 4
ὤφθη αὐτοῖς Ἠλείας σὺν Μωϋσεῖ καὶ ἦσαν συνλαλοῦντες
τῷ Ἰησοῦ. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ, ῥαββεί 5

καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι, καὶ ποιήσωμεν τρεῖς, σκηνάς
6 σοὶ μίαν, καὶ Μωϋσεῖ μίαν, καὶ Ἠλείᾳ μίαν. οὐ γὰρ ᾔδει
7 τί ἀποκριθῇ ἔκφοβοι γὰρ ἐγένοντο καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπι-
σκιάζουσα αὐτοῖς, καὶ ἐγένετο φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, Οὗτός
8 ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἀκούετε. αὐτοῦ Καὶ ἐξάπινα
περιβλεψάμενοι, οὐκέτι οὐδένα εἶδον, ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν μό-
9 νον μεθ' ἑαυτῶν. Καὶ Καταβαινόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους
διεστείλατο αὐτοῖς, ἵνα μηδενὶ ἃ εἶδον, διηγήσωνται εἰ μὴ
10 ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. καὶ τὸν
λόγον ἐκράτησαν πρὸς ἑαυτοὺς, συζητοῦντες τί ἐστιν τὸ ἐκ
11 νεκρῶν ἀναστῆναι. καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν, λέγοντες, ὅτι
Λέγουσιν οἱ φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς ὅτι Ἠλείαν δεῖ
12 ἐλθεῖν πρῶτον· ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς, Ἠλείας ἐλθὼν πρῶτον,
ἀποκαθιστάνει πάντα, καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ
13 ἀνθρώπου, ἵνα πολλὰ πάθῃ καὶ ἐξουθενώθη ἀλλὰ λέγω
ὑμῖν, ὅτι καὶ Ἠλείας ἐλήλυθεν καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἤ-
14 θελον καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν. Καὶ ἐλθόντες πρὸς τοὺς
μαθητὰς, εἶδον ὄχλον πολὺν περὶ αὐτοὺς καὶ γραμματεῖς
15 συζητοῦντας πρὸς αὐτοὺς καὶ εὐθὺς πᾶς ὁ ὄχλος ἰδόντες
αὐτὸν ἐξεθαμβήθησαν καὶ προστρέχοντες ἠσπάζοντο αὐτόν.
16, 17 καὶ ἐπηρώτησεν αὐτούς· Τί συζητεῖτε πρὸς αὐτούς καὶ ἀ-
πεκρίθη αὐτῷ εἷς ἐκ τοῦ ὄχλου Διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν υἱόν
18 μου πρὸς σέ, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον, καὶ ὅπου ἐὰν αὐτὸν
καταλάβῃ ῥήσσει καὶ ἀφρίζει, καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας καὶ
ξηραίνεται, καὶ εἶπα τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσιν
19 καὶ οὐκ ἴσχυσαν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτοῖς λέγει, Ὦ γενεὰ
ἄπιστος, ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι· ἕως πότε ἀνέξομαι
20 ὑμῶν· φέρετε αὐτὸν πρός με. καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐ-
τόν, καὶ ἰδὼν αὐτὸν, τὸ πνεῦμα εὐθὺς συνεσπάραξεν αὐτόν,
21 καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκυλίετο ἀφρίζων. καὶ ἐπηρώτησεν
τὸν πατέρα αὐτοῦ, Πόσος χρόνος ἐστὶν, ὡς τοῦτο γέγονεν
22 αὐτῷ· ὁ δὲ εἶπεν Ἐκ Παιδιόθεν. καὶ πολλάκις καὶ εἰς πῦρ
αὐτὸν ἔβαλεν καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν, ἀλλά εἴ τι
23 δύνῃ βοήθησον ἡμῖν, σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. ὁ δὲ Ἰη-
σοῦς εἶπεν αὐτῷ τὸ, Εἰ δύνῃ πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι.

εὐθὺς κράξας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου ἔλεγεν Πιστεύω, βοή- 24
θει μου τῇ ἀπιστίᾳ. ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὁ 25
ὄχλος, ἐπετίμησεν τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, λέγων αὐτῷ,
Τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν. πνεῦμα ἐγὼ ἐπιτάσσω, σοι ἔξελθε
ἐξ αὐτοῦ, καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. καὶ κράξας καὶ 26
πολλὰ σπαράξας ἐξῆλθεν, καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρός, ὥστε
τοὺς πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας 27
τῆς χειρὸς, αὐτοῦ ἤγειρεν αὐτὸν καὶ ἀνέστη. καὶ εἰσελθόν- 28
τος αὐτοῦ εἰς οἶκον, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ κατ᾽ ἰδίαν, ἐπηρώ-
των αὐτὸν ὅτι Ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό· Καὶ 29
εἶπεν αὐτοῖς, Τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν,
εἰ μὴ ἐν προσευχῇ Κἀκεῖθεν ἐξελθόντες παρεπορεύοντο 30
διὰ τῆς Γαλιλαίας, Καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα τις γνοῖ, ἐδίδα- 31
σκεν γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, ὅτι Ὁ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ
ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ ἀποκτανθεὶς, μετὰ τρεῖς ἡμέρας
ἀναστήσεται. οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν 32
ἐπερωτῆσαι. Καὶ ἦλθον εἰς Καφαρναούμ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ 33
γενόμενος, ἐπηρώτα αὐτούς, Τί ἐν τῇ ὁδῷ διελογίζεσθε· οἱ 34
δὲ ἐσιώπων, πρὸς ἀλλήλους γὰρ διελέχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ,
τίς μείζων. καὶ καθίσας ἐφώνησεν τοὺς δώδεκα, καὶ λέγει 35
αὐτοῖς, Εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος καὶ
πάντων διάκονος. καὶ λαβὼν παιδίον, ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέ- 36
σῳ αὐτῶν, καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὸ, εἶπεν αὐτοῖς, Ὃς 37
ἂν ἓν τῶν παιδίων τούτων δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ
δέχεται, καὶ ὃς ἂν ἐμὲ δέχηται οὐκ ἐμὲ δέχεται, ἀλλὰ τὸν
ἀποστείλαντά με. Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰωάννης, Διδάσκαλε, εἴ- 38
δομέν τινα ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, ὃς οὐκ
ἠκολούθει ἡμῖν, καὶ ἐκωλύομεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἠκολούθει
ἡμῖν. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν Μὴ κωλύετε αὐτόν, οὐδεὶς γάρ ἐ- 39
στιν ὃς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, καὶ δυνήσεται
ταχὺ κακολογῆσαί με, ὃς γὰρ οὐκ ἐστιν. καθ᾽ ἡμῶν ὑπὲρ 40
ἡμῶν ἔστιν ὃς γὰρ ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν ὀ- 41
νόματι μου, ὅτι Χριστοῦ ἐστε, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ
ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ. καὶ ὃς ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν 42

μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων καλόν ἐστιν αὐτῷ μᾶλλον,
εἰ περίκειται μύλος ὀνικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ
43 βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν. καὶ ἐὰν σκανδαλίσῃ σε ἡ χείρ
σου, ἀπόκοψον αὐτήν, καλόν ἐστίν σε κυλλὸν εἰσελθεῖν, εἰς
τὴν ζωὴν ἢ τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν,
45 εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον. καὶ ἐὰν ὁ πούς σου σκανδαλίζῃ
σε, ἀπόκοψον αὐτόν, καλόν ἐστίν σε εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν
χωλὸν, ἢ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν,
47 καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζῃ σε, ἔκβαλε αὐτόν, κα-
λόν σε ἐστιν μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
Θεοῦ, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν
48 ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται,
49, 50 πᾶς γὰρ πυρὶ ἁλισθήσεται, καλὸν τὸ ἅλα ἐὰν δὲ τὸ ἅλα
ἄναλον γένηται, ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε· ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἅλα
καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.
10 καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας,
καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Καὶ συμπορεύονται πάλιν ὄχλοι
2 πρὸς αὐτόν, καὶ ὡς εἰώθει, πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς. καὶ
προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι ἐπηρώτων αὐτὸν, Εἰ ἔξεστιν ἀν-
3 δρὶ γυναῖκα ἀπολῦσαι, πειράζοντες αὐτόν. ὁ δὲ ἀποκρι-
4 θεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωϋσῆς Οἱ δὲ εἶ-
παν Ἐπέτρεψεν Μωϋσῆς βιβλίον ἀποστασίου γράψαι, καὶ
5 ἀπολῦσαι. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Πρὸς τὴν σκλη-
6 ροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην, ἀπὸ
7 δὲ ἀρχῆς κτίσεως ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς ἕνε-
κεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν
8 μητέρα, αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. ὥστε
9 οὐκέτι εἰσὶν δύο, ἀλλὰ μία σάρξ. ὃ οὖν ὁ Θεὸς συνέζευξεν,
10 ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. καὶ εἰς τὴν οἰκίαν πάλιν οἱ μαθη-
11 ταὶ περὶ τούτου ἐπηρώτων αὐτόν. καὶ λέγει αὐτοῖς, Ὃς ἂν
ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται
12 ἐπ' αὐτήν, καὶ ἐὰν αὐτὴ ἀπολύσασα τὸν ἄνδρα αὐτῆς γα-
13 μήσῃ ἄλλον μοιχᾶται. Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία, ἵνα
ἅψηται αὐτῶν, οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμων τοῖς προσφέρουσιν
14 ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἠγανάκτησεν καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἄφετε τὰ

παιδία ἔρχεσθαι πρός με, μὴ κωλύετε αὐτά. τῶν γὰρ τοι-
ούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς 15
ἂν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ
εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. Καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὰ, κατευλό- 16
γει τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτά, Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ 17
εἰς ὁδὸν, προσδραμὼν εἷς καὶ γονυπετήσας αὐτὸν ἐπηρώτα
αὐτόν, Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσω ἵνα ζωὴν αἰώνιον κλη-
ρονομήσω· ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Τί με λέγεις ἀγαθόν· 18
οὐδεὶς ἀγαθὸς, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός. τὰς ἐντολὰς οἶδας, Μὴ 19
μοιχεύσῃς, μὴ φονεύσῃς, μὴ κλέψῃς, μὴ ψευδομαρτυρή-
σῃς, μὴ ἀποστερήσῃς, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα.
σου ὁ δὲ ἔφη αὐτῷ, Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην 20
ἐκ νεότητός μου. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ, ἠγάπησεν 21
αὐτὸν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἕν σε ὑστερεῖ, ὕπαγε, ὅσα ἔχεις
πώλησον, καὶ δὸς τοῖς πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐ-
ρανῷ, καὶ δεῦρο, ἀκολούθει μοι, ὁ δὲ στυγνάσας ἐπὶ τῷ 22
λόγῳ ἀπῆλθεν λυπούμενος, ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά.
Καὶ περιβλεψάμενος ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, 23
Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
Θεοῦ εἰσελεύσονται. οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς 24
λόγοις αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς,
Τέκνα, πῶς δύσκολόν ἐστιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσ-
ελθεῖν, εὐκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ τῆς τρυμαλιᾶς τῆς 25
ῥαφίδος διελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ
εἰσελθεῖν. οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες πρὸς 26
ἑαυτούς, Καὶ τίς δύναται σωθῆναι· ἐμβλέψας αὐτοῖς ὁ Ἰη- 27
σοῦς λέγει, Παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλ' οὐ παρὰ Θεῷ,
πάντα γὰρ δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ. ἤρξατο λέγειν ὁ Πέτρος 28
αὐτῷ, Ἰδοὺ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ ἠκολουθήκαμέν
σοι. ἔφη ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδείς ἐστιν ὃς ἀφῆ- 29
κεν οἰκίαν, ἢ ἀδελφοὺς, ἢ ἀδελφὰς, ἢ μητέρα, ἢ πατέρα, ἢ
τέκνα, ἢ ἀγροὺς, ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, ἐὰν μὴ 30
λάβῃ ἑκατονταπλασίονα νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, οἰκίας καὶ
ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφὰς καὶ μητέρας καὶ τέκνα καὶ ἀγροὺς
μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον.

31 πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ οἱ ἔσχατοι πρῶτοι.
32 Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἦν
προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐθαμβοῦντο, οἱ δὲ ἀκολου-
θοῦντες ἐφοβοῦντο. καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα,
33 ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν, ὅτι
Ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς γραμματεῦ-
σιν καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ, καὶ παραδώσουσιν
34 αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ, καὶ ἐμπτύσου-
σιν αὐτῷ καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν, καὶ ἀποκτενοῦσιν καὶ
35 μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστήσεται. Καὶ προσπορεύονται αὐ-
τῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης οἱ υἱοὶ Ζεβεδαίου, λέγοντες, αὐτῷ
Διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὃ ἐὰν αἰτήσωμέν, σε ποιήσῃς ἡ-
36, 37 μῖν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Τί θέλετέ με ποιήσω ὑμῖν· οἱ δὲ
εἶπαν αὐτῷ, Δὸς ἡμῖν ἵνα εἷς σου ἐκ δεξιῶν καὶ εἷς σου ἐξ
38 ἀριστερῶν καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτοῖς, Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε. δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον
ὃ ἐγὼ πίνω, ἢ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθῆναι·
39 οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, Δυνάμεθα. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς,
Τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βα-
40 πτίζομαι βαπτισθήσεσθε, τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου ἢ ἐξ
41 εὐωνύμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ᾽ οἷς ἡτοίμασται. καὶ
ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ
42 Ἰωάννου. καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς, ὁ Ἰησοῦς λέγει
αὐτοῖς, Οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατακυ-
ριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν
43 αὐτῶν, οὐχ οὕτως δέ ἐστιν ἐν ὑμῖν, ἀλλ᾽ ὃς ἂν θέλῃ μέγας
44 γενέσθαι ἐν ὑμῖν, ἔσται ὑμῶν, διάκονος καὶ ὃς ἂν θέλῃ ἐν
45 ὑμῶν γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος. καὶ γὰρ ὁ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακο-
νῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.
46 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἰερειχώ, καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ
Ἰερειχὼ, καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ ὄχλου ἱκανοῦ, ὁ υἱὸς
Τιμαίου Βαρτιμαῖος τυφλὸς προσαίτης ἐκάθητο παρὰ τὴν
47 ὁδόν καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζαρηνός ἐστιν, ἤρξατο

κράζειν καὶ λέγειν, Υἱὲ Δαυείδ Ἰησοῦ, ἐλέησόν με. καὶ 48
ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ ἵνα σιωπήσῃ, ὁ δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔ-
κραζεν, Υἱὲ Δαυείδ ἐλέησόν με. καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν 49
Φωνήσατε αὐτὸν, καὶ φωνοῦσιν τὸν τυφλὸν, λέγοντες αὐτῷ,
Θάρσει, ἔγειρε φωνεῖ σε. ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ 50
ἀναπηδήσας ἦλθεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. καὶ ἀποκριθεὶς αὐ- 51
τῷ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν Τί σοι· θέλεις ποιήσω Ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν
αὐτῷ, Ραββουνι, ἵνα ἀναβλέψω. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, 52
Ὕπαγε, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. καὶ εὐθὺς ἀνέβλεψεν καὶ
ἠκολούθει αὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ.

Καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ εἰς Βηθανίαν **11**
πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐ-
τοῦ, καὶ λέγει αὐτοῖς, Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέ- 2
ναντι ὑμῶν, καὶ εὐθὺς εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν εὑρήσετε
πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς ἀνθρώπων οὔπω κεκάθικεν
λύσατε αὐτὸν καὶ φέρετε καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ, Τί ποιεῖτε 3
τοῦτο· εἴπατε, ὁ Κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει, καὶ εὐθὺς αὐτὸν
ἀποστέλλει πάλιν ὧδε. καὶ ἀπῆλθον καὶ εὗρον τὸν πῶλον 4
δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου, καὶ λύ-
ουσιν αὐτόν. καί τινες τῶν ἐκεῖ ἑστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς, 5
Τί ποιεῖτε λύοντες τὸν πῶλον· οἱ δὲ εἶπαν αὐτοῖς καθὼς 6
εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀφῆκαν αὐτούς. καὶ φέρουσιν τὸν 7
πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιβάλλουσιν αὐτῷ τὰ ἱμάτια
αὐτῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτόν καὶ πολλοὶ τὰ ἱμάτια αὐ- 8
τῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν, ἄλλοι δὲ στιβάδας κόψαντες ἐκ
τῶν ἀγρῶν καὶ οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκρα- 9
ζον, Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου,
εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαυείδ 10
Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα 11
εἰς τὸ ἱερόν, καὶ περιβλεψάμενος πάντα, ὀψέ ἤδη οὔσης
τῆς ὥρας, ἐξῆλθεν εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα. Καὶ τῇ 12
ἐπαύριον ἐξελθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας, ἐπείνασεν καὶ 13
ἰδὼν συκῆν ἀπὸ μακρόθεν, ἔχουσαν φύλλα ἦλθεν εἰ ἄρα
τι εὑρήσει ἐν αὐτῇ, καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτὴν, οὐδὲν εὗρεν εἰ
μὴ φύλλα, ὁ γὰρ καιρὸς οὐκ ἦν σύκων. καὶ ἀποκριθεὶς 14

εἶπεν αὐτῇ, Μηκέτι εἰς τὸν αἰῶνα ἐκ σοῦ μηδεὶς καρπὸν
15 φάγοι. καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. Καὶ ἔρχονται εἰς
Ἱεροσόλυμα. καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν
τοὺς πωλοῦντας καὶ τοὺς ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς
τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν, καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούν-
16 των τὰς περιστερὰς, κατέστρεψεν καὶ οὐκ ἤφιεν ἵνα τις
17 διενέγκῃ σκεῦος διὰ τοῦ ἱεροῦ. καὶ ἐδίδασκεν καὶ ἔλεγεν
αὐτοῖς, Οὐ γέγραπται, ὅτι Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς
κληθήσεται πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν· ὑμεῖς δὲ πεποιήκατε αὐτὸν
18 σπήλαιον λῃστῶν. Καὶ ἤκουσαν οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ γραμ-
ματεῖς καὶ ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ἀπολέσωσιν, ἐφοβοῦντο γὰρ
αὐτόν, πᾶς γὰρ ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.
19, 20 Καὶ ὅταν ὀψὲ ἐγένετο, ἐξεπορεύοντο ἔξω τῆς πόλεως. Καὶ
παραπορευόμενοι, πρωῒ εἶδον τὴν συκῆν ἐξηραμμένην ἐκ
21 ῥιζῶν. καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ, ῥαββεί ἴδε ἡ
22 συκῆ ἣν κατηράσω ἐξήρανται. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς
23 λέγει αὐτοῖς, Ἔχετε πίστιν Θεοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς
ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ, Ἄρθητι, καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασ-
σαν, καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ πιστεύῃ
24 ὅτι ὃ λαλεῖ γίνεται, ἔσται αὐτῷ διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάντα
ὅσα προσεύχεσθε καὶ αἰτεῖσθε, πιστεύετε ὅτι ἐλάβετε καὶ
25 ἔσται ὑμῖν. καὶ ὅταν στήκετε προσευχόμενοι, ἀφίετε εἴ τι
ἔχετε κατά τινος, ἵνα καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς
27 ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν. Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς
Ἱεροσόλυμα, καὶ ἐν τῷ ἱερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ, ἔρχονται
πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύ-
28 τεροι, καὶ ἔλεγον αὐτῷ, Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς· ἢ
29 τίς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἔδωκεν ἵνα ταῦτα ποιῇς· Ὁ
δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Ἐπερωτήσω ὑμᾶς ἕνα λόγον, καὶ
ἀποκρίθητέ μοι, καὶ ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.
30 τὸ βάπτισμα τὸ Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν, ἢ ἐξ ἀνθρώπων· ἀ-
31 ποκρίθητέ μοι. καὶ διελογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς, λέγοντες,
Ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ, Διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε
32 αὐτῷ· ἀλλὰ εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, ἐφοβοῦντο τὸν λαόν.
ἅπαντες γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάννην, ὄντως ὅτι προφήτης ἦν.

καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ, λέγουσιν Οὐκ οἴδαμεν. καὶ ὁ 33
Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ
ταῦτα ποιῶ.
Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λαλεῖν Ἀμπελῶνα ἄν- **12**
θρωπος, ἐφύτευσεν καὶ περιέθηκεν φραγμὸν, καὶ ὤρυξεν
ὑπολήνιον, καὶ ᾠκοδόμησεν πύργον, καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γε-
ωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν καὶ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωρ- 2
γοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον. ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ
τῶν καρπῶν τοῦ ἀμπελῶνος. καὶ λαβόντες αὐτὸν ἔδει- 3
ραν, καὶ ἀπέστειλαν κενόν. καὶ πάλιν ἀπέστειλεν πρὸς 4
αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον, κἀκεῖνον ἐκεφαλίωσαν, καὶ ἠτίμα-
σαν καὶ ἄλλον ἀπέστειλεν, κἀκεῖνον ἀπέκτειναν, καὶ πολ- 5
λοὺς ἄλλους, οὓς μὲν δέροντες, οὓς δὲ ἀποκτέννοντες ἔτι 6
ἕνα εἶχεν υἱὸν ἀγαπητόν ἀπέστειλεν αὐτὸν ἔσχατον, πρὸς
αὐτοὺς λέγων, ὅτι Ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. ἐκεῖ- 7
νοι δὲ οἱ γεωργοὶ πρὸς ἑαυτοὺς, εἶπαν ὅτι Οὗτός ἐστιν ὁ
κληρονόμος, δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ
κληρονομία. καὶ λαβόντες ἀπέκτειναν, αὐτόν καὶ ἐξέβα- 8
λον αὐτόν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. τί ποιήσει ὁ κύριος τοῦ 9
ἀμπελῶνος· ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργούς, καὶ
δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην ἀ- 10
νέγνωτε, Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος
ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας, παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, 11
καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν· καὶ ἐζήτουν αὐ- 12
τὸν κρατῆσαι, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον. ἔγνωσαν γὰρ
ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν εἶπεν καὶ ἀφέντες αὐτὸν
ἀπῆλθον. Καὶ ἀποστέλλουσιν πρὸς αὐτόν τινας τῶν Φα- 13
ρισαίων καὶ τῶν Ἡρωδιανῶν, ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσιν λόγῳ.
καὶ ἐλθόντες λέγουσιν αὐτῷ, Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀλη- 14
θὴς εἶ, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός, οὐ γὰρ βλέπεις εἰς
πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ᾽ ἐπ᾽ ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θε-
οῦ διδάσκεις, ἔξεστιν κῆνσον Καίσαρι δοῦναι ἢ οὔ· δῶμεν,
ἢ μὴ δῶμεν· ὁ δὲ ἰδών αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν, εἶπεν αὐ- 15
τοῖς, Τί με πειράζετε· φέρετέ μοι δηνάριον, ἵνα ἴδω. οἱ 16
δὲ ἤνεγκαν. καὶ λέγει αὐτοῖς, Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ

17 ἐπιγραφή· οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, Καίσαρος. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτοῖς, τὰ Καίσαρος Ἀπόδοτε Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ
18 Θεῷ. καὶ ἐξεθαύμαζον ἐπ' αὐτῷ. Καὶ ἔρχονται Σαδδου-
καῖοι πρὸς αὐτόν, οἵτινες λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι, καὶ
19 ἐπηρώτων αὐτὸν, λέγοντες, Διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν
ἡμῖν, ὅτι ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ, καὶ καταλίπῃ γυ-
ναῖκα καὶ μὴ ἀφῇ, τέκνον ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν
20 γυναῖκα καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, Ἑπτὰ
ἀδελφοὶ ἦσαν, καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβεν γυναῖκα, καὶ ἀποθνῄ-
21 σκων οὐκ ἀφῆκεν σπέρμα, καὶ ὁ δεύτερος ἔλαβεν αὐτήν,
καὶ ἀπέθανεν μὴ καταλιπὼν σπέρμα, καὶ ὁ τρίτος ὡσαύ-
22 τως, καὶ οἱ ἑπτὰ, οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα. ἔσχατον πάντων
23 καὶ ἡ γυνὴ. ἀπέθανεν ἐν τῇ ἀναστάσει, ὅταν ἀναστῶσιν
τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή· οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα.
24 ἔφη αὐτοῖς, ὁ Ἰησοῦς Οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε, μὴ εἰδό-
25 τες τὰς γραφὰς, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ· ὅταν γὰρ
ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὔτε γαμοῦσιν, οὔτε γαμίζονται ἀλλ'
26 εἰσὶν ὡς ἄγγελοι ἐν τοῖς οὐρανοῖς. περὶ δὲ τῶν νεκρῶν,
ὅτι ἐγείρονται, οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ Μωϋσέως ἐπὶ τοῦ
βάτου πῶς εἶπεν αὐτῷ ὁ Θεὸς, λέγων, Ἐγὼ ὁ Θεὸς Ἀβρα-
27 ὰμ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ· οὐκ ἔστιν Θεὸς
28 νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων, πολὺ πλανᾶσθε. Καὶ προσελθὼν
εἷς τῶν γραμματέων, ἀκούσας αὐτῶν συζητούντων, ἰδὼν ὅτι
καλῶς ἀπεκρίθη, αὐτοῖς ἐπηρώτησεν αὐτόν, Ποία ἐστὶν ἐν-
29 τολὴ· πρώτη πάντων ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς ὅτι Πρώτη ἐστίν
30 Ἄκουε Ἰσραήλ, Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, Κύριος εἷς ἐστιν καὶ
ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου,
καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου,
31 καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου. δευτέρα αὕτη, Ἀγαπήσεις τὸν
πλησίον σου ὡς σεαυτόν. μείζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ
32 ἔστιν καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεύς, Καλῶς διδάσκαλε,
ἐπ' ἀληθείας εἶπες ὅτι εἷς ἔστιν καὶ οὐκ ἐστιν ἄλλος πλὴν
33 αὐτοῦ, καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ
ὅλης τῆς συνέσεως, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος, καὶ τὸ ἀγαπᾶν
τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν, περισσότερόν ἐστιν πάντων τῶν ὁ-

λοκαυτωμάτων καὶ τῶν θυσιῶν. καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν αὐτὸν 34
ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐτῷ, Οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς
βασιλείας τοῦ Θεοῦ. καὶ οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπε-
ρωτῆσαι. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγεν διδάσκων ἐν 35
τῷ ἱερῷ, Πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς, ὅτι ὁ Χριστὸς, υἱὸς
Δαυείδ ἐστιν αὐτὸς Δαυείδ εἶπεν ἐν τῷ Πνεύματι τῷ Ἁγίῳ, 36
Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως
ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. Αὐτὸς 37
Δαυείδ λέγει αὐτὸν Κύριον, καὶ πόθεν αὐτοῦ ἐστιν υἱός καὶ
ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως. Καὶ ἐν τῇ διδαχῇ αὐ- 38
τοῦ, ἔλεγεν Βλέπετε ἀπὸ τῶν γραμματέων, τῶν θελόντων ἐν
στολαῖς περιπατεῖν, καὶ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ 39
πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ πρωτοκλισίας ἐν
τοῖς δείπνοις, οἱ κατεσθίοντες τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ 40
προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι, οὗτοι λήμψονται περισ-
σότερον κρίμα. Καὶ καθίσας κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου, 41
ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον,
καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλλον πολλά. καὶ ἐλθοῦσα μία 42
χήρα πτωχὴ ἔβαλεν λεπτὰ δύο, ὅ ἐστιν κοδράντης. καὶ 43
προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, Ἀ-
μὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχὴ πλεῖον πάντων
βέβληκεν τῶν βαλλόντων εἰς τὸ γαζοφυλάκιον, πάντες γὰρ 44
ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον, αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑστε-
ρήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν, ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.
Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ, λέγει αὐτῷ εἷς **13**
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Διδάσκαλε, ἴδε ποταποὶ λίθοι, καὶ πο-
ταπαὶ οἰκοδομαί. καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Βλέπεις ταύ- 2
τας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς· οὐ μὴ ἀφεθῇ λίθος ἐπὶ λίθον
ὃς οὐ μὴ καταλυθῇ. Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ ὄρος 3
τῶν ἐλαιῶν κατέναντι τοῦ ἱεροῦ, ἐπηρώτα αὐτὸν κατ' ἰδίαν
ὁ Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας, Εἰπὸν 4
ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται· καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα
συντελεῖσθαι· πάντα Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἤρξατο λέγειν, αὐτοῖς 5
Βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ, πολλοὶ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ 6
ὀνόματί μου, λέγοντες ὅτι, Ἐγώ εἰμι, καὶ πολλοὺς πλανή-

7 σουσιν. ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων,
8 μὴ θροεῖσθε, δεῖ γενέσθαι, ἀλλ' οὔπω τὸ τέλος. ἐγερθήσε-
ται γὰρ ἔθνος ἐπ' ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, ἔσον-
ται σεισμοὶ κατὰ τόπους, ἔσονται λιμοί ἀρχὴ ὠδίνων ταῦτα.
9 ἀρχῇ ὠδίνων ταῦτά Βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτούς, παραδώ-
σουσιν ὑμᾶς εἰς συνέδρια, καὶ εἰς συναγωγὰς δαρήσεσθε,
καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ βασιλέων σταθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ,
10 εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη πρῶτον δεῖ
11 κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον. καὶ ὅταν ἄγωσιν ὑμᾶς παρα-
διδόντες, μὴ προμεριμνᾶτε τί λαλήσητε, ἀλλ' ὃ ἐὰν δοθῇ
ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τοῦτο λαλεῖτε, οὐ γάρ ἐστε ὑμεῖς
12 οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. καὶ Παραδώσει
ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπα-
ναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς, καὶ θανατώσουσιν αὐτούς,
13 καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. ὁ
14 δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. Ὅταν δὲ ἴδητε
τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, ἑστηκότα ὅπου οὐ δεῖ, – ὁ
ἀναγινώσκων νοείτω, – τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν
15 εἰς ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ δώματος, μὴ καταβάτω μηδὲ εἰσελθάτω
16 ἆραί τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν μὴ ἐπι-
17 στρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω, ἆραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. οὐαὶ δὲ
ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις
18 ταῖς ἡμέραις. προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται χειμῶνος.
19 ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι θλῖψις, οἵα οὐ γέγονεν τοι-
αύτη ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως ἣν ἔκτισεν ὁ Θεὸς, ἕως τοῦ νῦν, καὶ
20 οὐ μὴ γένηται. καὶ εἰ μὴ ἐκολόβωσεν Κύριος τὰς ἡμέρας,
οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ, ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς, οὓς
21 ἐξελέξατο, ἐκολόβωσεν τὰς ἡμέρας. καὶ τότε ἐάν τις ὑμῖν
22 εἴπῃ, Ἴδε ὧδε ὁ Χριστός, Ἴδε ἐκεῖ, μὴ πιστεύετε, ἐγερ-
θήσονται δέ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται, καὶ ποιή-
σουσιν σημεῖα καὶ τέρατα, πρὸς τὸ ἀποπλανᾶν, εἰ δυνατόν,
23 τοὺς ἐκλεκτούς. ὑμεῖς δὲ βλέπετε, προείρηκα ὑμῖν πάντα.
24 Ἀλλὰ ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, μετὰ τὴν θλῖψιν ἐκείνην, ὁ
ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐ-
25 τῆς, καὶ οἱ ἀστέρες ἔσονται ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πίπτοντες καὶ

αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς σαλευθήσονται. καὶ τότε 26
ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις με-
τὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ δόξης. καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς 27
ἀγγέλους καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς ἐκ τῶν τεσσάρων
ἀνέμων, ἀπ' ἄκρου γῆς ἕως ἄκρου οὐρανοῦ. Ἀπὸ δὲ τῆς 28
συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν, ὅταν αὐτῆς ἤδη ὁ κλάδος ἁ-
παλὸς γένηται καὶ ἐκφύῃ τὰ φύλλα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ
θέρος ἐστίν, οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, 29
γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ θύραις. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι 30
οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, μέχρις οὗ ταῦτα πάντα γένη-
ται. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου 31
οὐ μὴ παρελεύσονται περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἢ τῆς ὥ- 32
ρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι ἐν οὐρανῷ, οὐδὲ ὁ υἱός,
εἰ μὴ ὁ πατήρ. βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε, οὐκ οἴδατε γὰρ πότε 33
ὁ καιρός ἐστιν. ὡς ἄνθρωπος ἀπόδημος ἀφεὶς τὴν οἰκίαν 34
αὐτοῦ, καὶ δοὺς τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν, ἑκάστῳ
τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα γρηγορῇ.
γρηγορεῖτε οὖν, οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας 35
ἔρχεται, ἢ ὀψὲ, ἢ μεσονύκτιον ἢ ἀλεκτοροφωνίας, ἢ πρωΐ,
μὴ ἐλθὼν ἐξαίφνης, εὕρῃ ὑμᾶς καθεύδοντας. ὃ δὲ ὑμῖν 36, 37
λέγω, πᾶσιν λέγω, γρηγορεῖτε.

Ἦν δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ δύο ἡμέρας, καὶ **14**
ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς αὐτὸν ἐν δό-
λῳ κρατήσαντες ἀποκτείνωσιν, ἔλεγον γάρ Μὴ ἐν τῇ ἑορ- 2
τῇ, μήποτε ἔσται θόρυβος τοῦ λαοῦ. Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν 3
Βηθανίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, κατακειμένου
αὐτοῦ, ἦλθεν γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου νάρδου πι-
στικῆς πολυτελοῦς, συντρίψασα τόν ἀλάβαστρον, κατέχεεν
αὐτοῦ τῆς κεφαλῆς. ἦσαν δέ τινες ἀγανακτοῦντες πρὸς 4
ἑαυτούς, Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου γέγονεν· ἠδύ- 5
νατο γὰρ τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι ἐπάνω δηναρίων, τρια-
κοσίων καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς. καὶ ἐνεβριμοῦντο αὐτῇ.
ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἄφετε αὐτήν, τί αὐτῇ κόπους παρέχετε· 6
καλὸν ἔργον ἠργάσατο ἐν ἐμοί πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς 7
ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε δύνασθε εὖ ποιῆσαι, ἐμὲ

8 δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. ὃ ἔσχεν ἐποίησεν, προέλαβεν μυρί-
9 σαι μου τὸ σῶμά εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. ἀμὴν δὲ λέγω ὑμῖν,
ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ
10 ὃ ἐποίησεν αὕτη λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς. Καὶ
Ἰούδας Ἰσκαριὼθ ὁ εἷς τῶν δώδεκα, ἀπῆλθεν πρὸς τοὺς
11 ἀρχιερεῖς, ἵνα αὐτὸν παραδοῖ αὐτοῖς. οἱ δὲ, ἀκούσαντες
ἐχάρησαν, καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι, καὶ ἐ-
12 ζήτει πῶς αὐτὸν εὐκαίρως παραδοῖ καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ
τῶν ἀζύμων, ὅτε τὸ πάσχα ἔθυον, λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθη-
ταὶ αὐτοῦ, Ποῦ θέλεις ἀπελθόντες ἑτοιμάσωμεν ἵνα φάγῃς
13 τὸ πάσχα· καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ
λέγει αὐτοῖς, Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαντήσει ὑμῖν
ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων, ἀκολουθήσατε αὐ-
14 τῷ, καὶ ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃ, εἴπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ, ὅτι Ὁ
διδάσκαλος λέγει, Ποῦ ἐστιν τὸ κατάλυμά, μου ὅπου τὸ
15 πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω· καὶ αὐτὸς ὑμῖν δεί-
ξει ἀνάγαιον μέγα ἐστρωμένον, ἕτοιμον, κἀκεῖ ἑτοιμάσατε
16 ἡμῖν. καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν, καὶ
17 εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. Καὶ
18 ὀψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα. καὶ ἀνακειμέ-
νων αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων, ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
19 ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με, ὁ ἐσθίων μετ᾽ ἐμοῦ. ἤρξαντο
20 λυπεῖσθαι, καὶ λέγειν αὐτῷ εἷς κατὰ εἷς, Μήτι ἐγώ· ὁ δὲ
εἶπεν αὐτοῖς, Εἷς τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβαπτόμενος μετ᾽ ἐμοῦ εἰς
21 τὸ τρύβλιον. ὅτι ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς
γέγραπται περὶ αὐτοῦ, οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι᾽ οὗ ὁ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται. καλὸν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεν-
22 νήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν, λαβὼν
ἄρτον, εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ εἶπεν
23 Λάβετε, τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου. καὶ λαβὼν ποτήριον,
εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες.
24 καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τοῦτό ἐστιν τὸ αἷμά μου, τῆς διαθήκης,
25 τὸ ἐκχυννόμενον. ὑπὲρ πολλῶν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐ-
κέτι οὐ μὴ πίω ἐκ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως τῆς
ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ

Θεοῦ. Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. 26
Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι πάντες σκανδαλισθήσεσθε 27
ὅτι γέγραπται, Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ τὰ πρόβατα. δι-
ασκορπισθήσονται ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναί με, προάξω 28
ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ὁ δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ, εἰ Καὶ 29
πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ᾽ οὐκ ἐγώ. καὶ λέγει αὐτῷ 30
ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν λέγω σοι, ὅτι σὺ σήμερον ταύτῃ, τῇ νυκτὶ
πρὶν ἢ δὶς ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρίς με. ἀπαρνήσῃ ὁ δὲ 31
ἐκπερισσῶς ἐλάλει Ἐὰν με δέῃ συναποθανεῖν σοι, οὐ μή
σε ἀπαρνήσωμαι ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες ἔλεγον. Καὶ ἔρ- 32
χονται εἰς χωρίον οὗ τὸ ὄνομα Γεθσημανεῖ, καὶ λέγει τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ, Καθίσατε ὧδε, ἕως προσεύξωμαι. καὶ 33
παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην μετ᾽
αὐτοῦ, καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. καὶ λέγει 34
αὐτοῖς, Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου ἕως θανάτου, μείνατε
ὧδε καὶ γρηγορεῖτε. καὶ προελθὼν μικρὸν, ἔπιπτεν ἐπὶ 35
τῆς γῆς, καὶ προσηύχετο ἵνα, εἰ δυνατόν ἐστιν παρέλθῃ ἀπ᾽
αὐτοῦ ἡ ὥρα. καὶ ἔλεγεν, Αββα, ὁ πατήρ, πάντα δυνατά 36
σοι. παρένεγκε τὸ ποτήριον τοῦτο, ἀπ᾽ ἐμοῦ ἀλλ᾽ οὐ τί ἐγὼ
θέλω, ἀλλὰ τί σύ. καὶ ἔρχεται, καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς καθεύ- 37
δοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ, Σίμων, καθεύδεις· οὐκ ἴσχυσας
μίαν ὥραν γρηγορῆσαι· γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα 38
μὴ ἔλθητε εἰς πειρασμόν. τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ
σὰρξ ἀσθενής. καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο, τὸν αὐ- 39
τὸν λόγον εἰπών. καὶ ὑποστρέψας εὗρεν αὐτοὺς πάλιν 40
καθεύδοντας, ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ καταβαρυνό-
μενοι καὶ οὐκ ᾔδεισαν τί ἀποκριθῶσιν αὐτῷ καὶ ἔρχεται 41
τὸ τρίτον, καὶ λέγει αὐτοῖς, Καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀνα-
παύεσθε. ἀπέχει, ἦλθεν ἡ ὥρα, ἰδοὺ, παραδίδοται ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἁμαρτωλῶν. ἐγείρεσθε, 42
ἄγωμεν, ἰδοὺ, ὁ παραδιδούς με ἤγγισεν Καὶ εὐθὺς ἔτι αὐ- 43
τοῦ λαλοῦντος, παραγίνεται Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης εἷς τῶν
δώδεκα, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ ὄχλος μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων,
παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ πρεσβυτέ-
ρων. δεδώκει δὲ ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν σύνσημον αὐτοῖς, 44

λέγων, Ὃν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστιν κρατήσατε αὐτὸν, καὶ
45 ἀπάγετε ἀσφαλῶς. καὶ ἐλθὼν, εὐθὺς προσελθὼν αὐτῷ λέ-
46 γει, ῥαββεί καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. οἱ δὲ ἐπέβαλον τὰς
47 χεῖρας αὐτῷ καὶ ἐκράτησαν αὐτὸν εἷς δέ τις τῶν παρεστη-
κότων σπασάμενος τὴν μάχαιραν, ἔπαισεν τὸν δοῦλον τοῦ
48 ἀρχιερέως, καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ὠτάριον καὶ ἀποκριθεὶς
ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθατε μετὰ μα-
49 χαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με· καθ' ἡμέραν ἤμην πρὸς
ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με, ἀλλ'
50 ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον.
51 πάντες Καὶ εἴ τις νεανίσκος συνηκολούθει αὐτῷ, περιβε-
52 βλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ. καὶ κρατοῦσιν αὐτόν ὁ
53 δὲ καταλιπὼν τὴν σινδόνα γυμνὸς ἔφυγεν Καὶ ἀπήγαγον
τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα, καὶ συνέρχονται πάντες οἱ
54 ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς. καὶ ὁ
Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθησεν αὐτῷ ἕως ἔσω εἰς τὴν
αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἦν συνκαθήμενος μετὰ τῶν ὑπη-
55 ρετῶν, καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς
καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν,
56 εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν, καὶ οὐχ ηὕρισκον, πολλοὶ γὰρ
ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, καὶ ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ
57 ἦσαν. καί τινες ἀναστάντες ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ
58 λέγοντες ὅτι Ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος, ὅτι Ἐγὼ
καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίητον, καὶ διὰ τριῶν
59 ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον οἰκοδομήσω, καὶ οὐδὲ οὕ-
60 τως ἴση ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν. καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς
εἰς μέσον ἐπηρώτησεν τὸν Ἰησοῦν, λέγων, Οὐκ ἀποκρίνῃ
61 οὐδέν· τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν· ὁ δὲ ἐσιώπα, καὶ
οὐκ ἀπεκρίνατο. οὐδέν πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτὸν,
62 καὶ λέγει αὐτῷ, Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ· ὁ
δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἐγώ εἰμι. καὶ ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀν-
θρώπου ἐκ δεξιῶν καθήμενον τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον
63 μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαρρήξας
τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει, Τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων·
64 ἠκούσατε τῆς βλασφημίας, τί ὑμῖν φαίνεται· οἱ δὲ πάντες

κατέκριναν αὐτὸν ἔνοχον εἶναι θανάτου. καὶ ἤρξαντό τινες 65
ἐμπτύειν αὐτῷ, καὶ περικαλύπτειν αὐτοῦ, τὸ πρόσωπον καὶ
κολαφίζειν αὐτὸν, καὶ λέγειν αὐτῷ, Προφήτευσον, καὶ οἱ ὑ-
πηρέται ῥαπίσμασιν αὐτὸν ἔλαβον Καὶ ὄντος τοῦ Πέτρου 66
κάτω, ἐν τῇ αὐλῇ ἔρχεται μία τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιε-
ρέως, καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον θερμαινόμενον ἐμβλέψασα 67
αὐτῷ λέγει, Καὶ σὺ μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ ἦσθα. τοῦ Ἰησοῦ
ὁ δὲ ἠρνήσατο, λέγων, Οὔτε οἶδα, οὔτε ἐπίσταμαι σὺ τί λέ- 68
γεις. καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον , καὶ ἐφώνησεν καὶ 69
ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν ἤρξατο πάλιν λέγειν τοῖς παρε-
στῶσιν ὅτι οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστιν. ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο. καὶ 70
μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ παρεστῶτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ, Ἀληθῶς
ἐξ αὐτῶν εἶ, καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἶ, ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθεμα- 71
τίζειν καὶ ὀμνύναι ὅτι Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὃν
λέγετε. καὶ εὐθὺς ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώνησεν καὶ ἀ- 72
νεμνήσθη ὁ Πέτρος τὸ ῥῆμα ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. ὅτι
Πρὶν ἀλέκτορα

Καὶ εὐθὺς πρωῒ συμβούλιον ἑτοιμάσαντες οἱ ἀρχιερεῖς **15**
μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν γραμματέων, καὶ ὅλον τὸ
συνέδριον, δήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήνεγκαν καὶ παρέδω-
καν Πειλάτῳ. καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πειλᾶτος Σὺ εἶ ὁ 2
βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ, λέγει Σὺ
λέγεις. καὶ κατηγόρουν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά, ὁ 3, 4
δὲ Πειλᾶτος πάλιν ἐπηρώτα αὐτὸν, Οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν·
ἴδε, πόσα σου κατηγοροῦσιν ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι οὐδὲν ἀ- 5
πεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν Πειλᾶτον. Κατὰ δὲ ἑορτὴν 6
ἀπέλυεν αὐτοῖς ἕνα δέσμιον, ὃν παρῃτοῦντο ἦν δὲ ὁ λε- 7
γόμενος Βαραββᾶς μετὰ τῶν στασιαστῶν δεδεμένος, οἵτινες
ἐν τῇ στάσει φόνον πεποιήκεισαν. καὶ ἀναβὰς ὁ ὄχλος 8
ἤρξατο αἰτεῖσθαι καθὼς ἐποίει αὐτοῖς. ὁ δὲ Πειλᾶτος ἀπε- 9
κρίθη αὐτοῖς, λέγων, Θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν
Ἰουδαίων· ἐγίνωσκεν γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν 10
αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον, 11
ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς. ὁ δὲ Πειλᾶ- 12
τος πάλιν ἀποκριθεὶς ἔλεγεν αὐτοῖς, Τί οὖν θέλετε ποιήσω

13 ὃν λέγετε τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων· οἱ δὲ πάλιν ἔκρα-
14 ξαν, Σταύρωσον αὐτόν. ὁ δὲ Πειλᾶτος ἔλεγεν αὐτοῖς, Τί
γὰρ ἐποίησεν· κακόν οἱ δὲ περισσῶς ἔκραξαν, Σταύρωσον
15 αὐτόν. ὁ δὲ Πειλᾶτος βουλόμενος ποιῆσαι, τὸ ἱκανὸν τῷ
ὄχλῳ ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, καὶ παρέδωκεν τὸν
16 Ἰησοῦν, φραγελλώσας, ἵνα σταυρωθῇ. Οἱ δὲ στρατιῶται
ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς, ὅ ἐστιν πραιτώριον, καὶ
17 συνκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖραν, καὶ ἐνδιδύσκουσιν αὐτὸν
πορφύραν, καὶ περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον στέ-
18 φανον, καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐτόν, Χαῖρε, βασιλεῦ τῶν
19 Ἰουδαίων, καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλάμῳ, καὶ
ἐνέπτυον αὐτῷ, καὶ τιθέντες τὰ γόνατα προσεκύνουν αὐτῷ.
20 καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν, καὶ
ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἐξάγουσιν αὐτὸν ἵνα
21 σταυρώσουσιν. Καὶ ἀγγαρεύουσιν παράγοντά τινα Σίμωνα
Κυρηναῖον, ἐρχόμενον ἀπ᾽ ἀγροῦ, τὸν πατέρα Ἀλεξάνδρου
22 καὶ Ῥούφου, ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. καὶ φέρουσιν
αὐτὸν ἐπὶ τὸν Γολγοθᾶν τόπον, ὅ ἐστιν μεθερμηνευόμενον,
23 Κρανίου Τόπος. καὶ ἐδίδουν αὐτῷ ἐσμυρνισμένον οἶνον,
24 ὃς δὲ οὐκ ἔλαβεν καὶ σταυροῦσιν αὐτὸν, καὶ διαμερίζον-
ται τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον ἐπ᾽ αὐτὰ, τίς τί ἄρῃ.
25, 26 ἦν δὲ ὥρα τρίτη, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. καὶ ἦν ἡ ἐπι-
γραφὴ τῆς αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη, Ὁ Βασιλεὺς Τῶν
27 Ἰουδαίων. Καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦσιν δύο λῃστάς, ἕνα ἐκ
29 δεξιῶν καὶ ἕνα ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ. καὶ οἱ παραπορευό-
μενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν, κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν,
καὶ λέγοντες, Οὐὰ, ὁ καταλύων τὸν ναὸν, καὶ οἰκοδομῶν,
30 τρισὶν ἡμέραις σῶσον σεαυτὸν, καταβὰς ἀπὸ τοῦ σταυροῦ.
31 ὁμοίως καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ
τῶν γραμματέων ἔλεγον, Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύνα-
32 ται σῶσαι. ὁ Χριστὸς ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν
ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν. καὶ οἱ συν-
33 εσταυρωμένοι σὺν αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν. Καὶ Γενομένης
ὥρας ἕκτης, σκότος ἐγένετο ἐφ᾽ ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐ-
34 νάτης καὶ τῇ ἐνάτῃ ὥρᾳ ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ,

Ἐλωῒ Ἐλωῒ, λεμα σαβαχθανί· ὅ ἐστιν μεθερμηνευόμενον,
Ὁ Θεός μου, ὁ Θεός μου, εἰς τί ἐγκατέλιπές· με καί τι- 35
νες τῶν παρεστώτων ἀκούσαντες ἔλεγον, Ἴδε Ἠλείαν φω-
νεῖ. δραμὼν δέ τις καὶ γεμίσας σπόγγον ὄξους, περιθεὶς 36
καλάμῳ, ἐπότιζεν αὐτόν, λέγων, Ἄφετε, ἴδωμεν εἰ ἔρχεται
Ἠλείας καθελεῖν αὐτόν. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφεὶς φωνὴν μεγά- 37
λην ἐξέπνευσεν καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς 38
δύο ἀπ ἄνωθεν ἕως κάτω. ἰδὼν δὲ ὁ κεντυρίων ὁ παρεστη- 39
κὼς ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ ὅτι οὕτως ἐξέπνευσεν, εἶπεν, Ἀληθῶς
οὗτος ὁ ἄνθρωπος υἱὸς ἦν Θεοῦ. ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀ- 40
πὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, ἐν αἷς καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ,
καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ Ἰωσῆτος μήτηρ, καὶ
Σαλώμη, αἳ ὅτε ἦν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ἠκολούθουν αὐτῷ, καὶ, 41
διηκόνουν αὐτῷ, καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἱ συναναβᾶσαι αὐτῷ
εἰς Ἱεροσόλυμα. Καὶ ἤδη ὀψίας γενομένης, ἐπεὶ ἦν πα- 42
ρασκευὴ, ὅ ἐστιν προσάββατον, ἐλθὼν Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἁρι- 43
μαθαίας, εὐσχήμων βουλευτής, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχό-
μενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τολμήσας εἰσῆλθεν πρὸς τὸν
Πειλᾶτον καὶ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. ὁ δὲ Πειλᾶτος 44
ἐθαύμαζεν εἰ ἤδη τέθνηκεν καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεν-
τυρίωνα, ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ πάλαι ἀπέθανεν, καὶ γνοὺς 45
ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος ἐδωρήσατο τὸ πτῶμα τῷ Ἰωσήφ. καὶ 46
ἀγοράσας σινδόνα, καθελὼν αὐτὸν, ἐνείλησεν τῇ σινδόνι,
καὶ κατέθηκεν αὐτὸν ἐν μνήματι ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ
πέτρας, καὶ προσεκύλισεν λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνη-
μείου. ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ Ἰωσῆτος 47
ἐθεώρουν ποῦ τέθειται.

Καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου, Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ **16**
καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου καὶ Σαλώμη ἠγόρασαν ἀρώματα,
ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. καὶ λίαν πρωῒ τῇ μιᾷ τῶν 2
σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνῆμα ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου.
καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς, Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ 3
τῆς θύρας τοῦ μνημείου· καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι 4
ἀνακεκύλισται ὁ λίθος, ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. καὶ εἰσελ- 5
θοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον, εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς

δεξιοῖς, περιβεβλημένον στολὴν λευκήν, καὶ ἐξεθαμβήθη-
6 σαν. ὁ δὲ λέγει αὐταῖς, Μὴ ἐκθαμβεῖσθε, Ἰησοῦν ζητεῖτε
τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον, ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε,
7 ἴδε, ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. ἀλλὰ ὑπάγετε, εἴπατε
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ, ὅτι Προάγει ὑμᾶς εἰς
8 τὴν Γαλιλαίαν, ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν. Καὶ
ἐξελθοῦσαι ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου, εἶχεν γάρ. αὐτὰς
τρόμος καὶ ἔκστασις, καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον, ἐφοβοῦντο
9 γὰρ Ἀναστὰς δὲ πρωῒ πρώτῃ σαββάτου ἐφάνη πρῶτον Μα-
10 ρίᾳ τῇ Μαγδαληνῇ, ἀφ᾽ ἧς ἐκβεβλήκει ἑπτὰ δαιμόνια. ἐ-
κείνη πορευθεῖσα ἀπήγγειλεν τοῖς μετ᾽ αὐτοῦ γενομένοις,
11 πενθοῦσιν καὶ κλαίουσιν, κἀκεῖνοι ἀκούσαντες ὅτι ζῇ καὶ
12 ἐθεάθη ὑπ᾽ αὐτῆς ἠπίστησαν. Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐ-
τῶν περιπατοῦσιν ἐφανερώθη ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ, πορευομέ-
13 νοις εἰς ἀγρόν. κἀκεῖνοι ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν τοῖς λοι-
14 ποῖς, οὐδὲ ἐκείνοις ἐπίστευσαν. Ὕστερον, ἀνακειμένοις
αὐτοῖς τοῖς ἕνδεκα ἐφανερώθη, καὶ ὠνείδισεν τὴν ἀπιστίαν
αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν, ὅτι τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν ἐγη-
15 γερμένον, οὐκ ἐπίστευσαν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Πορευθέντες
εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα, κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ
16 κτίσει. ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς, σωθήσεται, ὁ δὲ ἀ-
17 πιστήσας, κατακριθήσεται. σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύσασιν
ταῦτα παρακολουθήσει, ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβα-
18 λοῦσιν γλώσσαις λαλήσουσιν καιναῖς, ὄφεις ἀροῦσιν κἂν
θανάσιμόν τι πίωσιν, οὐ μὴ αὐτοὺς βλάψῃ ἐπὶ ἀρρώστους
19 χεῖρας ἐπιθήσουσιν καὶ καλῶς ἕξουσιν. Ὁ μὲν οὖν Κύ-
ριος, μετὰ τὸ λαλῆσαι αὐτοῖς, ἀνελήμφθη εἰς τὸν οὐρανὸν,
20 καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ. ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες
ἐκήρυξαν πανταχοῦ, τοῦ Κυρίου συνεργοῦντος, καὶ τὸν λό-
γον βεβαιοῦντος διὰ τῶν ἐπακολουθούντων σημείων.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι διήγησιν **1**
περὶ τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων, καθὼς 2
παρέδοσαν ἡμῖν οἱ ἀπ᾽ ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γε-
νόμενοι τοῦ λόγου, ἔδοξε κἀμοὶ παρηκολουθηκότι ἄνω- 3
θεν πᾶσιν ἀκριβῶς, καθεξῆς σοι γράψαι, κράτιστε Θεόφιλε,
ἵνα ἐπιγνῷς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν. Ἐ- 4, 5
γένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδου βασιλέως τῆς Ἰουδαίας,
ἱερεύς τις ὀνόματι Ζαχαρίας, ἐξ ἐφημερίας Ἀβιά, καὶ γυνὴ
αὐτῷ ἐκ τῶν θυγατέρων Ἀαρών, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἐ-
λισάβετ. ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφότεροι ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, 6
πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιώμασιν τοῦ
Κυρίου ἄμεμπτοι. καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον, καθότι ἦν 7
ἡ Ἐλισάβετ στεῖρα, καὶ ἀμφότεροι προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡ-
μέραις αὐτῶν ἦσαν. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἱερατεύειν αὐτὸν 8
ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἔναντι τοῦ Θεοῦ, κα- 9
τὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας, ἔλαχε τοῦ θυμιᾶσαι εἰσελθὼν εἰς
τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου. καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἦν τοῦ λαοῦ 10
προσευχόμενον ἔξω τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος. ὤφθη δὲ αὐ- 11
τῷ ἄγγελος Κυρίου, ἑστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ
θυμιάματος. καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας ἰδών, καὶ φόβος ἐ- 12
πέπεσεν ἐπ᾽ αὐτόν. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος, Μὴ 13
φοβοῦ Ζαχαρία, διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου, καὶ ἡ γυ-
νή σου Ἐλισάβετ γεννήσει υἱόν σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα
αὐτοῦ Ἰωάννην, καὶ ἔσται χαρά σοι καὶ ἀγαλλίασις, καὶ 14
πολλοὶ ἐπὶ τῇ γενέσει αὐτοῦ χαρήσονται. ἔσται γὰρ μέ- 15
γας ἐνώπιον Κυρίου, καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πίῃ, καὶ
Πνεύματος Ἁγίου πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐ-
τοῦ. καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ Κύριον 16
τὸν Θεὸν αὐτῶν, καὶ αὐτὸς προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν 17
πνεύματι καὶ δυνάμει Ἠλεία, ἐπιστρέψαι καρδίας πατέρων
ἐπὶ τέκνα, καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων, ἑτοιμάσαι Κυ-

18 ρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον. καὶ εἶπεν Ζαχαρίας πρὸς τὸν
ἄγγελον, Κατὰ τί γνώσομαι τοῦτο· ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης,
19 καὶ ἡ γυνή μου προβεβηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς. καὶ
ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ, Ἐγώ εἰμι Γαβριὴλ ὁ πα-
ρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀπεστάλην λαλῆσαι πρὸς
20 σὲ, καὶ εὐαγγελίσασθαί σοι ταῦτα. καὶ ἰδοὺ ἔσῃ σιωπῶν,
καὶ μὴ δυνάμενος λαλῆσαι, ἄχρι ἧς ἡμέρας γένηται ταῦτα,
ἀνθ᾽ ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου, οἵτινες πληρωθή-
21 σονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν. Καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδοκῶν τὸν
Ζαχαρίαν, καὶ ἐθαύμαζον ἐν τῷ χρονίζειν αὐτόν ἐν τῷ ναῷ.
22 ἐξελθὼν δὲ οὐκ ἐδύνατο λαλῆσαι αὐτοῖς, καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι
ὀπτασίαν ἑώρακεν ἐν τῷ ναῷ, καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐ-
23 τοῖς, καὶ διέμενεν κωφός. καὶ ἐγένετο, ὡς ἐπλήσθησαν,
αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον
24 αὐτοῦ. Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν Ἐλισάβετ
ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε, λέ-
25 γουσα, Ὅτι Οὕτως μοι πεποίηκεν Κύριος ἐν ἡμέραις αἷς
26 ἐπεῖδεν ἀφελεῖν ὄνειδός μου ἐν ἀνθρώποις. Ἐν δὲ τῷ μη-
νὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς
27 πόλιν τῆς Γαλιλαίας ᾗ ὄνομα Ναζαρὲθ, πρὸς παρθένον ἐ-
μνηστευμένην ἀνδρὶ, ᾧ ὄνομα Ἰωσὴφ, ἐξ οἴκου Δαυείδ καὶ
28 τὸ ὄνομα τῆς παρθένου, Μαριάμ. καὶ εἰσελθὼν πρὸς αὐ-
τὴν ὁ ἄγγελος εἶπεν Χαῖρε, κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ
29 σοῦ, ἡ δὲ ἐπὶ τῷ λόγῳ διεταράχθη καὶ διελογίζετο ποτα-
30 πὸς εἴη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος αὐτῇ, Μὴ
31 φοβοῦ, Μαριάμ, εὗρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ Θεῷ. καὶ ἰδοὺ,
συλλήμψῃ ἐν γαστρὶ, καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα
32 αὐτοῦ Ἰησοῦν. οὗτος ἔσται μέγας, καὶ υἱὸς ὑψίστου κλη-
θήσεται, καὶ δώσει αὐτῷ Κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον Δαυείδ
33 τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακὼβ εἰς
34 τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος. εἶ-
πεν δὲ Μαριὰμ πρὸς τὸν ἄγγελον, Πῶς ἔσται τοῦτο, ἐπεὶ
35 ἄνδρα οὐ γινώσκω· καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ,
Πνεῦμα Ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις ὑψίστου
ἐπισκιάσει σοι, διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ἅγιον, κληθήσεται,

υἱὸς Θεοῦ. καὶ ἰδοὺ Ἐλισάβετ ἡ συγγενίς σου, καὶ αὐτὴ 36
συνείληφυῖα υἱὸν ἐν γήρει αὐτῆς, καὶ οὗτος μὴν ἕκτος ἐστὶν
αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στείρᾳ. ὅτι οὐκ ἀδυνατήσει παρὰ τοῦ 37
Θεοῦ πᾶν ῥῆμα. εἶπεν δὲ Μαριάμ, Ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου, 38
γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου. καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ
ἄγγελος. Ἀναστᾶσα δὲ Μαριὰμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις 39
ἐπορεύθη εἰς τὴν ὀρεινὴν μετὰ σπουδῆς, εἰς πόλιν Ἰούδα,
καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου, καὶ ἠσπάσατο τὴν 40
Ἐλισάβετ. καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μα- 41
ρίας, ἡ Ἐλισάβετ ἐσκίρτησεν τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς,
καὶ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου ἡ Ἐλισάβετ, καὶ ἀνεφώνη- 42
σεν κραυγῇ μεγάλῃ, καὶ εἶπεν, Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν
καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. καὶ πόθεν μοι 43
τοῦτο, ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου πρὸς ἐμέ ἰδοὺ 44
γὰρ, ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὦτά μου,
ἐσκίρτησεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου. καὶ 45
μακαρία ἡ πιστεύσασα, ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημέ-
νοις αὐτῇ παρὰ Κυρίου. Καὶ εἶπεν Μαριάμ, Μεγαλύνει ἥ 46
ψυχή μου τόν κύριόν καὶ ἠγαλλίασεν τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ 47
τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν 48
τῆς δούλης αὐτοῦ. ἰδοὺ γὰρ, ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσίν με
πᾶσαι αἱ γενεαί. ὅτι ἐποίησέν μοι μεγάλα ὁ δυνατός, καὶ 49
ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς καὶ 50
γενεὰς τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. Ἐποίησεν κράτος ἐν βρα- 51
χίονι αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας
αὐτῶν. καθεῖλεν δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὕψωσεν τα- 52
πεινούς. πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν, καὶ πλουτοῦντας 53
ἐξαπέστειλεν κενούς. ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ, 54
μνησθῆναι ἐλέους, – ἐλάλησεν ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέ- 55
ρας ἡμῶν, – τῷ Ἀβραὰμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ – Ἔμεινεν 56
δὲ Μαριὰμ σὺν αὐτῇ ὡς μῆνας τρεῖς, καὶ ὑπέστρεψεν εἰς
τὸν οἶκον αὐτῆς. Τῇ δὲ Ἐλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ 57
τεκεῖν αὐτήν, καὶ ἐγέννησεν υἱόν. καὶ ἤκουσαν οἱ πε- 58
ρίοικοι καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς ὅτι ἐμεγάλυνεν Κύριος τὸ
ἔλεος αὐτοῦ μετ' αὐτῆς, καὶ συνέχαιρον αὐτῇ. καὶ ἐγέ- 59

νετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ, τῇ ὀγδόῃ ἦλθον περιτεμεῖν τὸ παιδίον,
καὶ ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, Ζαχα-
60 ρίαν. καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν, Οὐχί, ἀλλὰ
61 κληθήσεται Ἰωάννης. καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὴν, ὅτι Οὐδείς
ἐστιν ἐκ τῆς συγγενείας σου ὃς καλεῖται τῷ ὀνόματι τούτῳ.
62 ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, τὸ τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι αὐ-
63 τό καὶ αἰτήσας πινακίδιον, ἔγραψεν λέγων, Ἰωάννης ἐστὶν
64 τὸ ὄνομα αὐτοῦ. καὶ ἐθαύμασαν πάντες. ἀνεῴχθη δὲ τὸ
στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ, καὶ ἐλά-
65 λει εὐλογῶν τὸν Θεόν. καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος τοὺς
περιοικοῦντας αὐτούς, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὀρεινῇ τῆς Ἰουδαίας
66 διελαλεῖτο πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἔθεντο πάντες οἱ
ἀκούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγοντες, Τί ἄρα τὸ παι-
67 δίον τοῦτο ἔσται· καὶ γὰρ χεὶρ Κυρίου ἦν μετ' αὐτοῦ. Καὶ
Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου, καὶ
68 ἐπροφήτευσεν λέγων, Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσρα-
ήλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησεν λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ,
69 καὶ ἤγειρεν κέρας σωτηρίας ἡμῖν ἐν οἴκῳ Δαυείδ παιδὸς
70 αὐτοῦ. – ἐλάλησεν ἐλάλησε διὰ στόματος τῶν τῶν ἀπ' αἰ-
71 ῶνος προφητῶν σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ ἐκ χειρὸς
72 πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς, ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πα-
73 τέρων ἡμῶν, καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ, ὅρκον
ὃν ὤμοσεν πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦναι ἡμῖν
74, 75 ἀφόβως, ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ῥυσθέντας, λατρεύειν αὐτῷ ἐν
ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας
76 ἡμῶν. καὶ σὺ δέ, παιδίον. προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ,
προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου ἑτοιμάσαι ὁδοὺς
77 αὐτοῦ, τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐν ἀφέ-
78 σει ἁμαρτιῶν αὐτῶν, διὰ σπλάγχνα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν, ἐν
79 οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους, ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν
σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις, τοῦ κατευθῦναι τοὺς
80 πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης. Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανεν καὶ
ἐκραταιοῦτο πνεύματι, καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέρας
ἀναδείξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

2 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐξῆλθεν δόγμα πα-

ρὰ Καίσαρος Αὐγούστου, ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκου-
μένην. αὕτη ἀπογραφὴ ἐγένετο πρώτη ἡγεμονεύοντος τῆς 2
Συρίας Κυρηνίου. καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι, 3
ἕκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν. ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσὴφ ἀπὸ τῆς 4
Γαλιλαίας, ἐκ πόλεως Ναζαρὲθ, εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἰς πόλιν
Δαυείδ ἥτις καλεῖται Βηθλέεμ, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου
καὶ πατριᾶς Δαυείδ ἀπογράψασθαι σὺν Μαριὰμ τῇ ἐμνη- 5
στευμένῃ αὐτῷ οὔσῃ ἐγκύῳ. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς 6
ἐκεῖ, ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν, καὶ ἔτεκεν 7
τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν,
καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν
τῷ καταλύματι. Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀ- 8
γραυλοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν
ποίμνην αὐτῶν. καὶ ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς, καὶ 9
δόξα Κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς, καὶ ἐφοβήθησαν φόβον
μέγαν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος, Μὴ φοβεῖσθε, ἰδοὺ 10
γὰρ, εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἥτις ἔσται παντὶ
τῷ λαῷ, ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον Σωτὴρ, ὅς ἐστιν Χριστὸς 11
Κύριος, ἐν πόλει Δαυείδ καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον, εὑ- 12
ρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον, ἐν φάτνῃ. καὶ ἐξαίφνης 13
ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλῆθος στρατιᾶς οὐρανίου, αἰνούν-
των τὸν Θεὸν, καὶ λεγόντων, Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ 14
ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίας Καὶ ἐγένετο ὡς ἀ- 15
πῆλθον ἀπ᾽ αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι, οἱ ποιμένες
ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους, Διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλέεμ, καὶ ἴ-
δωμεν τὸ ῥῆμα τοῦτο τὸ γεγονὸς ὃ ὁ Κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν.
καὶ ἦλθαν σπεύσαντες, καὶ ἀνεῦραν τήν τε Μαριὰμ καὶ τὸν 16
Ἰωσὴφ, καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ. ἰδόντες δὲ 17
ἐγνώρισαν περὶ τοῦ ῥήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ
τοῦ παιδίου τούτου. καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμα- 18
σαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς,
ἡ δὲ Μαρία πάντα συνετήρει τὰ ῥήματα ταῦτα, συνβάλ- 19
λουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. καὶ ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες, 20
δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν Θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν
καὶ ἴδον καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς. Καὶ ὅτε ἐπλήσθη- 21

σαν ἡμέραι ὀκτὼ τοῦ περιτεμεῖν αὐτὸν καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα
αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλ-
22 λημφθῆναι αὐτόν ἐν τῇ κοιλίᾳ. Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ
ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον Μωϋσέως
23 ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα, παραστῆσαι τῷ Κυρίῳ, –
καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Κυρίου, ὅτι Πᾶν ἄρσεν διανοῖ-
24 γον μήτραν ἅγιον τῷ Κυρίῳ καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν, κατὰ
τὸ εἰρημένον ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου, ζεῦγος τρυγόνων, ἢ δύο
25 νοσσοὺς περιστερῶν. καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος ἦν ἐν Ἰερου-
σαλήμ, ᾧ ὄνομα Συμεὼν, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος
καὶ εὐλαβής, προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραήλ, καὶ
26 Πνεῦμα ἦν Ἅγιον ἐπ᾽ αὐτόν, καὶ ἦν αὐτῷ κεχρηματισμέ-
νον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, μὴ ἰδεῖν θάνατον πρὶν
27 ἢ ἂν ἴδῃ τὸν Χριστὸν Κυρίου. καὶ ἦλθεν ἐν τῷ Πνεύματι
εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον
Ἰησοῦν, τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου
28 περὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας καὶ
29 εὐλόγησεν τὸν Θεὸν, καὶ εἶπεν Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν
30 σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου, ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ
31 ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρό-
32 σωπον πάντων τῶν λαῶν, φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν, καὶ
33 δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ. καὶ ἦν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μή-
τηρ αὐτοῦ. θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ
34 καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Συμεὼν, καὶ εἶπεν πρὸς Μαριὰμ τὴν
μητέρα αὐτοῦ, Ἰδοὺ, οὗτος κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστα-
σιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον,
35 καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία, ὅπως
36 ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί. καὶ
ἦν Ἅννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουήλ, ἐκ φυλῆς Ἀσήρ, –
αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ἔτη μετὰ ζήσασα
37 ἀνδρὸς ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας καὶ αὐτὴ χήρα ἕως ἐτῶν
ὀγδοήκοντα τεσσάρων – ἣ οὐκ ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ, νηστείαις
38 καὶ δεήσεσι λατρεύουσα νύκτα καὶ καὶ αὕτη τῇ ὥρᾳ ἐπι-
στᾶσα ἀνθωμολογεῖτο τῷ θεῷ καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσιν
39 τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν Ἰερουσαλήμ. καὶ ὡς ἐτέ-

λεσαν πάντα κατὰ τὸν νόμον Κυρίου, ἐπέστρεψαν εἰς τὴν
Γαλιλαίαν εἰς πόλιν ἑαυτῶν Ναζαρέθ. Τὸ δὲ παιδίον ηὔξα- 40
νεν καὶ ἐκραταιοῦτο πληρούμενον σοφίας, καὶ χάρις Θεοῦ
ἦν ἐπ' αὐτό. Καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος 41
εἰς Ἰερουσαλὴμ τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα. καὶ ὅτε ἐγένετο ἐ- 42
τῶν δώδεκα, ἀναβαινόντων αὐτῶν κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς.
καὶ τελειωσάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς, 43
ὑπέμεινεν Ἰησοῦς ὁ παῖς ἐν Ἰερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἔγνωσαν
οἱ γονεῖς αὐτοῦ, νομίσαντες δὲ αὐτὸν εἶναι, ἐν τῇ συνοδίᾳ 44
ἦλθον ἡμέρας ὁδὸν, καὶ ἀνεζήτουν αὐτὸν ἐν τοῖς συγγε-
νεῦσιν καὶ τοῖς γνωστοῖς, καὶ μὴ εὑρόντες ὑπέστρεψαν εἰς 45
Ἰερουσαλήμ, ἀναζητοῦντες αὐτὸν, καὶ ἐγένετο, μετὰ ἡμέ- 46
ρας τρεῖς εὗρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν
διδασκάλων, καὶ ἀκούοντα αὐτῶν, καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς.
ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ 47
ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ. καὶ ἰδόντες αὐτὸν ἐξεπλάγησαν, 48
καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ Τέκνον, τί ἐποίησας
ἡμῖν οὕτως· ἰδοὺ, ὁ πατήρ σου κἀγὼ ὀδυνώμενοι ἐζητοῦ-
μέν σε. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, Τί ὅτι ἐζητεῖτέ με· οὐκ 49
ᾔδειτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου δεῖ εἶναί με· Καὶ αὐτοὶ 50
οὐ συνῆκαν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. καὶ κατέβη μετ' 51
αὐτῶν καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέθ. καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐ-
τοῖς. Καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ διετήρει πάντα τὰ ῥήματα ἐν τῇ
καρδίᾳ αὐτῆς. Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτεν ἐν τῇ σοφίᾳ καὶ 52
ἡλικίᾳ, καὶ χάριτι παρὰ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις.

Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καί- **3**
σαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πειλάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ
τετρααρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου δὲ τοῦ
ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετρααρχοῦντος τῆς Ἰτουραίας καὶ Τραχω-
νίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετρααρχοῦντος
ἐπὶ ἀρχιερέως Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἐγένετο ῥῆμα Θεοῦ ἐπὶ 2
Ἰωάννην τὸν Ζαχαρίου υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ ἦλθεν εἰς 3
πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου, κηρύσσων βάπτισμα
μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ 4
λόγων Ἠσαΐου τοῦ προφήτου, Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ,

Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους
5 αὐτοῦ. πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται, καὶ πᾶν ὄρος καὶ
βουνὸς ταπεινωθήσεται, καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθείας
6 καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας, καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ
7 τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ. Ἔλεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις
ὄχλοις βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ, Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑ-
8 πέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς· ποιήσατε
οὖν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας, καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν
ἐν ἑαυτοῖς, Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ, λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι
δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβρα-
9 άμ. ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται,
πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ
10 εἰς πῦρ βάλλεται. καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι, λέγοντες,
11 Τί οὖν ποιήσωμεν ἀποκριθεὶς δὲ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ὁ ἔχων
δύο χιτῶνας, μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι, καὶ ὁ ἔχων βρώματα,
12 ὁμοίως ποιείτω. ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι βαπτισθῆναι, καὶ εἶ-
13 παν πρὸς αὐτόν, Διδάσκαλε, τί ποιήσωμεν ὁ δὲ εἶπεν πρὸς
αὐτούς, Μηδὲν πλέον παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσ-
14 σετε. ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν καὶ στρατευόμενοι, λέγοντες,
τί ποιήσωμεν Καὶ ἡμεῖς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Μηδένα διασεί-
σητε Μηδένα συκοφαντήσητε, καὶ ἀρκεῖσθε τοῖς ὀψωνίοις
15 ὑμῶν. Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ, καὶ διαλογιζομένων
πάντων ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε
16 αὐτὸς εἴη ὁ Χριστός, ἀπεκρίνατο λέγων, πᾶσιν ὁ Ἰωάννης,
Ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς, ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός
μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων
αὐτοῦ, αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ πυρί,
17 οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, διακαθᾶραι τὴν ἅλωνα αὐ-
τοῦ, καὶ συναγαγεῖν τὸν σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, τὸ
18 δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ. Πολλὰ μὲν οὖν καὶ
19 ἕτερα παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν, ὁ δὲ Ἡρώδης
ὁ τετραάρχης ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ περὶ Ἡρωδιάδος τῆς
γυναικὸς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ περὶ πάντων ὧν ἐποίη-
20 σεν πονηρῶν ὁ Ἡρώδης, προσέθηκεν καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσιν
21 κατέκλεισεν τὸν Ἰωάννην ἐν φυλακῇ. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βα-

πτισθῆναι ἅπαντα τὸν λαὸν, καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος, καὶ
προσευχομένου, ἀνεῳχθῆναι τὸν οὐρανὸν, καὶ καταβῆναι 22
τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον σωματικῷ εἴδει ὡς περιστερὰν ἐπ' αὐ-
τόν, καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι, Σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ
ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα Καὶ αὐτὸς ἦν Ἰησοῦς ἀρχό- 23
μενος ὡσεὶ ἐτῶν τριάκοντα ὢν υἱός ὡς ἐνομίζετο Ἰωσὴφ τοῦ
Ἠλεὶ τοῦ Μαθθάθ τοῦ Λευεί τοῦ Μελχεί τοῦ Ἰανναὶ τοῦ 24
Ἰωσὴφ, τοῦ Ματταθίου, τοῦ Ἀμὼς, τοῦ Ναοὺμ, τοῦ Ἐσλεὶ, 25
τοῦ Ναγγαὶ, τοῦ Μάαθ, τοῦ Ματταθίου, τοῦ Σεμεείν τοῦ Ἰ- 26
ωσὴχ τοῦ Ἰωδὰ τοῦ Ἰωανὰν τοῦ Ῥησὰ, τοῦ Ζοροβαβὲλ, τοῦ 27
Σαλαθιὴλ, τοῦ Νηρεὶ, τοῦ Μελχεὶ, τοῦ Ἀδδεὶ, τοῦ Κωσὰμ, 28
τοῦ Ἐλμαδὰμ τοῦ Ἤρ, τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ἐλιέζερ, τοῦ Ἰω- 29
ρεὶμ, τοῦ Μαθθάθ τοῦ Λευεὶ, τοῦ Συμεών, τοῦ Ἰούδα, τοῦ 30
Ἰωσὴφ, τοῦ Ἰωνὰμ τοῦ Ἐλιακεὶμ, τοῦ Μελεᾶ, τοῦ Μεν- 31
νὰ τοῦ Ματταθὰ, τοῦ Ναθὰμ τοῦ Δαυείδ τοῦ Ἰεσσαὶ, τοῦ 32
Ἰωβὴδ τοῦ Βόος τοῦ Σαλὰ τοῦ Ναασσών, τοῦ Ἀμιναδάβ, 33
τοῦ Ἀδμεὶν, τοῦ Ἀρνεί τοῦ Ἑσρώμ, τοῦ Φάρες, τοῦ Ἰούδα,
τοῦ Ἰακώβ, τοῦ Ἰσαάκ, τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Θάρα, τοῦ Ναχώρ, 34
τοῦ Σεροὺχ τοῦ Ῥαγαῦ, τοῦ Φάλεκ, τοῦ Ἔβερ, τοῦ Σαλά, 35
τοῦ Καϊνὰμ τοῦ Ἀρφαξάδ, τοῦ Σήμ, τοῦ Νῶε, τοῦ Λάμεχ, 36
τοῦ Μαθουσάλα, τοῦ Ἐνώχ, τοῦ Ἰάρετ τοῦ Μαλελεήλ, τοῦ 37
Καϊνὰμ τοῦ Ἐνώς, τοῦ Σήθ, τοῦ Ἀδάμ, τοῦ Θεοῦ. 38

Ἰησοῦς δὲ πλήρης Πνεύματος Ἁγίου ὑπέστρεψεν ἀπὸ **4**
τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἤγετο ἐν τῷ πνεύματι ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡ- 2
μέρας τεσσεράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου. καὶ
οὐκ ἔφαγεν οὐδὲν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ συντελε-
σθεισῶν αὐτῶν, ἐπείνασεν εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ διάβολος, Εἰ 3
υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, εἰπὲ τῷ λίθῳ τούτῳ ἵνα γένηται ἄρτος.
καὶ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν, ὁ Ἰησοῦς Γέγραπται ὅτι Οὐκ ἐπ' 4
ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, Καὶ ἀναγαγὼν αὐτὸν ἔ- 5
δειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τῆς οἰκουμένης ἐν στιγμῇ
χρόνου, καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος, Σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν 6
ταύτην ἅπασαν καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, ὅτι ἐμοὶ παραδέδοται,
καὶ ᾧ ἐὰν θέλω δίδωμι αὐτήν. σὺ οὖν ἐὰν προσκυνήσῃς 7
ἐνώπιον ἐμοῦ ἔσται σοῦ πᾶσα καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, 8

εἶπεν αὐτῷ γέγραπται Προσκυνήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου,
9 καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. ἤγαγεν δὲ αὐτὸν εἰς Ἱερου-
σαλὴμ, καὶ ἔστησεν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, καὶ εἶπεν
αὐτῷ, Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω,
10 γέγραπται γὰρ, Ὅτι Τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ
11 σοῦ τοῦ διαφυλάξαι σε, καὶ ὅτι Ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσίν σε,
12 μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. καὶ ἀπο-
κριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι Εἴρηται, Οὐκ ἐκπειράσεις
13 Κύριον τὸν Θεόν σου. καὶ συντελέσας πάντα πειρασμὸν ὁ
14 διάβολος ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ. Καὶ ὑπέστρεψεν
ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν,
καὶ φήμη ἐξῆλθεν καθ' ὅλης τῆς περιχώρου περὶ αὐτοῦ.
15 καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, δοξαζόμε-
16 νος ὑπὸ πάντων. Καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρά οὗ ἦν ἀνατεθραμ-
μένος καὶ εἰσῆλθεν κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν
17 σαββάτων εἰς τὴν συναγωγήν, καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι. καὶ
ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον τοῦ προφήτου. Ἠσαΐου καὶ ἀναπτύ-
18 ξας τὸ βιβλίον, εὗρεν τόπον οὗ ἦν γεγραμμένον, Πνεῦμα
Κυρίου ἐπ' ἐμέ, οὗ εἵνεκεν ἔχρισέν με εὐαγγελίσασθαι πτω-
19 χοῖς, ἀπέσταλκέν με, κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν καί τυ-
φλοῖς ἀνάβλεψιν ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους ἕν ἀφέσει κη-
20 ρύξαι ἐνιαυτὸν κυρίου δεκτόν. καὶ πτύξας τὸ βιβλίον, ἀπο-
δοὺς τῷ ὑπηρέτῃ, ἐκάθισεν, καὶ πάντων οἱ ὀφθαλμοὶ ἐν τῇ
21 συναγωγῇ ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ, ἤρξατο δὲ λέγειν πρὸς
αὐτοὺς, ὅτι Σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς ὠσὶν
22 ὑμῶν. καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ, καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ
τοῖς λόγοις τῆς χάριτος, τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόμα-
23 τος αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον, Οὐχὶ υἱός ἐστιν Ἰωσὴφ· οὗτος καὶ
εἶπεν πρὸς αὐτούς, Πάντως ἐρεῖτέ μοι τὴν παραβολὴν ταύ-
την, Ἰατρέ, θεράπευσον σεαυτόν, ὅσα ἠκούσαμεν γενόμενα
εἰς τὴν Καφαρναοὺμ ποίησον καὶ ὧδε ἐν τῇ πατρίδι σου.
24 εἶπεν δέ, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς προφήτης δεκτός ἐστιν
25 ἐν τῇ πατρίδι ἑαυτοῦ ἐπ' ἀληθείας δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πολ-
λαὶ χῆραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἠλείου ἐν τῷ Ἰσραήλ, ὅτε
ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ, ὡς ἐγένετο

λιμὸς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν 26
ἐπέμφθη Ἠλείας εἰ μὴ εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδωνίας πρὸς γυ-
ναῖκα χήραν. καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, ἐπὶ 27
Ἐλισαίου τοῦ προφήτου καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη, εἰ
μὴ Ναιμὰν ὁ Σύρος. Καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν 28
τῇ συναγωγῇ, ἀκούοντες ταῦτα, καὶ ἀναστάντες ἐξέβαλον 29
αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἕως ὀφρύος τοῦ
ὄρους, ἐφ᾽ οὗ ἡ πόλις ᾠκοδόμητο, αὐτῶν ὥστε κατακρημνί-
σαι αὐτόν. αὐτὸς δὲ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν, ἐπορεύετο. 30
Καὶ κατῆλθεν εἰς Καφαρναοὺμ πόλιν τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν 31
διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς σάββασιν, καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ 32
τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ. καὶ 33
ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀ-
καθάρτου, καὶ ἀνέκραξεν φωνῇ μεγάλῃ, Ἔα, τί ἡμῖν καὶ 34
σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ· ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς· οἶδά σε τίς
εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ. καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέ- 35
γων, Φιμώθητι, καὶ ἔξελθε ἀπ᾽ αὐτοῦ. καὶ ῥίψαν αὐτὸν τὸ
δαιμόνιον εἰς τὸ μέσον, ἐξῆλθεν ἀπ αὐτοῦ, μηδὲν βλάψαν
αὐτόν. καὶ ἐγένετο θάμβος ἐπὶ πάντας, καὶ συνελάλουν 36
πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Τίς ὁ λόγος οὗτος, ὅτι ἐν ἐξου-
σίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασιν καὶ
ἐξέρχονται· καὶ ἐξεπορεύετο ἦχος περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα 37
τόπον τῆς περιχώρου. Ἀναστὰς δὲ ἀπὸ τῆς συναγωγῆς 38
εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος, πενθερὰ δὲ τοῦ Σίμωνος
ἦν συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ, καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ
αὐτῆς. καὶ ἐπιστὰς ἐπάνω αὐτῆς, ἐπετίμησεν τῷ πυρε- 39
τῷ, καὶ ἀφῆκεν αὐτήν, παραχρῆμα δὲ ἀναστᾶσα διηκόνει
αὐτοῖς. Δύνοντος δὲ τοῦ ἡλίου, πάντες ὅσοι εἶχον ἀσθε- 40
νοῦντας νόσοις ποικίλαις ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς αὐτόν, ὁ δὲ
ἑνὶ ἑκάστῳ αὐτῶν τὰς χεῖρας ἐπιτιθεὶς ἐθεράπευεν αὐτούς.
ἐξήρχοντο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν, κραυγάζοντα καὶ 41
λέγοντα, ὅτι Σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. καὶ ἐπιτιμῶν οὐκ εἴα
αὐτὰ λαλεῖν, ὅτι ᾔδεισαν τὸν Χριστὸν αὐτὸν εἶναι. Γενο- 42
μένης δὲ ἡμέρας, ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἔρημον τόπον, καὶ
οἱ ὄχλοι ἐπεζήτουν αὐτόν, καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ, καὶ κατεῖ-

43 χον αὐτὸν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ' αὐτῶν. ὁ δὲ εἶπεν πρὸς
αὐτοὺς ὅτι Καὶ ταῖς ἑτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαί με δεῖ
44 τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἀπεστάλην Καὶ ἦν
κηρύσσων εἰς τὰς συναγωγὰς τῆς Γαλιλαίας.
5 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ καὶ ἀκού-
ειν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ αὐτὸς ἦν ἑστὼς παρὰ τὴν λί-
2 μνην Γεννησαρέτ, καὶ ἴδεν δύο πλοιάρια ἑστῶτα παρὰ τὴν
λίμνην, Οἱ δὲ ἁλεεῖς ἀπ' αὐτῶν, ἀποβάντες ἔπλυναν τὰ δί-
3 κτυα. ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων, ὃ ἦν Σίμωνος, ἠρώτησεν
αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον. καθίσας δὲ ἓν τῷ
4 πλοίῳ ἐδίδασκεν τοὺς ὄχλους. ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν,
εἶπεν πρὸς τὸν Σίμωνα, Ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος, καὶ χα-
5 λάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν. καὶ ἀποκριθεὶς Σίμων
εἶπεν Ἐπιστάτα, δι' ὅλης νυκτὸς κοπιάσαντες οὐδὲν ἐλά-
6 βομεν, ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὰ δίκτυα καὶ τοῦτο
ποιήσαντες, συνέκλεισαν πλῆθος ἰχθύων πολύ. διερρήσ-
7 σετο δὲ τὰ δίκτυα αὐτῶν, καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις
ἐν τῷ ἑτέρῳ πλοίῳ, τοῦ ἐλθόντας συλλαβέσθαι αὐτοῖς, καὶ
ἦλθαν καὶ ἔπλησαν ἀμφότερα τὰ πλοῖα, ὥστε βυθίζεσθαι
8 αὐτά. ἰδὼν δὲ Σίμων Πέτρος προσέπεσεν τοῖς γόνασιν Ἰ-
ησοῦ, λέγων, Ἔξελθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλός εἰμι,
9 Κύριε. θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν
10 αὐτῷ. ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἰχθύων ῀ν. συνέλαβον, ὁμοίως δὲ
καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, υἱοὺς Ζεβεδαίου, οἳ ἦσαν κοι-
νωνοὶ τῷ Σίμωνι. καὶ εἶπεν πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς, Μὴ
11 φοβοῦ, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν. καὶ καταγα-
γόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφέντες πάντα ἠκολούθησαν
12 αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο, ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πόλεων,
καὶ ἰδού, ἀνὴρ πλήρης λέπρας, ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν, πεσὼν
ἐπὶ πρόσωπον ἐδεήθη αὐτοῦ, λέγων, Κύριε, ἐὰν θέλῃς δύ-
13 νασαί με καθαρίσαι. καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἥψατο αὐτοῦ,
εἰπών, Θέλω, καθαρίσθητι. καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν
14 ἀπ' αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν, ἀλ-
λὰ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ, καὶ προσένεγκε περὶ
τοῦ καθαρισμοῦ σου, καθὼς προσέταξεν Μωϋσῆς εἰς μαρ-

τύριον αὐτοῖς. διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ, 15
καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν, καὶ θεραπεύεσθαι
ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν. αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς 16
ἐρήμοις, καὶ προσευχόμενος. Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡ- 17
μερῶν, καὶ αὐτὸς ἦν διδάσκων, καὶ ἦσαν καθήμενοι Φα-
ρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι, οἳ ἦσαν ἐληλυθότες ἐκ πάσης
κώμης τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἰερουσαλήμ, καὶ
δύναμις Κυρίου ἦν εἰς τὸ ἰᾶσθαι αὐτόν καὶ ἰδοὺ ἄνδρες 18
φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον ὃς ἦν παραλελυμένος, καὶ
ἐζήτουν αὐτὸν εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖναι ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ 19
μὴ εὑρόντες ποίας εἰσενέγκωσιν αὐτὸν διὰ τὸν ὄχλον, ἀνα-
βάντες ἐπὶ τὸ δῶμα, διὰ τῶν κεράμων καθῆκαν αὐτὸν σὺν
τῷ κλινιδίῳ εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ. καὶ ἰδὼν 20
τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπεν Ἄνθρωπε, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι
σου. καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φα- 21
ρισαῖοι, λέγοντες, Τίς ἐστιν οὗτος ὃς λαλεῖ βλασφημίας· τίς
δύναται ἁμαρτίας, ἀφεῖναι εἰ μὴ μόνος ὁ Θεός· ἐπιγνοὺς 22
δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, ἀποκριθεὶς εἶπεν
πρὸς αὐτούς, Τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· τί 23
ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν, Ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου,
ἢ εἰπεῖν, Ἔγειρε καὶ περιπάτει· ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ὁ υἱὸς 24
τοῦ ἀνθρώπου ἐξουσίαν ἔχει ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας
εἶπεν εἶπε τῷ παραλελυμένῳ – ἔγειρε Σοὶ λέγω, ἔγειραι,
καὶ ἄρας τὸ κλινίδιόν σου, πορεύου εἰς καὶ παραχρῆμα 25
ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν, ἄρας ἐφ᾽ ὃ κατέκειτο, ἀπῆλθεν εἰς
τὸν οἶκον αὐτοῦ, δοξάζων τὸν Θεόν, καὶ ἔκστασις ἔλαβεν 26
ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, καὶ ἐπλήσθησαν φόβου,
λέγοντες, ὅτι Εἴδομεν, παράδοξα σήμερον. Καὶ μετὰ ταῦτα 27
ἐξῆλθεν καὶ ἐθεάσατο τελώνην, ὀνόματι Λευεῒν, καθήμενον
ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἀκολούθει μοι. Καὶ κατα- 28
λιπὼν πάντα ἀναστὰς ἠκολούθει αὐτῷ. καὶ ἐποίησεν δο- 29
χὴν μεγάλην Λευεῒς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἦν ὄχλος
πολὺς, τελωνῶν καὶ ἄλλων οἳ ἦσαν μετ᾽ αὐτῶν κατακείμε-
νοι. καὶ ἐγόγγυζον οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς αὐτῶν 30
πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγοντες, Διατί μετὰ τῶν τελω-

31 νῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε· καὶ ἀποκριθεὶς ὁ
Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτούς, Οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνον-
32 τες ἰατροῦ, ἀλλὰ οἱ κακῶς ἔχοντες οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι
33 δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν. οἱ δὲ εἶπαν
πρὸς αὐτόν, οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου νηστεύουσιν πυκνὰ, καὶ
δεήσεις ποιοῦνται, ὁμοίως καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων, οἱ δὲ σοὶ
34 ἐσθίουσιν καὶ πίνουσιν· ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτούς,
Μὴ δύνασθε τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ'
35 αὐτῶν ἐστιν ποιῆσαι νηστεῦσαι ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι, καὶ
ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, τότε νηστεύσουσιν ἐν
36 ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. Ἔλεγεν δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς
αὐτοὺς, ὅτι Οὐδεὶς ἐπίβλημα ἀπὸ ἱματίου καινοῦ σχίσας
ἐπιβάλλει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν, εἰ δὲ μήγε, καὶ τὸ καινὸν
σχίσει, καὶ τῷ παλαιῷ οὐ συμφωνήσει τὸ ἐπίβλημα τὸ ἀ-
37 πὸ τοῦ καινοῦ. καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς
παλαιούς, εἰ δὲ μήγε, ῥήξει ὁ οἶνος ὁ νέος τοὺς ἀσκούς,
38 καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται. ἀλλὰ
39 οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον, καὶ οὐδεὶς πιὼν
παλαιὸν θέλει νέον, λέγει γάρ, Ὁ παλαιὸς χρηστός ἐστιν.
6 Ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ δευτεροπρώτῳ διαπορεύεσθαι
αὐτὸν διὰ σπορίμων. καὶ ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τοὺς
2 στάχυας, καὶ ἤσθιον, ψώχοντες ταῖς χερσίν τινὲς δὲ τῶν
Φαρισαίων εἶπον Τί ποιεῖτε ὃ οὐκ ἔξεστιν ποιεῖν τοῖς σάβ-
3 βασιν καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, πρὸς αὐτοὺς, εἶπεν Οὐδὲ
τοῦτο ἀνέγνωτε, ὃ ἐποίησεν Δαυείδ ὅποτε ἐπείνασεν αὐτὸς
4 καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες· ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ
Θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔλαβεν ἔφαγεν καὶ
ἔδωκεν καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ, οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ μὴ
5 μόνους τοὺς ἱερεῖς· καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, ὅτι Κύριός ἐστιν
6 ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου. Ἐγένετο δὲ ἐν
ἑτέρῳ σαββάτῳ εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ δι-
δάσκειν, καὶ ἦν ἄνθρωπος, ἐκεῖ καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ
7 ἦν ξηρά, παρετηροῦντο δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρι-
σαῖοι, εἰ ἐν τῷ σαββάτῳ θεραπεύει, ἵνα εὕρωσιν κατηγορεῖν
8 αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ ᾔδει τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, εἶπεν δὲ

τῷ ἀνδρὶ τῷ ξηρὰν ἔχοντι τὴν χεῖρα, Ἔγειρε καὶ στῆθι εἰς
τὸ μέσον. καὶ ἀναστὰς ἔστη. εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐ- 9
τούς, Ἐπερωτῶ ὑμᾶς, εἰ ἔξεστιν τῷ σαββάτῳ ἀγαθοποιῆσαι,
ἢ κακοποιῆσαι· ψυχὴν σῶσαι, ἢ ἀπολέσαι· καὶ περιβλε- 10
ψάμενος πάντας αὐτοὺς, εἶπεν αὐτῷ Ἔκτεινον τὴν χεῖρά
σου. ὁ δὲ ἐποίησεν καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ αὐ- 11
τοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας, καὶ διελάλουν πρὸς ἀλλήλους,
τί ἂν ποιήσαιεν τῷ Ἰησοῦ. Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις 12
ταύταις, ἐξελθεῖν αὐτὸν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι, καὶ ἦν
διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Θεοῦ. καὶ ὅτε ἐγένετο 13
ἡμέρα, προσεφώνησεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἐκλεξά-
μενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἀποστόλους ὠνόμασεν
Σίμωνα, ὃν καὶ ὠνόμασεν Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελ- 14
φὸν αὐτοῦ, καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, καὶ Φίλιππον καὶ
Βαρθολομαῖον, καὶ Μαθθαῖον καὶ Θωμᾶν, καὶ Ἰάκωβον 15
Ἁλφαίου, καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον Ζηλωτὴν, καὶ Ἰού- 16
δαν Ἰακώβου, καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώθ ὃς ἐγένετο προδότης.
καὶ καταβὰς μετ' αὐτῶν, ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ, καὶ ὄχλος 17
πολὺς μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ
πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἰερουσαλὴμ, καὶ τῆς παραλίου
Τύρου καὶ Σιδῶνος, οἵ ἦλθον ἀκοῦσαί αὐτοῦ Καὶ ἰαθῆναι
ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν καὶ οἱ ἐνοχλούμενοι ἀπὸ πνευμά- 18
των ἀκαθάρτων, ἐθεραπεύοντο. καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτουν 19
ἅπτεσθαι αὐτοῦ ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἰᾶτο
πάντας. Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς 20
μαθητὰς αὐτοῦ, ἔλεγεν, Μακάριοι οἱ πτωχοί, ὅτι ὑμετέρα
ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν, 21
ὅτι χορτασθήσεσθε. μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν, ὅτι γελά-
σετε. μακάριοί ἐστε, ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι, 22
καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς, καὶ ὀνειδίσωσιν καὶ ἐκβάλωσιν
τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν, ἕνεκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώ-
που. χάρητε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σκιρτήσατε, ἰδοὺ γὰρ 23
ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ. κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἐ-
ποίουν τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν. πλὴν οὐαὶ ὑμῖν 24
τοῖς πλουσίοις, ὅτι ἀπέχετε τὴν παράκλησιν ὑμῶν. οὐαὶ 25

ὑμῖν, οἱ ἐμπεπλησμένοι, νῦν, ὅτι πεινάσετε. οὐαί οἱ γε-
26 λῶντες νῦν ὅτι πενθήσετε καὶ κλαύσετε. οὐαὶ ὅταν καλῶς
εἴπωσιν ὑμᾶς πάντες οἱ ἄνθρωποι, κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἐποί-
27 ουν τοῖς ψευδοπροφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν. ἀλλὰ ὑμῖν
λέγω τοῖς ἀκούουσιν, Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καλῶς
28 ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους
29 ὑμᾶς, προσεύχεσθε περὶ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς. τῷ τύ-
πτοντί σε εἴς τὴν σιαγόνα, πάρεχε καὶ τὴν ἄλλην, καὶ ἀπὸ
τοῦ αἴροντός σου τὸ ἱμάτιον, καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσῃς.
30 παντὶ αἰτοῦντί σε δίδου, καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντος τὰ σὰ μὴ
31 ἀπαίτει. καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι,
32 καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγα-
πῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ
33 τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν καὶ γὰρ ἐὰν ἀγαθοποι-
ῆτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν καὶ
34 οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν καὶ ἐὰν δανίσητε παρ᾽ ὧν
ἐλπίζετε λαβεῖν ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν καὶ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρ-
35 τωλοῖς δανίζουσιν, ἵνα ἀπολάβωσιν τὰ ἴσα. πλὴν ἀγαπᾶτε
τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ ἀγαθοποιεῖτε, καὶ δανίζετε, μηδένα
ἀπελπίζοντες, καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολύς, καὶ ἔσεσθε
υἱοὶ ὑψίστου, ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους
36 καὶ πονηρούς. γίνεσθε οἰκτίρμονες, καθὼς ὁ πατὴρ ὑ-
37 μῶν οἰκτίρμων ἐστίν καὶ μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε,
καὶ μὴ καταδικάζετε, καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆτε, ἀπολύετε,
38 Καὶ ἀπολυθήσεσθε, δίδοτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν, μέτρον
καλὸν, πεπιεσμένον σεσαλευμένον ὑπερεκχυννόμενον δώ-
σουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν. ᾧ γὰρ μέτρῳ μετρεῖτε, ἀντι-
39 μετρηθήσεται ὑμῖν. Εἶπεν δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς, Μήτι
δύναται τυφλὸς τυφλὸν ὁδηγεῖν· οὐχὶ ἀμφότεροι εἰς βόθυ-
40 νον ἐμπεσοῦνται οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον
41 κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, τί δὲ
βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν
42 δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς· πῶς δύνα-
σαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου, Ἀδελφέ, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος
τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, αὐτὸς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σοῦ δο-

κὸν οὐ βλέπων· ὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ
ὀφθαλμοῦ σοῦ, καὶ τότε διαβλέψεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀ-
φθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου. ἐκβαλεῖν οὐ γάρ ἐστιν δένδρον 43
καλὸν ποιοῦν καρπὸν σαπρόν, οὐδὲ πάλιν δένδρον σαπρὸν
ποιοῦν καρπὸν καλόν. ἕκαστον γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου 44
καρποῦ γινώσκεται. οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσιν σῦκα,
οὐδὲ ἐκ βάτου σταφυλὴν. τρυγῶσιν ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος 45
ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας προφέρει τὸ ἀγαθόν,
καὶ ὁ πονηρὸς ἐκ τοῦ πονηροῦ προφέρει τὸ πονηρόν, ἐκ
γὰρ περισσεύματος καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ Τί δέ 46
με καλεῖτε, Κύριε Κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ λέγω· πᾶς ὁ 47
ἐρχόμενος πρός με, καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων, καὶ ποιῶν
αὐτούς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἐστὶν ὅμοιος. ὅμοιός ἐστιν ἀν- 48
θρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, ὃς ἔσκαψεν καὶ ἐβάθυνεν καὶ
ἔθηκεν θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν, πλημμύρης δὲ γενομένης,
προσέρηξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἴσχυσεν
σαλεῦσαι αὐτὴν, διὰ τὸ καλῶς οἰκοδομῆσθαι αὐτὴν ὁ δὲ 49
ἀκούσας καὶ μὴ ποιήσας, ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδο-
μήσαντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίου, ᾗ προσέρηξεν
ὁ ποταμός, καὶ εὐθὺς συνέπεσεν καὶ ἐγένετο τὸ ῥῆγμα τῆς
οἰκίας ἐκείνης μέγα.
Ἐπειδὴ ἐπλήρωσεν πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀ- **7**
κοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Καφαρναούμ Ἑκατοντάρχου 2
δέ τινος δοῦλος κακῶς ἔχων ἤμελλεν τελευτᾷν, ὃς ἦν αὐ-
τῷ ἔντιμος. ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπέστειλεν πρὸς 3
αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων, ἐρωτῶν αὐτὸν, ὅπως
ἐλθὼν διασώσῃ τὸν δοῦλον αὐτοῦ. οἱ δὲ, παραγενόμε- 4
νοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, ἠρώτων αὐτὸν σπουδαίως, λέγοντες
ὅτι ἄξιός ἐστιν ᾧ παρέξῃ τοῦτο, ἀγαπᾷ γὰρ τὸ ἔθνος ἡ- 5
μῶν, καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ᾠκοδόμησεν ἡμῖν. ὁ δὲ 6
Ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν αὐτοῖς. ἤδη δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν
ἀπέχοντος ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἔπεμψεν φίλους, ὁ ἑκατοντάρ-
χης λέγων Κύριε, μὴ σκύλλου, οὐ γὰρ ἱκανός εἰμι ἵνα ὑπὸ
τὴν στέγην μου εἰσέλθῃς, διὸ οὐδὲ ἐμαυτὸν ἠξίωσα πρὸς 7
σὲ ἐλθεῖν, ἀλλὰ εἰπὲ λόγῳ, καὶ ἰαθήτω ὁ παῖς μου. καὶ 8

γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν τασσόμενος, ἔχων ὑπ'
ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ, Πορεύθητι, καὶ πο-
ρεύεται, καὶ ἄλλῳ, Ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου,
9 Ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς,
ἐθαύμασεν αὐτόν, καὶ στραφεὶς, τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ ὄ-
χλῳ εἶπεν Λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν
10 εὗρον. Καὶ ὑποστρέψαντες εἰς τὸν οἶκον, οἱ πεμφθέντες,
11 εὗρον τὸν δοῦλον ὑγιαίνοντα. Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἑξῆς, ἐ-
πορεύθη εἰς πόλιν καλουμένην Ναΐν, καὶ συνεπορεύοντο
12 αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἱκανοὶ, Καὶ ὄχλος πολύς. ὡς
δὲ ἤγγισεν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ, ἐξεκομίζετο τε-
θνηκὼς μονογενὴς υἱὸς τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὴ ἦν χήρα,
13 καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς ἦν σὺν αὐτῇ. καὶ ἰδὼν αὐ-
τὴν ὁ Κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτὴν καὶ εἶπεν αὐτῇ, Μὴ
14 κλαῖε. καὶ προσελθὼν ἥψατο τῆς σοροῦ, οἱ δὲ βαστάζον-
15 τες ἔστησαν. καὶ εἶπεν Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι. καὶ
ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ ἤρξατο λαλεῖν. καὶ ἔδωκεν αὐτὸν
16 τῇ μητρὶ αὐτοῦ. ἔλαβεν δὲ φόβος ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον
τὸν Θεὸν, λέγοντες, ὅτι Προφήτης μέγας ἠγέρθη ἐν ἡμῖν,
17 καὶ ὅτι Ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. καὶ ἐξῆλθεν
ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ περὶ αὐτοῦ, καὶ πάσῃ
18 τῇ περιχώρῳ. Καὶ ἀπήγγειλαν Ἰωάννει οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
19 περὶ πάντων τούτων. καί προσκαλεσάμενος δύο τινάς τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης ἔπεμψεν πρὸς τὸν κύριον λέγων,
20 Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν· παραγενόμε-
νοι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνδρες εἶπαν Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς
ἀπέσταλκεν ἡμᾶς πρὸς σὲ, λέγων, Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ
21 ἄλλον προσδοκῶμεν· ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσεν πολ-
λοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων καὶ πνευμάτων πονηρῶν,
22 καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσατο βλέπειν. καὶ ἀποκριθεὶς
εἶπεν αὐτοῖς, Πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννει ἃ εἴδετε
καὶ ἠκούσατε, ὅτι τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν χωλοὶ περιπατοῦ-
σιν λεπροὶ καθαρίζονται, κωφοὶ ἀκούουσιν νεκροὶ ἐγείρον-
23 ται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται, καὶ μακάριός ἐστιν, ὃς ἐὰν μὴ
24 σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. Ἀπελθόντων δὲ τῶν ἀγγέλων Ἰω-

άννου, ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ Ἰωάννου, Τί
ἐξεληλύθατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι· κάλαμον ὑπὸ ἀνέ-
μου σαλευόμενον· ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν· ἄνθρωπον 25
ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφιεσμένον· ἰδοὺ οἱ ἐν ἱματισμῷ ἐν-
δόξῳ καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσίν. ἀλλὰ 26
τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν· προφήτην· ναί, λέγω ὑμῖν, καὶ περισ-
σότερον προφήτου. οὗτός ἐστιν περὶ οὗ γέγραπται, Ἰδοὺ 27
ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατα-
σκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου. λέγω ὑμῖν, μείζων 28
ἐν γεννητοῖς γυναικῶν προφήτης Ἰωάννου οὐδείς ἐστιν, ὁ
δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, μείζων αὐτοῦ ἐστιν,
καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας καὶ οἱ τελῶναι ἐδικαίωσαν τὸν Θε- 29
όν, βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα Ἰωάννου, οἱ δὲ Φαρισαῖοι 30
καὶ οἱ νομικοὶ τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ ἠθέτησαν εἰς ἑαυτούς,
μὴ βαπτισθέντες ὑπ᾽ αὐτοῦ. Τίνι οὖν ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώ- 31
πους τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ τίνι εἰσὶν ὅμοιοι· ὅμοιοί εἰ- 32
σιν παιδίοις τοῖς ἐν ἀγορᾷ καθημένοις, καὶ προσφωνοῦσιν
ἀλλήλοις, λέγοντες Ηὐλήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ὠρχήσασθε,
ἐθρηνήσαμεν καὶ οὐκ ἐκλαύσατε. ἐλήλυθεν γὰρ Ἰωάννης 33
ὁ βαπτιστὴς μὴ ἐσθίων ἄρτον μηδέ πίνων, οἶνον καὶ λέγετε,
δαιμόνιον ἔχει, ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ 34
πίνων, καὶ λέγετε, Ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης,
φίλος τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν. καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία 35
ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς πάντων. Ἠρώτα δέ τις αὐτὸν τῶν 36
Φαρισαίων ἵνα φάγῃ μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸν οἶ-
κον τοῦ Φαρισαίου, κατεκλίθη καὶ ἰδοὺ, γυνὴ ἥτις ἦν, ἐν 37
τῇ πόλει ἁμαρτωλός, καὶ ἐπιγνοῦσα ὅτι κατάκειται ἐν τῇ
οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, κομίσασα ἀλάβαστρον μύρου, καὶ 38
στᾶσα ὀπίσω παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ κλαίουσα, τοῖς δά-
κρυσιν ἤρξατο βρέχειν τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ταῖς θριξὶν
τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμαξεν καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐ-
τοῦ, καὶ ἤλειφεν τῷ μύρῳ. ἰδὼν δὲ ὁ Φαρισαῖος ὁ καλέσας 39
αὐτὸν εἶπεν ἐν ἑαυτῷ, λέγων, Οὗτος, εἰ ἦν προφήτης, ἐγί-
νωσκεν ἂν τίς καὶ ποταπὴ ἡ γυνὴ ἥτις ἅπτεται αὐτοῦ, ὅτι
ἁμαρτωλός ἐστιν καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐ- 40

τόν, Σίμων, ἔχω σοί τι εἰπεῖν. ὁ δέ Διδάσκαλε, εἶπε φησίν
41 Δύο χρεοφειλέται ἦσαν δανιστῇ τινι, ὁ εἷς ὤφειλεν δηνάρια
42 πεντακόσια, ὁ δὲ ἕτερος πεντήκοντα. μὴ ἐχόντων αὐτῶν
ἀποδοῦναι, ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο. τίς οὖν αὐτῶν, πλεῖον
43 ἀγαπήσει· αὐτόν ἀποκριθεὶς Σίμων εἶπεν, Ὑπολαμβάνω
ὅτι ᾧ τὸ πλεῖον ἐχαρίσατο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Ὀρθῶς ἔ-
44 κρινας. καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα, τῷ Σίμωνι ἔφη,
Βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα· εἰσῆλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν,
ὕδωρ μου ἐπὶ τοὺς πόδας οὐκ ἔδωκας, αὕτη δὲ τοῖς δάκρυ-
σιν ἔβρεξέν μου τοὺς πόδας, καὶ ταῖς θριξὶν αὐτῆς ἐξέμαξεν
45 φίλημά μοι οὐκ ἔδωκας, αὕτη δὲ, ἀφ᾽ ἧς εἰσῆλθον, οὐ διέ-
46 λειπεν καταφιλοῦσά μου τοὺς πόδας. ἐλαίῳ τὴν κεφαλήν
μου οὐκ ἤλειψας, αὕτη δὲ μύρῳ ἤλειψεν μου τοὺς πόδας.
47 οὗ χάριν, λέγω σοι, ἀφέωνται αὐτῆς αἱ ἁμαρτίαι αἱ πολλαί,
ὅτι ἠγάπησεν πολύ, ᾧ δὲ ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ.
48, 49 εἶπεν δὲ αὐτῇ, Ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι. καὶ ἤρξαντο οἱ
συνανακείμενοι λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, Τίς οὗτός ἐστιν ὃς καὶ
50 ἁμαρτίας ἀφίησιν· εἶπεν δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα, Ἡ πίστις
σου σέσωκέν σε, πορεύου εἰς εἰρήνην.
8 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς, καὶ αὐτὸς διώδευεν κατὰ
πόλιν καὶ κώμην, κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βα-
2 σιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ, καὶ γυναῖκές
τινες αἳ ἦσαν τεθεραπευμέναι ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ
ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνή, ἀφ᾽ ἧς δαιμό-
3 νια ἑπτὰ ἐξεληλύθει, καὶ Ἰωάννα γυνὴ Χουζᾶ ἐπιτρόπου
Ἡρώδου, καὶ Σουσάννα, καὶ ἕτεραι πολλαί, αἵτινες διη-
4 κόνουν αὐτοῖς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς. Συνιόντος δὲ
ὄχλου πολλοῦ, καὶ τῶν κατὰ πόλιν ἐπιπορευομένων πρὸς
5 αὐτὸν, εἶπεν διὰ παραβολῆς, Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖ-
ραι τὸν σπόρον αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν, ὃ μὲν ἔ-
πεσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ
6 οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό. καὶ ἕτερον κατέπεσεν ἐπὶ τὴν
7 πέτραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη, διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα. καὶ
ἕτερον ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυεῖσαι αἱ
8 ἄκανθαι ἀπέπνιξαν αὐτό. καὶ ἕτερον ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν

τὴν ἀγαθήν, καὶ φυὲν ἐποίησεν καρπὸν ἑκατονταπλασίονα.
Ταῦτα λέγων, ἐφώνει, Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω. Ἐπη- 9
ρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Τίς αὕτη εἴη ἡ παραβολή
ὁ δὲ εἶπεν, Ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας 10
τοῦ Θεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα βλέποντες
μὴ βλέπωσιν καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν. ἐστὶν δὲ αὕτη 11
ἡ παραβολή, Ὁ σπόρος Ἔστιν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. οἱ δὲ 12
παρὰ τὴν ὁδόν εἰσιν οἱ ἀκούσαντες εἶτα ἔρχεται ὁ διάβολος
καὶ αἴρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύ-
σαντες σωθῶσιν. οἱ δὲ ἐπὶ τήν πέτραν οἳ ὅταν ἀκούσωσιν 13
μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον, καὶ οὗτοι ῥίζαν οὐκ ἔχου-
σιν, οἳ πρὸς καιρὸν πιστεύουσιν καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ
ἀφίστανται. τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί εἰσιν οἱ 14
ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλούτου καὶ ἡδονῶν
τοῦ βίου πορευόμενοι συνπνίγονται καὶ οὐ τελεσφοροῦσιν
τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ 15
καὶ ἀγαθῇ, ἀκούσαντες τὸν λόγον, κατέχουσιν καὶ καρπο-
φοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ. Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἅψας, καλύπτει 16
αὐτὸν σκεύει, ἢ ὑποκάτω κλίνης τίθησιν, ἀλλ᾽ ἐπὶ λυχνίας
τίθησιν ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσιν τὸ φῶς. οὐ γάρ 17
ἐστιν κρυπτὸν ὃ οὐ φανερὸν γενήσεται, οὐδὲ ἀπόκρυφον,
ὃ οὐ μὴ γνωσθῇ καὶ εἰς φανερὸν ἔλθῃ. βλέπετε οὖν πῶς 18
ἀκούετε, ὃς ἂν γὰρ ἔχῃ, δοθήσεται αὐτῷ, καὶ ὃς ἂν μὴ ἔ-
χῃ καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν, ἀρθήσεται ἀπ᾽ αὐτοῦ. Παρεγένετο 19
δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ
οὐκ ἠδύναντο συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον. ἀπηγγέλη 20
δὲ αὐτῷ, Ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἑστήκασιν ἔξω,
ἰδεῖν θέλοντές. σε ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς, 21
Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου οὗτοί εἰσιν, οἱ τὸν λόγον τοῦ
Θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιοῦντες ἐγένετο δὲ ἐν μιᾷ τῶν ἡ- 22
μερῶν, Καὶ αὐτὸς ἐνέβη εἰς πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ,
καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης,
καὶ ἀνήχθησαν. πλεόντων δὲ αὐτῶν ἀφύπνωσεν καὶ κα- 23
τέβη λαῖλαψ ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην, καὶ συνεπληροῦντο,
καὶ ἐκινδύνευον. προσελθόντες δὲ διήγειραν αὐτὸν, λέ- 24

γοντες, Ἐπιστάτα, ἐπιστάτα, ἀπολλύμεθα. ὁ δὲ διεγερθεὶς
ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ κλύδωνι τοῦ ὕδατος, καὶ ἐπαύ-
25 σαντο, καὶ ἐγένετο γαλήνη. εἶπεν δὲ αὐτοῖς, Ποῦ ἡ πίστις
ὑμῶν· φοβηθέντες δὲ ἐθαύμασαν, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους,
Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ
26 ὕδατι, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ· Καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν
χώραν τῶν Γερασηνῶν ἥτις ἐστὶν ἀντιπέρα τῆς Γαλιλαίας.
27 ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν, ὑπήντησεν ἀνήρ τις ἐκ τῆς
πόλεως, ἔχων δαιμόνια καὶ χρόνῳ ἱκανῷ, οὐκ ἐνεδύσατο
28 ἱμάτιον καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. ἰ-
δὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν, ἀνακράξας προσέπεσεν αὐτῷ, καὶ φωνῇ
μεγάλῃ εἶπεν Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ, υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψί-
29 στου· δέομαί σου, μή με βασανίσῃς. Παρήγγελλεν γὰρ τῷ
πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, πολ-
λοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτόν, καὶ ἐδεσμεύετο ἁλύ-
σεσιν καὶ πέδαις φυλασσόμενος, καὶ διαρρήσσων τὰ δεσμὰ,
30 ἠλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαιμονίου εἰς τὰς ἐρήμους. ἐπηρώτη-
σεν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Τί σοι ὄνομά· ἐστιν ὁ δὲ
31 εἶπεν Λεγιών ὅτι εἰσῆλθεν δαιμόνια πολλὰ εἰς αὐτόν. καὶ
παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον
32 ἀπελθεῖν. ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἱκανῶν βοσκομένων ἐν
τῷ ὄρει, καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς
33 ἐκείνους εἰσελθεῖν. καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. ἐξελθόντα δὲ
τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους,
καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην, καὶ
34 ἀπεπνίγη. ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγονὸς ἔφυγον, καὶ
35 ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν, καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. ἐξῆλθον
δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονὸς, καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ εὗρον
καθήμενον τὸν ἄνθρωπον ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια ἐξῆλθεν ἱματι-
σμένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ
36 ἐφοβήθησαν. ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθη
37 ὁ δαιμονισθείς. καὶ ἠρώτησεν αὐτὸν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς
περιχώρου τῶν Γεργεσηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι φόβῳ
μεγάλῳ συνείχοντο, αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς πλοῖον ὑπέστρεψεν.
38 ἐδέετο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια εἶ-

ναι σὺν αὐτῷ. ἀπέλυσεν δὲ αὐτὸν λέγων, Ὑπόστρεφε εἰς 39
τὸν οἶκόν σου, καὶ διηγοῦ ὅσα σοι ἐποίησεν ὁ Θεός. καὶ
ἀπῆλθεν καθ' ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐ-
τῷ ὁ Ἰησοῦς. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ὑποστρέφειν τὸν Ἰησοῦν, 40
ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος, ἦσαν γὰρ πάντες προσδοκῶντες
αὐτόν. καὶ ἰδοὺ, ἦλθεν ἀνὴρ ᾧ ὄνομα Ἰάειρος, καὶ αὐτὸς 41
ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχεν καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πό-
δας Ἰησοῦ παρεκάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ,
ὅτι θυγάτηρ μονογενὴς ἦν αὐτῷ ὡς ἐτῶν δώδεκα, καὶ αὐτὴ 42
ἀπέθνησκεν. Ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν οἱ ὄχλοι συνέπνιγον
αὐτόν. Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα, 43
ἥτις ἰατροῖς προσαναλώσασα ὅλον τὸν βίον οὐκ ἴσχυσεν ἀπ
οὐδενὸς θεραπευθῆναι, προσελθοῦσα ὄπισθεν, ἥψατο τοῦ 44
κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ῥύ-
σις τοῦ αἵματος αὐτῆς. καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Τίς ὁ ἁψάμε- 45
νός μου· ἀρνουμένων δὲ πάντων, εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ οἱ σύν
αὐτῷ Ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνέχουσίν σε καὶ ἀποθλίβουσιν
Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἥψατό μού τις, ἐγὼ γὰρ ἔγνων δύναμιν 46
ἐξεληλυθυῖαν ἀπ' ἐμοῦ. ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθεν 47
τρέμουσα ἦλθεν καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ, δι' ἣν αἰτίαν ἥ-
ψατο αὐτοῦ ἀπήγγειλεν ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς
ἰάθη παραχρῆμα. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ, θύγατερ ἡ πίστις σου 48
σέσωκέν σε, πορεύου εἰς εἰρήνην. Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, 49
ἔρχεταί τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγων ὅτι Τέθνηκεν ἡ
θυγάτηρ σου, μηκέτι σκύλλε τὸν διδάσκαλον. ὁ δὲ Ἰησοῦς 50
ἀκούσας ἀπεκρίθη αὐτῷ, Μὴ φοβοῦ. μόνον πίστευσον καὶ
σωθήσεται. ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, οὐκ ἀφῆκεν εἰσελ- 51
θεῖν τινα σὺν αὐτῷ εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰωάννην, καὶ Ἰάκωβον
καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς καὶ τὴν μητέρα. ἔκλαιον δὲ 52
πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. ὁ δὲ εἶπεν Μὴ κλαίετε, οὐκ
ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει. καὶ κατεγέλων αὐτοῦ, εἰδότες 53
ὅτι ἀπέθανεν. αὐτὸς δὲ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς, ἐφώ- 54
νησεν λέγων, Ἡ παῖς, ἔγειρου. καὶ ἐπέστρεψεν τὸ πνεῦμα 55
αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παραχρῆμα, καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι
φαγεῖν. Καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς, ὁ δὲ παρήγγειλεν 56

αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.
9 Συνκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα ἔδωκεν αὐτοῖς δύνα-
μιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια, καὶ νόσους θερα-
2 πεύειν. καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν βασιλείαν
3 τοῦ Θεοῦ, καὶ ἰᾶσθαι καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, Μηδὲν αἴ-
ρετε εἰς τὴν ὁδόν, μήτε ῥάβδον μήτε πήραν, μήτε ἄρτον,
4 μήτε ἀργύριον, μήτε ἀνὰ δύο χιτῶνας ἔχειν. καὶ εἰς ἣν ἂν
5 οἰκίαν εἰσέλθητε, ἐκεῖ μένετε, καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. καὶ
ὅσοι ἂν μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως
ἐκείνης, καὶ τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάσ-
6 σετε εἰς μαρτύριον ἐπ᾽ αὐτούς. ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο
κατὰ τὰς κώμας, εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες παν-
7 ταχοῦ. Ἤκουσεν δὲ Ἡρώδης ὁ τετραάρχης τὰ γινόμενα
πάντα, καὶ διηπόρει, διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπό τινων, ὅτι Ἰωάν-
8 νης ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ὑπό τινων δὲ ὅτι Ἠλείας ἐφάνη,
9 ἄλλων δὲ, ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. εἶπεν
δέ Ἡρώδης, Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα, τίς δὲ ἐστιν οὗ-
10 τος, περὶ οὗ ἀκούω τοιαῦτα· καὶ ἐζήτει ἰδεῖν αὐτόν. Καὶ
ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διηγήσαντο αὐτῷ ὅσα ἐποί-
ησαν. καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς, ὑπεχώρησεν κατ᾽ ἰδίαν εἰς
11 πόλιν καλουμένην Βηθσαϊδά. οἱ δὲ ὄχλοι γνόντες, ἠκο-
λούθησαν αὐτῷ, καὶ ἀποδεξάμενος αὐτοὺς, ἐλάλει αὐτοῖς
περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς χρείαν ἔχοντας θε-
12 ραπείας ἰᾶτο. ἡ δὲ ἡμέρα ἤρξατο κλίνειν, προσελθόντες
δὲ οἱ δώδεκα εἶπον αὐτῷ, Ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, ἵνα πορευ-
θέντες εἰς τὰς κύκλῳ κώμας καὶ ἀγροὺς, καταλύσωσιν καὶ
13 εὕρωσιν ἐπισιτισμόν, ὅτι ὧδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν. εἶπεν
δὲ πρὸς αὐτούς, Δότε αὐτοῖς φαγεῖν. ὑμεῖς οἱ δὲ εἶπαν Οὐκ
εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ ἄρτοι πέντε καὶ ἰχθύες, δύο εἰ μήτι
πορευθέντες ἡμεῖς ἀγοράσωμεν εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦ-
14 τον βρώματα. ἦσαν δὲ ὡσεὶ ἄνδρες πεντακισχίλιοι. εἶπεν
δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Κατακλίνατε αὐτοὺς κλισίας
15 ἀνὰ πεντήκοντα. καὶ ἐποίησαν οὕτως καὶ κατέκλιναν ἅ-
16 παντας. λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας,
ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησεν αὐτοὺς, καὶ κατέ-

κλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς παραθεῖναι τῷ ὄχλῳ. καὶ 17
ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες, καὶ ἤρθη τὸ περισσεῦ-
σαν αὐτοῖς κλασμάτων, κόφινοι δώδεκα. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ 18
εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον κατὰ μόνας συνῆσαν αὐτῷ οἱ
μαθηταί, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς, λέγων, Τίνα με οἱ ὄχλοι
λέγουσιν εἶναι· Οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπαν Ἰωάννην τὸν βα- 19
πτιστήν, ἄλλοι δὲ, Ἠλείαν ἄλλοι δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν
ἀρχαίων ἀνέστη. εἶπεν δὲ αὐτοῖς, Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε 20
εἶναι· Πέτρος δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Τὸν Χριστὸν τοῦ Θεοῦ.
ὁ δὲ ἐπιτιμήσας αὐτοῖς παρήγγειλεν μηδενὶ λέγειν τοῦτο, 21
εἰπὼν ὅτι Δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀ- 22
ποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ
γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερ-
θῆναι. Ἔλεγεν δὲ πρὸς πάντας, Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου 23
ἔρχεσθαι ἀρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐ-
τοῦ καθ᾽ ἡμέραν, καὶ ἀκολουθείτω μοι. ὃς γὰρ ἐάν θέλῃ 24
τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν, ὃς δ᾽ ἂν ἀπολέσῃ
τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, οὗτος σώσει αὐτήν. τί γὰρ 25
ὠφελεῖται ἄνθρωπος, κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον, ἑαυτὸν
δὲ ἀπολέσας, ἢ ζημιωθείς· ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ με καὶ 26
τοὺς ἐμοὺς λόγους, τοῦτον ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυν-
θήσεται, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς καὶ
τῶν ἁγίων ἀγγέλων. λέγω δὲ ὑμῖν ἀληθῶς, εἰσίν τινες τῶν 27
αὐτοῦ ἑστηκότων, οἳ οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου, ἕως ἂν ἴδω-
σιν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους 28
τούτους ὡσεὶ ἡμέραι ὀκτὼ, καὶ παραλαβὼν Πέτρον καὶ Ἰω-
άννην καὶ Ἰάκωβον, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. καὶ 29
ἐγένετο, ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτὸν, τὸ εἶδος τοῦ προσώπου
αὐτοῦ ἕτερον, καὶ ὁ ἱματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς ἐξαστράπτων.
καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐτῷ, οἵτινες ἦσαν Μω- 30
ϋσῆς καὶ Ἠλείας οἳ ὀφθέντες ἐν δόξῃ ἔλεγον τὴν ἔξοδον 31
αὐτοῦ, ἣν ἤμελλεν πληροῦν ἐν Ἰερουσαλήμ. ὁ δὲ Πέτρος 32
καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν βεβαρημένοι ὕπνῳ, διαγρηγορήσαν-
τες δὲ εἶδαν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς
συνεστῶτας αὐτῷ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς 33

ἀπ᾽ αὐτοῦ, εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Ἐπιστάτα, κα-
λόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι, καὶ ποιήσωμεν σκηνὰς τρεῖς, μίαν
σοὶ, καὶ μίαν, Μωϋσεῖ καὶ μίαν Ἠλείᾳ, μὴ εἰδὼς ὃ λέγει.
34 ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέγοντος, ἐγένετο νεφέλη καὶ ἐπεσκίαζεν
αὐτούς, ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ εἰσελθεῖν αὐτούς, εἰς τὴν νε-
35 φέλην. καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα, Οὗτός
36 ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἐκλελεγμένος αὐτοῦ ἀκούετε. καὶ ἐν
τῷ γενέσθαι τὴν φωνὴν, εὑρέθη Ἰησοῦς μόνος. καὶ αὐτοὶ
ἐσίγησαν, καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις
37 οὐδὲν ὧν ἑώρακαν Ἐγένετο δὲ τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ, κατελθόν-
των αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους, συνήντησεν αὐτῷ ὄχλος πολύς.
38 καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἐβόησεν λέγων, Διδάσκαλε,
δέομαί σου, ἐπιβλέψαι ἐπὶ τὸν υἱόν μου, ὅτι μονογενής μοί,
39 ἐστιν καὶ ἰδοὺ, πνεῦμα λαμβάνει αὐτόν, καὶ ἐξαίφνης κρά-
ζει, καὶ σπαράσσει αὐτὸν μετὰ ἀφροῦ, καὶ μόγις ἀποχωρεῖ
40 ἀπ᾽ αὐτοῦ, συντρῖβον αὐτόν. καὶ ἐδεήθην τῶν μαθητῶν σου
41 ἵνα ἐκβάλωσιν αὐτό, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν. ἀποκριθεὶς δὲ
ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως
πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἀνέξομαι ὑμῶν· προσάγαγε
42 ὧδε τὸν υἱόν σου. ἔτι δὲ προσερχομένου αὐτοῦ, ἔρρηξεν
αὐτὸν τὸ δαιμόνιον, καὶ συνεσπάραξεν, ἐπετίμησεν δὲ ὁ Ἰ-
ησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, καὶ ἰάσατο τὸν παῖδα, καὶ
43 ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. ἐξεπλήσσοντο δὲ πάντες
ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ Θεοῦ. Πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ
44 πᾶσιν οἷς ἐποίει εἶπεν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Θέσθε
ὑμεῖς εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν τοὺς λόγους τούτους, ὁ γὰρ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου μέλλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων.
45 οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἦν παρακεκαλυμμένον
ἀπ᾽ αὐτῶν, ἵνα μὴ αἴσθωνται αὐτό, καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτῆσαι
46 αὐτὸν περὶ τοῦ ῥήματος τούτου. Εἰσῆλθεν δὲ διαλογι-
47 σμὸς ἐν αὐτοῖς, τὸ, τίς ἂν εἴη μείζων αὐτῶν. ὁ δὲ Ἰησοῦς
εἰδὼς τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενος
48 παιδίου, ἔστησεν αὐτὸ παρ᾽ ἑαυτῷ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ὃς
ἐὰν δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχε-
ται, καὶ ὃς ἂν ἐμὲ δέξηται δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με, ὁ

γὰρ μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων, οὗτός ἐστιν μέγας.
Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶπεν, Ἐπιστάτα, εἴδομέν τινα ἐ- 49
πὶ τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, καὶ ἐκωλύσαμεν
αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν 50
Ἰησοῦς, Μὴ κωλύετε, ὃς γὰρ οὐκ ἐστιν. καθ' ὑμῶν ὑπὲρ
ὑμῶν ἔστιν Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας 51
τῆς ἀναλήμψεως αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐ-
στήρισεν τοῦ πορεύεσθαι εἰς Ἰερουσαλήμ, καὶ ἀπέστειλεν 52
ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ πορευθέντες εἰσῆλ-
θον εἰς πόλιν Σαμαριτῶν ὥστε ἑτοιμάσαι αὐτῷ. καὶ οὐκ 53
ἐδέξαντο αὐτόν, ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦν πορευόμενον
εἰς Ἰερουσαλήμ. ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰ- 54
ωάννης εἶπαν Κύριε, θέλεις εἴπωμεν πῦρ καταβῆναι ἀπὸ
τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς, στραφεὶς δὲ ἐπετί- 55
μησεν αὐτοῖς, καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν κώμην. Καὶ 56, 57
πορευομένων αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ, εἶπέν τις πρὸς αὐτόν, Ἀκο-
λουθήσω σοι ὅπου ἂν ἀπέρχῃ, καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, 58
Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ
κατασκηνώσεις, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν
κεφαλὴν κλίνῃ. Εἶπεν δὲ πρὸς ἕτερον, Ἀκολούθει μοι. ὁ 59
δὲ εἶπεν ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελθόντι θάψαι τὸν πα-
τέρα μου. εἶπεν δὲ αὐτῷ Ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς 60
ἑαυτῶν νεκρούς, σὺ δὲ ἀπελθὼν διάγγελλε τὴν βασιλείαν
τοῦ Θεοῦ. Εἶπεν δὲ καὶ ἕτερος, Ἀκολουθήσω σοι, Κύριε, 61
πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς τὸν οἶκόν
μου. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν 62
χεῖρα αὐτοῦ ἐπ' ἄροτρον, καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω, εὔθετός
ἐστιν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ Κύριος καὶ ἑτέρους ἑβδομή- **10**
κοντα, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο πρὸ προσώπου αὐ-
τοῦ, εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον οὗ ἤμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι.
ἔλεγεν δὲ πρὸς αὐτούς, Ὁ μὲν θερισμὸς πολύς, οἱ δὲ ἐρ- 2
γάται ὀλίγοι. δεήθητε οὖν τοῦ Κυρίου τοῦ θερισμοῦ, ὅπως
ἐργάτας ἐκβάλῃ εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. ὑπάγετε, ἰδού, 3
ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνας ἐν μέσῳ λύκων. μὴ βαστάζετε 4

βαλλάντιον μὴ πήραν, μὴ ὑποδήματα, μηδένα κατὰ τὴν
5 ὁδὸν ἀσπάσησθε. εἰς ἣν δ' ἂν εἰσέλθητε οἰκίαν πρῶτον λέ-
6 γετε, Εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ. καὶ ἐὰν ἐκεῖ ᾖ υἱὸς εἰρήνης,
ἐπαναπαήσεται ἐπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν, εἰ δὲ μήγε, ἐφ'
7 ὑμᾶς ἀνακάμψει. ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε, ἔσθοντες
καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν, ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τοῦ μι-
8 σθοῦ αὐτοῦ μὴ μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν. καὶ εἰς
ἣν ἂν πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ δέχωνται ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ πα-
9 ρατιθέμενα ὑμῖν, καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς,
καὶ λέγετε αὐτοῖς, Ἤγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.
10 εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέλθητε καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξελ-
11 θόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς, εἴπατε, Καὶ τὸν κονιορτὸν
τὸν κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς πόλεως ὑμῶν εἰς τοὺς πόδας
ἀπομασσόμεθα ὑμῖν, πλὴν τοῦτο γινώσκετε, ὅτι ἤγγικεν ἡ
12 βασιλεία τοῦ Θεοῦ. λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέ-
13 ρᾳ ἐκείνῃ ἀνεκτότερον ἔσται, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. οὐαί σοι,
Χοραζείν, οὐαί σοι, Βηθσαϊδά, ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι
ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν
14 ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ καθήμενοι μετενόησαν. πλὴν Τύρῳ
15 καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν τῇ κρίσει, ἢ ὑμῖν. καὶ
σύ, Καφαρναούμ μὴ ἕως οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ ἕως τοῦ ᾅδου
16 καταβιβασθήσῃ. ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει καὶ ὁ ἀθε-
τῶν ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ, ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν ἀθετεῖ τὸν ἀποστεί-
17 λαντά με. Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἑβδομήκοντα μετὰ χαρᾶς,
λέγοντες, Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ
18 ὀνόματί σου. εἶπεν δὲ αὐτοῖς, Ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶν ὡς
19 ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. ἰδού, δέδωκα ὑμῖν
τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφεων καὶ σκορπίων, καὶ
ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ οὐδὲν ἡμᾶς οὐ μὴ
20 ἀδικήσει πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε, ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν
ὑποτάσσεται, χαίρετε δὲ ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐνγέγραπται
21 ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλλιάσατο ἐν τῷ
πνεύματι τῷ ἁγίῳ καὶ εἶπεν, Ἐξομολογοῦμαί σοι, πάτερ,
Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ
σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις, ναί,

ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου. καὶ 22
στραφείς πρός τούς μαθητάς εἶπεν Πάντα μοι παρεδόθη ὑ-
πὸ τοῦ πατρός μου, καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς ἐστιν ὁ υἱὸς,
εἰ μὴ ὁ πατήρ, καὶ τίς ἐστιν ὁ πατὴρ, εἰ μὴ ὁ υἱὸς, καὶ ᾧ
ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι. καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς 23
μαθητὰς κατ᾽ ἰδίαν εἶπεν Μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέπον-
τες ἃ βλέπετε. λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ 24
βασιλεῖς ἠθέλησαν ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε, καὶ οὐκ ἴδαν καὶ
ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν. Καὶ ἰδοὺ νομικός 25
τις ἀνέστη, ἐκπειράζων αὐτὸν, λέγων, Διδάσκαλε, τί ποιή-
σας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω· ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν, 26
Ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται· πῶς ἀναγινώσκεις· ὁ δὲ ἀπο- 27
κριθεὶς εἶπεν, Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου, ἐξ ὅλης τῆς
καρδίας σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ἰσχύϊ
σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου, καὶ τὸν πλησίον σου ὡς
σεαυτόν. εἶπεν δὲ αὐτῷ, Ὀρθῶς ἀπεκρίθης, τοῦτο ποίει, 28
καὶ ζήσῃ. ὁ δὲ θέλων δικαιῶσαι ἑαυτὸν εἶπεν πρὸς τὸν 29
Ἰησοῦν, Καὶ τίς ἐστίν μου πλησίον· ὑπολαβὼν ὁ Ἰησοῦς 30
εἶπεν, Ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ εἰς Ἰερει-
χὼ, καὶ λῃσταῖς περιέπεσεν, οἳ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν καὶ
πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον, ἀφέντες ἡμιθανῆ κατὰ συγ- 31
κυρίαν δὲ ἱερεύς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἰδὼν
αὐτὸν, ἀντιπαρῆλθεν. ὁμοίως δὲ καὶ Λευείτης γενόμενος 32
κατὰ τὸν τόπον ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ἀντιπαρῆλθεν. Σαμαρίτης 33
δέ τις ὁδεύων ἦλθεν κατ᾽ αὐτὸν, καὶ ἰδὼν ἐσπλαγχνίσθη,
καὶ προσελθὼν κατέδησεν τὰ τραύματα αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔ- 34
λαιον καὶ οἶνον, ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος,
ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοκίον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. καὶ 35
ἐπὶ τὴν αὔριον ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκεν τῷ πανδοχεῖ,
καὶ εἶπεν Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὅ τι ἂν προσδαπανήσῃς,
ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με, ἀποδώσω σοι. τίς τούτων τῶν 36
τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς
λῃστάς· ὁ δὲ εἶπεν, Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ᾽ αὐτοῦ. εἶπεν 37
δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Πορεύου καὶ σὺ ποίει ὁμοίως. Ἐγέ- 38
νετο δὲ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτοὺς, καὶ αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς

κώμην τινά, γυνὴ δέ τις ὀνόματι Μάρθα ὑπεδέξατο αὐτόν
39 εἰς τήν οἰκίαν καὶ τῇδε ἦν ἀδελφὴ καλουμένη Μαριάμ ἣ
καὶ παρακαθεσθεῖσα πρὸς τοὺς πόδας τοῦ κυρίου ἤκουεν
40 τὸν λόγον αὐτοῦ. ἡ δὲ Μάρθα περιεσπᾶτο περὶ πολλὴν
διακονίαν, ἐπιστᾶσα δὲ εἶπεν Κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀ-
δελφή μου μόνην με κατέλιπεν διακονεῖν· εἶπον οὖν αὐτῇ
41 ἵνα μοι συναντιλάβηται. ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ κύ-
ριος Μάρθα Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ θορυβάζῃ περὶ πολλά,
42 ἑνὸς δέ ἐστιν χρεία, Μαριά γὰρ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέ-
ξατο, ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται αὐτῆς.
11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προσευχόμε-
νον, ὡς ἐπαύσατο, εἶπέν τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν,
Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐ-
2 δίδαξεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. εἶπεν δὲ αὐτοῖς, Ὅταν προσ-
εύχησθε, λέγετε, Πάτερ ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου. ἐλθάτω ἡ
3 βασιλεία σου τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δίδου ἡμῖν τὸ
4 καθ᾽ ἡμέραν. καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ γὰρ
αὐτοὶ ἀφίομεν παντὶ ὀφείλοντι ἡμῖν. καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡ-
5 μᾶς εἰς πειρασμόν, Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, Τίς ἐξ ὑμῶν
ἕξει φίλον, καὶ πορεύσεται πρὸς αὐτὸν μεσονυκτίου, καὶ
6 εἴπῃ αὐτῷ, Φίλε, χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους, ἐπειδὴ φίλος
μου παρεγένετο ἐξ ὁδοῦ πρός με, καὶ οὐκ ἔχω ὃ παραθήσω
7 αὐτῷ, κἀκεῖνος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἴπῃ, Μή μοι κόπους
πάρεχε, ἤδη ἡ θύρα κέκλεισται, καὶ τὰ παιδία μου μετ᾽ ἐ-
μοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν, οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι.
8 λέγω ὑμῖν, εἰ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς, διὰ τὸ εἶναι φίλον,
αὐτοῦ διά γε τὴν ἀναιδίαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς δώσει αὐτῷ ὅσων
9 χρῄζει. κἀγὼ ὑμῖν λέγω, Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν, ζη-
10 τεῖτε, καὶ εὑρήσετε, κρούετε, καὶ ἀνοιχθήσεται ὑμῖν. πᾶς
γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει, καὶ τῷ κρού-
11 οντι ἀνοιχθήσεται. τίνα δὲ ἐξ ὑμῶν τὸν πατέρα αἰτήσει ὁ
υἱὸς ἄρτον, μὴ λὶθον ἐπιδώσει αὐτῷ· ἢ καὶ ἰχθῦν, μὴ ἀντὶ
12 ἰχθύος ὄφιν αὐτῷ ἐπιδώσει ἢ καὶ αἰτήσει ᾠόν, μὴ ἐπιδώσει
13 αὐτῷ σκορπίον· εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὑπάρχοντες οἴδατε
δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ

πατὴρ ὁ ἐξ οὐρανοῦ δώσει Πνεῦμα Ἅγιον τοῖς αἰτοῦσιν αὐ-
τόν. Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνιον , καὶ αὐτὸ ἦν κωφόν. 14
ἐγένετο δὲ τοῦ δαιμονίου ἐξελθόντος ἐλάλησεν ὁ κωφός,
καὶ ἐθαύμασαν οἱ τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον, Ἐν Βεελζεβοὺλ 15
τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. ἕτεροι δὲ 16
πειράζοντες σημεῖον ἐξ οὐρανου. ἐζήτουν παρ' αὐτοῦ αὐ- 17
τὸς δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανοήματα, εἶπεν αὐτοῖς, Πᾶσα βα-
σιλεία διαμερισθεῖσα ἐφ' ἑαυτὴν ἐρημοῦται, καὶ οἶκος ἐπὶ
οἶκον πίπτει. εἰ δὲ καὶ ὁ Σατανᾶς ἐφ' ἑαυτὸν διεμερίσθη, 18
πῶς σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ· ὅτι λέγετε, ἐν Βεελζε-
βοὺλ ἐκβάλλειν με τὰ δαιμόνια. εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Βεελζεβοὺλ 19
ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν διὰ
τοῦτο αὐτοὶ κριταὶ ἔσονται. ὑμῶν εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ Θεοῦ 20
ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ
Θεοῦ. ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάσσῃ τὴν ἑαυ- 21
τοῦ αὐλήν, ἐν εἰρήνῃ ἐστὶν τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, ἐπὰν δὲ 22
ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτόν, τὴν πανοπλίαν
αὐτοῦ αἴρει ἐφ' ᾗ ἐπεποίθει, καὶ τὰ σκῦλα αὐτοῦ διαδίδω-
σιν. ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ, κατ' ἐμοῦ ἐστιν καὶ ὁ μὴ συνάγων 23
μετ' ἐμοῦ, σκορπίζει. ὅταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ 24
ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων, ζητοῦν
ἀνάπαυσιν, καὶ μὴ εὑρίσκον, λέγει, Ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶ-
κόν μου, ὅθεν ἐξῆλθον, καὶ ἐλθὸν εὑρίσκει σεσαρωμένον 25
καὶ κεκοσμημένον. τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει ἕ- 26
τερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, ἑπτὰ καὶ εἰσελθόντα
κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου
χείρονα τῶν πρώτων. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα, 27
ἐπάρασά τις φωνὴν γυνὴ ἐκ τοῦ ὄχλου, εἶπεν αὐτῷ, Μακα-
ρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε, καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας.
αὐτὸς δὲ εἶπεν Μενοῦν μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον 28
τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες Τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροιζομένων 29
ἤρξατο λέγειν, Ἡ γενεὰ αὕτη γενεὰ πονηρά ἐστιν, σημεῖον
ζητεῖ καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ
καθὼς γὰρ ἐγένετο Ἰωνᾶς τοῖς Νινευείταις, σημεῖον οὕτως 30
ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τῇ γενεᾷ ταύτῃ. Βασίλισσα 31

νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς
ταύτης, καὶ κατακρινεῖ αὐτούς, ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων
τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος καὶ ἰδοὺ πλεῖον
32 Σολομῶνος ὧδε. ἄνδρες Νινευεῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ
κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν,
ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Ἰω-
33 νᾶ ὧδε. Οὐδεὶς λύχνον ἅψας, εἰς κρύπτην τίθησιν, οὐδὲ
ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ᾽ ἐπὶ τὴν λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπορευό-
34 μενοι τὸ φέγγος βλέπωσιν. ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν
ὁ ὀφθαλμός, σου ὅταν ὁ ὀφθαλμός σου ἁπλοῦς ᾖ, καὶ ὅ-
λον τὸ σῶμά σου φωτεινόν ἐστιν, ἐπὰν δὲ πονηρὸς ᾖ, καὶ
35 τὸ σῶμά σου σκοτεινόν. σκόπει οὖν μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ,
36 σκότος ἐστίν. εἰ οὖν τὸ σῶμά σου ὅλον φωτεινόν, μὴ ἔ-
χον τι μέρος σκοτεινόν, ἔσται φωτεινὸν ὅλον. ὡς ὅταν ὁ
37 λύχνος τῇ ἀστραπῇ φωτίζῃ σε. Ἐν δὲ τῷ λαλῆσαι, ἐρωτᾷ
αὐτὸν Φαρισαῖος ὅπως ἀριστήσῃ παρ᾽ αὐτῷ. εἰσελθὼν δὲ
38 ἀνέπεσεν. ὁ δὲ Φαρισαῖος ἰδὼν ἐθαύμασεν ὅτι οὐ πρῶ-
39 τον ἐβαπτίσθη πρὸ τοῦ ἀρίστου. εἶπεν δὲ ὁ Κύριος πρὸς
αὐτόν, Νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ
τοῦ πίνακος καθαρίζετε, τὸ δὲ ἔσωθεν ὑμῶν γέμει ἁρπαγῆς
40 καὶ πονηρίας. ἄφρονες, οὐχ ὁ ποιήσας τὸ ἔξωθεν, καὶ τὸ
41 ἔσωθεν ἐποίησεν πλὴν τὰ ἐνόντα δότε ἐλεημοσύνην, καὶ
42 ἰδοὺ πάντα καθαρὰ ὑμῖν ἐστιν. Ἀλλὰ οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρι-
σαίοις, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ πήγανον καὶ
πᾶν λάχανον, καὶ παρέρχεσθε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην
43 τοῦ Θεοῦ, ταῦτα ἔδει ποιῆσαι, κἀκεῖνα μὴ παρεῖναι οὐ-
αὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν
ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς.
44 οὐαὶ ὑμῖν ὅτι ἐστὲ ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ἄδηλα, καὶ οἱ ἄνθρω-
45 ποι οἱ περιπατοῦντες ἐπάνω οὐκ οἴδασιν. Ἀποκριθεὶς δέ
τις τῶν νομικῶν λέγει αὐτῷ, Διδάσκαλε, ταῦτα λέγων καὶ
46 ἡμᾶς ὑβρίζεις. ὁ δὲ εἶπεν Καὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαί, ὅτι
φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα, καὶ αὐτοὶ
47 ἑνὶ τῶν δακτύλων ὑμῶν οὐ προσψαύετε τοῖς φορτίοις. οὐ-
αὶ ὑμῖν, ὅτι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, καί οἱ

πατέρες ὑμῶν ἀπέκτειναν αὐτούς. ἄρα μάρτυρές ἐστε καὶ 48
συνευδοκεῖτε τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων ὑμῶν, ὅτι αὐτοὶ μὲν
ἀπέκτειναν αὐτοὺς, ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε διὰ τοῦτο καὶ 49
ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ εἶπεν, Ἀποστελῶ εἰς αὐτοὺς προφήτας
καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενοῦσιν καὶ ἐκδιώ-
ξουσιν, ἵνα ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν, τὸ 50
ἐκχυννόμενον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύ-
της, ἀπὸ αἵματος Ἅβελ, ἕως αἵματος Ζαχαρίου τοῦ ἀπο- 51
λομένου μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου, ναί, λέγω
ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. οὐαὶ ὑμῖν 52
τοῖς νομικοῖς, ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως, αὐτοὶ οὐκ
εἰσήλθατε καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐκωλύσατε. Κἀκεῖθεν 53
ἐξελθόντος αὐτοῦ ἤρξαντο οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι
δεινῶς ἐνέχειν, καὶ ἀποστοματίζειν αὐτὸν περὶ πλειόνων,
ἐνεδρεύοντες θηρεῦσαί τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, 54

Ἐν οἷς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τοῦ ὄχλου, ὥστε **12**
καταπατεῖν ἀλλήλους, ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ πρῶτον, Προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρι-
σαίων, ἥτις ἐστὶν ὑπόκρισις. οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμένον 2
ἐστὶν, ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν, ὃ οὐ γνω-
σθήσεται. ἀνθ᾽ ὧν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἴπατε, ἐν τῷ φωτὶ 3
ἀκουσθήσεται, καὶ ὃ πρὸς τὸ οὖς ἐλαλήσατε ἐν τοῖς ταμεί-
οις, κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωμάτων. λέγω δὲ ὑμῖν τοῖς 4
φίλοις μου, Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα,
καὶ μετὰ ταῦτα μὴ ἐχόντων περισσότερόν τι ποιῆσαι. ὑ- 5
ποδείξω δὲ ὑμῖν τίνα φοβηθῆτε, φοβήθητε τὸν μετὰ τὸ ἀπο-
κτεῖναι ἔχοντα ἐξουσίαν ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν, ναί λέγω
ὑμῖν, τοῦτον φοβήθητε. οὐχὶ πέντε στρουθία πωλοῦνται 6
ἀσσαρίων δύο· καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλελησμένον
ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑ- 7
μῶν πᾶσαι ἠρίθμηνται. μὴ φοβεῖσθε, πολλῶν στρουθίων
διαφέρετε. λέγω δὲ ὑμῖν, Πᾶς ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ 8
ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁμο-
λογήσει ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ, ὁ δὲ 9
ἀρνησάμενός με ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ἀπαρνηθήσεται

10 ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ. καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον
εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ, τῷ δὲ εἰς
11 τὸ Ἅγιον πνεῦμα βλασφημήσαντι οὐκ ἀφεθήσεται. ὅταν
δὲ εἰσφέρωσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ
τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ τί ἀπολογήσησθε, ἢ
12 τί εἴπητε, τὸ γὰρ Ἅγιον Πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ
13 ὥρᾳ, ἃ δεῖ εἰπεῖν. Εἶπεν δέ τις ἐκ τοῦ ὄχλου, αὐτῷ Δι-
δάσκαλε, Εἶπε τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι μετ' ἐμοῦ τὴν
14 κληρονομίαν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Ἄνθρωπε, τίς με κατέ-
15 στησεν κριτὴν ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς· εἶπεν δὲ πρὸς αὐ-
τούς, Ὁρᾶτε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ πάσης πλεονεξίας, ὅτι
οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἐστιν ἐκ τῶν ὑπαρ-
16 χόντων αὐτῷ Εἶπεν δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς, λέγων,
17 Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα, καὶ διελο-
γίζετο ἐν ἑαυτῷ, λέγων, Τί ποιήσω, ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω
18 τοὺς καρπούς μου· καὶ εἶπεν Τοῦτο ποιήσω, καθελῶ μου
τὰς ἀποθήκας, καὶ μείζονας οἰκοδομήσω, καὶ συνάξω ἐ-
19 κεῖ πάντα τὰ γενήματά μου καὶ τὰ ἀγαθά μου, καὶ ἐρῶ
τῇ ψυχῇ μου, Ψυχή, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη
20 πολλά, ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου. εἶπεν δὲ αὐτῷ
ὁ Θεός, Ἄφρων ταύτῃ τῇ νυκτὶ τὴν ψυχήν σου ἀπαιτοῦσιν
21 ἀπὸ σοῦ, ἃ δὲ ἡτοίμασας, τίνι ἔσται· οὕτως ὁ θησαυρίζων
22 αὐτῷ καὶ μὴ εἰς Θεὸν πλουτῶν. Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μα-
θητάς αὐτοῦ, Διὰ τοῦτο ὑμῖν λέγω, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ
23 τί φάγητε, μηδὲ τῷ σώματι, τί ἐνδύσησθε. ἡ ψυχὴ πλεῖόν
24 ἐστιν τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. κατανοή-
σατε τοὺς κόρακας, ὅτι οὔτε σπείρουσιν, οὔτε θερίζουσιν,
οἷς οὐκ ἔστιν ταμεῖον οὐδὲ ἀποθήκη, καὶ ὁ Θεὸς τρέφει αὐ-
25 τούς, πόσῳ μᾶλλον ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πετεινῶν· τίς δὲ ἐξ
ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ
26 πῆχυν εἰ οὖν οὐδὲ ἐλάχιστον δύνασθε, τί περὶ τῶν λοιπῶν
27 μεριμνᾶτε· Κατανοήσατε τὰ κρίνα πῶς οὔτε νήθει οὔτε ὑ-
φαίνει λέγω δὲ ὑμῖν οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ
28 περιεβάλετο ὡς ἓν τούτων. εἰ δὲ ἐν ἀγρῷ τὸν χόρτον ὄντα,
σήμερον καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον ὁ Θεὸς οὕ-

τως ἀμφιέζει πόσῳ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι· καὶ ὑμεῖς 29
μὴ ζητεῖτε τί φάγητε, καὶ τί πίητε, καὶ μὴ μετεωρίζεσθε.
ταῦτα γὰρ πάντα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητοῦσιν ὑμῶν δὲ 30
ὁ πατὴρ οἶδεν ὅτι χρῄζετε τούτων. πλὴν ζητεῖτε τὴν βασι- 31
λείαν αὐτοῦ καὶ ταῦτα προστεθήσεται ὑμῖν. μὴ φοβοῦ, τὸ 32
μικρὸν ποίμνιον, ὅτι εὐδόκησεν ὁ πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν
τὴν βασιλείαν. πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν καὶ δότε ἐλε- 33
ημοσύνην. ποιήσατε ἑαυτοῖς βαλλάντια μὴ παλαιούμενα,
θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅπου κλέπτης οὐκ
ἐγγίζει, οὐδὲ σὴς διαφθείρει, ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς 34
ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ καρδία ὑμῶν ἔσται. Ἔστωσαν ὑμῶν αἱ 35
ὀσφύες περιεζωσμέναι, καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι, καὶ ὑ- 36
μεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδεχομένοις τὸν κύριον ἑαυτῶν,
πότε ἀναλύσῃ ἐκ τῶν γάμων, ἵνα, ἐλθόντος καὶ κρούσαντος,
εὐθέως ἀνοίξωσιν αὐτῷ. μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, οὓς 37
ἐλθὼν ὁ κύριος εὑρήσει γρηγοροῦντας, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι
περιζώσεται καὶ ἀνακλινεῖ αὐτοὺς, καὶ παρελθὼν διακονή-
σει αὐτοῖς. κἂν ἐν τῇ δευτέρᾳ κἂν ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ, 38
ἔλθῃ καὶ εὕρῃ οὕτως μακάριοί εἰσιν τοῦτο δὲ γινώσκετε, 39
ὅτι εἰ ᾔδει ὁ οἰκοδεσπότης ποίᾳ ὥρᾳ ὁ κλέπτης ἔρχεται,
οὐκ ἄν, ἀφῆκεν διορυχθῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ ὑμεῖς 40
γίνεσθε ἕτοιμοι, ὅτι ᾗ ὥρᾳ οὐ δοκεῖτε ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἔρχεται. Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος, Κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν 41
παραβολὴν ταύτην λέγεις, ἢ καὶ πρὸς πάντας· καὶ εἶπεν ὁ 42
Κύριος, Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος ὁ φρόνιμος, ὃν
καταστήσει ὁ κύριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ, τοῦ διδόναι
ἐν καιρῷ τὸ σιτομέτριον· μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν 43
ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὑρήσει ποιοῦντα οὕτως. ἀληθῶς 44
λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει
αὐτόν. ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, 45
Χρονίζει ὁ κύριός μου ἔρχεσθαι, καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς
παῖδας καὶ τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν τε καὶ πίνειν καὶ μεθύ-
σκεσθαι, ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ᾗ 46
οὐ προσδοκᾷ, καὶ ἐν ὥρᾳ ᾗ οὐ γινώσκει, καὶ διχοτομήσει
αὐτὸν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀπίστων θήσει. ἐκεῖ- 47

νος δὲ ὁ δοῦλος ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ
μὴ ἑτοιμάσας ἢ ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ δαρήσεται
48 πολλάς, ὁ δὲ μὴ γνούς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν, δαρή-
σεται ὀλίγας. παντὶ δὲ ᾧ ἐδόθη πολύ, πολὺ ζητηθήσεται
παρ᾽ αὐτοῦ, καὶ ᾧ παρέθεντο πολύ, περισσότερον αἰτήσου-
49 σιν αὐτόν. Πῦρ ἦλθον βαλεῖν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ
50 ἤδη ἀνήφθη· βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι, καὶ πῶς συνέ-
51 χομαι ἕως ὅτου τελεσθῇ, δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην
52 δοῦναι ἐν τῇ γῇ· οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ᾽ ἢ διαμερισμόν. ἔ-
σονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε ἐν ἑνὶ οἴκῳ διαμεμερισμένοι,
53 τρεῖς ἐπὶ δυσὶν καὶ δύο ἐπὶ τρισίν διαμερισθήσονται πατὴρ
ἐπὶ υἱῷ, καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρί, μήτηρ ἐπὶ θυγατέρα καὶ θυγά-
τηρ ἐπὶ μητέρα πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν
54 πενθεράν Ἔλεγεν δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις, Ὅταν ἴδητε νεφέλην
ἀνατέλλουσαν ἐπὶ δυσμῶν, εὐθέως λέγετε, ὅτι Ὄμβρος ἔρ-
55 χεται, καὶ γίνεται οὕτως, καὶ ὅταν νότον πνέοντα, λέγετε,
56 ὅτι Καύσων ἔσται, καὶ γίνεται. ὑποκριταί, τὸ πρόσωπον
τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ οἴδατε δοκιμάζειν, τὸν δὲ καιρὸν
57 τοῦτον πῶς οὐ δοκιμάζετε· τί δὲ καὶ ἀφ᾽ ἑαυτῶν οὐ κρίνετε
58 τὸ δίκαιον· ὡς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπ᾽
ἄρχοντα, ἐν τῇ ὁδῷ δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ᾽ αὐτοῦ,
μήποτε κατασύρῃ σε πρὸς τὸν κριτήν, καὶ ὁ κριτής σε πα-
ραδώσει τῷ πράκτορι, καὶ ὁ πράκτωρ σε βαλεῖ εἰς φυλακήν.
59 λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν, ἕως καὶ τὸ ἔσχατον λεπτὸν
ἀποδῷς.

13 Παρῆσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ
περὶ τῶν Γαλιλαίων, ὧν τὸ αἷμα Πειλᾶτος ἔμιξεν μετὰ τῶν
2 θυσιῶν αὐτῶν. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Δοκεῖτε ὅτι οἱ
Γαλιλαῖοι οὗτοι ἁμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς Γαλιλαίους
3 ἐγένοντο, ὅτι ταῦτα πεπόνθασιν· οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ᾽ ἐ-
4 ὰν μὴ μετανοῆτε, πάντες ὁμοίως ἀπολεῖσθε. ἢ ἐκεῖνοι οἱ
δεκαοκτὼ ἐφ᾽ οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωὰμ καὶ ἀπέ-
κτεινεν αὐτούς, δοκεῖτε ὅτι αὐτοὶ ὀφειλέται ἐγένοντο παρὰ
πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἰερουσα-
5 λήμ· οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ᾽ ἐὰν μὴ μετανοήσητε πάντες

ὡσαύτως ἀπολεῖσθε. Ἔλεγεν δὲ ταύτην τὴν παραβολήν, 6
Συκῆν εἶχέν τις πεφυτευμένην, ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ καὶ
ἦλθεν ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ, καὶ οὐχ εὗρεν. εἶπεν δὲ 7
πρὸς τὸν ἀμπελουργόν, Ἰδοὺ, τρία ἔτη ἀφ οὗ ἔρχομαι ζη-
τῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ, καὶ οὐχ εὑρίσκω, ἔκκοψον
αὐτήν, ἱνατί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει 8
αὐτῷ, Κύριε, ἄφες αὐτὴν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως ὅτου σκάψω
περὶ αὐτὴν, καὶ βάλω κόπρια κἂν μὲν ποιήσῃ καρπὸν, εἲς 9
τὸ μέλλον εἰ δὲ μήγε, – ἐκκόψεις Ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ 10
τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς σάββασιν καὶ ἰδοὺ, γυνὴ πνεῦμα 11
ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δεκαοκτώ καὶ ἦν συνκύπτουσα καὶ
μὴ δυναμένη ἀνακύψαι εἲς τὸ παντελές. ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ 12
Ἰησοῦς προσεφώνησεν καὶ εἶπεν αὐτῇ, Γύναι, ἀπολέλυσαι
ἀπό τῆς ἀσθενείας σου. καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας, 13
καὶ παραχρῆμα ἀνορθώθη καὶ ἐδόξαζεν τὸν Θεόν. ἀπο- 14
κριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐ-
θεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγεν τῷ ὄχλῳ, ὅτι Ἓξ ἡμέραι εἰσὶν
ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι, ἐν αὐταῖς οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύε-
σθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ 15
ὁ Κύριος, καὶ εἶπεν, Ὑποκριταί, ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ
οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης, καὶ ἀ-
παγαγὼν ποτίζει· ταύτην δὲ, θυγατέρα Ἀβραὰμ οὖσαν, ἣν 16
ἔδησεν ὁ Σατανᾶς, ἰδοὺ, δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆ-
ναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου· καὶ 17
ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ, κατῃσχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμε-
νοι αὐτῷ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ἐνδόξοις
τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ. Ἔλεγεν οὖν Τίνι ὁμοία ἐστὶν ἡ 18
βασιλεία τοῦ Θεοῦ· καὶ τίνι ὁμοιώσω αὐτήν· ὁμοία ἐστὶν 19
κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔβαλεν εἲς κῆπον ἑ-
αυτοῦ, καὶ ηὔξησεν καὶ ἐγένετο εἲς δένδρον καὶ τὰ πετεινὰ
τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. καὶ 20
πάλιν εἶπεν Τίνι ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· ὁμοία 21
ἐστὶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἔκρυψεν εἲς ἀλεύρου σάτα
τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον. Καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις 22
καὶ κώμας διδάσκων, καὶ πορείαν ποιούμενος εἲς Ἱεροσό-

23 λυμα εἶπεν δέ τις αὐτῷ, Κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σῳζόμενοι· ὁ
24 δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς, Ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στε-
νῆς θύρας ὅτι πολλοί, λέγω ὑμῖν, ζητήσουσιν εἰσελθεῖν, καὶ
25 οὐκ ἰσχύσουσιν. ἀφ᾽ οὗ ἂν ἐγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἀ-
ποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἄρξησθε ἔξω ἑστάναι καὶ κρούειν
τὴν θύραν, λέγοντες, Κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν, καὶ ἀποκριθεὶς
26 ἐρεῖ ὑμῖν, Οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ, τότε ἄρξεσθε λέγειν,
Ἐφάγομεν ἐνώπιόν σου καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις
27 ἡμῶν ἐδίδαξας. καὶ ἐρεῖ, Λέγων ὑμῖν, Οὐκ οἶδα ὑμᾶς πό-
28 θεν ἐστέ, ἀπόστητε ἀπ᾽ ἐμοῦ πάντες ἐργάται ἀδικίας. ἐκεῖ
ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, ὅταν ὄψεσθε
Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ καὶ πάντας τοὺς προφήτας
29 ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, ὑμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω. καὶ
ἥξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν, καὶ βορρᾶ καὶ νότου,
30 καὶ ἀνακλιθήσονται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. καὶ ἰδού,
εἰσὶν ἔσχατοι οἳ ἔσονται πρῶτοι, καὶ εἰσὶν πρῶτοι οἳ ἔσονται
31 ἔσχατοι. Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ προσῆλθάν τινες Φαρισαῖοι, λέ-
γοντες αὐτῷ, Ἔξελθε, καὶ πορεύου ἐντεῦθεν, ὅτι Ἡρώδης
32 θέλει σε ἀποκτεῖναι. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Πορευθέντες εἴπατε
τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ, Ἰδοὺ ἐκβάλλω δαιμόνια, καὶ ἰάσεις ἀπο-
33 τελῶ σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι. πλὴν
δεῖ με σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ ἐχομένῃ πορεύεσθαι, ὅτι
34 οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπολέσθαι ἔξω Ἱερουσαλήμ. Ἰ-
ερουσαλὴμ, Ἰερουσαλήμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας,
καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις
ἠθέλησα ἐπισυνάξαι τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ὄρνιξ τὴν ἑαυ-
35 τῆς νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε. ἰδού,
ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν λέγω ὑμῖν ὅτι Οὐ μὴ ἴδητέ με
ἕως ἥξει ὅτε εἴπητε, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι
Κυρίου.

14 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς οἶκόν τινος τῶν ἀρ-
χόντων τῶν Φαρισαίων σαββάτῳ φαγεῖν ἄρτον, καὶ αὐτοὶ
2 ἦσαν παρατηρούμενοι αὐτόν. καὶ ἰδού, ἄνθρωπός τις ἦν
3 ὑδρωπικὸς ἔμπροσθεν αὐτοῦ. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς
εἶπεν πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ Φαρισαίους, λέγων, Ἔξεστιν

τῷ σαββάτῳ θεραπεῦσαι ἢ οὔ οἵ δέ ἡσύχασαν καὶ ἐπιλα- 4
βόμενος ἰάσατο αὐτὸν καὶ ἀπέλυσεν καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς 5
αὐτοὺς εἶπεν Τίνος ὑμῶν υἱὸς ἢ βοῦς εἰς φρέαρ πεσεῖται
καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει αὐτὸν ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου·
καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἀνταποκριθῆναι πρὸς ταῦτα. Ἔλεγεν δὲ 6, 7
πρὸς τοὺς κεκλημένους παραβολήν, ἐπέχων πῶς τὰς πρω-
τοκλισίας ἐξελέγοντο, λέγων πρὸς αὐτούς, Ὅταν κληθῇς 8
ὑπό τινος εἰς γάμους, μὴ κατακλιθῇς εἰς τὴν πρωτοκλισίαν,
μήποτε ἐντιμότερός σου ᾖ κεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἐλ- 9
θὼν ὁ σὲ καὶ αὐτὸν καλέσας ἐρεῖ σοι, Δὸς τούτῳ τόπον, καὶ
τότε ἄρξῃ μετὰ αἰσχύνης τὸν ἔσχατον τόπον κατέχειν. ἀλλ' 10
ὅταν κληθῇς, πορευθεὶς ἀνάπεσε εἰς τὸν ἔσχατον τόπον,
ἵνα ὅταν ἔλθῃ ὁ κεκληκώς σε, ἐρεῖ σοι, Φίλε, προσανάβηθι
ἀνώτερον, τότε ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον πάντων τῶν συνανα-
κειμένων σοι. ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ 11
ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. Ἔλεγεν δὲ καὶ τῷ κεκλη- 12
κότι αὐτόν, Ὅταν ποιῇς ἄριστον ἢ δεῖπνον, μὴ φώνει τοὺς
φίλους σου, μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου, μηδὲ τοὺς συγγενεῖς
σου, μηδὲ γείτονας πλουσίους, μήποτε καὶ αὐτοὶ ἀντικα-
λέσωσίν σε καὶ γένηται ἀνταπόδομά. σοι ἀλλ' ὅταν ποιῇς 13
δοχὴν, κάλει πτωχούς, ἀναπείρους χωλούς, τυφλούς, καὶ 14
μακάριος ἔσῃ, ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι, ἀνταπο-
δοθήσεται δέ σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων. Ἀκούσας δέ 15
τις τῶν συνανακειμένων ταῦτα εἶπεν αὐτῷ, Μακάριος ὅστις
φάγεται ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, 16
Ἄνθρωπός τις ἐποίει δεῖπνον μέγα, καὶ ἐκάλεσεν πολλούς,
καὶ ἀπέστειλεν τὸν δοῦλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δείπνου εἰ- 17
πεῖν τοῖς κεκλημένοις, Ἔρχεσθε, ὅτι ἤδη ἕτοιμά ἐστιν καὶ 18
ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς πάντες. παραιτεῖσθαι ὁ πρῶτος εἶπεν αὐ-
τῷ, Ἀγρὸν ἠγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελθὼν ἰδεῖν αὐτόν,
ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον. καὶ ἕτερος εἶπεν Ζεύγη 19
βοῶν ἠγόρασα πέντε, καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά, ἐ-
ρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον. καὶ ἕτερος εἶπεν Γυναῖκα 20
ἔγημα, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. καὶ παραγενό- 21
μενος ὁ δοῦλος ἀπήγγειλεν τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. τότε

ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπεν τῷ δούλῳ αὐτοῦ, Ἔξελθε
ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς
πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους καὶ τυφλοὺς καὶ χωλοὺς εἰσάγαγε
22 ὧδε. καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος, Κύριε, γέγονεν ὁ ἐπέταξας, καὶ
23 ἔτι τόπος ἐστίν καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον, Ἔξ-
ελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς καὶ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν,
24 ἵνα γεμισθῇ μου. ὁ οἶκος λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀν-
δρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων γεύσεταί μου τοῦ δείπνου.
25 Συνεπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ στραφεὶς εἶπεν
26 πρὸς αὐτούς, Εἴ τις ἔρχεται πρός με, καὶ οὐ μισεῖ τὸν
πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ τέ-
κνα, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι τε καὶ τὴν
27 ἑαυτοῦ, ψυχὴν, οὐ δύναται εἶναί. μου μαθητής ὅστις οὐ
βαστάζει τὸν σταυρὸν ἑαυτοῦ καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύ-
28 ναται εἶναί μου μαθητής. τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν, θέλων πύργον
οἰκοδομῆσαι, οὐχὶ πρῶτον καθίσας ψηφίζει τὴν δαπάνην,
29 εἰ ἔχει εἰς ἀπαρτισμόν· ἵνα μήποτε, θέντος αὐτοῦ θεμέ-
λιον, καὶ μὴ ἰσχύοντος ἐκτελέσαι, πάντες οἱ θεωροῦντες
30 ἄρξωνται αὐτῷ, ἐμπαίζειν λέγοντες, ὅτι Οὗτος ὁ ἄνθρωπος
31 ἤρξατο οἰκοδομεῖν, καὶ οὐκ ἴσχυσεν ἐκτελέσαι. ἢ τίς βα-
σιλεὺς πορευόμενος ἑτέρῳ βασιλεῖ συμβαλεῖν εἰς πόλεμον
οὐχὶ καθίσας πρῶτον βουλεύσεται εἰ δυνατός ἐστιν ἐν δέκα
χιλιάσιν ὑπαντῆσαι τῷ μετὰ εἴκοσι χιλιάδων ἐρχομένῳ ἐπ᾽
32 αὐτόν· εἰ δὲ μήγε, ἔτι αὐτοῦ πόρρω ὄντος, πρεσβείαν ἀπο-
33 στείλας ἐρωτᾷ τὰ πρὸς εἰρήνην. οὕτως οὖν πᾶς ἐξ ὑμῶν,
ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσιν τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν, οὐ δύ-
34 ναται εἶναί μου μαθητής. καλὸν οὖν τὸ ἅλα ἐὰν δὲ καὶ
35 τὸ ἅλα μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀρτυθήσεται· οὔτε εἰς γῆν, οὔτε
εἰς κοπρίαν εὔθετόν ἐστιν, ἔξω βάλλουσιν αὐτό. ὁ ἔχων ὦτα
ἀκουέτω.
15 Ἦσαν δὲ αὐτῷ ἐγγίζοντες πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρ-
2 τωλοὶ, ἀκούειν αὐτοῦ. καὶ διεγόγγυζον οἵ τε Φαρισαῖοι
καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες ὅτι Οὗτος ἁμαρτωλοὺς προσ-
3 δέχεται, καὶ συνεσθίει αὐτοῖς. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν
4 παραβολὴν ταύτην λέγων, Τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἔχων ἑ-

κατὸν πρόβατα, καὶ ἀπολέσας ἐξ αὐτῶν, ἓν οὐ καταλείπει
τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀ-
πολωλὸς, ἕως εὕρῃ αὐτό. καὶ εὑρὼν ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς 5
ὤμους αὐτοῦ χαίρων, καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον, συνκαλεῖ 6
τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας, λέγων αὐτοῖς, Συγχάρητέ
μοι, ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. λέγω ὑ- 7
μῖν ὅτι οὕτως χαρὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ἔσται ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ
μετανοοῦντι, ἢ ἐπὶ ἐνενήκοντα ἐννέα δικαίοις, οἵτινες οὐ
χρείαν ἔχουσιν μετανοίας. Ἢ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα 8
δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν μίαν, οὐχὶ ἅπτει λύχνον, καὶ
σαροῖ τὴν οἰκίαν, καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς, ἕως ὅτου εὕρῃ· καὶ 9
εὑροῦσα συνκαλεῖ τὰς φίλας καὶ γείτονας· λέγουσα, Συγ-
χάρητέ μοι, ὅτι εὗρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα. οὕτως 10
λέγω ὑμῖν, γίνεται χαρὰ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ ἐπὶ
ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι. Εἶπεν δέ, Ἄνθρωπός τις εἶχεν 11
δύο υἱούς. καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί, Πάτερ, 12
δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας. καὶ διεῖλεν αὐτοῖς
τὸν βίον. καὶ μετ᾽ οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν ἅπαντα 13
ὁ νεώτερος υἱὸς, ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν, καὶ ἐκεῖ
διεσκόρπισεν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, ζῶν ἀσώτως. δαπανήσαν- 14
τος δὲ αὐτοῦ πάντα ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὰ κατὰ τὴν χώραν
ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. καὶ πορευθεὶς ἐ- 15
κολλήθη ἑνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ ἔπεμψεν
αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους. καὶ ἐπεθύ- 16
μει γεμίσαι τὴν κοιλίαν αὐτό ἀπὸ τῶν κερατίων ὧν ἤσθιον
οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν, 17
ἔφη Πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου περισσεύουσιν ἄρτων,
ἐγὼ δὲ λιμῷ ὧδε ἀπόλλυμαι, ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς 18
τὸν πατέρα μου, καὶ ἐρῶ αὐτῷ, Πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐ-
ρανὸν, καὶ ἐνώπιόν σου, οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός 19
σου, ποίησόν με ὡς ἕνα τῶν μισθίων σου. καὶ ἀναστὰς 20
ἦλθεν πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ ἔτι δὲ αὐτοῦ, μακρὰν ἀπέ-
χοντος, εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἐσπλαγχνίσθη, καὶ
δραμὼν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφίλη-
σεν αὐτόν. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ υἱός, Πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν 21

οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός
22 σου. εἶπεν δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ, Ἐξε-
νέγκατε στολὴν τὴν πρώτην, καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε
δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς
23 πόδας, καὶ φέρετε τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν θύσατε, καὶ
24 φαγόντες εὐφρανθῶμεν, ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν,
καὶ ἀνέζησεν ἦν ἀπολωλὼς καὶ εὑρέθη. καὶ ἤρξαντο εὐ-
25 φραίνεσθαι. ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ,
καὶ ὡς ἐρχόμενος ἤγγισεν τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσεν συμφωνίας
26 καὶ χορῶν. καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα τῶν παίδων, ἐπυν-
27 θάνετο τί εἴη ταῦτα. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, ὅτι Ὁ ἀδελφός σου
ἥκει, καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, ὅτι
28 ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. Ὠργίσθη δὲ, καὶ οὐκ ἤθελεν
29 εἰσελθεῖν, ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει αὐτόν. ὁ
δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ πατρὶ, Ἰδοὺ τοσαῦτα ἔτη δουλεύω
σοι, καὶ οὐδέποτε ἐντολήν σου παρῆλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέ-
ποτε ἔδωκας ἔριφον, ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ.
30 ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος ὁ καταφαγών σου τὸν βίον μετὰ
31 πορνῶν, ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν σιτευτὸν. μόσχον ὁ δὲ
εἶπεν αὐτῷ, Τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ
32 ἐμὰ σά ἐστιν, εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀ-
δελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν, καὶ ἔζησεν καὶ ἀπολωλὼς καὶ
εὑρέθη.
16 Ἔλεγεν δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητάς Ἄνθρωπός τις ἦν
πλούσιος, ὃς εἶχεν οἰκονόμον, καὶ οὗτος διεβλήθη αὐτῷ ὡς
2 διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ φωνήσας αὐτὸν,
εἶπεν αὐτῷ, Τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ· ἀπόδος τὸν λόγον
3 τῆς οἰκονομίας σου, οὐ γὰρ δύνῃ ἔτι οἰκονομεῖν. εἶπεν
δὲ ἐν ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος, Τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου ἀ-
φαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ' ἐμοῦ· σκάπτειν οὐκ ἰσχύω,
4 ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι. ἔγνων τί ποιήσω, ἵνα ὅταν μεταστα-
θῶ ἐκ τῆς οἰκονομίας, δέξωνταί με εἰς τοὺς οἴκους ἑαυτῶν
5 καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα ἕκαστον τῶν χρεοφειλετῶν τοῦ
κυρίου ἑαυτοῦ, ἔλεγεν τῷ πρώτῳ, Πόσον ὀφείλεις τῷ κυ-
6 ρίῳ μου· ὁ δὲ εἶπεν, Ἑκατὸν βάτους ἐλαίου. ὁ δὲ εἶπεν

αὐτῷ, Δέξαι σου τὰ γράμματα καὶ καθίσας ταχέως γράψον
πεντήκοντα. ἔπειτα ἑτέρῳ εἶπεν, Σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις· 7
ὁ δὲ εἶπεν Ἑκατὸν κόρους σίτου. λέγει αὐτῷ, Δέξαι σου
τὰ γράμματα καὶ γράψον ὀγδοήκοντα. καὶ ἐπῄνεσεν ὁ 8
κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας, ὅτι φρονίμως ἐποίησεν,
ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱ-
οὺς τοῦ φωτὸς εἰς τὴν γενεὰν τὴν ἑαυτῶν εἰσιν Καὶ ἐγὼ 9
ὑμῖν λέγω, ἑαυτοῖς Ποιήσατε φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς
ἀδικίας, ἵνα ὅταν ἐκλίπῃ δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους
σκηνάς. ὁ πιστὸς ἐν ἐλαχίστῳ, καὶ ἐν πολλῷ πιστός ἐστιν. 10
καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄδικος καὶ ἐν πολλῷ ἄδικός ἐστιν εἰ 11
οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ μαμωνᾷ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθι-
νὸν τίς ὑμῖν πιστεύσει· καὶ εἰ ἐν τῷ ἀλλοτρίῳ πιστοὶ οὐκ 12
ἐγένεσθε, τὸ οὐδεὶς οἰκέτης δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύ- 13
ειν, ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει, καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ
ἑνὸς ἀνθέξεται, καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε
Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ. Ἤκουον δὲ ταῦτα πάντα οἱ 14
Φαρισαῖοι φιλάργυροι ὑπάρχοντες, καὶ ἐξεμυκτήριζον αὐ-
τόν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ὑμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς 15
ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ὁ δὲ Θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας
ὑμῶν, ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν, βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ
Θεοῦ ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται μέχρι Ἰωάννου, ἀπὸ τότε 16
ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίζεται, καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βι-
άζεται. εὐκοπώτερον δέ ἐστιν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν 17
παρελθεῖν, ἢ τοῦ νόμου μίαν κεραίαν πεσεῖν. πᾶς ὁ ἀπο- 18
λύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμῶν ἑτέραν μοιχεύει, καὶ
ὁ ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν, μοιχεύει. Ἄνθρω- 19
πος δέ τις ἦν πλούσιος, καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ
βύσσον, εὐφραινόμενος καθ᾽ ἡμέραν λαμπρῶς. πτωχὸς δέ 20
τις ὀνόματι Λάζαρος, ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ εἱλ-
κωμένος καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν πιπτόντων 21
ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου, ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχό-
μενοι ἐπέλειχον τὰ ἕλκη αὐτοῦ. ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν 22
πτωχὸν, καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν
κόλπον Ἀβραάμ, ἀπέθανεν δὲ καὶ ὁ πλούσιος, καὶ ἐτάφη,

23 καὶ ἐν τῷ ᾅδῃ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν
βασάνοις, ὁρᾷ Ἀβραὰμ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς
24 κόλποις αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπεν Πάτερ Ἀβραάμ,
ἐλέησόν με, καὶ πέμψον Λάζαρον, ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ
δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος, καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου,
25 ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. εἶπεν δὲ Ἀβραάμ, Τέ-
κνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες τὰ ἀγαθά σου ἐν τῇ ζωῇ σου,
καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά, νῦν δὲ ὧδε παρακαλεῖται, σὺ
26 δὲ ὀδυνᾶσαι. καὶ ἐν πάσιν τούτοις μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν
χάσμα μέγα ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἔνθεν
πρὸς ὑμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπε-
27 ρῶσιν. εἶπεν δέ, Ἐρωτῶ οὖν σε, πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν
28 εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου, ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς,
ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς
29 τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου. λέγει δὲ αὐτῷ Ἀβραάμ,
Ἔχουσι Μωϋσέα καὶ τοὺς προφήτας, ἀκουσάτωσαν αὐτῶν.
30 ὁ δὲ εἶπεν, Οὐχί πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ᾽ ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν
31 πορευθῇ πρὸς αὐτοὺς, μετανοήσουσιν. εἶπεν δὲ αὐτῷ, Εἰ
Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐάν τις
ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ, πεισθήσονται.
17 Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς, αὐτοῦ Ἀνένδεκτόν ἐστιν
2 τοῦ τὰ σκάνδαλα, μὴ ἐλθεῖν οὐαὶ δὲ δι᾽ οὗ ἔρχεται. λυσι-
τελεῖ αὐτῷ εἰ λίθος μυλικὸς περίκειται περὶ τὸν τράχηλον
αὐτοῦ, καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ἵνα σκανδαλίσῃ
3 τῶν μικρῶν τούτων. ἕνα προσέχετε ἑαυτοῖς. ἐὰν ἁμάρτῃ
ὁ ἀδελφός σου, ἐπιτίμησον αὐτῷ, καὶ ἐὰν μετανοήσῃ, ἄ-
4 φες αὐτῷ. καὶ ἐὰν ἑπτάκις τῆς ἡμέρας ἁμαρτήσῃ εἰς σὲ,
καὶ ἑπτάκις ἐπιστρέψῃ πρὸς σὲ, λέγων, Μετανοῶ, ἀφήσεις
5 αὐτῷ. Καὶ εἶπαν οἱ ἀπόστολοι τῷ Κυρίῳ, Πρόσθες ἡμῖν
6 πίστιν. εἶπεν δὲ ὁ Κύριος, Εἰ ἔχετε πίστιν ὡς κόκκον σι-
νάπεως, ἐλέγετε ἂν τῇ συκαμίνῳ ταύτῃ, Ἐκριζώθητι, καὶ
7 φυτεύθητι ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ ὑπήκουσεν ἂν ὑμῖν. τίς δὲ
ἐξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων ἀροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα, ὃς εἰσελ-
θόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἐρεῖ αὐτῷ Εὐθέως, Παρελθὼν ἀνάπεσε
8 ἀλλ᾽ οὐχὶ ἐρεῖ αὐτῷ, Ἑτοίμασον τί δειπνήσω, καὶ περιζω-

σάμενος διακόνει μοι, ἕως φάγω καὶ πίω, καὶ μετὰ ταῦτα
φάγεσαι καὶ πίεσαι σύ· μὴ ἔχει χάριν τῷ δούλῳ ὅτι ἐποίη- 9
σεν τὰ διαταχθέντα οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ποιήσητε πάντα 10
τὰ διαταχθέντα ὑμῖν, λέγετε ὅτι δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν, ὃ
ὠφείλομεν ποιῆσαι, πεποιήκαμεν. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πο- 11
ρεύεσθαι εἰς Ἰερουσαλήμ, καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ μέσον
Σαμαρίας καὶ Γαλιλαίας. καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ εἴς τινα 12
κώμην, ὑπήντησαν αὐτῷ δέκα λεπροὶ ἄνδρες, οἳ ἔστησαν
πόρρωθεν, καὶ αὐτοὶ ἦραν φωνὴν, λέγοντες, Ἰησοῦ ἐπι- 13
στάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς, Πορευθέντες 14
ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσιν καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν
αὐτοὺς, ἐκαθαρίσθησαν. εἷς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι ἰάθη, 15
ὑπέστρεψεν μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν, καὶ 16
ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, εὐχαριστῶν
αὐτῷ, καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρίτης ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς 17
εἶπεν, Οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν· οἱ ἐννέα ποῦ· οὐχ 18
εὑρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ Θεῷ, εἰ μὴ ὁ
ἀλλογενὴς οὗτος· καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἀναστὰς πορεύου, ἡ 19
πίστις σου σέσωκέν σε. Ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρι- 20
σαίων, πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀπεκρίθη αὐτοῖς
καὶ εἶπεν, Οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ μετὰ παρα-
τηρήσεως, οὐδὲ ἐροῦσιν, Ἰδοὺ ὧδε, ἤ, ἐκεῖ. Ἰδοὺ γὰρ, ἡ 21
βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστιν. Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς 22
μαθητάς, Ἐλεύσονται ἡμέραι ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡ-
μερῶν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῖν, καὶ οὐκ ὄψεσθε. καὶ 23
ἐροῦσιν ὑμῖν, Ἰδοὺ ἐκεῖ, Ἰδοὺ ὧδε, μὴ ἀπέλθητε μηδὲ διώ-
ξητε. ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν 24
οὐρανὸν εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν λάμπει, οὕτως ἔσται ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ. πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν 25
πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύ-
της. καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Νῶε, οὕτως ἔσται 26
καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ἤσθιον, ἔ- 27
πινον, ἐγάμουν, ἐγαμίζοντο ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσῆλθεν Νῶε
εἰς τὴν κιβωτόν, καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς, καὶ ἀπώλεσεν
ἅπαντας. ὁμοίως καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Λώτ, ἤ- 28

σθιον, ἔπινον, ἠγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον, ᾠκοδόμουν,
29 ᾗ δὲ ἡμέρᾳ ἐξῆλθεν Λὼτ ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξεν πῦρ καὶ
30 θεῖον ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας, κατὰ τὰ αὐτὰ
31 ἔσται ᾗ ἡμέρᾳ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀποκαλύπτεται. ἐν
ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὅς ἔσται ἐπὶ τοῦ δώματος, καὶ τὰ σκεύη
αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ καταβάτω ἆραι αὐτά, καὶ ὁ ἐν ἀγρῷ,
32 ὁμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω. μνημονεύετε τῆς
33 γυναικὸς Λώτ. ὅς ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ περιποι-
ήσασθαι ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὅς ἐὰν ἀπολέσει ζωογονήσει
34 αὐτὴν λέγω ὑμῖν, Ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης
35 μιᾶς, εἷς παραλημφθήσεται καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται. ἔ-
σονται δύο ἀλήθουσαι ἐπὶ τὸ αὐτό, ἡ μία παραλημφθήσεται
37 ἡ δὲ ἑτέρα ἀφεθήσεται. καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ,
Ποῦ, Κύριε· ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ὅπου τὸ σῶμα, ἐκεῖ καὶ οἱ
ἀετοὶ. ἐπισυναχθήσονται
18 Ἔλεγεν δὲ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσ-
2 εύχεσθαι, αὐτοὺς καὶ μὴ ἐνκακεῖν λέγων, Κριτής τις ἦν ἔν
τινι πόλει, τὸν Θεὸν μὴ φοβούμενος, καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐν-
3 τρεπόμενος, χήρα δὲ ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, καὶ ἤρχετο
πρὸς αὐτὸν, λέγουσα, Ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου
4 μου. καὶ οὐκ ἤθελεν ἐπὶ χρόνον, μετὰ δὲ ταῦτα εἶπεν ἐν
ἑαυτῷ, Εἰ καὶ τὸν Θεὸν οὐ φοβοῦμαι, οὐδὲ ἄνθρωπον ἐν-
5 τρέπομαι, διά γε τὸ παρέχειν μοι κόπον τὴν χήραν ταύτην,
ἐκδικήσω αὐτήν, ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑπωπιάζῃ με.
6 Εἶπεν δὲ ὁ Κύριος, Ἀκούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέ-
7 γει. ὁ δὲ Θεὸς οὐ μὴ ποιήσῃ τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν
αὐτοῦ τῶν βοώντων αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ μακροθυ-
8 μεῖ ἐπ' αὐτοῖς· λέγω ὑμῖν ὅτι ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν
ἐν τάχει. πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν ἆρα εὑρήσει
9 τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς· Εἶπεν δὲ καὶ πρός τινας τοὺς πε-
ποιθότας ἐφ' ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶν δίκαιοι, καὶ ἐξουθενοῦντας
10 τοὺς λοιποὺς, τὴν παραβολὴν ταύτην, Ἄνθρωποι δύο ἀνέ-
βησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι, ὁ εἷς Φαρισαῖος, καὶ ὁ
11 ἕτερος τελώνης. ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς ταῦτα προσηύχετο,
Ὁ Θεός, εὐχαριστῶ σοι, ὅτι οὐκ εἰμὶ ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν

ἀνθρώπων, ἅρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώ-
νης, νηστεύω δὶς τοῦ σαββάτου, ἀποδεκατεύω πάντα ὅσα 12
κτῶμαι. ὁ δὲ τελώνης μακρόθεν ἑστὼς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ 13
τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπᾶραι, εἰς τὸν οὐρανόν ἀλλ' ἔτυπτεν τὸ
στῆθος αὐτοῦ, λέγων, Ὁ Θεός, ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ.
λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐ- 14
τοῦ, ἢ γάρ ἐκεῖνον, ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται,
ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. Προσέφερον δὲ αὐτῷ 15
καὶ τὰ βρέφη, ἵνα αὐτῶν ἅπτηται. ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ
ἐπετίμων αὐτοῖς. ὁ δὲ Ἰησοῦς προσεκαλέσατο αὐτὰ λέ- 16
γων Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με, καὶ μὴ κωλύετε
αὐτά, τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ἀ- 17
μὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἂν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ
ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. Καὶ ἐπηρώτησέν 18
τις αὐτὸν ἄρχων, λέγων, Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζω-
ὴν αἰώνιον κληρονομήσω· εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Τί με 19
λέγεις ἀγαθόν· οὐδεὶς ἀγαθὸς, εἰ μὴ εἷς Θεός. τὰς ἐντο- 20
λὰς οἶδας, Μὴ μοιχεύσῃς, Μὴ φονεύσῃς, Μὴ κλέψῃς, Μὴ
ψευδομαρτυρήσῃς, Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα
σου. ὁ δὲ εἶπεν Ταῦτα πάντα ἐφύλαξα ἐκ νεότητος ἀκού- 21, 22
σας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Ἔτι ἕν σοι λείπει, πάντα ὅσα
ἔχεις πώλησον, καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν
οὐρανοῖς καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα 23
περίλυπος ἐγενήθη, ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα. ἰδὼν δὲ 24
αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχον-
τες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. εἰσπορεύονται, εὐκοπώ- 25
τερον γάρ ἐστιν κάμηλον διὰ τρήματος βελόνης εἰσελθεῖν,
ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. εἶπαν 26
δὲ οἱ ἀκούσαντες, Καὶ τίς δύναται σωθῆναι· ὁ δὲ εἶπεν 27
Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ. ἐστιν
Εἶπεν δὲ Πέτρος, Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφέντες τὰ ἴδια ἠκολουθήσα- 28
μέν σοι. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐδείς ἐστιν 29
ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν, ἢ γυναῖκα, ἢ ἀδελφοὺς, ἢ γονεῖς, ἢ τέ-
κνα ἕνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ὃς οὐχὶ μὴ ἀπολάβῃ 30
πολλαπλασίονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρ-

31 χομένῳ ζωὴν αἰώνιον. Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα, εἶπεν
πρὸς αὐτούς, Ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἰερουσαλὴμ καὶ τελε-
σθήσεται πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν τῷ υἱῷ
32 τοῦ ἀνθρώπου. παραδοθήσεται γὰρ τοῖς ἔθνεσιν καὶ ἐμ-
33 παιχθήσεται, καὶ ὑβρισθήσεται, καὶ ἐμπτυσθήσεται, καὶ
μαστιγώσαντες ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ
34 ἀναστήσεται. καὶ αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν, καὶ ἦν τὸ
ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ
35 λεγόμενα. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίζειν αὐτὸν εἰς Ἰερειχὼ,
36 τυφλός τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν ἐπαιτῶν, ἀκούσας δὲ
37 ὄχλου διαπορευομένου, ἐπυνθάνετο τί εἴη τοῦτο. ἀπήγ-
38 γειλαν δὲ αὐτῷ ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται. καὶ
39 ἐβόησεν λέγων, Ἰησοῦ, υἱὲ Δαυείδ ἐλέησόν με. καὶ οἱ προ-
άγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα σιγήσῃ αὐτὸς δὲ πολλῷ μᾶλλον
40 ἔκραζεν, Υἱὲ Δαυείδ ἐλέησόν με. σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐ-
κέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν. ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ
41 ἐπηρώτησεν αὐτόν, Τί σοι θέλεις ποιήσω· ὁ δὲ εἶπεν Κύ-
42 ριε, ἵνα ἀναβλέψω. καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Ἀνάβλεψον,
43 ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. Καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψεν καὶ
ἠκολούθει αὐτῷ, δοξάζων τὸν Θεόν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν
ἔδωκεν αἶνον τῷ Θεῷ.

19, 2 Καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἰερειχώ. καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀ-
νόματι καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης,
3 καὶ ἦν πλούσιος, καὶ ἐζήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστιν καὶ
4 οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. καὶ
προδραμὼν εἰς τὸ ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν ἵνα
5 ἴδῃ αὐτόν, ὅτι ἐκείνης ἤμελλεν διέρχεσθαι. καὶ ὡς ἦλ-
θεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν,
Ζακχαῖε, σπεύσας κατάβηθι, σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου
6 δεῖ με μεῖναι. Καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐ-
7 τὸν χαίρων. Καὶ ἰδόντες πάντες διεγόγγυζον, λέγοντες, ὅτι
8 Παρὰ ἁμαρτωλῷ ἀνδρὶ εἰσῆλθεν καταλῦσαι. σταθεὶς δὲ
Ζακχαῖος εἶπεν πρὸς τὸν Κύριον, Ἰδού, τὰ ἡμίσεια μου,
τῶν ὑπαρχόντων Κύριε, τοῖς πτωχοῖς, δίδωμι καὶ εἴ τινός
9 τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. εἶπεν δὲ πρὸς

αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ὅτι Σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγέ-
νετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἦλθεν γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ 10
ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός. Ἀκουόντων δὲ 11
αὐτῶν ταῦτα, προσθεὶς εἶπεν παραβολὴν, διὰ τὸ ἐγγὺς εἶ-
ναι Ἰερουσαλὴμ, αὐτὸν, καὶ δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι παραχρῆμα
μέλλει ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀναφαίνεσθαι. εἶπεν οὖν, 12
Ἄνθρωπός τις εὐγενὴς ἐπορεύθη εἰς χώραν μακρὰν, λα-
βεῖν ἑαυτῷ βασιλείαν, καὶ ὑποστρέψαι. καλέσας δὲ δέκα 13
δούλους ἑαυτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς, καὶ εἶπεν πρὸς
αὐτούς, Πραγματεύσασθε ἐν ᾧ ἔρχομαι. οἱ δὲ πολῖται αὐ- 14
τοῦ ἐμίσουν αὐτόν, καὶ ἀπέστειλαν πρεσβείαν ὀπίσω αὐτοῦ,
λέγοντες, Οὐ θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ' ἡμᾶς. καὶ ἐ- 15
γένετο ἐν τῷ ἐπανελθεῖν αὐτὸν λαβόντα τὴν βασιλείαν, καὶ
εἶπεν φωνηθῆναι αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους, οἷς δεδώκει
τὸ ἀργύριον, ἵνα γνοῖ τίς τί διεπραγματεύσαντο παρεγέ- 16
νετο δὲ ὁ πρῶτος, λέγων, Κύριε, ἡ μνᾶ σου δέκα προσ-
ηργάσατο μνᾶς. καὶ εἶπεν αὐτῷ, Εὖγε ἀγαθὲ δοῦλε, ὅτι 17
ἐν ἐλαχίστῳ πιστὸς ἐγένου, ἴσθι ἐξουσίαν ἔχων ἐπάνω δέκα
πόλεων. καὶ ἦλθεν ὁ δεύτερος, λέγων, ἡ μνᾶ σου, Κύριε, 18
ἐποίησεν πέντε μνᾶς. εἶπεν δὲ καὶ τούτῳ, Καὶ σὺ ἐπάνω 19
γίνου πέντε πόλεων. Καὶ ὁ ἕτερος ἦλθεν λέγων, Κύριε, 20
ἰδοὺ, ἡ μνᾶ σου, ἣν εἶχον ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ, ἐ- 21
φοβούμην γάρ σε, ὅτι ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἶ, αἴρεις ὃ οὐκ
ἔθηκας, καὶ θερίζεις ὃ οὐκ ἔσπειρας. λέγει αὐτῷ, Ἐκ τοῦ 22
στόματός σου κρίνω σε, πονηρὲ δοῦλε. ᾔδεις ὅτι ἐγὼ ἄν-
θρωπος αὐστηρός εἰμι, αἴρων ὃ οὐκ ἔθηκα, καὶ θερίζων ὃ
οὐκ ἔσπειρα, καὶ διατί οὐκ ἔδωκάς μου τὸ ἀργύριον ἐπὶ 23
τράπεζαν, κἀγὼ ἐλθὼν σὺν τόκῳ ἂν αὐτὸ· ἔπραξα καὶ τοῖς 24
παρεστῶσιν εἶπεν, Ἄρατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν, καὶ δότε τῷ
τὰς δέκα μνᾶς ἔχοντι. καὶ εἶπαν αὐτῷ, Κύριε, ἔχει δέκα 25
μνᾶς. λέγω ὑμῖν ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι δοθήσεται, ἀπὸ δὲ τοῦ 26
μὴ ἔχοντος, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται πλὴν τοὺς ἐχθρούς μου 27
τούτους τοὺς μὴ θελήσαντάς με βασιλεῦσαι ἐπ' αὐτοὺς, ἀ-
γάγετε ὧδε, καὶ κατασφάξατε αὐτοὺς ἔμπροσθέν μου. Καὶ 28
εἰπὼν ταῦτα, ἐπορεύετο ἔμπροσθεν ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσό-

29 λυμα. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤγγισεν εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν
πρὸς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον ἐλαιῶν, ἀπέστειλεν δύο τῶν
30 μαθητῶν εἰπὼν, Ὑπάγετε εἰς τὴν κατέναντι κώμην, ἐν ᾗ
εἰσπορευόμενοι εὑρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς
πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισεν καὶ λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε.
31 καὶ ἐάν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ, Διατί λύετε· οὕτως ἐρεῖτε ὅτι ὁ Κύ-
32 ριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει. ἀπελθόντες δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι,
33 εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς. λυόντων δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον,
34 εἶπαν οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτούς, Τί λύετε τὸν πῶλον· οἱ
35 δὲ εἶπαν, ὅτι Ὁ κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει. καὶ ἤγαγον αὐ-
τὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιρίψαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐπὶ
36 τὸν πῶλον, ἐπεβίβασαν τὸν Ἰησοῦν. πορευομένου δὲ αὐ-
37 τοῦ, ὑπεστρώννυον τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ. ἐγγίζοντος
δὲ αὐτοῦ ἤδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ Ὄρους τῶν ἐλαιῶν,
ἤρξαντο ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν χαίροντες αἰνεῖν τὸν
38 Θεὸν φωνῇ μεγάλῃ περὶ πασῶν ὧν εἶδον δυνάμεων, λέγον-
τες, Εὐλογημένος ὁ βασιλεὺς ἐν ὀνόματι Κυρίου, ἐν οὐρα-
39 νῷ εἰρήνη, καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις. καί τινες τῶν Φαρισαίων
ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπαν πρὸς αὐτόν, Διδάσκαλε, ἐπιτίμησον
40 τοῖς μαθηταῖς σου. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν Λέγω ὑμῖν ὅτι, ἐ-
41 ὰν οὗτοι σιωπήσουσιν οἱ λίθοι κράξουσιν Καὶ ὡς ἤγγισεν,
42 ἰδὼν τὴν πόλιν, ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτήν λέγων ὅτι Εἰ ἔγνως
καὶ σὺ, καίγε ἐν τῇ ἡμέρᾳ σου ταύτῃ, τὰ πρὸς εἰρήνην σου,
43 νῦν δὲ ἐκρύβη ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου. ὅτι ἥξουσιν ἡμέραι
ἐπὶ σὲ, καὶ παρεμβαλοῦσιν οἱ ἐχθροί σου χάρακά σοι, καὶ
44 περικυκλώσουσίν σε, καὶ συνέξουσίν σε πάντοθεν, καὶ ἐ-
δαφιοῦσίν σε καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοί, καὶ οὐκ ἀφήσουσιν
λίθον ἐπὶ λίθον ἐν σοί ἀνθ' ὧν οὐκ ἔγνως τὸν καιρὸν τῆς
45 ἐπισκοπῆς σου. Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλ-
46 λειν τοὺς πωλοῦντας λέγων αὐτοῖς, Γέγραπται, Καὶ ἔσται
Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε
47 σπήλαιον λῃστῶν. Καὶ ἦν διδάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ
ἱερῷ, οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν ἀ-
48 πολέσαι, καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ, καὶ οὐχ εὕρισκον τὸ τί
ποιήσωσιν, ὁ λαὸς γὰρ ἅπας ἐξεκρέμετο αὐτοῦ ἀκούων.

Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν διδάσκοντος αὐτοῦ τὸν 20
λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐαγγελιζομένου, ἐπέστησαν οἱ ἱερεῖς
καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις, καὶ εἶπαν λέγον- 2
τες, πρὸς αὐτόν, εἶπον ἡμῖν, ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς,
ἢ τίς ἐστιν ὁ δούς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην· ἀποκριθεὶς 3
δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς, Ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον, καὶ εἴ-
πατέ μοι, τὸ βάπτισμα Τὸ Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν, ἢ ἐξ 4
ἀνθρώπων· οἱ δὲ συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτοὺς, λέγοντες, 5
ὅτι Ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ, Διατί οὐκ ἐπιστεύσατε
αὐτῷ· ἐὰν δὲ εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, ὁ λαὸς ἅπας κατα- 6
λιθάσει ἡμᾶς, πεπεισμένος γάρ ἐστιν Ἰωάννην προφήτην
εἶναι. καὶ ἀπεκρίθησαν μὴ εἰδέναι πόθεν. καὶ ὁ Ἰη- 7, 8
σοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ
ταῦτα ποιῶ. Ἤρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν παραβο- 9
λὴν ταύτην, Ἄνθρωπός ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ ἐξέδετο
αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν χρόνους ἱκανούς, καὶ 10
καιρῷ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦλον, ἵνα ἀπὸ τοῦ
καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος δώσουσιν αὐτῷ, οἱ δὲ γεωργοὶ ἐξ-
απέστειλαν αὐτὸν, δείραντες κενόν. καὶ προσέθετο ἕτερον 11
πέμψαι δοῦλον, οἱ δὲ κἀκεῖνον δείραντες καὶ ἀτιμάσαν-
τες, ἐξαπέστειλαν κενόν. καὶ προσέθετο τρίτον, πέμψαι οἱ 12
δὲ καὶ τοῦτον τραυματίσαντες ἐξέβαλον. εἶπεν δὲ ὁ κύ- 13
ριος τοῦ ἀμπελῶνος, Τί ποιήσω· πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν
ἀγαπητόν, ἴσως τοῦτον ἐντραπήσονται. ἰδόντες δὲ αὐτὸν 14
οἱ γεωργοὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους λέγοντες, Οὗτός ἐ-
στιν ὁ κληρονόμος, ἀποκτείνωμεν αὐτόν, ἵνα ἡμῶν γένηται
ἡ κληρονομία. καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, 15
ἀπέκτειναν. τί οὖν ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος·
ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους, καὶ δώσει 16
τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. ἀκούσαντες δὲ εἶπαν Μὴ γένοιτο.
ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς εἶπεν Τί οὖν ἐστιν τὸ γεγραμμένον 17
τοῦτο, Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐ-
γενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας· πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ' ἐκεῖνον τὸν 18
λίθον, συνθλασθήσεται, ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν.
Καὶ ἐζήτησαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐπιβαλεῖν ἐπ' 19

αὐτὸν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν λαόν,
ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς εἶπεν τὴν παραβολὴν ταύτην
20 καὶ παρατηρήσαντες ἀπέστειλαν ἐνκαθέτους, ὑποκρινομέ-
νους ἑαυτοὺς δικαίους εἶναι, ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λό-
γου, ὥστε παραδοῦναι αὐτὸν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ
21 ἡγεμόνος. καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες, Διδάσκαλε,
οἴδαμεν ὅτι ὀρθῶς λέγεις καὶ διδάσκεις, καὶ οὐ λαμβάνεις
πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις.
22, 23 ἔξεστιν ἡμᾶς Καίσαρι φόρον δοῦναι, ἢ οὔ· κατανοήσας δὲ
24 αὐτῶν τὴν πανουργίαν, εἶπεν πρὸς αὐτούς, Δείξατέ μοι δη-
νάριον, τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφήν· οἱ δὲ εἶπαν Καίσα-
25 ρος. ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς τοίνυν Ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος,
26 Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. Καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλα-
βέσθαι αὐτοῦ ῥήματος ἐναντίον τοῦ λαοῦ, καὶ θαυμάσαντες
27 ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ, ἐσίγησαν. Προσελθόντες δέ τινες
τῶν Σαδδουκαίων, οἱ ἀντιλέγοντες ἀνάστασιν μὴ εἶναι, ἐ-
28 πηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες, Διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν
ἡμῖν, ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα, καὶ οὗ-
τος ἄτεκνος, ᾖ ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, καὶ
29 ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἑπτὰ οὖν ἀδελ-
φοὶ ἦσαν, καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν γυναῖκα, ἀπέθανεν ἄτεκνος,
30, 31 καὶ ὁ δεύτερος καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν. ὡσαύτως δὲ
32 καὶ οἱ ἑπτὰ οὐ κατέλιπον τέκνα, καὶ ἀπέθανον. ὕστερον
33 καὶ ἡ γυνὴ. ἀπέθανεν ἡ γυνή· οὖν ἐν τῇ ἀναστάσει, τίνος
34 αὐτῶν γίνεται γυνὴ οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα. καὶ
εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου γαμοῦσιν
35 καὶ γαμίσκονται οἱ δὲ καταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου
τυχεῖν καὶ τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν, οὔτε γαμοῦσιν,
36 οὔτε γαμίζονται, οὔτε γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι δύνανται, ἰσάγ-
γελοι γάρ εἰσιν καὶ υἱοί εἰσιν θεοῦ, τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ
37 ὄντες. ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροὶ καὶ Μωϋσῆς ἐμήνυσεν
ἐπὶ τῆς βάτου, ὡς λέγει Κύριον τὸν Θεὸν Ἀβραὰμ καὶ Θεὸν
38 Ἰσαὰκ καὶ Θεὸν Ἰακώβ. Θεὸς δὲ οὐκ ἔστιν νεκρῶν, ἀλλὰ
39 ζώντων, πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶσιν. ἀποκριθέντες δέ τινες τῶν
40 γραμματέων εἶπαν Διδάσκαλε, καλῶς εἶπας. οὐκέτι γὰρ

ἐτόλμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐδέν. Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς, 41
Πῶς λέγουσιν τὸν Χριστὸν εἶναι· Δαυείδ υἱόν αὐτὸς γὰρ 42
Δαυείδ λέγει ἐν βίβλῳ ψαλμῶν, Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ
μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑ- 43
ποπόδιον τῶν ποδῶν σου. Δαυείδ οὖν Κύριον αὐτὸν καλεῖ 44
καὶ πῶς αὐτοῦ υἱός ἐστιν· Ἀκούοντος δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ, 45
εἶπεν τοῖς μαθηταῖς Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν 46
θελόντων περιπατεῖν ἐν στολαῖς, καὶ φιλούντων ἀσπασμοὺς
ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς,
καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις, οἳ κατεσθίουσιν τὰς οἰ- 47
κίας τῶν χηρῶν, καὶ προφάσει μακρὰ προσεύχονται. οὗτοι
λήμψονται περισσότερον κρίμα.

Ἀναβλέψας δὲ εἶδεν τοὺς βάλλοντας εἰς τὸ γαζοφυλάκιον **21**
τὰ δῶρα αὐτῶν πλουσίους, εἶδεν δέ τινα χήραν πενιχρὰν 2
βάλλουσαν ἐκεῖ δύο λεπτά, καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν, 3
ὅτι ἡ χήρα ἡ πτωχὴ αὕτη πλείω πάντων ἔβαλεν, ἅπαντες 4
γὰρ οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα
αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἅπαντα τὸν βίον ὃν εἶχεν
ἔβαλεν Καί τινων λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ, ὅτι λίθοις κα- 5
λοῖς καὶ ἀναθέμασιν κεκόσμηται, εἶπεν Ταῦτα ἃ θεωρεῖτε, 6
ἐλεύσονται ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ ἀφεθήσεται λίθος, ἐπὶ λίθῳ
ὃς οὐ καταλυθήσεται. ἐπηρώτησαν δὲ αὐτὸν, λέγοντες, 7
Διδάσκαλε, πότε οὖν ταῦτα ἔσται· καὶ τί τὸ σημεῖον, ὅταν
μέλλῃ ταῦτα γίνεσθαι· ὁ δὲ εἶπεν Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε, 8
πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες, Ἐγώ
εἰμι, καί Ὁ καιρὸς ἤγγικεν μὴ πορευθῆτε ὀπίσω αὐτῶν.
ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ πτοη- 9
θῆτε, δεῖ γὰρ ταῦτα γενέσθαι πρῶτον, ἀλλ᾽ οὐκ εὐθέως τὸ
τέλος. Τότε ἔλεγεν αὐτοῖς, Ἐγερθήσεται ἔθνος ἐπ ἔθνος, 10
καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, σεισμοί τε μεγάλοι καὶ κατὰ 11
τόπους λιμοὶ καὶ λοιμοὶ ἔσονται, φόβητρά τε καὶ σημεῖα ἀπ᾽
οὐρανοῦ μεγάλα ἔσται. πρὸ δὲ τούτων πάντων ἐπιβαλοῦ- 12
σιν ἐφ᾽ ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ διώξουσιν παραδιδόντες
εἰς τὰς συναγωγὰς καὶ φυλακάς, ἀπαγομένους ἐπὶ βασι-
λεῖς καὶ ἡγεμόνας, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου. ἀποβήσεται 13

14 ὑμῖν εἰς μαρτύριον. θέτε οὖν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν μὴ
15 προμελετᾶν ἀπολογηθῆναι, ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ
σοφίαν, ᾗ οὐ δυνήσονται ἀντιστῆναι ᾗ ἀντειπεῖν ἅπαντες οἱ
16 ἀντικείμενοι ὑμῖν. παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων
καὶ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν καὶ φίλων, καὶ θανατώσουσιν
17 ἐξ ὑμῶν. καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνο-
18 μά μου. καὶ θρὶξ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται.
19, 20 ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. Ὅταν
δὲ ἴδητε κυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων Ἰερουσαλήμ, τότε
21 γνῶτε ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς. τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ,
φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς, ἐκχωρείτω-
σαν, καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν.
22 ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὗταί εἰσιν τοῦ πλησθῆναι πάντα
23 τὰ γεγραμμένα. οὐαὶ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς
θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, ἔσται γὰρ ἀνάγκη
24 μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὀργὴ τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ πεσοῦν-
ται στόματι μαχαίρης, καὶ αἰχμαλωτισθήσονται εἰς τὰ ἔθνη,
πάντα καὶ Ἰερουσαλὴμ ἔσται πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν, ἄχρι
25 οὗ πληρωθῶσιν καιροὶ ἐθνῶν. καὶ ἔσονται σημεῖα ἐν ἡ-
λίῳ καὶ σελήνῃ καὶ ἄστροις, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἐθνῶν
26 ἐν ἀπορίᾳ, ἤχους θαλάσσης καὶ σάλου, ἀποψυχόντων ἀν-
θρώπων ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ
οἰκουμένῃ, αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται,
27 καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νε-
28 φέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. ἀρχομένων δὲ
τούτων γίνεσθαι, ἀνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑ-
29 μῶν, διότι ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν. Καὶ εἶπεν παρα-
30 βολὴν αὐτοῖς, Ἴδετε τὴν συκῆν καὶ πάντα τὰ δένδρα, ὅταν
προβάλωσιν ἤδη, βλέποντες ἀφ' ἑαυτῶν γινώσκετε ὅτι ἤδη
31 ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν. οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα
γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.
32 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως ἂν
33 πάντα γένηται. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ
34 δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρελεύσονται Προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς,
μήποτε βαρηθῶσιν ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ

καὶ μερίμναις βιωτικαῖς, καὶ ἐπιστῇ ἐφ' ὑμᾶς αἰφνίδιος ἡ ἡ-
μέρα ἐκείνη, ὡς παγὶς ἐπεισελεύσεται γὰρ ἐπὶ πάντας τοὺς 35
καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. Ἀγρυπνεῖτε δὲ 36
ἐν παντὶ καιρῷ δεόμενοι ἵνα κατισχύσητε ἐκφυγεῖν ταῦτα
πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι, καὶ σταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ
υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ διδά- 37
σκων, τὰς δὲ νύκτας ἐξερχόμενος ηὐλίζετο εἰς τὸ ὄρος τὸ
καλούμενον ἐλαιῶν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὤρθριζεν πρὸς αὐτὸν 38
ἐν τῷ ἱερῷ ἀκούειν αὐτοῦ.

Ἤγγιζεν δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων, ἡ λεγομένη πάσχα. **22**
καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς ἀνέλω- 2
σιν αὐτόν, ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν. Εἰσῆλθεν δὲ Σατα- 3
νᾶς εἰς Ἰούδαν τὸν καλούμενον Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ
ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα. καὶ ἀπελθὼν συνελάλησεν τοῖς ἀρ- 4
χιερεῦσιν καὶ στρατηγοῖς τὸ πῶς αὐτοῖς. παραδῷ αὐτὸν
καὶ ἐχάρησαν, καὶ συνέθεντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι. καὶ 5, 6
ἐξωμολόγησεν καὶ ἐζήτει εὐκαιρίαν τοῦ παραδοῦναι αὐ-
τὸν ἄτερ ὄχλου. αὐτοῖς Ἦλθεν δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων, 7
ἐν ᾗ ἔδει θύεσθαι τὸ πάσχα. καὶ ἀπέστειλεν Πέτρον καὶ 8
Ἰωάννην, εἰπών, Πορευθέντες ἑτοιμάσατε ἡμῖν τὸ πάσχα,
ἵνα φάγωμεν. οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, Ποῦ θέλεις ἑτοιμάσωμεν· 9
ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ἰδοὺ εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν, 10
συναντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων, ἀ-
κολουθήσατε αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν εἰς ἣν εἰσπορεύεται. καὶ 11
ἐρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότῃ τῆς οἰκίας, Λέγει σοι ὁ διδάσκαλος,
Ποῦ ἐστιν τὸ κατάλυμα ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν
μου φάγω· κἀκεῖνος ὑμῖν δείξει ἀνάγαιον μέγα ἐστρωμέ- 12
νον, ἐκεῖ ἑτοιμάσατε. ἀπελθόντες δὲ εὗρον καθὼς εἰρήκει 13
αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα, 14
ἀνέπεσεν καὶ οἱ ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ, καὶ εἶπεν πρὸς αὐ- 15
τούς, Ἐπιθυμίᾳ ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ πάσχα φαγεῖν μεθ'
ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν, λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐκέτι οὐ 16
μὴ φάγω αὐτὸ ἕως ὅτου πληρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θε-
οῦ. καὶ δεξάμενος ποτήριον, εὐχαριστήσας εἶπεν Λάβετε 17
τοῦτο, καὶ διαμερίσατε εἰς ἑαυτούς, λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐ 18

μὴ πίω ἀπὸ τοῦ νῦν ἀπὸ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως
19 ὅτου ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἔλθῃ. καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαρι-
στήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς, λέγων, Τοῦτό ἐστιν τὸ
σῶμά μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον, τοῦτο ποιεῖτε εἰς ἐμὴν
20 ἀνάμνησιν. καὶ τὸ ποτήριον ὡσαύτως μετὰ τὸ δειπνῆσαι,
λέγων, Τοῦτο τὸ ποτήριον, ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί
21 μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυννόμενον πλὴν ἰδοὺ, ἡ χεὶρ τοῦ
22 παραδιδόντος με μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης. ὅτι ὁ υἱὸς
μὲν τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὸ ὡρισμένον, πορεύεται πλὴν οὐαὶ
23 τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ παραδίδοται. καὶ αὐτοὶ ἤρξαντο
συζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς τὸ τίς ἄρα εἴη ἐξ αὐτῶν ὁ τοῦτο μέλ-
24 λων πράσσειν. Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς τὸ, τίς
25 αὐτῶν δοκεῖ εἶναι μείζων. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Οἱ βασιλεῖς
τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτῶν,
26 εὐεργέται καλοῦνται. ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλ' ὁ μείζων ἐν
ὑμῖν, γινέσθω ὡς ὁ νεώτερος, καὶ ὁ ἡγούμενος ὡς ὁ διακο-
27 νῶν. τίς γὰρ μείζων, ὁ ἀνακείμενος ἢ ὁ διακονῶν· οὐχὶ ὁ
28 ἀνακείμενος· ἐγὼ δὲ ἐν μέσῳ ὑμῶν εἰμι ὡς ὁ διακονῶν. ὑ-
μεῖς δέ ἐστε οἱ διαμεμενηκότες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς
29 μου, κἀγὼ διατίθεμαι ὑμῖν, καθὼς διέθετό μοι ὁ πατήρ
30 μου, βασιλείαν, ἵνα ἔσθητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης
μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, καὶ καθήσεσθε ἐπὶ θρόνων κρί-
31 νοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ. Σίμων Σίμων, ἰδοὺ
32 ὁ Σατανᾶς ἐξῃτήσατο ὑμᾶς, τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σῖτον, ἐγὼ
δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ, ἵνα μὴ ἐκλίπῃ ἡ πίστις σου, καὶ σύ
33 ποτε ἐπιστρέψας, στήρισον τοὺς ἀδελφούς σου. ὁ δὲ εἶπεν
αὐτῷ, Κύριε, μετὰ σοῦ ἕτοιμός εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς
34 θάνατον πορεύεσθαι. ὁ δὲ εἶπεν Λέγω σοι, Πέτρε, οὐ φω-
νήσει σήμερον ἀλέκτωρ, ἕως τρίς ἀπαρνήσῃ μή εἰδέναι με.
35 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ βαλλαντίου καὶ
πήρας καὶ ὑποδημάτων, μή τινος ὑστερήσατε· οἱ δὲ εἶπαν
36 Οὐθενός. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ἀλλὰ νῦν ὁ ἔχων βαλλάντιον
ἀράτω, ὁμοίως καὶ πήραν, καὶ ὁ μὴ ἔχων, πωλησάτω τὸ
37 ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἀγορασάτω μάχαιραν. λέγω γὰρ ὑμῖν
ὅτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι ἐν ἐμοί, τὸ Καὶ

μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη, καὶ γὰρ τὸ περὶ ἐμοί τέλος ἔχει.
οἱ δὲ εἶπαν Κύριε, ἰδοὺ μάχαιραι ὧδε δύο. ὁ δὲ εἶπεν αὐ- 38
τοῖς, Ἱκανόν ἐστιν Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς 39
τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταί
γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου, εἶπεν αὐτοῖς, Προσεύχεσθε μὴ 40
εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν. καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη ἀπ' αὐτῶν 41
ὡσεὶ λίθου βολήν, καὶ θεὶς τὰ γόνατα προσηύχετο, λέγων, 42
Πάτερ, εἰ βούλει παρενέγκαι τοῦτο τὸ ποτήριον ἀπ' ἐμοῦ,
πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου, ἀλλὰ τὸ σὸν γινέσθω ὤφθη δὲ 43
αὐτῷ ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν. καὶ γενόμε- 44
νος ἐν ἀγωνίᾳ, ἐκτενέστερον προσηύχετο. καὶ ἐγένετο ὁ
ἱδρὼς αὐτοῦ ὡσεὶ θρόμβοι αἵματος καταβαίνοντος ἐπὶ τὴν
γῆν. καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς ἐλθὼν πρὸς τοὺς 45
μαθητὰς εὗρεν κοιμωμένους αὐτοὺς ἀπὸ τῆς λύπης, καὶ 46
εἶπεν αὐτοῖς, Τί καθεύδετε· ἀναστάντες προσεύχεσθε, ἵνα
μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν. Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ 47
ὄχλος, καὶ ὁ λεγόμενος Ἰούδας εἷς τῶν δώδεκα προήρχετο
αὐτούς καὶ ἤγγισεν τῷ Ἰησοῦ φιλῆσαι αὐτόν. Ἰησοῦς δὲ 48
εἶπεν αὐτῷ, Ἰούδα, φιλήματι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παρα-
δίδως· ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ ἐσόμενον, εἶπαν Κύριε, 49
εἰ πατάξομεν ἐν μαχαίρῃ καὶ ἐπάταξεν εἷς τις ἐξ αὐτῶν τοῦ 50
ἀρχιερέως, τὸν δοῦλον καὶ ἀφεῖλεν τὸ οὖς αὐτοῦ τὸ δεξιόν.
ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἐᾶτε ἕως τούτου. καὶ ἁψά- 51
μενος τοῦ ὠτίου, ἰάσατο αὐτόν. εἶπεν δὲ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς 52
παραγενομένους πρὸς αὐτὸν ἀρχιερεῖς καὶ στρατηγοὺς τοῦ
ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους, Ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξεληλύθατε μετὰ
μαχαιρῶν καὶ ξύλων· καθ' ἡμέραν ὄντος μου μεθ' ὑμῶν ἐν 53
τῷ ἱερῷ, οὐκ ἐξετείνατε τὰς χεῖρας ἐπ' ἐμέ. ἀλλ' αὕτη ἐστὶν
ὑμῶν ἡ ὥρα, καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ σκότους. Συλλαβόντες 54
δὲ αὐτὸν ἤγαγον, καὶ εἰσήγαγον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχι-
ερέως. ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει μακρόθεν. περιαψάντων 55
δὲ πῦρ ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς, καὶ συνκαθισάντων ἐκάθητο ὁ
Πέτρος μέσος αὐτῶν, ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν παιδίσκη τις καθή- 56
μενον πρὸς τὸ φῶς, καὶ ἀτενίσασα αὐτῷ, εἶπεν Καὶ οὗτος
σὺν αὐτῷ ἦν. ὁ δὲ ἠρνήσατο αὐτὸν λέγων, οὐκ οἶδα αὐ- 57

58 τόν. Γύναι, καὶ μετὰ βραχὺ ἕτερος ἰδὼν αὐτὸν ἔφη, Καὶ
59 σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ. ὁ δὲ Πέτρος ἔφη Ἄνθρωπε, οὐκ εἰμί. καὶ
διαστάσης ὡσεὶ ὥρας μιᾶς, ἄλλος τις διϊσχυρίζετο, λέγων,
Ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦν, καὶ γὰρ Γαλιλαῖός
60 ἐστιν. εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος, Ἄνθρωπε, οὐκ οἶδα ὃ λέγεις.
καὶ παραχρῆμα, ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ, ἐφώνησεν ἀλέκτωρ.
61 καὶ στραφεὶς ὁ Κύριος ἐνέβλεψεν τῷ Πέτρῳ. καὶ ὑπεμνή-
σθη ὁ Πέτρος τοῦ λόγου τοῦ Κυρίου, ὡς εἶπεν αὐτῷ, ὅτι
62 Πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι, σήμερον ἀπαρνήσῃ με τρίς. καὶ
63 ἐξελθὼν ἔξω ἔκλαυσεν πικρῶς. καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνέχον-
64 τες αὐτὸν ἐνέπαιζον αὐτῷ, δέροντες. καὶ περικαλύψαντες
αὐτὸν, ἐπηρώτων λέγοντες, Προφήτευσον, τίς ἐστιν ὁ παί-
65 σας σε· καὶ ἕτερα πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν.
66 Καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λα-
οῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς, καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς
τὸ συνέδριον αὐτῶν λέγοντες εἴ σύ εἴ ὁ Χριστός εἶπον ἡμῖν
67, 68 εἶπεν δὲ αὐτοῖς, Ἐὰν ὑμῖν εἴπω, οὐ μὴ πιστεύσητε, ἐὰν
69 δὲ ἐρωτήσω, οὐ μὴ ἀποκριθῆτε Ἀπὸ τοῦ νῦν δὲ ἔσται ὁ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ
70 Θεοῦ. εἶπαν δὲ πάντες, Σὺ οὖν εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ· ὁ δὲ
71 πρὸς αὐτοὺς ἔφη, Ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐγώ εἰμι. οἱ δὲ εἶπαν
Τί ἔτι ἔχομεν μαρτυρίας· χρείαν αὐτοὶ γὰρ ἠκούσαμεν ἀπὸ
τοῦ στόματος αὐτοῦ.

23 Καὶ ἀναστὰν ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν, ἤγαγον αὐτὸν ἐ-
2 πὶ τὸν Πειλᾶτον. ἤρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ λέγοντες,
Τοῦτον εὕραμεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος, ἡμῶν καὶ κωλύ-
οντα φόρους Καίσαρι διδόναι, καὶ λέγοντα ἑαυτὸν Χριστὸν
3 βασιλέα εἶναι. ὁ δὲ Πειλᾶτος ἠρώτησεν αὐτὸν, λέγων, Σὺ
εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ἔφη,
4 Σὺ λέγεις. ὁ δὲ Πειλᾶτος εἶπεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ
τοὺς ὄχλους, Οὐδὲν εὑρίσκω αἴτιον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ.
5 οἱ δὲ ἐπίσχυον, λέγοντες, ὅτι Ἀνασείει τὸν λαὸν, διδάσκων
καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας
6 ἕως ὧδε. Πειλᾶτος δὲ ἀκούσας ἐπηρώτησεν εἰ ὁ ἄνθρωπος
7 Γαλιλαῖός ἐστιν, καὶ ἐπιγνοὺς ὅτι ἐκ τῆς ἐξουσίας Ἡρώ-

δου ἐστὶν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν πρὸς Ἡρώδην, ὄντα καὶ αὐτὸν
ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις. Ὁ δὲ Ἡρώδης 8
ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἐχάρη λίαν, ἦν γὰρ ἐξ ἱκανῶν χρόνων θέ-
λων ἰδεῖν αὐτὸν, διὰ τὸ ἀκούειν περὶ αὐτοῦ, καὶ ἤλπιζέν τι
σημεῖον ἰδεῖν ὑπ' αὐτοῦ γινόμενον. ἐπηρώτα δὲ αὐτὸν ἐν 9
λόγοις ἱκανοῖς, αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο αὐτῷ. εἱστή- 10
κεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, εὐτόνως κατη-
γοροῦντες αὐτοῦ. ἐξουθενήσας δὲ αὐτὸν καὶ ὁ Ἡρώδης 11
σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ, καὶ ἐμπαίξας, περιβαλὼν ἐ-
σθῆτα λαμπρὰν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῷ Πειλάτῳ. ἐγένοντο 12
δὲ φίλοι ὅ τε Ἡρώδης καὶ ὁ Πειλᾶτος ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ'
ἀλλήλων, προϋπῆρχον γὰρ ἐν ἔχθρᾳ ὄντες πρὸς αὐτούς
Πειλᾶτος δὲ συνκαλεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ἄρ- 13
χοντας καὶ τὸν λαὸν, εἶπεν πρὸς αὐτούς, Προσηνέγκατέ 14
μοι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ὡς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν, καὶ
ἰδοὺ, ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας, οὐθὲν εὗρον ἐν τῷ ἀν-
θρώπῳ τούτῳ αἴτιον, ὧν κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ, ἀλλ' οὐδὲ 15
Ἡρώδης, ἀνέπεμψεν γὰρ αὐτὸν, πρὸς ἡμᾶς καὶ ἰδοὺ οὐ-
δὲν, ἄξιον θανάτου ἐστὶν πεπραγμένον αὐτῷ. παιδεύσας 16
οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. ἀνέκραγον δὲ παμπληθεὶ λέγοντες, 18
Αἶρε τοῦτον, ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν τὸν Βαραββᾶν, ὅστις ἦν διὰ 19
στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ φόνον, βληθεὶς ἐν τῇ
φυλακῇ πάλιν δὲ ὁ Πειλᾶτος προσεφώνησεν θέλων ἀπο- 20
λῦσαι τὸν Ἰησοῦν. οἱ δὲ ἐπεφώνουν, λέγοντες, Σταύρου 21
σταύρου αὐτόν. ὁ δὲ τρίτον εἶπεν πρὸς αὐτούς, Τί γὰρ κα- 22
κὸν ἐποίησεν οὗτος· οὐδὲν αἴτιον θανάτου εὗρον ἐν αὐτῷ,
παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς 23
μεγάλαις αἰτούμενοι αὐτὸν σταυρωθῆναι, καὶ κατίσχυον αἱ
φωναὶ αὐτῶν καὶ Πειλᾶτος ἐπέκρινεν γενέσθαι τὸ αἴτημα 24
αὐτῶν. ἀπέλυσεν δὲ τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον βεβλημέ- 25
νον εἰς φυλακὴν, ὃν ᾐτοῦντο, τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκεν τῷ
θελήματι αὐτῶν. Καὶ ὡς ἀπήγαγον αὐτόν, ἐπιλαβόμενοι 26
Σίμωνά τινα Κυρηναῖον ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ, ἐπέθηκαν
αὐτῷ τὸν σταυρὸν φέρειν ὄπισθεν τοῦ Ἰησοῦ. Ἠκολούθει 27
δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ, καὶ γυναικῶν αἳ ἐκόπτοντο

28 καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. στραφεὶς δὲ πρὸς αὐτὰς Ἰησοῦς εἶ-
πεν Θυγατέρες Ἰερουσαλήμ, μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμέ, πλὴν ἐφ'
29 ἑαυτὰς κλαίετε καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν, ὅτι ἰδοὺ, ἔρχονται
ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσιν Μακάριαι αἱ στεῖραι, καὶ αἳ κοιλίαι
30 αἳ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ οἳ οὐκ ἔθρεψαν τότε ἄρξον-
ται λέγειν τοῖς ὄρεσιν πέσατε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς,
31 Καλύψατε ἡμᾶς. ὅτι εἰ ἐν τῷ ὑγρῷ ξύλῳ ταῦτα ποιοῦσιν,
32 ἐν τῷ ξηρῷ τί γένηται· ἤγοντο δὲ καὶ ἕτεροι δύο κακοῦρ-
33 γοι σὺν αὐτῷ ἀναιρεθῆναι. Καὶ ὅτε ἦλθον ἐπὶ τὸν τόπον
τὸν καλούμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτὸν, καὶ τοὺς
34 κακούργους, ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν, ὃν δὲ ἐξ ἀριστερῶν. ὁ
δὲ Ἰησοῦς ἔλεγεν Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἴδασιν τί
ποιοῦσιν διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἔβαλον κλή-
35 ρους καὶ εἱστήκει ὁ λαὸς θεωρῶν. ἐξεμυκτήριζον δὲ οἱ
ἄρχοντες λέγοντες, Ἄλλους ἔσωσεν σωσάτω ἑαυτόν, εἰ οὗ-
36 τός ἐστιν ὁ Χριστὸς τοῦ Θεοῦ ὁ ἐκλεκτός. ἐνέπαιξαν δὲ
αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται, προσερχόμενοι ὄξος προσφέροντες
37 αὐτῷ, καὶ λέγοντες, Εἰ σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶ-
38 σον σεαυτόν. ἦν δὲ καὶ ἐπιγραφὴ ἐπ' αὐτῷ ὁ βασιλεὺς τῶν
39 Ἰουδαίων. Ὁυτὸς Εἷς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούργων ἐ-
βλασφήμει αὐτὸν Οὐχὶ σὺ Εἰ ὁ Χριστός, σῶσον σεαυτὸν καὶ
40 ἡμᾶς. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἕτερος ἐπιτιμῶν αὐτῷ, ἔφη Οὐδὲ
41 φοβῇ σὺ τὸν Θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ· καὶ ἡμεῖς μὲν
δικαίως, ἄξια γὰρ ὧν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν, οὗτος δὲ
42 οὐδὲν ἄτοπον ἔπραξεν καὶ ἔλεγεν Ἰησοῦ, Μνήσθητί μου
43 ὅταν ἔλθῃς εἰς τῃ βασιλείᾳ σου. καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἀμήν
44 σοι, λέγω σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ. καὶ
Ἦν ἤδη ὡσεὶ ὥρα ἕκτη Καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ ὅλην τὴν
45 γῆν, ἕως ὥρας ἐνάτης τοῦ ἡλίου ἐκλιπόντος ἐσχίσθη δὲ τὸ
46 καταπέτασμα τοῦ ναοῦ μέσον. καὶ φωνήσας φωνῇ μεγά-
λῃ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν Πάτερ, εἰς χεῖράς σου παρατίθεμαι τὸ
47 πνεῦμά μου, τοῦτο δὲ εἰπὼν ἐξέπνευσεν. ἰδὼν δὲ ὁ ἑκα-
τοντάρχης τὸ γενόμενον, ἐδόξαζεν τὸν Θεὸν, λέγων, Ὄντως
48 ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν. καὶ πάντες οἱ συνπαρα-
γενόμενοι ὄχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην, θεωρήσαντες τὰ

γενόμενα, τύπτοντες τὰ στήθη ὑπέστρεφον. εἱστήκεισαν 49
δὲ πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ γυναῖκες αἱ
συνακολουθοῦσαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὁρῶσαι ταῦτα.
Καὶ ἰδού, ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσὴφ, βουλευτὴς ὑπάρχων, καὶ 50
ἀνὴρ ἀγαθὸς Καὶ δίκαιος, – οὗτος οὐκ ἦν συνκατατιθέμε- 51
νος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει αὐτῶν ἀπὸ Ἁριμαθαίας πόλεως
τῶν Ἰουδαίων ὃς προσεδέχετο τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ οὗ- 52
τος προσελθὼν τῷ Πειλάτῳ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.
καὶ καθελὼν ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι, καὶ ἔθηκεν αὐτὸν ἐν 53
μνήματι λαξευτῷ, οὗ οὐκ ἦν οὐδεὶς οὐδέπω κείμενος. καὶ 54
ἡμέρα ἦν Παρασκευῆς, καὶ σάββατον ἐπέφωσκεν Κατα- 55
κολουθήσασαι δὲ γυναῖκες, αἵτινες ἦσαν συνεληλυθυῖαι ἐκ
τῆς Γαλιλαίας, αὐτῷ ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον, καὶ ὡς ἐτέθη
τὸ σῶμα αὐτοῦ. ὑποστρέψασαι δὲ ἡτοίμασαν ἀρώματα καὶ 56
μύρα. Καὶ τὸ μὲν σάββατον ἡσύχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν,
τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων, ὄρθρου βαθέως ἐπὶ τὸ μνῆμα, **24**
ἦλθον φέρουσαι ἃ ἡτοίμασαν ἀρώματα, εὗρον δὲ τὸν λίθον 2
ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου, εἰσελθοῦσαι δὲ οὐχ 3
εὗρον τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀπο- 4
ρεῖσθαι αὐτὰς περὶ τούτου, καὶ ἰδού, ἄνδρες δύο ἐπέστησαν
αὐτοῖς ἐν ἐσθῆτι ἀστραπτούσῃ ἐμφόβων δὲ γενομένων αὐ- 5
τῶν καὶ κλινουσῶν τὰ πρόσωπα εἰς τὴν γῆν, εἶπαν πρὸς αὐ-
τάς, Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν· οὐκ ἔστιν ὧδε, 6
ἀλλὰ ἠγέρθη. μνήσθητε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν, ἔτι ὢν ἐν τῇ Γα-
λιλαίᾳ, λέγων, τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ὅτι δεῖ παραδοθῆναι 7
εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν, καὶ σταυρωθῆναι, καὶ τῇ
τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι. καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ῥημάτων 8
αὐτοῦ, καὶ ὑποστρέψασαι ἀπὸ τοῦ μνημείου, ἀπήγγειλαν 9
πάντα ταῦτα τοῖς ἕνδεκα καὶ πᾶσιν τοῖς λοιποῖς. ἦσαν δὲ 10
ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ Ἰωάννα καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου,
καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς, ἔλεγον πρὸς τοὺς ἀποστόλους
ταῦτα. καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος τὰ ῥή- 11
ματα ταῦτα καὶ ἠπίστουν αὐταῖς. Καὶ ἰδοὺ δύο ἐξ αὐτῶν 13
ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἦσαν πορευόμενοι εἰς κώμην ἀπέχουσαν
σταδίους ἑξήκοντα ἀπὸ Ἰερουσαλήμ, ᾗ ὄνομα Ἐμμαοῦς.

14 καὶ αὐτοὶ ὡμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν συμ-
15 βεβηκότων τούτων. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ
συζητεῖν, καὶ αὐτὸς Ἰησοῦς ἐγγίσας συνεπορεύετο αὐτοῖς,
16 οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγνῶναι αὐτόν.
17 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς, Τίνες οἱ λόγοι οὗτοι οὓς ἀντιβάλλετε
πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες, καὶ ἐστάθησαν σκυθρωποί·
18 ἀποκριθεὶς δὲ εἷς ᾧ ὄνομα Κλεοπᾶς, εἶπεν πρὸς αὐτόν, Σὺ
μόνος παροικεῖς Ἰερουσαλὴμ, καὶ οὐκ ἔγνως τὰ γενόμενα
19 ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις· καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ποῖα·
Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, Τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζαρηνοῦ ὃς ἐγέ-
νετο ἀνὴρ προφήτης δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐναντίον
20 τοῦ Θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ, ὅπως τε παρέδωκαν αὐτὸν
οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου, καὶ
21 ἐσταύρωσαν αὐτόν. ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ
μέλλων λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραήλ. ἀλλά γε καὶ σὺν πᾶσιν
τούτοις τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄγει ἀφ' οὗ ταῦτα ἐγένετο.
22 ἀλλὰ καὶ γυναῖκές τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς, γενόμε-
23 ναι ὀρθριναὶ ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ μὴ εὑροῦσαι τὸ σῶμα
αὐτοῦ, ἦλθον λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν ἀγγέλων ἑωρακέναι,
24 οἳ λέγουσιν αὐτὸν ζῆν. καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν
ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ εὗρον οὕτως καθὼς καὶ αἱ γυναῖκες
25 εἶπον, αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον. καὶ αὐτὸς εἶπεν πρὸς αὐτούς,
Ὦ ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεύειν ἐπὶ πᾶ-
26 σιν οἷς ἐλάλησαν οἱ προφῆται, οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν
27 Χριστὸν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ· καὶ ἀρξάμενος
ἀπὸ Μωϋσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν, διερμήνευ-
28 σεν αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ ἑαυτοῦ. καὶ
ἤγγισαν εἰς τὴν κώμην οὗ ἐπορεύοντο, καὶ αὐτὸς προσε-
29 ποιήσατο πορρωτέρω πορεύεσθαι. Καὶ παρεβιάσαντο αὐ-
τὸν, λέγοντες, Μεῖνον μεθ' ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἑσπέραν ἐστὶν
καὶ κέκλικεν ἤδη ἡ ἡμέρα. καὶ εἰσῆλθεν τοῦ μεῖναι σὺν
30 αὐτοῖς. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν μετ' αὐτῶν,
λαβὼν τὸν ἄρτον εὐλόγησεν καὶ κλάσας ἐπεδίδου αὐτοῖς.
31 αὐτῶν δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ, καὶ ἐπέγνωσαν αὐ-
32 τόν, καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν. καὶ εἶπαν πρὸς

ἀλλήλους, Οὐχὶ ἡ καρδία ἡμῶν καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν, ὡς
ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ, ὡς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς γραφάς· καὶ 33
ἀναστάντες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ὑπέστρεψαν εἰς Ἰερουσαλήμ, καὶ
εὗρον ἠθροισμένους τοὺς ἕνδεκα καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς, λέ- 34
γοντας, ὅτι ὄντως, Ἠγέρθη ὁ Κύριος καὶ ὤφθη Σίμωνι. καὶ 35
αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ
κλάσει τοῦ ἄρτου. Ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλούντων, αὐτὸς ἔ- 36
στη ἐν μέσῳ αὐτῶν, πτοηθέντες δὲ καὶ ἔμφοβοι γενόμενοι 37
ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τί τεταραγμέ- 38
νοι ἐστέ, καὶ διατί διαλογισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν τῇ καρδίᾳ
ὑμῶν· ἴδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου, ὅτι ἐγώ 39
εἰμι, αὐτός ψηλαφήσατέ με καὶ ἴδετε, ὅτι πνεῦμα σάρκας
καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει, καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. ἔτι δὲ 41
ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς, καὶ θαυμαζόντων, εἶ-
πεν αὐτοῖς, Ἔχετέ τι βρώσιμον ἐνθάδε· οἱ δὲ ἐπέδωκαν 42
αὐτῷ ἰχθύος ὀπτοῦ μέρος, καὶ λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔ- 43
φαγεν. Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς, Οὗτοι οἱ λόγοι, μου οὓς 44
ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὢν σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι
πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσέως καὶ προφήταις
καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν, 45
τοῦ συνιέναι τὰς γραφάς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅτι οὕτως γέ- 46
γραπται, παθεῖν τὸν Χριστὸν, καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ
τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ με- 47
τάνοιαν εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀρξάμενοι
ἀπὸ Ἰερουσαλήμ, ὑμεῖς μάρτυρες τούτων. κἀγώ ἐξαπο- 48, 49
στέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρός μου ἐφ' ὑμᾶς, ὑμεῖς δὲ
καθίσατε ἐν τῇ πόλει ἕως οὗ ἐνδύσησθε ἐξ ὕψους. δύνα-
μιν Ἐξήγαγεν δὲ αὐτοὺς ἕως πρὸς Βηθανίαν, καὶ ἐπάρας 50
τὰς χεῖρας αὐτοῦ, εὐλόγησεν αὐτούς. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ 51
εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς, διέστη ἀπ' αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ ὑπέ- 52
στρεψαν εἰς Ἰερουσαλὴμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης, καὶ ἦσαν 53
διαπαντὸς ἐν τῷ ἱερῷ, αἰνοῦντες τὸν Θεόν.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

1 Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν,
2 καὶ Θεὸς ἦν ὁ λόγος. οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν.
3 πάντα δι᾽ αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἕν,
4 ὃ γέγονεν. ἐν αὐτῷ ζωὴ ἐστίν καὶ ἡ ζωὴ ἦν, τὸ φῶς τῶν ἀν-
5 θρώπων, καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ
6 οὐ κατέλαβεν. ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θε-
7 οῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης, οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα
μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσιν δι᾽ αὐ-
8 τοῦ. οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ᾽ ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ
9 φωτός. ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον
10 ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος
11 δι᾽ αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. εἰς τὰ ἴ-
12 δια ἦλθεν καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. ὅσοι δὲ ἔλαβον
αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς
13 πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ
ἐκ θελήματος σαρκὸς, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς, ἀλλ᾽ ἐκ
14 Θεοῦ ἐγεννήθησαν. καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο, καὶ ἐσκή-
νωσεν ἐν ἡμῖν, – καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν
15 ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός – , πλήρης Ἰωάννης μαρτυ-
ρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγεν λέγων, Οὗτος ἦν ὃν εἰπών Ὁ
ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός
16 μου ἦν. ὅτι ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλά-
17 βομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος, ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως
ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο.
18 Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακεν πώποτε, ὁ μονογενὴς υἱός, ὁ ὢν εἰς
19 τὸν κόλπον τοῦ πατρὸς ἐκεῖνος ἐξηγήσατο. Καὶ αὕτη ἐστὶν
ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱ-
εροσολύμων ἱερεῖς καὶ Λευΐτας, ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν, Σὺ
20 τίς εἶ· καὶ ὡμολόγησεν, καὶ οὐκ ἠρνήσατο, καὶ ὡμολόγη-
21 σεν ὅτι ἐγὼ Οὐκ εἰμὶ ὁ Χριστός. καὶ ἠρώτησαν αὐτόν, Τί
οὖν· Ἠλείας εἶ λέγει, Οὐκ εἰμί. Ὁ προφήτης εἶ σύ· καὶ ἀ-

πεκρίθη, Οὔ. εἶπαν οὖν αὐτῷ, Τίς εἶ· ἵνα ἀπόκρισιν δῶμεν 22
τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ· ἔφη, Ἐγὼ φω- 23
νὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Εὐθύνατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, καθὼς
εἶπεν Ἠσαΐας ὁ προφήτης. καὶ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν 24
Φαρισαίων. καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν, καὶ εἶπαν αὐτῷ, Τί οὖν 25
βαπτίζεις, εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χριστὸς, οὐδὲ Ἠλείας οὐδὲ ὁ προ-
φήτης· ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης, λέγων, Ἐγὼ βαπτίζω 26
ἐν ὕδατι, μέσος ὑμῶν στήκει ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε, ὁ ὀπίσω 27
μου ἐρχόμενος, οὗ οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν
ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος. ταῦτα ἐν Βηθανίᾳ ἐγένετο πέραν 28
τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν ὁ Ἰωάννης βαπτίζων. Τῇ ἐπαύριον 29
βλέπει τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει, Ἴδε ὁ
ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. οὗ- 30
τός ἐστιν ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εἶπον, Ὀπίσω μου ἔρχεται ἀνὴρ, ὃς
ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. κἀγὼ οὐκ 31
ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραὴλ διὰ τοῦτο ἦλθον
ἐγὼ ἐν ὕδατι βαπτίζων. καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης, λέγων 32
ὅτι Τεθέαμαι τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον ὡς περιστερὰν ἐξ οὐ-
ρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν. κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ' 33
ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι ἐκεῖνός μοι εἶπεν, Ἐφ' ὃν
ἂν ἴδῃς τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτός
ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. κἀγὼ ἑώρακα, καὶ με- 34
μαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Τῇ ἐπαύριον 35
πάλιν εἱστήκει ὁ Ἰωάννης, καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο,
καὶ ἐμβλέψας τῷ Ἰησοῦ περιπατοῦντι, λέγει, Ἴδε ὁ ἀμνὸς 36
τοῦ Θεοῦ. ἤκουσαν οἱ δύο μαθηταὶ αὐτοῦ λαλοῦντος, Καὶ 37
ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. Στραφεὶς ὁ Ἰησοῦς, καὶ θεασά- 38
μενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας, λέγει αὐτοῖς, τί ζητεῖτέ οἵ δέ
εἶπαν αὐτῷ ῥαββεί ὁ λέγεται ἑρμηνευόμενον διδάσκαλε ποῦ
μένεις λέγει αὐτοῖς Ἔρχεσθε καὶ ὄψεσθέ ἦλθαν οὖν καὶ 39
εἶδαν πού μενεῖ καί παῤ αὐτῷ. ἔμειναν τήν ἡμέραν ἐκείνην
ὥρᾳ ἦν ὥς δεκάτη ἦν Ἀνδρέας – ἀδελφός Σίμωνος Πέτρου 40
εἵς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρά Ἰωάννου καὶ ἀκο-
λουθησάντων αὐτῷ, εὑρίσκει οὗτός πρῶτος τὸν ἀδελφόν 41
τὸν ἴδιον Σίμωνά καὶ λέγει αὐτῷ εὑρήκαμεν τόν Μεσσίαν ὁ

42 ἐστίν μεθερμηνευόμενον Χριστός ἤγαγεν αὐτόν πρός τόν
Ἰησοῦν ἐμβλέψας αὐτῷ, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν σύ εἵ Σίμων ὁ υἱός
43 Ἰωάννου σύ κληθήσῃ Κηφᾶς ὁ ἑρμηνεύεται Πέτρος τῇ ἐ-
παύριον ἠθέλησεν ἐξελθεῖν εἴς τήν Γαλιλαίαν καὶ εὑρίσκει
44 Φίλιππον καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ἀκολούθει μοί ἦν δέ ὁ
Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέ-
45 τρου εὑρίσκει Φίλιππος, τόν Ναθαναήλ, καὶ λέγει αὐτῷ
ὅν ἔγραψεν Μωϋσῆς ἕν τῷ νόμῳ καὶ οἵ προφῆται εὑρήκα-
46 μεν Ἰησοῦν υἱόν τοῦ Ἰωσήφ τόν ἀπό Ναζαρὲτ εἶπεν αὐτῷ
Ναθαναὴλ ἐκ Ναζαρέτ δύναται τί ἀγαθόν εἶναι λέγει αὐτῷ
47 Φίλιππος ἔρχου καὶ Ἴδε εἶδεν Ἰησοῦς τόν Ναθαναήλ, ἐρ-
χόμενον πρός αὐτόν καὶ λέγει περί αὐτοῦ ἴδε ἀληθῶς Ἰσρα-
48 ηλείτης ἕν ᾧ δόλος οὐκ ἐστίν λέγει αὐτῷ, Ναθαναήλ πόθεν
μέ γινώσκεις ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ πρό τοῦ σέ
49 Φίλιππον φωνῆσαι ὄντα ὑπό τήν συκῆν εἶδόν σέ ἀπεκρίθη
αὐτῷ, Ναθαναήλ ῥαββεί σύ εἵ ὁ υἱός τοῦ θεοῦ σύ βασιλεῦς
50 εἵ τοῦ Ἰσραήλ ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, ὅτι εἶπον
σοί ὅτι εἶδόν σέ ὑποκάτω τῆς συκῆς πιστεύεις μείζω τούτων
51 ὄψῃ καί λέγει αὐτῷ ἀμήν ἀμήν λέγω ὑμῖν ὄψεσθέ τόν οὐ-
ρανόν ἀνεῳγότα καί τούς ἀγγέλους τοῦ θεοῦ ἀναβαίνοντας
καί καταβαίνοντας ἐπί τόν υἱόν τοῦ ἀνθρώπου

2 Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν Κανὰ τῆς Γα-
2 λιλαίας, καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ, ἐκλήθη δὲ καὶ
3 ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. καὶ Οἶνον
οὐκ εἶχον ὅτι συνετελέσθη ὁ οἶνος τοῦ γάμου εἶτα λέγει ἡ
4 μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν, οἶνος οὐκ ἐστίν λέγει αὐ-
τῇ ὁ Ἰησοῦς, Τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι· οὔπω ἥκει ἡ ὥρα
5 μου. λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις, Ὅ, τι ἂν λέ-
6 γῃ ὑμῖν, ποιήσατε. ἦσαν δὲ ἐκεῖ λίθιναι ὑδρίαι ἓξ κατὰ
τὸν καθαρισμὸν τῶν Ἰουδαίων, κείμεναι χωροῦσαι ἀνὰ με-
7 τρητὰς δύο ἢ τρεῖς. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Γεμίσατε τὰς
8 ὑδρίας ὕδατος. καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω. καὶ λέγει
αὐτοῖς, Ἀντλήσατε νῦν, καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ. οἱ δὲ
9 ἤνεγκαν. ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρίκλινος τὸ ὕδωρ οἶνον
γεγενημένον καὶ οὐκ ᾔδει πόθεν ἐστίν, – οἱ δὲ διάκονοι ᾔ-

δεισαν οἱ ἠντληκότες τὸ ὕδωρ, – φωνεῖ τὸν νυμφίον καὶ 10
λέγει αὐτῷ, Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθησιν
καὶ ὅταν μεθυσθῶσιν τὸν ἐλάσσω, σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν
οἶνον ἕως ἄρτι. ταύτην ἐποίησεν ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰ- 11
ησοῦς ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐφανέρωσεν τὴν δόξαν
αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. Μετὰ 12
τοῦτο κατέβη εἰς Καφαρναοὺμ αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ,
καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖ ἔ-
μειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας. Καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα τῶν 13
Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς. Καὶ εὗρεν 14
ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα καὶ περι-
στερὰς, καὶ τοὺς κερματιστὰς καθημένους, καὶ ποιήσας 15
φραγέλλιον ἐκ σχοινίων πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, τά
τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας, καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεεν τὸ
κέρμα, καὶ τὰς τραπέζας ἀνέστρεψεν καὶ τοῖς τὰς περι- 16
στερὰς πωλοῦσιν εἶπεν, Ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν, μὴ ποιεῖτε
τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου οἶκον ἐμπορίου. ἐμνήσθησαν 17
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμένον ἐστίν, Ὁ ζῆλος τοῦ οἴ-
κου σου καταφάγεταί με. ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι 18
καὶ εἶπαν αὐτῷ, Τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν, ὅτι ταῦτα ποι-
εῖς· ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Λύσατε τὸν ναὸν 19
τοῦτον, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν. εἶπαν οὖν οἱ 20
Ἰουδαῖοι, Τεσσεράκοντα καὶ ἓξ ἔτεσιν οἰκοδομήθη ὁ ναὸς
οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν· ἐκεῖνος δὲ 21
ἔλεγεν περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. ὅτε οὖν ἠγέρθη 22
ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγεν
καὶ ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ ὃν εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.
Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα ἐν τῇ ἑορτῇ, 23
πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ
τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. αὐτὸς δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν αὐτὸν 24
αὐτοῖς, διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας, καὶ ὅτι οὐ χρείαν 25
εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου, αὐτὸς γὰρ
ἐγίνωσκεν τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὄνομα **3**
αὐτῷ, ἄρχων τῶν Ἰουδαίων, οὗτος ἦλθεν πρὸς αὐτὸν νυ- 2

κτὸς, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ῥαββεὶ οἴδαμεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐλή-
λυθας διδάσκαλος, οὐδεὶς γὰρ δύναται ταῦτα τὰ σημεῖα
3 ποιεῖν ἃ σὺ ποιεῖς, ἐὰν μὴ ᾖ ὁ Θεὸς μετʹ αὐτοῦ. Ἀπε-
κρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν
μή τις γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ
4 Θεοῦ. λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Νικόδημος, Πῶς δύναται ἄν-
θρωπος γεννηθῆναι γέρων ὤν· μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλίαν
5 τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι· ἀ-
πεκρίθη Ἰησοῦς, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ
ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βα-
6 σιλείαν τῶν οὐρανῶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς σάρξ
ἐστιν καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ πνεύματος, πνεῦμά ἐστιν
7 μὴ θαυμάσῃς ὅτι εἶπόν σοι, Δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν.
8 τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκού-
εις, ἀλλʹ οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει, οὕτως
9 ἐστὶν πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ πνεύματος. ἀπεκρίθη
Νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ, Πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι·
10 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Σὺ εἶ ὁ διδάσκαλος τοῦ
11 Ἰσραὴλ, καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις· ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι ὅτι
ὃ οἴδαμεν λαλοῦμεν, καὶ ὃ ἑωράκαμεν μαρτυροῦμεν, καὶ
12 τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. εἰ τὰ ἐπίγεια εἶπον
ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς ἐὰν εἴπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια,
13 πιστεύσετε· καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν, εἰ μὴ
ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὢν ἐν
14 τῷ οὐρανῷ καὶ καθὼς Μωϋσῆς ὕψωσεν τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐ-
15 ρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα
16 πᾶς ὁ πιστεύων ἐν αὐτῷ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. Οὕτως γὰρ
ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν τὸν μονογενῆ
ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται ἀλλʹ ἔχῃ
17 ζωὴν αἰώνιον. οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν εἰς τὸν
κόσμον ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλʹ ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος διʹ
18 αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν, οὐ κρίνεται, ὁ μὴ πιστεύων
ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονο-
19 γενοῦς υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. αὕτη δέ ἐστιν ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς
ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλ-

λον τὸ σκότος, ἢ τὸ φῶς, ἦν γὰρ αὐτῶν πονηρὰ τὰ ἔργα.
πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσσων μισεῖ τὸ φῶς, καὶ οὐκ ἔρχεται 20
πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ. ὁ δὲ ποιῶν 21
τὴν ἀλήθειαν, ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ
τὰ ἔργα, ὅτι ἐν Θεῷ ἐστιν εἰργασμένα. Μετὰ ταῦτα ἦλθεν 22
ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν, καὶ
ἐκεῖ διέτριβεν μετ᾽ αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν. ἦν δὲ καὶ Ἰωάννης 23
βαπτίζων ἐν Αἰνὼν ἐγγὺς τοῦ Σαλείμ, ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν
ἐκεῖ, καὶ παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο. οὔπω γὰρ ἦν βε- 24
βλημένος εἰς τὴν φυλακὴν Ἰωάννης. ἐγένετο οὖν ζήτησις 25
ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου μετὰ Ἰουδαίου περὶ καθαρισμοῦ.
καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην, καὶ εἶπον αὐτῷ, ῥαββεί ὃς 26
ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας,
ἴδε οὗτος βαπτίζει, καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν. ἀπε- 27
κρίθη Ἰωάννης καὶ εἶπεν, Οὐ δύναται ἄνθρωπος λαμβάνειν
οὐδέν ἐὰν μὴ ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. αὐτοὶ 28
ὑμεῖς μοι μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον, Οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός,
ἀλλ᾽ ὅτι ἀπεσταλμένος εἰμὶ ἔμπροσθεν ἐκείνου. ὁ ἔχων 29
τὴν νύμφην, νυμφίος ἐστίν, ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου ὁ ἑ-
στηκὼς καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαρᾷ χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ
νυμφίου, αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρωται. ἐκεῖνον 30
δεῖ αὐξάνειν, ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι. Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος 31
ἐπάνω πάντων ἐστίν. ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς, ἐκ τῆς γῆς ἐστίν,
καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ, ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος, ὃ ἑ- 32
ώρακεν καὶ ἤκουσεν μαρτυρεῖ, καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ
οὐδεὶς λαμβάνει. ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν, ἐσφρά- 33
γισεν ὅτι ὁ Θεὸς ἀληθής ἐστιν. ὃν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς, 34
τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ λαλεῖ, οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν τὸ
Πνεῦμα. ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱόν, καὶ πάντα δέδωκεν ἐν 35
τῇ χειρὶ αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν ἔχει ζωὴν αἰώνιον, 36
ὁ ἀπειθῶν τῷ υἱῷ, οὐκ ὄψεται ζωήν, ἀλλ᾽ ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ
μένει ἐπ᾽ αὐτόν.

Ὡς οὖν ἔγνω ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι ὅτι Ἰ- **4**
ησοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ καὶ βαπτίζει ἢ Ἰωάννης – 2
καίτοιγε Ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ ἐβάπτιζεν, ἀλλ᾽ οἱ μαθηταὶ ἀ- 3

φῆκεν τὴν Ἰουδαίαν, καὶ ἀπῆλθεν πάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.
4, 5 Ἔδει δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς Σαμαρίας. ἔρχεται οὖν
εἰς πόλιν τῆς Σαμαρίας λεγομένην Συχὰρ, πλησίον τοῦ χω-
6 ρίου ὃ ἔδωκεν Ἰακὼβ Ἰωσὴφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ, ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ
τοῦ Ἰακώβ. ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακὼς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας,
7 ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ, ὥρα ἦν ὡς ἕκτη. ἔρχεται
γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρίας ἀντλῆσαι ὕδωρ, λέγει αὐτῇ ὁ Ἰη-
8 σοῦς, Δός μοι πεῖν, οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν
9 εἰς τὴν πόλιν, ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσιν λέγει αὐτῷ ἡ γυ-
νὴ ἡ Σαμαρῖτις Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν παρ' ἐμοῦ πεῖν αἰτεῖς,
10 γυναικὸς Σαμαρίτιδος οὔσης ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν
αὐτῇ, Εἰ ᾔδεις τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς ἐστιν ὁ λέγων
σοι, Δός μοι πεῖν σὺ ἂν ᾔτησας αὐτὸν, καὶ ἔδωκεν ἄν σοι
11 ὕδωρ ζῶν. λέγει αὐτῷ ἡ γυνή, Κύριε, οὔτε ἄντλημα ἔχεις,
12 καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶν βαθύ, πόθεν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν· μὴ
σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ
φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιεν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ τὰ
13 θρέμματα αὐτοῦ· ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ, Πᾶς
14 ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου, διψήσει πάλιν, ὃς δ' ἂν πίῃ
ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσει εἰς τὸν
αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ ἐγὼ δώσω αὐτῷ γενήσεται ἐν αὐ-
15 τῷ πηγὴ ὕδατος ἁλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. Λέγει πρὸς
αὐτὸν ἡ γυνή, Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ δι-
16 ψῶ, μηδὲ διέρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. λέγει αὐτῇ Ὕπαγε,
17 φώνησον τὸν ἄνδρα σου, καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε. ἀπεκρίθη ἡ
18 γυνὴ καὶ εἶπεν, ἄνδρα. Οὐκ ἔχω πέντε γὰρ ἄνδρας ἔ-
σχες, καὶ νῦν ὃν ἔχεις, οὐκ ἔστιν σου ἀνήρ, τοῦτο ἀληθὲς
19 εἴρηκας. λέγει αὐτῷ ἡ γυνή, Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης
20 εἶ σύ. οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν,
καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου
21 προσκυνεῖν. δεὶ λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Πίστευέ μοι, Γύναι,
ὅτι ἔρχεται ὥρα ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ, οὔτε ἐν Ἱερο-
22 σολύμοις προσκυνήσετε τῷ πατρί. ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ
οὐκ οἴδατε, ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἴδαμεν, ὅτι ἡ σωτηρία
23 ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. ἀλλὰ ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστιν,

ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσιν τῷ πατρὶ ἐν
πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ, καὶ γὰρ ὁ πατὴρ τοιούτους ζητεῖ
τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν. Πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς 24
προσκυνοῦντας ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ προσκυνεῖν. δεῖ
λέγει αὐτῷ ἡ γυνή, Οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται – ὁ λεγόμε- 25
νος Χριστός, – ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἅπαντα λέγει αὐτῇ ὁ 26
Ἰησοῦς, Ἐγώ εἰμι, ὁ λαλῶν σοι. Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθαν οἱ 27
μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμαζον ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει,
οὐδεὶς μέντοι εἶπεν Τί ζητεῖς· ἤ, Τί λαλεῖς μετ᾽ αὐτῆς· ἀ- 28
φῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνὴ, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν
πόλιν, καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις, Δεῦτε, ἴδετε ἄνθρωπον, 29
ὃς εἶπέν μοι πάντα α ἐποίησα, μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός·
ἐξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. ἐν τῷ 30, 31
μεταξὺ ἠρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες, ῥαββεί φάγε.
ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν, ἣν ὑμεῖς οὐκ 32
οἴδατε. ἔλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους, Μή τις ἤ- 33
νεγκεν αὐτῷ φαγεῖν· λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἐμὸν βρῶμά 34
ἐστιν, ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, καὶ τελει-
ώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. οὐχ ὑμεῖς λέγετε ὅτι Ἔτι τετράμηνός 35
ἐστιν καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται· ἰδοὺ, λέγω ὑμῖν, Ἐπάρατε
τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, καὶ θεάσασθε τὰς χώρας, ὅτι λευ-
καί εἰσιν πρὸς θερισμόν ἤδη ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει 36
καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα ὁ σπείρων ὁμοῦ
χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων. ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ἀληθι- 37
νὸς, ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων, καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. ἐγὼ 38
ἀπέσταλκα ὑμᾶς θερίζειν ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε, ἄλλοι
κεκοπιάκασιν καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε.
Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν 39
Σαμαριτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς, μαρτυρούσης, ὅτι
Εἶπέν μοι πάντα ἃ ἐποίησα. ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν 40
οἱ Σαμαρῖται ἠρώτων αὐτὸν μεῖναι παρ᾽ αὐτοῖς, καὶ ἔμεινεν
ἐκεῖ δύο ἡμέρας. καὶ πολλῷ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν 41
λόγον αὐτοῦ, τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον, ὅτι Οὐκέτι διὰ τὴν σὴν 42
λαλιὰν πιστεύομεν, αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν, καὶ οἴδαμεν ὅτι
οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου Μετὰ δὲ τὰς δύο 43

44 ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, εἰς τὴν Γαλιλαίαν, αὐτὸς γὰρ Ἰ-
ησοῦς ἐμαρτύρησεν, ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν
45 οὐκ ἔχει. ὅς οὖν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέξαντο αὐτὸν
οἱ Γαλιλαῖοι, πάντα ἑωρακότες ἃ ἐποίησεν ἐν Ἱεροσολύμοις
46 ἐν τῇ ἑορτῇ, καὶ αὐτοὶ γὰρ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν. Ἦλθεν
οὖν πάλιν εἰς τὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἐποίησεν τὸ
ὕδωρ οἶνον. ἦν δέ βασιλικὸς. οὗ ὁ υἱὸς ἠσθένει ἐν Καφαρ-
47 ναούμ οὗτος ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ἥκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς
τὴν Γαλιλαίαν, ἀπῆλθεν πρὸς αὐτὸν, καὶ ἠρώτα ἵνα κατα-
βῇ καὶ ἰάσηται αὐτοῦ τὸν υἱόν, ἤμελλεν γὰρ ἀποθνήσκειν.
48 εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν, Ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα
49 ἴδητε, οὐ μὴ πιστεύσητε. λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικός,
50 Κύριε, κατάβηθι πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου. λέγει
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Πορεύου, ὁ υἱός σου ζῇ. ἐπίστευσεν ὁ ἄν-
θρωπος τῷ λόγῳ ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπορεύετο.
51 ἤδη δὲ αὐτοῦ καταβαίνοντος, οἱ δοῦλοι ὑπήντησαν αὐτῷ,
52 καὶ ἤγγειλαν ὅτι Ὁ παῖς αὐτοῦ ζῇ. ἐπύθετο οὖν τὴν ὥραν
παρ' αὐτῶν ἐν ᾗ κομψότερον ἔσχεν, εἶπον οὖν αὐτῷ, ὅτι
53 Ἐχθὲς ὥραν ἑβδόμην ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ πυρετός. ἔγνω οὖν
ὁ πατὴρ ὅτι ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, ἐν ᾗ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ὁ
υἱός σου ζῇ, καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη.
54 τοῦτο πάλιν δεύτερον σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἐλθὼν
ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.
5 Μετὰ ταῦτα ἦν ἥ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη Ἰη-
2 σοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. ἔστιν δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ
τῇ προβατικῇ κολυμβήθρα, τό λεγόμενον Ἑβραϊστὶ Βηθζα-
3 θά πέντε στοὰς ἔχουσα. ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος τῶν
5 ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, ἦν δέ τις ἄνθρωπος
ἐκεῖ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ. αὐτοῦ,
6 τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν
7 ἤδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ, Θέλεις ὑγιὴς γενέσθαι· ἀπε-
κρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν, Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα ὅταν
ταραχθῇ τὸ ὕδωρ, βάλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν, ἐν ᾧ δὲ
8 ἔρχομαι ἐγὼ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. λέγει αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς, Ἔγειρε, ἆρον τὸν κράβαττόν σου, καὶ περιπάτει.

καὶ ἐγένετο ὑγιὴς ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἦρεν τὸν κράβαττον αὐ- 9
τοῦ καὶ περιεπάτει. Ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.
ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ, Σάββατόν ἐστιν, 10
καὶ οὐκ ἔξεστίν σοι ἆραι τὸν κράβαττόν. ἀπεκρίθη αὐτοῖς, 11
Ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκεῖνός μοι εἶπεν, Ἆρον τὸν κράβαττόν
σου καὶ περιπάτει. ἠρώτησαν αὐτόν, Τίς ἐστιν ὁ ἄνθρω- 12
πος ὁ εἰπών σοι, Ἆρον καὶ περιπάτει· ὁ δὲ ἀσθενῶν οὐκ 13
ᾔδει τίς ἐστιν, ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν ὄχλου ὄντος ἐν τῷ
τόπῳ. μετὰ ταῦτα εὑρίσκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, 14
καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἴδε ὑγιὴς γέγονας, μηκέτι ἁμάρτανε, ἵνα
μὴ χεῖρόν σοι τί γένηται. ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος, καὶ εἶπεν 15
τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγιῆ. καὶ 16
διὰ τοῦτο ἐδίωκον οἱ Ἰουδαῖοι, τὸν Ἰησοῦν ὅτι ταῦτα ἐποίει
ἐν σαββάτῳ. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο αὐτοῖς, Ὁ πατήρ μου ἕως 17
ἄρτι ἐργάζεται, κἀγὼ ἐργάζομαι. διὰ τοῦτο μᾶλλον ἐζή- 18
τουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι, ὅτι οὐ μόνον ἔλυεν τὸ
σάββατον, ἀλλὰ καὶ πατέρα ἴδιον ἔλεγεν τὸν Θεόν, ἴσον ἑαυ-
τὸν ποιῶν τῷ Θεῷ. Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔλεγεν 19
αὐτοῖς, Ἀμὴν, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ δύναται ὁ υἱὸς ποιεῖν
ἀφ᾽ ἑαυτοῦ οὐδὲν, ἂν μή τι βλέπῃ τὸν πατέρα ποιοῦντα,
ἃ γὰρ ἂν ἐκεῖνος ποιῇ, ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ποιεῖ, ὁμοίως ὁ 20
γὰρ πατὴρ φιλεῖ τὸν υἱὸν, καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ ἃ αὐ-
τὸς ποιεῖ, καὶ μείζονα τούτων δείξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα ὑμεῖς
θαυμάζετε ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ 21
ζωοποιεῖ, οὕτως καὶ ὁ υἱὸς οὓς θέλει ζωοποιεῖ. οὐδὲ γὰρ 22
ὁ πατὴρ κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκεν τῷ
υἱῷ, ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν υἱὸν καθὼς, τιμῶσι τὸν πατέρα. 23
ὁ μὴ τιμῶν τὸν υἱὸν, οὐ τιμᾷ τὸν πατέρα τὸν πέμψαντα αὐ-
τόν. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων, 24
καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς
κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς
τὴν ζωήν. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν 25
ἐστιν, ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσουσιν τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ
Θεοῦ, καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσουσιν ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἔ- 26
χει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως καὶ τῷ υἱῷ ἔδωκεν ζωὴν ἔχειν ἐν

27 ἑαυτῷ, καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ κρίσιν ποιεῖν, ὅτι υἱὸς
28 ἀνθρώπου ἐστίν μὴ θαυμάζετε τοῦτο, ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ᾗ
πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις, ἀκούσουσιν τῆς φωνῆς αὐτοῦ,
29 καὶ ἐκπορεύσονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες, εἰς ἀνάστα-
σιν ζωῆς, οἱ τὰ φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως.
30 Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἀπʹ ἐμαυτοῦ οὐδέν, καθὼς ἀκούω,
κρίνω, καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν, ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέ-
31 λημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με ἐὰν ἐγὼ
μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου οὐκ ἔστιν ἀληθής.
32 ἄλλος ἐστὶν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, καὶ οἴδατε ὅτι ἀληθής
33 ἐστιν ἡ μαρτυρία ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. ὑμεῖς ἀπεστάλ-
34 κατε πρὸς Ἰωάννην, καὶ μεμαρτύρηκεν τῇ ἀληθείᾳ. ἐγὼ
δὲ οὐ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω, ἀλλὰ ταῦτα
35 λέγω ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε. ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος
καὶ φαίνων, ὑμεῖς δὲ ἠθελήσατε ἀγαλλιαθῆναι πρὸς ὥραν
36 ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μείζω τοῦ
Ἰωάννου, τὰ γὰρ ἔργα ἃ δέδωκέν μοι ὁ πατὴρ ἵνα τελειώσω
αὐτά, αὐτὰ τὰ ἔργα ἃ ποιῶ, μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ πατήρ
37 με ἀπέσταλκεν, καὶ ὁ πέμψας με πατὴρ, ἐκεῖνος μεμαρ-
τύρηκεν περὶ ἐμοῦ. οὔτε φωνὴν αὐτοῦ πώποτε, ἀκηκόατε
38 οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἑωράκατε, καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε
ἐν ὑμῖν, μένοντα ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος, τούτῳ ὑμεῖς οὐ
39 πιστεύετε. ἐραυνᾶτε τὰς γραφάς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐ-
ταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν, καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι
40 περὶ ἐμοῦ, καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν πρός με, ἵνα ζωὴν ἔχητε.
41, 42 δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω, ἀλλὰ ἔγνωκα ὑμᾶς,
43 ὅτι οὐκ ἔχετε τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ ἐν ἑαυτοῖς. ἐγὼ ἐ-
λήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός μου, καὶ οὐ λαμβάνετέ
με, ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ, ἐκεῖνον λήμψε-
44 σθε πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι, δόξαν παρὰ ἀλλήλων
λαμβάνοντες, καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου Θεοῦ οὐ
45 ζητεῖτε· μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς τὸν
πατέρα, ἔστιν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν Μωϋσῆς εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλ-
46 πίκατε. εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωϋσεῖ ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί, περὶ
47 γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γράμμασιν

οὐ πιστεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασιν πιστεύσετε·
Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς **6**
Γαλιλαίας, τῆς Τιβεριάδος. ἠκολούθει δὲ αὐτῷ ὄχλος πο- 2
λύς, ὅτι ἑώρων τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων.
ἀνῆλθεν δὲ εἰς τὸ ὄρος Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ ἐκαθέζετο μετὰ 3
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν 4
Ἰουδαίων. ἐπάρας οὖν τοὺς ὀφθαλμοὺς, ὁ Ἰησοῦς καὶ θε- 5
ασάμενος ὅτι πολὺς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτὸν, λέγει πρὸς
Φίλιππον, Πόθεν ἀγοράσωμεν ἄρτους ἵνα φάγωσιν οὗτοι·
Τοῦτο δὲ ἔλεγεν πειράζων αὐτόν, αὐτὸς γὰρ ᾔδει τί ἔμελ- 6
λεν ποιεῖν. ἀποκρίνεται αὐτῷ ὁ Φίλιππος, Διακοσίων δη- 7
ναρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς, ἵνα ἕκαστος βραχύ τι
λάβῃ. λέγει αὐτῷ εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ Ἀνδρέας ὁ ἀ- 8
δελφὸς Σίμωνος Πέτρου, ἐστιν παιδάριον ὧδε ὃς ἔχει πέντε 9
ἄρτους κριθίνους καὶ δύο ὀψάρια, ἀλλὰ ταῦτα τί Ἔστιν εἰς
τοσούτους· εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους ἀ- 10
ναπεσεῖν. ἦν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. ἀνέπεσαν οὖν
οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ὡς πεντακισχίλιοι. ἔλαβεν οὖν τοὺς 11
ἄρτους ὁ Ἰησοῦς, καὶ εὐχαρίστησεν καὶ ἔδωκεν τοῖς ἀνα-
κειμένοις, ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅσον ἤθελον. ὡς δὲ 12
ἐνεπλήσθησαν, λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Συναγάγετε τὰ
περισσεύσαντα κλάσματα, ἵνα μή τι ἀπόληται. συνήγα- 13
γον οὖν, καὶ ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν
πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων, ἃ ἐπερίσσευσαν τοῖς βεβρωκό-
σιν. οἱ οὖν ἄνθρωποι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν σημεῖον ἔλεγον, 14
ὅτι Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ εἰς τὸν κόσμον. ἐρ-
χόμενος Ἰησοῦς οὖν γνοὺς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι καὶ 15
ἁρπάζειν αὐτὸν, ἵνα ποιήσωσιν βασιλέα, φεύγει πάλιν εἰς
τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος. Ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο, κατέβησαν οἱ 16
μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἐμβάντες εἰς πλοῖον, 17
ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καφαρναούμ κατέλαβεν
δέ αὐτοῖς ἥ σκοτία καὶ οὔπω ἐληλύθει Ἰησοῦς, πρὸς αὐ-
τοὺς ἥ τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πνέοντος διεγείρετο 18
ἐληλακότες οὖν ὡς στάδια εἴκοσι πέντε ἢ τριάκοντα, θε- 19
ωροῦσιν τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ

20 ἐγγὺς τοῦ πλοίου γινόμενον, καὶ ἐφοβήθησαν. ὁ δὲ λέγει
21 αὐτοῖς, Ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. ἤθελον οὖν λαβεῖν αὐτὸν
εἰς τὸ πλοῖον, καὶ εὐθέως ἐγένετο τὸ πλοῖον ἐπὶ τήν γῆν
22 εἰς ἣν ὑπῆγον. Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἑστηκὼς πέραν
τῆς θαλάσσης, εἶδον ὅτι πλοιάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ εἰ μὴ
ἓν καὶ ὅτι οὐ συνεισῆλθεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ὃ Ἰησοῦς
23 εἰς τὸ πλοῖον ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον, –
ἦλθεν ἦλθε πλοιάρια ἐκ Τιβεριάδος ἐγγὺς τοῦ τόπου ὅπου
24 ἔφαγον τὸν ἄρτον, εὐχαριστήσαντος τοῦ ὅτε οὖν εἶδεν ὁ
ὄχλος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ,
ἐνέβησαν αὐτοὶ εἰς τὰ πλοιάρια καὶ ἦλθον εἰς Καφαρναοὺμ
25 ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν. καὶ εὑρόντες αὐτὸν πέραν τῆς θα-
26 λάσσης, εἶπον αὐτῷ, ῥαββεί πότε ὧδε γέγονας· ἀπεκρίθη
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζητεῖτέ
με, οὐχ ὅτι εἴδετε σημεῖα, ἀλλ' ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων
27 καὶ ἐχορτάσθητε. ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρῶσιν τὴν ἀπολλυ-
μένην, ἀλλὰ τὴν βρῶσιν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἣν
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δίδωσίν ὑμῖν τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ ἐσ-
28 φράγισεν ὁ Θεός. εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν, Τί ποιῶμεν ἵνα
29 ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ· ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶ-
πεν αὐτοῖς, Τοῦτό ἐστιν τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, ἵνα πιστεύητε
30 εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος. εἶπον οὖν αὐτῷ, Τί οὖν ποιεῖς
31 σὺ σημεῖον, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμέν σοι· τί ἐργάζῃ· οἱ
πατέρες ἡμῶν τὸ μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθώς ἐστιν
γεγραμμένον, Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φα-
32 γεῖν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
Οὐ Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλ'
ὁ πατήρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν
33 ἀληθινόν. ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ Θεοῦ ἐστιν ὁ καταβαίνων ἐκ
34 τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ζωὴν διδοὺς τῷ κόσμῳ. εἶπον οὖν πρὸς
35 αὐτόν, Κύριε, πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον. εἶπεν
οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς, ὁ ἐρχό-
μενος πρός ἐμὲ οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ
36 μὴ διψήσει πώποτε. ἀλλ' εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ ἑωράκατέ καὶ
37 οὐ πιστεύετε. πᾶν ὃ δίδωσίν μοι ὁ πατὴρ πρὸς ἐμὲ ἥξει,

καὶ τὸν ἐρχόμενον πρὸς ἐμὲ οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω. ὅτι κα- 38
ταβέβηκα ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχ ἵνα ποιήσω τὸ θέλημα τὸ
ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με. τοῦτο δέ ἐστιν 39
τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέν μοι, μὴ
ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέ-
ρᾳ. τοῦτο γάρ ἐστιν τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου ἵνα πᾶς ὁ 40
θεωρῶν τὸν υἱὸν καὶ πιστεύων εἰς αὐτὸν, ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον,
καὶ ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Ἐγόγγυζον 41
οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι εἶπεν, Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος
ὁ καταβὰς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἔλεγον, Οὐχ οὗτός ἐστιν 42
Ἰησοῦς ὁ υἱὸς Ἰωσήφ, οὗ ἡμεῖς οἴδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν
μητέρα· πῶς νῦν λέγει οὑτὸς, ὅτι Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέ-
βηκα· ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Μὴ γογγύζετε 43
μετ᾽ ἀλλήλων. οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός με ἐὰν μὴ ὁ 44
πατὴρ ὁ πέμψας με ἑλκύσῃ αὐτόν, κἀγὼ ἀναστήσω αὐτὸν
ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ἔστιν γεγραμμένον ἐν τοῖς προφή- 45
ταις, Καὶ ἔσονται πάντες διδακτοὶ Θεοῦ. πᾶς ὁ ἀκούσας
παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ μαθὼν, ἔρχεται πρὸς ἐμέ οὐχ ὅτι 46
τὸν πατέρα ἑώρακέν, τις εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ Θεοῦ, οὗτος
ἑώρακέν τὸν θεοῦ ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων ἔχει 47
ζωὴν αἰώνιον. ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. οἱ πατέρες 48, 49
ὑμῶν ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, τὸ μάννα καὶ ἀπέθανον, οὗ- 50
τός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων, ἵνα τις ἐξ
αὐτοῦ φάγῃ καὶ μὴ ἀποθάνῃ. ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν, ὁ 51
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ἐάν τις φάγῃ ἐκ τοῦ ἐμοῦ ἄρτου,
ζήσει εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω, ὑπὲρ τῆς
τοῦ κόσμου ζωῆς. ἡ σάρξ μού ἐστιν, Ἐμάχοντο οὖν πρὸς 52
ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες, Πῶς δύναται ἡμῖν οὗτος
δοῦναι τὴν σάρκα φαγεῖν· εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἀ- 53
μὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ
τοῦ ἀνθρώπου, καὶ πίητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν
ἐν ἑαυτοῖς. ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ 54
αἷμα, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, κἀγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ
ἡμέρᾳ. ἡ γὰρ σάρξ μου ἀληθής ἐστιν βρῶσις, καὶ τὸ αἷμά 55
μου ἀληθής ἐστιν πόσις. ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα, καὶ 56

57 πίνων μου τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει, κἀγὼ ἐν αὐτῷ. καθὼς
ἀπέστειλέν με ὁ ζῶν πατὴρ, κἀγὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα, καὶ
58 ὁ τρώγων με, κἀκεῖνος ζήσει δι᾽ ἐμέ. οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος
ὁ ἐξ οὐρανοῦ καταβάς, οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες καὶ
ἀπέθανον, ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον, ζήσει εἰς τὸν αἰῶνα.
59, 60 ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ διδάσκων ἐν Καφαρναούμ Πολ-
λοὶ οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπον, Σκληρός
61 ἐστιν ὁ λόγος, οὗτος τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν· εἰδὼς δὲ
ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι γογγύζουσιν περὶ τούτου οἱ μαθη-
62 ταὶ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, Τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει· ἐὰν οὖν
θεωρῆτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ
63 πρότερον. τὸ πνεῦμά ἐστιν. τὸ ζωοποιοῦν, ἡ σὰρξ οὐκ ὠ-
φελεῖ οὐδέν, τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λελάληκα ὑμῖν, πνεῦμά ἐστιν
64 καὶ ζωή ἐστιν ἀλλ᾽ εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινες οἳ οὐ πιστεύουσιν.
ᾔδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς, τίνες εἰσὶν οἱ μὴ πιστεύοντες,
65 καὶ τίς ἐστιν ὁ παραδώσων αὐτόν. καὶ ἔλεγεν Διὰ τοῦτο
εἴρηκα ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός ἐμέ ἐὰν μὴ
66 ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρός Ἐκ τούτου οὖν πολλοὶ
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ οὐκέτι μετ᾽
67 αὐτοῦ περιεπάτουν. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα, Μὴ
68 καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν· ἀπεκρίθη αὐτῷ Σίμων Πέτρος,
Κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα· ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔ-
69 χεις, καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ
70 ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ ἀπεκρίθη αὐτοῖς Οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς
71 δώδεκα ἐξελεξάμην, καὶ ἐξ ὑμῶν εἷς διάβολός ἐστιν· ἔλε-
γεν δὲ τὸν Ἰούδαν Σίμωνος Ἰσκαριώτου, οὗτος γὰρ ἔμελλεν
αὐτόν παραδιδόναι, εἷς ἐκ τῶν δώδεκα.

7 μετὰ ταῦτα περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, οὐ γὰρ
ἤθελεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περιπατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰ-
2 ουδαῖοι ἀποκτεῖναι. ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων
3 ἡ σκηνοπηγία. εἶπον οὖν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ,
Μετάβηθι ἐντεῦθεν, καὶ ὕπαγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἵνα καὶ οἱ
4 μαθηταί σου θεωρήσουσιν τὰ ἔργα σου ἃ ποιεῖς, οὐδεὶς
γάρ τι ἐν κρυπτῷ ποιεῖ, καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶ-
5 ναι. εἰ ταῦτα ποιεῖς, φανέρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ. οὐδὲ

γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. Λέγει αὐτοῖς 6
ὁ Ἰησοῦς, Ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔπω πάρεστιν, ὁ δὲ καιρὸς
ὁ ὑμέτερος πάντοτέ ἐστιν ἕτοιμος. οὐ δύναται ὁ κόσμος 7
μισεῖν ὑμᾶς, ἐμὲ δὲ μισεῖ, ὅτι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ ὅτι
τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρά ἐστιν. ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορ- 8
τήν ἐγὼ οὐκ ἀναβαίνω εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, ὅτι ὁ ἐμὸς
καιρὸς οὔπω πεπλήρωται. ταῦτα εἰπὼν αὐτὸς, ἔμεινεν ἐν 9
τῇ Γαλιλαίᾳ. Ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, εἰς τὴν 10
ἑορτήν, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη οὐ φανερῶς, ἀλλὰ ἐν κρυπτῷ.
οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῇ ἑορτῇ, καὶ ἔλεγον, Ποῦ 11
ἐστιν ἐκεῖνος· καὶ γογγυσμὸς ἦν περὶ αὐτοῦ πολὺς ἐν τῷ 12
ὄχλῳ οἱ μὲν ἔλεγον ὅτι Ἀγαθός ἐστιν, ἄλλοι ἔλεγον, οὔ, ἀλ-
λὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον. οὐδεὶς μέντοι παρρησίᾳ ἐλάλει περὶ 13
αὐτοῦ, διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων. Ἤδη δὲ τῆς ἑορτῆς 14
μεσούσης, ἀνέβη Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ ἐδίδασκεν ἐ- 15
θαύμαζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες, Πῶς οὗτος γράμματα
οἶδεν μὴ μεμαθηκώς· ἀπεκρίθη οὖν αὐτοῖς Ἰησοῦς καὶ 16
εἶπεν, Ἡ ἐμὴ διδαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμὴ, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός
με. ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, γνώσεται περὶ 17
τῆς διδαχῆς, πότερον ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστιν, ἢ ἐγὼ ἀπ' ἐμαυ-
τοῦ λαλῶ. ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ λαλῶν, τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ, 18
ὁ δὲ ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτόν, οὗτος ἀληθής
ἔστιν. καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἐστιν οὐ Μωϋσῆς δέδωκεν 19
ὑμῖν τὸν νόμον, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον· τί με
ζητεῖτε ἀποκτεῖναι· ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος Δαιμόνιον ἔχεις, τίς 20
σε ζητεῖ ἀποκτεῖναι· ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, 21
Ἓν ἔργον ἐποίησα, καὶ πάντες θαυμάζετε. ὁ Μωϋσῆς δέ- 22
δωκεν ὑμῖν τὴν περιτομήν – οὐχ ὅτι ἐκ Μωϋσέως Μωσέως
ἐστίν, ἀλλ' ἐκ τῶν πατέρων, – καὶ ἐν σαββάτῳ εἰ περιτομὴν 23
λαμβάνει ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ, ἵνα μὴ λυθῇ ὁ νόμος ὁ
Μωϋσέως ἐμοὶ χολᾶτε ὅτι ὅλον ἄνθρωπον ὑγιῆ ἐποίησα ἐν
σαββάτῳ· μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν 24
κρίνατε. Ἔλεγον οὖν τινες ἐκ τῶν Ἱεροσολυμειτῶν, Οὐχ 25
οὗτός ἐστιν ὃν ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι· καὶ ἴδε παρρησίᾳ λα- 26
λεῖ, καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσιν μήποτε ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ

27 ἄρχοντες ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός· ἀλλὰ τοῦτον οἴδαμεν
πόθεν ἐστίν, ὁ δὲ Χριστὸς ὅταν ἔρχηται, οὐδεὶς γινώσκει πό-
28 θεν ἐστίν. ἔκραξεν οὖν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων ὁ Ἰησοῦς καὶ
λέγων, Κἀμὲ οἴδατε, καὶ οἴδατε πόθεν εἰμί, καὶ ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ
οὐκ ἐλήλυθα, ἀλλ᾽ ἔστιν ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, ὃν ὑμεῖς
29 οὐκ οἴδατε, ἐγὼ οἶδα αὐτόν, ὅτι παρ᾽ αὐτοῦ εἰμι, κἀκεῖνός
30 με ἀπέσταλκεν ἐζήτουν οὖν αὐτὸν πιάσαι, καὶ οὐδεὶς ἐπέ-
βαλεν ἐπ᾽ αὐτὸν τὴν χεῖρα, ὅτι οὔπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.
31 πολλοὶ δὲ ἐπίστευσαν ἐκ τοῦ ὄχλου εἰς αὐτόν, καὶ ἔλεγον
Ὁ Χριστὸς ὅταν ἔλθῃ, μὴ πλείονα σημεῖα ποιήσει ὧν οὗτος
32 ποιεῖ ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου γογγύζοντος περὶ
αὐτοῦ ταῦτα, καὶ ἀπέστειλαν ὑπηρέτας οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
33 Φαρισαῖοι ἵνα πιάσωσιν αὐτόν. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς, Ἔτι
χρόνον μικρὸν μεθ᾽ ὑμῶν εἰμι, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμ-
34 ψαντά με. ζητήσετέ με, καὶ οὐχ εὑρήσετέ, καὶ ὅπου εἰμὶ
35 ἐγώ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς
ἑαυτούς, Ποῦ μέλλει οὗτος πορεύεσθαι, ὅτι οὐχ εὑρήσομεν
αὐτόν· μὴ εἰς τὴν διασπορὰν τῶν Ἑλλήνων μέλλει πορεύε-
36 σθαι, καὶ διδάσκειν τοὺς Ἕλληνας· τίς ἐστιν ὁ λόγος οὗτος
ὃν εἶπεν Ζητήσετέ με, καὶ οὐχ εὑρήσετέ, καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ
37 ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν· Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγά-
λῃ τῆς ἑορτῆς εἱστήκει ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔκραξεν λέγων, Ἐάν
38 τις διψᾷ ἐρχέσθω καὶ πινέτω. ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς
εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥεύσουσιν
39 ὕδατος ζῶντος. Τοῦτο δὲ εἶπεν περὶ τοῦ Πνεύματος, οὗ
ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύσαντες εἰς αὐτόν, οὔπω γὰρ
40 ἦν Πνεῦμα ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη. ἐκ τοῦ ὄχλου
οὖν ἀκούσαντες τῶν λόγων τούτων ἔλεγον, Οὗτός ἐστιν ἀ-
41 ληθῶς ὁ προφήτης. ἄλλοι ἔλεγον, Οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός,
ἄλλοι ἔλεγον, Μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται·
42 οὐχ ἡ γραφὴ εἶπεν, ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαυείδ καὶ ἀ-
πὸ Βηθλέεμ τῆς κώμης ὅπου ἦν Δαυείδ ὁ Χριστὸς ἔρχεται·
43, 44 Σχίσμα οὖν ἐγένετο ἐν τῷ ὄχλῳ δι᾽ αὐτόν. τινὲς δὲ ἤθελον
ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν, ἀλλ᾽ οὐδεὶς ἔβαλεν ἐπ᾽ αὐτὸν τὰς
45 χεῖρας. Ηλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ

Φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι, Διατί οὐκ ἠγάγετε
αὐτόν· Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται, Οὐδέποτε ἐλάλησεν οὕ- 46
τως ἄνθρωπος, ὡς οὗτος λαλεῖ ὁ ἄνθρωπος ἀπεκρίθησαν 47
αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι, Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε· μή τις ἐκ 48
τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτὸν, ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων·
ἀλλὰ ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον, ἐπάρατοί 49
εἰσιν λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς, αὐτὸν, εἷς ὢν ἐξ Μὴ 50, 51
ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν μὴ ἀκούσῃ πρῶ-
τον παρ' αὐτοῦ καὶ γνῷ τί ποιεῖ· ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν 52
αὐτῷ, Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ· ἐραύνησον καὶ ἴδε
ὅτι προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας οὐκ ἐγείρεται
Πάλιν οὖν αὐτοῖς ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς λέγων, Ἐγώ εἰμι **8**
τὸ φῶς τοῦ κόσμου, ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ, οὐ μὴ περιπατήσῃ
ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἕξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς. εἶπον οὖν αὐτῷ 13
οἱ Φαρισαῖοι, Σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς, ἡ μαρτυρία σου
οὐκ ἔστιν ἀληθής. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, 14
Κἂν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία
μου, ὅτι οἶδα πόθεν ἦλθον, καὶ ποῦ ὑπάγω. ὑμεῖς οὐκ οἴ-
δατε πόθεν ἔρχομαι, ἡ ποῦ ὑπάγω. ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα 15
κρίνετε, ἐγὼ οὐ κρίνω οὐδένα. καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγώ, ἡ 16
κρίσις ἡ ἐμὴ ἀληθινή ἐστιν, ὅτι μόνος οὐκ εἰμί, ἀλλ' ἐγὼ,
καὶ ὁ πέμψας με καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ γεγραμ- 17
μένον ἐστιν. ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθής ἐστιν
ἐγώ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμαυτοῦ, καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἐ- 18
μοῦ ὁ πέμψας με πατήρ. ἔλεγον οὖν αὐτῷ, Ποῦ ἐστιν ὁ 19
πατήρ σου· ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, Οὔτε ἐμὲ οἴδατε, οὔτε τὸν
πατέρα μου. εἰ ἐμὲ ᾔδειτε, καὶ τὸν πατέρα μου ἄν. ᾔδειτε
Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ, διδάσκων 20
ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν, ὅτι οὔπω ἐληλύθει
ἡ ὥρα αὐτοῦ. Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς Ἐγὼ ὑπάγω, καὶ 21
ζητήσετέ με, καὶ ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε, ὅπου
ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. ἔλεγον οὖν οἱ Ἰου- 22
δαῖοι, Μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτόν, ὅτι λέγει, Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω,
ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν· καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ὑμεῖς ἐκ τῶν 23
κάτω ἐστέ, ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω εἰμί, ὑμεῖς ἐκ τοῦ κόσμου τού-

24 του ἐστέ, ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου εἶπον οὖν
ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν, ἐὰν γὰρ μὴ
πιστεύσητε ὅτι ἐγώ εἰμι, ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑ-
25 μῶν. ἔλεγον οὖν αὐτῷ, Σὺ τίς εἶ· εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς,
26 Τὴν ἀρχὴν ὅ τι καὶ λαλῶ ὑμῖν. πολλὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λα-
λεῖν καὶ κρίνειν, ἀλλ᾽ ὁ πέμψας με ἀληθής ἐστιν κἀγὼ ἃ
27 ἤκουσα παρ᾽ αὐτοῦ ταῦτα λαλῶ εἰς τὸν κόσμον. οὐκ ἔ-
28 γνωσαν ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς,
Ὅταν ὑψώσητε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε γνώσεσθε ὅτι
ἐγώ εἰμι, καὶ ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ ποιῶ οὐδέν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδα-
29 ξέν με ὁ πατὴρ ταῦτα λαλῶ, καὶ ὁ πέμψας με, μετ᾽ ἐμοῦ
ἐστιν, οὐκ ἀφῆκέν με μόνον ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ
30 πάντοτε. Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς
31 αὐτόν. Ἔλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας
αὐτῷ Ἰουδαίους, Ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀ-
32 ληθῶς μαθηταί μού ἐστε, καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ
33 ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς. ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτόν,
σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν, καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώποτε,
34 πῶς σὺ λέγεις, ὅτι Ἐλεύθεροι γενήσεσθε· ἀπεκρίθη αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁ-
35 μαρτίαν, δοῦλός ἐστιν τῆς ἁμαρτίας. ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει
36 ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα, ὁ υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα. ἐ-
ὰν οὖν ὁ υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε.
37 οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἐστε, ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι,
38 ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. ἐγὼ ἃ ἑώρακα πα-
ρὰ τῷ πατρὶ λαλῶ, καὶ ὑμεῖς οὖν ἃ ἠκούσατε παρὰ τοῦ
39 πατρὸς ποιεῖτε. ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ, Ὁ πατὴρ
ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστιν λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Εἰ τέκνα τοῦ
40 Ἀβραάμ ἐστε τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραὰμ ἐποιεῖτε νῦν δὲ ζητεῖτέ
με ἀποκτεῖναι, ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα,
ἣν ἤκουσα παρὰ τοῦ Θεοῦ, τοῦτο Ἀβραὰμ οὐκ ἐποίησεν.
41 ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν. εἶπαν αὐτῷ, Ἡμεῖς
ἐκ πορνείας οὐ γεγεννήμεθα, ἕνα πατέρα ἔχομεν τὸν Θεόν.
42 εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Εἰ ὁ Θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν, ἠγαπᾶτε
ἂν ἐμέ, ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἥκω, οὐδὲ γὰρ

ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ᾽ ἐκεῖνός με ἀπέστειλεν διατί τὴν 43
λαλιὰν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε· ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν
λόγον τὸν ἐμόν. ὑμεῖς ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστὲ, 44
καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν. ἐκεῖνος
ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ᾽ ἀρχῆς, καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐκ ἔστη-
κεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ. ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος,
ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ, ὅτι ψεύστης ἔστιν καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ.
ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω, οὐ πιστεύετέ μοι. τίς ἐξ 45, 46
ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας· εἰ ἀλήθειαν λέγω, διατί
ὑμεῖς οὐ πιστεύετέ μοι· ὁ ὢν ἐκ τοῦ Θεοῦ, τὰ ῥήματα τοῦ 47
Θεοῦ ἀκούει, διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ
οὐκ ἐστέ. ἀπεκρίθησαν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῷ, Οὐ 48
καλῶς λέγομεν ἡμεῖς ὅτι Σαμαρίτης εἶ σὺ, καὶ δαιμόνιον
ἔχεις· ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, Ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ 49
τιμῶ τὸν πατέρα μου, καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετέ με, ἐγὼ δὲ οὐ 50
ζητῶ τὴν δόξαν μου, ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ κρίνων. ἀμὴν ἀ- 51
μὴν λέγω ὑμῖν, ἐάν τις τὸν ἐμὸν λόγον τηρήσῃ, θάνατον οὐ
μὴ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. εἶπαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, Νῦν 52
ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις, Ἀβραὰμ ἀπέθανεν καὶ οἱ
προφῆται, καὶ σὺ λέγεις, Ἐάν τις τὸν λόγον μου τηρήσῃ,
οὐ μὴ γεύσηται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα. μὴ σὺ μείζων εἶ 53
τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ, ὅστις ἀπέθανεν καὶ οἱ προφῆται
ἀπέθανον, τίνα σεαυτὸν ποιεῖς· ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, Ἐὰν ἐ- 54
γὼ δοξάσω ἐμαυτόν, ἡ δόξα μου οὐδέν ἐστιν, ὁ πατήρ μου
ὁ δοξάζων με, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι Θεὸς ἡμῶν ἔστιν καὶ οὐκ 55
ἐγνώκατε αὐτόν, ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν, κἂν εἴπω ὅτι οὐκ οἶδα
αὐτόν, ἔσομαι ὅμοιος ὑμῖν ψεύστης, ἀλλὰ οἶδα αὐτὸν, καὶ
τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ. Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἠγαλλιά- 56
σατο ἵνα εἴδη τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν, καὶ εἶδεν καὶ ἐχάρη.
εἶπαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν, Πεντήκοντα ἔτη οὔπω 57
ἔχεις, καὶ Ἀβραὰμ ἑώρακας· εἶπεν αὐτοῖς Ἰησοῦς, Ἀμὴν 58
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι, ἐγὼ εἰμί. ἦραν 59
οὖν λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπ᾽ αὐτόν, Ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη, καὶ
ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ,

Καὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. καὶ **9**, 2

ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες, ῥαββεί τίς ἥ-
3 μαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ· ἀ-
πεκρίθη Ἰησοῦς, Οὔτε οὗτος ἥμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ,
4 ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ. ἡμᾶς δεῖ
ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός ἡμᾶς ἕως ἡμέρα ἐστίν,
5 ἔρχεται νὺξ, ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. ὅταν ἐν τῷ
6 κόσμῳ ὦ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου. ταῦτα εἰπὼν, ἔπτυσεν
χαμαὶ, καὶ ἐποίησεν πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ἐπέ-
7 χρισεν αὐτοῦ τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ εἶπεν
αὐτῷ, Ὕπαγε, νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, –
ὃ ἑρμηνεύεται Ἀπεσταλμένος. – ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἦλθεν
8 καὶ οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον
ὅτι προσαίτης ἦν, ἔλεγον, Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθήμενος
9 καὶ προσαιτῶν· ἄλλοι ἔλεγον, ὅτι Οὗτός ἐστιν, ἄλλοι ἔ-
λεγον Οὐχί ἀλλὰ Ὅμοιος αὐτῷ ἐστιν. ἐκεῖνος ἔλεγεν, ὅτι
10 Ἐγώ εἰμι. ἔλεγον οὖν αὐτῷ, Πῶς οὖν ἠνεῴχθησάν σου οἱ
11 ὀφθαλμοί· Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος Ὁ Ἄνθρωπος ὁ λεγόμενος Ἰ-
ησοῦς πηλὸν ἐποίησεν καὶ ἐπέχρισέν μου τοὺς ὀφθαλμοὺς
καὶ εἶπεν, μοι, ὅτι Ὕπαγε εἰς τὸν Σιλωὰμ, καὶ νίψαι. ἀ-
12 πελθὼν οὖν καὶ νιψάμενος ἀνέβλεψα. εἶπαν αὐτῷ, Ποῦ
13 ἐστιν ἐκεῖνος· λέγει, Οὐκ οἶδα. Ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς
14 Φαρισαίους, τόν ποτε τυφλόν. ἦν δὲ σάββατον ἐν ᾗ ἡμέ-
ρᾳ τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀνέῳξεν αὐτοῦ τοὺς
15 ὀφθαλμούς. πάλιν οὖν ἠρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι,
πῶς ἀνέβλεψεν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Πηλὸν ἐπέθηκέν μου
16 ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς καὶ ἐνιψάμην, καὶ βλέπω. ἔλεγον
οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινές, οὐκ ἔστιν Οὗτος παρὰ Θεοῦ,
ὁ ἄνθρωπος ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ. ἄλλοι ἔλεγον, Πῶς
δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν· καὶ
17 σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. λέγουσιν οὖν τῷ τυφλῷ πάλιν, Σὺ τί
λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἤνοιξεν σου τοὺς ὀφθαλμούς· ὁ δὲ εἶ-
18 πεν, ὅτι Προφήτης ἐστίν. οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι
περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἦν, τυφλὸς καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου ἐφώνη-
19 σαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος, καὶ ἠρώτησαν
αὐτοὺς λέγοντες, Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε

ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη· πῶς οὖν βλέπει· ἄρτι ἀπεκρίθησαν 20
οὖν οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπαν Οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱ-
ὸς ἡμῶν, καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη, πῶς δὲ νῦν βλέπει, οὐκ 21
οἴδαμεν, ἢ τίς ἤνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἡμεῖς οὐκ
οἴδαμεν, αὐτὸν ἐρωτήσατε. ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ
λαλήσει. ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς 22
Ἰουδαίους, ἤδη γὰρ συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι, ἵνα ἐάν τις
αὐτὸν ὁμολογήσῃ Χριστόν, ἀποσυνάγωγος γένηται. διὰ 23
τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπαν Ὅτι Ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐπε-
ρωτήσατε. Ἐφώνησαν οὖν τὸν ἄνθρωπον ἐκ δευτέρου ὃς 24
ἦν τυφλὸς, καὶ εἶπαν αὐτῷ, Δὸς δόξαν τῷ θεῷ, ἡμεῖς οἴδα-
μεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἁμαρτωλός ἐστιν. ἀπεκρίθη οὖν 25
ἐκεῖνος Εἰ ἁμαρτωλός ἐστιν, οὐκ οἶδα, ἓν οἶδα, ὅτι τυφλὸς
ὢν, ἄρτι βλέπω. εἶπον οὖν αὐτῷ Τί ἐποίησέν σοι· πῶς ἤ- 26
νοιξέν σου τοὺς ὀφθαλμούς· ἀπεκρίθη αὐτοῖς, Εἶπον ὑμῖν 27
ἤδη, καὶ οὐκ ἠκούσατε, τί πάλιν θέλετε ἀκούειν· μὴ καὶ ὑ-
μεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι· ἐλοιδόρησαν αὐτὸν, 28
καὶ εἶπαν Σὺ μαθητὴς εἶ ἐκείνου, ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωϋσέως
ἐσμὲν μαθηταί. ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι Μωϋσεῖ λελάληκεν ὁ 29
Θεός, τοῦτον δὲ οὐκ οἴδαμεν πόθεν ἐστίν. ἀπεκρίθη ὁ 30
ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἐν τούτῳ γὰρ τὸ θαυμαστόν ἐ-
στιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν ἐστιν καὶ ἤνοιξέν μου τοὺς
ὀφθαλμούς. οἴδαμεν ὅτι ἁμαρτωλῶν ὁ Θεὸς οὐκ ἀκούει, 31
ἀλλ᾽ ἐάν τις θεοσεβὴς ᾖ, καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τού-
του ἀκούει. ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι ἤνοιξεν τις 32
ὀφθαλμοὺς τυφλοῦ γεγεννημένου. εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ 33
Θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν οὐδέν. ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν 34
αὐτῷ, Ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὅλος, καὶ σὺ διδάσκεις
ἡμᾶς· Καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω. Ἤκουσεν Ἰησοῦς ὅτι ἐξέ- 35
βαλον αὐτὸν ἔξω, καὶ εὑρὼν αὐτὸν, εἶπεν, Σὺ πιστεύεις εἰς
τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν καὶ Τίς 36
ἐστιν Κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν· εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, 37
Καὶ ἑώρακας αὐτὸν, καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ, ἐκεῖνός ἐστιν.
ὁ δὲ ἔφη, Πιστεύω, Κύριε, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. καὶ 38, 39
εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλ-

θον, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπωσιν καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ
40 γένωνται. ἤκουσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων οἱ μετ᾽ αὐτοῦ, ὄντες
41 καὶ εἶπαν αὐτῷ, Μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοί ἐσμεν· εἶπεν αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς, Εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν εἴχετε ἁμαρτίαν, νῦν δὲ
λέγετε, ὅτι Βλέπομεν, ἡ ἁμαρτία ὑμῶν μένει.
10 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας
εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν,
2 ἐκεῖνος κλέπτης ἐστὶν καὶ λῃστής, ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ
3 τῆς θύρας, ποιμήν ἐστιν τῶν προβάτων. τούτῳ ὁ θυρω-
ρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει, καὶ
4 τὰ ἴδια πρόβατα φωνεῖ κατ᾽ ὄνομα, καὶ ἐξάγει αὐτά. ὅταν
τὰ ἴδια πάντα ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται, καὶ
τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἴδασιν τὴν φωνὴν αὐτοῦ.
5 ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσουσιν ἀλλὰ φεύξονται ἀπ᾽
6 αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἴδασιν τῶν ἀλλοτρίων τὴν φωνήν. ταύτην
τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνω-
7 σαν τίνα ἦν ἃ ἐλάλει αὐτοῖς. Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν
8 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι Ἐγώ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων. πάν-
τες ὅσοι ἦλθον, κλέπται εἰσὶν καὶ λῃσταί, ἀλλ᾽ οὐκ ἤκουσαν
9 αὐτῶν τὰ πρόβατα. ἐγώ εἰμι ἡ θύρα, δι᾽ ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλ-
θῃ, σωθήσεται καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται, καὶ νομὴν
10 εὑρήσει. ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύ-
σῃ καὶ ἀπολέσῃ, ἐγὼ ἦλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσιν. καὶ περισσὸν
11 ἔχωσιν ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν
12 ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων. ὁ μισθωτὸς καὶ
οὐκ ὢν ποιμήν, οὗ οὐκ ἔστιν τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν
λύκον ἐρχόμενον, καὶ ἀφίησιν τὰ πρόβατα καὶ φεύγει, καὶ
13 ὁ λύκος ἁρπάζει αὐτὰ, καὶ σκορπίζει ὅτι μισθωτός ἐστιν
14 καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. ἐγώ εἰμι ὁ ποι-
μὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ, καὶ γινώσκουσί με τὰ
15 ἐμὰ καθὼς γινώσκει με ὁ πατὴρ, κἀγὼ γινώσκω τὸν πα-
16 τέρα, καὶ τὴν ψυχήν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων. καὶ
ἄλλα πρόβατα ἔχω ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης, κἀ-
κεῖνα δεῖ με ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσιν καὶ
17 γενήσεται μία ποίμνη, εἷς ποιμήν. διὰ τοῦτό με ὁ πατὴρ

ἀγαπᾷ, ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχήν μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐ-
τήν. οὐδεὶς αἵρει αὐτὴν ἀπ᾽ ἐμοῦ, ἀλλ᾽ ἐγὼ τίθημι αὐτὴν 18
ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ. ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω
πάλιν λαβεῖν αὐτήν. ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ
πατρός μου. Σχίσμα πάλιν ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ 19
τοὺς λόγους τούτους, ἔλεγον οὖν πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, Δαι- 20
μόνιον ἔχει καὶ μαίνεται, τί αὐτοῦ ἀκούετε· ἄλλοι ἔλεγον, 21
Ταῦτα τὰ ῥήματα οὐκ ἔστιν δαιμονιζομένου. μὴ δαιμόνιον
δύναται τυφλῶν ὀφθαλμοὺς ἀνοῖξαι Ἐγένετο δὲ τὰ ἐνκαί- 22
νια ἐν Ἱεροσολύμοις χειμὼν ἦν, καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς 23
ἐν τῷ ἱερῷ ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶνος ἐκύκλωσαν οὖν αὐ- 24
τὸν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἔλεγον αὐτῷ, Ἕως πότε τὴν ψυχὴν
ἡμῶν αἵρεις· εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, εἶπον ἡμῖν παρρησίᾳ. ἀ- 25
πεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε, τὰ ἔργα
ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός μου, ταῦτα μαρτυρεῖ
περὶ ἐμοῦ, ἀλλὰ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε, ὅτι οὐκ ἐστὲ ἐκ τῶν 26
προβάτων τῶν ἐμῶν τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀ- 27
κούουσιν κἀγὼ γινώσκω αὐτά, καὶ ἀκολουθοῦσίν μοι, κἀ- 28
γὼ δίδωμι αὐτοῖς, ζωὴν αἰώνιον καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς
τὸν αἰῶνα, καὶ οὐχ ἁρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός μου. ὁ 29
πατὴρ ὁ δέδωκέν μοι, πάντων μεῖζόν ἐστιν καὶ οὐδεὶς δύνα-
ται ἁρπάζειν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πατρός ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἕν 30
ἐσμεν. ἐβάστασαν πάλιν λίθους οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα λιθάσω- 31
σιν αὐτόν. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Πολλὰ ἔργα καλὰ 32
ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ πατρός διὰ ποῖον αὐτῶν ἔργον ἐμὲ λιθά-
ζετε ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι Περὶ καλοῦ ἔργου οὐ 33
λιθάζομέν σε, ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, καὶ ὅτι σὺ ἄνθρωπος
ὢν ποιεῖς σεαυτὸν Θεόν. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Οὐκ 34
ἔστιν γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν, ὅτι Ἐγὼ εἶπα, θεοί
ἐστε· εἰ ἐκείνους εἶπεν θεοὺς, πρὸς οὓς ὁ λόγος ἐγένετο, 35
τοῦ Θεοῦ – καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ ὃν ὁ πατὴρ ἡγίασεν 36
καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον, ὑμεῖς λέγετε, ὅτι Βλασφη-
μεῖς, ὅτι εἶπον, υἱὸς Θεοῦ εἰμι· εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ 37
πατρός μου, μὴ πιστεύετέ μοι, εἰ δὲ ποιῶ, κἂν ἐμοὶ μὴ 38
πιστεύητε, τοῖς ἔργοις πιστεύετε ἵνα γνῶτε καὶ γινώσκητε

39 ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ πατὴρ, κἀγὼ ἐν τῷ πατρί ἐζήτουν οὖν αὐτὸν
40 πιάσαι, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν. Καὶ ἀπῆλθεν
πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦν Ἰωάννης
41 τὸ πρῶτον βαπτίζων, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ. καὶ πολλοὶ ἦλθον
πρὸς αὐτὸν, καὶ ἔλεγον, ὅτι Ἰωάννης μὲν σημεῖον ἐποίησεν
οὐδέν, πάντα δὲ ὅσα εἶπεν Ἰωάννης περὶ τούτου, ἀληθῆ ἦν.
42 καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν. ἐκεῖ
11 Ἦν δέ τις ἀσθενῶν Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας, ἐκ τῆς κώ-
2 μης τῆς Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. ἦν δὲ
Μαρία ἡ ἀλείψασα τὸν Κύριον μύρῳ, καὶ ἐκμάξασα τοὺς
πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξὶν αὐτῆς, ἧς ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἠ-
3 σθένει. ἀπέστειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν λέγουσαι,
4 Κύριε, ἴδε ὃν φιλεῖς ἀσθενεῖ. ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶ-
πεν, Αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστιν πρὸς θάνατον, ἀλλ' ὑπὲρ
τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ δι' αὐτῆς.
5 ἠγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ
6 τὸν Λάζαρον, ὡς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν ἔμει-
7 νεν ἐν ᾧ ἦν τόπῳ δύο ἡμέρας, ἔπειτα μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς
8 μαθηταῖς, Ἄγωμεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν. λέγουσιν αὐτῷ
οἱ μαθηταί, ῥαββεί νῦν ἐζήτουν σε λιθάσαι οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ
9 πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ· ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, Οὐχὶ δώδεκα ὧραί
εἰσιν τῆς ἡμέρας· ἐάν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προ-
10 σκόπτει, ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου βλέπει. ἐὰν δέ τις
περιπατῇ ἐν τῇ νυκτί, προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν
11 αὐτῷ. ταῦτα εἶπεν καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς, Λάζαρος
ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται, ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα ἐξυπνίσω
12 αὐτόν. εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Κύριε, εἰ κεκοίμηται
13 σωθήσεται. εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ,
ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὕπνου λέγει.
14 τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς παρρησίᾳ, Λάζαρος ἀπέθα-
15 νεν καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς, ἵνα πιστεύσητε, ὅτι οὐκ ἤμην ἐκεῖ,
16 ἀλλὰ ἄγωμεν πρὸς αὐτόν. εἶπεν οὖν Θωμᾶς, ὁ λεγόμενος
Δίδυμος, τοῖς συμμαθηταῖς, Ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς, ἵνα ἀπο-
17 θάνωμεν μετ' αὐτοῦ. Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς εὗρεν αὐτὸν
18 τέσσαρας ἡμέρας ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ. ἦν δὲ Βηθανία

ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων, ὡς ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε, πολ- 19
λοὶ δὲ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὰς περὶ Μάρθαν
καὶ Μαριὰμ ἵνα παραμυθήσωνται αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ
ἡ οὖν Μάρθα, ὡς ἤκουσεν ὅτι Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν 20
αὐτῷ, Μαρία δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο. εἶπεν οὖν ἡ Μάρθα 21
πρὸς Ἰησοῦν, Κύριε, εἰ ἦς ὧδε, οὐκ ἂν ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός
μου καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃ τὸν Θεὸν, δώσει σοι ὁ 22
Θεός. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός σου. 23
λέγει αὐτῷ ἡ Μάρθα, Οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει 24
ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Ἐγώ εἰμι ἡ 25
ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή. ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ κἂν ἀποθάνῃ, ζή-
σεται, καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ μὴ ἀποθάνῃ 26
εἰς τὸν αἰῶνα. πιστεύεις τοῦτο· λέγει αὐτῷ, Ναί, Κύριε, 27
ἐγὼ πεπίστευκα, ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ εἰς
τὸν κόσμον ἐρχόμενος. καὶ τοῦτο εἰποῦσα ἀπῆλθεν καὶ 28
ἐφώνησεν Μαριὰμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς λάθρα, εἰποῦσα, Ὁ
διδάσκαλος πάρεστιν καὶ φωνεῖ σε. ἐκείνη ὡς ἤκουσεν, ἐ- 29
γείρεται ταχὺ καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν. – οὔπω δὲ ἐληλύθει 30
ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην, ἀλλ' ἦν ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπήντη-
σεν αὐτῷ ἡ οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ 31
καὶ παραμυθούμενοι αὐτήν, ἰδόντες τὴν Μαριὰμ ὅτι ταχέως
ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτῇ, δόξαντες ὅτι ὑπά-
γει εἰς τὸ μνημεῖον, ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ. ἡ οὖν Μαριὰμ ὡς 32
ἦλθεν ὅπου ἦν Ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐτὸν, ἔπεσεν αὐτοῦ, πρὸς
τοὺς πόδας λέγουσα αὐτῷ, Κύριε, εἰ ἦς ὧδε, οὐκ ἄν μου
ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός. Ἰησοῦς οὖν ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαί- 33
ουσαν, καὶ τοὺς συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας,
ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι, καὶ ἐτάραξεν ἑαυτόν, καὶ εἶ- 34
πεν Ποῦ τεθείκατε αὐτόν· λέγουσιν αὐτῷ, Κύριε, ἔρχου καὶ
ἴδε. ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς. ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, Ἴδε 35, 36
πῶς ἐφίλει αὐτόν. τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον, Οὐκ ἐδύνατο 37
οὗτος, ὁ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, ποιῆσαι ἵνα
καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ· Ἰησοῦς οὖν πάλιν ἐμβριμώμενος 38
ἐν ἑαυτῷ ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον. ἦν δὲ σπήλαιον, καὶ λί-
θος ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ. λέγει ὁ Ἰησοῦς, Ἄρατε τὸν λίθον. 39

λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ τοῦ τετελευτηκότος Μάρθα, Κύριε,
40 ἤδη ὄζει, τεταρταῖος γάρ ἐστιν λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Οὐκ
41 εἶπόν σοι, ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς, ὄψῃ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ· ἦ-
ραν οὖν τὸν λίθον, ὁ δὲ Ἰησοῦς ἦρεν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω,
42 καὶ εἶπεν Πάτερ, εὐχαριστῶ σοι, ὅτι ἤκουσάς μου. ἐγὼ δὲ
ᾔδειν ὅτι πάντοτέ μου ἀκούεις, ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν πε-
43 ριεστῶτα εἶπον, ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. καὶ
ταῦτα εἰπὼν, φωνῇ μεγάλῃ ἐκραύγασεν Λάζαρε, δεῦρο ἔξω.
44 ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκὼς δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας
κειρίαις, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέδετο. λέγει
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Λύσατε αὐτὸν, καὶ ἄφετε αὐτὸν ὑπάγειν.
45 Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων, οἱ ἐλθόντες πρὸς τὴν Μαριὰμ
46 καὶ θεασάμενοι ἃ ἐποίησεν ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. τινὲς δὲ
ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον πρὸς τοὺς Φαρισαίους, καὶ εἶπαν αὐτοῖς
47 ἃ ἐποίησεν Ἰησοῦς. Συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
Φαρισαῖοι συνέδριον, καὶ ἔλεγον, Τί ποιοῦμεν· ὅτι οὗτος ὁ
48 ἄνθρωπος πολλὰ ποιεῖ. σημεῖα ἐὰν ἀφῶμεν αὐτὸν οὕτως
πάντες πιστεύσουσιν εἰς αὐτόν, καὶ ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι,
49 καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος. Εἷς δέ τις
ἐξ αὐτῶν Καϊάφας, ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶ-
50 πεν αὐτοῖς, Ὑμεῖς οὐκ οἴδατε οὐδέν, οὐδὲ λογίζεσθε ὅτι
συμφέρει ὑμῖν ἵνα εἷς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ,
51 καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόληται. τοῦτο δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ οὐκ
εἶπεν, ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, ἐπροφή-
τευσεν ὅτι ἔμελλεν Ἰησοῦς ἀποθνῄσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους,
52 καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ
53 Θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα συναγάγῃ εἰς ἕν. ἀπ' ἐκείνης
54 οὖν τῆς ἡμέρας ἐβουλεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν. Ἰ-
ησοῦς οὖν οὐκέτι παρρησίᾳ περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις,
ἀλλὰ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν, ἐγγὺς τῆς ἐρήμου,
εἰς Ἐφραῒμ λεγομένην πόλιν, κἀκεῖ διέτριβεν μετὰ τῶν μα-
55 θητῶν ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβησαν
πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ πάσχα, ἵνα
56 ἁγνίσωσιν ἑαυτούς. ἐζήτουν οὖν τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔλεγον
μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ ἑστηκότες, Τί δοκεῖ ὑμῖν· ὅτι οὐ

μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορτήν· δεδώκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ 57
Φαρισαῖοι ἐντολὰς ἵνα ἐάν τις γνῷ ποῦ ἐστιν μηνύσῃ, ὅπως
πιάσωσιν αὐτόν.
Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἓξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν εἰς Βη- **12**
θανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. Ἰησοῦς
ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει, 2
ὁ δὲ Λάζαρος εἷς ἦν ἐκ τῶν ἀνακειμένων σὺν αὐτῷ. ἡ 3
οὖν Μαριὰμ λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πο-
λυτίμου, ἤλειψεν τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐξέμαξεν ταῖς
θριξὶν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ, ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ
τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου. λέγει δὲ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἷς 4
ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὁ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι, Δι- 5
ατί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων, καὶ
ἐδόθη πτωχοῖς· εἶπεν δὲ τοῦτο, οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν 6
ἔμελεν αὐτῷ ἀλλ ὅτι κλέπτης ἦν, καὶ τὸ γλωσσόκομον ἔ-
χων τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς, Ἄφες 7
αὐτήν, ἵνα εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τηρήσῃ
αὐτό. τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ᾽ ἑαυτῶν, ἐ- 8
μὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. Ἔγνω οὖν ὁ ὄχλος πολὺς ἐκ 9
τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐκεῖ ἐστιν καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν
μόνον, ἀλλ᾽ ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν, ὃν ἤγειρεν ἐκ νε-
κρῶν. ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον 10
ἀποκτείνωσιν, ὅτι πολλοὶ δι᾽ αὐτὸν ὑπῆγον τῶν Ἰουδαίων, 11
καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν. Τῇ ἐπαύριον ὄχλος πολὺς ὁ 12
ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτήν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται Ἰησοῦς εἰς Ἱ-
εροσόλυμα, ἔλαβον τὰ βαΐα τῶν φοινίκων, καὶ ἐξῆλθον εἰς 13
ὑπάντησιν αὐτῷ, καὶ ἐκραύγαζον Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ
ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, καὶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσρα-
ήλ. εὑρὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον, ἐκάθισεν ἐπ᾽ αὐτό, καθώς 14
ἐστιν γεγραμμένον, Μὴ φοβοῦ, θυγάτηρ Σιών, ἰδοὺ ὁ βασι- 15
λεύς σου ἔρχεται, καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου. ταῦτα οὐκ 16
ἔγνωσαν αὐτοῦ οἱ μαθηταὶ τὸ πρῶτον, ἀλλ᾽ ὅτε ἐδοξάσθη Ἰ-
ησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ᾽ αὐτῷ γεγραμμένα
καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν 17
μετ᾽ αὐτοῦ ὅτι τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ

18 ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ
ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσαν τοῦτο αὐτὸν πεποιηκέναι τὸ σημεῖον.
19 οἱ οὖν Φαρισαῖοι εἶπαν πρὸς ἑαυτούς, Θεωρεῖτε ὅτι οὐκ ὠ-
20 φελεῖτε οὐδέν, ἴδε ὁ κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ ἀπῆλθεν. Ἦσαν
δὲ Ἕλληνές τινες ἐκ τῶν ἀναβαινόντων, ἵνα προσκυνήσωσιν
21 ἐν τῇ ἑορτῇ, οὗτοι οὖν προσῆλθον Φιλίππῳ τῷ ἀπὸ Βηθ-
σαϊδὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἠρώτων αὐτὸν, λέγοντες, Κύριε,
22 θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν. ἔρχεται ὁ Φίλιππος καὶ λέγει
τῷ Ἀνδρέᾳ, ἔρχεται Ἀνδρέας καὶ Φίλιππος καὶ λέγουσιν τῷ
23 Ἰησοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκρίνεται αὐτοῖς λέγων, Ἐλήλυθεν
24 ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. ἀμὴν ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀπο-
θάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει, ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν
25 φέρει. ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολλύει αὐτήν, καὶ ὁ
μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ εἰς ζωὴν αἰώνιον
26 φυλάξει αὐτήν. ἐὰν ἐμοί τις, διακονῇ ἐμοὶ ἀκολουθείτω,
καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται, ἐάν
27 τις ἐμοὶ διακονῇ τιμήσει αὐτὸν ὁ πατήρ. νῦν ἡ ψυχή μου
τετάρακται, καὶ τί εἴπω· πάτερ, σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύ-
28 της. ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην. πάτερ,
δόξασόν σου τὸ ὄνομα. ἦλθεν οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ,
29 Καὶ ἐδόξασα καὶ πάλιν δοξάσω. ὁ οὖν ὄχλος ὁ ἑστὼς ἀ-
κούσας ἔλεγεν βροντὴν γεγονέναι, ἄλλοι ἔλεγον, Ἄγγελος
30 αὐτῷ λελάληκεν. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Οὐ δι' ἐμὲ
31 ἡ φωνὴ αὕτη γέγονεν, ἀλλὰ δι' ὑμᾶς. νῦν κρίσις ἐστὶν τοῦ
κόσμου τούτου, νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκβληθή-
32 σεται ἔξω. κἀγὼ ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, πάντας ἑλκύσω
33 πρὸς ἐμαυτόν. τοῦτο δὲ ἔλεγεν σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤ-
34 μελλεν ἀποθνῄσκειν. ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ ὄχλος, Ἡμεῖς
ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα,
καὶ πῶς λέγεις σὺ ὅτι Δεῖ ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου·
35 τίς ἐστιν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς, Ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς ἐν ὑμῖν ἐστιν περιπα-
τεῖτε ὡς τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ, καὶ
36 ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ, οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει. ὡς τὸ

φῶς ἔχετε, πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε.
Ταῦτα ἐλάλησεν Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν.
τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος ἔμπροσθεν αὐτῶν, 37
οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν, ἵνα ὁ λόγος Ἠσαΐου τοῦ προ- 38
φήτου πληρωθῇ, ὃν εἶπεν Κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ
ἡμῶν· καὶ ὁ βραχίων Κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη· διὰ τοῦτο 39
οὐκ ἠδύναντο πιστεύειν, ὅτι πάλιν εἶπεν Ἠσαΐας, Τετύ- 40
φλωκεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ ἐπώρωσεν αὐτῶν τὴν
καρδίαν, ἵνα μὴ ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ νοήσωσιν τῇ
καρδίᾳ, καὶ στραφῶσιν καὶ ἰάσομαι αὐτούς. ταῦτα εἶπεν 41
Ἠσαΐας, ὅτι εἶδεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν περὶ αὐ-
τοῦ. ὅμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν 42
εἰς αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τοὺς Φαρισαίους οὐχ ὡμολόγουν, ἵνα
μὴ ἀποσυνάγωγοι γένωνται. ἠγάπησαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν 43
ἀνθρώπων μᾶλλον ἤπερ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ. Ἰησοῦς δὲ 44
ἔκραξεν καὶ εἶπεν, Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ πιστεύει εἰς ἐ-
μὲ, ἀλλὰ εἰς τὸν πέμψαντά με, καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ, θεωρεῖ 45
τὸν πέμψαντά με. ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα 46
πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνῃ. καὶ ἐάν 47
τίς μου ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων καὶ μὴ φυλάξῃ ἐγὼ οὐ κρίνω
αὐτόν, οὐ γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σώσω
τὸν κόσμον. ὁ ἀθετῶν ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά 48
μου, ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν, ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα, ἐκεῖνος
κρινεῖ αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ὅτι ἐγὼ ἐξ ἐμαυτοῦ οὐκ 49
ἐλάλησα, ἀλλ' ὁ πέμψας με πατὴρ, αὐτός μοι ἐντολὴν δέ-
δωκεν τί εἴπω καὶ τί λαλήσω. καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ 50
ζωὴ αἰώνιός ἐστιν, ἃ οὖν ἐγὼ, λαλῶ καθὼς εἴρηκέν μοι ὁ
πατήρ, οὕτως λαλῶ.

Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα, εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἦλθεν **13**
αὐτοῦ ἡ ὥρα ἵνα μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν
πατέρα, ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος
ἠγάπησεν αὐτούς. καὶ δείπνου γινομένου τοῦ διαβόλου 2
ἤδη βεβληκότος εἰς τὴν καρδίαν ἵνα παραδοῖ αὐτὸν Ἰού-
δας Σίμωνος Ἰσκαριώτης εἰδὼς ὅτι πάντα ἔδωκεν αὐτῷ ὁ 3
πατὴρ εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθεν καὶ πρὸς

4 τὸν Θεὸν ὑπάγει, ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου, καὶ τίθησιν τὰ
5 ἱμάτια, καὶ λαβὼν λέντιον, διέζωσεν ἑαυτόν. εἶτα βάλλει
ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα, καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν
6 μαθητῶν, καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ᾧ ἦν διεζωσμένος. ἔρ-
χεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον, λέγει αὐτῷ Κύριε, σύ μου
7 νίπτεις τοὺς πόδας· ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ὃ
8 ἐγὼ ποιῶ, σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώσῃ δὲ μετὰ ταῦτα. λέγει
αὐτῷ Πέτρος, Οὐ μὴ νίψῃς μου τοὺς πόδας εἰς τὸν αἰῶνα.
ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, αὐτῷ Ἐὰν μὴ νίψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος
9 μετ᾽ ἐμοῦ. λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος, Κύριε, μὴ τοὺς πό-
10 δας μου μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλήν. λέ-
γει αὐτῷ Ἰησοῦς, ὁ λελουμένος οὐκ ἔχει χρείαν νίψασθαι,
ἀλλ᾽ ἔστιν καθαρὸς ὅλος, καὶ ὑμεῖς καθαροί ἐστε, ἀλλ᾽ οὐχὶ
11 πάντες. ᾔδει γὰρ τὸν παραδιδόντα αὐτόν, διὰ τοῦτο εἶπεν,
12 ὅτι Οὐχὶ πάντες καθαροί ἐστε. Ὅτε οὖν ἔνιψεν τοὺς πό-
δας αὐτῶν, καὶ ἔλαβεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἀνέπεσεν πάλιν,
13 εἶπεν αὐτοῖς, Γινώσκετε τί πεποίηκα ὑμῖν· ὑμεῖς φωνεῖτέ
με, Ὁ διδάσκαλος, καὶ Ὁ κύριος, καὶ καλῶς λέγετε, εἰμὶ
14 γάρ. εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας, ὁ κύριος καὶ ὁ
διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πό-
15 δας. ὑπόδειγμα γὰρ δέδωκα ὑμῖν, ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα
16 ὑμῖν καὶ ὑμεῖς ποιῆτε. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, Οὐκ ἔστιν
δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος μείζων
17 τοῦ πέμψαντος αὐτόν. εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοί ἐστε ἐὰν
18 ποιῆτε αὐτά. οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω, ἐγὼ οἶδα τίνας
ἐξελεξάμην, ἀλλ᾽ ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ, Ὁ τρώγων μετ᾽ ἐ-
19 μοῦ τὸν ἄρτον ἐπῆρκεν ἐπ᾽ ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ. ἀπαρτί
λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι, ἵνα, πιστεύσητε ὅταν γένηται
20 ὅτι ἐγώ εἰμι. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, Ὁ λαμβάνων ἄν τινα
πέμψω, ἐμὲ λαμβάνει, ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων, λαμβάνει τὸν
21 πέμψαντά με. Ταῦτα εἰπὼν Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ πνεύ-
ματι, καὶ ἐμαρτύρησεν καὶ εἶπεν, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι
22 εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. ἔβλεπον εἰς ἀλλήλους οἱ μα-
23 θηταί, ἀπορούμενοι περὶ τίνος λέγει. ἦν ἀνακείμενος εἷς
ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἠγάπα

ὁ Ἰησοῦς, νεύει οὖν τούτῳ Σίμων Πέτρος καί λέγει. αὐτῷ 24
εἰπέ τίς ἐστίν περὶ οὗ λέγει ἐπιπεσὼν οὖν ἐκεῖνος οὕτως 25
ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ, λέγει αὐτῷ, Κύριε, τίς ἐστιν· ἀ- 26
ποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς, Ἐκεῖνος ἐστὶν ᾧ ἐγὼ βάψω τὸ ψωμίον
καὶ δώσω αὐτῷ βάψας οὖν τὸ ψωμίον, λαμβάνει καὶ δίδω-
σιν Ἰούδα Σίμωνος Ἰσκαριώτου καὶ μετὰ τὸ ψωμίον τότε 27
εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς. λέγει οὖν αὐτῷ Ἰησοῦς,
ὁ ποιεῖς, ποίησον τάχιον. τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνα- 28
κειμένων πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ. τινὲς γὰρ ἐδόκουν, ἐπεὶ τὸ 29
γλωσσόκομον εἶχεν Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ Ἰησοῦς, Ἀγόρα-
σον ὧν χρείαν ἔχομεν εἰς τὴν ἑορτήν, ἤ τοῖς πτωχοῖς ἵνα τι
δῷ. λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον ἐκεῖνος, ἐξῆλθεν, εὐθύς ἦν δὲ 30
νύξ Ὅτε οὖν ἐξῆλθεν λέγει Ἰησοῦς, Νῦν ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς 31
τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ. εἰ ὁ Θεὸς 32
ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ Θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν αὐτῷ καὶ
εὐθὺς δοξάσει αὐτόν. τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι. 33
ζητήσετέ με, καὶ καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ὅπου ἐ-
γὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν, καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι.
ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, κα- 34
θὼς ἠγάπησα ὑμᾶς, ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. ἐν 35
τούτῳ γνώσονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐστε, ἐὰν ἀγάπην
ἔχητε ἐν ἀλλήλοις. Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος, Κύριε, ποῦ 36
ὑπάγεις· ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, Ὅπου ἐγώ ὑπάγω, οὐ δύνασαί
μοι νῦν ἀκολουθῆσαι, ἀκολουθήσεις δὲ ὕστερον λέγει αὐ- 37
τῷ Πέτρος, Κύριε, διατί οὐ δύναμαί σοι ἀκολουθῆσαι ἄρτι·
τὴν ψυχήν μου ὑπὲρ σοῦ θήσω. ἀποκρίνεται Ἰησοῦς, Τὴν 38
ψυχήν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις· ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ
ἀλέκτωρ φωνήσῃ ἕως οὗ ἀρνήσῃ με τρίς.

Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία, πιστεύετε εἰς τὸν Θε- **14**
όν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε. ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός μου 2
μοναὶ πολλαί εἰσιν, εἰ δὲ μή, εἶπον ἂν ὑμῖν· ὅτι πορεύο-
μαι ἑτοιμάσαι τόπον ὑμῖν. καὶ ἐὰν πορευθῶ καὶ ἑτοιμάσω 3
τόπον, ὑμῖν πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήμψομαι ὑμᾶς πρὸς
ἐμαυτόν, ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, καὶ ὑμεῖς ἦτε. καὶ ὅπου ἐγὼ 4
ὑπάγω οἴδατε, τὴν ὁδόν λέγει αὐτῷ Θωμᾶς, Κύριε, οὐκ οἴ- 5

6 δαμεν ποῦ ὑπάγεις, καὶ πῶς οἴδαμεν τὴν ὁδὸν λέγει αὐτῷ
Ἰησοῦς, Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή, οὐδεὶς
7 ἔρχεται πρὸς τὸν πατέρα, εἰ μὴ δι᾽ ἐμοῦ. εἰ ἐγνώκατέ με·
καὶ τὸν πατέρα μου γνώσεσθε, καὶ ἀπαρτί γινώσκετε αὐτὸν,
8 καὶ ἑωράκατε αὐτόν. λέγει αὐτῷ Φίλιππος, Κύριε, δεῖξον
9 ἡμῖν τὸν πατέρα, καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς,
Τοσούτῳ χρόνῳ μεθ᾽ ὑμῶν εἰμι, καὶ οὐκ ἔγνωκάς με Φί-
λιππε· ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ, ἑώρακεν τὸν πατέρα, πῶς σὺ λέγεις,
10 Δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα· οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ,
καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστιν τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἀπ᾽
ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ, ὁ δὲ πατὴρ ἐν ἐμοὶ μένων, ποιεῖ τὰ ἔργα
11 αὐτοῦ. πιστεύετέ μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ, καὶ ὁ πατὴρ
12 ἐν ἐμοί, εἰ δὲ μή, διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετε ἀμὴν ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ κἀκεῖ-
νος ποιήσει, καὶ μείζονα τούτων ποιήσει, ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν
13 πατέρα πορεύομαι. καὶ ὅ τι ἂν αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί
14 μου, τοῦτο ποιήσω, ἵνα δοξασθῇ ὁ πατὴρ ἐν τῷ υἱῷ. ἐάν τι
15 αἰτήσητέ με ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ ποιήσω. Ἐὰν ἀγαπᾶ-
16 τέ με, τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσετε, κἀγὼ ἐρωτήσω τὸν
πατέρα, καὶ ἄλλον παράκλητον δώσει ὑμῖν, ἵνα μεθ᾽ ὑμῶν
17 ᾖ εἰς τὸν αἰῶνα, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ
δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸ, οὐδὲ γινώσκει αὐτὸ.
ὑμεῖς γινώσκετε αὐτό, ὅτι παρ᾽ ὑμῖν μένει, καὶ ἐν ὑμῖν ἔ-
18 σται. οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς, ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς.
19 ἔτι μικρὸν καὶ ὁ κόσμος με οὐκέτι θεωρεῖ, ὑμεῖς δὲ θεω-
20 ρεῖτέ με, ὅτι ἐγὼ ζῶ, καὶ ὑμεῖς ζήσετε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ
γνώσεσθε ὑμεῖς ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρί μου, καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ,
21 κἀγὼ ἐν ὑμῖν. ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ τηρῶν αὐτὰς,
ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με, ὁ δὲ ἀγαπῶν με, ἀγαπηθήσεται
ὑπὸ τοῦ πατρός μου, κἀγὼ ἀγαπήσω αὐτὸν, καὶ ἐμφανίσω
22 αὐτῷ ἐμαυτόν. λέγει αὐτῷ Ἰούδας, οὐχ ὁ Ἰσκαριώτης, Κύ-
ριε, καὶ τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν, καὶ
23 οὐχὶ τῷ κόσμῳ· ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἐάν τις
ἀγαπᾷ με τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ ὁ πατήρ μου ἀγα-
πήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα, καὶ μονὴν παρ᾽

αὐτῷ ποιησόμεθα ὁ μὴ ἀγαπῶν με, τοὺς λόγους μου οὐ 24
τηρεῖ, καὶ ὁ λόγος ὃν ἀκούετε, οὐκ ἔστιν ἐμὸς, ἀλλὰ τοῦ
πέμψαντός με πατρός. Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ' ὑμῖν 25
μένων. ὁ δὲ παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ὃ πέμψει 26
ὁ πατὴρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα,
καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν. εἰρήνην ἀφίημι 27
ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν, οὐ καθὼς ὁ κόσμος
δίδωσιν, ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία,
μηδὲ δειλιάτω. ἠκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν, Ὑπάγω καὶ 28
ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. εἰ ἠγαπᾶτέ με, ἐχάρητε ἄν ὅτι Πορεύ-
ομαι πρὸς τὸν πατέρα, ὅτι ὁ πατὴρ μείζων μού ἐστιν καὶ 29
νῦν εἴρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι, ἵνα ὅταν γένηται, πιστεύ-
σητε. οὐκέτι πολλὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν, ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ 30
κόσμου ἄρχων, καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν, ἀλλ' ἵνα γνῷ ὁ 31
κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα, καὶ καθὼς ἐνετείλατο μοι ὁ
πατήρ, οὕτως ποιῶ. ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν.

Ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ πατήρ μου ὁ γε- **15**
ωργός ἐστιν πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπόν, αἴρει 2
αὐτό, καὶ πᾶν τὸ καρπὸν φέρον, καθαίρει αὐτὸ, ἵνα καρπὸν
πλείονα φέρῃ. ἤδη ὑμεῖς καθαροί ἐστε διὰ τὸν λόγον ὃν 3
λελάληκα ὑμῖν. μείνατε ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν ὑμῖν. καθὼς τὸ 4
κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐὰν μὴ μένῃ
ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς, ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μένητε.
ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα. ὁ μένων ἐν ἐμοὶ, 5
κἀγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολύν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ
οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν, ἐὰν μή τις μένῃ ἐν ἐμοί, ἐβλήθη 6
ἔξω ὡς τὸ κλῆμα, καὶ ἐξηράνθη, καὶ συνάγουσιν αὐτό καὶ
είς τὸ πῦρ βάλλουσιν καὶ καίεται. ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοὶ 7
καὶ τὰ ῥήματά μου ἐν ὑμῖν μείνῃ, ὃ ἐὰν θέλητε αἰτήσασθε,
καὶ γενήσεται ὑμῖν. ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ πατήρ μου, ἵνα 8
καρπὸν πολὺν φέρητε, καὶ γενήσεσθε ἐμοὶ μαθηταί. κα- 9
θὼς ἠγάπησέν με ὁ πατήρ, κἀγὼ ἠγάπησα ὑμᾶς, μείνατε
ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε, με- 10
νεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου, καθὼς κἀγώ τοῦ πατρός μου τὰς
ἐντολὰς τετήρηκα, καὶ μένω αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ. ταῦτα 11

λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν ἡ καὶ ἡ χαρὰ
12 ὑμῶν πληρωθῇ. αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμή, ἵνα ἀγαπᾶτε
13 ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς. μείζονα ταύτης ἀγάπην
οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐ-
14 τοῦ. ὑμεῖς φίλοι μού ἐστε, ἐὰν ποιῆτε ἃ ἐγὼ ἐντέλλομαι
15 ὑμῖν. οὐκέτι λέγω ὑμᾶς δούλους, ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδεν
τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος, ὑμᾶς δὲ εἴρηκα φίλους, ὅτι πάντα
16 ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρός μου ἐγνώρισα ὑμῖν. οὐχ ὑμεῖς
με ἐξελέξασθε, ἀλλ᾽ ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς. καὶ ἔθηκα ὑμᾶς
ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε, καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν
μένῃ, ἵνα ὅ τι ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου,
17 δῷ ὑμῖν. ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.
18 εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον μεμίση-
19 κεν. εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει, ὅτι
δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστέ, ἀλλ᾽ ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ
20 τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. μνημονεύετε
τοῦ λόγου οὗ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν, Οὐκ ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ
κυρίου αὐτοῦ. εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν, εἰ τὸν
21 λόγον μου ἐτήρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν. ἀλλὰ
ταῦτα πάντα ποιήσουσιν εἰς ὑμᾶς διὰ τὸ ὄνομά μου, ὅτι
22 οὐκ οἴδασιν τὸν πέμψαντά με. εἰ μὴ ἦλθον καὶ ἐλάλησα
αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ εἴχοσαν, νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχου-
23 σιν περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν. ὁ ἐμὲ μισῶν, καὶ τὸν πατέρα
24 μου μισεῖ. εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἃ οὐδεὶς ἄλ-
λος ἐποίησεν ἁμαρτίαν οὐκ εἴχοσαν, νῦν δὲ καὶ ἑωράκασιν
25 καὶ μεμισήκασιν καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα μου. ἀλλ᾽ ἵνα
πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν, γεγραμμένος ὅτι
26 Ἐμίσησάν με δωρεάν. ὅταν ἔλθῃ ὁ παράκλητος, ὃν ἐγὼ
πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ πατρός, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας,
ὃ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ
27 ἐμοῦ, καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ᾽ ἀρχῆς μετ᾽ ἐμοῦ
ἐστε.

16, 2 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα μὴ σκανδαλισθῆτε, ἀποσυν-
αγώγους ποιήσουσιν ὑμᾶς, ἀλλ᾽ ἔρχεται ὥρα, ἵνα πᾶς ὁ
3 ἀποκτείνας ὑμᾶς δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ Θεῷ. Καὶ

ταῦτα ποιήσουσιν ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν πατέρα οὐδὲ ἐμέ.
ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα, μνημο- 4
νεύητε αὐτῶν, ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν. ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς
οὐκ εἶπον, ὅτι μεθ' ὑμῶν ἤμην. νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν 5
πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με, Ποῦ ὑπάγεις·
ἀλλ' ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἡ λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν 6
τὴν καρδίαν. ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν, συμφέρει 7
ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω, ἐὰν γὰρ μὴ ἀπέλθω, ὁ παράκλητος
οὐκ ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν
πρὸς ὑμᾶς. καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ 8
ἁμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως. περὶ 9
ἁμαρτίας μέν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ, περὶ δικαιοσύ- 10
νης δέ, ὅτι πρὸς τὸν πατέρα ὑπάγω καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ με,
περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται. 11
ἔτι πολλὰ ἔχω ὑμῖν λέγειν ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι, 12
ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁδηγήσει 13
ὑμᾶς ἐν τῇ ἀληθείᾳ πάσῃ, οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ'
ὅσα ἀκούει λαλήσει, καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν. ἐ- 14
κεῖνος ἐμὲ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήμψεται καὶ ἀναγγελεῖ
ὑμῖν. πάντα ὅσα ἔχει ὁ πατὴρ, ἐμά ἐστιν, διὰ τοῦτο εἶπον, 15
ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λαμβάνει καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. μικρὸν καὶ 16
οὐκέτι θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με, εἶ- 17
πον οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους, Τί ἐστιν
τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν, Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν
μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με· καί, ὅτι ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα·
ἔλεγον οὖν, Τοῦτο τί ἐστιν ὃ λέγει, τὸ μικρόν· οὐκ οἴδα- 18
μεν τί λαλεῖ. ἔγνω Ἰησοῦς ὅτι ἤθελον αὐτὸν ἐρωτᾶν, καὶ 19
εἶπεν αὐτοῖς, Περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων, ὅτι εἶπον,
Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ
με· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι κλαύσετε, καὶ θρηνήσετε 20
ὑμεῖς, ὁ δὲ κόσμος χαρήσεται, ὑμεῖς λυπηθήσεσθε, ἀλλ' ἡ
λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται. ἡ γυνὴ ὅταν τίκτῃ λύπην 21
ἔχει, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς, ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον,
οὐκέτι μνημονεύει τῆς θλίψεως, διὰ τὴν χαρὰν, ὅτι ἐγεν-
νήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. καὶ ὑμεῖς οὖν νῦν μὲν 22

λύπην ἔχετε, πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς, καὶ χαρήσεται ὑμῶν
23 ἡ καρδία, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἴρει ἀφ' ὑμῶν, καὶ
ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν. ἀμὴν ἀμὴν
λέγω ὑμῖν ἄν τι αἰτήσητε τὸν πατέρα δώσει ὑμῖν. ἐν τῷ ὀνό-
24 ματί μου, ἕως ἄρτι οὐκ ᾐτήσατε οὐδὲν ἐν τῷ ὀνόματί μου,
αἰτεῖτε, καὶ λήμψεσθε ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾖ πεπληρωμένη.
25 Ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν, ἔρχεται ὥρα ὅτε οὐ-
κέτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν, ἀλλὰ παρρησίᾳ περὶ τοῦ
26 πατρὸς ἀπαγγελῶ ὑμῖν. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί
μου αἰτήσεσθε, καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πα-
27 τέρα περὶ ὑμῶν, αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς
ἐμὲ πεφιλήκατε, καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ παρὰ τοῦ Θεοῦ
28 ἐξῆλθον. ἐξῆλθον ἐκ τοῦ πατρὸς, καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κό-
σμον, πάλιν ἀφίημι τὸν κόσμον, καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν
29 πατέρα. λέγουσιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ἴδε νῦν ἐν παρρησίᾳ
30 λαλεῖς, καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν λέγεις. νῦν οἴδαμεν ὅτι
οἶδας πάντα, καὶ οὐ χρείαν ἔχεις ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ, ἐν τούτῳ
31 πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθες. ἀπεκρίθη αὐτοῖς Ἰη-
32 σοῦς, Ἄρτι πιστεύετε· ἰδοὺ ἔρχεται ὥρα, καὶ ἐλήλυθεν, ἵνα
σκορπισθῆτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια, κἀμὲ μόνον ἀφῆτε, καὶ
33 οὐκ εἰμὶ μόνος, ὅτι ὁ πατὴρ μετ' ἐμοῦ ἐστιν ταῦτα λελά-
ληκα ὑμῖν, ἵνα ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε. ἐν τῷ κόσμῳ θλῖψιν
ἔχετε ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον.
17 Ταῦτα ἐλάλησεν Ἰησοῦς, καὶ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς
αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, εἶπεν Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, δό-
2 ξασόν σου τὸν υἱόν, ἵνα ὁ υἱὸς δοξάσῃ σέ, καθὼς ἔδωκας
αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ,
3 δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον, αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωή,
ἵνα γινώσκωσιν σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν, καὶ ὃν ἀπέ-
4 στειλας Ἰησοῦν Χριστόν. ἐγώ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ
5 ἔργον τελειώσας ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω, καὶ νῦν δό-
ξασόν με σύ, πάτερ, παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ᾗ εἶχον πρὸ τοῦ
6 τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί. ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς
ἀνθρώποις οὓς ἔδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου, σοὶ ἦσαν, καὶ
7 ἐμοὶ αὐτοὺς ἔδωκας καὶ τὸν λόγον σου τετήρηκαν νῦν ἔ-

γνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι, παρὰ σοῦ εἰσιν, ὅτι 8
τὰ ῥήματα ἃ ἔδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον,
καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευ-
σαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ οὐ περὶ 9
τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοί εἰσιν
καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σά ἐστιν καὶ τὰ σὰ ἐμά, καὶ δεδόξασμαι 10
ἐν αὐτοῖς. καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ αὐτοὶ ἐν τῷ 11
κόσμῳ εἰσίν κἀγὼ πρὸς σὲ ἔρχομαι. πάτερ ἅγιε, τήρησον
αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου, ᾧ δέδωκάς μοι, ἵνα ὦσιν ἓν κα-
θὼς ἡμεῖς. ὅτε ἤμην μετ᾽ αὐτῶν ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν 12
τῷ ὀνόματί σου, ᾧ δέδωκάς μοι, καὶ ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς
ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο, εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ γραφὴ
πληρωθῇ. νῦν δὲ πρὸς σὲ ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ 13
κόσμῳ, ἵνα ἔχωσιν τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν
ἑαυτοῖς ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου, καὶ ὁ κόσμος 14
ἐμίσησεν αὐτούς, ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ κόσμου, καθὼς ἐγὼ
οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου. οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτοὺς ἐκ 15
τοῦ κόσμου, ἀλλ᾽ ἵνα τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ. ἐκ 16
τοῦ κόσμου οὐκ εἰσὶν καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ. ἐκ τοῦ κόσμου
ἁγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ ὁ λόγος ὁ σὸς ἀλήθειά ἐστιν 17
καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, κἀγὼ ἀπέστειλα αὐ- 18
τοὺς εἰς τὸν κόσμον. καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἁγιάζω ἐμαυτόν, ἵνα 19
ὦσιν καὶ αὐτοὶ ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ. οὐ περὶ τούτων δὲ 20
ἐρωτῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευόντων διὰ τοῦ λό-
γου αὐτῶν εἰς ἐμέ, ἵνα πάντες ἓν ὦσιν, καθὼς σύ πατὴρ 21
ἐν ἐμοὶ, κἀγὼ ἐν σοί, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ὦσιν ἵνα ὁ κό-
σμος πιστεύῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας. κἀγὼ τὴν δόξαν ἣν 22
δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ὦσιν ἓν, καθὼς ἡμεῖς ἕν
ἐγὼ ἐν αὐτοῖς καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὦσιν τετελειωμένοι εἰς ἕν, 23
ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σύ με ἀπέστειλας, καὶ ἠγάπη-
σας αὐτοὺς, καθὼς ἐμὲ ἠγάπησας. πατὴρ ὃ δέδωκάς μοι, 24
θέλω ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγώ, κἀκεῖνοι ὦσιν μετ᾽ ἐμοῦ, ἵνα θεω-
ρῶσιν τὴν δόξαν τὴν ἐμὴν, ἣν δέδωκάς μοι, ὅτι ἠγάπησάς
με πρὸ καταβολῆς κόσμου. πατὴρ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος 25
σε οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δέ σε ἔγνων, καὶ οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σύ με

26 ἀπέστειλας, καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου καὶ γνω-
ρίσω, ἵνα ἡ ἀγάπη, ἣν, ἠγάπησάς με, ἐν αὐτοῖς ᾖ, κἀγὼ ἐν
αὐτοῖς.
18 Ταῦτα εἰπὼν Ἰησοῦς ἐξῆλθεν σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ
πέραν τοῦ χειμάρρου τοῦ κέδρου ὅπου ἦν κῆπος, εἰς ὃν
2 εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. ᾔδει δὲ καὶ Ἰούδας,
ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν, τὸν τόπον, ὅτι πολλάκις συνήχθη Ἰη-
3 σοῦς ἐκεῖ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ὁ οὖν Ἰούδας, λαβὼν
τὴν σπεῖραν, καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ ἐκ τῶν Φαρισαίων ὑ-
πηρέτας ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὅπλων.
4 Ἰησοῦς οὖν, εἰδὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ᾽ αὐτὸν, ἐξῆλθεν
5 καὶ λέγει αὐτοῖς, Τίνα ζητεῖτε· ἀπεκρίθησαν αὐτῷ, Ἰησοῦν
τὸν Ναζωραῖον. λέγει αὐτοῖς Ἰησοῦς, Ἐγώ εἰμι. εἱστήκει δὲ
6 καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν μετ᾽ αὐτῶν. ὡς οὖν εἶπεν
αὐτοῖς, Ἐγώ εἰμι, ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ἔπεσαν χαμαί.
7 πάλιν οὖν αὐτούς ἐπηρώτησεν Τίνα ζητεῖτε· οἱ δὲ εἶπον, Ἰ-
8 ησοῦν τὸν Ναζωραῖον. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, Εἶπον ὑμῖν ὅτι
9 ἐγώ εἰμι, εἰ οὖν ἐμὲ ζητεῖτε, ἄφετε τούτους ὑπάγειν, ἵνα
πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶπεν ὅτι Οὓς δέδωκάς μοι, οὐκ ἀπώ-
10 λεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα. Σίμων οὖν Πέτρος ἔχων μάχαιραν,
εἵλκυσεν αὐτὴν, καὶ ἔπαισεν τὸν τοῦ ἀρχιερέως δοῦλον,
καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτάριον τὸ δεξιόν, ἦν δὲ ὄνομα τῷ
11 δούλῳ Μάλχος. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ, Βάλε τὴν
μάχαιραν εἰς τὴν θήκην, τὸ ποτήριον ὃ δέδωκέν μοι ὁ πα-
12 τὴρ, οὐ μὴ πίω αὐτό· Ἡ οὖν σπεῖρα καὶ ὁ χιλίαρχος καὶ οἱ
ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔδησαν
13 αὐτὸν, καὶ ἤγαγον πρὸς Ἄνναν πρῶτον, ἦν γὰρ πενθερὸς
14 τοῦ Καϊάφα, ὃς ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου. ἦν
δὲ Καϊάφας, ὁ συμβουλεύσας τοῖς Ἰουδαίοις, ὅτι συμφέρει
15 ἕνα ἄνθρωπον ἀποθανεῖν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. Ἠκολούθει δὲ
τῷ Ἰησοῦ Σίμων Πέτρος, καὶ ἄλλος μαθητής. ὁ δὲ μαθητὴς
ἐκεῖνος ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ συνεισῆλθεν τῷ Ἰησοῦ
16 εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως, ὁ δὲ Πέτρος εἱστήκει πρὸς
τῇ θύρᾳ ἔξω. ἐξῆλθεν οὖν ὁ μαθητὴς ὁ ἄλλος ὅ γνωστὸς
τοῦ ἀρχιερέως καὶ εἶπεν τῇ θυρωρῷ καὶ εἰσήγαγεν τὸν Πέ-

τρον. λέγει οὖν τῷ Πέτρῳ, ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρός Μὴ καὶ 17
σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου· λέγει ἐκεῖ-
νος, Οὐκ εἰμί. εἱστήκεισαν δὲ οἱ δοῦλοι καὶ οἱ ὑπηρέται 18
ἀνθρακιὰν πεποιηκότες, ὅτι ψῦχος ἦν, καὶ ἐθερμαίνοντο,
ἦν δὲ καὶ ὁ Πέτρος μετ᾽ αὐτῶν ἑστὼς καὶ θερμαινόμενος.
Ὁ οὖν ἀρχιερεὺς ἠρώτησεν τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν 19
αὐτοῦ, καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ. ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰ- 20
ησοῦς, Ἐγὼ παρρησίᾳ λελάληκα τῷ κόσμῳ, ἐγὼ πάντοτε
ἐδίδαξα ἐν συναγωγῇ, καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου πάντες οἱ Ἰ-
ουδαῖοι συνέρχονται, καὶ ἐν κρυπτῷ ελάλησα οὐδέν. τί 21
με ἐρωτᾷς· ἐρώτησον τοὺς ἀκηκοότας, τί ἐλάλησα αὐτοῖς,
ἴδε οὗτοι οἴδασιν ἃ εἶπον ἐγώ. ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος 22
εἷς παρεστηκὼς τῶν ὑπηρετῶν ἔδωκεν ῥάπισμα τῷ Ἰησοῦ
εἰπών, Οὕτως ἀποκρίνῃ τῷ ἀρχιερεῖ· ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰ- 23
ησοῦς, Εἰ κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ,
εἰ δὲ καλῶς, τί με δέρεις· ἀπέστειλεν οὖν αὐτὸν ὁ Ἅννας 24
δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα. Ἦν δὲ Σίμων Πέ- 25
τρος ἑστὼς καὶ θερμαινόμενος, εἶπον οὖν αὐτῷ, Μὴ καὶ
σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ· ἠρνήσατο ἐκεῖνος, καὶ εἶπεν,
Οὐκ εἰμί. Λέγει εἷς ἐκ τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως, συγ- 26
γενὴς ὢν οὗ ἀπέκοψεν Πέτρος τὸ ὠτίον, Οὐκ ἐγώ σε εἶδον
ἐν τῷ κήπῳ μετ᾽ αὐτοῦ· πάλιν οὖν ἠρνήσατο Πέτρος, καὶ 27
εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. Ἄγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ 28
τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον, ἦν δὲ πρωΐ, καὶ αὐτοὶ οὐκ
εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ μιανθῶσιν, ἀλλὰ φάγω-
σιν τὸ πάσχα. ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πειλᾶτος ἔξω πρὸς αὐτοὺς, 29
καὶ φησίν Τίνα κατηγορίαν φέρετε τοῦ ἀνθρώπου τούτου·
ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ, Εἰ μὴ ἦν οὗτος κακὸν ποιῶν 30
οὐκ ἄν σοι παρεδώκαμεν αὐτόν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Πειλᾶ- 31
τος Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν κρίνατε
εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, Ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι
οὐδένα, ἵνα ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ πληρωθῇ, ὃν εἶπεν σημαί- 32
νων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν. Εἰσῆλθεν οὖν εἰς 33
τὸ πραιτώριον πάλιν ὁ Πειλᾶτος καὶ ἐφώνησεν τὸν Ἰησοῦν,
καὶ εἶπεν αὐτῷ, Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· ἀπεκρίθη 34

Ἰησοῦς, ἀφ' ἑαυτοῦ σὺ τοῦτο λέγεις, ἢ ἄλλοι σοι εἶπόν περὶ
35 ἐμοῦ· ἀπεκρίθη ὁ Πειλᾶτος Μήτι ἐγὼ Ἰουδαῖός εἰμι· τὸ
ἔθνος τὸ σὸν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί. τί ἐποί-
36 ησας· ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ
τοῦ κόσμου τούτου, εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία
ἡ ἐμή, οἱ ὑπηρέται ἂν οἱ ἐμοὶ ἠγωνίζοντο, ἵνα μὴ παρα-
δοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις, νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν
37 ἐντεῦθεν. εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Πειλᾶτος Οὐκοῦν βασιλεὺς
εἶ σύ· ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Σὺ λέγεις, ὅτι βασιλεύς εἰμι ἐ-
γὼ. εἰς τοῦτο γεγέννημαι, καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν
κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ. πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀ-
38 ληθείας ἀκούει μου τῆς φωνῆς. λέγει αὐτῷ ὁ Πειλᾶτος Τί
ἐστιν ἀλήθεια· Καὶ τοῦτο εἰπὼν, πάλιν ἐξῆλθεν πρὸς τοὺς
Ἰουδαίους, καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἐγὼ οὐδεμίαν εὑρίσκω ἐν αὐ-
39 τῷ. αἰτίαν ἔστιν δὲ συνήθεια ὑμῖν, ἵνα ἕνα ἀπολύσω ὑμῖν
ἐν τῷ πάσχα, βούλεσθε οὖν ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν
40 Ἰουδαίων· ἐκραύγασαν οὖν πάλιν λέγοντες, Μὴ τοῦτον,
ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶν, ἦν δὲ ὁ Βαραββᾶς λῃστής.
19 Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ Πειλᾶτος τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐμαστίγωσεν
2 καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθη-
καν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ, καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον
3 αὐτόν, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν καὶ ἔλεγον, Χαῖρε ὁ βασι-
4 λεὺς τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἐδίδοσαν αὐτῷ ῥαπίσματα. ἐξῆλ-
θεν πάλιν ὁ Πειλᾶτος ἔξω καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἴδε ἄγω ὑμῖν
5 αὐτὸν ἔξω, ἵνα γνῶτε ὅτι αἰτίαν οὐχ εὑρίσκω. ἐξῆλθεν οὖν
ὁ Ἰησοῦς ἔξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ τὸ πορ-
6 φυροῦν ἱμάτιον. καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος. ὅτε
οὖν ἴδον αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται, ἐκραύγασαν
Σταύρωσον σταύρωσον. λέγει αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος Λάβετε αὐ-
τὸν ὑμεῖς, καὶ σταυρώσατε, ἐγὼ γὰρ οὐχ εὑρίσκω ἐν αὐτῷ
7 αἰτίαν. ἀπεκρίθησαν οἱ Ἰουδαῖοι, Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν,
καὶ κατὰ τὸν νόμον ὀφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι υἱὸν Θεοῦ ἑ-
8 αυτὸν ἐποίησεν. ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ Πειλᾶτος τοῦτον τὸν
9 λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώριον
πάλιν, καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ, Πόθεν εἶ σύ· Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀ-

πόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ. λέγει αὐτῷ ὁ Πειλᾶτος Ἐμοὶ 10
οὐ λαλεῖς· οὐκ οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω ἀπολῦσαι σε, καὶ
ἐξουσίαν ἔχω σταυρῶσαί σε· ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, Οὐκ ἔχεις 11
ἐξουσίαν κατ᾽ ἐμοῦ, οὐδεμίαν εἰ μὴ ἦν δεδομένον σοι ἄνω-
θεν, διὰ τοῦτο ὁ παραδούς μέ σοι μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει.
ἐκ τούτου ὁ Πειλᾶτος ἐζήτει ἀπολῦσαι αὐτόν. οἱ δὲ Ἰου- 12
δαῖοι ἐκραύγαζον λέγοντες, Ἐὰν τοῦτον ἀπολύσῃς, οὐκ εἶ
φίλος τοῦ Καίσαρος, πᾶς ὁ βασιλέα ἑαυτὸν ποιῶν, ἀντιλέ-
γει τῷ Καίσαρι. ὁ οὖν Πειλᾶτος ἀκούσας τῶν λόγων τούτων 13
ἤγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ βήματος εἰς τό-
πον λεγόμενον Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ Γαββαθα, ἦν δὲ 14
Παρασκευὴ τοῦ πάσχα, ὥρα ἦν ὡς ἕκτη, καὶ λέγει τοῖς Ἰ-
ουδαίοις, Ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν. ἐκραύγασαν, οὖν ἐκεῖνοι 15
Ἆρον ἆρον, σταύρωσον αὐτόν. λέγει αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος
Τὸν βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω· ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς,
Οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα. τότε οὖν παρέδωκεν 16
αὐτὸν, αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῇ. Παρέλαβον οὖν τὸν Ἰησοῦν
καὶ βαστάζων ἑαυτῷ τὸν σταυρὸν ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον 17
Κρανίου τόπον, ὃ λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθα, ὅπου αὐτὸν 18
ἐσταύρωσαν, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ ἄλλους δύο ἐντεῦθεν καὶ ἐν-
τεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν. ἔγραψεν δὲ καὶ τίτλον ὁ 19
Πειλᾶτος καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ἦν δὲ γεγραμμένον,
Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. τοῦτον οὖν 20
τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν ὁ
τόπος τῆς πόλεως ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἦν γε-
γραμμένον Ἑβραϊστί, Ῥωμαϊστί. Ἑλληνιστί ἔλεγον οὖν τῷ 21
Πειλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων, Μὴ γράφε, Ὁ βασιλεὺς
τῶν Ἰουδαίων, αλλ᾽ ὅτι ἐκεῖνος εἶπεν Βασιλεύς εἰμι τῶν Ἰου-
δαίων. ἀπεκρίθη ὁ Πειλᾶτος Ὃ γέγραφα, γέγραφα. Οἱ 22, 23
οὖν στρατιῶται ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμά-
τια αὐτοῦ καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη, ἑκάστῳ στρατιώτῃ
μέρος, καὶ τὸν χιτῶνα, ἦν δὲ ὁ χιτὼν ἄραφος ἐκ τῶν ἄνωθεν
ὑφαντὸς δι᾽ ὅλου, εἶπαν οὖν πρὸς ἀλλήλους, Μὴ σχίσω- 24
μεν αὐτόν, ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ, τίνος ἔσται, ἵνα ἡ
γραφὴ πληρωθῇ Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, καὶ

ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον. οἱ μὲν οὖν στρατιῶ-
25 ται ταῦτα ἐποίησαν. εἱστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ
Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ,
26 Μαριάμ ἡ τοῦ Κλωπᾶ, καὶ Μαριάμ ἡ Μαγδαληνή. Ἰη-
σοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα, καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα ὃν
27 ἠγάπα, λέγει τῇ μητρί Γύναι, ἴδε ὁ υἱός σου. εἶτα λέγει
τῷ μαθητῇ, Ἴδε ἡ μήτηρ σου. καὶ ἀπ᾽ ἐκείνης τῆς ὥρας
28 ἔλαβεν αὐτὴν ὁ μαθητὴς εἰς τὰ ἴδια. Μετὰ τοῦτο εἰδὼς ὁ
Ἰησοῦς ὅτι ἤδη πάντα τετέλεσται, ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφή,
29 λέγει, Διψῶ. σκεῦος ἔκειτο ὄξους μεστόν, σπόγγον οὖν
μεστόν, ὄξους ὑσσώπῳ περιθέντες, προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ
30 στόματι. ὅτε οὖν ἔλαβεν τὸ ὄξος εἶπεν Τετέλεσται, καὶ κλί-
31 νας τὴν κεφαλὴν, παρέδωκεν τὸ πνεῦμα. Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι,
ἐπεὶ Παρασκευὴ ἦν, ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώ-
ματα ἐν τῷ σαββάτῳ, – ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνου τοῦ
σαββάτου, – ἠρώτησαν τὸν Πειλᾶτον ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν
32 τὰ σκέλη, καὶ ἀρθῶσιν. ἦλθον οὖν οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ
μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συνταυ-
33 ρωθέντος αὐτῷ, ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὡς εἶδον ἤδη
34 αὐτὸν τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη, ἀλλ᾽ εἷς
τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔνυξεν καὶ ἐξῆλ-
35 θεν εὐθὺς αἷμα καὶ ὕδωρ. καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρτύρηκεν
καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ ἐστιν ἡ μαρτυρία, κἀκεῖνος οἶδεν ὅτι
36 ἀληθῆ λέγει, ἵνα καὶ ὑμεῖς πιστεύητε. ἐγένετο γὰρ ταῦτα
ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ, Ὀστοῦν οὐ συντριβήσεται αὐτοῦ.
37 καὶ πάλιν ἑτέρα γραφὴ λέγει, Ὄψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν.
38 Μετὰ δὲ ταῦτα ἠρώτησεν τὸν Πειλάτον Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἀρι-
μαθαίας, ὢν μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ κεκρυμμένος δὲ διὰ τὸν
φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἵνα ἄρῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐ-
39 πέτρεψεν ὁ Πειλᾶτος ἦλθον οὖν καὶ ἦραν αὐτόν. ἦλθεν
δὲ καὶ Νικόδημος, ὁ ἐλθὼν πρὸς αὐτὸν νυκτὸς τὸ πρῶτον,
40 φέρων μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ὡς λίτρας ἑκατόν. ἔ-
λαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἔδησαν αὐτὸ ὀθονίοις
μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς ἔθος ἐστὶν τοῖς Ἰουδαίοις ἐντα-
41 φιάζειν. ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη κῆπος, καὶ ἐν

τῷ κήπῳ μνημεῖον καινὸν ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἐτέθη. ἐ- 42
κεῖ οὖν διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν τὸ
μνημεῖον, ἔθηκαν τὸν Ἰησοῦν.

Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται **20**
πρωῒ σκοτίας ἔτι οὔσης, εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ βλέπει τὸν
λίθον ἠρμένον ἐκ τοῦ μνημείου. τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται 2
πρὸς Σίμωνα Πέτρον καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν ἐφίλει
ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἦραν τὸν Κύριον ἐκ τοῦ μνη-
μείου, καὶ οὐκ οἴδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. ἐξῆλθεν οὖν ὁ 3
Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητής, καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον.
ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ, καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προέδραμεν 4
τάχιον τοῦ Πέτρου, καὶ ἦλθεν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ 5
παρακύψας βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια, οὐ μέντοι εἰσῆλθεν.
ἔρχεται οὖν Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν 6
εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα, καὶ τὸ σου- 7
δάριον, ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων
κείμενον, ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον εἰς ἕνα τόπον. τότε 8
οὖν εἰσῆλθεν καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ
μνημεῖον, καὶ εἶδεν καὶ ἐπίστευσεν, οὐδέπω γὰρ ᾔδεισαν 9
τὴν γραφὴν, ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. ἀπῆλθον 10
οὖν πάλιν πρὸς αὐτοὺς οἱ μαθηταί. Μαριὰμ δὲ εἱστήκει 11
πρὸς τῷ μνημείῳ ἔξω, κλαίουσα ὡς οὖν ἔκλαιεν παρέκυψεν
εἰς τὸ μνημεῖον καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν λευκοῖς κα- 12
θεζομένους, ἕνα πρὸς τῇ κεφαλῇ, καὶ ἕνα πρὸς τοῖς ποσίν,
ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι, 13
Γύναι, τί κλαίεις· λέγει αὐτοῖς, Ὅτι ἦραν τὸν Κύριόν μου,
καὶ οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. ταῦτα εἰποῦσα ἐστράφη 14
εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἑστῶτα, καὶ οὐκ ᾔ-
δει ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν Λέγει αὐτῇ Ἰησοῦς, Γύναι, τί κλαίεις· 15
τίνα ζητεῖς· ἐκείνη δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρός ἐστιν λέγει
αὐτῷ, Κύριε, εἰ σὺ ἐβάστασας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ ἔθη-
κας, αὐτὸν κἀγὼ αὐτὸν ἀρῶ. λέγει αὐτῇ Ἰησοῦς, Μαριάμ 16
στραφεῖσα ἐκείνη λέγει αὐτῷ, Ἑβραϊστί Ραββουνι, ὁ λέγε-
ται Διδάσκαλε. λέγει αὐτῇ Ἰησοῦς, Μή μου ἅπτου, οὔπω 17
γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀ-

δελφούς μου, καὶ εἰπὲ αὐτοῖς, Ἀναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα
18 μου, καὶ πατέρα ὑμῶν, καὶ Θεόν μου καὶ Θεὸν ὑμῶν. ἔρ-
χεται Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνὴ ἀγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς ὅτι
19 Ἑώρακα τὸν Κύριον, καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ. Οὔσης οὖν
ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν
κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰ-
ουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει
20 αὐτοῖς, Εἰρήνη ὑμῖν. καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν τὰς χεῖρας
καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῖς ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες
21 τὸν Κύριον. εἶπεν οὖν αὐτοῖς πάλιν, Εἰρήνη ὑμῖν, καθὼς
22 ἀπέσταλκέν με ὁ πατήρ, κἀγὼ πέμπω ὑμᾶς. καὶ τοῦτο
εἰπὼν ἐνεφύσησεν καὶ λέγει αὐτοῖς, Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον.
23 ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, ἀφέωνται αὐτοῖς, ἄν τινων
24 κρατῆτε, κεκράτηνται. Θωμᾶς δὲ, εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ
λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν Ἰησοῦς,
25 ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί, Ἑωράκαμεν τὸν Κύ-
ριον. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ
τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω μου τὸν δάκτυλόν εἰς τὸν
τόπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω μου τὴν χεῖρα εἰς τὴν πλευρὰν
26 αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω. Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν ἦσαν
ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. ἔρχεται ὁ Ἰ-
ησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ
27 εἶπεν, Εἰρήνη ὑμῖν. εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ, Φέρε τὸν δάκτυ-
λόν σου ὧδε, καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου. καὶ φέρε τὴν χεῖρά
σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος
28 ἀλλὰ πιστός. ἀπεκρίθη Θωμᾶς, καὶ εἶπεν αὐτῷ, ὁ κύριός
29 μου καὶ Ὁ Θεός μου. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ὅτι ἑώρακάς
με πεπίστευκας, μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες, καὶ πιστεύσαν-
30 τες. Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς
ἐνώπιον τῶν μαθητῶν ἃ οὐκ ἔστιν γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ
31 τούτῳ. ταῦτα δὲ γέγραπται ἵνα πιστεύητε ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν
ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες, ζωὴν ἔχητε
ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

21 Μετὰ ταῦτα ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν Ἰησοῦς τοῖς μα-
θηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος, ἐφανέρωσεν δὲ

οὕτως. ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος, καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος 2
Δίδυμος, καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οἱ
τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. λέ- 3
γει αὐτοῖς Σίμων Πέτρος, Ὑπάγω ἁλιεύειν. λέγουσιν αὐτῷ,
Ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοί. ἐξῆλθον καὶ ἐνέβησαν εἰς
τὸ πλοῖον καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπίασαν οὐδέν. πρωΐας 4
δὲ ἤδη γινομένης ἔστη Ἰησοῦς ἐπί τὸν αἰγιαλόν, οὐ μέντοι
ᾔδεισαν οἱ μαθηταὶ ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν λέγει οὖν αὐτοῖς Ἰη- 5
σοῦς, Παιδία, μή τι προσφάγιον ἔχετε· ἀπεκρίθησαν αὐτῷ,
Οὔ. λέγει αὐτοῖς, Βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου 6
τὸ δίκτυον, καὶ εὑρήσετε. ἔβαλον οὖν, καὶ οὐκέτι αὐτὸ
ἑλκύσαι ἴσχυον ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων. λέγει οὖν 7
ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ, Ὁ Κύ-
ριός ἐστιν Σίμων οὖν Πέτρος, ἀκούσας ὅτι ὁ Κύριός ἐστιν
τὸν ἐπενδύτην διεζώσατο – ἦν γὰρ γυμνός – , καὶ ἔβαλεν
ἑαυτὸν οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἦλθον – οὐ γὰρ 8
ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς ἀλλὰ ἀλλ' ὡς ἀπὸ πηχῶν διακοσίων
– , σύροντες τὸ ὡς οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν, βλέπουσιν 9
ἀνθρακιὰν κειμένην καὶ ὀψάριον ἐπικείμενον, καὶ ἄρτον.
λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἐνέγκατε ἀπὸ τῶν ὀψαρίων ὧν ἐπι- 10
άσατε νῦν. ἀνέβη Σίμων Πέτρος, καὶ εἵλκυσεν τὸ δίκτυον 11
εἰς τὴν γῆν μεστὸν ἰχθύων μεγάλων ἑκατὸν πεντήκοντα τρι-
ῶν, καὶ τοσούτων ὄντων, οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. λέγει 12
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Δεῦτε ἀριστήσατε. οὐδεὶς δὲ ἐτόλμα τῶν
μαθητῶν ἐξετάσαι αὐτόν, Σὺ τίς εἶ· εἰδότες ὅτι ὁ Κύριός ἐ-
στιν. ἔρχεται Ἰησοῦς, καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον, καὶ δίδωσιν 13
αὐτοῖς, καὶ τὸ ὀψάριον ὁμοίως. τοῦτο ἤδη τρίτον ἐφα- 14
νερώθη Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν. Ὅτε 15
οὖν ἠρίστησαν, λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς, Σίμων Ἰ-
ωάννου ἀγαπᾷς με πλέον τούτων· λέγει αὐτῷ, Ναί Κύριε,
σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ, Βόσκε τὰ ἀρνία μου.
λέγει αὐτῷ πάλιν δεύτερον, Σίμων Ἰωάννου ἀγαπᾷς με· Λέ- 16
γει αὐτῷ, Ναί, Κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ,
Ποίμαινε τὰ πρόβατιά μου. λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον, Σίμων 17
Ἰωάννου φιλεῖς με· ἐλυπήθη ὁ Πέτρος, ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ

τρίτον, φιλεῖς με· καὶ λέγει αὐτῷ, Κύριε, πάντα σὺ οἶδας, σὺ
γινώσκεις ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ Βόσκε τὰ ρόβατία μου.
18 ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ὅτε ἦς νεώτερος, ἐζώννυες σεαυτὸν,
καὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθελες, ὅταν δὲ γηράσῃς, ἐκτενεῖς
τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος σε ζώσει, καὶ οἴσει ὅπου οὐ θέ-
19 λεις. τοῦτο δὲ εἶπεν σημαίνων ποίῳ θανάτῳ δοξάσει τὸν
20 Θεόν. καὶ τοῦτο εἰπὼν, λέγει αὐτῷ, Ἀκολούθει μοι. ἐπι-
στραφεὶς ὁ Πέτρος βλέπει τὸν μαθητὴν ὅν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς,
ἀκολουθοῦντα, ὅς καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ στῆθος
21 αὐτοῦ καὶ εἶπεν Κύριε, τίς ἐστιν ὁ παραδιδούς σε· τοῦτον
22 οὖν ἰδὼν ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ, Κύριε, οὗτος δὲ τί· λέ-
γει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί
23 πρὸς σέ· σύ μοι ἀκολούθει Ἐξῆλθεν οὖν οὗτος ὁ λόγος εἰς
τοὺς ἀδελφοὺς, ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνῄσκει, καὶ
οὐκ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι οὐκ ἀποθνῄσκει, ἀλ᾽λ, Ἐὰν
24 αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ
μαρτυρῶν περὶ τούτων, καὶ γράψας ταῦτα, καὶ οἴδαμεν ὅτι
ἀληθὴς αὐτοῦ. ἡ μαρτυρία ἐστίν

ΠΡΑΞΕΙΣ
ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην περὶ πάντων, ὦ Θε- **1**
όφιλε, ὧν ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν, ἄχρι 2
ἧς ἡμέρας, ἐντειλάμενος τοῖς ἀποστόλοις διὰ Πνεύματος
Ἁγιου, οὓς ἐξελέξατο, ἀνελήμφθη, οἷς καὶ παρέστησεν ἑ- 3
αυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις,
δι᾽ ἡμερῶν τεσσεράκοντα ὀπτανόμενος αὐτοῖς, καὶ λέγων
τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. καὶ συναλιζόμενος πα- 4
ρήγγειλεν αὐτοῖς ἀπὸ Ἱεροσολύμων μὴ χωρίζεσθαι, ἀλλὰ
περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς ἣν ἠκούσατέ μου,
ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ ἐν Πνεύματι βα- 5
πτισθήσεσθε Ἁγίῳ οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας. Οἱ 6
μὲν οὖν συνελθόντες ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες, Κύριε, εἰ ἐν
τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραήλ·
εἶπεν πρὸς αὐτούς, Οὐχ ὑμῶν ἐστιν γνῶναι χρόνους ἢ και- 7
ροὺς, οὓς ὁ πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ, ἀλλὰ λήμ- 8
ψεσθε δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐφ᾽ ὑμᾶς,
καὶ ἔσεσθέ μου μάρτυρες ἔν τε Ἰερουσαλὴμ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ
Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρια καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. καὶ ταῦτα 9
εἰπὼν, βλεπόντων αὐτῶν ἐπήρθη, καὶ νεφέλη ὑπέλαβεν αὐ-
τὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. καὶ ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν 10
εἰς τὸν οὐρανὸν πορευομένου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο
παρειστήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἐσθήσεσι λευκαῖς οἳ καὶ εἶπαν 11
Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἑστήκατε βλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν·
οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναλημφθεὶς ἀφ᾽ ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανὸν,
οὕτως ἐλεύσεται ὃν τρόπον ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον
εἰς τὸν οὐρανόν. Τότε ὑπέστρεψαν εἰς Ἰερουσαλὴμ ἀπὸ 12
ὄρους τοῦ καλουμένου Ἐλαιῶνος, ὅ ἐστιν ἐγγὺς Ἰερουσα-
λὴμ, σαββάτου ἔχον ὁδόν. καὶ ὅτε εἰσῆλθον εἰς τὸ ὑπε- 13
ρῷον ἀνέβησαν, οὗ ἦσαν καταμένοντες, ὅ τε Πέτρος καὶ
Ἰωάννης καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἀνδρέας, Φίλιππος καὶ Θωμᾶς,
Βαρθολομαῖος καὶ Μαθθαῖος Ἰάκωβος Ἁλφαίου καὶ Σίμων

14 ὁ ζηλωτής, καὶ Ἰούδας Ἰακώβου. οὗτοι πάντες ἦσαν προσ-
καρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν τῇ προσευχῇ σὺν γυναιξὶν καὶ
15 Μαριὰμ τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. Καὶ
ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρος ἐν μέσῳ τῶν ἀδελ-
φῶν εἶπεν – ἦν τε ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ ὡσεὶ ὡ'ς εἴκοσι,
16 Ἄνδρες ἀδελφοί, ἔδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ἣν προεῖπεν
τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον διὰ στόματος Δαυείδ περὶ Ἰούδα, τοῦ
17 γενομένου ὁδηγοῦ τοῖς συλλαβοῦσιν Ἰησοῦν, ὅτι κατηρι-
θμημένος ἦν ἐν ἡμῖν καὶ ἔλαχεν τὸν κλῆρον τῆς διακονίας
18 ταύτης. – οὗτος μὲν οὖν ἐκτήσατο χωρίον τοῦ μισθοῦ τῆς
ἀδικίας, καὶ πρηνὴς ἐλάκησεν ἐλάκησε μέσος, καὶ ἐξεχύθη
19 πάντα τὰ σπλάγχνα ὁ καὶ γνωστὸν ἐγένετο πᾶσι τοῖς κα-
τοικοῦσιν Ἰερουσαλήμ, ὥστε κληθῆναι τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῇ
ἰδίᾳ διαλέκτῳ αὐτῶν Ἀκελδαμάχ τοῦτ' ἔστιν Χωρίον αἵμα-
20 τος. γέγραπται γὰρ ἐν βίβλῳ Ψαλμῶν, Γενηθήτω ἡ ἔπαυλις
αὐτοῦ ἔρημος, καὶ μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ, καί, Τὴν
21 ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λαβέτω ἕτερος. δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων
ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ ᾧ εἰσῆλθεν καὶ ἐξῆλθεν ἐφ'
22 ἡμᾶς ὁ κύριος Ἰησοῦς, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος
Ἰωάννου ἄχρι τῆς ἡμέρας ἧς ἀνελήμφθη ἀφ' ἡμῶν, μάρ-
τυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ σὺν ἡμῖν γενέσθαι ἕνα τούτων.
23 καὶ ἔστησαν δύο, Ἰωσὴφ τὸν καλούμενον Βαρσαββᾶν, ὃς ἐ-
24 πεκλήθη Ἰοῦστος, καὶ Μαθθίαν καὶ προσευξάμενοι εἶπαν
Σὺ κύριε, καρδιογνῶστα πάντων, ἀνάδειξον ὃν ἐξελέξω ἐκ
25 τούτων τῶν δύο ἕνα, λαβεῖν τὸν τόπον τῆς διακονίας ταύτης
καὶ ἀποστολῆς, ἀφ ἧς παρέβη Ἰούδας, πορευθῆναι εἰς τὸν
26 τόπον τὸν ἴδιον. καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτοῖς καὶ ἔπεσεν ὁ
κλῆρος ἐπὶ Μαθθίαν καὶ συνκατεψηφίσθη μετὰ τῶν ἕνδεκα
ἀποστόλων.

2 Καὶ ἐν τῷ συνπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς,
2 ἦσαν πάντες ὁμοῦ ἐπὶ τὸ αὐτό. καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ ἦχος ὥσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας, καὶ ἐπλή-
3 ρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὗ ἦσαν καθήμενοι, καὶ ὤφθησαν
αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὡσεὶ πυρός, καὶ ἐκάθισεν
4 ἐφ' ἕνα ἕκαστον αὐτῶν. καὶ ἐπλήσθησαν πάντες Πνεύ-

ματος Ἁγίου, καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἑτέραις γλώσσαις, καθὼς
τὸ Πνεῦμα ἐδίδου ἀποφθέγγεσθαι. αὐτοῖς Ἦσαν δὲ εἰς 5
Ἰερουσαλὴμ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς, ἀπὸ
παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν, γενομένης δὲ τῆς φω- 6
νῆς ταύτης, συνῆλθεν τὸ πλῆθος, καὶ συνεχύθη, ὅτι ἤκουον
εἷς ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλούντων αὐτῶν. ἐξίσταντο 7
δὲ πάντες καὶ ἐθαύμαζον, λέγοντες Οὐχ ἰδοὺ ἅπαντες οὗ-
τοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι· καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν 8
ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν· Πάρθοι 9
καὶ Μῆδοι καὶ Ἐλαμεῖται, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Με-
σοποταμίαν, Ἰουδαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ
τὴν Ἀσίαν, Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, Αἴγυπτον καὶ τὰ 10
μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Κυρήνην, καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες
Ῥωμαῖοι, Ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι Κρῆτες καὶ Ἄρα- 11
βες, ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέραις γλώσσαις
τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ. ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ διηπο- 12
ρούντο ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες, Τί θέλει τοῦτο εἶναι·
ἕτεροι δὲ διαχλευάζοντες ἔλεγον, ὅτι Γλεύκους μεμεστω- 13
μένοι εἰσίν Σταθεὶς δὲ ὁ Πέτρος σὺν τοῖς ἕνδεκα, ἐπῆρεν 14
τὴν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπεφθέγξατο αὐτοῖς, Ἄνδρες Ἰου-
δαῖοι, καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἰερουσαλὴμ πάντες τοῦτο ὑμῖν
γνωστὸν ἔστω καὶ ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματά μου, οὐ γάρ, ὡς 15
ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε, οὗτοι μεθύουσιν, ἔστιν γὰρ ὥρα τρίτη
τῆς ἡμέρας, ἀλλὰ τοῦτό ἐστιν τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προ- 16
φήτου Ἰωήλ, Καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, – λέγει 17
ὁ Θεός – ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα,
καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν,
καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὁράσεις ὄψονται, καὶ οἱ ἐνυπνίοις
ὑμῶν καίγε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καί ἐπὶ τὰς δούλας μου 18
ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου,
καὶ προφητεύσουσιν καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, 19
καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα κα-
πνοῦ, ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος, καὶ ἡ σελήνη 20
εἰς αἷμα, πρὶν, ἐλθεῖν ἡμέραν Κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἔ- 21
σται πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται.

22 ἄνδρες Ἰσραηλεῖται ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους, Ἰησοῦν
τὸν Ναζωραῖον, ἄνδρα ἀποδεδειγμένον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς
ὑμᾶς δυνάμεσι καὶ τέρασι καὶ σημείοις, οἷς ἐποίησεν δι'
23 αὐτοῦ ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν, καθὼς αὐτοὶ οἴδατε, τοῦτον
τῇ ὡρισμένῃ βουλῇ καὶ προγνώσει τοῦ Θεοῦ ἔκδοτον διὰ
24 χειρὸς ἀνόμων προσπήξαντες ἀνείλατε, ὃν ὁ Θεὸς ἀνέστη-
σεν λύσας τὰς ὠδῖνας τοῦ θανάτου, καθότι οὐκ ἦν δυνατὸν
25 κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ, Δαυείδ γὰρ λέγει εἰς αὐτόν,
Προορώμην τὸν κύριον μου ἐνώπιόν μού διαπαντός ὅτι ἐκ
26 δεξιῶν μου ἐστιν, ἵνα μὴ σαλευθῶ, Διὰ τοῦτο ηὐφράνθη
μου, ἡ καρδία καὶ ἠγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου, ἔτι δὲ καὶ
27 ἡ σάρξ μου κατασκηνώσει ἐφ' ἐλπίδι, ὅτι οὐκ ἐνκαταλεί-
ψεις τὴν ψυχήν μου εἰς ᾄδην οὐδὲ δώσεις τὸν ὅσιόν σου
28 ἰδεῖν διαφθοράν. ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς, πληρώσεις
29 με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου. ἄνδρες ἀδελφοί,
ἐξὸν εἰπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρ-
χου Δαυείδ ὅτι καὶ ἐτελεύτησεν καὶ ἐτάφη, καὶ τὸ μνῆμα
30 αὐτοῦ ἔστιν ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. προφήτης
οὖν ὑπάρχων, καὶ εἰδὼς ὅτι ὅρκῳ ὤμοσεν αὐτῷ ὁ Θεὸς ἐκ
καρποῦ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ καθίσαι ἐπὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ,
31 προϊδὼν ἐλάλησεν περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, ὅτι
οὔτε ἐνκατελείφθη εἰς ᾄδην οὔτε ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδεν δια-
32 φθοράν. τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ Θεός, οὗ πάντες
33 ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες. τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ Θεοῦ ὑψωθεὶς,
τήν τε ἐπαγγελίαν τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου λαβὼν παρὰ
τοῦ πατρὸς, ἐξέχεεν τοῦτο ὃ ὑμεῖς καὶ βλέπετε καὶ ἀκούετε.
34 οὐ γὰρ Δαυείδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανούς, λέγει δὲ αὐτός,
35 Εἶπεν Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν
36 θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. ἀσφα-
λῶς οὖν γινωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι καὶ Κύριον αὐτὸν
καὶ Χριστὸν ἐποίησεν ὁ Θεός τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς
37 ἐσταυρώσατε. Ἀκούσαντες δὲ κατενύγησαν τὴν καρδίαν,
εἶπόν τε πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους,
38 Τί ποιήσωμεν ἄνδρες ἀδελφοί· Πέτρος δὲ πρὸς αὐτούς,
Μετανοήσατε, φησίν καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν ἐπὶ τῷ

ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν, ὑμῶν καὶ
λήμψεσθε τὴν δωρεὰν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. ὑμῖν γάρ 39
ἐστιν ἡ ἐπαγγελία καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν, καὶ πᾶσιν τοῖς εἰς
μακρὰν, ὅσους ἂν προσκαλέσηται Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν.
ἑτέροις τε λόγοις πλείοσιν διεμαρτύρατο καὶ παρεκάλει, 40
αὐτοὺς λέγων, Σώθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς ταύτης.
οἱ μὲν οὖν ἀποδεξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν, 41
καὶ προσετέθησαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ὡσεὶ τρισχί-
λιαι. ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων 42
καὶ τῇ κοινωνίᾳ, τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς.
Ἐγίνετο δὲ πάσῃ ψυχῇ φόβος, πολλά δὲ τέρατα καὶ σημεῖα 43
διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο. ἕν Ἰερουσαλήμ φόβος τε ἦν
μέγας ἐπί πάντες καὶ πάντες δὲ οἱ πιστεύσαντες ἦσαν ἐ- 44
πὶ τὸ αὐτὸ καὶ εἶχον ἅπαντα κοινά, καὶ τὰ κτήματα καὶ 45
τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον, καὶ διεμέριζον αὐτὰ πᾶσιν κα-
θότι ἄν τις χρείαν εἶχεν, καθ᾽ ἡμέραν τε προσκαρτεροῦντες 46
ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ, κλῶντές τε κατ᾽ οἶκον ἄρτον, με-
τελάμβανον τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι καρδίας,
αἰνοῦντες τὸν Θεὸν καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν λαόν. 47
ὁ δὲ Κύριος προσετίθει τοὺς σωζομένους καθ᾽ ἡμέραν ἐπὶ
τὸ αὐτό

Πέτρος δὲ καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν, Ἐπὶ τὴν **3**
ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην. καί τις ἀνὴρ χωλὸς ἐκ 2
κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων ἐβαστάζετο, ὃν ἐτίθουν καθ᾽
ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην Ὡραίαν,
τοῦ αἰτεῖν ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὸ
ἱερόν. ὃς ἰδὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας εἰσιέναι εἰς 3
τὸ ἱερὸν, ἠρώτα ἐλεημοσύνην λαβεῖν. ἀτενίσας δὲ Πέτρος 4
εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ, εἶπεν Βλέψον εἰς ἡμᾶς. ὁ δὲ 5
ἐπεῖχεν αὐτοῖς, προσδοκῶν τι παρ᾽ αὐτῶν λαβεῖν. εἶπεν 6
δὲ Πέτρος, Ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐχ ὑπάρχει μοι, ὃ δὲ
ἔχω, τοῦτό σοι δίδωμι. ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ
Ναζωραίου περιπάτει. καὶ πιάσας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς χειρὸς 7
ἤγειρεν αὐτὸν παραχρῆμα δὲ ἐστερεώθησαν αἱ βάσεις αὐ-
τοῦ καὶ τὰ σφυδρά, καὶ ἐξαλλόμενος ἔστη καὶ περιεπάτει, 8

καὶ εἰσῆλθεν σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερὸν, περιπατῶν καὶ ἁλλό-
9 μενος καὶ αἰνῶν τὸν Θεόν. καὶ εἶδεν πᾶς ὁ λαὸς αὐτὸν
10 περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα τὸν Θεόν, ἐπεγίνωσκον δὲ αὐ-
τὸν ὅτι αὐτὸς ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην καθήμενος ἐπὶ τῇ
Ὡραίᾳ Πύλῃ τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἐπλήσθησαν θάμβους καὶ ἐκ-
11 στάσεως ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι αὐτῷ. Κρατοῦντος δὲ αὐτοῦ
τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰωάννην, συνέδραμεν πᾶς ὁ λαὸς πρὸς
αὐτοὺς ἐπὶ τῇ στοᾷ τῇ καλουμένῃ Σολομῶντος, ἔκθαμβοι.
12 ἰδὼν δὲ ὁ Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν, Ἄνδρες Ἰσρα-
ηλεῖται, τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ, ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε ὡς ἰδίᾳ
13 δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ πεποιηκόσιν τοῦ περιπατεῖν αὐτόν· ὁ
Θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς Ἰακὼβ, ὁ θεὸς
τῶν πατέρων ἡμῶν, ἐδόξασεν τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν, ὃν
ὑμεῖς μὲν παρεδώκατε καὶ ἠρνήσασθε κατὰ πρόσωπον Πει-
14 λάτου κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν. ὑμεῖς δὲ τὸν ἅγιον καὶ
δίκαιον ἠρνήσασθε, καὶ ᾐτήσασθε ἄνδρα φονέα χαρισθῆ-
15 ναι ὑμῖν, τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἀπεκτείνατε, ὃν ὁ Θεὸς
16 ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν. καὶ ἐπὶ τῇ
πίστει τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, τοῦτον ὃν θεωρεῖτε καὶ οἴδατε,
ἐστερέωσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἡ πίστις ἡ δι᾽ αὐτοῦ ἔδω-
κεν αὐτῷ τὴν ὁλοκληρίαν ταύτην ἀπέναντι πάντων ὑμῶν.
17 καὶ νῦν, ἀδελφοί, οἶδα ὅτι κατὰ ἄγνοιαν ἐπράξατε, ὥσπερ
18 καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν. ὁ δὲ Θεὸς ἃ προκατήγγειλεν διὰ
στόματος πάντων τῶν προφητῶν παθεῖν τὸν Χριστὸν αὐτοῦ
19 ἐπλήρωσεν οὕτως μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε, πρός
τὸ ἐξαλειφθῆναι ὑμῶν τὰς ἁμαρτίας, ὅπως ἄν ἔλθωσιν και-
20 ροί ἀναψύξεως ἀπό προσώπου τοῦ κυρίου καὶ ἀποστείλῃ
21 τὸν προκεχειρισμένον ὑμῖν Χριστόν, Ἰησοῦν, ὃν δεῖ οὐ-
ρανὸν μὲν δέξασθαι ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων,
ὧν ἐλάλησεν ὁ Θεὸς διὰ στόματος τῶν ἁγίων ἀπ᾽ αἰῶνος.
22 αὐτοῦ προφητῶν Μωϋσῆς μὲν εἶπεν, Ὅτι Προφήτην ὑμῖν
ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς
ἐμέ, αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς
23 ὑμᾶς. ἔσται δὲ, πᾶσα ψυχὴ ἥτις ἐὰν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προ-
24 φήτου ἐκείνου, ἐξολεθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ. καὶ πάντες

δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς, ὅσοι ἐλά-
λησαν, καὶ κατήγγειλαν τὰς ἡμέρας ταύτας. ὑμεῖς ἐστε 25
οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν, καὶ τῆς διαθήκης ἧς διέθετο ὁ Θεὸς
πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν λέγων πρὸς Ἀβραάμ, Καὶ ἐν τῷ
σπέρματί σου ἐνευλογηθήσονται πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῆς γῆς.
ὑμῖν πρῶτον ἀναστήσας ὁ Θεὸς τὸν παῖδα αὐτοῦ ἀπέστει- 26
λεν αὐτὸν εὐλογοῦντα ὑμᾶς, ἐν τῷ ἀποστρέφειν ἕκαστον
ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν.

Λαλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαόν, ἐπέστησαν αὐτοῖς **4**
οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι,
διαπονούμενοι διὰ τὸ διδάσκειν αὐτοὺς τὸν λαόν, καὶ κα- 2
ταγγέλλειν ἐν τῷ Ἰησοῦ τὴν ἀνάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν, καὶ 3
ἐπέβαλον αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ ἔθεντο εἰς τήρησιν εἰς τὴν
αὔριον, ἦν γὰρ ἑσπέρα ἤδη. πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων 4
τὸν λόγον ἐπίστευσαν, καὶ ἐγενήθη ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν χι-
λιάδες πέντε. Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον συναχθῆναι αὐ- 5
τῶν τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμ-
ματεῖς εἰς Ἰερουσαλήμ, καὶ Ἄννας ὁ ἀρχιερεὺς καὶ Καϊά- 6
φας καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀλέξανδρος καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους
ἀρχιερατικοῦ. καὶ στήσαντες αὐτοὺς ἐν τῷ μέσῳ, ἐπυνθά- 7
νοντο, Ἐν ποίᾳ δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ ὀνόματι τοῦτο ἐποιήσατε
ὑμεῖς· τότε Πέτρος πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου εἶπεν πρὸς 8
αὐτούς, Ἄρχοντες τοῦ λαοῦ, καὶ πρεσβύτεροι εἰ ἡμεῖς σή- 9
μερον ἀνακρινόμεθα ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ἀσθενοῦς,
ἐν τίνι οὗτος σέσωται, γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παν- 10
τὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ
Ναζωραίου, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε, ὃν ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ
νεκρῶν, ἐν τούτῳ οὗτος παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής.
οὗτός ἐστιν ὁ λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ᾽ ὑμῶν τῶν οἰκοδό- 11
μων ὁ γενόμενος εἰς κεφαλὴν γωνίας. καὶ οὐκ ἔστιν ἐν 12
ἄλλῳ οὐδενὶ ἡ σωτηρία, οὐδὲ γὰρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον ὑπὸ
τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις, ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι
ἡμᾶς. Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ Πέτρου παρρησίαν καὶ Ἰω- 13
άννου, καὶ καταλαβόμενοι ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοί εἰσιν
καὶ ἰδιῶται, ἐθαύμαζον, ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ

14 Ἰησοῦ ἦσαν, τόν τε ἄνθρωπον βλέποντες σὺν αὐτοῖς ἑστῶτα
15 τὸν τεθεραπευμένον, οὐδὲν εἶχον ἀντειπεῖν. κελεύσαντες
δὲ αὐτοὺς ἔξω τοῦ συνεδρίου ἀπελθεῖν, συνέβαλλον πρὸς
16 ἀλλήλους λέγοντες, Τί ποιήσωμεν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις·
ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν σημεῖον γέγονεν δι' αὐτῶν, πᾶσιν τοῖς
κατοικοῦσιν Ἰερουσαλὴμ φανερόν, καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρ-
17 νεῖσθαι, ἀλλ' ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον διανεμηθῇ εἰς τὸν λαόν,
ἀπειλησώμεθα αὐτοῖς μηκέτι λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ
18 μηδενὶ ἀνθρώπων. καὶ καλέσαντες αὐτοὺς, παρήγγειλαν
καθόλου μὴ φθέγγεσθαι μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι
19 τοῦ Ἰησοῦ. ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες εἶπον,
πρὸς αὐτούς Εἰ δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὑμῶν ἀ-
20 κούειν μᾶλλον ἢ τοῦ Θεοῦ, κρίνατε. οὐ δυνάμεθα γὰρ
21 ἡμεῖς ἃ εἴδαμεν καὶ ἠκούσαμεν, μὴ λαλεῖν. οἱ δὲ προσα-
πειλησάμενοι ἀπέλυσαν αὐτούς, μηδὲν εὑρίσκοντες τὸ πῶς
κολάσωνται αὐτούς, διὰ τὸν λαόν, ὅτι πάντες ἐδόξαζον τὸν
22 Θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι. ἐτῶν γὰρ ἦν πλειόνων τεσσεράκοντα
23 ὁ ἄνθρωπος ἐφ' ὃν γεγόνει τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἰάσεως. Ἀ-
πολυθέντες δὲ ἦλθον πρὸς τοὺς ἰδίους, καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα
24 πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπαν οἱ δὲ
ἀκούσαντες ὁμοθυμαδὸν ἦραν φωνὴν πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ
εἶπαν Δέσποτα, σὺ ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ
25 τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, ὁ τοῦ πατρὸς ἡμῶν
διὰ πνεύματος ἁγίου στόματος Δαυείδ παιδός σου εἰπὼν
26 Ἱνατί ἐφρύαξαν ἔθνη, καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά· παρέ-
στησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν
ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ τοῦ Κυρίου καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐ-
27 τοῦ, συνήχθησαν γὰρ ἐπ' ἀληθείας, ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐπὶ
τὸν ἅγιον παῖδά σου Ἰησοῦν, ὃν ἔχρισας, Ἡρῴδης τε καὶ
28 Πόντιος Πειλᾶτος σὺν ἔθνεσιν καὶ λαοῖς Ἰσραήλ, ποιῆσαι
29 ὅσα ἡ χείρ σου καὶ ἡ βουλή σου προώρισεν γενέσθαι. καὶ
τὰ νῦν, Κύριε, ἔπιδε ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν, καὶ δὸς τοῖς
δούλοις σου μετὰ παρρησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον σου,
30 ἐν τῷ τὴν χεῖρά σου ἐκτείνειν σε εἰς ἴασιν, καὶ σημεῖα καὶ
τέρατα γίνεσθαι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου παιδός σου Ἰ-

ησοῦ. καὶ δεηθέντων αὐτῶν ἐσαλεύθη ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν 31
συνηγμένοι, καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες τοῦ Ἁγιου, Πνεύμα-
τος καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ παρρησίας. Τοῦ 32
δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν καρδία καὶ ψυχὴ μία, καὶ
οὐδὲ εἷς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν
αὐτοῖς ἅπαντα κοινά. καὶ δυνάμει μεγάλῃ ἀπεδίδουν τὸ 33
μαρτύριον οἱ ἀπόστολοι τῆς ἀναστάσεως, Ἰησοῦ, Χριστοῦ
τοῦ Κυρίου χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς. οὐδὲ 34
γὰρ ἐνδεής τις ἦν ἐν αὐτοῖς, ὅσοι γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ
οἰκιῶν ὑπῆρχον, πωλοῦντες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πιπρα-
σκομένων, καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων, 35
διεδίδετο δὲ ἑκάστῳ καθότι ἄν τις χρείαν εἶχεν. Ἰωσὴφ 36
δὲ ὁ ἐπικληθεὶς Βαρναβᾶς ἀπὸ τῶν ἀποστόλων, ὅ ἐστιν με-
θερμηνευόμενον, υἱὸς παρακλήσεως, Λευεΐτης, Κύπριος
τῷ γένει, ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ πωλήσας ἤνεγκεν τὸ 37
χρῆμα, καὶ ἔθηκεν πρὸς τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.

Ἀνὴρ δέ τις Ἁνανίας ὀνόματι, σὺν Σαπφείρῃ τῇ γυναικὶ **5**
αὐτοῦ, ἐπώλησεν κτῆμα, καὶ ἐνοσφίσατο ἀπὸ τῆς τιμῆς, 2
συνειδυίης καὶ τῆς γυναικός καὶ ἐνέγκας μέρος τι παρὰ
τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος, 3
Ἁνανία, διατί ἐπλήρωσεν ὁ Σατανᾶς τὴν καρδίαν σου, ψεύ-
σασθαί σε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, καὶ νοσφίσασθαι ἀπὸ τῆς
τιμῆς τοῦ χωρίου· οὐχὶ μένον, σοὶ ἔμενεν καὶ πραθὲν ἐν 4
τῇ σῇ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχεν τί ὅτι ἔθου ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ
πρᾶγμα τοῦτο· οὐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις ἀλλὰ τῷ Θεῷ. ἀ- 5
κούων δὲ ὁ Ἁνανίας τοὺς λόγους τούτους, πεσὼν ἐξέψυξεν
καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ἀνα- 6
στάντες δὲ οἱ νεώτεροι συνέστειλαν αὐτὸν καὶ ἐξενέγκαντες
ἔθαψαν. Ἐγένετο δὲ ὡς ὡρῶν τριῶν διάστημα, καὶ ἡ γυνὴ 7
αὐτοῦ μὴ εἰδυῖα τὸ γεγονὸς, εἰσῆλθεν. ἀπεκρίθη δὲ πρὸς 8
αὐτὴν Πέτρος, Εἰπέ μοι, εἰ τοσούτου τὸ χωρίον ἀπέδοσθε.
Ἡ δὲ εἶπεν Ναί, τοσούτου. ὁ δὲ Πέτρος πρὸς αὐτήν, Τί 9
ὅτι συνεφωνήθη ὑμῖν πειράσαι τὸ Πνεῦμα Κυρίου· ἰδοὺ, οἱ
πόδες τῶν θαψάντων τὸν ἄνδρα σου ἐπὶ τῇ θύρᾳ καὶ ἐξοί-
σουσίν σε. ἔπεσεν δὲ παραχρῆμα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, 10

καὶ ἐξέψυξεν. εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι εὗρον αὐτὴν
νεκράν, καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς.
11 καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ᾽ ὅλην τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐπὶ
12 πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα. Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀ-
ποστόλων ἐγίνετο σημεῖα καὶ τέρατα πολλὰ, ἐν τῷ λαῷ καὶ
13 ἦσαν ὁμοθυμαδὸν ἅπαντες ἐν τῇ Στοᾷ Σολομῶντος. τῶν
δὲ λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς, ἀλλ᾽ ἐμεγάλυ-
14 νεν αὐτοὺς ὁ λαός, μᾶλλον δὲ προσετίθεντο πιστεύοντες τῷ
15 Κυρίῳ, πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, ὥστε καὶ εἰς τὰς
πλατείας ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ τιθέναι ἐπὶ κλιναρίων
καὶ κραβάττων, ἵνα ἐρχομένου Πέτρου κἂν ἡ σκιὰ ἐπισκι-
16 άσῃ τινὶ αὐτῶν. συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν πέριξ
πόλεων Ἰερουσαλήμ, φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ὀχλουμένους
ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες.
17 Ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ, – ἡ οὖσα
18 αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων – καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ
τοὺς ἀποστόλους, καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τηρήσει δημοσίᾳ.
19 ἄγγελος δὲ Κυρίου διὰ νυκτὸς ἀνοίξας τὰς θύρας τῆς φυλα-
20 κῆς, ἐξαγαγών τε αὐτοὺς εἶπεν, Πορεύεσθε καὶ σταθέντες
λαλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς ταύ-
21 της. ἀκούσαντες δὲ εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν ὄρθρον εἰς τὸ ἱερὸν,
καὶ ἐδίδασκον. παραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν
αὐτῷ, συνεκάλεσαν τὸ συνέδριον καὶ πᾶσαν τὴν γερουσίαν
τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸ δεσμωτήριον, ἀ-
22 χθῆναι αὐτούς. οἱ δὲ παραγενόμενοι ὑπηρέται οὐχ εὗρον
23 αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ, ἀναστρέψαντες δὲ ἀπήγγειλαν, λέ-
γοντες, ὅτι Τὸ δεσμωτήριον εὕρομεν κεκλεισμένον ἐν πάσῃ
ἀσφαλείᾳ, καὶ τοὺς φύλακας ἑστῶτας ἐπὶ τῶν θυρῶν, ἀ-
24 νοίξαντες δὲ, ἔσω οὐδένα εὕρομεν. ὡς δὲ ἤκουσαν τοὺς
λόγους τούτους ὅ τε στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς,
25 διηπόρουν περὶ αὐτῶν, τί ἂν γένοιτο τοῦτο. παραγενόμε-
νος δέ τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς ὅτι Ἰδοὺ οἱ ἄνδρες οὓς ἔθεσθε
ἐν τῇ φυλακῇ εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ ἑστῶτες καὶ διδάσκοντες τὸν
26 λαόν. τότε ἀπελθὼν ὁ στρατηγὸς σὺν τοῖς ὑπηρέταις ἦγεν
αὐτούς, οὐ μετὰ βίας, ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν, ἵνα μὴ λι-

θασθῶσιν. ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ. 27
καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ ἀρχιερεὺς, λέγων, παραγγελίᾳ 28
παρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ·
καὶ ἰδοὺ πεπληρώκατε τὴν Ἰερουσαλὴμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν,
καὶ βούλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ᾽ ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου
τούτου. ἀποκριθεὶς δὲ Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπαν Πει- 29
θαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. ὁ Θεὸς τῶν πατέρων 30
ἡμῶν ἤγειρεν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς διεχειρίσασθε κρεμάσαντες
ἐπὶ ξύλου. τοῦτον ὁ Θεὸς ἀρχηγὸν καὶ σωτῆρα ὕψωσεν τῇ 31
δεξιᾷ αὐτοῦ, τοῦ δοῦναι μετάνοιαν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἄφεσιν
ἁμαρτιῶν. καὶ ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες τῶν ῥημάτων τούτων, 32
καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ὃ ἔδωκεν ὁ Θεὸς τοῖς πειθαρχοῦ-
σιν αὐτῷ. Οἱ δὲ ἀκούσαντες διεπρίοντο, καὶ ἐβουλεύοντο 33
ἀνελεῖν αὐτούς. ἀναστὰς δέ τις ἐν τῷ συνεδρίῳ Φαρισαῖος, 34
ὀνόματι Γαμαλιήλ, νομοδιδάσκαλος, τίμιος παντὶ τῷ λαῷ,
ἐκέλευσεν ἔξω βραχὺ τοὺς ἀνθρώπους ποιῆσαι. εἶπέν τε 35
πρὸς αὐτούς, Ἄνδρες Ἰσραηλεῖται, προσέχετε ἑαυτοῖς ἐπὶ
τοῖς ἀνθρώποις τούτοις, τί μέλλετε πράσσειν. πρὸ γὰρ τού- 36
των τῶν ἡμερῶν ἀνέστη Θευδᾶς, λέγων εἶναί τινα ἑαυτόν, ᾧ
προσεκλίθη ἀνδρῶν ἀριθμὸς ὡς τετρακοσίων, ὃς ἀνῃρέθη,
καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ, διελύθησαν, καὶ ἐγένοντο
εἰς οὐδέν. μετὰ τοῦτον ἀνέστη Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος ἐν ταῖς 37
ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς, καὶ ἀπέστησεν λαὸν ὀπίσω αὐ-
τοῦ, κἀκεῖνος ἀπώλετο, καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ
διεσκορπίσθησαν. καὶ τὰ νῦν λέγω ὑμῖν, ἀπόστητε ἀπὸ 38
τῶν ἀνθρώπων τούτων, καὶ ἄφετε αὐτούς, ὅτι ἐὰν ᾖ ἐξ ἀν-
θρώπων ἡ βουλὴ αὕτη ἢ τὸ ἔργον τοῦτο, καταλυθήσεται, εἰ 39
δὲ ἐκ Θεοῦ ἐστιν, οὐ δυνήσεσθε καταλῦσαι αὐτούς μήποτε
καὶ θεομάχοι εὑρεθῆτε. ἐπείσθησαν δέ αὐτῷ καὶ προσ- 40
καλεσάμενοι τοὺς ἀποστόλους, δείραντες παρήγγειλαν μὴ
λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἀπέλυσαν οἱ μὲν 41
οὖν ἐπορεύοντο χαίροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ συνεδρίου,
ὅτι κατηξιώθησαν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος ἀτιμασθῆναι. πᾶ- 42
σάν τε ἡμέραν, ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ᾽ οἶκον, οὐκ ἐπαύοντο
διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι τὸν Χριστόν. Ἰησοῦν

6 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις, πληθυνόντων τῶν μαθητῶν,
ἐγένετο γογγυσμὸς τῶν ἑλληνιστῶν πρὸς τοὺς Ἑβραίους,
ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι
2 αὐτῶν. προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν μα-
θητῶν, εἶπαν Οὐκ ἀρεστόν ἐστιν ἡμᾶς, καταλείψαντας τὸν
3 λόγον τοῦ Θεοῦ, διακονεῖν τραπέζαις. ἐπισκέψασθε δέ
ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ ὑμῶν μαρτυρουμένους ἑπτὰ, πλήρεις
Πνεύματος καὶ σοφίας, οὓς καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας
4 ταύτης. ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου
5 προσκαρτερήσομεν. καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς
τοῦ πλήθους, καὶ ἐξελέξαντο Στέφανον, ἄνδρα πλήρη πί-
στεως καὶ Πνεύματος Ἁγιου, καὶ Φίλιππον, καὶ Πρόχορον,
καὶ Νικάνορα, καὶ Τίμωνα, καὶ Παρμενᾶν, καὶ Νικόλαον
6 προσήλυτον Ἀντιοχέα, οὓς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀποστό-
7 λων, καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας. Καὶ
ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ηὔξανεν καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν
μαθητῶν ἐν Ἰερουσαλὴμ σφόδρα, πολύς τε ὄχλος τῶν ἱε-
8 ρέων ὑπήκουον τῇ πίστει. Στέφανος δὲ πλήρης χάριτος
καὶ δυνάμεως ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ.
9 ἀνέστησαν δέ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῶν λεγομένων
Λιβερτίνων, καὶ Κυρηναίων, καὶ Ἀλεξανδρέων, καὶ τῶν ἀπὸ
10 Κιλικίας καὶ Ἀσίας, συζητοῦντες τῷ Στεφάνῳ. καὶ οὐκ ἴ-
11 σχυον ἀντιστῆναι τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ πνεύματι ᾧ ἐλάλει. τότε
ὑπέβαλον ἄνδρας λέγοντας, ὅτι Ἀκηκόαμεν αὐτοῦ λαλοῦν-
12 τος ῥήματα βλάσφημα εἰς Μωϋσῆν καὶ τὸν Θεόν, συνεκί-
νησάν τε τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμ-
ματεῖς, καὶ ἐπιστάντες συνήρπασαν αὐτὸν, καὶ ἤγαγον εἰς
13 τὸ συνέδριον, ἔστησάν τε μάρτυρας ψευδεῖς λέγοντας, Ὁ
ἄνθρωπος οὗτος οὐ παύεται λαλῶν ῥήματα κατὰ τοῦ τόπου
14 τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ νόμου, ἀκηκόαμεν γὰρ αὐτοῦ λέγοντος
ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος οὗτος καταλύσει τὸν τόπον τοῦτον,
15 καὶ ἀλλάξει τὰ ἔθη ἃ παρέδωκεν ἡμῖν Μωϋσῆς. καὶ ἀτε-
νίσαντες εἰς αὐτὸν πάντες οἱ καθεζόμενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ,
εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡσεὶ πρόσωπον ἀγγέλου.
7, 2 Εἶπεν δὲ ὁ ἀρχιερεύς, Εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει· ὁ δὲ ἔφη,

Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε. ὁ Θεὸς τῆς δό-
ξης ὤφθη τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραὰμ ὄντι ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ,
πρὶν ἢ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν Χαρράν, καὶ εἶπεν πρὸς αὐ- 3
τόν, Ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου,
καὶ δεῦρο εἰς τὴν γῆν ἣν ἄν σοι δείξω. τότε ἐξελθὼν ἐκ 4
γῆς Χαλδαίων, κατῴκησεν ἐν Χαρράν, κἀκεῖθεν, μετὰ τὸ
ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ, μετῴκισεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν
ταύτην εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε, καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ 5
κληρονομίαν ἐν αὐτῇ, οὐδὲ βῆμα ποδός, καὶ ἐπηγγείλατο
δοῦναι αὐτῷ εἰς κατάσχεσιν αὐτὴν, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ
μετ᾽ αὐτόν, οὐκ ὄντος αὐτῷ τέκνου. ἐλάλησεν δὲ οὕτως 6
ὁ Θεὸς ὅτι ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ πάροικον ἐν γῇ ἀλλο-
τρίᾳ, καὶ δουλώσουσιν αὐτὸ καὶ κακώσουσιν ἔτη τετρακό-
σια, καὶ τὸ ἔθνος ᾧ ἐὰν δουλεύσουσιν κρινῶ ἐγώ, ὁ Θεὸς, 7
είπεν καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσονται, καὶ λατρεύσουσίν μοι
ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς, 8
καὶ οὕτως ἐγέννησεν τὸν Ἰσαὰκ, καὶ περιέτεμεν αὐτὸν τῇ
ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, καὶ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ, καὶ Ἰακὼβ τοὺς δώ-
δεκα πατριάρχας. καὶ οἱ πατριάρχαι ζηλώσαντες τὸν Ἰω- 9
σὴφ ἀπέδοντο εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἦν ὁ Θεὸς μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ 10
ἐξείλατο αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν
αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν ἔναντι Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου,
καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἡγούμενον ἐπ᾽ Αἴγυπτον καὶ ἐ᾽φ ὅλον
τὸν οἶκον αὐτοῦ. ἦλθεν δὲ λιμὸς ἐφ᾽ ὅλην τὴν Αἴγυπτον 11
καὶ Χανάαν, καὶ θλῖψις μεγάλη, καὶ οὐχ εὕρισκον χορτά-
σματα οἱ πατέρες ἡμῶν. ἀκούσας δὲ Ἰακὼβ ὄντα σιτία εἰς 12
Αἴγυπτον, ἐξαπέστειλεν τοὺς πατέρας ἡμῶν πρῶτον. καὶ 13
ἐν τῷ δευτέρῳ ἀνεγνωρίσθη Ἰωσὴφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ,
καὶ φανερὸν ἐγένετο τῷ Φαραὼ τὸ γένος αὐτοῦ ἀποστεί- 14
λας δὲ Ἰωσὴφ μετεκαλέσατο Ἰακὼβ, τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ
πᾶσαν τὴν συγγένειαν ἐν ψυχαῖς ἑβδομήκοντα πέντε. καὶ 15
κατέβη Ἰακὼβ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς καὶ οἱ
πατέρες ἡμῶν, καὶ μετετέθησαν εἰς Συχὲμ καὶ ἐτέθησαν 16
ἐν τῷ μνήματι ᾧ ὠνήσατο Ἀβραὰμ τιμῆς ἀργυρίου παρὰ
τῶν υἱῶν Ἑμμὼρ ἐν Συχέμ καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος τῆς 17

ἐπαγγελίας ἧς ὡμολόγησεν ὁ Θεὸς τῷ Ἀβραάμ, ηὔξησεν ὁ
18 λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἐν Αἰγύπτῳ, ἄχρι οὗ ἀνέστη βασιλεὺς
19 ἕτερος, ἐπ Αἴγυπτον ὃς οὐκ ᾔδει τὸν Ἰωσήφ. οὗτος κατα-
σοφισάμενος τὸ γένος ἡμῶν, ἐκάκωσεν τοὺς πατέρας τοῦ
20 ποιεῖν τὰ βρέφη ἔκθετα αὐτῶν, εἰς τὸ μὴ ζωογονεῖσθαι. ἐν
ᾧ καιρῷ ἐγεννήθη Μωϋσῆς καὶ ἦν ἀστεῖος τῷ Θεῷ, ὃς ἀνε-
21 τράφη μῆνας τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός ἐκτεθέντος δὲ
αὐτοῦ ἀνείλατο αὐτόν ἡ θυγάτηρ Φαραὼ, καὶ ἀνεθρέψατο
22 αὐτὸν ἑαυτῇ εἰς υἱόν. καὶ ἐπαιδεύθη Μωϋσῆς ἐν πάσῃ σο-
φίᾳ Αἰγυπτίων, ἦν δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ ἔργοις. αὐτοῦ
23 ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσερακονταετὴς χρόνος, ἀνέβη ἐ-
πὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἐπισκέψασθαι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ
24 τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. καὶ ἰδών τινα ἀδικούμενον, ἠμύνατο
καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν τῷ καταπονουμένῳ, πατάξας τὸν
25 Αἰγύπτιον, ἐνόμιζεν δὲ συνιέναι τοὺς ἀδελφοὺς ὅτι ὁ Θεὸς
διὰ χειρὸς αὐτοῦ, δίδωσιν σωτηρίαν, αὐτοῖς οἱ δὲ οὐ συνῆ-
26 καν. τῇ τε ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὤφθη αὐτοῖς μαχομένοις, καὶ
συνήλλασσεν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην, εἰπών, Ἄνδρες, ἀδελφοί
27 ἐστε ἱνατί ἀδικεῖτε ἀλλήλους· ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλησίον
ἀπώσατο αὐτὸν, εἰπών, Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δι-
28 καστὴν ἐφ′ ἡμῶν μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις ὃν τρόπον ἀνεῖ-
29 λες ἐχθὲς τὸν Αἰγύπτιον· ἔφυγεν δὲ Μωϋσῆς ἐν τῷ λόγῳ
τούτῳ, καὶ ἐγένετο πάροικος ἐν γῇ Μαδιάμ, οὗ ἐγέννησεν
30 υἱοὺς δύο. καὶ πληρωθέντων ἐτῶν τεσσεράκοντα, ὤφθη
αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὄρους Σινᾶ ἄγγελος ἐν φλογὶ πυρὸς
31 βάτου. ὁ δὲ Μωϋσῆς ἰδὼν ἐθαύμαζεν τὸ ὅραμα, προσερ-
32 χομένου δὲ αὐτοῦ κατανοῆσαι, ἐγένετο φωνὴ Κυρίου Ἐ-
γὼ ὁ Θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ
καὶ Ἰακώβ. ἔντρομος δὲ γενόμενος Μωϋσῆς οὐκ ἐτόλμα
33 κατανοῆσαι. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Κύριος, Λῦσον τὸ ὑπόδημα
τῶν ποδῶν σου, ὁ γὰρ τόπος ἐφ ᾧ ἕστηκας γῆ ἁγία ἐστίν.
34 ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ
τοῦ στεναγμοῦ αὐτῶν ἤκουσα, καὶ κατέβην ἐξελέσθαι αὐ-
35 τούς, καὶ νῦν δεῦρο, ἀποστείλω σε εἰς Αἴγυπτον. τοῦτον
τὸν Μωϋσῆν ὃν ἠρνήσαντο εἰπόντες, Τίς σε κατέστησεν ἄρ-

χοντα καὶ δικαστήν· τοῦτον ὁ Θεὸς καὶ ἄρχοντα καὶ λυ-
τρωτὴν ἀπέσταλκεν σὺν χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ
ἐν τῇ βάτῳ. οὗτος ἐξήγαγεν αὐτοὺς, ποιήσας τέρατα καὶ 36
σημεῖα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ καὶ ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, καὶ ἐν τῇ
ἐρήμῳ ἔτη τεσσεράκοντα. οὗτός ἐστιν ὁ Μωϋσῆς ὁ εἴπας 37
τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει ὁ Θεὸς ἐκ
τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ, οὗτός ἐστιν ὁ γενόμενος ἐν τῇ 38
ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ, μετὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος
αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐδέξατο λό-
για ζῶντα δοῦναι ἡμῖν, ᾧ οὐκ ἠθέλησαν ὑπήκοοι γενέσθαι 39
οἱ πατέρες ἡμῶν, ἀλλὰ ἀπώσαντο, καὶ ἐστράφησαν ἐν ταῖς
καρδίαις αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον, εἰπόντες τῷ Ἀαρών, Ποίη- 40
σον ἡμῖν θεοὺς οἳ προπορεύσονται ἡμῶν, ὁ γὰρ Μωϋσῆς
οὗτος, ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ οἴδαμεν τί
ἐγένετο αὐτῷ. καὶ ἐμοσχοποίησαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεί- 41
ναις, καὶ ἀνήγαγον θυσίαν τῷ εἰδώλῳ, καὶ εὐφραίνοντο ἐν
τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν. ἔστρεψεν δὲ ὁ Θεὸς, καὶ πα- 42
ρέδωκεν αὐτοὺς λατρεύειν τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, καθὼς
γέγραπται ἐν βίβλῳ τῶν προφητῶν, Μὴ σφάγια καὶ θυσίας
προσηνέγκατέ μοι ἔτη τεσσεράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἶκος Ἰσ-
ραήλ· καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μολὸχ καὶ τὸ ἄστρον 43
τοῦ θεοῦ Ῥεμφάν, τοὺς τύπους οὓς ἐποιήσατε προσκυνεῖν
αὐτοῖς, καὶ μετοικιῶ ὑμᾶς ἐπέκεινα Βαβυλῶνος. ἡ σκηνὴ 44
τοῦ μαρτυρίου ἦν τοῖς πατράσιν ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς
διετάξατο ὁ λαλῶν τῷ Μωϋσῇ ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον
ὃν ἑωράκει, ἣν καὶ εἰσήγαγον διαδεξάμενοι οἱ πατέρες ἡ- 45
μῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐν τῇ κατασχέσει τῶν ἐθνῶν, ὧν ἐξῶσεν, ὁ
Θεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν πατέρων ἡμῶν, ἕως τῶν ἡμερῶν
Δαυείδ ὃς εὗρεν χάριν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ ᾐτήσατο εὑ- 46
ρεῖν σκήνωμα τῷ οἴκῳ Ἰακώβ. Σαλωμων δὲ οἰκοδόμησεν 47
αὐτῷ οἶκον. ἀλλ' οὐχ ὁ ὕψιστος ἐν χειροποιήτοις κατοι- 48
κεῖ, καθὼς ὁ προφήτης λέγει, Ὁ οὐρανός μοι θρόνος, ἡ 49
δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου, ποῖον οἶκον οἰκοδομή-
σετέ μοι, λέγει Κύριος, ἢ τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς μου·
οὐχὶ ἡ χείρ μου ἐποίησεν ταῦτα πάντα· Σκληροτράχηλοι 50, 51

καὶ ἀπερίτμητοι καρδίαις καὶ τοῖς ὠσίν, ὑμεῖς ἀεὶ τῷ Πνεύ-
ματι τῷ Ἁγίῳ ἀντιπίπτετε, ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ ὑμεῖς.
52 τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν οἱ πατέρες ὑμῶν· καὶ ἀ-
πέκτειναν τοὺς προκαταγγείλαντας περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ
53 δικαίου, οὗ νῦν ὑμεῖς προδόται καὶ φονεῖς ἐγένεσθε οἵ-
τινες ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς διαταγὰς ἀγγέλων, καὶ οὐκ ἐ-
54 φυλάξατε. Ἀκούοντες δὲ ταῦτα, διεπρίοντο ταῖς καρδίαις
55 αὐτῶν, καὶ ἔβρυχον τοὺς ὀδόντας ἐπ᾽ αὐτόν. ὑπάρχων δὲ
πλήρης Πνεύματος Ἁγιου, ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν, εἶδεν
56 δόξαν Θεοῦ, καὶ Ἰησοῦν ἑστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ, καὶ
εἶπεν, Ἰδοὺ θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς διηνοιγμένους καὶ τὸν
57 υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἑστῶτα τοῦ Θεοῦ. κράξαν-
τες δὲ φωνῇ μεγάλῃ, συνέσχον τὰ ὦτα αὐτῶν, καὶ ὥρμησαν
58 ὁμοθυμαδὸν ἐπ᾽ αὐτόν, καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως,
ἐλιθοβόλουν, καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια αὐτῶν
59 παρὰ τοὺς πόδας νεανίου καλουμένου Σαύλου. καὶ ἐλι-
θοβόλουν τὸν Στέφανον, ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα, Κύριε
60 Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου. θεὶς δὲ τὰ γόνατα, ἔκραξεν
φωνῇ μεγάλῃ, Κύριε, μὴ στήσῃς αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύ-
την. καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐκοιμήθη. Σαῦλος δὲ ἦν συνευδοκῶν
τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ
8 Σαῦλος δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ. Ἐγένετο
δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν
τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις, πάντες διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώρας
2 τῆς Ἰουδαίας καὶ Σαμαρίας πλὴν τῶν ἀποστόλων. συνεκό-
μισαν δὲ τὸν Στέφανον ἄνδρες εὐλαβεῖς, καὶ ἐποίησαν κο-
3 πετὸν μέγαν ἐπ᾽ αὐτῷ. Σαῦλος δὲ ἐλυμαίνετο τὴν ἐκκλη-
σίαν, κατὰ τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος, σύρων τε ἄνδρας
4 καὶ γυναῖκας παρεδίδου εἰς φυλακήν. οἱ μὲν οὖν διασπα-
5 ρέντες διῆλθον, εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον. Φίλιππος δὲ
κατελθὼν εἰς τὴν πόλιν τῆς Σαμαρίας, ἐκήρυσσεν αὐτοῖς
6 τὸν Χριστόν. προσεῖχον δὲ οἱ ὄχλοι τοῖς λεγομένοις ὑπὸ
τοῦ Φιλίππου ὁμοθυμαδὸν, ἐν τῷ ἀκούειν αὐτοὺς καὶ βλέ-
7 πειν τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. πολλοὶ γὰρ τῶν ἐχόντων πνεύ-
ματα ἀκάθαρτα, βοῶντα φωνῇ μεγάλῃ ἐξήρχοντο πολλοὶ

δὲ παραλελυμένοι καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν. ἐγένετο δὲ 8
πολλὴ χαρὰ ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ. Ἀνὴρ δέ τις ὀνόματι Σίμων 9
προϋπῆρχεν ἐν τῇ πόλει μαγεύων καὶ ἐξιστάνων τὸ ἔθνος
τῆς Σαμαρίας, λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν μέγαν, ᾧ προσεῖ- 10
χον πάντες ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου λέγοντες, Οὗτός ἐστιν
ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡ καλουμένη Μεγάλη. προσεῖχον 11
δὲ αὐτῷ, διὰ τὸ ἱκανῷ χρόνῳ ταῖς μαγίαις ἐξεστακέναι αὐ-
τούς. ὅτε δὲ ἐπίστευσαν τῷ Φιλίππῳ εὐαγγελιζομένῳ περὶ 12
τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ὀνόματος Ἰησοῦ Χριστοῦ,
ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς 13
ἐπίστευσεν καὶ βαπτισθεὶς ἦν προσκαρτερῶν τῷ Φιλίππῳ,
θεωρῶν τε σημεῖα καὶ δυνάμεις μεγάλας γινομένας, ἐξί-
στατο. Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπόστολοι ὅτι 14
δέδεκται ἡ Σαμαρια τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς
αὐτοὺς Πέτρον καὶ Ἰωάννην, οἵτινες καταβάντες προσηύ- 15
ξαντο περὶ αὐτῶν, ὅπως λάβωσιν Πνεῦμα Ἅγιον, οὐδέπω 16
γὰρ ἦν ἐπ′ οὐδενὶ αὐτῶν ἐπιπεπτωκός, μόνον δὲ βεβαπτι-
σμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. τότε 17
ἐπετίθεσαν τὰς χεῖρας ἐπ′ αὐτούς, καὶ ἐλάμβανον Πνεῦμα
Ἅγιον. ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρ- 18
ῶν τῶν ἀποστόλων δίδοται τὸ Πνεῦμα προσήνεγκεν αὐτοῖς
χρήματα, λέγων, Δότε κἀμοὶ τὴν ἐξουσίαν ταύτην, ἵνα ᾧ 19
ἐὰν ἐπιθῶ τὰς χεῖρας, λαμβάνῃ Πνεῦμα Ἅγιον. Πέτρος 20
δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν, Τὸ ἀργύριόν σου σὺν σοὶ εἴη εἰς ἀ-
πώλειαν, ὅτι τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων
κτᾶσθαι. οὐκ ἔστιν σοι μερὶς οὐδὲ κλῆρος ἐν τῷ λόγῳ τού- 21
τῳ. ἡ γὰρ καρδία σου οὐκ ἔστιν εὐθεῖα ἔναντι τοῦ Θεοῦ.
μετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης, καὶ δεήθητι 22
τοῦ κυρίου εἰ ἄρα ἀφεθήσεταί σοι ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας
σου. εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ σύνδεσμον ἀδικίας ὁρῶ 23
σε ὄντα. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπεν Δεήθητε ὑμεῖς ὑ- 24
πὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Κύριον, ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ′ ἐμὲ ὧν
εἰρήκατε. Οἱ μὲν οὖν διαμαρτυράμενοι καὶ λαλήσαντες 25
τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, ὑπέστρεφον εἰς Ἱεροσόλυμα πολ-
λάς τε κώμας τῶν Σαμαριτῶν εὐηγγελίζοντο Ἄγγελος δὲ 26

Κυρίου ἐλάλησεν πρὸς Φίλιππον λέγων, Ἀνάστηθι καὶ πο-
ρεύου κατὰ μεσημβρίαν ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν
27 ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ εἰς Γάζαν, αὕτη ἐστὶν ἔρημος. καὶ ἀνα-
στὰς ἐπορεύθη, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ Αἰθίοψ εὐνοῦχος δυνάστης
Κανδάκης βασιλίσσης Αἰθιόπων, ὃς ἦν ἐπὶ πάσης τῆς γά-
28 ζης αὐτῆς, ἐληλύθει προσκυνήσων εἰς Ἰερουσαλήμ, ἦν
τε ὑποστρέφων καὶ καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἅρματος αὐτοῦ, ἀ-
29 νεγίνωσκεν τὸν προφήτην Ἠσαΐαν. εἶπεν δὲ τὸ Πνεῦμα
τῷ Φιλίππῳ, Πρόσελθε καὶ κολλήθητι τῷ ἅρματι τούτῳ.
30 προσδραμὼν δὲ ὁ Φίλιππος ἤκουσεν αὐτοῦ ἀναγινώσκον-
τος Ἠσαΐαν, τὸν προφήτην καὶ εἶπεν, ἄραγε γινώσκεις ἃ
31 ἀναγινώσκεις· ὁ δὲ εἶπεν Πῶς γὰρ ἂν δυναίμην, ἐὰν μή
τις ὁδηγήσει με· παρεκάλεσέν τε τὸν Φίλιππον ἀναβάντα
32 καθίσαι σὺν αὐτῷ. ἡ δὲ περιοχὴ τῆς γραφῆς ἣν ἀνεγί-
νωσκεν, ἦν αὕτη, Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη, καὶ ὡς
ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείραντος αὐτὸν ἄφωνος, οὕτως οὐκ ἀ-
33 νοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ. Ἐν τῇ ταπεινώσει ἡ κρίσις αὐτοῦ
ἤρθη, τὴν γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγήσεται· ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς
34 γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος τῷ Φιλίππῳ,
εἶπεν Δέομαί σου, περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει τοῦτο· πε-
35 ρὶ ἑαυτοῦ, ἢ περὶ ἑτέρου τινός· ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος τὸ
στόμα αὐτοῦ, καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης, εὐ-
36 ηγγελίσατο αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν. ὡς δὲ ἐπορεύοντο κατὰ τὴν
ὁδόν, ἦλθον ἐπί τι ὕδωρ, καί φησιν ὁ εὐνοῦχος, Ἰδοὺ ὕδωρ,
38 τί κωλύει με βαπτισθῆναι· καὶ ἐκέλευσεν στῆναι τὸ ἅρμα,
καὶ κατέβησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ ὕδωρ, ὅ τε Φίλιππος καὶ
39 ὁ εὐνοῦχος, καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ
ὕδατος, Πνεῦμα Κυρίου ἥρπασεν τὸν Φίλιππον, καὶ οὐκ
εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι ὁ εὐνοῦχος, ἐπορεύετο γὰρ τὴν ὁδὸν
40 αὐτοῦ χαίρων. Φίλιππος δὲ εὑρέθη εἰς Ἄζωτον, καὶ δι-
ερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις πάσας, ἕως τοῦ ἐλθεῖν
αὐτὸν εἰς Καισάριαν.

9 Ὁ δὲ Σαῦλος, ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου εἰς τοὺς
2 μαθητὰς τοῦ Κυρίου, προσελθὼν τῷ ἀρχιερεῖ ᾐτήσατο παρ'
αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγάς, ὅπως

ἄν τινας εὕρῃ ὄντας τῆς ὁδοῦ ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, δε-
δεμένους ἀγάγῃ εἰς Ἰερουσαλήμ. ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι 3
ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίζειν τῇ Δαμασκῷ, ἐξαίφνης τε αὐτὸν πε-
ριήστραψεν φῶς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν, 4
ἤκουσεν φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ, Σαοὺλ Σαούλ, τί με διώ-
κεις· εἶπεν, δέ, Τίς εἶ, Κύριε· ὁ δέ Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὃν 5
σὺ διώκεις, ἀλλὰ Ἀνάστηθι καὶ εἴσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ 6
λαληθήσεταί σοι ὅ τί σε δεῖ ποιεῖν. οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνο- 7
δεύοντες αὐτῷ εἱστήκεισαν ἐνεοί ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς,
μηδένα δὲ θεωροῦντες. ἠγέρθη δὲ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς, 8
ἠνοιγμένων δὲ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, οὐδὲν ἔβλεπεν, χειρ-
αγωγοῦντες δὲ αὐτὸν εἰσήγαγον εἰς Δαμασκόν. καὶ ἦν 9
ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων, καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲ ἔπιεν. Ἦν 10
δέ τις μαθητὴς ἐν Δαμασκῷ ὀνόματι Ἁνανίας, καὶ εἶπεν,
πρὸς αὐτὸν ἐν ὁράματι, ὁ Κύριος Ἁνανία. ὁ δὲ εἶπεν Ἰδοὺ
ἐγώ, Κύριε. ὁ δὲ Κύριος πρὸς αὐτόν, Ἀναστὰς πορεύθητι 11
ἐπὶ τὴν ῥύμην τὴν καλουμένην Εὐθεῖαν, καὶ ζήτησον ἐν οἰ-
κίᾳ Ἰούδα Σαῦλον ὀνόματι Ταρσέα, ἰδοὺ γὰρ προσεύχεται,
καὶ εἶδεν ἄνδρα Ἀνανίαν ὀνόματι εἰσελθόντα καὶ ἐπιθέντα 12
αὐτῷ χεῖρας ὅπως ἀναβλέψῃ. ἀπεκρίθη δὲ Ἀνανίας, Κύ- 13
ριε, ἤκουσα ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κα-
κὰ τοῖς ἁγίοις σου ἐποίησεν ἐν Ἰερουσαλήμ, καὶ ὧδε ἔχει 14
ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων, δῆσαι πάντας τοὺς ἐπικα-
λουμένους τὸ ὄνομά σου. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος, 15
Πορεύου, ὅτι σκεῦος ἐκλογῆς ἐστίν μοι οὗτος, τοῦ βαστά-
σαι τὸ ὄνομά μου ἐνώπιον ἐθνῶν τε καὶ βασιλέων, υἱῶν τε
Ἰσραήλ, ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ 16
ὀνόματός μου παθεῖν. Ἀπῆλθεν δὲ Ἁνανίας καὶ εἰσῆλθεν 17
εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐπιθεὶς ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας εἶπεν Σαοὺλ
ἀδελφέ, ὁ Κύριος ἀπέσταλκέν με Ἰησοῦς ὁ ὀφθείς σοι ἐν τῇ
ὁδῷ ᾗ ἤρχου, ὅπως ἀναβλέψῃς καὶ πλησθῇς Πνεύματος
Ἁγίου. καὶ εὐθέως ἀπέπεσαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν 18
ὡς λεπίδες, ἀνέβλεψέν τε καὶ ἀναστὰς ἐβαπτίσθη, καὶ λα- 19
βὼν τροφὴν ἐνίσχυσεν. Ἐγένετο δὲ μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ
μαθητῶν ἡμέρας τινάς. καὶ εὐθέως ἐν ταῖς συναγωγαῖς 20

ἐκήρυσσεν τὸν Ἰησοῦν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ.
21 ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες, καὶ ἔλεγον, Οὐχ οὗτός
ἐστιν ὁ πορθήσας εἰς Ἰερουσαλὴμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ
ὄνομα τοῦτο, καὶ ὧδε εἰς τοῦτο ἐληλύθει ἵνα δεδεμένους
22 αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς· Σαῦλος δὲ μᾶλλον ἐνε-
δυναμοῦτο, καὶ συνέχυννεν Ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας
23 ἐν Δαμασκῷ, συμβιβάζων ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός. Ὡς δὲ
ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί, συνεβουλεύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι
24 ἀνελεῖν αὐτόν, ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν.
παρετηροῦντο δὲ καὶ τὰς πύλας ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς, ὅπως
25 αὐτὸν ἀνέλωσιν, λαβόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς, διὰ
26 τοῦ τείχους, καθῆκαν αὐτὸν χαλάσαντες ἐν σπυρίδι. Πα-
ραγενόμενος δὲ εἰς Ἰερουσαλὴμ, ἐπείραζεν κολλᾶσθαι τοῖς
μαθηταῖς, καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν, μὴ πιστεύοντες ὅτι
27 ἐστὶν μαθητής. Βαρναβᾶς δὲ ἐπιλαβόμενος αὐτὸν ἤγαγεν
πρὸς τοὺς ἀποστόλους, καὶ διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ἐν τῇ ὁ-
δῷ εἶδεν τὸν Κύριον, καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν
28 Δαμασκῷ ἐπαρρησιάσατο ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ. καὶ ἦν
μετ᾽ αὐτῶν εἰσπορευόμενος καὶ ἐκπορευόμενος εἰς Ἰερου-
29 σαλήμ παρρησιαζόμενος ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἐλάλει
τε καὶ συνεζήτει πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς. οἱ δὲ ἐπεχείρουν
30 ἀνελεῖν. αὐτὸν ἐπιγνόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ κατήγαγον αὐτὸν
31 εἰς Καισάριαν, καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὸν εἰς Ταρσόν. Ἡ μὲν
οὖν ἐκκλησία καθ᾽ ὅλης τῆς Ἰουδαίας καὶ Γαλιλαίας καὶ
Σαμαρίας εἶχεν εἰρήνην, οἰκοδομουμένη καὶ πορευομένη
τῷ φόβῳ τοῦ Κυρίου, καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ Ἁγίου Πνεύ-
32 ματος ἐπληθύνετο. Ἐγένετο δὲ Πέτρον διερχόμενον διὰ
πάντων, κατελθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς κατοικοῦν-
33 τας Λύδδα εὗρεν δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπόν τινα ὀνόματι, Αἰνέαν
ἐξ ἐτῶν ὀκτὼ κατακείμενον ἐπὶ κραβάττου ὃς ἦν παραλελυ-
34 μένος. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος, Αἰνέα, ἰᾶταί σε Ἰησοῦς
Χριστός, ἀνάστηθι καὶ στρῶσον σεαυτῷ. Καὶ εὐθέως ἀνέ-
35 στη. καὶ εἶδαν αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες Λύδδα καὶ
36 τὸν Σαρῶνα οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν Κύριον. Ἐν Ἰόπ-
πῃ δέ τις ἦν μαθήτρια ὀνόματι Ταβιθά, ἣ διερμηνευομένη

λέγεται Δορκάς, αὕτη ἦν πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεη-
μοσυνῶν ὧν ἐποίει. Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀ- 37
σθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν. λούσαντες δὲ ἔθηκαν αὐτὴν
ἐν ὑπερῴῳ. ἐγγὺς δὲ οὔσης Λύδδας τῇ Ἰόππῃ, οἱ μαθη- 38
ταὶ ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ, ἀπέστειλαν δύο
ἄνδρας πρὸς αὐτὸν παρακαλοῦντες μὴ ὀκνήσῃς διελθεῖν
ἕως ἡμῶν ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνῆλθεν αὐτοῖς, ὃν παρα- 39
γενόμενον ἀνήγαγον εἰς τὸ ὑπερῷον, καὶ παρέστησαν αὐτῷ
πᾶσαι αἱ χῆραι κλαίουσαι καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ
ἱμάτια ὅσα ἐποίει μετ᾽ αὐτῶν οὖσα ἡ Δορκάς. ἐκβαλὼν δὲ 40
ἔξω πάντας ὁ Πέτρος, καὶ θεὶς τὰ γόνατα προσηύξατο, καὶ
ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα, εἶπεν Ταβιθά, ἀνάστηθι. ἡ δὲ
ἤνοιξεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον ἀν-
εκάθισεν δοὺς δὲ αὐτῇ χεῖρα, ἀνέστησεν αὐτήν, φωνήσας 41
δὲ τοὺς ἁγίους καὶ τὰς χήρας, παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν.
γνωστὸν δὲ ἐγένετο καθ᾽ ὅλης τῆς Ἰόππης, καὶ ἐπίστευσαν 42
πολλοὶ ἐπὶ τὸν Κύριον. ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἱκανὰς μεῖναι 43
ἐν Ἰόππῃ παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ.
Ἀνὴρ δέ τις ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι Κορνήλιος, ἑκατον- **10**
τάρχης ἐκ σπείρης τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς, εὐσεβὴς καὶ 2
φοβούμενος τὸν Θεὸν σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν ἐλεη-
μοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ, καὶ δεόμενος τοῦ Θεοῦ διαπαντός
εἶδεν ἐν ὁράματι φανερῶς, ὡσεὶ περὶ ὥραν ἐνάτην τῆς ἡμέ- 3
ρας ἄγγελον τοῦ Θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτόν, καὶ εἰπόντα
αὐτῷ, Κορνήλιε. ὁ δὲ ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἔμφοβος γενό- 4
μενος εἶπεν Τί ἐστιν Κύριε· εἶπεν δὲ αὐτῷ, Αἱ προσευχαί
σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἔμ-
προσθεν τοῦ Θεοῦ. καὶ νῦν πέμψον ἄνδρας, εἰς Ἰόππην 5
καὶ μετάπεμψαι Σίμωνά τινα ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος, οὗ- 6
τος ξενίζεται παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ, ᾧ ἐστιν οἰκία παρὰ
θάλασσαν, ὡς δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν αὐτῷ, φω- 7
νήσας δύο τῶν οἰκετῶν καὶ στρατιώτην εὐσεβῆ τῶν προσ-
καρτερούντων αὐτῷ καὶ ἐξηγησάμενος ἅπαντα, αὐτοῖς ἀ- 8
πέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην. Τῇ δὲ ἐπαύριον ὁδοι- 9
πορούντων αὐτῶν καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων, ἀνέβη Πέτρος

10 ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύξασθαι, περὶ ὥραν ἕκτην, ἐγένετο δὲ
πρόσπεινος, καὶ ἤθελεν γεύσασθαι, παρασκευαζόντων δὲ
11 αὐτῶν ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν ἔκστασις, καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν
ἀνεῳγμένον καὶ καταβαῖνον σκεῦός τι ὡς ὀθόνην μεγάλην,
12 τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθιέμενον ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν ᾧ ὑπῆρχεν
πάντα τὰ τετράποδα καὶ ἑρπετὰ τὴς γὴς καὶ πετεινὰ τοῦ
13 οὐρανοῦ. καὶ ἐγένετο φωνὴ πρὸς αὐτόν, Ἀναστάς, Πέτρε,
14 θῦσον καὶ φάγε. ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν Μηδαμῶς Κύριε, ὅτι
15 οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν καὶ ἀκάθαρτον. καὶ φωνὴ
πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν, Ἃ ὁ Θεὸς ἐκαθάρισεν σὺ
16 μὴ κοίνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς, καὶ εὐθὺς ἀνελήμ-
17 φθη τὸ σκεῦος εἰς τὸν οὐρανόν. Ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρει
ὁ Πέτρος τί ἂν εἴη τὸ ὅραμα ὃ εἶδεν ἰδοὺ, οἱ ἄνδρες οἱ ἀ-
πεσταλμένοι ὑπὸ τοῦ Κορνηλίου, διερωτήσαντες τὴν οἰκίαν
18 τοῦ Σίμωνος, ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν πυλῶνα, καὶ φωνήσαντες
ἐπυνθάνοντο εἰ Σίμων, ὁ ἐπικαλούμενος Πέτρος ἐνθάδε ξε-
19 νίζεται. τοῦ δὲ Πέτρου διενθυμουμένου περὶ τοῦ ὁράματος
20 εἶπεν τὸ Πνεῦμα, αὐτῷ Ἰδοὺ ἄνδρες ζητοῦντές σε. ἀλλὰ
ἀναστὰς κατάβηθι, καὶ πορεύου σὺν αὐτοῖς μηδὲν διακρι-
21 νόμενος, ὅτι ἐγὼ ἀπέσταλκα αὐτούς. καταβὰς δὲ Πέτρος
πρὸς τοὺς ἄνδρας εἶπεν, Ἰδοὺ ἐγώ εἰμι ὃν ζητεῖτε, τίς ἡ αἰ-
22 τία δι' ἣν πάρεστε· οἱ δὲ εἶπαν Κορνήλιος ἑκατοντάρχης,
ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν, μαρτυρούμενός
τε ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων, ἐχρηματίσθη ὑπὸ
ἀγγέλου ἁγίου μεταπέμψασθαί σε εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ
23 ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ. εἰσκαλεσάμενος οὖν αὐτοὺς
ἐξένισεν Τῇ δὲ ἐπαύριον ἀναστὰς ἐξῆλθεν σὺν αὐτοῖς, καί
24 τινες τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ Ἰόππης συνῆλθον αὐτῷ. τῇ δὲ
ἐπαύριον εἰσῆλθεν εἰς τὴν Καισάριαν. ὁ δὲ Κορνήλιος ἦν
προσδοκῶν αὐτούς, συνκαλεσάμενος τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ
25 καὶ τοὺς ἀναγκαίους φίλους. ὡς δὲ ἐγένετο τοῦ εἰσελθεῖν
τὸν Πέτρον, συναντήσας αὐτῷ ὁ Κορνήλιος, πεσὼν ἐπὶ τοὺς
26 πόδας, προσεκύνησεν. ὁ δὲ Πέτρος ἤγειρεν αὐτὸν λέγων,
27 Ἀνάστηθι, καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι. καὶ συνομιλῶν
28 αὐτῷ εἰσῆλθεν καὶ εὑρίσκει συνεληλυθότας πολλούς, ἔφη

τε πρὸς αὐτούς, Ὑμεῖς ἐπίστασθε ὡς ἀθέμιτόν ἐστιν ἀν-
δρὶ Ἰουδαίῳ κολλᾶσθαι ἢ προσέρχεσθαι ἀλλοφύλῳ, κἀμοὶ
ἔδειξεν ὁ Θεὸς μηδένα κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον λέγειν ἄνθρω-
πον, διὸ καὶ ἀναντιρρήτως ἦλθον μεταπεμφθείς. πυνθά- 29
νομαι οὖν, τίνι λόγῳ μετεπέμψασθέ με· καὶ ὁ Κορνήλιος 30
ἔφη, Ἀπὸ τετάρτης ἡμέρας μέχρι ταύτης τῆς ὥρας ἤμην τὴν
ἐνάτην προσευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ μου, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἔστη
ἐνώπιόν μου ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ, καὶ φησίν, Κορνήλιε, εἰσ- 31
ηκούσθη σου ἡ προσευχὴ, καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἐμνή-
σθησαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. πέμψον οὖν εἰς Ἰόππην, καὶ 32
μετακάλεσαι Σίμωνα ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος, οὗτος ξενίζεται
ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος βυρσέως παρὰ θάλασσαν. Ἐξαυτῆς οὖν 33
ἔπεμψα πρὸς σέ, σύ τε καλῶς ἐποίησας παραγενόμενος.
νῦν οὖν πάντες ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πάρεσμεν ἀκοῦσαι
πάντα τὰ προστεταγμένα σοι ὑπὸ τοῦ κυρίου Ἀνοίξας δὲ 34
Πέτρος τὸ στόμα, εἶπεν, Ἐπ᾽ ἀληθείας καταλαμβάνομαι ὅτι
οὐκ ἔστιν προσωπολήμπτης ὁ Θεός, ἀλλ᾽ ἐν παντὶ ἔθνει 35
ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην δεκτὸς
αὐτῷ ἐστιν τὸν λόγον ὃν ἀπέστειλεν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, εὐ- 36
αγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, – οὗτός ἐστιν
πάντων ὑμεῖς οἴδατε τὸ γενόμενον ῥῆμα καθ᾽ ὅλης τῆς Ἰ- 37
ουδαίας, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας μετὰ τὸ βάπτισμα
ὃ ἐκήρυξεν Ἰωάννης, Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρέθ, ὡς ἔχρι- 38
σεν αὐτὸν ὁ Θεὸς Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ δυνάμει, ὃς διῆλθεν
εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος πάντας τοὺς καταδυναστευομένους
ὑπὸ τοῦ διαβόλου, ὅτι ὁ Θεὸς ἦν μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ ἡμεῖς 39
μάρτυρες πάντων ὧν ἐποίησεν ἔν τε τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων
καὶ ἐν Ἰερουσαλήμ, ὃν καὶ ἀνεῖλαν κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου.
Τοῦτον ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν 40
ἐμφανῆ γενέσθαι, οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ μάρτυσιν τοῖς 41
προκεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ἡμῖν, οἵτινες συνε-
φάγομεν καὶ συνεπίομεν αὐτῷ μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ
νεκρῶν. καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν κηρύξαι, τῷ λαῷ καὶ δι- 42
αμαρτύρασθαι ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ ὡρισμένος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ
κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν. τούτῳ πάντες οἱ προφῆται μαρ- 43

τυροῦσιν, ἄφεσιν ἁμαρτιῶν λαβεῖν διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ
44 πάντα τὸν πιστεύοντα εἰς αὐτόν. Ἔτι λαλοῦντος τοῦ Πέ-
τρου τὰ ῥήματα ταῦτα, ἐπέπεσεν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπὶ
45 πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον. καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ
περιτομῆς πιστοὶ ὅσοι συνῆλθαν τῷ Πέτρῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ
46 ἔθνη ἡ δωρεὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐκκέχυται, ἤκουον
γὰρ αὐτῶν λαλούντων γλώσσαις, καὶ μεγαλυνόντων τὸν Θε-
47 όν. τότε ἀπεκρίθη Πέτρος, Μήτι τὸ ὕδωρ δύναται κωλῦσαί
τις τοῦ μὴ βαπτισθῆναι τούτους, οἵτινες τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅ-
48 γιον ἔλαβον, ὡς καὶ ἡμεῖς· προσέταξεν δὲ αὐτοὺς ἐν τῷ
ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ βαπτισθῆναι τότε ἠρώτησαν αὐτὸν
ἐπιμεῖναι ἡμέρας τινάς.

11 Ἤκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ
τὴν Ἰουδαίαν ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.
2 ὅτε δὲ ἀνέβη Πέτρος εἰς Ἰερουσαλήμ, διεκρίνοντο πρὸς αὐ-
3 τὸν οἱ ἐκ περιτομῆς, λέγοντες, ὅτι εἰσῆλθες, πρὸς ἄνδρας
4 ἀκροβυστίαν ἔχοντας καὶ συνέφαγες αὐτοῖς. ἀρξάμενος
5 δὲ Πέτρος ἐξετίθετο αὐτοῖς καθεξῆς, λέγων, Ἐγὼ ἤμην ἐν
πόλει Ἰόππῃ προσευχόμενος, καὶ εἶδον ἐν ἐκστάσει ὅραμα,
καταβαῖνον σκεῦός τι, ὡς ὀθόνην μεγάλην, τέσσαρσιν ἀρ-
6 χαῖς καθιεμένην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλθεν ἄχρι ἐμοῦ, εἰς
ἣν ἀτενίσας κατενόουν, καὶ εἶδον τὰ τετράποδα τῆς γῆς καὶ
7 τὰ θηρία καὶ τὰ ἑρπετὰ, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. ἤ-
κουσα δὲ καὶ φωνῆς λεγούσης μοι, Ἀναστάς, Πέτρε, θῦσον
8 καὶ φάγε. εἶπον δέ, Μηδαμῶς Κύριε, ὅτι κοινὸν ἢ ἀκά-
9 θαρτον οὐδέποτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ στόμα μου. ἀπεκρίθη δὲ
φωνὴ ἐκ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, Ἃ ὁ Θεὸς ἐκαθάρισεν
10 σὺ μὴ κοίνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς, καὶ ἀνεσπάσθη
11 πάλιν ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ ἰδού, ἐξαυτῆς τρεῖς
ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν ᾗ ἦμεν, ἀπεσταλμένοι
12 ἀπὸ Καισαρίας πρός με. εἶπεν δὲ τὸ Πνεῦμά μοι συνελ-
θεῖν αὐτοῖς, μηδὲν διακρίναντα ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ
ἓξ ἀδελφοὶ οὗτοι, καὶ εἰσήλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός,
13 ἀπήγγειλεν δὲ ἡμῖν πῶς εἶδεν τὸν ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐ-
τοῦ σταθέντα καὶ εἰπόντα Ἀπόστειλον εἰς Ἰόππην καὶ με-

τάπεμψαι Σίμωνα τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον, ὃς λαλήσει 14
ῥήματα πρὸς σὲ, ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου.
ἐν δὲ τῷ ἄρξασθαί με λαλεῖν, ἐπέπεσεν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον 15
ἐπ᾽ αὐτοὺς, ὥσπερ καὶ ἐφ᾽ ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. ἐμνήσθην δὲ 16
τοῦ ῥήματος τοῦ Κυρίου ὡς ἔλεγεν, Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν
ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. εἰ οὖν 17
τὴν ἴσην δωρεὰν ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς ὡς καὶ ἡμῖν, πιστεύ-
σασιν ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἐγὼ τίς ἤμην δυνατὸς
κωλῦσαι τὸν Θεόν· ἀκούσαντες δὲ ταῦτα, ἡσύχασαν, καὶ 18
ἐδόξασαν τὸν Θεὸν λέγοντες, Ἄρα καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ Θεὸς
τὴν μετάνοιαν εἰς ζωὴν. ἔδωκεν Οἱ μὲν οὖν διασπαρέν- 19
τες ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς γενομένης ἐπὶ Στεφάνῳ, διῆλθον
ἕως Φοινίκης καὶ Κύπρου καὶ Ἀντιοχείας, μηδενὶ λαλοῦν-
τες τὸν λόγον εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίοις. ἦσαν δέ τινες ἐξ 20
αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι, οἵτινες ἐλθόντες εἰς
Ἀντιόχειαν, ἐλάλουν καὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας εὐαγγελιζό-
μενοι τὸν Κύριον Ἰησοῦν. καὶ ἦν χεὶρ Κυρίου μετ᾽ αὐτῶν, 21
πολύς τε ἀριθμὸς ὁ πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν Κύριον.
ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ὦτα τῆς ἐκκλησίας τῆς οὔσης ἐν 22
Ἰερουσαλὴμ περὶ αὐτῶν, καὶ ἐξαπέστειλαν Βαρναβᾶν ἕως
Ἀντιοχείας, ὃς παραγενόμενος καὶ ἰδὼν τὴν χάριν τὴν τοῦ 23
Θεοῦ, ἐχάρη, καὶ παρεκάλει πάντας τῇ προθέσει τῆς καρ-
δίας προσμένειν τῷ κυρίῳ, ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς, καὶ πλή- 24
ρης Πνεύματος Ἁγιου καὶ πίστεως, καὶ προσετέθη ὄχλος
ἱκανὸς τῷ Κυρίῳ. ἐξῆλθεν δὲ εἰς Ταρσὸν ἀναζητῆσαι Σαῦ- 25
λον, καί εὑρών ἤγαγεν εἰς Ἀντιόχειαν ἐγένετο δὲ αὐτοῖς 26
καὶ ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ διδάξαι
ὄχλον ἱκανόν, χρηματίσαι τε πρώτως ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς μα-
θητὰς Χριστιανούς. Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατῆλθον 27
ἀπὸ Ἱεροσολύμων προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν, ἀναστὰς δὲ 28
εἷς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἅγαβος ἐσήμανεν διὰ τοῦ Πνεύματος,
λιμὸν μεγάλην μέλλειν ἔσεσθαι ἐφ᾽ ὅλην τὴν οἰκουμένην,
ἥτις ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου τῶν δὲ μαθητῶν καθὼς εὐπο- 29
ρεῖτό τις, ὥρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς
κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς, ὃ καὶ ἐποίησαν, ἀ- 30

ποστείλαντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς Βαρναβᾶ
καὶ Σαύλου.
12 Κατ᾽ ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν ὁ βασιλεὺς Ἡρῴδης
2 τὰς χεῖρας κακῶσαί τινας τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. ἀνεῖ-
3 λεν δὲ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου μαχαίρῃ ἰδὼν δὲ
ὅτι ἀρεστόν ἐστιν τοῖς Ἰουδαίοις, προσέθετο συλλαβεῖν καὶ
4 Πέτρον, ἦσαν δὲ ἡμέραι τῶν ἀζύμων, ὃν καὶ πιάσας ἔθετο
εἰς φυλακήν, παραδοὺς τέσσαρσιν τετραδίοις στρατιωτῶν
φυλάσσειν αὐτόν, βουλόμενος μετὰ τὸ πάσχα ἀναγαγεῖν
5 αὐτὸν τῷ λαῷ. ὁ μὲν οὖν Πέτρος ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ,
προσευχὴ δὲ ἦν ἐκτενῶς γινομένη ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας πρὸς
6 τὸν Θεὸν περὶ αὐτοῦ. ὅτε δὲ ἤμελλεν προαγαγεῖν αὐτὸν ὁ
Ἡρῴδης, τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν ὁ Πέτρος κοιμώμενος μεταξὺ
δύο στρατιωτῶν, δεδεμένος ἁλύσεσιν δυσίν φύλακές τε πρὸ
7 τῆς θύρας ἐτήρουν τὴν φυλακήν. καὶ ἰδοὺ ἄγγελος Κυ-
ρίου ἐπέστη, καὶ φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ οἰκήματι, πατάξας δὲ
τὴν πλευρὰν τοῦ Πέτρου ἤγειρεν αὐτὸν, λέγων, Ἀνάστα ἐν
8 τάχει. καὶ ἐξέπεσαν αὐτοῦ αἱ ἁλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν. εἶπεν
τε ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν, Ζῶσαι καὶ ὑπόδησαι τὰ σανδά-
λιά σου. ἐποίησεν δὲ οὕτως καὶ λέγει αὐτῷ, Περιβαλοῦ τὸ
9 ἱμάτιόν σου καὶ ἀκολούθει μοι. καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει
καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ἀληθές ἐστιν τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἀγ-
10 γέλου, ἐδόκει δὲ ὅραμα βλέπειν. διελθόντες δὲ πρώτην
φυλακὴν καὶ δευτέραν, ἦλθαν ἐπὶ τὴν πύλην τὴν σιδηρᾶν
τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν, ἥτις αὐτομάτη ἠνοίγη αὐτοῖς,
καὶ ἐξελθόντες προῆλθον ῥύμην μίαν, καὶ εὐθέως ἀπέστη
11 ὁ ἄγγελος ἀπ᾽ αὐτοῦ. καὶ ὁ Πέτρος ἐν ἑαυτῷ γενόμενος εἶ-
πεν Νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἐξαπέστειλεν Κύριος τὸν ἄγγελον
αὐτοῦ, καὶ ἐξείλατό με ἐκ χειρὸς Ἡρῴδου καὶ πάσης τῆς
12 προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων. συνιδών τε ἦλθεν ἐπὶ
τὴν οἰκίαν τῆς Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰωάννου τοῦ ἐπικαλου-
μένου Μάρκου, οὗ ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι καὶ προσ-
13 ευχόμενοι. κρούσαντος δὲ αὐτοῦ τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος,
14 προσῆλθεν παιδίσκη ὑπακοῦσαι, ὀνόματι Ῥόδη, καὶ ἐπι-
γνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου, ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ἤνοιξεν

τὸν πυλῶνα, εἰσδραμοῦσα δὲ ἀπήγγειλεν ἑστάναι τὸν Πέ-
τρον πρὸ τοῦ πυλῶνος. οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπαν Μαίνῃ. 15
Ἡ δὲ διϊσχυρίζετο οὕτως ἔχειν. οἱ δὲ ἔλεγον, Ὁ ἄγγελός
ἐστιν. αὐτοῦ ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενεν κρούων, ἀνοίξαντες δὲ 16
εἶδαν αὐτὸν, καὶ ἐξέστησαν. κατασείσας δὲ αὐτοῖς τῇ χει- 17
ρὶ σιγᾶν, διηγήσατο πῶς ὁ Κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς
φυλακῆς εἶπέν τε Ἀπαγγείλατε Ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς
ταῦτα. καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἕτερον τόπον. γενομέ- 18
νης δὲ ἡμέρας, ἦν τάραχος οὐκ ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώταις,
τί ἄρα ὁ Πέτρος ἐγένετο. Ἡρῴδης δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν 19
καὶ μὴ εὑρὼν, ἀνακρίνας τοὺς φύλακας, ἐκέλευσεν ἀπα-
χθῆναι. καὶ κατελθὼν ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Καισάριαν
διέτριβεν. Ἦν δὲ θυμομαχῶν Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις, ὁμο- 20
θυμαδὸν δὲ παρῆσαν πρὸς αὐτόν, καὶ πείσαντες Βλάστον
τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως, ᾐτοῦντο εἰρήνην, διὰ τὸ
τρέφεσθαι αὐτῶν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς. τακτῇ δὲ 21
ἡμέρᾳ ὁ Ἡρώδης ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασιλικὴν, καθίσας
ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐδημηγόρει πρὸς αὐτούς. ὁ δὲ δῆμος 22
ἐπεφώνει, Θεοῦ φωνὴ καὶ οὐκ ἀνθρώπου. παραχρῆμα δὲ 23
ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου, ἀνθ' ὧν οὐκ ἔδωκεν τὴν
δόξαν τῷ Θεῷ, καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος, ἐξέψυξεν.
Ὁ δὲ λόγος τοῦ Θεοῦ ηὔξανεν καὶ ἐπληθύνετο. Βαρναβᾶς 24, 25
δὲ καὶ Σαῦλος ὑπέστρεψαν ἐξ Ἰερουσαλὴμ πληρώσαντες
τὴν διακονίαν, συμπαραλαβόντες Ἰωάννην τὸν ἐπικληθέντα
Μᾶρκον.

Ἦσαν δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν οὖσαν ἐκκλησίαν προ- **13**
φῆται καὶ διδάσκαλοι, ὅ τε Βαρναβᾶς καὶ Συμεὼν ὁ καλού-
μενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, Μαναήν τε Ἡρώ-
δου τοῦ τετραάρχου σύντροφος καὶ Σαῦλος. λειτουργούν- 2
των δὲ αὐτῶν τῷ Κυρίῳ καὶ νηστευόντων, εἶπεν τὸ Πνεῦμα
τὸ Ἅγιον, Ἀφορίσατε δή μοι τὸν Βαρναβᾶν καὶ Σαῦλον εἰς
τὸ ἔργον ὃ προσκέκλημαι αὐτούς. τότε νηστεύσαντες καὶ 3
προσευξάμενοι καὶ ἐπιθέντες τὰς χεῖρας αὐτοῖς, ἀπέλυσαν.
Αὐτοὶ μὲν οὖν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος κα- 4
τῆλθον εἰς Σελευκίαν, ἐκεῖθέν τε ἀπέπλευσαν εἰς Κύπρον,

5 καὶ γενόμενοι ἐν Σαλαμῖνι, κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ Θε-
οῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων, εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην
6 ὑπηρέτην. διελθόντες δὲ ὅλην τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου, εὗ-
ρον ἄνδρα τινὰ μάγον ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον, ᾧ ὄνομα
7 Βαριησοῦ ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ, ἀνδρὶ
συνετῷ. οὗτος προσκαλεσάμενος Βαρναβᾶν καὶ Σαῦλον, ἐ-
8 πεζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. ἀνθίστατο δὲ αὐ-
τοῖς Ἐλύμας ὁ μάγος, οὕτως γὰρ μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα
αὐτοῦ, ζητῶν διαστρέψαι τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως.
9 Σαῦλος δέ, ὁ καὶ Παῦλος, πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου, ἀτε-
10 νίσας εἰς αὐτὸν εἶπεν, Ὦ πλήρης παντὸς δόλου καὶ πάσης
ῥᾳδιουργίας, υἱὲ διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύνης, οὐ
11 παύσῃ διαστρέφων τὰς ὁδοὺς Κυρίου τὰς εὐθείας· καὶ νῦν
ἰδοὺ χεὶρ Κυρίου ἐπὶ σέ, καὶ ἔσῃ τυφλὸς, μὴ βλέπων τὸν
ἥλιον ἄχρι καιροῦ. παραχρῆμά τε ἔπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἀχλὺς
12 καὶ σκότος, καὶ περιάγων ἐζήτει χειραγωγούς. τότε ἰδὼν
ὁ ἀνθύπατος τὸ γεγονὸς ἐπίστευσεν, ἐκπλησσόμενος ἐπὶ
13 τῇ διδαχῇ τοῦ Κυρίου. Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου οἱ
περὶ Παῦλον, ἦλθον εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας. Ἰωάννης
δὲ ἀποχωρήσας ἀπ' αὐτῶν, ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα.
14 αὐτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης, παρεγένοντο εἰς Ἀν-
τιόχειαν τὴν Πισιδίαν, καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ
15 ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, ἐκάθισαν. μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν
τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγω-
γοι πρὸς αὐτοὺς λέγοντες, Ἄνδρες ἀδελφοί, εἴ τίς ἐστιν ἐν
16 ὑμῖν λόγος παρακλήσεως πρὸς τὸν λαόν, λέγετε. ἀναστὰς
δὲ Παῦλος καὶ κατασείσας τῇ χειρὶ, εἶπεν, Ἄνδρες Ἰσρα-
17 ηλεῖται καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν Θεόν, ἀκούσατε. ὁ Θεὸς
τοῦ λαοῦ τούτου Ἰσραὴλ ἐξελέξατο τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ
τὸν λαὸν ὕψωσεν ἐν τῇ παροικίᾳ ἐν γῇ Αἰγύπτου καὶ μετὰ
18 βραχίονος ὑψηλοῦ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς. καὶ ὡς τεσ-
σερακονταετῆ χρόνον ἐτροποφόρησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ,
19 καὶ καθελὼν ἔθνη ἑπτὰ ἐν γῇ Χανάαν κατεκληρονόμησεν
20 τὴν γῆν αὐτῶν ὡς ἔτεσιν τετρακοσίοις καὶ πεντήκοντα. καὶ
21 μετὰ ταῦτα ἔδωκεν κριτὰς ἕως Σαμουὴλ προφήτου. κἀ-

κεῖθεν ᾐτήσαντο βασιλέα, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς τὸν
Σαοὺλ υἱὸν κεὶς ἄνδρα ἐκ φυλῆς Βενιαμείν, ἔτη τεσσερά-
κοντα. καὶ μεταστήσας αὐτὸν ἤγειρεν τὸν Δαυείδ αὐτοῖς 22
εἰς βασιλέα, ᾧ καὶ εἶπεν μαρτυρήσας, Εὗρον Δαυείδ τὸν τοῦ
Ἰεσσαί, ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ
θελήματά μου. τούτου ὁ Θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος κατ' 23
ἐπαγγελίαν ἤγαγεν τῷ Ἰσραὴλ σωτῆρα Ἰησοῦν, προκηρύ- 24
ξαντος Ἰωάννου πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου αὐτοῦ βάπτι-
σμα μετανοίας παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραήλ. ὡς δὲ ἐπλήρου ὁ 25
Ἰωάννης τὸν δρόμον, ἔλεγεν Τί ἐμὲ, ὑπονοεῖτε εἶναι· οὐκ
εἰμὶ ἐγώ. ἀλλ' ἰδοὺ ἔρχεται μετ' ἐμὲ οὗ οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ
ὑπόδημα τῶν ποδῶν λῦσαι. ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ γένους 26
Ἀβραὰμ, καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι τὸν Θεόν, ἡμῖν ὁ λό-
γος τῆς σωτηρίας ταύτης ἐξαπεστάλη οἱ γὰρ κατοικοῦντες 27
ἐν Ἰερουσαλὴμ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν τοῦτον ἀγνοήσαντες,
καὶ τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν τὰς κατὰ πᾶν σάββατον ἀνα-
γινωσκομένας κρίναντες ἐπλήρωσαν. καὶ μηδεμίαν αἰτίαν 28
θανάτου εὑρόντες, ᾐτήσαντο Πειλᾶτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν.
ὡς δὲ ἐτέλεσαν πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα, καθελόν- 29
τες ἀπὸ τοῦ ξύλου ἔθηκαν εἰς μνημεῖον. ὁ δὲ Θεὸς ἤγειρεν 30
αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, ὃς ὤφθη ἐπὶ ἡμέρας πλείους τοῖς συν- 31
αναβᾶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς Ἰερουσαλήμ, οἵτινες
νῦν εἰσιν μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς 32
εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίαν γενο-
μένην, ὅτι ταύτην ὁ θεός ἐκπεπλήρωκεν τοῖς τέκνοις ἡμῶν
ἀναστήσας Ἰησοῦν ὡς καὶ ἐν τῷ πρώτῳ ψαλμῷ γέγραπται, 33
Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. ὅτι δὲ ἀνέ- 34
στησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν μηκέτι μέλλοντα ὑποστρέφειν εἰς
διαφθοράν, οὕτως εἴρηκεν ὅτι Δώσω ὑμῖν τὰ ὅσια Δαυείδ τὰ
πιστά. διότι καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει, Οὐ δώσεις τὸν ὅσιόν σου 35
ἰδεῖν διαφθοράν, Δαυείδ μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενεᾷ ὑπηρετήσας 36
τῇ τοῦ Θεοῦ βουλῇ ἐκοιμήθη, καὶ προσετέθη πρὸς τοὺς
πατέρας αὐτοῦ, καὶ εἶδεν διαφθοράν, ὃν δὲ ὁ Θεὸς ἤγει- 37
ρεν, οὐκ εἶδεν διαφθοράν. γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν, ἄνδρες 38
ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου ὑμῖν ἄφεσις ἁμαρτιῶν καταγγέλ-

39 λεται, ἀπό πάντων ὧν οὐκ ἠδυνήθητε ἐν νόμῳ Μωϋσέως
40 δικαιωθῆναι ἐν τούτῳ πᾶς ὁ πιστεύων δικαιοῦται. βλέπετε
41 οὖν μὴ ἐπέλθῃ τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις, Ἴδετε,
οἱ καταφρονηταί, καὶ θαυμάσατε καὶ ἀφανίσθητε, ὅτι ἔρ-
γον ἐργάζομαι ἐγὼ ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ἔργον ὃ οὐ μὴ
42 πιστεύσητε ἐάν τις ἐκδιηγῆται ὑμῖν. Ἐξιόντων δὲ αὐτῶν
παρεκάλουν εἰς τὸ μεταξὺ σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ
43 ῥήματα ταῦτα. λυθείσης δὲ τῆς συναγωγῆς, ἠκολούθη-
σαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσηλύτων
τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρναβᾷ, οἵτινες προσλαλοῦντες αὐτοῖς,
44 ἔπειθον αὐτοὺς προσμένειν τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ. Τῷ δὲ
ἐρχομένῳ σαββάτῳ σχεδὸν πᾶσα ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι
45 τὸν λόγον τοῦ κυρίου ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλους
ἐπλήσθησαν ζήλου, καὶ ἀντέλεγον τοῖς ὑπὸ Παύλου λαλου-
46 μένοις, ἀντιλέγοντες καὶ βλασφημοῦντες. παρρησιασάμε-
νοί τε ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρναβᾶς εἶπαν Ὑμῖν ἦν ἀναγκαῖον
πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. ἐπειδὴ ἀπωθεῖσθε
αὐτὸν, καὶ οὐκ ἀξίους κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς,
47 ἰδοὺ στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη. οὕτως γὰρ ἐντέταλται ἡμῖν ὁ
Κύριος, Τέθεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν, τοῦ εἶναί σε εἰς σωτηρίαν
48 ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη ἔχαιρον, καὶ
ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν
49 τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον, διεφέρετο δὲ ὁ λόγος τοῦ Κυ-
50 ρίου καθ' ὅλης τῆς χώρας. οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρώτρυναν τὰς
σεβομένας γυναῖκας τὰς εὐσχήμονας καὶ τοὺς πρώτους τῆς
πόλεως, καὶ ἐπήγειραν διωγμὸν ἐπὶ τὸν Παῦλον καὶ Βαρ-
51 ναβᾶν, καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. οἱ δὲ
ἐκτιναξάμενοι τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ἐπ' αὐτοὺς, ἦλθον
52 εἰς Ἰκόνιον, οἵ τε μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ Πνεύ-
ματος Ἁγίου.
14 Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς
τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων, καὶ λαλῆσαι οὕτως ὥστε πι-
2 στεῦσαι Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος. οἱ δὲ
ἀπειθήσαντες Ἰουδαῖοι ἐπήγειραν καὶ ἐκάκωσαν τὰς ψυ-
3 χὰς τῶν ἐθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν. ἱκανὸν μὲν οὖν χρόνον

διέτριψαν παρρησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ Κυρίῳ τῷ μαρτυροῦντι
ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, διδόντος σημεῖα καὶ τέρατα
γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν. ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς 4
πόλεως, καὶ οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν τοῖς
ἀποστόλοις. ὡς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ τῶν ἐθνῶν τε καὶ Ἰου- 5
δαίων σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν, ὑβρίσαι καὶ λιθοβολῆσαι
αὐτούς, συνιδόντες κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαο- 6
νίας, Λύστραν καὶ Δέρβην, καὶ τὴν περίχωρον, κἀκεῖ εὐ- 7
αγγελιζόμενοι. ἦσαν Καί τις ἀνὴρ ἐν Λύστροις ἀδύνατος 8
τοῖς ποσὶν ἐκάθητο, χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὃς οὐ-
δέποτε περιεπάτησεν οὗτος ἤκουσεν τοῦ Παύλου λαλοῦν- 9
τος. ὃς ἀτενίσας αὐτῷ, καὶ ἰδὼν ὅτι ἔχει πίστιν τοῦ σωθῆναι,
εἶπεν μεγάλῃ φωνῇ, Ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθός. 10
καὶ ἥλατο καὶ περιεπάτει. οἵ τε ὄχλοι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν 11
Παῦλος, ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν, Λυκαονιστὶ λέγοντες, Οἱ
θεοὶ ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς. ἐκά- 12
λουν τε τὸν Βαρναβᾶν, Δία, τὸν δὲ Παῦλον, Ἑρμῆν, ἐπειδὴ
αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου. ὅ τε ἱερεὺς τοῦ Διὸς τοῦ 13
ὄντος πρὸ τῆς πόλεως ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ τοὺς πυ-
λῶνας ἐνέγκας, σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελεν θύειν. ἀκούσαντες 14
δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρναβᾶς καὶ Παῦλος, διαρρήξαντες τὰ
ἱμάτια αὐτῶν ἐξεπήδησαν εἰς τὸν ὄχλον, κράζοντες καὶ λέ- 15
γοντες, Ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε· καὶ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς
ἐσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι, εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων
τῶν ματαίων ἐπιστρέφειν ἐπὶ Θεὸν ζῶντα, ὃς ἐποίησεν τὸν
οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν
αὐτοῖς, ὃς ἐν ταῖς παρῳχημέναις γενεαῖς εἴασεν πάντα τὰ 16
ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. καίτοι οὐκ ἀμάρτυρον 17
αὐτὸν ἀφῆκεν ἀγαθουργῶν οὐρανόθεν ὑμῖν ὑετοὺς διδοὺς
καὶ καιροὺς καρποφόρους, ἐμπιπλῶν τροφῆς καὶ εὐφρο-
σύνης τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ ταῦτα λέγοντες, μόλις κατέ- 18
παυσαν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς. Ἐπῆλθαν δὲ 19
ἀπὸ Ἀντιοχείας καὶ Ἰκονίου Ἰουδαῖοι, καὶ πείσαντες τοὺς
ὄχλους, καὶ λιθάσαντες τὸν Παῦλον, ἔσυρον ἔξω τῆς πό-
λεως, νομίζοντες αὐτὸν τεθνηκέναι κυκλωσάντων δὲ τῶν 20

μαθητῶν, αὐτὸν ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ τῇ
21 ἐπαύριον ἐξῆλθεν σὺν τῷ Βαρναβᾷ εἰς Δέρβην. εὐαγγελι-
ζόμενοι τε τὴν πόλιν ἐκείνην καὶ μαθητεύσαντες ἱκανοὺς,
ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Λύστραν καὶ εἰς Ἰκόνιον καὶ εἰς Ἀντι-
22 όχειαν, ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, παρακα-
λοῦντες ἐμμένειν τῇ πίστει, καὶ ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ
23 ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. χειροτονήσαν-
τες δὲ αὐτοῖς κατ᾽ ἐκκλησίαν πρεσβυτέρους προσευξάμενοι
μετὰ νηστειῶν, παρέθεντο αὐτοὺς τῷ Κυρίῳ εἰς ὃν πεπι-
24 στεύκεισαν. καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν ἦλθον εἰς τὴν
25 Παμφυλίαν. καὶ λαλήσαντες εἰς τήν Πέργην τὸν λόγον
26 κατέβησαν εἰς Ἀττάλιαν, κἀκεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς Ἀντιό-
χειαν, ὅθεν ἦσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ
27 ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν. παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες
τὴν ἐκκλησίαν, ἀνήγγελλον ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς μετ᾽ αὐ-
28 τῶν, καὶ ὅτι ἤνοιξεν τοῖς ἔθνεσιν θύραν πίστεως. διέτριβον
δὲ χρόνον οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς.
15 Καί τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, ἐδίδασκον τοὺς
ἀδελφοὺς, ὅτι Ἐὰν μὴ περιτμηθῆτε τῷ ἔθει τῷ Μωϋσέως,
2 οὐ δύνασθε σωθῆναι. γενομένης δὲ στάσεως καὶ ζητήσεως
οὐκ ὀλίγης τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρναβᾷ πρὸς αὐτοὺς, ἔτα-
ξαν ἀναβαίνειν Παῦλον καὶ Βαρναβᾶν καί τινας ἄλλους ἐξ
αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς Ἰερου-
3 σαλὴμ, περὶ τοῦ ζητήματος τούτου. οἱ μὲν οὖν προπεμ-
φθέντες ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, διήρχοντο τήν τε Φοινίκην καὶ
Σαμαριαν ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν, καὶ
4 ἐποίουν χαρὰν μεγάλην πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. παραγενό-
μενοι δὲ εἰς Ἰερουσαλὴμ, παρεδέχθησαν ὑπὸ τῆς ἐκκλη-
σίας καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀνήγγειλάν
5 τε ὅσα ὁ Θεὸς ἐποίησεν μετ᾽ αὐτῶν. ἐξανέστησαν δέ τινες
τῶν ἀπὸ τῆς αἱρέσεως τῶν Φαρισαίων πεπιστευκότες, λέγον-
τες, ὅτι Δεῖ περιτέμνειν αὐτοὺς, παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν
6 νόμον Μωϋσέως. Συνήχθησάν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρε-
7 σβύτεροι ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου τούτου. πολλῆς δὲ ζητήσεως
γενομένης, ἀναστὰς Πέτρος εἶπεν πρὸς αὐτούς, Ἄνδρες ἀ-

δελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε ὅτι ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων ἐν ὑμῖν ἐξ-
ελέξατο, ὁ Θεὸς διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ ἔθνη τὸν
λόγον τοῦ εὐαγγελίου, καὶ πιστεῦσαι. καὶ ὁ καρδιογνώ- 8
στης Θεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς, δοὺς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον,
καθὼς καὶ ἡμῖν, καὶ οὐθὲν διέκρινεν μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ 9
αὐτῶν, τῇ πίστει καθαρίσας τὰς καρδίας αὐτῶν. νῦν οὖν 10
τί πειράζετε τὸν Θεόν, ἐπιθεῖναι ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν
μαθητῶν, ὃν οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς ἰσχύσαμεν
βαστάσαι· ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ πιστεύ- 11
ομεν σωθῆναι, καθ' ὃν τρόπον κἀκεῖνοι. Ἐσίγησεν δὲ πᾶν 12
τὸ πλῆθος, καὶ ἤκουον Βαρναβᾶ καὶ Παύλου ἐξηγουμένων
ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσιν δι'
αὐτῶν. μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτούς, ἀπεκρίθη Ἰάκωβος, λέ- 13
γων, Ἄνδρες ἀδελφοί ἀκούσατέ μου, Συμεὼν ἐξηγήσατο 14
καθὼς πρῶτον ὁ Θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν ἐξ ἐθνῶν λαὸν
τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν 15
προφητῶν, καθὼς γέγραπται, Μετὰ ταῦτα ἀναστρέψω καὶ 16
ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαυείδ τὴν πεπτωκυῖαν, καὶ τὰ
κατεστραμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω, καὶ ἀνορθώσω αὐ-
τήν, ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων 17
τὸν Κύριον, καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄ-
νομά μου ἐπ' αὐτούς, λέγει Κύριος ποιῶν ταῦτα γνωστὰ 18
ἀπ' αἰῶνος. διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν 19
ἐθνῶν ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν Θεόν, ἀλλὰ ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς 20
τοῦ ἀπέχεσθαι τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων καὶ τῆς πορ-
νείας καὶ τοῦ πνικτοῦ καὶ τοῦ αἵματος. Μωϋσῆς γὰρ ἐκ 21
γενεῶν ἀρχαίων κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσσοντας αὐτὸν ἔχει,
ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκόμενος.
Τότε ἔδοξεν τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις, σὺν ὅ- 22
λῃ τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι εἰς
Ἀντιόχειαν σὺν τῷ Παύλῳ καὶ Βαρναβᾷ, Ἰούδαν τὸν καλού-
μενον Βαρσαββᾶν, καὶ Σιλᾶν, ἄνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς
ἀδελφοῖς, γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν Οἱ ἀπόστολοι καὶ 23
οἱ πρεσβύτεροι ἀδελφοὶ, τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ Συ-
ρίαν καὶ Κιλικίαν ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἐθνῶν, χαίρειν, Ἐπει- 24

δὴ ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ἐξελθόντες ἐτάραξαν ὑμᾶς
λόγοις, ἀνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν, οἷς οὐ διεστει-
25 λάμεθα, ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδὸν, ἐκλεξαμέ-
νοις ἄνδρας πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν
26 Βαρναβᾷ καὶ Παύλῳ, ἀνθρώποις παραδεδωκόσι τὰς ψυ-
χὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
27 στοῦ. ἀπεστάλκαμεν οὖν Ἰούδαν καὶ Σιλᾶν, καὶ αὐτοὺς
28 διὰ λόγου ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά. ἔδοξεν γὰρ τῷ Πνεύ-
ματι τῷ Ἁγίῳ καὶ ἡμῖν, μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βά-
29 ρος, πλὴν τούτων τῶν ἐπάναγκες ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων
καὶ αἵματος καὶ πνικτῶν καὶ πορνείας, ἐξ ὧν διατηροῦντες
30 ἑαυτοὺς, εὖ πράξετε. ἔρρωσθε. Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες
κατῆλθον εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆθος, ἐ-
31 πέδωκαν τὴν ἐπιστολήν. ἀναγνόντες δὲ, ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ
32 παρακλήσει. Ἰούδας τε καὶ Σιλᾶς, καὶ αὐτοὶ προφῆται
ὄντες, διὰ λόγου πολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ
33 ἐπεστήριξαν. ποιήσαντες δὲ χρόνον, ἀπελύθησαν μετ᾽ εἰ-
ρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς τοὺς ἀποστείλαντας αὐτούς
35 Παῦλος δὲ καὶ Βαρναβᾶς διέτριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ διδάσκον-
τες καὶ εὐαγγελιζόμενοι μετὰ καὶ ἑτέρων πολλῶν τὸν λόγον
36 τοῦ Κυρίου. Μετὰ δέ τινας ἡμέρας εἶπεν πρὸς Βαρναβᾶν,
Παῦλος Ἐπιστρέψαντες δὴ ἐπισκεψώμεθα τοὺς ἀδελφοὺς
κατὰ πόλιν, πᾶσαν ἐν αἷς κατηγγείλαμεν τὸν λόγον τοῦ Κυ-
37 ρίου, πῶς ἔχουσιν Βαρναβᾶς δὲ ἐβούλετο συνπαραλαβεῖν
38 καὶ τὸν Ἰωάννην τὸν καλούμενον Μᾶρκον. Παῦλος δὲ
ἠξίου, τὸν ἀποστάντα ἀπ᾽ αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας, καὶ μὴ
συνελθόντα αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ συνπαραλαμβάνειν τοῦ-
39 τον. ἐγένετο δὲ παροξυσμὸς, ὥστε ἀποχωρισθῆναι αὐτοὺς
ἀπ᾽ ἀλλήλων, τόν τε Βαρναβᾶν παραλαβόντα τὸν Μᾶρκον,
40 ἐκπλεῦσαι εἰς Κύπρον, Παῦλος δὲ ἐπιλεξάμενος Σιλᾶν,
ἐξῆλθεν παραδοθεὶς τῇ χάριτι τοῦ κυρίου ὑπὸ τῶν ἀδελ-
41 φῶν. διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ Κιλικίαν, ἐπιστηρίζων
τὰς ἐκκλησίας.

16 Κατήντησεν δὲ εἰς Δέρβην καὶ εἰς Λύστραν, καὶ ἰδοὺ,
μαθητής τις ἦν ἐκεῖ, ὀνόματι Τιμόθεος, υἱὸς γυναικὸς Ἰ-

ουδαίας πιστῆς, πατρὸς δὲ Ἕλληνος. ὃς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ 2
τῶν ἐν Λύστροις καὶ Ἰκονίῳ ἀδελφῶν. τοῦτον ἠθέλησεν 3
ὁ Παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελθεῖν, καὶ λαβὼν περιέτεμεν αὐτὸν,
διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις, ᾔ-
δεισαν γὰρ ἅπαντες τὸν πατέρα αὐτοῦ ὅτι Ἕλλην ὑπῆρχεν.
ὡς δὲ διεπορεύοντο τὰς πόλεις, παρεδίδοσαν αὐτοῖς φυ- 4
λάσσειν τὰ δόγματα τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ
πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι 5
ἐστερεοῦντο τῇ πίστει, καὶ ἐπερίσσευον τῷ ἀριθμῷ καθ' ἡ-
μέραν. Διῆλθον δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ Γαλατικὴν χώραν, 6
κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος λαλῆσαι τὸν λόγον
ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἐλθόντες δὲ κατὰ τὴν Μυσίαν ἐπείραζον εἰς τὴν 7
Βιθυνίαν πορευθῆναι καὶ οὐκ εἴασεν αὐτοὺς τὸ Πνεῦμα.
Ἰησοῦ, παρελθόντες δὲ τὴν Μυσίαν, κατέβησαν εἰς Τρω- 8
άδα. καὶ ὅραμα διὰ νυκτὸς τῷ Παύλῳ, ὤφθη ἀνὴρ Μακε- 9
δών τις ἦν ἑστὼς, καὶ παρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων, Διαβὰς
εἰς Μακεδονίαν βοήθησον ἡμῖν. ὡς δὲ τὸ ὅραμα εἶδεν, 10
εὐθέως ἐζητήσαμεν ἐξελθεῖν εἰς Μακεδονίαν, συμβιβάζον-
τες ὅτι προσκέκληται ἡμᾶς ὁ θεὸς εὐαγγελίσασθαι αὐτούς.
Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ Τρωάδος, εὐθυδρομήσαμεν εἰς Σαμο- 11
θρᾴκην, τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰς Νέαν Πόλιν κἀκεῖθεν εἰς Φι- 12
λίππους, ἥτις ἐστὶν πρώτη τὴς μερίδος Μακεδονίας πόλις,
κολωνία, ἦμεν δὲ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει διατρίβοντες ἡμέρας τι-
νάς. τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πύλης 13
παρὰ ποταμὸν, οὗ ἐνομίζομεν προσευχὴν εἶναι, καὶ καθί-
σαντες ἐλαλοῦμεν ταῖς συνελθούσαις γυναιξίν καί τις γυνὴ 14
ὀνόματι Λυδία, πορφυρόπωλις, πόλεως Θυατείρων σεβο-
μένη τὸν Θεόν, ἤκουεν, ἧς ὁ Κύριος διήνοιξεν τὴν καρδίαν,
προσέχειν τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ Παύλου. ὡς δὲ ἐβαπτί- 15
σθη, καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσεν λέγουσα, Εἰ κεκρίκα-
τέ με πιστὴν τῷ Κυρίῳ εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου,
μένετε, καὶ παρεβιάσατο ἡμᾶς. Ἐγένετο δὲ πορευομένων 16
ἡμῶν εἰς τὴν προσευχὴν, παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα
πύθωνα ὑπαντῆσαι ἡμῖν, ἥτις ἐργασίαν πολλὴν παρεῖχεν
τοῖς κυρίοις αὐτῆς μαντευομένη. αὕτη κατακολουθοῦσα 17

τῷ Παύλῳ καὶ ἡμῖν, ἔκραζεν λέγουσα, Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι
δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου εἰσίν, οἵτινες καταγγέλλουσιν
18 ὑμῖν ὁδὸν σωτηρίας. τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας.
διαπονηθεὶς δὲ Παῦλος, καὶ ἐπιστρέψας, τῷ πνεύματι εἶ-
πεν Παραγγέλλω σοι ἐν ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐξελθεῖν
19 ἀπ᾽ αὐτῆς. Καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι
αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπὶς τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἐπιλαβό-
μενοι τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σιλᾶν, εἵλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν
20 ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ προσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς στρα-
τηγοῖς, εἶπαν Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν ἡμῶν τὴν
21 πόλιν, Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες, καὶ καταγγέλλουσιν ἔθη ἃ
οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν παραδέχεσθαι οὐδὲ ποιεῖν, Ῥωμαίοις οὖ-
22 σιν Καὶ συνεπέστη ὁ ὄχλος κατ᾽ αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ
23 περιρήξαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐκέλευον ῥαβδίζειν. πολλάς
τε ἐπιθέντες αὐτοῖς πληγὰς, ἔβαλον εἰς φυλακήν, παραγ-
24 γείλαντες τῷ δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτούς, ὅς,
παραγγελίαν τοιαύτην λαβὼν ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσω-
τέραν φυλακὴν, καὶ τοὺς πόδας ἠσφαλίσατο αὐτῶν εἰς τὸ
25 ξύλον. Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον Παῦλος καὶ Σιλᾶς προσευ-
χόμενοι ὕμνουν τὸν Θεόν, ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμιοι,
26 Ἄφνω δὲ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, ὥστε σαλευθῆναι τὰ θεμέ-
λια τοῦ δεσμωτηρίου, ἠνοίχθησαν δὲ παραχρῆμα αἱ θύραι
27 πᾶσαι, καὶ πάντων τὰ δεσμὰ ἀνέθη. ἔξυπνος δὲ γενό-
μενος ὁ δεσμοφύλαξ, καὶ ἰδὼν ἀνεῳγμένας τὰς θύρας τῆς
φυλακῆς, σπασάμενος μάχαιραν ἤμελλεν ἑαυτὸν ἀναιρεῖν,
28 νομίζων ἐκπεφευγέναι τοὺς δεσμίους. ἐφώνησεν δὲ φωνῇ
μεγάλῃ Παῦλος, λέγων, Μηδὲν πράξῃς σεαυτῷ κακόν, ἅ-
29 παντες γάρ ἐσμεν ἐνθάδε. αἰτήσας δὲ φῶτα, εἰσεπήδησεν
καὶ ἔντρομος γενόμενος προσέπεσεν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σιλᾷ,
30 καὶ προαγαγὼν αὐτοὺς ἔξω, ἔφη, Κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν
31 ἵνα σωθῶ· οἱ δὲ εἶπαν Πίστευσον ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν
32 καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν
33 λόγον τοῦ Κυρίου, σὺν πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ
παραλαβὼν αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς ἔλουσεν
ἀπὸ τῶν πληγῶν, καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ ἅπαν-

τες παραχρῆμα. ἀναγαγών τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον παρέ- 34
θηκεν τράπεζαν, καὶ ἠγαλλιάσατο, πανοικεὶ πεπιστευκὼς
τῷ Θεῷ. Ἡμέρας δὲ γενομένης ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ 35
τοὺς ῥαβδούχους λέγοντες, Ἀπόλυσον τοὺς ἀνθρώπους ἐ-
κείνους. ἀπήγγειλεν δὲ ὁ δεσμοφύλαξ τοὺς λόγους τού- 36
τους πρὸς τὸν Παῦλον, ὅτι Ἀπέσταλκαν οἱ στρατηγοί, ἵνα
ἀπολυθῆτε, νῦν οὖν ἐξελθόντες πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ. ὁ δὲ 37
Παῦλος ἔφη πρὸς αὐτούς, Δείραντες ἡμᾶς δημοσίᾳ, ἀκα-
τακρίτους, ἀνθρώπους Ῥωμαίους ὑπάρχοντας, ἔβαλαν εἰς
φυλακήν, καὶ νῦν λάθρᾳ ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν· οὐ γάρ, ἀλλὰ
ἐλθόντες αὐτοὶ ἡμᾶς ἐξαγαγέτωσαν. ἀπήγγειλαν τε τοῖς 38
στρατηγοῖς οἱ ῥαβδοῦχοι τὰ ῥήματα ταῦτα, ἐφοβήθησαν δὲ
ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοί εἰσιν καὶ ἐλθόντες παρεκάλεσαν 39
αὐτούς, καὶ ἐξαγαγόντες ἠρώτων ἀπελθεῖν ἀπὸ τῆς πόλεως.
ἐξελθόντες δὲ ἀπὸ τῆς φυλακῆς εἰσῆλθον πρὸς τὴν Λυδίαν, 40
καὶ ἰδόντες παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ ἐξῆλθαν.

Διοδεύσαντες δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ τὴν Ἀπολλωνίαν, ἦλ- **17**
θον εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου ἦν συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων,
κατὰ δὲ τὸ εἰωθὸς τῷ Παύλῳ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτοὺς, καὶ 2
ἐπὶ σάββατα τρία διελέξατο αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν, δια- 3
νοίγων καὶ παρατιθέμενος ὅτι τὸν Χριστὸν ἔδει παθεῖν καὶ
ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι οὗτός ἐστιν Χριστός Ἰησοῦς,
ὃν ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. καί τινες ἐξ αὐτῶν ἐπείσθησαν, 4
καὶ προσεκληρώθησαν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σιλᾷ, τῶν τε σεβο-
μένων Ἑλλήνων πλῆθος, πολὺ γυναικῶν τε τῶν πρώτων οὐκ
ὀλίγαι. ζηλώσαντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ προσλαβόμενοι τῶν 5
ἀγοραίων τινὰς ἄνδρας πονηροὺς, καὶ ὀχλοποιήσαντες ἐθο-
ρύβουν τὴν πόλιν, καὶ ἐπιστάντες τῇ οἰκίᾳ Ἰάσονος, ἐζήτουν
αὐτοὺς προαγαγεῖν εἰς τὸν δῆμον, μὴ εὑρόντες δὲ αὐτοὺς, 6
ἔσυρον Ἰάσονα καί τινας ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας,
βοῶντες, ὅτι Οἱ τὴν οἰκουμένην ἀναστατώσαντες, οὗτοι καὶ
ἐνθάδε πάρεισιν, οὓς ὑποδέδεκται Ἰάσων, καὶ οὗτοι πάν- 7
τες ἀπέναντι τῶν δογμάτων Καίσαρος πράσσουσιν βασιλέα
ἕτερον λέγοντες εἶναι, Ἰησοῦν. ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον καὶ 8
τοὺς πολιτάρχας ἀκούοντας ταῦτα. καὶ λαβόντες τὸ ἱκα- 9

νὸν παρὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν λοιπῶν, ἀπέλυσαν αὐτούς.
10 Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ νυκτὸς ἐξέπεμψαν τόν τε Παῦλον
καὶ τὸν Σιλᾶν εἰς Βέροιαν, οἵτινες παραγενόμενοι, εἰς τὴν
11 συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων ἀπήεσαν. οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέ-
στεροι τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ, οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ
πάσης προθυμίας, καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντες τὰς γραφὰς,
12 εἰ ἔχοι ταῦτα οὕτως. πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν,
καὶ τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν τῶν εὐσχημόνων καὶ ἀνδρῶν
13 οὐκ ὀλίγοι. ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης Ἰ-
ουδαῖοι ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ κατηγγέλη ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ
λόγος τοῦ Θεοῦ, ἦλθον κἀκεῖ σαλεύοντες καὶ ταράσσοντες
14 τοὺς ὄχλους. εὐθέως δὲ τότε τὸν Παῦλον ἐξαπέστειλαν οἱ
ἀδελφοὶ πορεύεσθαι ἕως ἐπὶ τὴν θάλασσαν, ὑπέμεινάν τε
15 ὅ τε Σιλᾶς καὶ ὁ Τιμόθεος ἐκεῖ. οἱ δὲ καθιστάνοντες τὸν
Παῦλον, ἤγαγον ἕως Ἀθηνῶν, καὶ λαβόντες ἐντολὴν πρὸς
τὸν Σιλᾶν καὶ τὸν Τιμόθεον, ἵνα ὡς τάχιστα ἔλθωσιν πρὸς
16 αὐτὸν ἐξῄεσαν. Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις ἐκδεχομένου αὐτοὺς
τοῦ Παύλου, παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, θεω-
17 ροῦντος κατείδωλον οὖσαν τὴν πόλιν. διελέγετο μὲν οὖν
ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τοῖς σεβομένοις καὶ ἐν
τῇ ἀγορᾷ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς τοὺς παρατυγχάνοντας.
18 Τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἐπικουρίων καὶ Στοϊκῶν φιλοσόφων συν-
έβαλλον αὐτῷ. καὶ τινες ἔλεγον, Τί ἂν θέλοι ὁ σπερμολόγος
οὗτος λέγειν· οἱ δέ, Ξένων δαιμονίων δοκεῖ καταγγελεὺς εἶ-
19 ναι, ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν εὐηγγελίζετο. ἐπι-
λαβόμενοί τε αὐτοῦ, ἐπὶ τὸν Ἄριον πάγον ἤγαγον, λέγοντες,
Δυνάμεθα γνῶναι τίς ἡ καινὴ αὕτη ἡ ὑπὸ σοῦ λαλουμένη
20 διδαχή· ξενίζοντα γάρ τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν,
21 βουλόμεθα οὖν γνῶναι τινα θέλει ταῦτα εἶναι. – Ἀθηναῖοι
δὲ πάντες καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν ηὐκαίρουν
22 εὐκαίρουν, ἢ λέγειν τι ἢ τι ἀκούειν σταθεὶς δὲ Παῦλος
ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρίου Πάγου, ἔφη, Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ
23 πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους ὑμᾶς θεωρῶ. διερχόμενος
γὰρ καὶ ἀναθεωρῶν τὰ σεβάσματα ὑμῶν, εὗρον καὶ βω-
μὸν ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο, Ἀγνώστῳ Θεῷ. ὃ οὖν ἀγνοοῦντες

εὐσεβεῖτε, τοῦτο ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. ὁ Θεὸς ὁ ποιή- 24
σας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, οὗτος, οὐρανοῦ καὶ
γῆς ὑπάρχων, κύριος οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ,
οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρωπίνων θεραπεύεται, προσδεόμενός 25
τινος, αὐτὸς διδοὺς πᾶσιν ζωὴν καὶ πνοὴν καὶ τὰ πάντα,
ἐποίησέν τε ἐξ ἑνὸς πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων, κατοικεῖν ἐπὶ 26
παντὸς προσώπου τῆς γῆς, ὁρίσας προστεταγμένους και-
ροὺς καὶ τὰς ὁροθεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν, ζητεῖν τὸν 27
θεὸν εἰ ἄραγε ψηλαφήσειαν αὐτὸν καὶ εὕροιεν, καίγε οὐ
μακρὰν ἀπὸ ἑνὸς ἑκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα. ἐν αὐτῷ γὰρ 28
ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν, ὡς καί τινες τῶν καθ' ὑ-
μᾶς ποιητῶν εἰρήκασιν Τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν. γένος 29
οὖν ὑπάρχοντες τοῦ Θεοῦ, οὐκ ὀφείλομεν νομίζειν χρυσῷ
ἢ ἀργύρῳ ἢ λίθῳ, χαράγματι τέχνης καὶ ἐνθυμήσεως ἀν-
θρώπου, τὸ θεῖον εἶναι ὅμοιον. τοὺς μὲν οὖν χρόνους τῆς 30
ἀγνοίας ὑπεριδὼν ὁ Θεός, τὰ νῦν ἀπαγγέλλει τοῖς ἀνθρώ-
ποις πάντας πανταχοῦ μετανοεῖν, καθότι ἔστησεν ἡμέραν, 31
ἐν ᾗ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, ἐν ἀν-
δρὶ ᾧ ὥρισεν πίστιν παρασχὼν πᾶσιν, ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ
νεκρῶν. Ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν, οἱ μὲν ἐχλεύ- 32
αζον, οἱ δὲ εἶπαν Ἀκουσόμεθά σου περὶ τούτου. καὶ πάλιν
οὕτως ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν. τινὲς δὲ ἄν- 33, 34
δρες κολληθέντες αὐτῷ, ἐπίστευσαν, ἐν οἷς καὶ Διονύσιος ὁ
Ἀρεοπαγείτης, καὶ γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις, καὶ ἕτεροι σὺν
αὐτοῖς.

Μετὰ ταῦτα χωρισθεὶς ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ἦλθεν εἰς Κόριν- **18**
θον. καὶ εὑρών τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν, Ποντικὸν 2
τῷ γένει, προσφάτως ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ Πρί-
σκιλλαν γυναῖκα αὐτοῦ, διὰ τὸ τεταχέναι Κλαύδιον χωρί-
ζεσθαι πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἀπὸ τῆς Ῥώμης, προσῆλθεν
αὐτοῖς, καὶ διὰ τὸ ὁμότεχνον εἶναι ἔμενεν παρ' αὐτοῖς καὶ 3
ἠργάζοντο ἦσαν γὰρ σκηνοποιοὶ τῇ τέχνῃ. διελέγετο δὲ 4
ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ πᾶν σάββατον, ἔπειθέν τε Ἰουδαίους
καὶ Ἕλληνας. Ὡς δὲ κατῆλθον ἀπὸ τῆς Μακεδονίας ὅ 5
τε Σιλᾶς καὶ ὁ Τιμόθεος, συνείχετο τῷ λόγῳ ὁ Παῦλος, δι-

αμαρτυρόμενος τοῖς Ἰουδαίοις εἶναι τὸν Χριστόν, Ἰησοῦν.
6 ἀντιτασσομένων δὲ αὐτῶν καὶ βλασφημούντων, ἐκτιναξά-
μενος τὰ ἱμάτια, εἶπεν πρὸς αὐτούς, Τὸ αἷμα ὑμῶν ἐπὶ
τὴν κεφαλὴν ὑμῶν, καθαρὸς ἐγώ ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὰ ἔθνη
7 πορεύσομαι. καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν, εἰσῆλθεν εἰς οἰκίαν
τινὸς ὀνόματι Τιτίου Ἰούστου, σεβομένου τὸν Θεόν, οὗ ἡ
8 οἰκία ἦν συνομοροῦσα τῇ συναγωγῇ. Κρίσπος δὲ ὁ ἀρχι-
συνάγωγος ἐπίστευσεν τῷ Κυρίῳ σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ,
καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων ἀκούοντες ἐπίστευον καὶ ἐβαπτί-
9 ζοντο. εἶπεν δὲ ὁ Κύριος ἐν νυκτὶ δι' ὁράματος τῷ Παύλῳ,
10 Μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ λάλει, καὶ μὴ σιωπήσῃς, διότι ἐγώ εἰμι
μετὰ σοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεταί σοι τοῦ κακῶσαί σε, δι-
11 ότι λαός ἐστίν μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. Ἐκάθισεν δὲ
ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας ἕξ, διδάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ
12 Θεοῦ. Γαλλίωνος δὲ ἀνθυπάτου ὄντος τῆς Ἀχαΐας, κατε-
πέστησαν ὁμοθυμαδὸν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ, καὶ ἤγαγον
13 αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα, λέγοντες, ὅτι Παρὰ τὸν νόμον ἀναπεί-
14 θει οὗτος τοὺς ἀνθρώπους σέβεσθαι τὸν Θεόν. μέλλοντος
δὲ τοῦ Παύλου ἀνοίγειν τὸ στόμα, εἶπεν ὁ Γαλλίων πρὸς
τοὺς Ἰουδαίους, Εἰ μὲν ἦν ἀδίκημά τι ἢ ῥᾳδιούργημα πο-
15 νηρόν, ὦ Ἰουδαῖοι, κατὰ λόγον ἂν ἀνεσχόμην ὑμῶν, εἰ δὲ
ζητήματά ἐστιν περὶ λόγου καὶ ὀνομάτων καὶ νόμου τοῦ
καθ' ὑμᾶς, ὄψεσθε αὐτοί, κριτὴς ἐγὼ τούτων οὐ βούλομαι
16, 17 εἶναι. καὶ ἀπήλασεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ βήματος. ἐπιλα-
βόμενοι δὲ πάντες Σωσθένην τὸν ἀρχισυνάγωγον ἔτυπτον
ἔμπροσθεν τοῦ βήματος. καὶ οὐδὲν τούτων τῷ Γαλλίωνι
18 ἔμελεν. Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας ἡμέρας ἱκανὰς,
τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος ἐξέπλει εἰς τὴν Συρίαν, καὶ
σὺν αὐτῷ Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας, κειράμενος ἐν Κενχρεαῖς
19 τὴν κεφαλήν εἶχεν γὰρ εὐχήν. κατήντησαν δὲ εἰς Ἔφε-
σον, κἀκείνους κατέλιπεν αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν
20 συναγωγὴν διελέξατο τοῖς Ἰουδαίοις. ἐρωτώντων δὲ αὐτῶν
21 ἐπὶ πλείονα χρόνον μεῖναι οὐκ ἐπένευσεν, ἀλλὰ ἀποταξά-
μενος καὶ εἰπών, πάλιν ἀνακάμψω πρὸς ὑμᾶς, τοῦ Θεοῦ
22 θέλοντος. ἀνήχθη ἀπὸ τῆς Ἐφέσου, καὶ κατελθὼν εἰς Και-

σάριαν, ἀναβὰς καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἐκκλησίαν, κατέβη
εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ ποιήσας χρόνον τινὰ, ἐξῆλθεν διερχό- 23
μενος καθεξῆς τὴν Γαλατικὴν χώραν καὶ Φρυγίαν, στηρίζων
πάντας τοὺς μαθητάς. Ἰουδαῖος δέ τις Ἀπολλῶς ὀνόματι, 24
Ἀλεξανδρεὺς τῷ γένει, ἀνὴρ λόγιος, κατήντησεν εἰς Ἔφε-
σον, δυνατὸς ὢν ἐν ταῖς γραφαῖς, οὗτος ἦν κατηχημένος 25
τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, καὶ ζέων τῷ πνεύματι ἐλάλει καὶ ἐδί-
δασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἐπιστάμενος μόνον τὸ
βάπτισμα Ἰωάννου, οὗτός τε ἤρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν τῇ 26
συναγωγῇ. ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ Πρίσκιλλα, καὶ Ἀκύλας
προσελάβοντο αὐτὸν, καὶ ἀκριβέστερον αὐτῷ ἐξέθεντο τὴν
ὁδὸν. τοῦ Θεοῦ Βουλομένου δὲ αὐτοῦ διελθεῖν εἰς τὴν 27
Ἀχαΐαν, προτρεψάμενοι οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς
ἀποδέξασθαι αὐτόν, ὃς παραγενόμενος συνεβάλετο πολὺ
τοῖς πεπιστευκόσιν διὰ τῆς χάριτος, εὐτόνως γὰρ τοῖς Ἰου- 28
δαίοις διακατηλέγχετο δημοσίᾳ ἐπιδεικνὺς διὰ τῶν γραφῶν
εἶναι τὸν Χριστὸν, Ἰησοῦν.

Ἐγένετο δὲ, ἐν τῷ τὸν Ἀπολλῶ εἶναι ἐν Κορίνθῳ, Παῦλον **19**
διελθόντα τὰ ἀνωτερικὰ μέρη κατελθεῖν εἰς Ἔφεσον, καὶ
εὑρεῖν τινας μαθητάς. εἶπέν τε πρὸς αὐτούς, Εἰ Πνεῦμα 2
Ἅγιον ἐλάβετε πιστεύσαντες· Οἱ δὲ πρὸς αὐτόν, Ἀλλ᾽ οὐδ
εἰ πνεῦμα ἅγιον ἔστιν, ἠκούσαμεν. ὁ δὲ εἶπέν Εἰς τί οὖν 3
ἐβαπτίσθητε· οἱ δὲ εἶπαν Εἰς τὸ Ἰωάννου βάπτισμα. εἶπεν 4
δὲ Παῦλος, Ἰωάννης ἐβάπτισεν βάπτισμα μετανοίας, τῷ λαῷ
λέγων, εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ᾽ αὐτὸν ἵνα πιστεύσωσιν τοῦτ᾽
ἔστιν, εἰς τὸν Ἰησοῦν. ἀκούσαντες δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς 5
τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. καὶ ἐπιθέντος αὐτοῖς τοῦ 6
Παύλου χεῖρας, ἦλθε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπ᾽ αὐτούς, ἐ-
λάλουν τε γλώσσαις, καὶ ἐπροφήτευον ἦσαν δὲ οἱ πάντες 7
ἄνδρες ὡσεὶ δώδεκα Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν, ἐ- 8
παρρησιάζετο, ἐπὶ μῆνας τρεῖς διαλεγόμενος, καὶ πείθων
τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. ὡς δέ τινες ἐσκληρύ- 9
νοντο καὶ ἠπείθουν, κακολογοῦντες τὴν ὁδὸν ἐνώπιον τοῦ
πλήθους, ἀποστὰς ἀπ᾽ αὐτῶν ἀφώρισεν τοὺς μαθητάς, καθ᾽
ἡμέραν διαλεγόμενος ἐν τῇ σχολῇ τυράννου τοῦτο δὲ ἐγέ- 10

νετο ἐπὶ ἔτη δύο, ὥστε πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἀσίαν
ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Κυρίου Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας.
11 δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχούσας ὁ Θεὸς ἐποίει διὰ τῶν χειρ-
12 ῶν Παύλου, ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας ἀποφέρεσθαι
ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουδάρια ἢ σιμικίνθια, καὶ ἀπαλ-
λάσσεσθαι ἀπ' αὐτῶν τὰς νόσους, τά τε πνεύματα τὰ πονηρὰ
13 ἐκπορεύεσθαι ἐπεχείρησαν δέ τινες καὶ τῶν περιερχομέ-
νων Ἰουδαίων ἐξορκιστῶν ὀνομάζειν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ
πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, λέγον-
14 τες, Ὁρκίζω ὑμᾶς τὸν Ἰησοῦν ὃν Παῦλος κηρύσσει. ἦσαν
δέ τινές Σκευᾶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἑπτὰ υἱοὶ τοῦτο ποι-
15 οῦντες. ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν εἶπεν αὐτοῖς,
Τὸν Ἰησοῦν γινώσκω καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι, ὑμεῖς δὲ
16 τίνες ἐστέ· καὶ ἐφαλόμενος ὁ ἄνθρωπος ἐπ' αὐτοὺς ἐν ᾧ ἦν
τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν, κατακυριεύσας ἀμφοτέρων ἴσχυσεν
κατ' αὐτῶν, ὥστε γυμνοὺς καὶ τετραυματισμένους ἐκφυγεῖν
17 ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν Ἰ-
ουδαίοις τε καὶ Ἕλλησιν τοῖς κατοικοῦσιν τὴν Ἔφεσον, καὶ
ἐπέπεσεν φόβος ἐπὶ πάντας αὐτούς, καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄ-
18 νομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. πολλοί τε τῶν πεπιστευκότων
ἤρχοντο ἐξομολογούμενοι καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις
19 αὐτῶν. ἱκανοὶ δὲ τῶν τὰ περίεργα πραξάντων συνενέγ-
καντες τὰς βίβλους κατέκαιον ἐνώπιον πάντων, καὶ συνε-
ψήφισαν τὰς τιμὰς αὐτῶν, καὶ εὗρον ἀργυρίου μυριάδας
20 πέντε. Οὕτως κατὰ κράτος τοῦ Κυρίου ὁ λόγος ηὔξανεν
21 καὶ ἴσχυεν. Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν
τῷ πνεύματι διελθὼν τὴν Μακεδονίαν καὶ Ἀχαΐαν, πορεύ-
εσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα εἰπὼν ὅτι Μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ,
22 δεῖ με καὶ Ῥώμην ἰδεῖν. ἀποστείλας δὲ εἰς τὴν Μακεδο-
νίαν δύο τῶν διακονούντων αὐτῷ, Τιμόθεον καὶ Ἔραστον,
23 αὐτὸς ἐπέσχεν χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν. Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν
24 καιρὸν ἐκεῖνον τάραχος οὐκ ὀλίγος περὶ τῆς ὁδοῦ. Δημή-
τριος γάρ τις ὀνόματι, ἀργυροκόπος, ποιῶν ναοὺς ἀργυ-
ροῦς Ἀρτέμιδος παρείχετο τοῖς τεχνίταις οὐκ ὀλίγην, ἐργα-
25 σίαν οὓς συναθροίσας, καὶ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας,

εἶπεν, Ἄνδρες, ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας ἡ εὐ-
πορία ἡμῖν ἐστιν καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον 26
Ἐφέσου, ἀλλὰ σχεδὸν πάσης τῆς Ἀσίας ὁ Παῦλος οὗτος
πείσας μετέστησεν ἱκανὸν ὄχλον, λέγων ὅτι οὐκ εἰσὶν θεοὶ
οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι. οὐ μόνον δὲ τοῦτο κινδυνεύει 27
ἡμῖν τὸ μέρος εἰς ἀπελεγμὸν ἐλθεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς μεγά-
λης θεᾶς ἱερὸν Ἀρτέμιδος εἰς οὐθὲν λογισθῆναι, μέλλειν τε
καὶ καθαιρεῖσθαι τῆς μεγαλειότητος αὐτῆς, ἣν ὅλη ἡ Ἀσία
καὶ ἡ οἰκουμένη σέβεται. ἀκούσαντες δὲ καὶ γενόμενοι 28
πλήρεις θυμοῦ, ἔκραζον λέγοντες, Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις Ἐ-
φεσίων. καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις τῆς συγχύσεως, ὥρμησάν τε 29
ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ θέατρον, συναρπάσαντες Γάϊον καὶ Ἀρί-
σταρχον Μακεδόνας, συνεκδήμους Παύλου. Παύλου δὲ 30
βουλομένου εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον, οὐκ εἴων αὐτὸν οἱ μα-
θηταί. τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἀσιαρχῶν, ὄντες αὐτῷ φίλοι, πέμ- 31
ψαντες πρὸς αὐτὸν, παρεκάλουν μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ
θέατρον. ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον, ἦν γὰρ ἡ ἐκκλη- 32
σία συγκεχυμένη, καὶ οἱ πλείους οὐκ ᾔδεισαν τίνος ἕνεκα
συνεληλύθεισαν. ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου συνεβίβασαν Ἀλέξαν- 33
δρον, προβαλόντων αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος
κατασείσας τὴν χεῖρα, ἤθελεν ἀπολογεῖσθαι τῷ δήμῳ. ἐπι- 34
γνόντες δὲ ὅτι Ἰουδαῖός ἐστιν φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ πάντων
ὡς ἐπὶ ὥρας δύο κράζοντες Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων.
καταστείλας δὲ ὁ γραμματεὺς τὸν ὄχλον, φησίν, Ἄνδρες 35
Ἐφέσιοι, τίς γάρ ἐστιν ἀνθρώπων ὃς οὐ γινώσκει τὴν Ἐ-
φεσίων πόλιν νεωκόρον οὖσαν τῆς μεγάλης Ἀρτέμιδος, καὶ
τοῦ Διοπετοῦς· ἀναντιρρήτων οὖν ὄντων τούτων, δέον ἐστὶν 36
ὑμᾶς κατεσταλμένους ὑπάρχειν καὶ μηδὲν προπετὲς πράσ-
σειν. ἠγάγετε γὰρ τοὺς ἄνδρας τούτους οὔτε ἱεροσύλους 37
οὔτε βλασφημοῦντας τὴν θεὸν ἡμῶν. εἰ μὲν οὖν Δημήτριος 38
καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τεχνῖται ἔχουσι, πρός τινα λόγον ἀγοραῖοι
ἄγονται, καὶ ἀνθύπατοί εἰσιν, ἐγκαλείτωσαν ἀλλήλοις. εἰ 39
δέ τι πὲρι ἑτέρων ἐπιζητεῖτε, ἐν τῇ ἐννόμῳ ἐκκλησίᾳ ἐπι-
λυθήσεται. καὶ γὰρ κινδυνεύομεν ἐγκαλεῖσθαι στάσεως 40
περὶ τῆς σήμερον, μηδενὸς αἰτίου ὑπάρχοντος, περὶ οὗ οὗ

41 δυνησόμεθα ἀποδοῦναι λόγον τῆς συστροφῆς ταύτης. καί
ταῦτά εἰπών ἀπέλυσεν τήν ἐκκλησίαν
20 Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον, μεταπεμψάμενος
ὁ Παῦλος τοὺς μαθητὰς καὶ παρακαλέσας ἀσπασάμενος,
2 ἐξῆλθεν πορεύεσθαι εἰς Μακεδονίαν. διελθὼν δὲ τὰ μέρη
ἐκεῖνα καὶ παρακαλέσας αὐτοὺς λόγῳ πολλῷ, ἦλθεν εἰς
3 τὴν Ἑλλάδα, ποιήσας τε μῆνας τρεῖς γενομένης ἐπιβου-
λῆς αὐτῷ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων μέλλοντι ἀνάγεσθαι εἰς τὴν
Συρίαν, ἐγένετο γνώμης τοῦ ὑποστρέφειν διὰ Μακεδονίας.
4 συνείπετο δὲ αὐτῷ Σώπατρος Πύρρου Βεροιαῖος, Θεσσαλο-
νικέων δὲ, Ἀρίσταρχος καὶ Σεκοῦνδος, καὶ Γάϊος Δερβαῖος
5 καὶ Τιμόθεος, Ἀσιανοὶ δὲ, Τυχικὸς καὶ Τρόφιμος. οὗτοι
6 δὲ προσελθόντες ἔμενον ἡμᾶς ἐν Τρωάδι. ἡμεῖς δὲ ἐξε-
πλεύσαμεν μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἀζύμων ἀπὸ Φιλίππων,
καὶ ἤλθομεν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Τρωάδα ἄχρι ἡμερῶν
7 πέντε, ὅπου διετρίψαμεν ἡμέρας ἑπτά. Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν
σαββάτων συνηγμένων, ἡμῶν κλάσαι ἄρτον, ὁ Παῦλος δι-
ελέγετο αὐτοῖς, μέλλων ἐξιέναι τῇ ἐπαύριον, παρέτεινέν τε
8 τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου. ἦσαν δὲ λαμπάδες ἱκαναὶ
9 ἐν τῷ ὑπερῴῳ οὗ ἦμεν συνηγμένοι. καθεζόμενος δέ τις
νεανίας ὀνόματι Εὔτυχος ἐπὶ τῆς θυρίδος, καταφερόμενος
ὕπνῳ βαθεῖ διαλεγομένου τοῦ Παύλου ἐπὶ πλεῖον, κατε-
νεχθεὶς ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστέγου κάτω,
10 καὶ ἤρθη νεκρός. καταβὰς δὲ ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν αὐτῷ,
καὶ συμπεριλαβὼν εἶπεν Μὴ θορυβεῖσθε, ἡ γὰρ ψυχὴ αὐ-
11 τοῦ ἐν αὐτῷ ἐστιν. ἀναβὰς δὲ καὶ κλάσας τὸν ἄρτον καὶ
γευσάμενος, ἐφ᾽ ἱκανόν τε ὁμιλήσας ἄχρι αὐγῆς, οὕτως ἐξ-
12 ῆλθεν. ἤγαγον δὲ τὸν παῖδα ζῶντα, καὶ παρεκλήθησαν οὐ
13 μετρίως. Ἡμεῖς δὲ προελθόντες ἐπὶ τὸ πλοῖον, ἀνήχθημεν
ἐπὶ τὴν Ἄσσον, ἐκεῖθεν μέλλοντες ἀναλαμβάνειν τὸν Παῦ-
λον, οὕτως γὰρ διατεταγμένος, ἦν μέλλων αὐτὸς πεζεύειν.
14 ὡς δὲ συνέβαλλεν ἡμῖν εἰς τὴν Ἄσσον, ἀναλαβόντες αὐ-
15 τὸν ἤλθομεν εἰς Μιτυλήνην, κἀκεῖθεν ἀποπλεύσαντες, τῇ
ἐπιούσῃ κατηντήσαμεν ἄντικρυς Χίου, τῇ δὲ ἑτέρᾳ παρε-
βάλομεν εἰς Σάμον, τῇ δὲ ἐχομένῃ ἤλθομεν εἰς Μίλητον,

κεκρίκει γὰρ ὁ Παῦλος παραπλεῦσαι, τὴν Ἔφεσον, ὅπως 16
μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτριβῆσαι ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἔσπευδεν γὰρ,
εἰ δυνατὸν εἴη αὐτῷ, τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς γενέσθαι
εἰς Ἰερουσαλήμ Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου πέμψας εἰς Ἔφεσον, 17
μετεκαλέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας. ὡς δὲ 18
παρεγένοντο πρὸς αὐτὸν, εἶπεν αὐτοῖς, Ὑμεῖς ἐπίστασθε,
ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀφ᾽ ἧς ἐπέβην εἰς τὴν Ἀσίαν, πῶς μεθ᾽
ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην, δουλεύων τῷ Κυρίῳ 19
μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ δακρύων καὶ πειρασμῶν
τῶν συμβάντων μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν Ἰουδαίων, ὡς 20
οὐδὲν ὑπεστειλάμην τῶν συμφερόντων, τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι
ὑμῖν καὶ διδάξαι ὑμᾶς δημοσίᾳ καὶ κατ᾽ οἴκους, διαμαρτυ- 21
ρόμενος Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησιν τὴν εἰς Θεὸν μετάνοιαν
καὶ πίστιν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. καὶ νῦν 22
ἰδοὺ, δεδεμένος ἐγὼ τῷ πνεύματι πορεύομαι εἰς Ἰερουσα-
λήμ, τὰ ἐν αὐτῇ συναντήσοντά ἐμοί μὴ εἰδώς, πλὴν ὅτι τὸ 23
Πνεῦμα τὸ Ἅγιον κατὰ πόλιν διαμαρτύρεταί μοι λέγον ὅτι
δεσμὰ καὶ θλίψεις με μένουσιν. ἀλλ᾽ οὐδενὸς λόγου ποι- 24
οῦμαι, τὴν ψυχὴν τιμίαν ἐμαυτῷ, ὡς τελειῶσαι τὸν δρόμον
μου καὶ τὴν διακονίαν ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ,
διαμαρτύρασθαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. καὶ 25
νῦν ἰδοὺ, ἐγὼ οἶδα ὅτι οὐκετι ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου
ὑμεῖς πάντες, ἐν οἷς διῆλθον κηρύσσων τὴν βασιλείαν δι- 26
ότι μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ, ὅτι καθαρός
εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων, οὐ γὰρ ὑπεστειλάμην τοῦ 27
μὴ ἀναγγεῖλαι πᾶσαν τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ. ὑμῖν προσ- 28
έχετε ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ Πνεῦμα
τὸ Ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ
κυρίου ἣν περιεποιήσατο διά τοῦ αἵματος. τοῦ ἰδίου ἐγὼ 29
οἶδα ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφιξίν μου λύκοι βαρεῖς εἰς
ὑμᾶς, μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου, καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀ- 30
ναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες διεστραμμένα, τοῦ ἀποσπᾶν
τοὺς μαθητὰς ὀπίσω ἑαυτῶν διὸ γρηγορεῖτε, μνημονεύον- 31
τες ὅτι τριετίαν νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην μετὰ
δακρύων νουθετῶν ἕνα ἕκαστον. καὶ τὰ νῦν παρατίθεμαι 32

ὑμᾶς, τῷ Θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ τῷ δυναμένῳ
οἰκοδομῆσαι καὶ δοῦναι τὴν κληρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμέ-
33 νοις πᾶσιν. ἀργυρίου ἢ χρυσίου ἢ ἱματισμοῦ οὐδενὸς
34 ἐπεθύμησα. αὐτοὶ γινώσκετε ὅτι ταῖς χρείαις μου καὶ τοῖς
35 οὖσιν μετ' ἐμοῦ ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες αὗται. πάντα ὑπέ-
δειξα ὑμῖν, ὅτι οὕτως κοπιῶντας δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν
ἀσθενούντων, μνημονεύειν τε τῶν λόγων τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ,
ὅτι αὐτὸς εἶπεν Μακάριόν ἐστιν μᾶλλον διδόναι ἢ λαμβά-
36 νειν. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, θεὶς τὰ γόνατα αὐτοῦ, σὺν πᾶσιν
37 αὐτοῖς προσηύξατο. ἱκανὸς δὲ κλαυθμὸς ἐγένετο πάντων,
καὶ ἐπιπεσόντες ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ Παύλου, κατεφίλουν
38 αὐτόν, ὀδυνώμενοι μάλιστα ἐπὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἰρήκει, ὅτι οὐ-
κέτι μέλλουσιν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ θεωρεῖν. προέπεμπον
δὲ αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον.

21 Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς ἀποσπασθέντας ἀπ' αὐ-
τῶν, εὐθυδρομήσαντες ἤλθομεν εἰς τὴν Κῶ τῇ δὲ ἑξῆς εἰς
2 τὴν Ῥόδον, κἀκεῖθεν εἰς Πάταρα, Καὶ εὑρόντες πλοῖον δι-
3 απερῶν εἰς Φοινίκην, ἐπιβάντες ἀνήχθημεν. ἀναφάναντες
δὲ τὴν Κύπρον καὶ καταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον, ἐπλέ-
ομεν εἰς Συρίαν, καὶ κατήλθομεν εἰς Τύρον, ἐκεῖσε γὰρ
4 τὸ πλοῖον ἦν ἀποφορτιζόμενον τὸν γόμον. ἀνευρόντες
δὲ τοὺς μαθητὰς, ἐπεμείναμεν αὐτοῦ ἡμέρας ἑπτά, οἵτι-
νες τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ Πνεύματος, μὴ ἐπιβαίνειν εἰς
5 Ἱεροσόλυμα Ὅτε δὲ ἐγένετο ἡμᾶς ἐξαρτίσαι τὰς ἡμέρας,
ἐξελθόντες ἐπορευόμεθα προπεμπόντων ἡμᾶς πάντων σὺν
γυναιξίν καὶ τέκνοις ἕως ἔξω τῆς πόλεως. καὶ θέντες τὰ
6 γόνατα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν, προσευξάμενοι ἀπησπασάμεθα
ἀλλήλους, Καὶ ἀνέβημεν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρε-
7 ψαν εἰς τὰ ἴδια. Ἡμεῖς δὲ τὸν πλοῦν διανύσαντες ἀπὸ
Τύρου, κατηντήσαμεν εἰς Πτολεμαΐδα, καὶ ἀσπασάμενοι
8 τοὺς ἀδελφοὺς, ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν παρ' αὐτοῖς. τῇ
δὲ ἐπαύριον ἐξελθόντες ἤλθομεν εἰς Καισάρειαν, καὶ εἰσ-
ελθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ εὐαγγελιστοῦ, ὄντος
9 ἐκ τῶν ἑπτὰ, ἐμείναμεν παρ' αὐτῷ. τούτῳ δὲ ἦσαν θυ-
10 γατέρες τέσσαρες παρθένοι προφητεύουσαι. ἐπιμενόντων

δὲ ἡμέρας πλείους, κατῆλθέν τις ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας προ-
φήτης, ὀνόματι Ἅγαβος, καὶ ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς καὶ ἄρας 11
τὴν ζώνην τοῦ Παύλου, δήσας ἑαυτοῦ τοὺς πόδας, καὶ τὰς
χεῖρας εἶπεν Τάδε λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, Τὸν ἄνδρα
οὗ ἐστιν ἡ ζώνη αὕτη, οὕτως δήσουσιν ἐν Ἰερουσαλὴμ οἱ
Ἰουδαῖοι, καὶ παραδώσουσιν εἰς χεῖρας ἐθνῶν. ὡς δὲ ἠ- 12
κούσαμεν ταῦτα, παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι
τοῦ μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν εἰς Ἰερουσαλήμ. τότε ἀπεκρίθη 13
ὁ Παῦλος, καὶ εἶπεν Τί ποιεῖτε, κλαίοντες καὶ συνθρύπτον-
τές μου τὴν καρδίαν· ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι, ἀλλὰ καὶ
ἀποθανεῖν εἰς Ἰερουσαλὴμ ἑτοίμως ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος
τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. μὴ πειθομένου δὲ αὐτοῦ, ἡσυχάσα- 14
μεν, εἰπόντες, τοῦ Κυρίου Τὸ θέλημα γινέσθω Μετὰ δὲ τὰς 15
ἡμέρας, ταύτας ἐπισκευασάμενοι ἀνεβαίνομεν εἰς Ἱεροσό-
λυμα, συνῆλθον δὲ καὶ τῶν μαθητῶν ἀπὸ Καισαρίας σὺν 16
ἡμῖν, ἄγοντες παρ᾽ ᾧ ξενισθῶμεν, Μνάσωνί τινι Κυπρίῳ,
ἀρχαίῳ μαθητῇ. Γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἀ- 17
σμένως ἀπεδέξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. τῇ τε ἐπιούσῃ εἰσῄει 18
ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον, πάντες τε παρεγένοντο
οἱ πρεσβύτεροι. καὶ ἀσπασάμενος αὐτοὺς ἐξηγεῖτο καθ᾽ 19
ἓν ἕκαστον ὧν ἐποίησεν ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσιν διὰ τῆς δια-
κονίας αὐτοῦ. οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν θεόν εἶπαν 20
τε αὐτῷ, Θεωρεῖς, ἀδελφέ, πόσαι μυριάδες εἰσὶν τῶν πε-
πιστευκότων· καὶ πάντες ζηλωταὶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσιν,
κατηχήθησαν δὲ περὶ σοῦ, ὅτι ἀποστασίαν διδάσκεις ἀπὸ 21
Μωϋσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας Ἰουδαίους, λέγων μὴ
περιτέμνειν αὐτοὺς τὰ τέκνα, μηδὲ τοῖς ἔθεσιν περιπατεῖν.
τί οὖν ἐστιν πάντως δεῖ συνελθεῖν, πλῆθος ἀκούσονται γὰρ 22
ὅτι ἐλήλυθας. τοῦτο οὖν ποίησον ὅ σοι λέγομεν, εἰσὶν ἡμῖν 23
ἄνδρες τέσσαρες εὐχὴν ἔχοντες ἐφ᾽ ἑαυτῶν, τούτους παρα- 24
λαβὼν ἁγνίσθητι σὺν αὐτοῖς, καὶ δαπάνησον ἐπ᾽ αὐτοῖς, ἵνα
ξυρήσονται τὴν κεφαλήν, καὶ γνώσονται πάντες ὅτι ὧν κα-
τήχηνται περὶ σοῦ οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ στοιχεῖς καὶ αὐτὸς
φυλάσσων. τὸν νόμον περὶ δὲ τῶν πεπιστευκότων ἐθνῶν 25
ἡμεῖς ἐπεστείλαμεν, κρίναντες φυλάσσεσθαι αὐτούς, τό, τε

26 εἰδωλόθυτον καὶ αἷμα καὶ πνικτὸν καὶ πορνείαν. Τότε ὁ
Παῦλος παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας, τῇ ἐχομένῃ ἡμέρᾳ σὺν
αὐτοῖς ἁγνισθεὶς εἰσῄει εἰς τὸ ἱερόν, διαγγέλλων τὴν ἐκ-
πλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἁγνισμοῦ, ἕως οὗ προσηνέχθη
27 ὑπὲρ ἑνὸς ἑκάστου αὐτῶν ἡ προσφορά. Ὡς δὲ ἔμελλον
αἱ ἑπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι, οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι
θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, συνέχεον πάντα τὸν ὄχλον,
28 καὶ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸν, τὰς χεῖρας κράζοντες, Ἄνδρες Ἰσ-
ραηλεῖται, βοηθεῖτε. οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ τοῦ
λαοῦ καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου πάντας παντα-
χῇ διδάσκων, ἔτι τε καὶ Ἕλληνας εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερὸν,
29 καὶ κεκοίνωκεν τὸν ἅγιον τόπον τοῦτον. ἦσαν γὰρ προε-
ωρακότες Τρόφιμον τὸν Ἐφέσιον ἐν τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν
30 ἐνόμιζον ὅτι εἰς τὸ ἱερὸν εἰσήγαγεν ὁ Παῦλος. ἐκινήθη τε
ἡ πόλις ὅλη, καὶ ἐγένετο συνδρομὴ τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπιλαβό-
μενοι τοῦ Παύλου, εἷλκον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ, καὶ εὐθέως
31 ἐκλείσθησαν αἱ θύραι. ζητούντων τε αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἀ-
νέβη φάσις τῷ χιλιάρχῳ τῆς σπείρης, ὅτι ὅλη συνχύννεται
32 Ἰερουσαλήμ, ὃς ἐξαυτῆς παραλαβὼν στρατιώτας καὶ ἑκα-
τοντάρχας κατέδραμεν ἐπ' αὐτούς, οἱ δὲ, ἰδόντες τὸν χιλίαρ-
χον καὶ τοὺς στρατιώτας, ἐπαύσαντο τύπτοντες τὸν Παῦλον.
33 τότε ἐγγίσας ὁ χιλίαρχος ἐπελάβετο αὐτοῦ, καὶ ἐκέλευσεν
δεθῆναι ἁλύσεσι δυσί, καὶ ἐπυνθάνετο τίς εἴη καὶ τί ἐστιν
34 πεποιηκώς. ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐπεφώνουν ἐν τῷ ὄχλῳ, μὴ
δυναμένου δὲ αὐτοῦ γνῶναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ τὸν θόρυβον,
35 ἐκέλευσεν ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν. ὅτε δὲ ἐγέ-
νετο ἐπὶ τοὺς ἀναβαθμούς, συνέβη βαστάζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ
36 τῶν στρατιωτῶν διὰ τὴν βίαν τοῦ ὄχλου, ἠκολούθει γὰρ
37 τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ κράζοντες, Αἶρε αὐτόν. Μέλλων τε
εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολὴν ὁ Παῦλος λέγει τῷ χιλιάρ-
χῳ, Εἰ ἔξεστίν μοι εἰπεῖν τι πρὸς σέ· ὁ δὲ ἔφη, Ἑλληνιστὶ
38 γινώσκεις· οὐκ ἄρα σὺ εἶ ὁ Αἰγύπτιος ὁ πρὸ τούτων τῶν
ἡμερῶν ἀναστατώσας καὶ ἐξαγαγὼν εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τε-
39 τρακισχιλίους ἄνδρας τῶν σικαρίων· εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος,
Ἐγὼ ἄνθρωπος μέν εἰμι Ἰουδαῖος Ταρσεὺς, τῆς Κιλικίας,

οὐκ ἀσήμου πόλεως πολίτης δέομαι δέ σου, ἐπίτρεψόν μοι
λαλῆσαι πρὸς τὸν λαόν. ἐπιτρέψαντος δὲ αὐτοῦ, ὁ Παῦ- 40
λος ἑστὼς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν κατέσεισεν τῇ χειρὶ τῷ λαῷ,
πολλῆς δὲ σιγῆς γενομένης, προσεφώνησεν τῇ Ἑβραΐδι δι-
αλέκτῳ λέγων,
Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου τῆς πρὸς **22**
ὑμᾶς νυνὶ ἀπολογίας ἀκούσαντες δὲ ὅτι τῇ Ἑβραΐδι δια- 2
λέκτῳ προσεφώνει αὐτοῖς, μᾶλλον παρέσχον ἡσυχίαν, καὶ
φησίν, Ἐγώ εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ. 3
τῆς Κιλικίας, ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ παρὰ
τοὺς πόδας Γαμαλιὴλ, πεπαιδευμένος κατὰ ἀκρίβειαν τοῦ
πατρῴου νόμου, ζηλωτὴς ὑπάρχων τοῦ Θεοῦ, καθὼς πάν-
τες ὑμεῖς ἐστε σήμερον, ὃς ταύτην τὴν ὁδὸν ἐδίωξα ἄχρι 4
θανάτου, δεσμεύων καὶ παραδιδοὺς εἰς φυλακὰς ἄνδρας τε
καὶ γυναῖκας. ὡς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ μοι, καὶ πᾶν 5
τὸ πρεσβυτέριον, παρ' ὧν καὶ ἐπιστολὰς δεξάμενος πρὸς
τοὺς ἀδελφοὺς, εἰς Δαμασκὸν ἐπορευόμην, ἄξων καὶ τοὺς
ἐκεῖσε ὄντας, δεδεμένους εἰς Ἰερουσαλὴμ, ἵνα τιμωρηθῶ-
σιν. ἐγένετο δέ μοι πορευομένῳ καὶ ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ 6
περὶ μεσημβρίαν, ἐξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιαστράψαι
φῶς ἱκανὸν περὶ ἐμέ. ἔπεσά τε εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ ἤκουσα 7
φωνῆς λεγούσης μοι, Σαοὺλ Σαούλ, τί με διώκεις· ἐγὼ δὲ 8
ἀπεκρίθην, Τίς εἶ, Κύριε· εἶπέν τε πρός ἐμέ Ἐγώ εἰμι Ἰ-
ησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὃν σὺ διώκεις. οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες 9
τὸ μὲν φῶς ἐθεάσαντο, τὴν δὲ φωνὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ λα-
λοῦντός μοι. εἶπον δέ, Τί ποιήσω, Κύριε· ὁ δὲ Κύριος εἶπεν 10
πρός με, Ἀναστὰς πορεύου εἰς Δαμασκόν, κἀκεῖ σοι λαλη-
θήσεται περὶ πάντων ὧν τέτακταί σοι ποιῆσαι. ὡς δὲ οὐκ 11
ἐνέβλεπον ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ φωτὸς ἐκείνου, χειραγωγού-
μενος ὑπὸ τῶν συνόντων μοι, ἦλθον εἰς Δαμασκόν. Ἀνα- 12
νίας δέ τις, ἀνὴρ εὐλαβὴς κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρούμενος
ὑπὸ πάντων τῶν κατοικούντων Ἰουδαίων, ἐλθὼν πρὸς ἐμέ 13
καὶ ἐπιστὰς εἶπέν μοι, Σαοὺλ ἀδελφέ, ἀνάβλεψον. κἀγὼ
αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν. ὁ δὲ εἶπεν, Ὁ Θεὸς τῶν 14
πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό σε γνῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ.

καὶ ἰδεῖν τὸν δίκαιον, καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τοῦ στόματος
15 αὐτοῦ, ὅτι ἔσῃ μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους, ὧν
16 ἑώρακας καὶ ἤκουσας. καὶ νῦν τί μέλλεις· ἀναστὰς βά-
πτισαι, καὶ ἀπόλουσαι τὰς ἁμαρτίας σου ἐπικαλεσάμενος
17 τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐγένετο δέ μοι ὑποστρέψαντι εἰς Ἰερου-
σαλὴμ, καὶ προσευχομένου μου ἐν τῷ ἱερῷ, γενέσθαι με ἐν
18 ἐκστάσει, καὶ ἴδον αὐτὸν λέγοντά μοι, Σπεῦσον καὶ ἔξελθε
ἐν τάχει ἐξ Ἰερουσαλήμ, διότι οὐ παραδέξονταί σου μαρτυ-
19 ρίαν περὶ ἐμοῦ. κἀγὼ εἶπον, Κύριε, αὐτοὶ ἐπίστανται ὅτι
ἐγὼ ἤμην φυλακίζων καὶ δέρων κατὰ τὰς συναγωγὰς τοὺς
20 πιστεύοντας ἐπὶ σέ, καὶ ὅτε ἐξεχύννετο τὸ αἷμα Στεφάνου
τοῦ μάρτυρός σου, καὶ αὐτὸς ἤμην ἐφεστὼς καὶ συνευδο-
21 κῶν καὶ φυλάσσων τὰ ἱμάτια τῶν ἀναιρούντων αὐτόν. καὶ
εἶπεν πρός με, Πορεύου, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν ἐξαπο-
22 στελῶ σε. Ἤκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου, καὶ
ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν λέγοντες, Αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν
23 τοιοῦτον, οὐ γὰρ καθῆκεν αὐτὸν ζῆν. κραυγαζόντων δὲ
αὐτῶν, καὶ ῥιπτούντων τὰ ἱμάτια, καὶ κονιορτὸν βαλλόντων
24 εἰς τὸν ἀέρα, ἐκέλευσεν ὁ χιλίαρχος εἰσάγεσθαι αὐτὸν εἰς
τὴν παρεμβολήν, εἴπας μάστιξιν ἀνετάζεσθαι αὐτὸν, ἵνα ἐ-
25 πιγνῷ δι' ἣν αἰτίαν οὕτως ἐπεφώνουν αὐτῷ. ὡς δὲ προέτει-
ναν αὐτὸν τοῖς ἱμᾶσιν, εἶπεν πρὸς τὸν ἑστῶτα ἑκατόνταρχον
ὁ Παῦλος, Εἰ ἄνθρωπον Ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον ἔξεστιν
26 ὑμῖν μαστίζειν· ἀκούσας δὲ ὁ ἑκατοντάρχης, προσελθὼν
τῷ χιλιάρχῳ, ἀπήγγειλεν λέγων, τί μέλλεις ποιεῖν, ὁ γὰρ
27 ἄνθρωπος οὗτος Ῥωμαῖός ἐστιν προσελθὼν δὲ ὁ χιλίαρ-
χος εἶπεν αὐτῷ, Λέγε μοι, σὺ Ῥωμαῖος εἰ ὁ δὲ ἔφη, Ναί.
28 ἀπεκρίθη δὲ ὁ χιλίαρχος, Ἐγὼ πολλοῦ κεφαλαίου τὴν πο-
λιτείαν ταύτην ἐκτησάμην. ὁ δὲ Παῦλος ἔφη, Ἐγὼ δὲ καὶ
29 γεγέννημαι. εὐθέως οὖν ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλλον-
τες αὐτὸν ἀνετάζειν. καὶ ὁ χιλίαρχος δὲ ἐφοβήθη, ἐπιγνοὺς
30 ὅτι Ῥωμαῖός ἐστιν καὶ ὅτι αὐτὸν ἦν δεδεκώς. Τῇ δὲ ἐπαύ-
ριον βουλόμενος γνῶναι τὸ ἀσφαλὲς, τὸ τί κατηγορεῖται ὑπὸ
τῶν Ἰουδαίων, ἔλυσεν αὐτόν καὶ ἐκέλευσεν συνελθεῖν τοὺς
ἀρχιερεῖς καὶ πᾶν τὸ συνέδριον καὶ καταγαγὼν τὸν Παῦλον

ἔστησεν εἰς αὐτούς.
Ἀτενίσας δὲ τῷ συνεδρίῳ ὁ Παῦλος εἶπεν, Ἄνδρες ἀδελ- **23**
φοί, ἐγὼ πάσῃ συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι τῷ Θεῷ,
ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέρας. ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἁνανίας ἐπέτα- 2
ξεν τοῖς παρεστῶσιν αὐτῷ τύπτειν αὐτοῦ τὸ στόμα. τότε ὁ 3
Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπεν Τύπτειν σε μέλλει ὁ Θεός, τοῖχε
κεκονιαμένε, καὶ σὺ κάθῃ κρίνων με κατὰ τὸν νόμον, καὶ
παρανομῶν κελεύεις με τύπτεσθαι· οἱ δὲ παρεστῶτες εἶ- 4
παν Τὸν ἀρχιερέα τοῦ Θεοῦ λοιδορεῖς· ἔφη τε ὁ Παῦλος, 5
Οὐκ ᾔδειν, ἀδελφοί, ὅτι ἐστὶν ἀρχιερεύς, γέγραπται γὰρ,
ὅτι Ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς. γνοὺς δὲ ὁ 6
Παῦλος ὅτι τὸ ἓν μέρος ἐστὶν Σαδδουκαίων, τὸ δὲ ἕτερον
Φαρισαίων, ἔκραζεν ἐν τῷ συνεδρίῳ, Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ
Φαρισαῖός εἰμι, υἱὸς Φαρισαίων περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστά-
σεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι. τοῦτο δὲ αὐτοῦ λαλήσαντος, 7
ἐγένετο στάσις τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων, καὶ ἐσχί-
σθη τὸ πλῆθος, Σαδδουκαῖοι μὲν γὰρ λέγουσιν μὴ εἶναι 8
ἀνάστασιν, μήτε ἄγγελον, μήτε πνεῦμα, Φαρισαῖοι δὲ ὁμο-
λογοῦσιν τὰ ἀμφότερα. ἐγένετο δὲ κραυγὴ μεγάλη, καὶ 9
ἀναστάντες τινὲς τῶν γραμματέων τοῦ μέρους τῶν Φαρι-
σαίων διεμάχοντο λέγοντες, Οὐδὲν κακὸν εὑρίσκομεν ἐν τῷ
ἀνθρώπῳ τούτῳ, εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ ἄγγελος,
πολλῆς δὲ γινομένης στάσεως, φοβηθεὶς ὁ χιλίαρχος μὴ 10
διασπασθῇ ὁ Παῦλος ὑπ᾽ αὐτῶν, ἐκέλευσεν τὸ στράτευμα
καταβὰν ἁρπάσαι αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν, ἄγειν τε εἰς τὴν
παρεμβολήν. Τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐπιστὰς αὐτῷ ὁ Κύριος 11
εἶπεν Θάρσει ὡς γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς Ἰερουσα-
λὴμ, οὕτω σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην μαρτυρῆσαι. Γενομένης 12
δὲ ἡμέρας, ποιήσαντες συστροφὴν, οἱ Ἰουδαῖοι ἀνεθεμάτι-
σαν ἑαυτοὺς, λέγοντες μήτε φαγεῖν μήτε πίειν ἕως οὗ ἀπο-
κτείνωσιν τὸν Παῦλον. ἦσαν δὲ πλείους τεσσεράκοντα οἱ 13
ταύτην τὴν συνωμοσίαν ποιησάμενοι οἵτινες προσελθόν- 14
τες τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς πρεσβυτέροις, εἶπαν Ἀναθέ-
ματι ἀνεθεματίσαμεν ἑαυτοὺς, μηδενὸς γεύσασθαι ἕως οὗ
ἀποκτείνωμεν τὸν Παῦλον. νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφανίσατε τῷ 15

χιλιάρχῳ σὺν τῷ συνεδρίῳ, ὅπως καταγάγῃ αὐτὸν εἰς ὑμᾶς,
ὡς μέλλοντας διαγινώσκειν ἀκριβέστερον τὰ περὶ αὐτοῦ, ἡ-
μεῖς δὲ, πρὸ τοῦ ἐγγίσαι αὐτὸν, ἕτοιμοί ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν
16 αὐτόν. ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς Παύλου τὴν ἐνέ-
δραν παραγενόμενος καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβολὴν, ἀ-
17 πήγγειλεν τῷ Παύλῳ. προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἕνα
τῶν ἑκατονταρχῶν, ἔφη, Τὸν νεανίαν τοῦτον ἄπαγε πρὸς
18 τὸν χιλίαρχον, ἔχει γάρ τι ἀπαγγεῖλαί αὐτῷ. ὁ μὲν οὖν
παραλαβὼν αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τὸν χιλίαρχον, καὶ φησίν,
Ὁ δέσμιος Παῦλος προσκαλεσάμενός με ἠρώτησεν τοῦ-
τον τὸν νεανίσκον ἀγαγεῖν πρὸς σέ, ἔχοντά τι λαλῆσαί σοι.
19 ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλίαρχος, καὶ ἀναχω-
ρήσας κατ᾽ ἰδίαν, ἐπυνθάνετο, Τί ἐστιν ὃ ἔχεις ἀπαγγεῖλαί
20 μοι· εἶπεν δὲ ὅτι Οἱ Ἰουδαῖοι συνέθεντο τοῦ ἐρωτῆσαί σε,
ὅπως αὔριον τὸν Παῦλον, καταγάγῃς εἰς τὸ συνέδριον ὡς
21 μέλλων τι ἀκριβέστερον πυνθάνεσθαι περὶ αὐτοῦ. σὺ οὖν
μὴ πεισθῇς αὐτοῖς, ἐνεδρεύουσιν γὰρ αὐτὸν ἐξ αὐτῶν ἄν-
δρες πλείους τεσσεράκοντα, οἵτινες ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς
μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν ἕως οὗ ἀνέλωσιν αὐτόν, καὶ νῦν εἰ-
22 σιν ἕτοιμοι προσδεχόμενοι τὴν ἀπὸ σοῦ ἐπαγγελίαν. ὁ μὲν
οὖν χιλίαρχος ἀπέλυσε τὸν νεανίσκον παραγγείλας μηδενὶ
23 ἐκλαλῆσαι ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας πρός ἐμέ καὶ προσκαλε-
σάμενος τινὰς δύο τῶν ἑκατονταρχῶν, εἶπεν, Ἑτοιμάσατε
στρατιώτας διακοσίους ὅπως πορευθῶσιν ἕως Καισαρίας,
καὶ ἱππεῖς ἑβδομήκοντα, καὶ δεξιολάβους διακοσίους ἀπὸ
24 τρίτης ὥρας τῆς νυκτός, κτήνη τε παραστῆσαι, ἵνα ἐπιβιβά-
σαντες τὸν Παῦλον διασώσωσι πρὸς Φήλικα τὸν ἡγεμόνα,
25, 26 γράψας ἐπιστολὴν ἔχουσαν τὸν τύπον τοῦτον, Κλαύδιος
27 Λυσίας τῷ κρατίστῳ ἡγεμόνι Φήλικι χαίρειν. τὸν ἄνδρα
τοῦτον συλλημφθέντα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, καὶ μέλλοντα ἀ-
ναιρεῖσθαι ὑπ᾽ αὐτῶν, ἐπιστὰς σὺν τῷ στρατεύματι ἐξειλά-
28 μην μαθὼν ὅτι Ῥωμαῖός ἐστιν βουλόμενός τε ἐπιγνῶναι
τὴν αἰτίαν δι᾽ ἣν ἐνεκάλουν αὐτῷ, κατήγαγον εἰς τὸ συνέ-
29 δριον αὐτῶν, ὃν εὗρον ἐγκαλούμενον περὶ ζητημάτων τοῦ
νόμου αὐτῶν, μηδὲν δὲ ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν ἔχοντα.

ἔγκλημα μηνυθείσης δέ μοι ἐπιβουλῆς εἰς τὸν ἄνδρα ἔσε- 30
σθαι ἐξ αὐτῶν ἔπεμψα πρὸς σέ, παραγγείλας καὶ τοῖς κα-
τηγόροις λέγειν αὐτούς ἐπὶ σοῦ. Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται, 31
κατὰ τὸ διατεταγμένον αὐτοῖς, ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον,
ἤγαγον διὰ νυκτὸς εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα. τῇ δὲ ἐπαύριον ἐ- 32
άσαντες τοὺς ἱππεῖς ἀπέρχεσθαι σὺν αὐτῷ, ὑπέστρεψαν εἰς
τὴν παρεμβολήν. οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάριαν, 33
καὶ ἀναδόντες τὴν ἐπιστολὴν τῷ ἡγεμόνι, παρέστησαν καὶ
τὸν Παῦλον αὐτῷ. ἀναγνοὺς δὲ καὶ ἐπερωτήσας ἐκ ποίας 34
ἐπαρχείας ἐστὶν καὶ πυθόμενος ὅτι ἀπὸ Κιλικίας, Διακού- 35
σομαί σου, ἔφη, ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου παραγένωνται.
κελεύσας ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ Ἡρῴδου φυλάσσεσθαι. αὐ-
τὸν

Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς Ἁνανίας με- **24**
τὰ πρεσβυτέρων τινῶν καὶ ῥήτορος Τερτύλλου τινός, οἵτινες
ἐνεφάνισαν τῷ ἡγεμόνι κατὰ τοῦ Παύλου. κληθέντος δὲ 2
αὐτοῦ, ἤρξατο κατηγορεῖν ὁ Τέρτυλλος λέγων, πολλῆς εἰ- 3
ρήνης τυγχάνοντες διά σου καὶ διορθωμάτων γινομένων τῷ
ἔθνει τούτῳ διά τῆς σῆς προνοίας πάντῃ τε καὶ πανταχοῦ
ἀποδεχόμεθα, κράτιστε Φῆλιξ, μετὰ πάσης εὐχαριστίας.
ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ πλεῖόν σε ἐνκόπτω, παρακαλῶ ἀκοῦσαί σε 4
ἡμῶν συντόμως τῇ σῇ ἐπιεικείᾳ. εὑρόντες γὰρ τὸν ἄνδρα 5
τοῦτον λοιμὸν, καὶ κινοῦντα στάσεις πᾶσιν τοῖς Ἰουδαίοις
τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην, πρωτοστάτην τε τῆς τῶν Ναζω-
ραίων αἱρέσεως, ὃς καὶ τὸ ἱερὸν ἐπείρασεν βεβηλῶσαι, ὃν 6
καὶ ἐκρατήσαμεν, παρ' οὗ δυνήσῃ αὐτὸς ἀνακρίνας, περὶ 8
πάντων τούτων ἐπιγνῶναι ὧν ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτοῦ.
συνεπέθεντο δὲ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, φάσκοντες ταῦτα οὕτως 9
ἔχειν. Ἀπεκρίθη τε ὁ Παῦλος, νεύσαντος αὐτῷ τοῦ ἡ- 10
γεμόνος λέγειν, Ἐκ πολλῶν ἐτῶν ὄντα σε κριτὴν τῷ ἔθνει
τούτῳ ἐπιστάμενος εὐθύμως τὰ περὶ ἐμαυτοῦ ἀπολογοῦ-
μαι, δυναμένου σου ἐπιγνῶναι ὅτι οὐ πλείους εἰσίν μοι 11
ἡμέραι δώδεκα ἀφ' ἧς ἀνέβην προσκυνήσων εἰς Ἰερουσα-
λήμ, καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὗρόν με πρός τινα διαλεγόμε- 12
νον, ἢ ἐπίστασιν ποιοῦντα ὄχλου, οὔτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς,

13 οὔτε κατὰ τὴν πόλιν. οὐδὲ παραστῆσαι δύνανταί σοι πε-
14 ρὶ ὧν νυνὶ κατηγοροῦσίν μου. ὁμολογῶ δὲ τοῦτό σοι, ὅτι
κατὰ τὴν ὁδὸν ἣν λέγουσιν αἵρεσιν, οὕτως λατρεύω τῷ πα-
τρῴῳ Θεῷ, πιστεύων πᾶσι τοῖς κατὰ τὸν νόμον καὶ τοῖς ἐν
15 τοῖς προφήταις γεγραμμένοις, ἐλπίδα ἔχων πρός τὸν Θε-
όν, ἣν καὶ αὐτοὶ οὗτοι προσδέχονται, ἀνάστασιν μέλλειν
16 ἔσεσθαι δικαίων τε καὶ ἀδίκων. ἐν τούτῳ καὶ αὐτὸς ἀ-
σκῶ, ἀπρόσκοπον συνείδησιν ἔχειν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τοὺς
17 ἀνθρώπους διαπαντός δι᾽ ἐτῶν δὲ πλειόνων ἐλεημοσύνας
ποιήσων εἰς τὸ ἔθνος μου παρεγενόμην καὶ προσφοράς,
18 ἐν αἷς εὗρόν με ἡγνισμένον ἐν τῷ ἱερῷ, οὐ μετὰ ὄχλου οὐδὲ
19 μετὰ θορύβου, τινές δέ ἀπό τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοί οὓς ἔδει
20 ἐπὶ σοῦ παρεῖναι καὶ κατηγορεῖν, εἴ τι ἔχοιεν πρὸς ἐμέ ἢ
αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτωσαν τί εὗρον ἀδίκημα, στάντος μου ἐπὶ
21 τοῦ συνεδρίου, ἢ περὶ μιᾶς ταύτης φωνῆς, ἧς ἐκέκραξα
ἐν αὐτοῖς, ἑστὼς ὅτι Περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνο-
22 μαι σήμερον ἐφ᾽ ὑμῶν. ἀνεβάλετο δὲ αὐτοὺς, ὁ Φῆλιξ
ἀκριβέστερον εἰδὼς τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ, εἴπας Ὅταν Λυσίας
23 ὁ χιλίαρχος καταβῇ, διαγνώσομαι τὰ καθ᾽ ὑμᾶς, διαταξά-
μενος τῷ ἑκατοντάρχῃ τηρεῖσθαι αὐτὸν ἔχειν τε ἄνεσιν, καὶ
24 μηδένα κωλύειν τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν αὐτῷ. Μετὰ
δὲ ἡμέρας τινὰς, παραγενόμενος ὁ Φῆλιξ σὺν Δρουσίλλῃ
τῇ ἰδίᾳ γυναικὶ οὔσῃ Ἰουδαίᾳ, μετεπέμψατο τὸν Παῦλον,
καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν πίστεως.
25 διαλεγομένου δὲ αὐτοῦ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατείας
καὶ τοῦ κρίματος τοῦ μέλλοντος ἔμφοβος γενόμενος ὁ Φῆ-
λιξ ἀπεκρίθη, τὸ νῦν ἔχον πορεύου, καιρὸν δὲ μεταλαβὼν
26 μετακαλέσομαί σε, ἅμα καὶ ἐλπίζων ὅτι χρήματα δοθή-
σεται αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Παύλου, διὸ καὶ πυκνότερον αὐτὸν,
27 μεταπεμπόμενος, ὡμίλει αὐτῷ. διετίας δὲ πληρωθείσης,
ἔλαβεν διάδοχον ὁ Φῆλιξ Πόρκιον Φῆστον, θέλων τε χάριτα
καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ κατέλιπε τὸν Παῦλον
δεδεμένον.

25 Φῆστος οὖν ἐπιβὰς τῇ ἐπαρχείῳ, μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀ-
2 νέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ Καισαρίας, ἐνεφάνισάν τε αὐτῷ

οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύ-
λου, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν, αἰτούμενοι χάριν κατ' αὐτοῦ, 3
ὅπως μεταπέμψηται αὐτὸν εἰς Ἰερουσαλήμ, ἐνέδραν ποι-
οῦντες ἀνελεῖν αὐτὸν κατὰ τὴν ὁδόν. ὁ μὲν οὖν Φῆστος 4
ἀπεκρίθη τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον εἰς Καισάριαν, ἑαυτὸν δὲ
μέλλειν ἐν τάχει ἐκπορεύεσθαι. οἱ οὖν ἐν ὑμῖν, φησίν 5
δυνατοὶ συνκαταβάντες, εἴ τί ἐστιν ἐν τῷ ἀνδρὶ ἄτοπον κα-
τηγορείτωσαν αὐτοῦ. Διατρίψας δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας οὐ 6
πλείους ὀκτὼ ἢ δέκα, καταβὰς εἰς Καισάριαν, τῇ ἐπαύριον
καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐκέλευσεν τὸν Παῦλον ἀχθῆναι.
παραγενομένου δὲ αὐτοῦ, περιέστησαν αὐτὸν οἱ ἀπὸ Ἱε- 7
ροσολύμων καταβεβηκότες Ἰουδαῖοι, πολλὰ καὶ βαρέα αἰ-
τιώματα καταφέροντες ἃ οὐκ ἴσχυον ἀποδεῖξαι, τοῦ Παύ- 8
λου ἀπολογουμένου ὅτι Οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν Ἰουδαίων,
οὔτε εἰς τὸ ἱερὸν, οὔτε εἰς Καίσαρά τι ἥμαρτον. ὁ Φῆστος 9
δὲ θέλων τοῖς Ἰουδαίοις χάριν καταθέσθαι, ἀποκριθεὶς τῷ
Παύλῳ εἶπεν Θέλεις εἰς Ἱεροσόλυμα ἀναβὰς, ἐκεῖ περὶ τού-
των κριθῆναι ἐπ' ἐμοῦ· εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος, ἑστώς Ἐπὶ τοῦ 10
βήματος Καίσαρός εἰμι, οὗ με δεῖ κρίνεσθαι, Ἰουδαίους οὐ-
δὲν ἠδίκηκα ὡς καὶ σὺ κάλλιον ἐπιγινώσκεις. εἰ μὲν οὖν 11
ἀδικῶ καὶ ἄξιον θανάτου πέπραχά τι, οὐ παραιτοῦμαι τὸ
ἀποθανεῖν, εἰ δὲ οὐδέν ἐστιν ὧν οὗτοι κατηγοροῦσίν μου,
οὐδείς με δύναται αὐτοῖς χαρίσασθαι. Καίσαρα ἐπικαλοῦ-
μαι. τότε ὁ Φῆστος συνλαλήσας μετὰ τοῦ συμβουλίου, 12
ἀπεκρίθη, Καίσαρα ἐπικέκλησαι· ἐπὶ Καίσαρα πορεύσῃ.
Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν, Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς καὶ 13
Βερνίκη κατήντησαν εἰς Καισάριαν, ἀσπασάμενοι τὸν Φῆ-
στον. ὡς δὲ πλείους ἡμέρας διέτριβον ἐκεῖ, ὁ Φῆστος τῷ 14
βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ κατὰ τὸν Παῦλον, λέγων, Ἀνήρ τίς ἐστιν
καταλελειμμένος ὑπὸ Φήλικος δέσμιος, περὶ οὗ γενομέ- 15
νου μου εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐνεφάνισαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων, αἰτούμενοι κατ' αὐτοῦ καταδί-
κην πρὸς οὓς ἀπεκρίθην, ὅτι οὐκ ἔστιν ἔθος Ῥωμαίοις 16
χαρίζεσθαί τινα ἄνθρωπον πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμενος κατὰ
πρόσωπον ἔχοι τοὺς κατηγόρους, τόπον τε ἀπολογίας λά-

17 βοι περὶ τοῦ ἐγκλήματος. Συνελθόντων οὖν αὐτῶν ἐνθάδε,
ἀναβολὴν μηδεμίαν ποιησάμενος, τῇ ἑξῆς καθίσας ἐπὶ τοῦ
18 βήματος, ἐκέλευσα ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα, περὶ οὗ σταθέν-
τες οἱ κατήγοροι οὐδεμίαν αἰτίαν ἔφερον ὧν ἐγὼ, ὑπενόουν
19 πονηράν ζητήματα δέ τινα περὶ τῆς ἰδίας, δεισιδαιμονίας
εἶχον πρὸς αὐτὸν, καὶ περί τινος Ἰησοῦ τεθνηκότος, ὃν ἔ-
20 φασκεν ὁ Παῦλος ζῆν. ἀπορούμενος δὲ ἐγὼ τὴν περὶ τού-
των ζήτησιν ἔλεγον, εἰ βούλοιτο πορεύεσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα
21 κἀκεῖ κρίνεσθαι περὶ τούτων. τοῦ δὲ Παύλου ἐπικαλεσα-
μένου τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ Σεβαστοῦ διάγνωσιν,
ἐκέλευσα τηρεῖσθαι αὐτὸν, ἕως οὗ ἀναπέμψω αὐτὸν πρὸς
22 Καίσαρα. Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Φῆστον Ἐβουλόμην καὶ
αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι. Αὔριον, φησίν, ἀκούσῃ αὐ-
23 τοῦ. Τῇ οὖν ἐπαύριον, ἐλθόντος τοῦ Ἀγρίππα καὶ τῆς
Βερνίκης μετὰ πολλῆς φαντασίας, καὶ εἰσελθόντων εἰς τὸ
ἀκροατήριον σύν τε χιλιάρχοις καὶ ἀνδράσιν τοῖς κατ᾽ ἐξο-
χὴν τῆς πόλεως, καὶ κελεύσαντος τοῦ Φήστου, ἤχθη ὁ Παῦ-
24 λος. καί φησιν ὁ Φῆστος, Ἀγρίππα βασιλεῦ, καὶ πάντες οἱ
συνπαρόντες ἡμῖν ἄνδρες, θεωρεῖτε τοῦτον περὶ οὗ ἅπαν τὸ
πλῆθος τῶν Ἰουδαίων ἐνέτυχόν μοι ἔν τε Ἱεροσολύμοις καὶ
25 ἐνθάδε, βοῶντες μὴ δεῖν αὐτὸν ζῆν μηκέτι. ἐγὼ δὲ κατε-
λαβόμην μηδὲν ἄξιον αὐτὸν θανάτου πεπραχέναι, αὐτοῦ δὲ
26 τούτου ἐπικαλεσαμένου τὸν Σεβαστὸν, ἔκρινα πέμπειν πε-
ρὶ οὗ ἀσφαλές τι γράψαι τῷ Κυρίῳ οὐκ ἔχω. διὸ προήγαγον
αὐτὸν ἐφ᾽ ὑμῶν, καὶ μάλιστα ἐπὶ σοῦ, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὅ-
27 πως τῆς ἀνακρίσεως γενομένης, σχῶ τί γράψω. ἄλογον
γάρ μοι δοκεῖ, πέμποντα δέσμιον, μὴ καὶ τὰς κατ᾽ αὐτοῦ
αἰτίας σημᾶναι.

26 Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη, Ἐπιτρέπεταί σοι πε-
ρὶ σεαυτοῦ λέγειν. τότε ὁ Παῦλος ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἀπε-
2 λογεῖτο Περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, βασι-
λεῦ Ἀγρίππα, ἥγημαι ἐμαυτὸν μακάριον, ἐπὶ σοῦ μέλλων
3 σήμερον. ἀπολογεῖσθαι μάλιστα γνώστην σε ὄντα πάντων
τῶν κατὰ Ἰουδαίους ἐθῶν τε καὶ ζητημάτων, διὸ δέομαι μα-
4 κροθύμως ἀκοῦσαί μου. τὴν μὲν οὖν βίωσίν μου τὴν ἐκ

νεότητος, τὴν ἀπ᾽ ἀρχῆς γενομένην ἐν τῷ ἔθνει μου ἔν τε
Ἱεροσολύμοις, ἴσασι πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, προγινώσκοντές 5
με ἄνωθεν, ἐὰν θέλωσιν μαρτυρεῖν, ὅτι κατὰ τὴν ἀκριβε-
στάτην αἵρεσιν τῆς ἡμετέρας θρησκίας ἔζησα Φαρισαῖος.
καὶ νῦν ἐπ᾽ ἐλπίδι τῆς εἰς τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐπαγγελίας 6
γενομένης ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἕστηκα κρινόμενος, εἰς ἣν τὸ δω- 7
δεκάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεῦον
ἐλπίζει καταντῆσαι, περὶ ἧς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰου-
δαίων. βασιλεῦ τί ἄπιστον κρίνεται παρ᾽ ὑμῖν, εἰ ὁ Θεὸς 8
νεκροὺς ἐγείρει· ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἐμαυτῷ πρὸς τὸ ὄ- 9
νομα Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου δεῖν πολλὰ ἐναντία πρᾶξαι, ὃ 10
καὶ ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ πολλούς τε τῶν ἁγίων
ἐγὼ ἐν φυλακαῖς κατέκλεισα, τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἐξ-
ουσίαν λαβών, ἀναιρουμένων τε αὐτῶν κατήνεγκα ψῆφον.
καὶ κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς πολλάκις τιμωρῶν αὐτοὺς, 11
ἠνάγκαζον βλασφημεῖν, περισσῶς τε ἐμμαινόμενος αὐτοῖς,
ἐδίωκον ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις. ἐν οἷς πορευόμε- 12
νος εἰς τὴν Δαμασκὸν μετ᾽ ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς τῆς τῶν
ἀρχιερέων, ἡμέρας μέσης, κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον, βασιλεῦ, 13
οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου, περιλάμψαν
με φῶς καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευομένους. πάντων τε κα- 14
ταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν, ἤκουσα φωνὴν λέγουσαν
πρός με, τῇ Ἑβραΐδι διαλέκτῳ, Σαοὺλ, Σαούλ, τί με δι-
ώκεις· σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν. ἐγὼ δὲ εἶπα 15
Τίς εἶ, Κύριε. Ὁ δὲ κύριος εἶπεν, Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ
διώκεις. ἀλλὰ ἀνάστηθι, καὶ στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου, 16
εἰς τοῦτο γὰρ ὤφθην σοι, προχειρίσασθαί σε ὑπηρέτην καὶ
μάρτυρα ὧν τε εἶδές, ὧν τε ὀφθήσομαί σοι, ἐξαιρούμενός 17
σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ ἐκ τῶν ἐθνῶν, εἰς οὓς ἐγὼ ἀποστέλλω, σε
ἀνοῖξαι ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, τοῦ ἐπιστρέψαι ἀπὸ σκότους εἰς 18
φῶς, καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ Σατανᾶ ἐπὶ τὸν Θεόν, τοῦ λαβεῖν
αὐτοὺς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ κλῆρον ἐν τοῖς ἡγιασμένοις,
πίστει τῇ εἰς ἐμέ. ὅθεν, βασιλεῦ Ἀγρίππα, οὐκ ἐγενόμην 19
ἀπειθὴς τῇ οὐρανίῳ ὀπτασίᾳ, ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ πρῶ- 20
τόν τε καὶ Ἱεροσολύμοις, πᾶσάν τε τὴν χώραν τῆς Ἰουδαίας,

καὶ τοῖς ἔθνεσιν ἀπήγγελλον μετανοεῖν, καὶ ἐπιστρέφειν ἐ-
21 πὶ τὸν Θεόν, ἄξια τῆς μετανοίας ἔργα πράσσοντας. ἕνεκα
τούτων με Ἰουδαῖοι συλλαβόμενοι ὄντα ἐν τῷ ἱερῷ, ἐπει-
22 ρῶντο διαχειρίσασθαι. ἐπικουρίας οὖν τυχὼν τῆς ἀπὸ τοῦ
Θεοῦ, ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ἕστηκα, μαρτυρόμενος μι-
κρῷ τε καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς λέγων ὧν τε οἱ προφῆται
23 ἐλάλησαν μελλόντων γίνεσθαι καὶ Μωϋσῆς εἰ παθητὸς ὁ
Χριστός, εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν φῶς μέλλει κα-
24 ταγγέλλειν τῷ τε λαῷ καὶ τοῖς ἔθνεσιν Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀ-
πολογουμένου, ὁ Φῆστος μεγάλῃ τῇ φωνῇ, φησιν Μαίνῃ,
25 Παῦλε, τὰ πολλά σε γράμματα εἰς μανίαν περιτρέπει. ὁ
δὲ Παῦλος Οὐ μαίνομαι, φησίν κράτιστε Φῆστε, ἀλλὰ ἀλη-
26 θείας καὶ σωφροσύνης ῥήματα ἀποφθέγγομαι. ἐπίσταται
γὰρ περὶ τούτων ὁ βασιλεύς, πρὸς ὃν καὶ παρρησιαζόμενος
λαλῶ, λανθάνειν γὰρ αὐτὸν τι τούτων οὐ πείθομαι οὐθέν,
27 οὐ γάρ ἐστιν ἐν γωνίᾳ πεπραγμένον τοῦτο. πιστεύεις, βα-
28 σιλεῦ Ἀγρίππα, τοῖς προφήταις· οἶδα ὅτι πιστεύεις. ὁ δὲ
Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον Ἐν ὀλίγῳ με πείθεις Χριστι-
29 ανὸν ποιῆσαι ὁ δὲ Παῦλος Εὐξαίμην ἂν τῷ Θεῷ, καὶ ἐν
ὀλίγῳ καὶ ἐν μεγάλῳ οὐ μόνον σὲ, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς
ἀκούοντάς μου σήμερον, γενέσθαι τοιούτους ὁποῖος κἀγώ
30 εἰμι, παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τούτων. Ἀνέστη τε ὁ βασιλεὺς
Καὶ ὁ ἡγεμὼν, ἥ τε Βερνίκη, καὶ οἱ συνκαθήμενοι αὐτοῖς,
31 καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, ὅτι
Οὐδὲν θανάτου ἢ δεσμῶν ἄξιον τι πράσσει ὁ ἄνθρωπος οὗ-
32 τος. Ἀγρίππας δὲ τῷ Φήστῳ ἔφη, Ἀπολελύσθαι ἐδύνατο ὁ
ἄνθρωπος οὗτος, εἰ μὴ ἐπεκέκλητο Καίσαρα.

27 Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν Ἰταλίαν, πα-
ρεδίδουν τόν τε Παῦλον καί τινας ἑτέρους δεσμώτας ἑκα-
2 τοντάρχῃ, ὀνόματι Ἰουλίῳ, σπείρης Σεβαστῆς. ἐπιβάντες
δὲ πλοίῳ Ἀδραμυττηνῷ, μέλλοντι πλεῖν εἰς τοὺς κατὰ τὴν
Ἀσίαν τόπους, ἀνήχθημεν, ὄντος σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου Μα-
3 κεδόνος Θεσσαλονικέως. τῇ τε ἑτέρᾳ κατήχθημεν εἰς Σι-
δῶνα. φιλανθρώπως τε ὁ Ἰούλιος τῷ Παύλῳ χρησάμενος
ἐπέτρεψεν πρὸς τοὺς φίλους πορευθέντι ἐπιμελείας τυχεῖν.

κἀκεῖθεν ἀναχθέντες ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον, διὰ τὸ 4
τοὺς ἀνέμους εἶναι ἐναντίους, τό, τε πέλαγος τὸ κατὰ τὴν 5
Κιλικίαν καὶ Παμφυλίαν διαπλεύσαντες, κατήλθαμεν εἰς
μύρρα τῆς Λυκίας. κἀκεῖ εὑρὼν ὁ ἑκατοντάρχης πλοῖον 6
Ἀλεξανδρῖνον πλέον εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἐνεβίβασεν ἡμᾶς εἰς
αὐτό. ἐν ἱκαναῖς δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦντες, καὶ μόλις 7
γενόμενοι κατὰ τὴν Κνίδον, μὴ προσεῶντος ἡμᾶς τοῦ ἀ-
νέμου, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κρήτην κατὰ Σαλμώνην, μόλις 8
τε παραλεγόμενοι αὐτὴν, ἤλθομεν εἰς τόπον τινὰ καλούμε-
νον Καλοὺς Λιμένας, ᾧ ἐγγὺς πόλις ἦν Λασαία. Ἱκανοῦ 9
δὲ χρόνου διαγενομένου, καὶ ὄντος ἤδη ἐπισφαλοῦς τοῦ
πλοὸς, διὰ τὸ καὶ τὴν νηστείαν ἤδη παρεληλυθέναι, πα-
ρῄνει ὁ Παῦλος. λέγων αὐτοῖς, Ἄνδρες, θεωρῶ ὅτι μετὰ 10
ὕβρεως καὶ πολλῆς ζημίας οὐ μόνον τοῦ φορτίου καὶ τοῦ
πλοίου, ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, μέλλειν ἔσεσθαι τὸν
πλοῦν. ὁ δὲ ἑκατοντάρχης τῷ κυβερνήτῃ καὶ τῷ ναυκλή- 11
ρῳ μᾶλλον ἐπείθετο ἢ τοῖς ὑπὸ Παύλου λεγομένοις. ἀν- 12
ευθέτου δὲ τοῦ λιμένος ὑπάρχοντος πρὸς παραχειμασίαν,
οἱ πλείονες ἔθεντο βουλὴν, ἀναχθῆναι ἐκεῖθεν εἴπως δύ-
ναιντο καταντήσαντες εἰς Φοίνικα παραχειμάσαι, λιμένα
τῆς Κρήτης βλέποντα κατὰ λίβα καὶ κατὰ χῶρον. ὑπο- 13
πνεύσαντος δὲ νότου, δόξαντες τῆς προθέσεως κεκρατη-
κέναι, ἄραντες ἆσσον παρελέγοντο τὴν Κρήτην. μετ᾽ οὐ 14
πολὺ δὲ ἔβαλεν κατ᾽ αὐτῆς ἄνεμος τυφωνικὸς, ὁ καλούμε-
νος Εὐρακύλων, συναρπασθέντος δὲ τοῦ πλοίου, καὶ μὴ 15
δυναμένου ἀντοφθαλμεῖν τῷ ἀνέμῳ, ἐπιδόντες ἐφερόμεθα.
νησίον δέ τι ὑποδραμόντες καλούμενον Κλαῦδα ἰσχύσα- 16
μεν μόλις περικρατεῖς γενέσθαι τῆς σκάφης, ἣν ἄραντες, 17
βοηθείαις ἐχρῶντο ὑποζωννύντες τὸ πλοῖον, φοβούμενοί τε
μὴ εἰς τὴν Σύρτιν ἐκπέσωσιν χαλάσαντες τὸ σκεῦος, οὕτως
ἐφέροντο. σφοδρῶς δὲ χειμαζομένων ἡμῶν, τῇ ἑξῆς ἐκ- 18
βολὴν ἐποιοῦντο, καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες τὴν σκευὴν τοῦ 19
πλοίου ἔριψαν. μήτε δὲ ἡλίου μήτε ἄστρων ἐπιφαινόντων 20
ἐπὶ πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός τε οὐκ ὀλίγου ἐπικειμένου,
λοιπὸν περιῃρεῖτο ἐλπὶς πᾶσα τοῦ σῴζεσθαι ἡμᾶς. πολ- 21

λῆς τε ἀσιτίας ὑπαρχούσης, τότε σταθεὶς ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ
αὐτῶν, εἶπεν, Ἔδει μέν, ὦ ἄνδρες, πειθαρχήσαντάς μοι, μὴ
ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς Κρήτης, κερδῆσαί τε τὴν ὕβριν ταύτην
22 καὶ τὴν ζημίαν. καὶ τὰ νῦν παραινῶ, ὑμᾶς εὐθυμεῖν, ἀπο-
βολὴ γὰρ ψυχῆς οὐδεμία ἔσται ἐξ ὑμῶν, πλὴν τοῦ πλοίου.
23 παρέστη γάρ μοι ταύτῃ τῇ νυκτὶ τοῦ Θεοῦ οὗ εἰμι, ἐγώ ᾧ
24 καὶ λατρεύω, ἄγγελος λέγων, Μὴ φοβοῦ Παῦλε, Καίσαρί
σε δεῖ παραστῆναι, καὶ ἰδοὺ, κεχάρισταί σοι ὁ Θεὸς πάντας
25 τοὺς πλέοντας μετὰ σοῦ. διὸ εὐθυμεῖτε ἄνδρες, πιστεύω
γὰρ τῷ Θεῷ, ὅτι οὕτως ἔσται καθ' ὃν τρόπον λελάληταί μοι.
26, 27 εἰς νῆσον δέ τινα δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν. Ὡς δὲ τεσσαρεσ-
καιδεκάτη νὺξ ἐγένετο, διαφερομένων ἡμῶν ἐν τῷ Ἀδρίᾳ,
κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς, ὑπενόουν οἱ ναῦται προσάγειν τινὰ
28 αὐτοῖς χώραν, καὶ βολίσαντες εὗρον ὀργυιὰς εἴκοσι, βρα-
χὺ δὲ διαστήσαντες, καὶ πάλιν βολίσαντες, εὗρον ὀργυι-
29 ὰς δεκαπέντε, φοβούμενοί τε μήπου κατὰ τραχεῖς τόπους
ἐκπέσωμεν, ἐκ πρύμνης ῥίψαντες ἀγκύρας τέσσαρας, εὔ-
30 χοντο ἡμέραν γενέσθαι. τῶν δὲ ναυτῶν ζητούντων φυγεῖν
ἐκ τοῦ πλοίου, καὶ χαλασάντων τὴν σκάφην εἰς τὴν θάλασ-
σαν, προφάσει ὡς ἐκ πρῴρης ἀγκύρας μελλόντων ἐκτείνειν,
31 εἶπεν ὁ Παῦλος τῷ ἑκατοντάρχῃ καὶ τοῖς στρατιώταις, Ἐὰν
μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, ὑμεῖς σωθῆναι οὐ δύνασθε.
32 τότε ἀπέκοψαν οἱ στρατιῶται τὰ σχοινία τῆς σκάφης, καὶ εἴ-
33 ασαν αὐτὴν ἐκπεσεῖν. ἄχρι δὲ οὗ ἡμέρα ἤμελλεν γίνεσθαι,
παρεκάλει ὁ Παῦλος ἅπαντας μεταλαβεῖν τροφῆς, λέγων,
Τεσσαρεσκαιδεκάτην σήμερον ἡμέραν προσδοκῶντες, ἄσι-
34 τοι διατελεῖτε, μηθὲν προσλαβόμενοι. διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς
μεταλαβεῖν τροφῆς, τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς ὑμετέρας σωτηρίας
ὑπάρχει, οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν θρὶξ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἀπολεῖ-
35 ται εἴπας δὲ ταῦτα, καὶ λαβὼν ἄρτον εὐχαρίστησεν τῷ Θεῷ
36 ἐνώπιον πάντων, καὶ κλάσας ἤρξατο ἐσθίειν. εὔθυμοι δὲ
37 γενόμενοι πάντες καὶ αὐτοὶ προσελάβοντο τροφῆς. ἤμεθα
δὲ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ ἐν τῷ πλοίῳ διακόσιαι ἑβδομήκοντα ἕξ
38 κορεσθέντες δὲ τροφῆς, ἐκούφιζον τὸ πλοῖον, ἐκβαλλόμε-
39 νοι τὸν σῖτον εἰς τὴν θάλασσαν. ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο, τὴν

γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον, κόλπον δέ τινα κατενόουν ἔχοντα
αἰγιαλὸν, εἰς ὃν ἐβουλεύοντο εἰ δύναιντο, ἐξῶσαι τὸ πλοῖον.
καὶ τὰς ἀγκύρας περιελόντες εἴων εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα 40
ἀνέντες τὰς ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων, καὶ ἐπάραντες τὸν
ἀρτέμωνα τῇ πνεούσῃ, κατεῖχον εἰς τὸν αἰγιαλόν. περιπε- 41
σόντες δὲ εἰς τόπον διθάλασσον, ἐπέκειλαν τὴν ναῦν, καὶ ἡ
μὲν πρῷρα ἐρείσασα ἔμεινεν ἀσάλευτος, ἡ δὲ πρύμνα ἐλύ-
ετο ὑπὸ τῆς βίας τῶν δὲ στρατιωτῶν βουλὴ ἐγένετο ἵνα τοὺς 42
δεσμώτας ἀποκτείνωσιν μή τις ἐκκολυμβήσας διαφύγῃ, ὁ 43
δὲ ἑκατοντάρχης, βουλόμενος διασῶσαι τὸν Παῦλον, ἐκώ-
λυσεν αὐτοὺς τοῦ βουλήματος, ἐκέλευσέν τε τοὺς δυναμέ-
νους κολυμβᾶν, ἀπορίψαντας πρώτους ἐπὶ τὴν γῆν ἐξιέναι,
καὶ τοὺς λοιποὺς, οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν, οὓς δὲ ἐπί τινων τῶν 44
ἀπὸ τοῦ πλοίου. καὶ οὕτως ἐγένετο πάντας διασωθῆναι ἐπὶ
τὴν γῆν.

Καὶ διασωθέντες τότε ἐπέγνωμεν ὅτι Μελίτη ἡ νῆσος κα- **28**
λεῖται. οἵ τε βάρβαροι παρεῖχαν οὐ τὴν τυχοῦσαν φιλαν- 2
θρωπίαν ἡμῖν, ἅψαντες γὰρ πυρὰν, προσελάβοντο πάντας
ἡμᾶς, διὰ τὸν ὑετὸν τὸν ἐφεστῶτα, καὶ διὰ τὸ ψῦχος. συ- 3
στρέψαντος δὲ τοῦ Παύλου φρυγάνων τι πλῆθος, καὶ ἐπι-
θέντος ἐπὶ τὴν πυράν, ἔχιδνα ἀπὸ τῆς θέρμης ἐξελθοῦσα
καθῆψεν τῆς χειρὸς αὐτοῦ. ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι κρε- 4
μάμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, πρὸς ἀλλήλους,
ἔλεγον Πάντως φονεύς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὃν διασω-
θέντα ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ Δίκη ζῆν οὐκ εἴασεν. ὁ μὲν 5
οὖν, ἀποτινάξας τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ, ἔπαθεν οὐδὲν κα-
κόν. οἱ δὲ προσεδόκων αὐτὸν μέλλειν πίμπρασθαι, ἢ κα- 6
ταπίπτειν ἄφνω νεκρόν, ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν προσδοκώντων,
καὶ θεωρούντων μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν γινόμενον, μετα-
βαλλόμενοι ἔλεγον αὐτὸν εἶναι. θεόν Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν 7
τόπον ἐκεῖνον ὑπῆρχεν χωρία τῷ πρώτῳ τῆς νήσου, ὀνόματι
Ποπλίῳ, ὃς ἀναδεξάμενος ἡμᾶς τρεῖς ἡμέρας φιλοφρόνως
ἐξένισεν. ἐγένετο δὲ τὸν πατέρα τοῦ Ποπλίου πυρετοῖς καὶ 8
δυσεντερίῳ συνεχόμενον, κατακεῖσθαι, πρὸς ὃν ὁ Παῦλος
εἰσελθὼν, καὶ προσευξάμενος, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἰ-

9 άσατο αὐτόν. τούτου δὲ γενομένου, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἐν τῇ
νήσῳ ἔχοντες ἀσθενείας προσήρχοντο, καὶ ἐθεραπεύοντο,
10 οἳ καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν ἡμᾶς, καὶ ἀναγομένοις ἐπέ-
11 θεντο τὰ πρὸς τὰς χρείας Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ἀνήχθημεν
ἐν πλοίῳ παρακεχειμακότι ἐν τῇ νήσῳ, Ἀλεξανδρίνῳ, πα-
12 ρασήμῳ Διοσκούροις. καὶ καταχθέντες εἰς Συρακούσας,
13 ἐπεμείναμεν ἡμέρας τρεῖς, ὅθεν περιελθόντες κατηντήσα-
μεν εἰς Ῥήγιον, καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπιγενομένου νότου,
14 δευτεραῖοι ἤλθομεν εἰς Ποτιόλους, οὗ εὑρόντες ἀδελφοὺς,
παρεκλήθημεν παρ αὐτοῖς ἐπιμεῖναι ἡμέρας ἑπτά, καὶ οὕ-
15 τως εἰς τὴν Ῥώμην ἤλθαμεν κἀκεῖθεν οἱ ἀδελφοὶ ἀκούσαν-
τες τὰ περὶ ἡμῶν, ἦλθαν εἰς ἀπάντησιν ἡμῖν ἄχρι Ἀππίου
Φόρου καὶ Τριῶν Ταβερνῶν, οὓς ἰδὼν ὁ Παῦλος, εὐχαρι-
16 στήσας τῷ Θεῷ, ἔλαβε θάρσος. Ὅτε δὲ εἰσήλθομεν εἰς
τήν Ῥώμην, ἐπετράπη τῷ Παύλῳ μένειν καθ' ἑαυτὸν, σὺν
17 τῷ φυλάσσοντι αὐτὸν στρατιώτῃ. Ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέ-
ρας τρεῖς συνκαλέσασθαι αὐτὸν τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων
πρώτους, συνελθόντων δὲ αὐτῶν, ἔλεγεν πρὸς αὐτούς, ἐγώ
ἄνδρες ἀδελφοί, οὐδὲν ἐναντίον ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἔ-
θεσι τοῖς πατρῴοις, δέσμιος ἐξ Ἱεροσολύμων παρεδόθην εἰς
18 τὰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων, οἵτινες ἀνακρίναντές με ἐβού-
λοντο ἀπολῦσαι, διὰ τὸ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχειν
19 ἐν ἐμοί. ἀντιλεγόντων δὲ τῶν Ἰουδαίων ἠναγκάσθην ἐ-
πικαλέσασθαι Καίσαρα, οὐχ ὡς τοῦ ἔθνους μου ἔχων τι
20 κατηγορεῖν διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν παρεκάλεσα ὑμᾶς
ἰδεῖν καὶ προσλαλῆσαι, εἵνεκεν γὰρ τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ
21 τὴν ἅλυσιν ταύτην περίκειμαι. οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπαν Ἡ-
μεῖς οὔτε γράμματα περὶ σοῦ ἐδεξάμεθα ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας,
οὔτε παραγενόμενός τις τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν ἢ ἐλάλη-
22 σέν τι περὶ σοῦ πονηρόν. ἀξιοῦμεν δὲ παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι
ἃ φρονεῖς, περὶ μὲν γὰρ τῆς αἱρέσεως ταύτης γνωστὸν ἡ-
23 μῖν ἐστιν ὅτι πανταχοῦ ἀντιλέγεται. Ταξάμενοι δὲ αὐτῷ
ἡμέραν, ἦλθον πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν πλείονες, οἷς ἐξε-
τίθετο διαμαρτυρόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, πείθων τε
αὐτοὺς περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπό τε τοῦ νόμου Μωϋσέως καὶ τῶν

προφητῶν, ἀπὸ πρωῒ ἕως ἑσπέρας. καὶ οἱ μὲν ἐπείθοντο 24
τοῖς λεγομένοις, οἱ δὲ ἠπίστουν. ἀσύμφωνοι τε ὄντες πρὸς 25
ἀλλήλους ἀπελύοντο, εἰπόντος τοῦ Παύλου ῥῆμα ἕν, ὅτι
Καλῶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐλάλησεν διὰ Ἠσαΐου τοῦ προ-
φήτου πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν, λέγων, Πορεύθητι πρὸς 26
τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ εἰπόν Ἀκοῇ ἀκούσετε, καὶ οὐ μὴ συν-
ῆτε, καὶ βλέποντες βλέψετε, καὶ οὐ μὴ ἴδητε. ἐπαχύνθη 27
γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶν βαρέως ἤκου-
σαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴδω-
σιν τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσιν καὶ τῇ καρδίᾳ
συνῶσιν καὶ ἐπιστρέψωσιν καὶ ἰάσομαι αὐτούς. γνωστὸν 28
οὖν ἔστω ὑμῖν, ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη τοῦτο τὸ σωτήριον
τοῦ Θεοῦ, αὐτοὶ καὶ ἀκούσονται. Ἐνέμεινεν δὲ διετίαν 30
ὅλην ἐν ἰδίῳ μισθώματι, καὶ ἀπεδέχετο πάντας τοὺς εἰσ-
πορευομένους πρὸς αὐτόν, κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ 31
Θεοῦ, καὶ διδάσκων τὰ περὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ μετὰ πάσης
παρρησίας, ἀκωλύτως.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
Η ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

1 Παῦλος δοῦλος Χριστοῦ, Ἰησοῦ κλητὸς ἀπόστολος, ἀ-
2 φωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον Θεοῦ, ὃ προεπηγγείλατο διὰ
3 τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν γραφαῖς ἁγίαις, περὶ τοῦ υἱοῦ αὐ-
4 τοῦ τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος Δαυείδ κατὰ σάρκα, τοῦ
ὁρισθέντος υἱοῦ Θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ πνεῦμα ἁγιωσύνης
ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν,
5 δι' οὗ ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑπακοὴν πίστεως
6 ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ἐν οἷς
7 ἐστε καὶ ὑμεῖς, κλητοὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ, πᾶσιν τοῖς οὖσιν
ἐν Ῥώμῃ ἀγαπητοῖς Θεοῦ, κλητοῖς ἁγίοις, χάρις ὑμῖν καὶ
εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
8 Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ περὶ
πάντων ὑμῶν, ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν ὅλῳ τῷ
9 κόσμῳ. μάρτυς γάρ μού ἐστιν ὁ θεός, ᾧ λατρεύω ἐν τῷ
πνεύματί μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς ἀδιαλεί-
10 πτως μνείαν ὑμῶν ποιοῦμαι, πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευχῶν
μου, δεόμενος εἴπως ἤδη ποτὲ εὐοδωθήσομαι ἐν τῷ θε-
11 λήματι τοῦ Θεοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. ἐπιποθῶ γὰρ ἰδεῖν
ὑμᾶς, ἵνα τι μεταδῶ χάρισμα ὑμῖν πνευματικὸν εἰς τὸ στη-
12 ριχθῆναι ὑμᾶς, τοῦτο δέ ἐστιν συνπαρακληθῆναι ἐν ὑμῖν
13 διὰ τῆς ἐν ἀλλήλοις πίστεως ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ. οὐ θέλω
δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις προεθέμην ἐλθεῖν
πρὸς ὑμᾶς, – καὶ ἐκωλύθην ἄχρι τοῦ δεῦρο , – ἵνα καρπὸν
14 τινα σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν, καθὼς καὶ ἐν Ἕλλησίν τε καὶ βαρβά-
15 ροις, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις ὀφειλέτης εἰμί, οὕτως τὸ κατ'
16 ἐμὲ πρόθυμον καὶ ὑμῖν τοῖς ἐν Ῥώμῃ εὐαγγελίσασθαι. οὐ
γὰρ ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον δύναμις γὰρ Θεοῦ ἐστιν
εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ
17 Ἕλληνι. δικαιοσύνη γὰρ Θεοῦ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται
ἐκ πίστεως εἰς πίστιν, καθὼς γέγραπται, Ὁ δὲ δίκαιος ἐκ
18 πίστεως ζήσεται. Ἀποκαλύπτεται γὰρ ὀργὴ Θεοῦ ἀπ' οὐ-

ρανοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων τῶν τὴν
ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων, διότι τὸ γνωστὸν τοῦ Θε- 19
οῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς, ὁ Θεὸς γὰρ αὐτοῖς ἐφανέρωσεν
τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμα- 20
σιν νοούμενα καθορᾶται, ἥ τε ἀΐδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ
θειότης, εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους, διότι γνόν- 21
τες τὸν Θεὸν οὐχ ὡς Θεὸν ἐδόξασαν ἢ ηὐχαρίστησαν, ἀλλʹ
ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν, καὶ ἐσκοτίσθη
ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδία. φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμω- 22
ράνθησαν, καὶ ἤλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου Θεοῦ ἐν 23
ὁμοιώματι εἰκόνος φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ τε-
τραπόδων καὶ ἑρπετῶν. Διὸ παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἐν 24
ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν τοῦ ἀ-
τιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν αὐτοῖς, οἵτινες μετήλλαξαν 25
τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει, καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ
ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα, ὅς ἐστιν εὐλογη-
τὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν. Διὰ τοῦτο παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ 26
Θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας, αἵ τε γὰρ θήλειαι αὐτῶν μετήλλαξαν
τὴν φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν παρὰ φύσιν, ὁμοίως τε καὶ οἱ 27
ἄρρενες ἀφέντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς θηλείας ἐξεκαύ-
θησαν ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλήλους, ἄρρενες ἐν ἄρρεσιν
τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι, καὶ τὴν ἀντιμισθίαν ἣν
ἔδει τῆς πλάνης αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες. Καὶ 28
καθὼς οὐκ ἐδοκίμασαν τὸν Θεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει, πα-
ρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ποιεῖν τὰ μὴ
καθήκοντα, πεπληρωμένους πάσῃ ἀδικίᾳ πονηρίᾳ κακίᾳ, 29
πλεονεξίᾳ μεστοὺς φθόνου, φόνου, ἔριδος, δόλου, κακοη-
θείας, ψιθυριστάς, καταλάλους, θεοστυγεῖς, ὑβριστάς, ὑ- 30
περηφάνους, ἀλαζόνας, ἐφευρετὰς κακῶν, γονεῦσιν ἀπει-
θεῖς, ἀσυνέτους, ἀσυνθέτους, ἀστόργους, ἀνελεήμονας, 31
οἵτινες τὸ δικαίωμα τοῦ Θεοῦ ἐπιγνόντες, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα 32
πράσσοντες ἄξιοι θανάτου εἰσίν, οὐ μόνον αὐτὰ ποιοῦσιν,
ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσιν τοῖς πράσσουσιν

Διὸ ἀναπολόγητος εἶ, ὦ ἄνθρωπε πᾶς ὁ κρίνων, ἐν ᾧ γὰρ **2**
κρίνεις τὸν ἕτερον, σεαυτὸν κατακρίνεις, τὰ γὰρ αὐτὰ πράσ-

2 σεις ὁ κρίνων. οἴδαμεν γάρ ὅτι τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ ἐστιν
3 κατὰ ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας. λογίζῃ
δὲ τοῦτο, ὦ ἄνθρωπε ὁ κρίνων τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας
4 καὶ ποιῶν αὐτά, ὅτι σὺ ἐκφεύξῃ τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ· ἢ τοῦ
πλούτου τῆς χρηστότητος αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνοχῆς καὶ τῆς
μακροθυμίας καταφρονεῖς, ἀγνοῶν ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ Θε-
5 οῦ εἰς μετάνοιάν σε ἄγει· κατὰ δὲ τὴν σκληρότητά σου καὶ
ἀμετανόητον καρδίαν θησαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ
6 ὀργῆς καὶ ἀποκαλύψεως δικαιοκρισίας τοῦ Θεοῦ, ὅς ἀπο-
7 δώσει ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, τοῖς μὲν καθ' ὑπομονὴν
ἔργου ἀγαθοῦ δόξαν καὶ τιμὴν καὶ ἀφθαρσίαν ζητοῦσιν ζω-
8 ὴν αἰώνιον, τοῖς δὲ ἐξ ἐριθείας, καὶ ἀπειθοῦσι τῇ ἀληθείᾳ
9 πειθομένοις δὲ τῇ ἀδικίᾳ, ὀργὴ, καὶ θυμός θλῖψις καὶ
στενοχωρία ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ κατεργαζομέ-
10 νου τὸ κακόν, Ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ Ἕλληνος, δόξα
δὲ καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν,
11 Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἕλληνι, οὐ γάρ ἐστιν προσωπο-
12 λημψία παρὰ τῷ Θεῷ. ὅσοι γὰρ ἀνόμως ἥμαρτον, ἀνόμως
καὶ ἀπολοῦνται, καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ ἥμαρτον, διὰ νόμου κρι-
13 θήσονται, οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ Θεῷ,
14 ἀλλ' οἱ ποιηταὶ νόμου δικαιωθήσονται. ὅταν γὰρ ἔθνη τὰ
μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῶσιν οὗτοι νόμον
15 μὴ ἔχοντες, ἑαυτοῖς εἰσιν νόμος, οἵτινες ἐνδείκνυνται τὸ
ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, συνμαρ-
τυρούσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως καὶ μεταξὺ ἀλλήλων τῶν
16 λογισμῶν κατηγορούντων ἢ καὶ ἀπολογουμένων, ἐν ἡμέ-
ρᾳ ὅτε κρίνει ὁ Θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὸ
17 εὐαγγέλιόν μου, διὰ Χριστοῦ. Ἰησοῦ Εἰ δὲ σὺ Ἰουδαῖος
ἐπονομάζῃ καὶ ἐπαναπαύῃ νόμῳ, καὶ καυχᾶσαι ἐν Θεῷ,
18 καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα κα-
19 τηχούμενος ἐκ τοῦ νόμου, πέποιθάς τε σεαυτὸν ὁδηγὸν
20 εἶναι τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει, παιδευτὴν ἀφρόνων, δι-
δάσκαλον νηπίων, ἔχοντα τὴν μόρφωσιν τῆς γνώσεως καὶ
21 τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ, ὁ οὖν διδάσκων ἕτερον σεαυτὸν
22 οὐ διδάσκεις· ὁ κηρύσσων μὴ κλέπτειν κλέπτεις· ὁ λέγων

μὴ μοιχεύειν μοιχεύεις· ὁ βδελυσσόμενος τὰ εἴδωλα, ἱε-
ροσυλεῖς· ὃς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι, διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ 23
νόμου τὸν Θεὸν ἀτιμάζεις· τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ Θεοῦ δι᾽ ὑμᾶς 24
βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν καθὼς γέγραπται. περιτομὴ 25
μὲν γὰρ ὠφελεῖ, ἐὰν νόμον πράσσῃς, ἐὰν δὲ παραβάτης
νόμου ᾖς, ἡ περιτομή σου ἀκροβυστία γέγονεν. ἐὰν οὖν 26
ἡ ἀκροβυστία τὰ δικαιώματα τοῦ νόμου φυλάσσῃ, οὐχ ἡ
ἀκροβυστία αὐτοῦ εἰς περιτομὴν λογισθήσεται· καὶ κρι- 27
νεῖ ἡ ἐκ φύσεως ἀκροβυστία τὸν νόμον τελοῦσα σὲ τὸν διὰ
γράμματος καὶ περιτομῆς παραβάτην νόμου· οὐ γὰρ ὁ ἐν 28
τῷ φανερῷ Ἰουδαῖός ἐστιν, οὐδὲ ἡ ἐν τῷ φανερῷ ἐν σαρκὶ
περιτομή, ἀλλ᾽ ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ Ἰουδαῖος, καὶ περιτομὴ 29
καρδίας ἐν πνεύματι, οὐ γράμματι, οὗ ὁ ἔπαινος οὐκ ἐξ
ἀνθρώπων, ἀλλ᾽ ἐκ τοῦ Θεοῦ.

Τί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ Ἰουδαίου, ἢ τίς ἡ ὠφέλεια τῆς **3**
περιτομῆς· πολὺ κατὰ πάντα τρόπον, πρῶτον μὲν γὰρ ὅτι 2
ἐπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ. τί γὰρ εἰ ἠπίστησάν τι- 3
νες· μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν τὴν πίστιν τοῦ Θεοῦ καταργήσει·
μὴ γένοιτο, γινέσθω δὲ ὁ Θεὸς ἀληθής, πᾶς δὲ ἄνθρωπος 4
ψεύστης, καθάπερ γέγραπται, Ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς
λόγοις σου, καὶ νικήσεις ἐν τῷ κρίνεσθαί σε. εἰ δὲ ἡ ἀ- 5
δικία ἡμῶν Θεοῦ δικαιοσύνην συνίστησιν τί ἐροῦμεν· μὴ
ἄδικος ὁ Θεὸς ὁ ἐπιφέρων τὴν ὀργήν· – κατὰ ἄνθρωπον
μὴ γένοιτο, ἐπεὶ πῶς κρινεῖ ὁ Θεὸς τὸν κόσμον· εἰ δὲ ἡ 6, 7
ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ἐμῷ ψεύσματι ἐπερίσσευσεν εἰς
τὴν δόξαν αὐτοῦ, τί ἔτι κἀγὼ ὡς ἁμαρτωλὸς κρίνομαι· καὶ 8
μὴ – καθὼς βλασφημούμεθα καὶ φασίν φασί τινες ἡμᾶς
λέγειν ὅτι – Ποιήσωμεν τὰ κακὰ ἵνα ἔλθῃ τὰ ἀγαθά· ὧν
τὸ ἐστιν Τί οὖν· προεχόμεθα· οὐ πάντως, προῃτιασάμεθα 9
γὰρ Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας πάντας ὑφ᾽ ἁμαρτίαν εἶναι,
καθὼς γέγραπται ὅτι Οὐκ ἔστιν δίκαιος οὐδὲ εἷς, οὐκ ἔστιν 10, 11
ὁ συνίων, οὐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν τὸν Θεόν, πάντες ἐξέκλιναν, 12
ἅμα ἠχρεώθησαν, οὐκ ἔστιν ὁ ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν
ἕως ἑνός. τάφος ἀνεῳγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν, ταῖς γλώσ- 13
σαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν, ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χείλη αὐτῶν,

14, 15 ὧν τὸ στόμα ἀρᾶς καὶ πικρίας γέμει, ὀξεῖς οἱ πόδες αὐ-
16 τῶν ἐκχέαι αἷμα, σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς
17, 18 αὐτῶν, καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν, οὐκ ἔστιν φόβος
19 Θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. Οἴδαμεν δὲ ὅτι ὅσα
ὁ νόμος λέγει τοῖς ἐν τῷ νόμῳ λαλεῖ, ἵνα πᾶν στόμα φρα-
20 γῇ, καὶ ὑπόδικος γένηται πᾶς ὁ κόσμος τῷ Θεῷ, διότι ἐξ
ἔργων νόμου οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ,
21 διὰ γὰρ νόμου ἐπίγνωσις ἁμαρτίας. νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου
δικαιοσύνη Θεοῦ πεφανέρωται, μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νό-
22 μου καὶ τῶν προφητῶν, δικαιοσύνη δὲ Θεοῦ διὰ πίστεως
Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς πάντας τοὺς πιστεύοντας, οὐ γάρ ἐστιν
23 διαστολή, πάντες γὰρ ἥμαρτον καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης
24 τοῦ Θεοῦ, δικαιούμενοι δωρεὰν τῇ αὐτοῦ χάριτι διὰ τῆς
25 ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃν προέθετο ὁ Θεὸς
ἱλαστήριον διὰ πίστεως, ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι, εἰς ἔνδειξιν τῆς
δικαιοσύνης αὐτοῦ διὰ τὴν πάρεσιν τῶν προγεγονότων ἁ-
26 μαρτημάτων ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὴν ἔνδειξιν τῆς
δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ νῦν καιρῷ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν δί-
27 καιον καὶ δικαιοῦντα τὸν ἐκ πίστεως Ἰησοῦ. ποῦ οὖν ἡ
καύχησις· ἐξεκλείσθη. διὰ ποίου νόμου· τῶν ἔργων· οὐχί,
28 ἀλλὰ διὰ νόμου πίστεως. λογιζόμεθα γὰρ δικαιοῦσθαι πί-
29 στει ἄνθρωπον, χωρὶς ἔργων νόμου. ἢ Ἰουδαίων ὁ Θεὸς
30 μόνον· οὐχὶ καὶ ἐθνῶν· ναὶ καὶ ἐθνῶν, εἴπερ εἷς ὁ Θεός,
ὃς δικαιώσει περιτομὴν ἐκ πίστεως, καὶ ἀκροβυστίαν διὰ
31 τῆς πίστεως. νόμον οὖν καταργοῦμεν διὰ τῆς πίστεως· μὴ
γένοιτο, ἀλλὰ νόμον ἱστάνομεν.
4 Τί οὖν ἐροῦμεν εὑρηκέναι Ἀβραὰμ τὸν προπάτορα ἡμῶν
2 κατὰ σάρκα· εἰ γὰρ Ἀβραὰμ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἔχει καύ-
3 χημα, ἀλλ᾽ οὐ πρὸς Θεόν. τί γὰρ ἡ γραφὴ λέγει· Ἐπίστευ-
σεν δὲ Ἀβραὰμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.
4 τῷ δὲ ἐργαζομένῳ ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται κατὰ χάριν, ἀλλὰ
5 κατὰ ὀφείλημα. τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ, πιστεύοντι δὲ ἐ-
πὶ τὸν δικαιοῦντα τὸν ἀσεβήν, λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς
6 δικαιοσύνην. καθάπερ καὶ Δαυείδ λέγει τὸν μακαρισμὸν
τοῦ ἀνθρώπου, ᾧ ὁ Θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔρ-

γων, Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι καὶ ὧν ἐπεκαλύ- 7
φθησαν αἱ ἁμαρτίαι. μακάριος ἀνὴρ οὐ οὗ μὴ λογίσηται 8
Κύριος ἁμαρτίαν. ὁ μακαρισμὸς οὖν οὗτος ἐπὶ τὴν περι- 9
τομὴν ἢ καὶ ἐπὶ τὴν ἀκροβυστίαν· λέγομεν γάρ Ἐλογίσθη
τῷ Ἀβραὰμ ἡ πίστις εἰς δικαιοσύνην. πῶς οὖν ἐλογίσθη· 10
ἐν περιτομῇ ὄντι, ἢ ἐν ἀκροβυστίᾳ· οὐκ ἐν περιτομῇ ἀλλ' ἐν
ἀκροβυστίᾳ, καὶ σημεῖον ἔλαβεν περιτομῆς, σφραγῖδα τῆς 11
δικαιοσύνης τῆς πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ, εἰς τὸ εἶ-
ναι αὐτὸν πατέρα πάντων τῶν πιστευόντων δι' ἀκροβυστίας,
εἰς τὸ λογισθῆναι αὐτοῖς δικαιοσύνην, καὶ πατέρα περιτο- 12
μῆς τοῖς οὐκ ἐκ περιτομῆς μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς στοιχοῦσιν
τοῖς ἴχνεσιν τῆς ἐν ἀκροβυστίᾳ πίστεως τοῦ πατρὸς ἡμῶν
Ἀβραάμ. οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ ἐπαγγελία τῷ Ἀβραὰμ ἢ τῷ 13
σπέρματι αὐτοῦ, τὸ κληρονόμον αὐτὸν εἶναι κόσμου, ἀλλὰ
διὰ δικαιοσύνης πίστεως. εἰ γὰρ οἱ ἐκ νόμου κληρονό- 14
μοι, κεκένωται ἡ πίστις, καὶ κατήργηται ἡ ἐπαγγελία, ὁ 15
γὰρ νόμος ὀργὴν κατεργάζεται, οὗ δὲ οὐκ ἔστιν νόμος, οὐ-
δὲ παράβασις. διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως, ἵνα κατὰ χάριν, εἰς 16
τὸ εἶναι βεβαίαν τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ σπέρματι, οὐ τῷ
ἐκ τοῦ νόμου μόνον ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκ πίστεως Ἀβραάμ, ὅς
ἐστιν πατὴρ πάντων ἡμῶν – καθὼς γέγραπται ὅτι Πατέρα 17
πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε – ἐπίστευσεν οὗ ἐπίστευσε Θεοῦ,
τοῦ ζωοποιοῦντος τοὺς νεκροὺς καὶ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα
ὃς παρ' ἐλπίδα ἐπ' ἐλπίδι ἐπίστευσεν εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸν 18
πατέρα πολλῶν ἐθνῶν, κατὰ τὸ εἰρημένον, Οὕτως ἔσται τὸ
σπέρμα σου. καὶ μὴ ἀσθενήσας τῇ πίστει, κατενόησεν τὸ 19
ἑαυτοῦ σῶμα νενεκρωμένον – ἑκατονταετής που ὑπάρχων –
, καὶ τὴν νέκρωσιν εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Θεοῦ οὐ διε- 20
κρίθη τῇ ἀπιστίᾳ, ἀλλ' ἐνεδυναμώθη τῇ πίστει, δοὺς δόξαν
τῷ Θεῷ, καὶ πληροφορηθεὶς ὅτι ὃ ἐπήγγελται, δυνατός 21
ἐστιν καὶ ποιῆσαι. διὸ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύ- 22
νην. οὐκ ἐγράφη δὲ δι' αὐτὸν μόνον, ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ, 23
ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς, οἷς μέλλει λογίζεσθαι, τοῖς πιστεύουσιν 24
ἐπὶ τὸν ἐγείραντα Ἰησοῦν τὸν Κύριον ἡμῶν ἐκ νεκρῶν, ὅς 25
παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν, καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν

δικαίωσιν ἡμῶν.

5 Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως εἰρήνην ἔχωμεν πρὸς τὸν
2 Θεὸν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι᾽ οὗ καὶ τὴν
προσαγωγὴν ἐσχήκαμεν τῇ πίστει εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐν ᾗ
ἑστήκαμεν, καὶ καυχώμεθα ἐπ᾽ ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ.
3 οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν, εἰδό-
4 τες ὅτι ἡ θλῖψις ὑπομονὴν κατεργάζεται, ἡ δὲ ὑπομονὴ
5 δοκιμήν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα, ἡ δὲ ἐλπὶς οὐ καταισχύνει,
ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ
6 Πνεύματος Ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν, ἔτι γὰρ Χριστὸς ὄν-
των ἡμῶν ἀσθενῶν, ἔτι κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἀσεβῶν ἀπέθανεν
7 μόλις γὰρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀποθανεῖται, ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀ-
8 γαθοῦ τάχα τις καὶ τολμᾷ ἀποθανεῖν. συνίστησιν δὲ τὴν
ἑαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ Θεὸς ὅτι ἔτι ἁμαρτωλῶν ὄντων
9 ἡμῶν Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανεν πολλῷ οὖν μᾶλλον
δικαιωθέντες νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ σωθησόμεθα δι᾽ αὐ-
10 τοῦ ἀπὸ τῆς ὀργῆς. εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν
τῷ Θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῷ μᾶλλον
11 καταλλαγέντες σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ, οὐ μόνον
δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμενοι ἐν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ Κυρίου ἡ-
μῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι᾽ οὗ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἐλάβομεν.
12 Διὰ τοῦτο, ὥσπερ δι᾽ ἑνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κό-
σμον εἰσῆλθεν καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτως
εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διῆλθεν, ἐφ᾽ ᾧ πάντες ἥ-
13 μαρτον, ἄχρι γὰρ νόμου ἁμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ, ἁμαρτία
14 δὲ οὐκ ἐλλογεῖται μὴ ὄντος νόμου, ἀλλὰ ἐβασίλευσεν ὁ
θάνατος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι Μωυσέως καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἁμαρ-
τήσαντας ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς παραβάσεως Ἀδάμ, ὅς ἐστιν
15 τύπος τοῦ μέλλοντος. ἀλλ᾽ οὐχ ὡς τὸ παράπτωμα, οὕτως
καὶ τὸ χάρισμα. εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς παραπτώματι οἱ πολλοὶ
ἀπέθανον, πολλῷ μᾶλλον ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ
ἐν χάριτι τῇ τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς
16 πολλοὺς ἐπερίσσευσεν καὶ οὐχ ὡς δι᾽ ἑνὸς ἁμαρτήσαντος
τὸ δώρημα, τὸ μὲν γὰρ κρίμα ἐξ ἑνὸς εἰς κατάκριμα, τὸ
17 δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν παραπτωμάτων εἰς δικαίωμα. εἰ

γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς παραπτώματι ὁ θάνατος ἐβασίλευσεν διὰ
τοῦ ἑνός, πολλῷ μᾶλλον οἱ τὴν περισσείαν τῆς χάριτος,
καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης λαμβάνοντες ἐν ζωῇ βα-
σιλεύσουσιν διὰ τοῦ ἑνὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἄρα οὖν ὡς δι᾽ 18
ἑνὸς παραπτώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς κατάκριμα,
οὕτως καὶ δι᾽ ἑνὸς δικαιώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς
δικαίωσιν ζωῆς. ὥσπερ γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἑνὸς 19
ἀνθρώπου ἁμαρτωλοὶ κατεστάθησαν οἱ πολλοί, οὕτως καὶ
διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἑνὸς δίκαιοι κατασταθήσονται οἱ πολ-
λοί. νόμος δὲ παρεισῆλθεν ἵνα πλεονάσῃ τὸ παράπτωμα, 20
οὗ δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις,
ἵνα ὥσπερ ἐβασίλευσεν ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θανάτῳ, οὕτως καὶ 21
ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ δικαιοσύνης εἰς ζωὴν αἰώνιον διὰ
Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

Τί οὖν ἐροῦμεν· ἐπιμένωμεν τῇ ἁμαρτίᾳ, ἵνα ἡ χάρις **6**
πλεονάσῃ· μὴ γένοιτο. οἵτινες ἀπεθάνομεν τῇ ἁμαρτίᾳ, 2
πῶς ἔτι ζήσομεν ἐν αὐτῇ· ἢ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθη- 3
μεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθη-
μεν· συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν 4
θάνατον, ἵνα ὥσπερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δό-
ξης τοῦ πατρός, οὕτως καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπα-
τήσωμεν. εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ 5
θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα, τοῦτο 6
γινώσκοντες, ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος συνεσταυρώθη,
ἵνα καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας, τοῦ μηκέτι δουλεύ-
ειν ἡμᾶς τῇ ἁμαρτίᾳ, ὁ γὰρ ἀποθανὼν δεδικαίωται ἀπὸ τῆς 7
ἁμαρτίας. εἰ δὲ ἀπεθάνομεν σὺν Χριστῷ, πιστεύομεν ὅτι 8
καὶ συζήσομεν αὐτῷ, εἰδότες ὅτι Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νε- 9
κρῶν οὐκέτι ἀποθνῄσκει, θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει.
ὃ γὰρ ἀπέθανεν τῇ ἁμαρτίᾳ ἀπέθανεν ἐφάπαξ, ὃ δὲ ζῇ, ζῇ 10
τῷ Θεῷ. οὕτως καὶ ὑμεῖς λογίζεσθε ἑαυτοὺς εἶναι νεκροὺς 11
μὲν τῇ ἁμαρτίᾳ, ζῶντας δὲ τῷ Θεῷ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ Μὴ 12
οὖν βασιλευέτω ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι, εἰς
τὸ ὑπακούειν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ, μηδὲ παριστάνετε τὰ 13
μέλη ὑμῶν ὅπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρτίᾳ, ἀλλὰ παραστήσατε

ἑαυτοὺς τῷ Θεῷ ὡσεὶ ἐκ νεκρῶν ζῶντας, καὶ τὰ μέλη ὑμῶν
14 ὅπλα δικαιοσύνης τῷ Θεῷ. ἁμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυ-
15 ριεύσει, οὐ γάρ ἐστε ὑπὸ νόμον ἀλλὰ ὑπὸ χάριν. Τί οὖν·
ἁμαρτήσωμεν ὅτι οὐκ ἐσμὲν ὑπὸ νόμον ἀλλὰ ὑπὸ χάριν· μὴ
16 γένοιτο. οὐκ οἴδατε ὅτι ᾧ παριστάνετε ἑαυτοὺς δούλους
εἰς ὑπακοήν, δοῦλοί ἐστε ᾧ ὑπακούετε, ἤτοι ἁμαρτίας εἰς
17 θάνατον, ἢ ὑπακοῆς εἰς δικαιοσύνην· χάρις δὲ τῷ Θεῷ,
ὅτι ἦτε δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας ὑπηκούσατε δὲ ἐκ καρδίας εἰς
18 ὃν παρεδόθητε τύπον διδαχῆς, ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς
19 ἁμαρτίας, ἐδουλώθητε τῇ δικαιοσύνῃ. ἀνθρώπινον λέγω
διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν. ὥσπερ γὰρ παρεστή-
σατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ τῇ ἀνομίᾳ εἰς
τὴν ἀνομίαν, οὕτως νῦν παραστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα
20 τῇ δικαιοσύνῃ εἰς ἁγιασμόν. ὅτε γὰρ δοῦλοι ἦτε τῆς ἁ-
21 μαρτίας, ἐλεύθεροι ἦτε τῇ δικαιοσύνῃ. τίνα οὖν καρπὸν
εἴχετε τότε ἐφ᾽ οἷς νῦν ἐπαισχύνεσθε· τὸ γὰρ τέλος ἐκείνων
22 θάνατος. νυνὶ δέ ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, δου-
λωθέντες δὲ τῷ Θεῷ, ἔχετε τὸν καρπὸν ὑμῶν εἰς ἁγιασμόν,
23 τὸ δὲ τέλος ζωὴν αἰώνιον. τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας
θάνατος, τὸ δὲ χάρισμα τοῦ Θεοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

7 Ἢ ἀγνοεῖτε, ἀδελφοί, γινώσκουσιν γινώσκουσι γὰρ νό-
2 μον λαλῶ – , ὅτι ὁ νόμος κυριεύει τοῦ ἀνθρώπου ἐφ᾽ ἡ γὰρ
ὕπανδρος γυνὴ τῷ ζῶντι ἀνδρὶ δέδεται νόμῳ, ἐὰν δὲ ἀπο-
3 θάνῃ ὁ ἀνήρ, κατήργηται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός. ἄρα
οὖν ζῶντος τοῦ ἀνδρὸς μοιχαλὶς χρηματίσει, ἐὰν γένηται
ἀνδρὶ ἑτέρῳ, ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνήρ, ἐλευθέρα ἐστὶν ἀπὸ
τοῦ νόμου, τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν μοιχαλίδα, γενομένην ἀν-
4 δρὶ ἑτέρῳ. ὥστε, ἀδελφοί μου, καὶ ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ
νόμῳ διὰ τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ γενέσθαι ὑμᾶς
ἑτέρῳ, τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι, ἵνα καρποφορήσωμεν τῷ
5 Θεῷ. ὅτε γὰρ ἦμεν ἐν τῇ σαρκί, τὰ παθήματα τῶν ἁμαρ-
τιῶν τὰ διὰ τοῦ νόμου ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν εἰς
6 τὸ καρποφορῆσαι τῷ θανάτῳ, νυνὶ δὲ κατηργήθημεν ἀπὸ
τοῦ νόμου, ἀποθανόντες ἐν ᾧ κατειχόμεθα, ὥστε δουλεύειν

ἡμᾶς ἐν καινότητι πνεύματος, καὶ οὐ παλαιότητι γράμμα-
τος. Τί οὖν ἐροῦμεν· ὁ νόμος ἁμαρτία· μὴ γένοιτο, ἀλλὰ 7
τὴν ἁμαρτίαν οὐκ ἔγνων, εἰ μὴ διὰ νόμου, τήν τε γὰρ ἐπι-
θυμίαν οὐκ ᾔδειν, εἰ μὴ ὁ νόμος ἔλεγεν, Οὐκ ἐπιθυμήσεις,
ἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς κατηργά- 8
σατο ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν, χωρὶς γὰρ νόμου ἁμαρτία
νεκρά. ἐγὼ δὲ ἔζων χωρὶς νόμου ποτέ, ἐλθούσης δὲ τῆς ἐν- 9
τολῆς, ἡ ἁμαρτία ἀνέζησεν, ἐγὼ δὲ ἀπέθανον, καὶ εὑρέθη 10
μοι ἡ ἐντολὴ ἡ εἰς ζωὴν αὕτη εἰς θάνατον, ἡ γὰρ ἁμαρτία 11
ἀφορμὴν λαβοῦσα διὰ τῆς ἐντολῆς ἐξηπάτησέν με, καὶ δι'
αὐτῆς ἀπέκτεινεν. ὥστε ὁ μὲν νόμος ἅγιος, καὶ ἡ ἐντολὴ 12
ἁγία καὶ δικαία καὶ ἀγαθή. τὸ οὖν ἀγαθὸν ἐμοὶ ἐγένετο 13
θάνατος· μὴ γένοιτο. ἀλλὰ ἡ ἁμαρτία, ἵνα φανῇ ἁμαρτία,
διὰ τοῦ ἀγαθοῦ μοι κατεργαζομένη θάνατον· – ἵνα γένη-
ται καθ' ὑπερβολὴν ἁμαρτωλὸς ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς οἴδαμεν 14
γὰρ ὅτι ὁ νόμος πνευματικός ἐστιν, ἐγὼ δὲ σάρκινός εἰμι,
πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν. ὃ γὰρ κατεργάζομαι, οὐ 15
γινώσκω, οὐ γὰρ ὃ θέλω, τοῦτο πράσσω, ἀλλ' ὃ μισῶ, τοῦτο
ποιῶ. εἰ δὲ ὃ οὐ θέλω, τοῦτο ποιῶ, σύμφημι τῷ νόμῳ ὅτι 16
καλός. νυνὶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ, ἀλλὰ ἡ ἐν- 17
οικοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία. οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ οἰκεῖ ἐν ἐμοί, 18
τοῦτ' ἔστιν ἐν τῇ σαρκί μου, ἀγαθόν, τὸ γὰρ θέλειν παρά-
κειταί μοι, τὸ δὲ κατεργάζεσθαι τὸ καλὸν οὔ, οὐ γὰρ ὃ 19
θέλω ποιῶ ἀγαθόν, ἀλλὰ ὃ οὐ θέλω κακὸν, τοῦτο πράσσω.
εἰ δὲ ὃ οὐ θέλω ἐγὼ, τοῦτο ποιῶ, οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι 20
αὐτὸ, ἀλλὰ ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία. εὑρίσκω ἄρα τὸν 21
νόμον τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν τὸ καλὸν ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν,
παράκειται. συνήδομαι γὰρ τῷ νόμῳ τοῦ Θεοῦ κατὰ τὸν 22
ἔσω ἄνθρωπον, βλέπω δὲ ἕτερον νόμον ἐν τοῖς μέλεσίν μου 23
ἀντιστρατευόμενον τῷ νόμῳ τοῦ νοός μου, καὶ αἰχμαλωτί-
ζοντά με ἐν τῷ νόμῳ τῆς ἁμαρτίας τῷ ὄντι ἐν τοῖς μέλεσίν
μου. ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος, τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ 24
σώματος τοῦ θανάτου τούτου· χάρις δὲ τῷ Θεῷ διὰ Ἰη- 25
σοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. ἄρα οὖν αὐτὸς ἐγὼ τῷ νοῒ
δουλεύω νόμῳ Θεοῦ, τῇ δὲ σαρκὶ νόμῳ ἁμαρτίας.

8, 2 Οὐδὲν ἄρα νῦν κατάκριμα τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὁ γὰρ
νόμος τοῦ πνεύματος τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἠλευθέ-
ρωσέν σε ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου.
3 τὸ γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου, ἐν ᾧ ἠσθένει διὰ τῆς σαρκός,
ὁ Θεὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν πέμψας ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς ἁ-
μαρτίας καὶ περὶ ἁμαρτίας κατέκρινεν τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ
4 σαρκί, ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν, τοῖς
5 μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. οἱ γὰρ
κατὰ σάρκα ὄντες τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν, οἱ δὲ κατὰ
6 πνεῦμα τὰ τοῦ πνεύματος. τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκὸς
θάνατος, τὸ δὲ φρόνημα τοῦ πνεύματος ζωὴ καὶ εἰρήνη,
7 διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς ἔχθρα εἰς Θεόν, τῷ γὰρ νόμῳ
8 τοῦ Θεοῦ οὐχ ὑποτάσσεται, οὐδὲ γὰρ δύναται, οἱ δὲ ἐν
9 σαρκὶ ὄντες Θεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται. ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ
ἐν σαρκὶ, ἀλλὰ ἐν πνεύματι, εἴπερ Πνεῦμα Θεοῦ οἰκεῖ ἐν
ὑμῖν. εἰ δέ τις Πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν
10 αὐτοῦ. εἰ δὲ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν διὰ
11 ἁμαρτίαν, τὸ δὲ πνεῦμα ζωὴ διὰ δικαιοσύνην. εἰ δὲ τὸ
Πνεῦμα τοῦ ἐγείραντος τὸν Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν ὑ-
μῖν, ὁ ἐγείρας ἐκ νεκρῶν Χριστὸν Ἰησοῦν ζωοποιήσει καὶ τὰ
θνητὰ σώματα ὑμῶν, διὰ τοῦ ἐνοικοῦντος αὐτοῦ Πνεύματος
12 ἐν ὑμῖν. Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, ὀφειλέται ἐσμέν, οὐ τῇ σαρ-
13 κὶ, τοῦ κατὰ σάρκα ζῆν, εἰ γὰρ κατὰ σάρκα ζῆτε, μέλλετε
ἀποθνήσκειν, εἰ δὲ πνεύματι τὰς πράξεις τοῦ σώματος θα-
14 νατοῦτε, ζήσεσθε. ὅσοι γὰρ Πνεύματι Θεοῦ ἄγονται, οὗτοι
15 υἱοὶ εἰσιν Θεοῦ. οὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα δουλίας πάλιν
εἰς φόβον, ἀλλὰ ἐλάβετε πνεῦμα υἱοθεσίας, ἐν ᾧ κράζομεν,
16 Αββα ὁ πατήρ. αὐτὸ τὸ Πνεῦμα συνμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι
17 ἡμῶν, ὅτι ἐσμὲν τέκνα Θεοῦ, εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρονό-
μοι, κληρονόμοι μὲν Θεοῦ, συνκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ,
18 εἴπερ συνπάσχομεν ἵνα καὶ συνδοξασθῶμεν. Λογίζομαι
γὰρ ὅτι οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν
19 μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς. ἡ γὰρ ἀπο-
καραδοκία τῆς κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ Θεοῦ
20 ἀπεκδέχεται, τῇ γὰρ ματαιότητι ἡ κτίσις ὑπετάγη, οὐχ ἑ-

κοῦσα ἀλλὰ διὰ τὸν ὑποτάξαντα, ἐφ᾽ ἑλπίδι, διότι καὶ αὐτὴ 21
ἡ κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλίας τῆς φθορᾶς εἰς
τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ. οἴδα- 22
μεν γὰρ ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει καὶ συνωδίνει ἄχρι
τοῦ νῦν. οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ 23
Πνεύματος ἔχοντες, ἡμεῖς καὶ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς στενάζομεν
υἱοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι, τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ σώματος
ἡμῶν. τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν, ἐλπὶς δὲ βλεπομένη οὐκ 24
ἔστιν ἐλπίς, ὃ γὰρ βλέπει τίς, τί καί ἐλπίζει εἰ δὲ ὃ οὐ βλέ- 25
πομεν ἐλπίζομεν, δι᾽ ὑπομονῆς ἀπεκδεχόμεθα. Ὡσαύτως 26
δὲ καὶ τὸ Πνεῦμα συναντιλαμβάνεται τῇ ἀσθενείᾳ ἡμῶν, τὸ
γὰρ τί προσευξώμεθα καθὸ δεῖ, οὐκ οἴδαμεν, ἀλλὰ αὐτὸ
τὸ πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει στεναγμοῖς ἀλαλήτοις, ὁ δὲ ἐ- 27
ραυνῶν τὰς καρδίας οἶδεν τί τὸ φρόνημα τοῦ Πνεύματος,
ὅτι κατὰ Θεὸν ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἁγίων. οἴδαμεν δὲ ὅτι τοῖς 28
ἀγαπῶσιν τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν, τοῖς κατὰ
πρόθεσιν κλητοῖς οὖσιν. ὅτι οὓς προέγνω, καὶ προώρι- 29
σεν συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι
αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς, οὓς δὲ προώρι- 30
σεν τούτους καὶ ἐκάλεσεν, καὶ οὓς ἐκάλεσεν τούτους καὶ
ἐδικαίωσεν, οὓς δὲ ἐδικαίωσεν, τούτους καὶ ἐδόξασεν Τί 31
οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα· εἰ ὁ Θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ᾽ ἡ-
μῶν· ὅς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ ὑπὲρ ἡμῶν 32
πάντων παρέδωκεν αὐτόν, πῶς οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα
ἡμῖν χαρίσεται· τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν Θεοῦ· Θεὸς 33
ὁ δικαιῶν, τίς ὁ κατακρινῶν· Χριστὸς Ἰησοῦς ὁ ἀποθανών, 34
μᾶλλον δὲ ἐγερθείς, ὅς ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, ὃς καὶ ἐν-
τυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν. τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης 35
τοῦ Χριστοῦ· θλῖψις, ἢ στενοχωρία, ἢ διωγμὸς, ἢ λιμὸς, ἢ
γυμνότης, ἢ κίνδυνος, ἢ μάχαιρα· καθὼς γέγραπται ὅτι 36
Ἕνεκεν σοῦ θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν, ἐλογίσθημεν
ὡς πρόβατα σφαγῆς. ἀλλ᾽ ἐν τούτοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν 37
διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς. πέπεισμαι γὰρ ὅτι οὔτε θά- 38
νατος οὔτε ζωὴ οὔτε ἄγγελοι οὔτε ἀρχαὶ οὔτε ἐνεστῶτα οὔτε
μέλλοντα οὔτε δυνάμεις οὔτε ὕψωμα οὔτε βάθος οὔτε τις 39

κτίσις ἑτέρα δυνήσεται ἡμᾶς χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ
Θεοῦ τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.
9 Ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι, συνμαρτυρού-
2 σης μοι τῆς συνειδήσεώς μου ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, ὅτι λύπη
μοί ἐστιν μεγάλη, καὶ ἀδιάλειπτος ὀδύνη τῇ καρδίᾳ μου.
3 ηὐχόμην γὰρ ἀνάθεμα εἶναι αὐτὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ
ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου, τῶν συγγενῶν μου κατὰ σάρκα,
4 οἵτινές εἰσιν Ἰσραηλεῖται, ὧν ἡ υἱοθεσία καὶ ἡ δόξα καὶ αἱ
διαθῆκαι καὶ ἡ νομοθεσία καὶ ἡ λατρεία καὶ αἱ ἐπαγγελίαι,
5 ὧν οἱ πατέρες, καὶ ἐξ ὧν ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα, ὁ ὢν ἐ-
6 πὶ πάντων, Θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν. οὐχ
οἷον δὲ ὅτι ἐκπέπτωκεν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. οὐ γὰρ πάντες
7 οἱ ἐξ Ἰσραήλ, οὗτοι Ἰσραήλ, οὐδ᾽ ὅτι εἰσὶν σπέρμα Ἀβρα-
άμ, πάντες τέκνα, ἀλλ᾽ Ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρμα.
8 τοῦτ᾽ ἔστιν, οὐ τὰ τέκνα τῆς σαρκὸς, ταῦτα τέκνα τοῦ Θε-
οῦ, ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας λογίζεται εἰς σπέρμα.
9 ἐπαγγελίας γὰρ ὁ λόγος οὗτος, Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐ-
10 λεύσομαι, καὶ ἔσται τῇ Σάρρᾳ υἱός. οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ
καὶ Ῥεβέκκα ἐξ ἑνὸς κοίτην ἔχουσα, Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἡ-
11 μῶν μήπω γὰρ γεννηθέντων, μηδὲ πραξάντων τι ἀγαθὸν ἢ
φαῦλον ἵνα ἡ κατ᾽ ἐκλογὴν πρόθεσις τοῦ Θεοῦ μένῃ, οὐκ
12 ἐξ ἔργων ἀλλ᾽ ἐκ τοῦ καλοῦντος ἐρρέθη αὐτῇ ὅτι Ὁ μεί-
13 ζων δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι. καθὼς γέγραπται, Τὸν Ἰακὼβ
14 ἠγάπησα, τὸν δὲ Ἠσαῦ ἐμίσησα. Τί οὖν ἐροῦμεν· μὴ ἀ-
15 δικία παρὰ τῷ Θεῷ· μὴ γένοιτο. τῷ Μωϋσεῖ γὰρ λέγει,
16 Ἐλεήσω ὃν ἂν ἐλεῶ, καὶ οἰκτειρήσω ὃν ἂν οἰκτείρω ἄρα
οὖν οὐ τοῦ θέλοντος, οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ τοῦ ἐλεῶν-
17 τος Θεοῦ. λέγει γὰρ ἡ γραφὴ τῷ Φαραὼ ὅτι Εἰς αὐτὸ τοῦτο
ἐξήγειρά σε, ὅπως ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν δύναμίν μου, καὶ
18 ὅπως διαγγελῇ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ἄρα οὖν ὃν
19 θέλει ἐλεεῖ, ὃν δὲ θέλει σκληρύνει. Ἐρεῖς μοι, οὖν Τί ἔτι
20 μέμφεται· τῷ γὰρ βουλήματι αὐτοῦ τίς ἀνθέστηκεν ὦ ἄν-
θρωπε, μενοῦνγε σὺ τίς εἶ ὁ ἀνταποκρινόμενος τῷ Θεῷ· μὴ
21 ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι, Τί με ἐποίησας οὕτως· ἢ οὐκ
ἔχει ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ πηλοῦ, ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυρά-

ματος ποιῆσαι ὃ μὲν εἰς τιμὴν σκεῦος, ὃ δὲ εἰς ἀτιμίαν· εἰ 22
δὲ θέλων ὁ Θεὸς ἐνδείξασθαι τὴν ὀργὴν, καὶ γνωρίσαι τὸ δυ-
νατὸν αὐτοῦ, ἤνεγκεν ἐν πολλῇ μακροθυμίᾳ σκεύη ὀργῆς
κατηρτισμένα εἰς ἀπώλειαν, καὶ ἵνα γνωρίσῃ τὸν πλοῦτον 23
τῆς δόξης αὐτοῦ ἐπὶ σκεύη ἐλέους, ἃ προητοίμασεν εἰς δό-
ξαν, οὓς καὶ ἐκάλεσεν ἡμᾶς οὐ μόνον ἐξ Ἰουδαίων ἀλλὰ 24
καὶ ἐξ ἐθνῶν· ὡς καὶ ἐν τῷ Ὡσηὲ λέγει, Καλέσω τὸν οὐ 25
λαόν μου λαόν μου, καὶ τὴν οὐκ ἠγαπημένην ἠγαπημέ-
νην, καὶ ἔσται, ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἐρρέθη αὐτοῖς, Οὐ λαός 26
μου ὑμεῖς, ἐκεῖ κληθήσονται υἱοὶ Θεοῦ ζῶντος. Ἠσαΐας 27
δὲ κράζει ὑπὲρ τοῦ Ἰσραήλ, Ἐὰν ᾖ ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσ-
ραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ ὑπόλειμμα σωθήσεται,
λόγον γὰρ συντελῶν καὶ συντέμνων ποιήσει Κύριος ἐπὶ τῆς 28
γῆς. καὶ καθὼς προείρηκεν Ἠσαΐας, Εἰ μὴ Κύριος Σα- 29
βαὼθ ἐνκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα, ὡς Σόδομα ἂν ἐγενήθημεν
καὶ ὡς Γόμορρα ἂν ὡμοιώθημεν. Τί οὖν ἐροῦμεν· ὅτι ἔ- 30
θνη τὰ μὴ διώκοντα δικαιοσύνην, κατέλαβεν δικαιοσύνην,
δικαιοσύνην δὲ τὴν ἐκ πίστεως, Ἰσραὴλ δὲ, διώκων νό- 31
μον δικαιοσύνης, εἰς νόμον οὐκ ἔφθασεν διατί· ὅτι οὐκ ἐκ 32
πίστεως, ἀλλ᾽ ὡς ἐξ ἔργων προσέκοψαν τῷ λίθῳ τοῦ προσ-
κόμματος, καθὼς γέγραπται, Ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιὼν λίθον 33
προσκόμματος καὶ πέτραν σκανδάλου, καὶ ὁ πιστεύων ἐπ᾽
αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται.

Ἀδελφοί, ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας καὶ ἡ δέησις **10**
πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτῶν εἰς σωτηρίαν. μαρτυρῶ γὰρ 2
αὐτοῖς ὅτι ζῆλον Θεοῦ ἔχουσιν, ἀλλ᾽ οὐ κατ᾽ ἐπίγνωσιν, ἀ- 3
γνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ Θεοῦ, δικαιοσύνην, καὶ τὴν ἰδίαν δι-
καιοσύνην ζητοῦντες στῆσαι, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ οὐχ
ὑπετάγησαν. τέλος γὰρ νόμου Χριστὸς εἰς δικαιοσύνην 4
παντὶ τῷ πιστεύοντι. Μωϋσῆς γὰρ γράφει ὅτι τὴν δικαιο- 5
σύνην τὴν ἐκ νόμου ὁ ποιήσας ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὔτῃ
ἡ δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη οὕτως λέγει, Μὴ εἴπῃς ἐν τῇ 6
καρδίᾳ σου, Τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν· – ἔστιν ἔστι
Χριστὸν ἤ, Τίς καταβήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον· – ἔστιν ἔστι 7
Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀλλὰ τί λέγει· Ἐγγύς σου τὸ ῥῆμά ἐ- 8

στιν, ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου, τοῦτ᾽ ἔστιν τὸ
9 ῥῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσσομεν. ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν
τῷ στόματί σου Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ
10 σου ὅτι ὁ Θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ, καρδίᾳ
γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς
11 σωτηρίαν. λέγει γὰρ ἡ γραφή, Πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ᾽ αὐτῷ οὐ
12 καταισχυνθήσεται. οὐ γάρ ἐστιν διαστολὴ Ἰουδαίου τε καὶ
Ἕλληνος, ὁ γὰρ αὐτὸς Κύριος πάντων, πλουτῶν εἰς πάντας
13 τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτόν. πᾶς γὰρ ὃς ἂν ἐπικαλέσηται
14 τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται. πῶς οὖν ἐπικαλέσωνται εἰς
ὃν οὐκ ἐπίστευσαν· πῶς δὲ πιστεύσωσιν οὗ οὐκ ἤκουσαν·
15 πῶς δὲ ἀκούσονται χωρὶς κηρύσσοντος· πῶς δὲ κηρύξωσιν
ἐὰν μὴ ἀποσταλῶσιν καθὼς γέγραπται, Ὡς ὡραῖοι οἱ πόδες
16 τῶν εὐαγγελιζομένων τὰ ἀγαθά. Ἀλλ᾽ οὐ πάντες ὑπήκου-
σαν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἠσαΐας γὰρ λέγει, Κύριε, τίς ἐπίστευσεν
17 τῇ ἀκοῇ ἡμῶν· ἄρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς, ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ ῥή-
18 ματος Χριστοῦ ἀλλὰ λέγω, Μὴ οὐκ ἤκουσαν· μενοῦνγε,
Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ
19 πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν. ἀλλὰ λέγω,
Μὴ Ἰσραὴλ· οὐκ ἔγνω πρῶτος Μωϋσῆς λέγει, Ἐγὼ παρα-
ζηλώσω ὑμᾶς ἐπ᾽ οὐκ ἔθνει, ἐπ ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργιῶ
20 ὑμᾶς. Ἠσαΐας δὲ ἀποτολμᾷ καὶ λέγει, Εὑρέθην τοῖς ἐμὲ
μὴ ζητοῦσιν, ἐμφανὴς ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσιν
21 πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέγει, Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐξεπέτασα τὰς
χεῖράς μου πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα.
11 Λέγω οὖν, Μὴ ἀπώσατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ· μὴ γέ-
νοιτο. καὶ γὰρ ἐγὼ Ἰσραηλείτης εἰμί, ἐκ σπέρματος Ἀ-
2 βραάμ, φυλῆς Βενϊαμείν. οὐκ ἀπώσατο ὁ Θεὸς τὸν λα-
ὸν αὐτοῦ ὃν προέγνω. ἢ οὐκ οἴδατε ἐν Ἠλείᾳ τί λέγει ἡ
3 γραφή· ὡς ἐντυγχάνει τῷ Θεῷ κατὰ τοῦ Ἰσραήλ, Κύριε,
τοὺς προφήτας σου ἀπέκτειναν, τὰ θυσιαστήριά σου κατέ-
σκαψαν, κἀγὼ ὑπελείφθην μόνος, καὶ ζητοῦσιν τὴν ψυχήν
4 μου. ἀλλὰ τί λέγει αὐτῷ ὁ χρηματισμός· Κατέλιπον ἐμαυ-
τῷ ἑπτακισχιλίους ἄνδρας, οἵτινες οὐκ ἔκαμψαν γόνυ τῇ
5 Βάαλ. οὕτως οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ λεῖμμα κατ᾽ ἐκλογὴν

χάριτος γέγονεν. εἰ δὲ χάριτι, οὐκέτι ἐξ ἔργων, ἐπεὶ ἡ χά- 6
ρις οὐκέτι γίνεται χάρις. τί οὖν· ὃ ἐπιζητεῖ Ἰσραήλ, τοῦτο 7
οὐκ ἐπέτυχεν, ἡ δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐπωρώθη-
σαν, καθάπερ γέγραπται, Ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς πνεῦμα 8
κατανύξεως, ὀφθαλμοὺς τοῦ μὴ βλέπειν, καὶ ὦτα τοῦ μὴ
ἀκούειν, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. καὶ Δαυείδ λέγει, Γε- 9
νηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς παγίδα καὶ εἰς θήραν, καὶ εἰς
σκάνδαλον καὶ εἰς ἀνταπόδομα αὐτοῖς, σκοτισθήτωσαν οἱ 10
ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν, καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν δια-
παντός σύνκαμψον. λέγω οὖν, μὴ ἔπταισαν ἵνα πέσωσιν 11
μὴ γένοιτο, ἀλλὰ τῷ αὐτῶν παραπτώματι ἡ σωτηρία τοῖς
ἔθνεσιν, εἰς τὸ παραζηλῶσαι αὐτούς. εἰ δὲ τὸ παράπτωμα 12
αὐτῶν πλοῦτος κόσμου, καὶ τὸ ἥττημα αὐτῶν πλοῦτος ἐ-
θνῶν, πόσῳ μᾶλλον τὸ πλήρωμα αὐτῶν· Ὑμῖν δὲ λέγω τοῖς 13
ἔθνεσιν. ἐφ᾽ ὅσον μὲν οὖν εἰμι ἐγὼ ἐθνῶν ἀπόστολος, τὴν δι-
ακονίαν μου δοξάζω, εἴπως παραζηλώσω μου τὴν σάρκα, 14
καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν. εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν καταλ- 15
λαγὴ κόσμου, τίς ἡ πρόσλημψις, εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν· εἰ 16
δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἁγία, καὶ τὸ φύραμα, καὶ εἰ ἡ ῥίζα ἁγία, καὶ
οἱ κλάδοι. εἰ δέ τινες τῶν κλάδων ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ 17
ἀγριέλαιος ὢν ἐνεκεντρίσθης ἐν αὐτοῖς, καὶ συνκοινωνὸς
τῆς ῥίζης τῆς πιότητος τῆς ἐλαίας ἐγένου, μὴ κατακαυχῶ 18
τῶν κλάδων, εἰ δὲ κατακαυχᾶσαι, οὐ σὺ τὴν ῥίζαν βαστά-
ζεις ἀλλὰ ἡ ῥίζα σέ. ἐρεῖς οὖν, Ἐξεκλάσθησαν κλάδοι, ἵνα 19
ἐγὼ ἐγκεντρισθῶ. καλῶς, τῇ ἀπιστίᾳ ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ 20
τῇ πίστει ἕστηκας. μὴ ὑψηλὰ φρόνει ἀλλὰ φοβοῦ, εἰ γὰρ 21
ὁ Θεὸς τῶν κατὰ φύσιν κλάδων οὐκ ἐφείσατο, οὐδὲ σοῦ
φείσεται ἴδε οὖν χρηστότητα καὶ ἀποτομίαν Θεοῦ, ἐπὶ μὲν 22
τοὺς πεσόντας, ἀποτομία ἐπὶ δὲ σὲ, χρηστότης θεοῦ, ἐὰν
ἐπιμένῃς τῇ χρηστότητι, ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήσῃ. κἀκεῖ- 23
νοι δέ, ἐὰν μὴ ἐπιμένωσιν τῇ ἀπιστίᾳ, ἐνκεντρισθήσονται,
δυνατὸς γάρ ἐστιν ὁ Θεὸς πάλιν ἐνκεντρίσαι αὐτούς. εἰ 24
γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἐξεκόπης ἀγριελαίου, καὶ παρὰ
φύσιν ἐνεκεντρίσθης εἰς καλλιέλαιον, πόσῳ μᾶλλον οὗτοι,
οἱ κατὰ φύσιν, ἐνκεντρισθήσονται τῇ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ· Οὐ γὰρ 25

θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο, ἵνα μὴ
ἦτε παρ' ἑαυτοῖς φρόνιμοι, ὅτι πώρωσις ἀπὸ μέρους τῷ Ἰσ-
ραὴλ γέγονεν, ἄχρις οὗ τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ,
26 καὶ οὕτως πᾶς Ἰσραὴλ σωθήσεται, καθὼς γέγραπται, Ἥξει
27 ἐκ Σιὼν ὁ ῥυόμενος, ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ, καὶ
αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμοῦ διαθήκη, ὅταν ἀφέλωμαι τὰς ἁ-
28 μαρτίας αὐτῶν. κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον, ἐχθροὶ δι' ὑμᾶς,
29 κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν, ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας, ἀμετα-
30 μέλητα γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλῆσις τοῦ Θεοῦ. ὥσπερ
γὰρ ὑμεῖς ποτὲ ἠπειθήσατε τῷ Θεῷ, νῦν δὲ ἠλεήθητε τῇ
31 τούτων ἀπειθείᾳ, οὕτως καὶ οὗτοι νῦν ἠπείθησαν, τῷ ὑμε-
32 τέρῳ ἐλέει ἵνα καὶ αὐτοὶ νῦν ἐλεηθῶσιν, συνέκλεισεν γὰρ
ὁ Θεὸς τοὺς πάντας εἰς ἀπείθειαν ἵνα τοὺς πάντας ἐλεή-
33 σῃ. Ὦ βάθος πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως Θεοῦ. ὡς
ἀνεξεραύνητα τὰ κρίματα αὐτοῦ, καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ
34 αὐτοῦ. τίς γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου· ἢ τίς σύμβουλος αὐ-
35 τοῦ ἐγένετο· ἢ τίς προέδωκεν αὐτῷ, καὶ ἀνταποδοθήσεται
36 αὐτῷ· ὅτι ἐξ αὐτοῦ καὶ δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα,
αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.
12 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ
Θεοῦ, παραστῆσαι τὰ σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν, ἁγίαν
2 τῷ Θεῷ, εὐάρεστον τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν. καὶ μὴ
συνσχηματίζεσθε τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ μεταμορφοῦσθε τῇ
ἀνακαινώσει τοῦ νοός εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα
3 τοῦ Θεοῦ, τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον. Λέγω
γὰρ, διὰ τῆς χάριτος τῆς δοθείσης μοι, παντὶ τῷ ὄντι ἐν
ὑμῖν, μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν, ἀλλὰ φρονεῖν
εἰς τὸ σωφρονεῖν, ἑκάστῳ ὡς ὁ Θεὸς ἐμέρισεν μέτρον πί-
4 στεως. καθάπερ γὰρ ἐν ἑνὶ σώματι πολλὰ μέλη ἔχομεν, τὰ
5 δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρᾶξιν, οὕτως οἱ πολλοὶ
ἓν σῶμά ἐσμεν ἐν Χριστῷ, τὸ δὲ καθ' εἷς ἀλλήλων μέλη.
6 ἔχοντες δὲ χαρίσματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν
διάφορα, εἴτε προφητείαν κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως,
7 εἴτε διακονίαν, ἐν τῇ διακονίᾳ, εἴτε ὁ διδάσκων, ἐν τῇ δι-
8 δασκαλίᾳ, εἴτε ὁ παρακαλῶν, ἐν τῇ παρακλήσει, ὁ μετα-

διδοὺς ἐν ἁπλότητι, ὁ προϊστάμενος, ἐν σπουδῇ, ὁ ἐλεῶν
ἐν ἱλαρότητι. Ἡ ἀγάπη ἀνυπόκριτος. ἀποστυγοῦντες τὸ 9
πονηρόν, κολλώμενοι τῷ ἀγαθῷ. τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλ- 10
λήλους φιλόστοργοι, τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι, τῇ 11
σπουδῇ μὴ ὀκνηροί, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ Κυρίῳ δου-
λεύοντες, τῇ ἐλπίδι χαίροντες, τῇ θλίψει ὑπομένοντες, τῇ 12
προσευχῇ προσκαρτεροῦντες, ταῖς χρείαις τῶν ἁγίων κοι- 13
νωνοῦντες, τὴν φιλοξενίαν διώκοντες. εὐλογεῖτε τοὺς διώ- 14
κοντας ὑμᾶς, εὐλογεῖτε, καὶ μὴ καταρᾶσθε. χαίρειν μετὰ 15
χαιρόντων, κλαίειν μετὰ κλαιόντων. τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους 16
φρονοῦντες. μὴ τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντες ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς
συναπαγόμενοι. μὴ γίνεσθε φρόνιμοι παρ᾽ ἑαυτοῖς. μη- 17
δενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδιδόντες. προνοούμενοι καλὰ
ἐνώπιον πάντων ἀνθρώπων. εἰ δυνατόν, τὸ ἐξ ὑμῶν μετὰ 18
πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες, μὴ ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες, 19
ἀγαπητοί, ἀλλὰ δότε τόπον τῇ ὀργῇ, γέγραπται γάρ, Ἐμοὶ
ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει Κύριος. ἀλλὰ ἐὰν πει- 20
νᾷ ὁ ἐχθρός σου, ψώμιζε αὐτόν, ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν,
τοῦτο γὰρ ποιῶν, ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κε-
φαλὴν αὐτοῦ. μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ 21
ἀγαθῷ τὸ κακόν.

Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω. οὐ **13**
γὰρ ἔστιν ἐξουσία εἰ μὴ ὑπὸ Θεοῦ, αἱ δὲ οὖσαι ὑπὸ Θεοῦ
τεταγμέναι εἰσίν. ὥστε ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ ἐξουσίᾳ, τῇ 2
τοῦ Θεοῦ διαταγῇ ἀνθέστηκεν, οἱ δὲ ἀνθεστηκότες ἑαυτοῖς
κρίμα λήμψονται. οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ εἰσὶν φόβος τῷ 3
ἀγαθῷ ἔργῳ ἀλλὰ τῷ κακῷ θέλεις δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἐξ-
ουσίαν· τὸ ἀγαθὸν ποίει, καὶ ἕξεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς, Θεοῦ 4
γὰρ διάκονός ἐστιν, σοὶ εἰς τὸ ἀγαθόν. ἐὰν δὲ τὸ κακὸν
ποιῇς, φοβοῦ, οὐ γὰρ εἰκῇ τὴν μάχαιραν φορεῖ, Θεοῦ γὰρ
διάκονός ἐστιν ἔκδικος εἰς ὀργὴν τῷ τὸ κακὸν πράσσοντι.
διὸ ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι, οὐ μόνον διὰ τὴν ὀργήν, ἀλ- 5
λὰ καὶ διὰ τὴν συνείδησιν. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ φόρους 6
τελεῖτε, λειτουργοὶ γὰρ Θεοῦ εἰσιν, εἰς αὐτὸ τοῦτο προσ-
καρτεροῦντες. ἀπόδοτε πᾶσιν τὰς ὀφειλάς, τῷ τὸν φόρον 7

τὸν φόρον, τῷ τὸ τέλος τὸ τέλος, τῷ τὸν φόβον τὸν φόβον,
8 τῷ τὴν τιμὴν τὴν τιμήν. Μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε, εἰ μὴ τὸ
ἀλλήλους, ἀγαπᾶν ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἕτερον, νόμον πεπλή-
9 ρωκεν τὸ γὰρ, Οὐ μοιχεύσεις, οὐ φονεύσεις, οὐ κλέψεις,
οὐκ ἐπιθυμήσεις, καὶ εἴ τις ἑτέρα ἐντολή, ἐν τῷ λόγῳ τού-
τῳ ἀνακεφαλαιοῦται, ἐν τῷ Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς
10 σεαυτόν. ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν οὐκ ἐργάζεται, πλή-
11 ρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη. Καὶ τοῦτο, εἰδότες τὸν καιρόν,
ὅτι ὥρα ἤδη ὑμᾶς ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι, νῦν γὰρ ἐγγύτερον
12 ἡμῶν ἡ σωτηρία ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. ἡ νὺξ προέκοψεν,
ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν, ἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους,
13 ἐνδυσώμεθα δὲ τὰ ὅπλα τοῦ φωτός. ὡς ἐν ἡμέρᾳ, εὐσχη-
μόνως περιπατήσωμεν, μὴ κώμοις καὶ μέθαις, μὴ κοίταις
14 καὶ ἀσελγείαις, μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ. ἀλλὰ ἐνδύσασθε τὸν
Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποι-
εῖσθε, εἰς ἐπιθυμίας.
14 Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει προσλαμβάνεσθε, μὴ εἰς
2 διακρίσεις διαλογισμῶν. ὃς μὲν πιστεύει φαγεῖν πάντα, ὁ
3 δὲ ἀσθενῶν λάχανα ἐσθίει. ὁ ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ
ἐξουθενείτω, ὁ δὲ μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθίοντα μὴ κρινέτω, ὁ Θε-
4 ὸς γὰρ αὐτὸν προσελάβετο. σὺ τίς εἶ ὁ κρίνων ἀλλότριον
οἰκέτην· τῷ ἰδίῳ κυρίῳ στήκει ἢ πίπτει. σταθήσεται δέ,
5 δυνατεῖ γὰρ ὁ κύριος στῆσαι αὐτόν. ὃς μὲν γὰρ κρίνει ἡ-
μέραν παρ' ἡμέραν, ὃς δὲ κρίνει πᾶσαν ἡμέραν. ἕκαστος ἐν
6 τῷ ἰδίῳ νοῒ πληροφορείσθω. ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν, Κυρίῳ
φρονεῖ, καὶ ὁ ἐσθίων Κυρίῳ ἐσθίει, εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ Θεῷ,
καὶ ὁ μὴ ἐσθίων Κυρίῳ οὐκ ἐσθίει, καὶ εὐχαριστεῖ τῷ Θεῷ.
7 οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ ζῇ, καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ ἀποθνῄσκει.
8 ἐάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ Κυρίῳ ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνῄσκωμεν,
τῷ Κυρίῳ ἀποθνῄσκομεν. ἐάν τε οὖν ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνή-
9 σκωμεν, τοῦ κυρίου ἐσμέν. εἰς τοῦτο γὰρ Χριστὸς ἀπέθα-
10 νεν καὶ ἔζησεν ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ. σὺ δὲ
τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου· ἢ καὶ σὺ τί ἐξουθενεῖς τὸν ἀδελ-
φόν σου· πάντες γὰρ παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ θεοῦ
11 γέγραπται γάρ, Ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος, ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν

γόνυ, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται τῷ Θεῷ. ἄρα οὖν 12
ἕκαστος ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ λόγον δώσει τῷ Θεῷ. Μηκέτι 13
οὖν ἀλλήλους κρίνωμεν, ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε μᾶλλον, τὸ
μὴ τιθέναι πρόσκομμα τῷ ἀδελφῷ ἢ σκάνδαλον. οἶδα καὶ 14
πέπεισμαι ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, ὅτι οὐδὲν κοινὸν δι' ἑαυτοῦ, εἰ
μὴ τῷ λογιζομένῳ τι κοινὸν εἶναι, ἐκείνῳ κοινόν. εἰ γὰρ 15
διὰ βρῶμα ὁ ἀδελφός σου λυπεῖται, οὐκέτι κατὰ ἀγάπην
περιπατεῖς. μὴ τῷ βρώματί σου ἐκεῖνον ἀπόλλυε, ὑπὲρ οὗ
Χριστὸς ἀπέθανεν μὴ βλασφημείσθω οὖν ὑμῶν τὸ ἀγαθόν, 16
οὐ γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις, ἀλλὰ 17
δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. ὁ 18
γὰρ ἐν τούτῳ δουλεύων τῷ Χριστῷ εὐάρεστος τῷ Θεῷ, καὶ
δόκιμος τοῖς ἀνθρώποις. ἄρα οὖν τὰ τῆς εἰρήνης διώκο- 19
μεν, καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους. μὴ ἕνεκεν 20
βρώματος κατάλυε τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ. πάντα μὲν καθαρά,
ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ διὰ προσκόμματος ἐσθίοντι.
καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα μηδὲ πιεῖν οἶνον μηδὲ ἐν ᾧ ὁ ἀ- 21
δελφός σου προσκόπτει σὺ πίστιν ἣν ἔχεις κατὰ σεαυτὸν 22
ἔχε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. μακάριος ὁ μὴ κρίνων ἑαυτὸν ἐν ᾧ
δοκιμάζει. ὁ δὲ διακρινόμενος, ἐὰν φάγῃ κατακέκριται, 23
ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως, πᾶν δὲ ὃ οὐκ ἐκ πίστεως ἁμαρτία ἐστίν.
Ὀφείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυ- **15**
νάτων βαστάζειν, καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν. ἕκαστος ἡμῶν 2
τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν. καὶ 3
γὰρ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρεσεν, ἀλλὰ καθὼς γέγραπται,
Οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε ἐπέπεσαν ἐπ' ἐμέ. ὅσα 4
γὰρ προεγράφη, εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν ἐγράφη ἵνα
διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ διὰ τῆς παρακλήσεως τῶν γραφῶν
τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν. ὁ δὲ Θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς πα- 5
ρακλήσεως δῴη ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ
Χριστὸν Ἰησοῦν, ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν ἑνὶ στόματι δοξάζητε 6
τὸν Θεὸν καὶ πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. διὸ 7
προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς προσε-
λάβετο ὑμᾶς, εἰς δόξαν τοῦ Θεοῦ. λέγω γὰρ Χριστὸν δι- 8
άκονον γεγενῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας Θεοῦ, εἰς τὸ

9 βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων, τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ
ἐλέους δοξάσαι τὸν θεόν, καθὼς γέγραπται, Διὰ τοῦτο ἐξ-
ομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσιν καὶ τῷ ὀνοματί σου ψαλῶ.
10 καὶ πάλιν λέγει, Εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.
11 καὶ πάλιν, Αἰνεῖτε πάντα τὰ ἔθνη, τὸν Κύριον καὶ ἐπαινε-
12 σάτωσαν αὐτὸν πάντες οἱ λαοί. καὶ πάλιν Ἠσαΐας λέγει,
Ἔσται ἡ ῥίζα τοῦ Ἰεσσαί, καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν,
13 ἐπ᾽ αὐτῷ ἔθνη ἐλπιοῦσιν. ὁ δὲ Θεὸς τῆς ἐλπίδος πληρώ-
σαι ὑμᾶς πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης ἐν τῷ πιστεύειν, εἰς
τὸ περισσεύειν ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν δυνάμει Πνεύματος
14 Ἁγίου. Πέπεισμαι δέ, ἀδελφοί μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ ὑ-
μῶν, ὅτι καὶ αὐτοὶ μεστοί ἐστε ἀγαθωσύνης, πεπληρωμένοι
πάσης τῆς γνώσεως, δυνάμενοι καὶ ἀλλήλους νουθετεῖν.
15 τολμηρότερον δὲ ἔγραψα ὑμῖν, ἀπὸ μέρους, ὡς ἐπαναμι-
μνήσκων ὑμᾶς διὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι ἀπὸ τοῦ
16 Θεοῦ, εἰς τὸ εἶναί με λειτουργὸν Χριστοῦ Ἰησοῦ εἰς τὰ ἔ-
θνη, ἱερουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἵνα γένηται ἡ
προσφορὰ τῶν ἐθνῶν εὐπρόσδεκτος, ἡγιασμένη ἐν Πνεύ-
17 ματι Ἁγίῳ. ἔχω οὖν τὴν καύχησιν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τὰ
18 πρὸς τὸν Θεόν, οὐ γὰρ τολμήσω τι λαλεῖν ὧν οὐ κατειργά-
σατο Χριστὸς δι᾽ ἐμοῦ, εἰς ὑπακοὴν ἐθνῶν, λόγῳ καὶ ἔργῳ,
19 ἐν δυνάμει σημείων καὶ τεράτων, ἐν δυνάμει Πνεύματος
Θεοῦ, ὥστε με ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ μέχρι τοῦ Ἰλ-
20 λυρικοῦ πεπληρωκέναι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, οὕτως
δὲ φιλοτιμούμενον εὐαγγελίζεσθαι, οὐχ ὅπου ὠνομάσθη
21 Χριστός, ἵνα μὴ ἐπ᾽ ἀλλότριον θεμέλιον οἰκοδομῶ, ἀλλὰ,
καθὼς γέγραπται, Οἷς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ ὄψονται,
22 καὶ οἳ οὐκ ἀκηκόασιν συνήσουσιν Διὸ καὶ ἐνεκοπτόμην τὰ
23 πολλὰ τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, νυνὶ δὲ μηκέτι τόπον ἔχων
ἐν τοῖς κλίμασι τούτοις, ἐπιποθίαν δὲ ἔχων τοῦ ἐλθεῖν πρὸς
24 ὑμᾶς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, ὡς ἂν πορεύωμαι εἰς τὴν Σπανίαν,
ἐλπίζω γὰρ διαπορευόμενος θεάσασθαι ὑμας. καὶ ὑφ᾽ ὑμῶν
προπεμφθῆναι ἐκεῖ, ἐὰν ὑμῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλη-
25 σθῶ. νυνὶ δὲ πορεύομαι εἰς Ἰερουσαλὴμ, διακονῶν τοῖς
26 ἁγίοις. ηὐδόκησαν γὰρ Μακεδονία καὶ Ἀχαΐα κοινωνίαν

τινὰ ποιήσασθαι εἰς τοὺς πτωχοὺς τῶν ἁγίων τῶν ἐν Ἰερου-
σαλήμ. ηὐδόκησαν γάρ, καὶ ὀφειλέται εἰσὶν. αὐτῶν εἰ γὰρ 27
τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν, ἐκοινώνησαν τὰ ἔθνη, ὀφείλουσιν
καὶ ἐν τοῖς σαρκικοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς. τοῦτο οὖν ἐ- 28
πιτελέσας, καὶ σφραγισάμενος αὐτοῖς τὸν καρπὸν τοῦτον,
ἀπελεύσομαι δι᾽ ὑμῶν εἰς Σπανίαν. οἶδα δὲ ὅτι ἐρχόμε- 29
νος πρὸς ὑμᾶς ἐν πληρώματι εὐλογίας Χριστοῦ ἐλεύσομαι.
Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ 30
Χριστοῦ, καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ Πνεύματος, συναγωνίσα-
σθαί μοι ἐν ταῖς προσευχαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα 31
ῥυσθῶ ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ ἡ διακονία
μου ἡ εἰς Ἰερουσαλὴμ εὐπρόσδεκτος τοῖς ἁγίοις, γένηται
ἵνα ἐλθὼν ἐν χαρᾷ πρὸς ὑμᾶς διὰ θελήματος Θεοῦ, συν- 32
αναπαύσωμαι ὑμῖν. ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης μετὰ πάντων 33
ὑμῶν, ἀμήν.

Συνίστημι δὲ ὑμῖν Φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν, οὖσαν δι- **16**
άκονον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κενχρεαῖς, ἵνα αὐτὴν προσ- 2
δέξησθε ἐν Κυρίῳ ἀξίως τῶν ἁγίων, καὶ παραστῆτε αὐτῇ ἐν
ᾧ ἂν ὑμῶν χρῄζῃ πράγματι, καὶ γὰρ αὐτὴ προστάτις πολ-
λῶν ἐγενήθη, καὶ ἐμοῦ. αὐτοῦ Ἀσπάσασθε Πρίσκαν καὶ 3
Ἀκύλαν τοὺς συνεργούς μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, οἵτινες ὑ- 4
πὲρ τῆς ψυχῆς μου τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν, οἷς
οὐκ ἐγὼ μόνος εὐχαριστῶ, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι
τῶν ἐθνῶν, καὶ τὴν κατ᾽ οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. ἀσπά- 5
σασθε Ἐπαίνετον τὸν ἀγαπητόν μου, ὅς ἐστιν ἀπαρχὴ τῆς
Ἀσίας εἰς Χριστόν. ἀσπάσασθε Μαρίαμ, ἥτις πολλὰ ἐ- 6
κοπίασεν εἰς ὑμᾶς. ἀσπάσασθε Ἀνδρόνικον καὶ Ἰουνιᾶν 7
τοὺς συγγενεῖς μου καὶ συναιχμαλώτους μου, οἵτινές εἰσιν
ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις, οἳ καὶ πρὸ ἐμοῦ γέγοναν ἐν
Χριστῷ. ἀσπάσασθε Ἀμπλιᾶτον τὸν ἀγαπητόν μου ἐν Κυ- 8
ρίῳ. ἀσπάσασθε Οὐρβανὸν τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν Χριστῷ, 9
καὶ Στάχυν τὸν ἀγαπητόν μου. ἀσπάσασθε Ἀπελλῆν τὸν 10
δόκιμον ἐν Χριστῷ. ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ἀριστοβούλου.
ἀσπάσασθε Ἡρῳδίωνα τὸν συγγενῆ μου. ἀσπάσασθε τοὺς 11
ἐκ τῶν Ναρκίσσου, τοὺς ὄντας ἐν Κυρίῳ. ἀσπάσασθε Τρύ- 12

φαιναν καὶ Τρυφῶσαν τὰς κοπιώσας ἐν Κυρίῳ. ἀσπάσασθε
Περσίδα τὴν ἀγαπητήν, ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν Κυρίῳ.
13 ἀσπάσασθε Ῥοῦφον τὸν ἐκλεκτὸν ἐν Κυρίῳ, καὶ τὴν μη-
14 τέρα αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ. ἀσπάσασθε Ἀσύνκριτον, Φλέγοντα,
Ἑρμῆν, Πατροβᾶν, Ἑρμᾶν καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς ἀδελφούς.
15 ἀσπάσασθε Φιλόλογον καὶ Ἰουλίαν, Νηρέα καὶ τὴν ἀδελ-
φὴν αὐτοῦ, καὶ Ὀλυμπᾶν, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἁ-
16 γίους. ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ. ἀσπάζον-
17 ται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι πᾶσαι τοῦ Χριστοῦ. Παρακαλῶ δὲ
ὑμᾶς, ἀδελφοί, σκοπεῖν τοὺς τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάν-
δαλα, παρὰ τὴν διδαχὴν ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε, ποιοῦντας, καὶ
18 ἐκκλίνετε ἀπ' αὐτῶν. οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Χρι-
στῷ οὐ δουλεύουσιν, ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν κοιλίᾳ, καὶ διὰ τῆς
χρηστολογίας καὶ εὐλογίας ἐξαπατῶσιν τὰς καρδίας τῶν ἀ-
19 κάκων. ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ εἰς πάντας ἀφίκετο. ἐ᾽φ ὑμῖν,
οὖν χαίρω θέλω δὲ ὑμᾶς σοφοὺς εἶναι εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀκε-
20 ραίους δὲ εἰς τὸ κακόν. ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης συντρίψει
τὸν Σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν τάχει. Ἡ χάρις τοῦ
21 Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ μεθ' ὑμῶν. Ἀσπάζεται ὑμᾶς Τιμόθεος
ὁ συνεργός μου, καὶ Λούκιος καὶ Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος οἱ
22 συγγενεῖς μου. ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἐγὼ Τέρτιος, ὁ γράψας
23 τὴν ἐπιστολὴν, ἐν Κυρίῳ. ἀσπάζεται ὑμᾶς Γάϊος ὁ ξένος
μου καὶ ὅλης. τῆς ἐκκλησίας ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἔραστος
25 ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως, καὶ Κούαρτος ὁ ἀδελφός. Τῷ
δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίξαι κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου καὶ
τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ ἀποκάλυψιν μυστηρίου
26 χρόνοις αἰωνίοις σεσιγημένου φανερωθέντος δὲ νῦν διά τε
γραφῶν προφητικῶν, κατ' ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου Θεοῦ, εἰς
27 ὑπακοὴν πίστεως εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέντος, μόνῳ
σοφῷ Θεῷ, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας.
τῶν αἰώνων ἀμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ

Παῦλος κλητὸς ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήμα- **1**
τος Θεοῦ, καὶ Σωσθένης ὁ ἀδελφός, τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ 2
τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ, ἡγιασμένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, κλη-
τοῖς ἁγίοις, σὺν πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν παντὶ τόπῳ, αὐτῶν καὶ ἡ-
μῶν, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ 3
Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου πάντοτε 4
περὶ ὑμῶν, ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν Χρι-
στῷ Ἰησοῦ, ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ 5
λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει, καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ Χριστοῦ 6
ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν, ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν μηδενὶ 7
χαρίσματι, ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς ἕως τέλους, 8
ἀνεγκλήτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ. πιστὸς ὁ Θεός, δι᾽ οὗ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ 9
υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Παρακα- 10
λῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ᾖ ἐν
ὑμῖν σχίσματα, ἦτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῒ καὶ
ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελ- 11
φοί μου, ὑπὸ τῶν Χλόης ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν εἰσιν λέγω δὲ 12
τοῦτο, ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει, Ἐγὼ μέν εἰμι Παύλου, Ἐγὼ
δὲ Ἀπολλῶ, Ἐγὼ δὲ Κηφᾶ, Ἐγὼ δὲ Χριστοῦ. μεμέρισται 13
ὁ Χριστός· μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν, ἢ εἰς τὸ ὄ-
νομα Παύλου ἐβαπτίσθητε· εὐχαριστῶ ὅτι οὐδένα ὑμῶν 14
ἐβάπτισα, εἰ μὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον, ἵνα μή τις εἴπῃ ὅτι εἰς 15
τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβαπτίσθητε ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ 16
οἶκον, λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. οὐ γὰρ ἀ- 17
πέστειλέν με Χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλὰ εὐαγγελίζεσθαι, οὐκ

ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ.
18 Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία
19 ἐστίν τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν δύναμις Θεοῦ ἐστιν γέγρα-
πται γάρ, Ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν σύνεσιν
20 τῶν συνετῶν ἀθετήσω. ποῦ σοφός· ποῦ γραμματεύς· ποῦ
συζητητὴς τοῦ αἰῶνος τούτου· οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ Θεὸς τὴν
21 σοφίαν τοῦ κόσμου ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ Θεοῦ οὐκ
ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν Θεόν, εὐδόκησεν ὁ Θεὸς
διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σῶσαι τοὺς πιστεύοντας.
22 ἐπειδὴ καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖα αἰτοῦσιν καὶ Ἕλληνες σοφίαν
23 ζητοῦσιν, ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον, Ἰ-
24 ουδαίοις μὲν σκάνδαλον, ἔθνεσιν δὲ μωρίαν, αὐτοῖς δὲ τοῖς
κλητοῖς, Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησιν Χριστὸν Θεοῦ δύναμιν
25 καὶ Θεοῦ σοφίαν, ὅτι τὸ μωρὸν τοῦ Θεοῦ σοφώτερον τῶν
ἀνθρώπων ἐστίν καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ Θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν
26 ἀνθρώπων. Βλέπετε γὰρ τὴν κλῆσιν ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι
οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολ-
27 λοὶ εὐγενεῖς, ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς,
ἵνα καταισχύνῃ, τοὺς σοφούς, καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου
28 ἐξελέξατο ὁ Θεὸς, ἵνα καταισχύνῃ τὰ ἰσχυρά, καὶ τὰ ἀγενῆ
τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξελέξατο ὁ Θεός, τὰ μὴ
29 ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ, ὅπως μὴ καυχήσηται πᾶσα
30 σὰρξ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη σοφία ἡμῖν ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε
31 καὶ ἁγιασμὸς, καὶ ἀπολύτρωσις, ἵνα καθὼς γέγραπται, Ὁ
καυχώμενος, ἐν Κυρίῳ καυχάσθω.
2 Κἀγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ' ὑπερ-
οχὴν λόγου ἢ σοφίας καταγγέλλων ὑμῖν τὸ μυστήριον τοῦ
2 Θεοῦ. οὐ γὰρ ἔκρινά εἰδέναι τι ἐν ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦν
3 Χριστὸν, καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον. κἀγὼ ἐν ἀσθενείᾳ καὶ
4 ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς. καὶ
ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου οὐκ ἐν πειθοῖς σοφίας
5 λόγοις, ἀλλ' ἐν ἀποδείξει πνεύματος καὶ δυνάμεως, ἵνα ἡ
πίστις ὑμῶν μὴ ᾖ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων ἀλλ' ἐν δυνάμει Θε-
6 οῦ. Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ οὐ

τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου,
τῶν καταργουμένων, ἀλλὰ λαλοῦμεν Θεοῦ σοφίαν ἐν μυ- 7
στηρίῳ, τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἣν προώρισεν ὁ Θεὸς πρὸ
τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν, ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ 8
αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν, εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν Κύ-
ριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν. ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, Ἃ 9
ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν καὶ οὖς οὐκ ἤκουσεν καὶ ἐπὶ καρδίαν
ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἡτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν
αὐτόν. ἡμῖν δὲ ἀπεκάλυψεν ὁ Θεὸς διὰ τοῦ πνεύματος 10
τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐραυνᾷ καὶ τὰ βάθη τοῦ Θεοῦ. τίς 11
γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ
ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ· οὕτως καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ οὐδεὶς ἔγνω-
κεν εἰ μὴ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα 12
τοῦ κόσμου ἐλάβομεν ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἵνα
εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν. ἃ καὶ λαλοῦ- 13
μεν, οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ᾽ ἐν
διδακτοῖς Πνεύματος πνευματικοῖς πνευματικὰ συνκρίνον-
τες. ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ Πνεύματος 14
τοῦ Θεοῦ, μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστιν καὶ οὐ δύναται γνῶναι,
ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται, ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρί- 15
νει πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ᾽ οὐδενὸς ἀνακρίνεται. τίς γὰρ ἔγνω 16
νοῦν Κυρίου, ὃς συμβιβάσει αὐτόν· ἡμεῖς δὲ νοῦν Χριστοῦ
ἔχομεν.

Κἀγώ ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην λαλῆσαι ὑμῖν ὡς πνευ- **3**
ματικοῖς, ἀλλ᾽ ὡς σαρκίνοις, ὡς νηπίοις ἐν Χριστῷ. γάλα 2
ὑμᾶς ἐπότισα, οὐ βρῶμα, οὔπω γὰρ ἐδύνασθε, ἀλλ᾽ οὐδὲ
ἔτι νῦν δύνασθε, ἔτι γὰρ σαρκικοί ἐστε, ὅπου γὰρ ἐν ὑ- 3
μῖν ζῆλος καὶ ἔρις οὐχὶ σαρκικοί ἐστε, καὶ κατὰ ἄνθρωπον
περιπατεῖτε· ὅταν γὰρ λέγῃ τις, Ἐγὼ μέν εἰμι Παύλου, ἕ- 4
τερος δέ, Ἐγὼ Ἀπολλῶ, οὐκ ἄνθρωποί ἐστε· τί οὖν ἐστιν 5
Απολλώς· τί δέ ἐστιν Ἰαυλ῀ος· διάκονοι δι᾽ ὧν ἐπιστεύσατε,
καὶ ἑκάστῳ ὡς ὁ Κύριος ἔδωκεν, ἐγὼ ἐφύτευσα, Ἀπολλῶς 6
ἐπότισεν, ἀλλὰ ὁ Θεὸς ηὔξανεν. ὥστε οὔτε ὁ φυτεύων ἐστίν 7
τι οὔτε ὁ ποτίζων, ἀλλ᾽ ὁ αὐξάνων Θεός. ὁ φυτεύων δὲ καὶ 8
ὁ ποτίζων ἕν εἰσιν, ἕκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν λήμψεται

9 κατὰ τὸν ἴδιον κόπον. Θεοῦ γάρ ἐσμεν συνεργοί, Θεοῦ
10 γεώργιον, Θεοῦ οἰκοδομή ἐστε. Κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ
τὴν δοθεῖσάν μοι, ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον ἔθηκα ἄλ-
λος δὲ ἐποικοδομεῖ. ἕκαστος δὲ βλεπέτω πῶς ἐποικοδομεῖ.
11 θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμε-
12 νον, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς Χριστός. εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν
θεμέλιον χρυσίον ἀργύριον λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον,
13 καλάμην, ἑκάστου τὸ ἔργον φανερὸν γενήσεται, ἡ γὰρ ἡ-
μέρα δηλώσει, ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται, καὶ ἑκάστου τὸ
14 ἔργον ὁποῖόν ἐστιν τὸ πῦρ αὐτὸ δοκιμάσει. εἴ τινος τὸ
15 ἔργον μενεῖ ὃ ἐποικοδόμησεν μισθὸν λήμψεται, εἴ τινος
τὸ ἔργον κατακαήσεται, ζημιωθήσεται, αὐτὸς δὲ σωθήσε-
16 ται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός. Οὐκ οἴδατε ὅτι ναὸς Θεοῦ
17 ἐστε, καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν· εἴ τις τὸν
ναὸν τοῦ Θεοῦ φθείρει, φθερεῖ τοῦτον ὁ Θεός, ὁ γὰρ ναὸς
18 τοῦ Θεοῦ ἅγιός ἐστιν, οἵτινές ἐστε ὑμεῖς. Μηδεὶς ἑαυτὸν
ἐξαπατάτω, εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι
19 τούτῳ, μωρὸς γενέσθω, ἵνα γένηται σοφός. ἡ γὰρ σοφία
τοῦ κόσμου τούτου μωρία παρὰ τῷ Θεῷ ἐστιν γέγραπται
γάρ, Ὁ δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν.
20 καὶ πάλιν, Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν,
21 ὅτι εἰσὶν μάταιοι. ὥστε μηδεὶς καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις,
22 πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστιν, εἴτε Παῦλος, εἴτε Ἀπολλῶς, εἴτε
Κηφᾶς, εἴτε κόσμος, εἴτε ζωὴ, εἴτε θάνατος, εἴτε ἐνεστῶτα,
23 εἴτε μέλλοντα, πάντα ὑμῶν ὑμεῖς δὲ Χριστοῦ, Χριστὸς δὲ
Θεοῦ.

4 Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἄνθρωπος ὡς ὑπηρέτας Χριστοῦ
2 καὶ οἰκονόμους μυστηρίων Θεοῦ. ὧδε λοιπὸν, ζητεῖται
3 ἐν τοῖς οἰκονόμοις, ἵνα πιστός τις εὑρεθῇ. ἐμοὶ δὲ εἰς ἐ-
λάχιστόν ἐστιν ἵνα ὑφ᾽ ὑμῶν ἀνακριθῶ, ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης
4 ἡμέρας, ἀλλ᾽ οὐδὲ ἐμαυτὸν ἀνακρίνω. οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ
σύνοιδα, ἀλλ᾽ οὐκ ἐν τούτῳ δεδικαίωμαι, ὁ δὲ ἀνακρίνων
5 με Κύριός ἐστιν. ὥστε μὴ πρὸ καιροῦ τι κρίνετε, ἕως ἂν
ἔλθῃ ὁ Κύριος, ὃς καὶ φωτίσει τὰ κρυπτὰ τοῦ σκότους, καὶ
φανερώσει τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν, καὶ τότε ὁ ἔπαινος γε-

νήσεται ἑκάστῳ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ. Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετε- 6
σχημάτισα εἰς ἐμαυτὸν καὶ Ἀπολλῶν δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν
μάθητε τὸ μὴ ὑπὲρ ἃ γέγραπται ἵνα μὴ εἷς ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς
φυσιοῦσθε κατὰ τοῦ ἑτέρου. τίς γάρ σε διακρίνει· τί δὲ 7
ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες· εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς μὴ
λαβών· ἤδη κεκορεσμένοι ἐστέ, ἤδη ἐπλουτήσατε, χωρὶς 8
ἡμῶν ἐβασιλεύσατε, καὶ ὄφελόν γε ἐβασιλεύσατε, ἵνα καὶ
ἡμεῖς ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν. δοκῶ γάρ, ὁ Θεὸς ἡμᾶς 9
τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν ὡς ἐπιθανατίους, ὅτι
θέατρον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώ-
ποις. ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χρι- 10
στῷ, ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί, ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς
δὲ ἄτιμοι. ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πεινῶμεν, καὶ διψῶ- 11
μεν, καὶ γυμνιτεύομεν καὶ κολαφιζόμεθα, καὶ ἀστατοῦμεν
καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσίν, λοιδορούμε- 12
νοι εὐλογοῦμεν, διωκόμενοι ἀνεχόμεθα, δυσφημούμενοι 13
παρακαλοῦμεν, ὡς περικαθάρματα τοῦ κόσμου ἐγενήθη-
μεν, πάντων περίψημα, ἕως ἄρτι. Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς 14
γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ νουθετῶν ἐὰν 15
γὰρ μυρίους παιδαγωγοὺς ἔχητε ἐν Χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολ-
λοὺς πατέρας, ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου
ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταί μου 16
γίνεσθε. διὰ τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον, ὅς ἐστίν μου 17
τέκνον ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν Κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει
τὰς ὁδούς μου τὰς ἐν Χριστῷ, Ἰησοῦ καθὼς πανταχοῦ ἐν
πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω. ὡς μὴ ἐρχομένου δέ μου πρὸς 18
ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν τινες. ἐλεύσομαι δὲ ταχέως πρὸς ὑ- 19
μᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ γνώσομαι οὐ τὸν λόγον τῶν
πεφυσιωμένων, ἀλλὰ τὴν δύναμιν. οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βα- 20
σιλεία τοῦ Θεοῦ ἀλλ' ἐν δυνάμει. τί θέλετε· ἐν ῥάβδῳ ἔλθω 21
πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ πνεύματί τε πραΰτητος

Ὅλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ τοιαύτη πορνεία, **5**
ἥτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ πατρὸς ἔ-
χειν. καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι ἐστέ, καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπεν- 2
θήσατε, ἵνα ἀρθῇ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο πράξας

3 ἐγὼ μὲν γάρ ἀπὼν τῷ σώματι παρὼν δὲ τῷ πνεύματι, ἤδη
4 κέκρικα ὡς παρών, τὸν οὕτως τοῦτο κατεργασάμενον, ἐν
τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ
ἐμοῦ πνεύματος σὺν τῇ δυνάμει τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
5 παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ Σατανᾷ εἰς ὄλεθρον τῆς σαρ-
κός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.
6 Οὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν. οὐκ οἴδατε ὅτι μικρὰ ζύμη ὅ-
7 λον τὸ φύραμα ζυμοῖ· ἐκκαθάρατε τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα
ἦτε νέον φύραμα, καθώς ἐστε ἄζυμοι. καὶ γὰρ τὸ πάσχα
8 ἡμῶν ἐτύθη Χριστός, ὥστε ἑορτάζωμεν, μὴ ἐν ζύμῃ πα-
λαιᾷ, μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλ᾽ ἐν ἀζύμοις
9 εἰλικρινίας καὶ ἀληθείας. Ἔγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ
10 μὴ συναναμίγνυσθαι πόρνοις, οὐ πάντως τοῖς πόρνοις τοῦ
κόσμου τούτου ἢ τοῖς πλεονέκταις, καὶ ἅρπαξιν, ἢ εἰδωλο-
11 λάτραις, ἐπεὶ ὠφείλετε ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν. νῦν
δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι, ἐάν τις ἀδελφὸς ὀ-
νομαζόμενος ᾖ πόρνος, ἢ πλεονέκτης, ἢ εἰδωλολάτρης, ἢ
λοίδορος, ἢ μέθυσος ἢ ἅρπαξ, τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν.
12 τί γάρ μοι τοὺς ἔξω κρίνειν· οὐχὶ τοὺς ἔσω ὑμεῖς κρίνετε·
13 τοὺς δὲ ἔξω ὁ Θεὸς κρινεῖ. ἐξάρατε τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν
αὐτῶν.

6 Τολμᾷ τις ὑμῶν, πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον, κρίνε-
2 σθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἁγίων· ἢ οὐκ οἴδατε
ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον κρινοῦσιν καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται
3 ὁ κόσμος, ἀνάξιοί ἐστε κριτηρίων ἐλαχίστων· οὐκ οἴδατε
4 ὅτι ἀγγέλους κρινοῦμεν· μήτιγε βιωτικά· βιωτικὰ μὲν οὖν
κριτήρια ἐὰν ἔχητε, τοὺς ἐξουθενημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ,
5 τούτους καθίζετε· πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω. οὕτως οὐκ
ἔνι ἐν ὑμῖν οὐδεὶς σοφὸς ὃς δυνήσεται διακρῖναι ἀνὰ μέσον
6 τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνε-
7 ται, καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων· ἤδη μὲν ὅλως ἥττημα ὑμῖν
ἐστιν ὅτι κρίματα ἔχετε μεθ᾽ ἑαυτῶν. διατί οὐχὶ μᾶλλον
8 ἀδικεῖσθε· διατί οὐχὶ μᾶλλον ἀποστερεῖσθε· ἀλλὰ ὑμεῖς
9 ἀδικεῖτε καὶ ἀποστερεῖτε, καὶ τοῦτο ἀδελφούς. ἢ οὐκ οἴ-
δατε ὅτι ἄδικοι Θεοῦ βασιλείαν οὐ κληρονομήσουσιν μὴ

πλανᾶσθε, οὔτε πόρνοι, οὔτε εἰδωλολάτραι, οὔτε μοιχοὶ,
οὔτε μαλακοὶ, οὔτε ἀρσενοκοῖται, οὔτε κλέπται, οὔτε πλε- 10
ονέκται, οὐ μέθυσοι, οὐ λοίδοροι, οὐχ ἅρπαγες, βασιλείαν
Θεοῦ κληρονομήσουσιν καὶ ταῦτά τινες ἦτε, ἀλλὰ ἀπελού- 11
σασθε, ἀλλὰ ἡγιάσθητε, ἀλλὰ ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι
τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, Χριστοῦ καὶ ἐν τῷ Πνεύματι τοῦ Θεοῦ
ἡμῶν. Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει, πάντα 12
μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπό τινος. τὰ 13
βρώματα τῇ κοιλίᾳ, καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν, ὁ δὲ Θεὸς
καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει. τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορ-
νείᾳ, ἀλλὰ τῷ Κυρίῳ, καὶ ὁ Κύριος τῷ σώματι, ὁ δὲ Θεὸς 14
καὶ τὸν Κύριον ἤγειρεν καὶ ἡμᾶς ἐξεγερεῖ διὰ τῆς δυνάμεως
αὐτοῦ. οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη Χριστοῦ ἐ- 15
στιν· ἄρας οὖν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ ποιήσω πόρνης μέλη·
μὴ γένοιτο. ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι ὁ κολλώμενος τῇ πόρνῃ ἓν 16
σῶμά ἐστιν· Ἔσονται γάρ, φησίν, οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.
ὁ δὲ κολλώμενος τῷ Κυρίῳ ἓν πνεῦμά ἐστιν φεύγετε τὴν 17, 18
πορνείαν. πᾶν ἁμάρτημα ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἄνθρωπος ἐκτὸς
τοῦ σώματός ἐστιν, ὁ δὲ πορνεύων εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρ-
τάνει. ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν 19
Ἁγίου Πνεύματός ἐστιν, οὗ ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ· καὶ οὐκ ἐστὲ
ἑαυτῶν, ἠγοράσθητε γὰρ τιμῆς, δοξάσατε δὴ τὸν Θεὸν ἐν 20
τῷ σώματι ὑμῶν,

Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατε καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἅ- **7**
πτεσθαι. διὰ δὲ τὰς πορνείας ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα 2
ἐχέτω, καὶ ἑκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω. τῇ γυναικὶ ὁ 3
ἀνὴρ τὴν ὀφειλὴν ἀποδιδότω, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀν-
δρί. ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλὰ ὁ 4
ἀνήρ, ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσι-
άζει, ἀλλὰ ἡ γυνή. μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους, εἰ μήτι ἂν 5
ἐκ συμφώνου πρὸς καιρὸν, ἵνα σχολάσητε τῇ προσευχῇ,
καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἦτε ἵνα μή πειράζῃ ὑμᾶς ὁ Σατανᾶς
διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν. τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην, 6
οὐ κατ' ἐπιταγήν. θέλω δὲ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ 7
ἐμαυτόν, ἀλλὰ ἕκαστος ἴδιον ἔχει χάρισμα ἐκ Θεοῦ, ὁ μὲν

8 οὕτως, ὁ δὲ οὕτως. Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις,
9 καλὸν αὐτοῖς ἐὰν μείνωσιν ὡς κἀγώ. εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύ-
10 ονται γαμησάτωσαν, κρεῖττον γάρ ἐστιν τοῖς δὲ γεγαμη-
κόσιν παραγγέλλω, οὐκ ἐγὼ ἀλλὰ ὁ Κύριος, γυναῖκα ἀπὸ
11 ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι – ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ, μενέτω ἄγα-
12 μος, ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω, – καὶ ἄνδρα γυναῖκα τοῖς
δὲ λοιποῖς λέγω, ἐγώ οὐχ ὁ Κύριος, εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα
ἔχει ἄπιστον, καὶ αὕτη συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ᾽ αὐτοῦ, μὴ ἀ-
13 φιέτω αὐτήν. καὶ γυνὴ ἥτις εἴ τις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον, καὶ
οὗτος συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ᾽ αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω τὸν ἄνδρα
14 ἡγίασται γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἐν τῇ γυναικί, καὶ ἡγίασται
ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ἐν τῷ ἀδελφῷ, ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν
15 ἀκάθαρτά ἐστιν. νῦν δὲ ἅγιά ἐστιν εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρί-
ζεται, χωριζέσθω, οὐ δεδούλωται ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφὴ ἐν
16 τοῖς τοιούτοις, ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν ὑμᾶς ὁ Θεός. τί γὰρ
οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις· ἢ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν
17 γυναῖκα σώσεις· Εἰ μὴ ἑκάστῳ ὡς μεμέρικεν ὁ Κύριος, ἕ-
καστον ὡς κέκληκεν ὁ Θεός, οὕτως περιπατείτω. καὶ οὕτως
18 ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις διατάσσομαι. περιτετμημένος
τις ἐκλήθη· μὴ ἐπισπάσθω. ἐν ἀκροβυστίᾳ κέκληταί τις
19 μὴ περιτεμνέσθω. ἡ περιτομὴ οὐδέν ἐστιν, καὶ ἡ ἀκροβυ-
20 στία οὐδέν ἐστιν ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν Θεοῦ. ἕκαστος ἐν
21 τῇ κλήσει ᾗ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω. δοῦλος ἐκλήθης·
μή σοι μελέτω, ἀλλ᾽ εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος γενέσθαι,
22 μᾶλλον χρῆσαι. ὁ γὰρ ἐν Κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος ἀπελεύ-
θερος Κυρίου ἐστίν, ὁμοίως ὁ ἐλεύθερος κληθεὶς, δοῦλός
23 ἐστίν Χριστοῦ. τιμῆς ἠγοράσθητε, μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀν-
24 θρώπων. ἕκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω
25 παρὰ Θεῷ. Περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν Κυρίου οὐκ
ἔχω, γνώμην δὲ δίδωμι ὡς ἠλεημένος ὑπὸ Κυρίου πιστὸς
26 εἶναι. νομίζω οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστῶ-
27 σαν ἀνάγκην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως εἶναι. δέδεσαι
γυναικί· μὴ ζήτει λύσιν. λέλυσαι ἀπὸ γυναικός· μὴ ζήτει
28 γυναῖκα. ἐὰν δὲ καὶ γαμήσῃς οὐχ ἥμαρτες, καὶ ἐὰν γήμῃ
ἡ παρθένος, οὐχ ἥμαρτεν θλῖψιν δὲ τῇ σαρκὶ ἕξουσιν οἱ

τοιοῦτοι, ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι. τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, 29
ὁ καιρὸς συνεσταλμένος, ἐστίν, τὸ λοιπὸν ἵνα καὶ οἱ ἔχον-
τες γυναῖκας ὡς μὴ ἔχοντες ὦσιν καὶ οἱ κλαίοντες, ὡς μὴ 30
κλαίοντες, καὶ οἱ χαίροντες, ὡς μὴ χαίροντες, καὶ οἱ ἀγο-
ράζοντες, ὡς μὴ κατέχοντες, καὶ οἱ χρώμενοι τὸν κόσμον 31
ὡς μὴ καταχρώμενοι, παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου
τούτου. θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους εἶναι. ὁ ἄγαμος μερι- 32
μνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, πῶς ἀρέσῃ τῷ Κυρίῳ, ὁ δὲ γαμήσας 33
μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσῃ τῇ γυναικί. καὶ με- 34
μέρισται καὶ ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθένος. ἡ ἄγαμος μεριμνᾷ
τὰ τοῦ Κυρίου, ἵνα ᾖ ἁγία καὶ τῷ σώματι καὶ τῷ πνεύματι,
ἡ δὲ γαμήσασα μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσῃ τῷ ἀν-
δρί. τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν σύμφορον λέγω, οὐχ ἵνα 35
βρόχον ὑμῖν ἐπιβάλω, ἀλλὰ πρὸς τὸ εὔσχημον καὶ εὐπάρε-
δρον τῷ Κυρίῳ ἀπερισπάστως. Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ 36
τὴν παρθένον αὐτοῦ νομίζει, ἐὰν ᾖ ὑπέρακμος, καὶ οὕτως
ὀφείλει γίνεσθαι, ὃ θέλει ποιείτω, οὐχ ἁμαρτάνει, γαμεί-
τωσαν. ὃς δὲ ἕστηκεν ἐν τῇ καρδίᾳ, αὐτοῦ, ἑδραῖος μὴ 37
ἔχων ἀνάγκην, ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος,
καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ ἰδίᾳ καρδίᾳ τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ
παρθένον, καλῶς ποιήσει ὥστε καὶ ὁ γαμίζων τὴν ἑαυτοῦ 38
παρθένον καλῶς ποιεῖ, καὶ ὁ μὴ γαμίζων κρεῖσσον ποιήσει
Γυνὴ δέδεται ἐφ᾽ ὅσον χρόνον ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ἐὰν δὲ κοι- 39
μηθῇ ὁ ἀνήρ ἐλευθέρα ἐστὶν ᾧ θέλει γαμηθῆναι, μόνον ἐν
Κυρίῳ. μακαριωτέρα δέ ἐστιν ἐὰν οὕτως μείνῃ, κατὰ τὴν 40
ἐμὴν γνώμην, δοκῶ δὲ κἀγὼ Πνεῦμα Θεοῦ ἔχειν.

Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, οἴδαμεν ὅτι πάντες γνῶσιν ἔ- **8**
χομεν. ἡ γνῶσις φυσιοῖ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ. εἴ τις 2
δοκεῖ ἐγνωκέναι τι, οὔπω ἔγνω καθὼς δεῖ γνῶναι, εἰ δέ 3
τις ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, οὗτος ἔγνωσται ὑπ᾽ αὐτοῦ. περὶ τῆς 4
βρώσεως οὖν τῶν εἰδωλοθύτων, οἴδαμεν ὅτι οὐδὲν εἴδωλον
ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς Θεὸς εἰ μὴ εἷς, καὶ γὰρ εἴπερ 5
εἰσὶν λεγόμενοι θεοί, εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ γῆς, ὥσπερ
εἰσὶν θεοὶ πολλοὶ, καὶ κύριοι πολλοί, ἀλλ᾽ ἡμῖν εἷς Θεὸς ὁ 6
πατήρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν, καὶ εἷς Κύριος

7 Ἰησοῦς Χριστός, δι' οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ. ἀλλ'
οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γνῶσις, τινὲς δὲ τῇ συνηθείᾳ ἕως ἄρτι τοῦ
εἰδώλου ὡς εἰδωλόθυτον ἐσθίουσιν καὶ ἡ συνείδησις αὐτῶν
8 ἀσθενὴς οὖσα μολύνεται. βρῶμα δὲ ἡμᾶς οὐ παραστήσει
τῷ Θεῷ, οὔτε ἐὰν φάγωμεν, περισσεύομεν, οὔτε ἐὰν μὴ φά-
9 γωμεν, ὑστερούμεθα. βλέπετε δὲ μήπως ἡ ἐξουσία ὑμῶν
10 αὕτη πρόσκομμα γένηται τοῖς ἀσθενέσιν. ἐὰν γάρ τις ἴ-
δῃ σὲ τὸν ἔχοντα γνῶσιν ἐν εἰδωλίῳ κατακείμενον, οὐχὶ ἡ
συνείδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὄντος οἰκοδομηθήσεται εἰς τὸ
11 τὰ εἰδωλόθυτα ἐσθίειν· ἀπόλλυται γὰρ ὁ ἀσθενῶν ἐν τῇ
12 σῇ γνώσει, ὁ ἀδελφὸς δι' ὃν Χριστὸς ἀπέθανεν· οὕτως δὲ
ἁμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ τύπτοντες αὐτῶν τὴν
13 συνείδησιν ἀσθενοῦσαν, εἰς Χριστὸν ἁμαρτάνετε. διόπερ
εἰ βρῶμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα
εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.
9 Οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος· οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος· οὐχὶ Ἰησοῦν
τὸν Κύριον ἡμῶν ἑόρακα οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν
2 Κυρίῳ· εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος, ἀλλά γε ὑμῖν εἰμι,
3 ἡ γὰρ σφραγίς μου τῆς ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστε ἐν Κυρίῳ. ἡ
4 ἐμὴ ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσίν ἐστιν αὕτη μὴ οὐκ ἔ-
5 χομεν ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πεῖν· μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν
ἀδελφὴν γυναῖκα περιάγειν, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι,
6 καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Κυρίου, καὶ Κηφᾶς· ἢ μόνος ἐγὼ καὶ
7 Βαρναβᾶς οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν μὴ ἐργάζεσθαι· τίς στρα-
τεύεται ἰδίοις ὀψωνίοις ποτέ· τίς φυτεύει ἀμπελῶνα, καὶ τὸν
καρπὸν αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει· ἢ τίς ποιμαίνει ποίμνην καὶ ἐκ
8 τοῦ γάλακτος τῆς ποίμνης οὐκ ἐσθίει· μὴ κατὰ ἄνθρωπον
9 ταῦτα λαλῶ· ἢ καὶ ὁ νόμος ταῦτα οὐ λέγει· ἐν γὰρ τῷ Μωϋ-
σέως νόμῳ γέγραπται, Οὐ κημώσεις βοῦν ἀλοῶντα. μὴ τῶν
10 βοῶν μέλει τῷ Θεῷ· ἢ δι' ἡμᾶς πάντως λέγει· δι' ἡμᾶς γὰρ
ἐγράφη, ὅτι ὀφείλει ἐπ' ἐλπίδι ὁ ἀροτριῶν ἀροτριᾶν, καὶ ὁ
11 ἀλοῶν ἐπ' ἐλπίδι. τοῦ μετέχειν εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματι-
κὰ ἐσπείραμεν, μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ θερίσομεν·
12 εἰ ἄλλοι τῆς ὑμῶν ἐξουσίας μετέχουσιν, οὐ μᾶλλον ἡμεῖς·
ἀλλ' οὐκ ἐχρησάμεθα τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ πάντα στέγο-

μεν, ἵνα μή τινα ἐκκοπὴν δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ.
οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι τὰ ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθί- 13
ουσιν, οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ παρεδρεύοντες τῷ θυσιαστηρίῳ
συμμερίζονται· οὕτως καὶ ὁ Κύριος διέταξεν τοῖς τὸ εὐ- 14
αγγέλιον καταγγέλλουσιν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν. ἐγὼ δὲ 15
οὐ κέχρημαι οὐδενὶ τούτων, οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα ἵνα οὕ-
τως γένηται ἐν ἐμοί, καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν, ἤ
τὸ καύχημά μου οὐδεὶς κενώσει ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι, 16
οὐκ ἔστιν, μοι καύχημα, ἀνάγκη γάρ μοι ἐπίκειται, οὐαὶ
γὰρ μοί ἔστιν ἐὰν μὴ εὐαγγελίζωμαι. εἰ γὰρ ἑκὼν τοῦτο 17
πράσσω, μισθὸν ἔχω, εἰ δὲ ἄκων, οἰκονομίαν πεπίστευμαι.
τίς οὖν μού ἐστιν ὁ μισθός· ἵνα εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον 18
θήσω τὸ εὐαγγέλιον εἰς τὸ μὴ καταχρήσασθαι τῇ ἐξουσίᾳ
μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. ἐλεύθερος γὰρ ὢν ἐκ πάντων, πᾶσιν 19
ἐμαυτὸν ἐδούλωσα, ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω. καὶ ἐγε- 20
νόμην τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω,
τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον, μὴ ὢν αὐτὸς ὑπὸ νόμον ἵνα
τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω, τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος, μὴ ὢν 21
ἄνομος Θεοῦ ἀλλ' ἔννομος Χριστοῦ, ἵνα κερδάνω τοὺς ἀνό-
μους, ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν ἀσθενής, ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς 22
κερδήσω, τοῖς πᾶσιν γέγονα πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσω.
πάντα δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συνκοινωνὸς αὐτοῦ 23
γένωμαι. οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ τρέχοντες πάντες μὲν 24
τρέχουσιν, εἷς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον· οὕτως τρέχετε ἵνα
καταλάβητε. πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος πάντα ἐγκρατεύεται, 25
ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν στέφανον λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ
ἄφθαρτον. ἐγὼ τοίνυν οὕτως τρέχω ὡς οὐκ ἀδήλως, οὕ- 26
τως πυκτεύω ὡς οὐκ ἀέρα δέρων, ἀλλὰ ὑπωπιάζω μου τὸ 27
σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, μήπως, ἄλλοις κηρύξας αὐτὸς ἀδό-
κιμος γένωμαι.

Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡ- **10**
μῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλην ἦσαν, καὶ πάντες διὰ τῆς θα-
λάσσης διῆλθον, καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐβαπτίσθησαν 2
ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πνευ- 3
ματικὸν βρῶμα ἔφαγον, καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πνευματικὸν 4

ἔπιον, πόμα ἔπινον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέ-
5 τρας, ἡ πέτρα δὲ ἦν ὁ Χριστός. ἀλλ' οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν
αὐτῶν εὐδόκησεν ὁ Θεός, κατεστρώθησαν γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ.
6 ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐ-
7 πιθυμητὰς κακῶν, καθὼς κἀκεῖνοι ἐπεθύμησαν. μηδὲ εἰ-
δωλολάτραι γίνεσθε, καθώς τινες αὐτῶν, ὥσπερ γέγραπται,
Ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πεῖν, καὶ ἀνέστησαν παίζειν.
8 μηδὲ πορνεύωμεν, καθώς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν, καὶ ἔ-
9 πεσαν μιᾷ ἡμέρᾳ εἴκοσιτρεῖς χιλιάδες. μηδὲ ἐκπειράζω-
μεν τὸν κύριόν καθώς τινες αὐτῶν ἐξεπείρασαν καὶ ὑπὸ τῶν
10 ὄφεων ἀπώλλυντο μηδὲ γογγύζετε, καθάπερ τινὲς αὐτῶν
11 ἐγόγγυσαν, καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ. ταῦτα δὲ
τυπικῶς συνέβαινεν ἐκείνοις, ἐγράφη δὲ πρὸς νουθεσίαν ἡ-
12 μῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων κατήντηκεν ὥστε ὁ δοκῶν
13 ἑστάναι, βλεπέτω μὴ πέσῃ. πειρασμὸς ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν
εἰ μὴ ἀνθρώπινος, πιστὸς δὲ ὁ Θεός, ὅς οὐκ ἐάσει ὑμᾶς πει-
ρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ
14 καὶ τὴν ἔκβασιν, τοῦ δύνασθαι ὑπενεγκεῖν. Διόπερ, ἀγα-
15 πητοί μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρείας ὡς φρονίμοις
16 λέγω, κρίνατε ὑμεῖς ὅ φημι. τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας ὃ
εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ ἐστιν·
τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ Χρι-
17 στοῦ ἐστὶν ὅτι εἷς ἄρτος, ἓν σῶμα οἱ πολλοί ἐσμεν, οἱ γὰρ
18 πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν. βλέπετε τὸν Ἰσρα-
ὴλ κατὰ σάρκα, οὐχ οἱ ἐσθίοντες τὰς θυσίας κοινωνοὶ τοῦ
19 θυσιαστηρίου εἰσίν τί οὖν φημι· ὅτι εἴδωλοθυτόν τί ἐστιν·
20 ἢ ὅτι εἰδωλόν τί ἐστιν· ἀλλ' ὅτι ἃ θύουσιν δαιμονίοις καὶ
οὐ Θεῷ, θύουσιν, οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς τῶν δαιμο-
21 νίων γίνεσθαι. οὐ δύνασθε ποτήριον Κυρίου πίνειν καὶ
ποτήριον δαιμονίων, οὐ δύνασθε τραπέζης Κυρίου μετέ-
22 χειν καὶ τραπέζης δαιμονίων. ἢ παραζηλοῦμεν τὸν Κύ-
23 ριον· μὴ ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἐσμεν· Πάντα ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ
πάντα συμφέρει. πάντα ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ.
24, 25 μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητείτω, ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου πᾶν τὸ ἐν
μακέλλῳ πωλούμενον ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν

συνείδησιν, τοῦ Κυρίου γὰρ ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. 26
εἴ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων, καὶ θέλετε πορεύεσθαι, πᾶν 27
τὸ παρατιθέμενον ὑμῖν ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν
συνείδησιν. ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπῃ, Τοῦτο ἱερόθυτόν ἐστιν 28
μὴ ἐσθίετε δι' ἐκεῖνον τὸν μηνύσαντα καὶ τὴν συνείδησιν,
συνείδησιν δὲ λέγω οὐχὶ, τὴν ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἑτέρου, 29
ἱνατί γὰρ ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδή-
σεως· εἰ ἐγὼ χάριτι μετέχω, τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὗ ἐγὼ 30
εὐχαριστῶ· εἴτε οὖν ἐσθίετε, εἴτε πίνετε, εἴτε τι ποιεῖτε, 31
πάντα εἰς δόξαν Θεοῦ ποιεῖτε. ἀπρόσκοποι καὶ Ἰουδαίοις 32
γίνεσθε καὶ Ἕλλησιν καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ, καθὼς 33
κἀγὼ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω, μὴ ζητῶν τὸ ἐμαυτοῦ σύμφο-
ρον ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσιν.

μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς κἀγὼ Χριστοῦ. Ἐπαινῶ δὲ **11**, 2
ὑμᾶς, ὅτι πάντα μου μέμνησθε καὶ καθὼς παρέδωκα ὑμῖν
τὰς παραδόσεις κατέχετε. θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι παν- 3
τὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ Χριστός ἐστιν κεφαλὴ δὲ γυναικὸς
ὁ ἀνήρ, κεφαλὴ δὲ τοῦ Χριστοῦ ὁ Θεός. πᾶς ἀνὴρ προσ- 4
ευχόμενος ἢ προφητεύων, κατὰ κεφαλῆς ἔχων καταισχύ-
νει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ 5
προφητεύουσα ἀκατακαλύπτῳ τῇ κεφαλῇ, καταισχύνει τὴν
κεφαλὴν αὐτῆς, ἓν γάρ ἐστιν καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρημένῃ. εἰ 6
γὰρ οὐ κατακαλύπτεται γυνή, καὶ κειράσθω, εἰ δὲ αἰσχρὸν
γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ ξυρᾶσθαι, κατακαλυπτέσθω. ἀνὴρ 7
μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλήν, εἰκὼν
καὶ δόξα Θεοῦ ὑπάρχων, ἡ γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός ἐστιν. οὐ 8
γάρ ἐστιν ἀνὴρ ἐκ γυναικός, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρός, καὶ 9
γὰρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν
ἄνδρα, διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνὴ ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς 10
κεφαλῆς διὰ τοὺς ἀγγέλους. πλὴν οὔτε γυνὴ χωρὶς ἀν- 11
δρός, οὔτε ἀνὴρ χωρὶς γυναικός, ἐν Κυρίῳ. ὥσπερ γὰρ ἡ 12
γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρός, οὕτως καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικός,
τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ. ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε, πρέ- 13
πον ἐστὶν γυναῖκα ἀκατακάλυπτον τῷ Θεῷ προσεύχεσθαι·
οὐδὲ ἡ φύσις αὐτὴ διδάσκει ὑμᾶς, ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾷ, 14

15 ἀτιμία αὐτῷ ἐστιν γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾷ, δόξα αὐτῇ ἐστιν. ὅτι
16 ἡ κόμη ἀντὶ περιβολαίου δέδοται αὐτῇ. εἰ δέ τις δοκεῖ φι-
λόνεικος εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ
17 αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Θεοῦ. Τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἐπαι-
νῶ, ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖσσον ἀλλὰ εἰς τὸ ἧσσον συνέρχεσθε.
18 πρῶτον μὲν γὰρ συνερχομένων ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ, ἀκούω
19 σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος τι πιστεύω. δεῖ γὰρ
καὶ αἱρέσεις ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται
20 ἐν ὑμῖν. συνερχομένων οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, οὐκ ἔστιν
21 Κυριακὸν δεῖπνον φαγεῖν. ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον
προλαμβάνει ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ ὃς μὲν πεινᾷ, ὃς δὲ μεθύει.
22 μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν· ἢ τῆς
ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ καταισχύνετε τοὺς
μὴ ἔχοντας· τί εἴπω· ὑμῖν ἐπαινέσω ὑμᾶς ἐν τούτῳ· οὐκ
23 ἐπαινῶ. ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου, ὃ καὶ παρέ-
δωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ᾗ παρεδίδετο
24 ἔλαβεν ἄρτον, καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ εἶπεν τοῦτό
μού ἐστιν τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν
25 ἀνάμνησιν. ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον, μετὰ τὸ δειπνῆσαι,
λέγων, Τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐστὶν ἐν τῷ ἐ-
μῷ αἵματι, τοῦτο ποιεῖτε, ὁσάκις ἐὰν πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν
26 ἀνάμνησιν. ὁσάκις γὰρ ἐὰν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον, καὶ
τὸ ποτήριον πίνητε, τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου καταγγέλλετε
27 ἄχρι οὗ ἔλθῃ. ὥστε ὃς ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον ἢ πίνῃ τὸ πο-
τήριον τοῦ Κυρίου ἀναξίως, ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ
28 τοῦ αἵματος τοῦ Κυρίου. δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἑαυ-
τόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου
29 πινέτω, ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων κρίμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ
30 πίνει, μὴ διακρίνων τὸ σῶμα διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀ-
31 σθενεῖς καὶ ἄρρωστοι, καὶ κοιμῶνται ἱκανοί. εἰ δὲ ἑαυτοὺς
32 διεκρίνομεν, οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα, κρινόμενοι δὲ, ὑπὸ τοῦ
Κυρίου παιδευόμεθα, ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν.
33 ὥστε, ἀδελφοί μου, συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν, ἀλλήλους
34 ἐκδέχεσθε. εἴ τις πεινᾷ, ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω, ἵνα μὴ εἰς κρίμα
συνέρχησθε. τὰ δέ λοιπὰ, ὡς ἂν ἔλθω, διατάξομαι.

Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνο- **12**
εῖν. οἴδατε ὅτι ὅτε ἔθνη ἦτε πρὸς τὰ εἴδωλα τὰ ἄφωνα, ὡς 2
ἂν ἤγεσθε ἀπαγόμενοι. διὸ γνωρίζω ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς ἐν 3
Πνεύματι Θεοῦ λαλῶν λέγει, ἀνάθεμα Ἰησοῦς καὶ οὐδεὶς
δύναται εἰπεῖν, Κύριος Ἰησοῦς εἰ μὴ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ.
Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσίν τὸ δὲ αὐτὸ Πνεῦμα. καὶ 4, 5
διαιρέσεις διακονιῶν εἰσιν καὶ ὁ αὐτὸς Κύριος. καὶ διαι- 6
ρέσεις ἐνεργημάτων εἰσίν, ὁ δὲ αὐτὸς Θεός, ὁ ἐνεργῶν τὰ
πάντα ἐν πᾶσιν. ἑκάστῳ δὲ δίδοται ἡ φανέρωσις τοῦ Πνεύ- 7
ματος πρὸς τὸ συμφέρον. ᾧ μὲν γὰρ διὰ τοῦ Πνεύματος 8
δίδοται λόγος σοφίας, ἄλλῳ δὲ λόγος γνώσεως, κατὰ τὸ αὐτὸ
Πνεῦμα, ἑτέρῳ πίστις, ἐν τῷ αὐτῷ Πνεύματι, ἄλλῳ δὲ χα- 9
ρίσματα ἰαμάτων ἐν τῷ ἑνὶ πνεύματι, ἄλλῳ δὲ ἐνεργήματα 10
δυνάμεων, ἄλλῳ δὲ προφητεία, ἄλλῳ δὲ διάκρισις πνευ-
μάτων, ἑτέρῳ γένη γλωσσῶν, ἄλλῳ δὲ ἑρμηνεία γλωσσῶν,
πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, διαιροῦν 11
ἰδίᾳ ἑκάστῳ καθὼς βούλεται. Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἕν 12
ἐστιν καὶ μέλη πολλὰ, ἔχει πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος
πολλὰ ὄντα, ἕν ἐστιν σῶμα, οὕτως καὶ ὁ Χριστός, καὶ γὰρ 13
ἐν ἑνὶ Πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἓν σῶμα ἐβαπτίσθημεν,
εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἕλληνες, εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι, καὶ
πάντες ἓν Πνεῦμα ἐποτίσθημεν. καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔ- 14
στιν ἓν μέλος ἀλλὰ πολλά. ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς, Ὅτι οὐκ εἰμὶ 15
χείρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ
τοῦ σώματος, καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ οὖς, Ὅτι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, 16
οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ
σώματος· εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή· εἰ ὅλον 17
ἀκοή, ποῦ ἡ ὄσφρησις· νυνὶ δὲ ὁ Θεὸς ἔθετο τὰ μέλη, ἓν 18
ἕκαστον αὐτῶν, ἐν τῷ σώματι, καθὼς ἠθέλησεν. εἰ δὲ ἦν 19
τὰ πάντα ἓν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα· νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη, 20
ἓν δὲ σῶμα. οὐ δύναται δὲ ὁ ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χειρί, 21
Χρείαν σου οὐκ ἔχω, ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσίν Χρείαν
ὑμῶν οὐκ ἔχω, ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ 22
σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν, ἀναγκαῖά ἐστιν καὶ ἃ δο- 23
κοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις τιμὴν περισ-

σοτέραν περιτίθεμεν, καὶ τὰ ἀσχήμονα ἡμῶν εὐσχημοσύ-
24 νην περισσοτέραν ἔχει, τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν οὐ χρείαν
ἔχει, ἀλλὰ ὁ Θεὸς συνεκέρασεν τὸ σῶμα, τῷ ὑστερουμένῳ
25 περισσοτέραν δοὺς τιμήν, ἵνα μὴ ᾖ σχίσματα ἐν τῷ σώματι,
26 ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσιν τὰ μέλη. καὶ εἴτε
πάσχει ἓν μέλος, συνπάσχει πάντα τὰ μέλη, εἴτε δοξάζεται
27 μέλος, συνχαίρει πάντα τὰ μέλη. ὑμεῖς δέ ἐστε σῶμα Χρι-
28 στοῦ, καὶ μέλη ἐκ μέρους. καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ Θεὸς ἐν τῇ
ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον
διδασκάλους, ἔπειτα δυνάμεις, ἔπειτα χαρίσματα ἰαμάτων,
29 ἀντιλήμψεις κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν. μὴ πάντες ἀ-
πόστολοι· μὴ πάντες προφῆται· μὴ πάντες διδάσκαλοι· μὴ
30 πάντες δυνάμεις· μὴ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ἰαμάτων·
μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσιν μὴ πάντες διερμηνεύουσιν
31 ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ μείζονα καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν
ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.
13 Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέ-
λων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἠχῶν ἢ κύμβαλον
2 ἀλαλάζον. καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν, καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια
πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πί-
στιν, ὥστε ὄρη μεθιστάναι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθέν εἰμι.
3 καὶ ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ
σῶμά μου ἵνα καυθήσομαι ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθέν ὠ-
4 φελοῦμαι. ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται, ἡ ἀγάπη,
5 οὐ ζηλοῖ, ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, οὐκ
ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λο-
6 γίζεται τὸ κακόν, οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συνχαίρει δὲ
7 τῇ ἀληθείᾳ, πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει,
8 πάντα ὑπομένει. ἡ ἀγάπη οὐδέποτε πίπτει, εἴτε δὲ προ-
φητεῖαι, καταργηθήσονται, εἴτε γλῶσσαι, παύσονται, εἴτε
9 γνῶσις, καταργηθήσεται. ἐκ μέρους γὰρ γινώσκομεν, καὶ
10 ἐκ μέρους προφητεύομεν, ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, τὸ ἐκ
11 μέρους καταργηθήσεται. ὅτε ἤμην νήπιος, ἐλάλουν, ὡς
νήπιος ἐφρόνουν, ὡς νήπιος ἐλογιζόμην, ὡς νήπιος ὅτε γέ-
12 γονα ἀνήρ, κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου. βλέπομεν γὰρ ἄρτι

δι᾿ ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσω-
πον, ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς
καὶ ἐπεγνώσθην. νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ 13
τρία ταῦτα, μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.
Διώκετε τὴν ἀγάπην, ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευματικά, μᾶλλον **14**
δὲ ἵνα προφητεύητε. ὁ γὰρ λαλῶν γλώσσῃ οὐκ ἀνθρώποις 2
λαλεῖ, ἀλλὰ Θεῷ, οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, πνεύματι δὲ λαλεῖ μυ-
στήρια. ὁ δὲ προφητεύων ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ 3
παράκλησιν καὶ παραμυθίαν. ὁ λαλῶν γλώσσῃ ἑαυτὸν οἰ- 4
κοδομεῖ, ὁ δὲ προφητεύων ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. θέλω δὲ 5
πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε,
μείζων δὲ ὁ προφητεύων ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις, ἐκτὸς εἰ μὴ
διερμηνεύῃ, ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν λάβῃ. Νῦν δέ, ἀ- 6
δελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς ὠφε-
λήσω, ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει, ἢ ἐν γνώσει,
ἢ ἐν προφητείᾳ ἢ διδαχῇ· ὅμως τὰ ἄψυχα φωνὴν διδόντα, 7
εἴτε αὐλὸς, εἴτε κιθάρα, ἐὰν διαστολὴν τοῖς φθόγγοις μὴ
δῷ, πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον ἢ τὸ κιθαριζόμενον·
καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον σάλπιγξ φωνὴν δῷ, τίς παρασκευά- 8
σεται εἰς πόλεμον· οὕτως καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν 9
μὴ εὔσημον λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον·
ἔσεσθε γὰρ εἰς ἀέρα λαλοῦντες. τοσαῦτα, εἰ τύχοι γένη 10
φωνῶν εἰσιν ἐν κόσμῳ καὶ οὐδὲν ἄφωνον, ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ 11
τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος, καὶ
ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ βάρβαρος. οὕτως καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ ζηλωταί 12
ἐστε πνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε
ἵνα περισσεύητε. διὸ ὁ λαλῶν γλώσσῃ προσευχέσθω ἵνα 13
διερμηνεύῃ. ἐὰν γὰρ προσεύχωμαι γλώσσῃ, τὸ πνεῦμά 14
μου προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστιν τί οὖν ἐ- 15
στιν προσεύξομαι τῷ πνεύματι, προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοΐ,
ψαλῶ τῷ πνεύματι, ψαλῶ δὲ καὶ τῷ νοΐ. ἐπεὶ ἐὰν εὐλογῇς 16
πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου πῶς ἐρεῖ
τὸ Ἀμὴν ἐπὶ τῇ σῇ εὐχαριστίᾳ, ἐπειδὴ τί λέγεις οὐκ οἶδεν,
σὺ μὲν γὰρ καλῶς εὐχαριστεῖς, ἀλλ᾿ ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδο- 17
μεῖται. εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ πάντων ὑμῶν μᾶλλον γλώσσῃ 18

19 λαλῶ, ἀλλὰ ἐν ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε λόγους τῷ νοΐ μου
λαλῆσαι, ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω, ἢ μυρίους λόγους ἐν
20 γλώσσῃ. Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν, ἀλλὰ
21 τῇ κακίᾳ νηπιάζετε, ταῖς δὲ φρεσίν τέλειοι γίνεσθε. ἐν τῷ
νόμῳ γέγραπται ὅτι Ἐν ἑτερογλώσσοις καὶ ἐν χείλεσιν ἑτέ-
ρων λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ οὐδ' οὕτως εἰσακούσονταί
22 μου, λέγει Κύριος. ὥστε αἱ γλῶσσαι εἰς σημεῖόν εἰσιν, οὐ
τοῖς πιστεύουσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις, ἡ δὲ προφητεία, οὐ
23 τοῖς ἀπίστοις, ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. ἐὰν οὖν συνέλθῃ ἡ
ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ πάντες λαλῶσιν, γλώσσαις
εἰσέλθωσιν δὲ ἰδιῶται ἢ ἄπιστοι. οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε·
24 ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ δέ τις ἄπιστος ἢ ἰδι-
25 ώτης, ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων, τὰ
κρυπτὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ φανερὰ γίνεται, καὶ οὕτως πε-
σὼν ἐπὶ πρόσωπον προσκυνήσει τῷ Θεῷ, ἀπαγγέλλων ὅτι
26 ὄντως Θεὸς ἐν ὑμῖν ἐστιν Τί οὖν ἐστιν, ἀδελφοί· ὅταν συν-
έρχησθε, ἕκαστος ψαλμὸν ἔχει, διδαχὴν ἔχει, ἀποκάλυψιν
ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἑρμηνείαν ἔχει. πάντα πρὸς οἰκοδομὴν
27 γινέσθω εἴτε γλώσσῃ τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἢ τὸ πλεῖστον
28 τρεῖς, καὶ ἀνὰ μέρος, καὶ εἷς διερμηνευέτω, ἐὰν δὲ μὴ ᾖ
διερμηνευτής, σιγάτω ἐν ἐκκλησίᾳ, ἑαυτῷ δὲ λαλείτω καὶ
29 τῷ Θεῷ. προφῆται δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλείτωσαν, καὶ οἱ ἄλ-
30 λοι διακρινέτωσαν. ἐὰν δὲ ἄλλῳ ἀποκαλυφθῇ καθημένῳ,
31 ὁ πρῶτος σιγάτω. δύνασθε γὰρ καθ' ἕνα πάντες προφη-
τεύειν, ἵνα πάντες μανθάνωσιν καὶ πάντες παρακαλῶνται,
32, 33 καὶ πνεύματα προφητῶν προφήταις ὑποτάσσεται. οὐ γάρ
ἐστιν ἀκαταστασίας ὁ Θεὸς, ἀλλὰ εἰρήνης, ὡς ἐν πάσαις
34 ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων, Αἱ γυναῖκες ἐν ταῖς ἐκκλη-
σίαις σιγάτωσαν, οὐ γὰρ ἐπιτρέπεται αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλὰ
35 ὑποτασσέσθωσαν καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει. εἰ δέ τι μαθεῖν
θέλουσιν, ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν, αἰ-
36 σχρὸν γάρ ἐστιν γυναικὶ λαλεῖν. ἐν ἐκκλησίᾳ ἢ ἀφ' ὑμῶν
ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθεν· ἢ εἰς ὑμᾶς μόνους κατήντησεν·
37 Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματικός, ἐπιγινωσκέτω
38 ἃ γράφω ὑμῖν, ὅτι Κυρίου ἐστὶν εἰ δέ τις ἀγνοεῖ, ἀγνοεῖ-

ται. Ὥστε, ἀδελφοί, μου ζηλοῦτε τὸ προφητεύειν, καὶ τὸ 39
λαλεῖν μὴ κωλύετε, γλώσσαις πάντα δὲ εὐσχημόνως καὶ 40
κατὰ τάξιν γινέσθω.
Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισά- **15**
μην ὑμῖν, ὃ καὶ παρελάβετε, ἐν ᾧ καὶ ἑστήκατε, δι᾽ οὗ καὶ 2
σώζεσθε, τίνι λόγῳ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, εἰ κατέχετε, ἐκτὸς
εἰ μὴ εἰκῇ ἐπιστεύσατε. παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις, 3
ὃ καὶ παρέλαβον, ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν
ἡμῶν κατὰ τὰς γραφάς, καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι ἐγήγερται 4
τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ κατὰ τὰς γραφάς, καὶ ὅτι ὤφθη Κηφᾷ, 5
ἔπειτα τοῖς δώδεκα, ἔπειτα ὤφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀ- 6
δελφοῖς ἐφάπαξ, ἐξ ὧν οἱ πλείονες μένουσιν ἕως ἄρτι, τινὲς
δὲ ἐκοιμήθησαν, ἔπειτα ὤφθη Ἰακώβῳ, ἔπειτα τοῖς ἀπο- 7
στόλοις πᾶσιν, ἔσχατον δὲ πάντων ὡσπερεὶ τῷ ἐκτρώματι 8
ὤφθη κἀμοί. ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων, ὃς 9
οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι ἐδίωξα τὴν ἐκ-
κλησίαν τοῦ Θεοῦ. χάριτι δὲ Θεοῦ εἰμι ὅ εἰμι, καὶ ἡ χάρις 10
αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ οὐ κενὴ ἐγενήθη, ἀλλὰ περισσότερον αὐτῶν
πάντων ἐκοπίασα, οὐκ ἐγὼ δὲ ἀλλὰ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ σὺν
ἐμοί. εἴτε οὖν ἐγὼ, εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτως κηρύσσομεν καὶ οὕ- 11
τως ἐπιστεύσατε. Εἰ δὲ Χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐγήγερται, 12
ἐκ νεκρῶν πῶς λέγουσιν ἐν ὑμῖν τινες ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν
οὐκ ἔστιν· εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ Χριστὸς 13
ἐγήγερται, εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα καὶ τὸ 14
κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν, εὑρισκόμεθα δὲ 15
καὶ ψευδομάρτυρες τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ
Θεοῦ ὅτι ἤγειρεν, τὸν Χριστόν, ὃν οὐκ ἤγειρεν εἴπερ ἄρα
νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται. εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ 16
Χριστὸς ἐγήγερται, εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία 17
ἡ πίστις ὑμῶν, ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. ἄρα καὶ 18
οἱ κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ ἀπώλοντο. εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύ- 19
τῃ ἐν Χριστῷ ἠλπικότες ἐσμὲν μόνον, ἐλεεινότεροι πάντων
ἀνθρώπων ἐσμέν. Νυνὶ δὲ Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, 20
ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐπειδὴ γὰρ δι᾽ ἀνθρώπου θά- 21
νατος, καὶ δι᾽ ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. ὥσπερ γὰρ ἐν 22

τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτως καὶ ἐν τῷ Χριστῷ
23 πάντες ζωοποιηθήσονται. ἕκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι,
ἀπαρχὴ Χριστός, ἔπειτα οἱ τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐ-
24 τοῦ. εἶτα τὸ τέλος, ὅταν παραδιδοῖ τὴν βασιλείαν τῷ Θεῷ
καὶ πατρί, ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξου-
25 σίαν καὶ δύναμιν. δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν, ἄχρι οὗ θῇ
26 πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. ἔσχατος ἐ-
27 χθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος. Πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ
τοὺς πόδας αὐτοῦ. ὅταν δὲ εἴπῃ ὅτι Πάντα ὑποτέτακται,
28 δῆλον ὅτι ἐκτὸς τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα. ὅταν δὲ
ὑποταγῇ αὐτῷ τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς ὑποταγήσε-
ται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ᾖ ὁ Θεὸς τὰ πάντα
29 ἐν πᾶσιν. Ἐπεὶ τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν
νεκρῶν· εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται
30, 31 ὑπὲρ αὐτῶν τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν πᾶσαν ὥραν· καθ'
ἡμέραν ἀποθνήσκω, νὴ τὴν ὑμετέραν καύχησιν, ἀδελφοί
32 ἣν ἔχω ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. εἰ κατὰ ἄνθρω-
πον ἐθηριομάχησα ἐν Ἐφέσῳ, τί μοι τὸ ὄφελος, εἰ νεκροὶ
οὐκ ἐγείρονται, φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὔριον γὰρ ἀποθνή-
33 σκομεν. μὴ πλανᾶσθε, Φθείρουσιν ἤθη χρηστὰ ὁμιλίαι
34 κακαί. ἐκνήψατε δικαίως καὶ μὴ ἁμαρτάνετε, ἀγνωσίαν
35 γὰρ Θεοῦ τινες ἔχουσιν πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λαλῶ Ἀλλὰ ἐ-
ρεῖ τις, Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί· ποίῳ δὲ σώματι ἔρχονται·
36, 37 ἄφρων, σὺ ὃ σπείρεις, οὐ ζωοποιεῖται ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ, καὶ
ὃ σπείρεις, οὐ τὸ σῶμα τὸ γενησόμενον σπείρεις, ἀλλὰ γυ-
38 μνὸν κόκκον εἰ τύχοι, σίτου ἤ τινος τῶν λοιπῶν, ὁ δὲ Θεὸς
δίδωσιν αὐτῷ σῶμα καθὼς ἠθέλησεν καὶ ἑκάστῳ τῶν σπερ-
39 μάτων ἴδιον σῶμα. οὐ πᾶσα σὰρξ ἡ αὐτὴ σάρξ, ἀλλὰ ἄλλη
μὲν ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν, ἄλλη δὲ σὰρξ πτη-
40 νῶν. ἄλλη δὲ ἰχθύων, καὶ σώματα ἐπουράνια, καὶ σώματα
ἐπίγεια, ἀλλὰ ἑτέρα μὲν ἡ τῶν ἐπουρανίων δόξα, ἑτέρα δὲ
41 ἡ τῶν ἐπιγείων. ἄλλη δόξα ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα σελή-
νης, καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων, ἀστὴρ γὰρ ἀστέρος διαφέρει
42 ἐν δόξῃ. Οὕτως καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν. σπείρεται ἐν
43 φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ, σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγεί-

ρεται ἐν δόξῃ, σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει,
σπείρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν. εἰ 44
ἔστιν σῶμα ψυχικόν, ἔστιν καὶ πνευματικόν. οὕτως καὶ 45
γέγραπται, Ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν
ζωσαν. ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν. ἀλλ᾽ οὐ 46
πρῶτον τὸ πνευματικὸν, ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἔπειτα τὸ πνευ-
ματικόν. ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός, ὁ δεύτερος 47
ἄνθρωπος ἐξ οὐρανοῦ. οἷος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χο- 48
ϊκοί, καὶ οἷος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι,
καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσωμεν 49
καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου. Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, 50
ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν Θεοῦ κληρονομῆσαι οὐ δύ-
ναται, οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. ἰδοὺ, 51
μυστήριον ὑμῖν λέγω, Πάντες οὐ κοιμηθησόμεθα, πάντες
δὲ ἀλλαγησόμεθα, ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐ- 52
σχάτῃ σάλπιγγι, σαλπίσει γάρ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερθήσονται
ἄφθαρτοι, καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν 53
τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύ-
σασθαι ἀθανασίαν. ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσηται 54
ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀθανασίαν, τότε
γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος, Κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς
νῖκος. Ποῦ σου, θάνατε, τὸ νῖκος· ποῦ σου, θάνατε τὸ 55
κέντρον· τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ἁμαρτία, ἡ δὲ δύ- 56
ναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος, τῷ δὲ Θεῷ χάρις τῷ διδόντι 57
ἡμῖν τὸ νῖκος διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ὥστε, 58
ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἑδραῖοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, πε-
ρισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Κυρίου πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ
κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενὸς ἐν Κυρίῳ.

Περὶ δὲ τῆς λογίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, ὥσπερ διέταξα **16**
ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε.
κατὰ μίαν σαββάτου ἕκαστος ὑμῶν παρ᾽ ἑαυτῷ τιθέτω θη- 2
σαυρίζων ὅ τι ἄν εὐοδῶται, ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω, τότε λογίαι
γίνωνται. ὅταν δὲ παραγένωμαι, οὓς ἐὰν δοκιμάσητε, δι᾽ 3
ἐπιστολῶν, τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν τὴν χάριν ὑμῶν εἰς
Ἰερουσαλήμ, ἐὰν δὲ ᾖ ἄξιον τοῦ κἀμὲ πορεύεσθαι, σὺν 4

5 ἐμοὶ πορεύσονται. ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς, ὅταν Μακε-
6 δονίαν διέλθω, Μακεδονίαν γὰρ διέρχομαι, πρὸς ὑμᾶς δὲ
τυχὸν παραμενῶ, ἢ καὶ παραχειμάσω, ἵνα ὑμεῖς με προ-
7 πέμψητε οὗ ἐὰν πορεύωμαι. οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν
παρόδῳ ἰδεῖν, ἐλπίζω γὰρ χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι πρὸς ὑμᾶς,
8 ἐὰν ὁ Κύριος ἐπιτρέψῃ ἐπιμενῶ δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἕως τῆς Πεν-
9 τηκοστῆς, θύρα γάρ μοι ἀνέῳγεν μεγάλη καὶ ἐνεργής, καὶ
10 ἀντικείμενοι πολλοί. Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος, βλέπετε ἵνα
ἀφόβως γένηται πρὸς ὑμᾶς, τὸ γὰρ ἔργον Κυρίου ἐργάζεται
11 ὡς κἀγώ, μή τις οὖν αὐτὸν ἐξουθενήσῃ, προπέμψατε δὲ
αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ πρός με, ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν
12 μετὰ τῶν ἀδελφῶν. περὶ δὲ Ἀπολλῶ τοῦ ἀδελφοῦ, πολλὰ
παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν,
καὶ πάντως οὐκ ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ, ἐλεύσεται δὲ ὅταν
13 εὐκαιρήσῃ. Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε,
14, 15 κραταιοῦσθε. πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω. Παρακαλῶ
δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, – οἴδατε τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ, ὅτι ἐστὶν ἀ-
16 παρχὴ τῆς Ἀχαΐας, καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἁγίοις ἔταξαν ἵνα
καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε τοῖς τοιούτοις, καὶ παντὶ τῷ συνερ-
17 γοῦντι καὶ κοπιῶντι. χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ Στεφανᾶ
καὶ Φορτουνάτου καὶ Ἀχαϊκοῦ, ὅτι τὸ ὑμέτερον ὑστέρημα
18 οὗτοι ἀνεπλήρωσαν. ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ
19 τὸ ὑμῶν. ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιούτους. Ἀσπάζονται
ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας, ἀσπάζεται ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ
πολλὰ Ἀκύλας καὶ Πρίσκα σὺν τῇ κατ᾽ οἶκον αὐτῶν ἐκ-
20 κλησίᾳ. ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες. ἀσπάσασθε
21 ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ. Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ
22 Παύλου. εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν Κύριον ἤτω ἀνάθεμα. Μαρὰν
23, 24 ἀθα. ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ μεθ᾽ ὑμῶν. ἡ ἀγάπη μου
μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, **1**
καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός, τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν
Κορίνθῳ, σὺν τοῖς ἁγίοις πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ,
χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου 2
Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου 3
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ Θεὸς πά-
σης παρακλήσεως, ὁ παρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει 4
ἡμῶν, εἰς τὸ δύνασθαι ἡμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάσῃ θλί-
ψει, διὰ τῆς παρακλήσεως ἧς παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ
τοῦ Θεοῦ, ὅτι καθὼς περισσεύει τὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ 5
εἰς ἡμᾶς, οὕτως διὰ τοῦ Χριστοῦ περισσεύει καὶ ἡ παρά-
κλησις ἡμῶν. εἴτε δὲ θλιβόμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλή- 6
σεως καὶ σωτηρίας, εἴτε παρακαλούμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν
παρακλήσεως τῆς ἐνεργουμένης ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν πα-
θημάτων ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν, καὶ ἡ ἐλπίς ἡμῶν βεβαία
ὑπὲρ ὑμῶν εἰδότες ὅτι ὡς κοινωνοί ἐστε τῶν παθημάτων, 7
οὕτως καὶ τῆς παρακλήσεως. οὐ γὰρ θέλομεν ὑμᾶς ἀγνο- 8
εῖν, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς θλίψεως ἡμῶν τῆς γενομένης ἐν τῇ
Ἀσίᾳ, ὅτι καθ᾽ ὑπερβολὴν ὑπὲρ δύναμιν, ἐβαρήθημεν ὥστε
ἐξαπορηθῆναι ἡμᾶς καὶ τοῦ ζῆν. ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς 9
τὸ ἀπόκριμα τοῦ θανάτου ἐσχήκαμεν, ἵνα μὴ πεποιθότες
ὦμεν ἐφ᾽ ἑαυτοῖς ἀλλ᾽ ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκρούς,
ὃς ἐκ τηλικούτου θανάτου ἐρρύσατο ἡμᾶς καὶ ῥύσεται, εἰς 10
ὃν ἠλπίκαμεν ὅτι καὶ ἔτι ῥύσεται συνυπουργούντων καὶ ὑ- 11
μῶν ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δεήσει, ἵνα ἐκ πολλῶν προσώπων τὸ εἰς
ἡμᾶς χάρισμα διὰ πολλῶν εὐχαριστηθῇ ὑπὲρ ἡμῶν. Ἡ 12
γὰρ καύχησις ἡμῶν αὕτη ἐστίν τὸ μαρτύριον τῆς συνειδή-
σεως ἡμῶν, ὅτι ἐν ἁγιότητι καὶ εἰλικρινίᾳ τοῦ Θεοῦ, οὐκ ἐν
σοφίᾳ σαρκικῇ ἀλλ᾽ ἐν χάριτι Θεοῦ, ἀνεστράφημεν ἐν τῷ

13 κόσμῳ, περισσοτέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς. οὐ γὰρ ἄλλα γράφο-
μεν ὑμῖν, ἀλλ᾽ ἢ ἃ ἀναγινώσκετε ἢ καὶ ἐπιγινώσκετε, ἐλπίζω
14 δὲ ὅτι ἕως τέλους ἐπιγνώσεσθε, καθὼς καὶ ἐπέγνωτε ἡμᾶς
ἀπὸ μέρους, ὅτι καύχημα ὑμῶν ἐσμεν καθάπερ καὶ ὑμεῖς
15 ἡμῶν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ. Καὶ ταύτῃ
τῇ πεποιθήσει ἐβουλόμην πρότερον, πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν ἵνα
16 δευτέραν χάριν σχῆτε καὶ δι᾽ ὑμῶν διελθεῖν εἰς Μακεδο-
νίαν, καὶ πάλιν ἀπὸ Μακεδονίας ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὑφ᾽
17 ὑμῶν προπεμφθῆναι εἰς τὴν Ἰουδαίαν. τοῦτο οὖν βουλό-
μενος, μήτι ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ ἐχρησάμην· ἢ ἃ βουλεύομαι,
κατὰ σάρκα βουλεύομαι, ἵνα ᾖ παρ᾽ ἐμοὶ τὸ Ναὶ ναὶ καὶ τὸ
18 Οὒ οὔ· πιστὸς δὲ ὁ Θεὸς, ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς
19 οὐκ ἔστιν ναὶ καὶ οὔ. ὁ τοῦ Θεοῦ γὰρ υἱὸς Χριστὸς Ἰη-
σοῦς ὁ ἐν ὑμῖν δι᾽ ἡμῶν κηρυχθείς, δι᾽ ἐμοῦ καὶ Σιλουανοῦ
καὶ Τιμοθέου, οὐκ ἐγένετο ναὶ καὶ οὔ, ἀλλὰ ναὶ ἐν αὐτῷ
20 γέγονεν. ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι Θεοῦ, ἐν αὐτῷ τὸ ναί, διὸ
21 καὶ δι᾽ αὐτοῦ τὸ ἀμὴν, τῷ Θεῷ πρὸς δόξαν δι ἡμῶν. ὁ δὲ
βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς Χριστὸν, καὶ χρίσας ἡμᾶς, Θε-
22 ός, ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς, καὶ δοὺς τὸν ἀραβῶνα τοῦ
23 Πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν. Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν
Θεὸν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυχήν, ὅτι φειδόμενος ὑ-
24 μῶν οὐκέτι ἦλθον εἰς Κόρινθον. οὐχ ὅτι κυριεύομεν ὑμῶν
τῆς πίστεως, ἀλλὰ συνεργοί ἐσμεν τῆς χαρᾶς ὑμῶν, τῇ γὰρ
πίστει ἑστήκατε.

2 ἔκρινα δὲ ἐμαυτῷ τοῦτο, τὸ μὴ πάλιν ἐν λύπῃ πρὸς ὑ-
2 μᾶς. ἐλθειν εἰ γὰρ ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς, καὶ τίς ὁ εὐφραίνων
3 με, εἰ μὴ ὁ λυπούμενος ἐξ ἐμοῦ· καὶ ἔγραψα τοῦτο αὐτὸ
ἵνα μὴ ἐλθὼν λύπην σχῶ ἀφ᾽ ὧν ἔδει με χαίρειν, πεποιθὼς
4 ἐπὶ πάντας ὑμᾶς, ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἐστιν. ἐκ
γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρδίας ἔγραψα ὑμῖν
διὰ πολλῶν δακρύων, οὐχ ἵνα λυπηθῆτε, ἀλλὰ τὴν ἀγάπην
5 ἵνα γνῶτε ἣν ἔχω περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς. Εἰ δέ τις λε-
λύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, ἀλλὰ ἀπὸ μέρους, ἵνα μὴ
6 ἐπιβαρῶ πάντας ὑμᾶς. ἱκανὸν τῷ τοιούτῳ ἡ ἐπιτιμία αὕτη
7 ἡ ὑπὸ τῶν πλειόνων, ὥστε τοὐναντίον μᾶλλον ὑμᾶς χα-

ρίσασθαι καὶ παρακαλέσαι, μήπως τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ
καταποθῇ ὁ τοιοῦτος. διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι εἰς 8
αὐτὸν ἀγάπην. εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα, ἵνα γνῶ τὴν 9
δοκιμὴν ὑμῶν, εἰ εἰς πάντα ὑπήκοοί ἐστε. ᾧ δέ τι χαρίζε- 10
σθε, κἀγώ, καὶ γὰρ ἐγώ, ὃ κεχάρισμαι, εἴ τι κεχάρισμαι, δι'
ὑμᾶς ἐν προσώπῳ Χριστοῦ, ἵνα μὴ πλεονεκτηθῶμεν ὑπὸ 11
τοῦ Σατανᾶ, οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα ἀγνοοῦμεν. Ἐλ- 12
θὼν δὲ εἰς τὴν Τρῳάδα εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ
θύρας μοι ἀνεῳγμένης ἐν Κυρίῳ, οὐκ ἔσχηκα ἄνεσιν τῷ 13
πνεύματί μου, τῷ μὴ εὑρεῖν με Τίτον τὸν ἀδελφόν μου, ἀλ-
λὰ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἐξῆλθον εἰς Μακεδονίαν. τῷ δὲ 14
Θεῷ χάρις τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ Χριστῷ, καὶ
τὴν ὀσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παντὶ
τόπῳ. ὅτι Χριστοῦ εὐωδία ἐσμὲν τῷ Θεῷ ἐν τοῖς σωζομέ- 15
νοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις, οἷς μὲν ὀσμὴ ἐκ θανάτου 16
εἰς θάνατον, οἷς δὲ ὀσμὴ ἐκ ζωῆς εἰς ζωήν. καὶ πρὸς ταῦτα
τίς ἱκανός· οὐ γάρ ἐσμεν ὡς οἱ πολλοὶ, καπηλεύοντες τὸν 17
λόγον τοῦ Θεοῦ. ἀλλ' ὡς ἐξ εἰλικρινίας, ἀλλ' ὡς ἐκ Θεοῦ
κατέναντι Θεοῦ, ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν.

Ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν· ἢ μὴ χρῄζομεν, **3**
ὥς τινες, συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐξ ὑμῶν ἡ 2
ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστε, ἐνγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις
ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀν-
θρώπων, φανερούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ Χριστοῦ διακο- 3
νηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, ἐνγεγραμμένη οὐ μέλανι, ἀλλὰ Πνεύ-
ματι Θεοῦ ζωντος, οὐκ ἐν πλαξὶν λιθίναις, ἀλλ' ἐν πλαξὶν
καρδίαις σαρκίναις. πεποίθησιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ 4
τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν Θεόν, οὐχ ὅτι ἀφ' ἑαυτῶν ἱκανοί 5
ἐσμεν λογίσασθαί τι ὡς ἐξ ἑαυτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης ἡμῶν
ἐκ τοῦ Θεοῦ, ὃς καὶ ἱκάνωσεν ἡμᾶς διακόνους καινῆς δι- 6
αθήκης, οὐ γράμματος ἀλλὰ πνεύματος, τὸ γὰρ γράμμα
ἀποκτέννει τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ. εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ 7
θανάτου ἐν γράμμασιν, ἐντετυπωμένη λίθοις, ἐγενήθη ἐν
δόξῃ, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς
τὸ πρόσωπον Μωϋσέως διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐ-

8 τοῦ, τὴν καταργουμένην, πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ διακονία
9 τοῦ πνεύματος ἔσται ἐν δόξῃ· εἰ γὰρ τῇ διακονίᾳ τῆς κα-
τακρίσεως δόξα, πολλῷ μᾶλλον περισσεύει ἡ διακονία τῆς
10 δικαιοσύνης δόξῃ. καὶ γὰρ οὐ δεδόξασται τὸ δεδοξασμέ-
νον ἐν τούτῳ τῷ μέρει, εἵνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης.
11 εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον, διὰ δόξης, πολλῷ μᾶλλον τὸ μέ-
12 νον, ἐν δόξῃ. Ἔχοντες οὖν τοιαύτην ἐλπίδα, πολλῇ παρ-
13 ρησίᾳ χρώμεθα, καὶ οὐ καθάπερ Μωϋσῆς ἐτίθει κάλυμμα
ἐπὶ τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ, πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς
14 Ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου, ἀλλὰ ἐπωρώθη
τὰ νοήματα αὐτῶν, ἄχρι γὰρ τῆς σήμερον ἡμέρας τὸ αὐ-
τὸ κάλυμμα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει
15 μὴ ἀνακαλυπτόμενον, ὅτι ἐν Χριστῷ καταργεῖται. ἀλλ᾽
ἕως σήμερον, ἡνίκα ἂν ἀναγινώσκηται Μωϋσῆς κάλυμμα
16 ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται. ἡνίκα δὲ ἐὰν ἐπιστρέψῃ
17 πρὸς κύριον, περιαιρεῖται τὸ κάλυμμα. ὁ δὲ Κύριος τὸ
18 Πνεῦμά ἐστιν, οὗ δὲ τὸ Πνεῦμα Κυρίου, ἐλευθερία. ἡμεῖς
δὲ, πάντες ἀνακεκαλυμμένῳ προσώπῳ τὴν δόξαν Κυρίου
κατοπτριζόμενοι, τὴν αὐτὴν εἰκόνα μεταμορφούμεθα ἀπὸ
δόξης εἰς δόξαν, καθάπερ ἀπὸ Κυρίου Πνεύματος.

4 Διὰ τοῦτο ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην, καθὼς ἠλεή-
2 θημεν, οὐκ ἐγκακοῦμεν ἀλλὰ ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτὰ τῆς
αἰσχύνης, μὴ περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ μηδὲ δολοῦν-
τες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τῇ φανερώσει τῆς ἀληθείας
συνίσταντες ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώπων ἐν-
3 ώπιον τοῦ Θεοῦ. εἰ δὲ καὶ ἔστιν κεκαλυμμένον τὸ εὐαγ-
γέλιον ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις ἐστὶν κεκαλυμμένον,
4 ἐν οἷς ὁ Θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύφλωσεν τὰ νοήματα
τῶν ἀπίστων, εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγ-
γελίου τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ, ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ.
5 οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν, ἀλλὰ Χριστὸν Ἰησοῦν Κύ-
6 ριον, ἑαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν. ὅτι ὁ Θεὸς ὁ
εἰπών, ἐκ σκότους φῶς λάμψει, ὃς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδί-
αις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ
7 ἐν προσώπῳ Χριστοῦ. Ἔχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον

ἐν ὀστρακίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ᾖ
τοῦ Θεοῦ, καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν, ἐν παντὶ θλιβόμενοι, ἀλλ᾽ οὐ 8
στενοχωρούμενοι, ἀπορούμενοι ἀλλ᾽ οὐκ ἐξαπορούμενοι,
διωκόμενοι, ἀλλ᾽ οὐκ ἐγκαταλειπόμενοι, καταβαλλόμενοι 9
ἀλλ᾽ οὐκ ἀπολλύμενοι, πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Ἰησοῦ 10
ἐν τῷ σώματι περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν
τοῖς σώμασιν ἡμῶν φανερωθῇ. ἀεὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ ζῶντες εἰς 11
θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰη-
σοῦ φανερωθῇ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ ἡμῶν. ὥστε ὁ θάνατος 12
ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ 13
πνεῦμα τῆς πίστεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον, Ἐπίστευσα, διὸ
ἐλάλησα, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν, εἰδό- 14
τες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν Κύριον Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς σὺν Ἰησοῦ
ἐγερεῖ, καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. τὰ γὰρ πάντα δι᾽ ὑμᾶς, 15
ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα διὰ τῶν πλειόνων τὴν εὐχαριστίαν
περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ. Διὸ οὐκ ἐγκακοῦμεν 16
ἀλλ᾽ εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθείρεται, ἀλλ᾽ ὁ ἔσω
ἡμῶν ἀνακαινοῦται ἡμέρᾳ καὶ ἡμέρᾳ. τὸ γὰρ παραυτίκα 17
ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως ἡμῶν καθ᾽ ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν
αἰώνιον βάρος δόξης κατεργάζεται ἡμῖν, μὴ σκοπούντων 18
ἡμῶν τὰ βλεπόμενα, ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα, τὰ γὰρ βλεπό-
μενα πρόσκαιρα, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια.

Οἴδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνους **5**
καταλυθῇ, οἰκοδομὴν, ἐκ Θεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν ἀχειροποί-
ητον, αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενά- 2
ζομεν, τὸ οἰκητήριον ἡμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι
ἐπιποθοῦντες, εἴγε καὶ ἐνδυσάμενοι οὐ γυμνοὶ εὑρεθησό- 3
μεθα. καὶ γὰρ οἱ ὄντες ἐν τῷ σκήνει στενάζομεν βαρούμε- 4
νοι, ἐφ᾽ ᾧ οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι, ἀλλ᾽ ἐπενδύσασθαι, ἵνα
καταποθῇ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς. ὁ δὲ κατεργασάμενος 5
ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο Θεός, ὁ δοὺς ἡμῖν τὸν ἀρραβῶνα τοῦ
Πνεύματος. θαρροῦντες οὖν πάντοτε, καὶ εἰδότες ὅτι ἐν- 6
δημοῦντες ἐν τῷ σώματι ἐκδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ Κυρίου, – 7
διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν, οὐ διὰ θαρροῦμεν δὲ, καὶ 8
εὐδοκοῦμεν μᾶλλον ἐκδημῆσαι ἐκ τοῦ σώματος, καὶ ἐνδη-

9 μῆσαι πρὸς τὸν Κύριον. διὸ καὶ φιλοτιμούμεθα, εἴτε ἐν-
10 δημοῦντες, εἴτε ἐκδημοῦντες, εὐάρεστοι αὐτῷ εἶναι. τοὺς
γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος
τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κομίσηται ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος,
11 πρὸς ἃ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθὸν εἴτε φαῦλον Εἰδότες οὖν τὸν
φόβον τοῦ Κυρίου ἀνθρώπους πείθομεν, Θεῷ δὲ πεφανε-
ρώμεθα, ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδήσεσιν ὑμῶν πεφανε-
12 ρῶσθαι. οὐ γὰρ πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνομεν ὑμῖν, ἀλλὰ
ἀφορμὴν διδόντες ὑμῖν καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα ἔχητε
πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους καὶ μὴ ἐν καρδίᾳ.
13, 14 εἴτε γὰρ ἐξέστημεν, Θεῷ, εἴτε σωφρονοῦμεν, ὑμῖν. ἡ γὰρ
15 ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ συνέχει ἡμᾶς, κρίναντας τοῦτό ὅτι εἷς
ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν ἆρα οἱ πάντες ἀπέθανον καὶ ὑπὲρ
πάντων ἀπέθανεν ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι ἑαυτοῖς ζῶσιν, ἀλλὰ
16 τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι. ὥστε ἡμεῖς ἀπὸ
τοῦ νῦν οὐδένα οἴδαμεν κατὰ σάρκα, εἰ καὶ ἐγνώκαμεν κα-
17 τὰ σάρκα Χριστόν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν. ὥστε εἴ
τις ἐν Χριστῷ, καινὴ κτίσις, τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἰδοὺ γέ-
18 γονεν καινά τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ, τοῦ καταλλάξαντος
ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ Χριστοῦ, καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς
19 καταλλαγῆς, ὡς ὅτι Θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ κόσμον καταλλάσ-
σων ἑαυτῷ, μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα αὐτῶν,
20 καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς. ὑπὲρ
Χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν, ὡς τοῦ Θεοῦ παρακαλοῦντος δι᾽
21 ἡμῶν, δεόμεθα ὑπὲρ Χριστοῦ, καταλλάγητε τῷ Θεῷ. τὸν
μὴ γνόντα ἁμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα
ἡμεῖς γενώμεθα δικαιοσύνη Θεοῦ ἐν αὐτῷ.
6 συνεργοῦντες δὲ καὶ παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν τὴν
2 χάριν τοῦ Θεοῦ δέξασθαι ὑμᾶς – λέγει γάρ, Καιρῷ δεκτῷ
ἐπήκουσά σου, καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι, ἰ-
3 δού, νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἰδοὺ νῦν ἡμέρα μηδεμίαν
ἐν μηδενὶ διδόντες προσκοπήν, ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ διακο-
4 νία, ἀλλ᾽ ἐν παντὶ συνίσταντες ἑαυτοὺς ὡς Θεοῦ διάκονοι,
ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στενοχω-
5 ρίαις, ἐν πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κό-

ποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν νηστείαις, ἐν ἁγνότητι, ἐν γνώσει, 6
ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστότητι, ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, ἐν ἀγά-
πῃ ἀνυποκρίτῳ, ἐν λόγῳ ἀληθείας, ἐν δυνάμει Θεοῦ, διὰ 7
τῶν ὅπλων τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν, διὰ 8
δόξης καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας καὶ εὐφημίας, ὡς πλά-
νοι καὶ ἀληθεῖς, ὡς ἀγνοούμενοι, καὶ ἐπιγινωσκόμενοι, 9
ὡς ἀποθνῄσκοντες, καὶ ἰδού, ζῶμεν, ὡς παιδευόμενοι, καὶ
μὴ θανατούμενοι, ὡς λυπούμενοι, ἀεὶ δὲ χαίροντες, ὡς 10
πτωχοί, πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες, ὡς μηδὲν ἔχοντες, καὶ
πάντα κατέχοντες. Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέῳγεν πρὸς ὑμᾶς, 11
Κορίνθιοι, ἡ καρδία ἡμῶν πεπλάτυνται. οὐ στενοχωρεῖ- 12
σθε ἐν ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς σπλάγχνοις ὑμῶν.
τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν, – ὡς τέκνοις πλατύνθητε καὶ – 13
Μὴ γίνεσθε ἑτεροζυγοῦντες ἀπίστοις, τίς γὰρ μετοχὴ δικαι- 14
οσύνῃ καὶ ἀνομίᾳ· ἢ τίς κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος· τίς 15
δὲ συμφώνησις Χριστοῦ πρὸς Βελιάρ ἢ τίς μερὶς πιστῷ με-
τὰ ἀπίστου· τίς δὲ συνκατάθεσις ναῷ Θεοῦ μετὰ εἰδώλων· 16
ἡμεῖς γὰρ ναὸς Θεοῦ ἐσμεν ζῶντος, καθὼς εἶπεν ὁ Θεὸς ὅτι
Ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐνπεριπατήσω, καὶ ἔσομαι αὐ-
τῶν Θεός, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μου λαός. διὸ Ἐξέλθατε ἐκ 17
μέσου αὐτῶν καὶ ἀφορίσθητε, λέγει Κύριος, καὶ ἀκαθάρ-
του μὴ ἅπτεσθε, κἀγὼ εἰσδέξομαι ὑμᾶς, καὶ ἔσομαι ὑμῖν 18
εἰς πατέρα, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας,
λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπητοί, καθαρί- **7**
σωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύ-
ματος, ἐπιτελοῦντες ἁγιωσύνην ἐν φόβῳ Θεοῦ. Χωρήσατε 2
ἡμᾶς, οὐδένα ἠδικήσαμεν, οὐδένα ἐφθείραμεν, οὐδένα ἐ-
πλεονεκτήσαμεν. πρὸς κατάκρισιν οὐ λέγω, προείρηκα 3
γάρ, ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἐστε εἰς τὸ συναποθανεῖν
καὶ συνζῆν. πολλή μοι παρρησία πρὸς ὑμᾶς, πολλή μοι 4
καύχησις ὑπὲρ ὑμῶν, πεπλήρωμαι τῇ παρακλήσει, ὑπερ-
περισσεύομαι τῇ χαρᾷ ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν. Καὶ γὰρ 5
ἐλθόντων ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν οὐδεμίαν ἔσχηκεν ἄνεσιν ἡ
σὰρξ ἡμῶν, ἀλλ' ἐν παντὶ θλιβόμενοι, ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν

6 φόβοι. ἀλλ᾽ ὁ παρακαλῶν τοὺς ταπεινοὺς παρεκάλεσεν
7 ἡμᾶς, ὁ Θεὸς, ἐν τῇ παρουσίᾳ Τίτου, οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ
παρουσίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ᾗ παρεκλήθη
ἐφ᾽ ὑμῖν, ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἐπιπόθησιν, τὸν ὑ-
μῶν ὀδυρμόν, τὸν ὑμῶν ζῆλον ὑπὲρ ἐμοῦ, ὥστε με μᾶλλον
8 χαρῆναι. ὅτι εἰ καὶ ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ, οὐ με-
ταμέλομαι, εἰ καὶ μετεμελόμην, βλέπω γὰρ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ
9 ἐκείνη, εἰ καὶ πρὸς ὥραν, ἐλύπησεν ὑμᾶς. νῦν χαίρω, οὐχ
ὅτι ἐλυπήθητε, ἀλλ᾽ ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν, ἐλυπή-
10 θητε γὰρ κατὰ Θεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε ἐξ ἡμῶν. ἡ
γὰρ κατὰ θεὸν λύπη μετάνοιαν εἰς σωτηρίαν ἀμεταμέλητον
ἐργάζεται, ἡ δὲ τοῦ κόσμου λύπη θάνατον κατἐργάζεται,
11 ἰδοὺ γὰρ, αὐτὸ τοῦτο, τὸ κατὰ Θεὸν λυπηθῆναι πόσην κα-
τηργάσατο ὑμῖν σπουδήν, ἀλλὰ, ἀπολογίαν, ἀλλὰ ἀγανά-
κτησιν, ἀλλὰ φόβον, ἀλλὰ ἐπιπόθησιν, ἀλλὰ ζῆλον, ἀλλὰ
ἐκδίκησιν. ἐν παντὶ συνεστήσατε ἑαυτοὺς ἁγνοὺς εἶναι τῷ
12 πράγματι. ἄρα εἰ καὶ ἔγραψα ὑμῖν, οὐχ ἕνεκεν τοῦ ἀδι-
κήσαντος, ἀλλ᾽ οὐδὲ ἕνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος, ἀλλ ἕνεκεν
τοῦ φανερωθῆναι τὴν σπουδὴν ὑμῶν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς
13 ὑμᾶς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. διὰ τοῦτο παρακεκλήμεθα. ἐπὶ
δὲ τῇ παρακλήσει ἡμῶν περισσοτέρως μᾶλλον ἐχάρημεν ἐ-
πὶ τῇ χαρᾷ Τίτου, ὅτι ἀναπέπαυται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ
14 πάντων ὑμῶν ὅτι εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ ὑμῶν κεκαύχημαι οὐ
κατῃσχύνθην, ἀλλ᾽ ὡς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν,
οὕτως καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν ἐπὶ Τίτου ἀλήθεια ἐγενήθη.
15 καὶ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς ἐστιν, ἀνα-
μιμνησκομένου τὴν πάντων ὑμῶν ὑπακοήν, ὡς μετὰ φόβου
16 καὶ τρόμου ἐδέξασθε αὐτόν. χαίρω ὅτι ἐν παντὶ θαρρῶ ἐν
ὑμῖν.

8 Γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δε-
2 δομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας, ὅτι ἐν πολλῇ
δοκιμῇ θλίψεως ἡ περισσεία τῆς χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ
βάθους πτωχεία αὐτῶν ἐπερίσσευσεν εἰς τὸ πλοῦτος τῆς ἁ-
3 πλότητος αὐτῶν. ὅτι κατὰ δύναμιν, μαρτυρῶ, καὶ παρὰ
4 δύναμιν, αὐθαίρετοι, μετὰ πολλῆς παρακλήσεως δεόμε-

νοι ἡμῶν, τὴν χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν τῆς διακονίας τῆς
εἰς τοὺς ἁγίους καὶ οὐ καθὼς ἠλπίσαμεν, ἀλλά ἑαυτοὺς 5
ἔδωκαν πρῶτον τῷ Κυρίῳ, καὶ ἡμῖν διὰ θελήματος Θεοῦ.
εἰς τὸ παρακαλέσαι ἡμᾶς Τίτον, ἵνα καθὼς προενήρξατο, 6
οὕτως καὶ ἐπιτελέσῃ εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην. ἀλλ᾽ 7
ὥσπερ ἐν παντὶ περισσεύετε, πίστει καὶ λόγῳ, καὶ γνώσει,
καὶ πάσῃ σπουδῇ, καὶ τῇ ἐξ ὑμῶν ἐν ἡμῖν ἀγάπῃ, ἵνα καὶ
ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε. οὐ κατ᾽ ἐπιταγὴν λέγω, 8
ἀλλὰ διὰ τῆς ἑτέρων σπουδῆς καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης
γνήσιον δοκιμάζων. γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ Κυρίου 9
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι δι᾽ ὑμᾶς ἐπτώχευσεν πλούσιος
ὤν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσητε. καὶ γνώ- 10
μην ἐν τούτῳ δίδωμι, τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμφέρει, οἵτινες οὐ
μόνον τὸ ποιῆσαι ἀλλὰ καὶ τὸ θέλειν προενήρξασθε ἀπὸ
πέρυσι, νυνὶ δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτελέσατε, ὅπως, καθά- 11
περ ἡ προθυμία τοῦ θέλειν, οὕτως καὶ τὸ ἐπιτελέσαι ἐκ
τοῦ ἔχειν. εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρόκειται, καθὸ ἄν ἔχῃ, 12
εὐπρόσδεκτος, οὐ καθὸ οὐκ ἔχει. οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνε- 13
σις, ὑμῖν θλῖψις, ἀλλ᾽ ἐξ ἰσότητος, ἕν τῷ νῦν καιρῷ τό ὑμῶν
περίσσευμα εἴς τό ἐκείνων ὑστέρημά ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων 14
περίσσευμα γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, ὅπως γένηται
ἰσότης, καθὼς γέγραπται, Ὁ τὸ πολὺ, οὐκ ἐπλεόνασεν καὶ 15
ὁ τὸ ὀλίγον, οὐκ ἠλαττόνησεν Χάρις δὲ τῷ Θεῷ τῷ διδόντι 16
τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου, ὅτι 17
τὴν μὲν παράκλησιν ἐδέξατο, σπουδαιότερος δὲ ὑπάρχων,
αὐθαίρετος ἐξῆλθεν πρὸς ὑμᾶς. συνεπέμψαμεν δὲ τὸν 18
ἀδελφὸν, μετ᾽ αὐτοῦ οὗ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ διὰ πα-
σῶν τῶν ἐκκλησιῶν, οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ χειροτονηθεὶς 19
ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος ἡμῶν σὺν τῇ χάριτι ταύ-
τῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ᾽ ἡμῶν πρὸς τὴν αὐτοῦ τοῦ Κυρίου
δόξαν καὶ προθυμίαν ἡμῶν, στελλόμενοι τοῦτο, μή τις ἡ- 20
μᾶς μωμήσηται ἐν τῇ ἁδρότητι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ᾽
ἡμῶν, προνοοῦμεν γὰρ καλὰ οὐ μόνον ἐνώπιον Κυρίου 21
ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων. συνεπέμψαμεν δὲ αὐτοῖς 22
τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, ὃν ἐδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς πολλάκις

σπουδαῖον, ὄντα, νυνὶ δὲ πολὺ σπουδαιότερον πεποιθήσει
23 πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς. εἴτε ὑπὲρ Τίτου, κοινωνὸς ἐμὸς καὶ εἰς
ὑμᾶς συνεργός, εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν, ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν,
24 δόξα Χριστοῦ. τὴν οὖν ἔνδειξιν τῆς ἀγάπης ὑμῶν καὶ ἡ-
μῶν καυχήσεως ὑπὲρ ὑμῶν, εἰς αὐτοὺς ἐνδεικνύμενοι εἰς
πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν.
9 Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους περισ-
2 σόν μοί ἐστιν τὸ γράφειν ὑμῖν, οἶδα γὰρ τὴν προθυμίαν
ὑμῶν, ἣν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι Μακεδόσιν, ὅτι Ἀχαΐα πα-
ρεσκεύασται ἀπὸ πέρυσι, καὶ τὸ ὑμῶν ζῆλος ἠρέθισεν τοὺς
3 πλείονας. ἔπεμψα δὲ τοὺς ἀδελφούς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα
ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κενωθῇ ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ἵνα, καθὼς
4 ἔλεγον, παρεσκευασμένοι ἦτε, μήπως ἐὰν ἔλθωσιν σὺν ἐ-
μοὶ Μακεδόνες καὶ εὕρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους, κα-
5 ταισχυνθῶμεν ἡμεῖς, – μή μὴ λέγωμεν ὑμεῖς – ἐν τῇ ἀ-
ναγκαῖον οὖν ἡγησάμην παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφοὺς, ἵνα
προέλθωσιν εἰς ὑμᾶς καὶ προκαταρτίσωσιν τὴν προεπηγ-
γελμένην εὐλογίαν ὑμῶν, ταύτην ἑτοίμην εἶναι, οὕτως ὡς
6 εὐλογίαν μὴ ὡς πλεονεξίαν. Τοῦτο δέ, ὁ σπείρων φειδομέ-
νως, φειδομένως καὶ θερίσει, καὶ ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαις,
7 ἐπ' εὐλογίαις καὶ θερίσει. ἕκαστος καθὼς προῄρηται τῇ
καρδίᾳ, μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης, ἱλαρὸν γὰρ δότην ἀγα-
8 πᾷ ὁ Θεός. δυνατεῖ δὲ ὁ Θεὸς πᾶσαν χάριν περισσεῦσαι
εἰς ὑμᾶς, ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες
9 περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, καθὼς γέγραπται, Ἐ-
σκόρπισεν, ἔδωκεν τοῖς πένησιν, ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει
10 εἰς τὸν αἰῶνα. ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν σπέρμα τῷ σπείροντι, καὶ
ἄρτον εἰς βρῶσιν χορηγήσει καὶ πληθυνεῖ τὸν σπόρον ὑμῶν,
11 καὶ αὐξήσει τὰ γενήματα τῆς δικαιοσύνης ὑμῶν, ἐν παν-
τὶ πλουτιζόμενοι εἰς πᾶσαν ἁπλότητα, ἥτις κατεργάζεται δι'
12 ἡμῶν εὐχαριστίαν τῷ Θεῷ ὅτι ἡ διακονία τῆς λειτουργίας
ταύτης οὐ μόνον ἐστὶν προσαναπληροῦσα τὰ ὑστερήματα
τῶν ἁγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν
13 τῷ Θεῷ, διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς διακονίας ταύτης δοξάζοντες
τὸν Θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ τῆς ὁμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγ-

γέλιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἁπλότητι τῆς κοινωνίας εἰς αὐτοὺς
καὶ εἰς πάντας, καὶ αὐτῶν δεήσει ὑπὲρ ὑμῶν ἐπιποθούν- 14
των ὑμᾶς διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐφ' ὑμῖν.
χάρις τῷ Θεῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγήτῳ αὐτοῦ δωρεᾷ. 15
Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς πραΰ- **10**
τητος καὶ ἐπιεικείας τοῦ Χριστοῦ, ὃς κατὰ πρόσωπον μὲν
ταπεινὸς ἐν ὑμῖν, ἀπὼν δὲ θαρρῶ εἰς ὑμᾶς, δέομαι δὲ τὸ 2
μὴ παρὼν θαρρῆσαι τῇ πεποιθήσει ᾗ λογίζομαι τολμῆσαι
ἐπί τινας τοὺς λογιζομένους ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περι-
πατοῦντας. ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦντες οὐ κατὰ σάρκα 3
στρατευόμεθα – τὰ γὰρ ὅπλα στρατιᾶς στρατείας ἡμῶν οὐ 4
σαρκικὰ, ἀλλὰ δυνατὰ τῷ Θεῷ πρὸς καθαίρεσιν λογισμούς 5
καθαιροῦντες καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώ-
σεως τοῦ Θεοῦ, καὶ αἰχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν
ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐν ἑτοίμῳ ἔχοντες ἐκδικῆσαι 6
πᾶσαν παρακοήν, ὅταν πληρωθῇ ὑμῶν ἡ ὑπακοή. τὰ κα- 7
τὰ πρόσωπον βλέπετε· εἴ τις πέποιθεν ἑαυτῷ Χριστοῦ εἶναι,
τοῦτο λογιζέσθω πάλιν ἐφ ἑαυτοῦ, ὅτι καθὼς αὐτὸς Χρι-
στοῦ, οὕτως καὶ ἡμεῖς ἐάν τε γὰρ περισσότερόν τι καυ- 8
χήσομαι περὶ τῆς ἐξουσίας ἡμῶν, – ἧς ἔδωκεν ὁ ἡμῖν εἰς
καὶ καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν ὑμῶν – ἵνα μὴ δόξω ὡς ἂν 9
ἐκφοβεῖν ὑμᾶς διὰ τῶν ἐπιστολῶν. ὅτι Αἱ ἐπιστολαὶ, μὲν 10
φησίν βαρεῖαι καὶ ἰσχυραί, ἡ δὲ παρουσία τοῦ σώματος ἀ-
σθενὴς, καὶ ὁ λόγος ἐξουθενημένος. τοῦτο λογιζέσθω ὁ 11
τοιοῦτος, ὅτι οἷοί ἐσμεν τῷ λόγῳ δι' ἐπιστολῶν ἀπόντες, τοι-
οῦτοι καὶ παρόντες τῷ ἔργῳ. οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐνκρῖναι 12
ἢ συνκρῖναι ἑαυτούς τισιν τῶν ἑαυτοὺς συνιστανόντων, ἀλ-
λὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς μετροῦντες, καὶ συνκρίνοντες
ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς, οὐ συνιᾶσιν. ἡμεῖς δὲ οὐκ εἰς τὰ ἄμε- 13
τρα καυχησόμεθα, ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος οὗ
ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ Θεὸς, μέτρου, ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν.
οὐ γὰρ ὡς μὴ ἐφικνούμενοι εἰς ὑμᾶς ὑπερεκτείνομεν ἑαυ- 14
τούς, ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ
Χριστοῦ, οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχώμενοι ἐν ἀλλοτρίοις κό- 15
ποις, ἐλπίδα δὲ ἔχοντες αὐξανομένης τῆς πίστεως ὑμῶν, ἐν

ὑμῖν μεγαλυνθῆναι κατὰ τὸν κανόνα ἡμῶν εἰς περισσείαν,
16 εἰς τὰ ὑπερέκεινα ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι, οὐκ ἐν ἀλλοτρίῳ
17 κανόνι εἰς τὰ ἕτοιμα καυχήσασθαι. ὁ δὲ καυχώμενος, ἐν
18 Κυρίῳ καυχάσθω. οὐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν συνιστάνων, ἐκεῖνός
ἐστιν δόκιμος, ἀλλὰ ὃν ὁ Κύριος συνίστησιν.
11 Ὄφελον ἀνείχεσθέ μου μικρόν τι ἀφροσύνης, ἀλλὰ καὶ
2 ἀνέχεσθέ μου. ζηλῶ γὰρ ὑμᾶς Θεοῦ ζήλῳ, ἡρμοσάμην
γὰρ ὑμᾶς ἑνὶ ἀνδρὶ παρθένον ἁγνὴν παραστῆσαι τῷ Χρι-
3 στῷ. φοβοῦμαι δὲ μήπως ὡς ὁ ὄφις ἐξηπάτησεν Εὔαν ἐν
τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ, φθαρῇ τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἁ-
4 πλότητος τῆς εἰς Χριστόν. εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον
Ἰησοῦν κηρύσσει ὃν οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα ἕτερον
λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλάβετε, ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον ὃ οὐκ ἐδέ-
5 ξασθε, καλῶς ἀνέχεσθε λογίζομαι γὰρ μηδὲν ὑστερηκέναι
6 τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων. εἰ δὲ καὶ ἰδιώτης τῷ λόγῳ, ἀλλ᾽
οὐ τῇ γνώσει, ἀλλ᾽ ἐν παντὶ φανερώσαντες ἐν πᾶσιν εἰς ὑ-
7 μᾶς. ἢ ἁμαρτίαν ἐποίησα ἐμαυτὸν ταπεινῶν ἵνα ὑμεῖς
ὑψωθῆτε, ὅτι δωρεὰν τὸ τοῦ Θεοῦ εὐαγγέλιον εὐηγγελισά-
8 μην ὑμῖν· ἄλλας ἐκκλησίας ἐσύλησα, λαβὼν ὀψώνιον πρὸς
τὴν ὑμῶν διακονίαν, καί παρών πρὸς ὑμᾶς καί ὑστερηθείς
9 οὐ κατενάρκησα οὐθενός τὸ γὰρ ὑστέρημά μου προσα-
νεπλήρωσαν οἱ ἀδελφοὶ, ἐλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας, καὶ ἐν
10 παντὶ ἀβαρῆ ἐμαυτὸν ὑμῖν ἐτήρησα καὶ τηρήσω. ἔστιν
ἀλήθεια Χριστοῦ ἐν ἐμοὶ, ὅτι ἡ καύχησις αὕτη οὐ φρα-
11 γήσεται εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλίμασιν τῆς Ἀχαΐας. διατί· ὅτι
12 οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς· ὁ Θεὸς οἶδεν. ὃ δὲ ποιῶ, καὶ ποιήσω,
ἵνα ἐκκόψω τὴν ἀφορμὴν τῶν θελόντων ἀφορμήν, ἵνα ἐν ᾧ
13 καυχῶνται, εὑρεθῶσιν καθὼς καὶ ἡμεῖς. οἱ γὰρ τοιοῦτοι
ψευδαπόστολοι, ἐργάται δόλιοι, μετασχηματιζόμενοι εἰς ἀ-
14 ποστόλους Χριστοῦ. καὶ οὐ θαῦμα, αὐτὸς γὰρ ὁ Σατανᾶς
15 μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός. οὐ μέγα οὖν εἰ καὶ
οἱ διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται ὡς διάκονοι δικαι-
16 οσύνης, ὧν τὸ τέλος ἔσται κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. Πάλιν
λέγω, μή τίς με δόξῃ ἄφρονα εἶναι, εἰ δὲ μήγε κἂν ὡς ἄ-
17 φρονα δέξασθέ με, ἵνα κἀγὼ μικρόν τι καυχήσωμαι. ὃ

λαλῶ, οὐ κατὰ Κύριον, λαλῶ ἀλλʹ ὡς ἐν ἀφροσύνῃ, ἐν ταύ-
τῃ τῇ ὑποστάσει τῆς καυχήσεως. ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶνται 18
κατὰ σάρκα, κἀγὼ καυχήσομαι. ἡδέως γὰρ ἀνέχεσθε τῶν 19
ἀφρόνων φρόνιμοι ὄντες. ἀνέχεσθε γὰρ, εἴ τις ὑμᾶς κατα- 20
δουλοῖ, εἴ τις κατεσθίει, εἴ τις λαμβάνει, εἴ τις ἐπαίρεται, εἴ
τις εἰς πρόσωπον ὑμᾶς δέρει. κατὰ ἀτιμίαν λέγω, ὡς ὅτι ἡ- 21
μεῖς ἠσθενήκαμεν, ἐν ᾧ δʹ ἄν τις τολμᾷ – ἐν ἀφροσύνῃ λέγω
– Ἑβραῖοί εἰσιν κἀγώ, Ἰσραηλεῖται εἰσιν· κἀγώ, σπέρμα 22
Ἀβραάμ εἰσιν· κἀγώ, διάκονοι Χριστοῦ εἰσιν – παραφρο- 23
νῶν λαλῶ – ὑπὲρ ἐγώ, ἐν κόποις περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς
ὑπερβαλλόντως, ἐν φυλακαῖς περισσοτέρως, ἐν ὑπὸ Ἰου- 24
δαίων πεντάκις τεσσεράκοντα παρὰ μίαν ἔλαβον. τρὶς ἐρ- 25
ραβδίσθην, ἅπαξ ἐλιθάσθην, τρὶς ἐναυάγησα, νυχθήμερον
ἐν τῷ βυθῷ πεποίηκα, ὁδοιπορίαις πολλάκις, κινδύνοις 26
ποταμῶν, κινδύνοις λῃστῶν, κινδύνοις ἐκ γένους, κινδύ-
νοις ἐξ ἐθνῶν, κινδύνοις ἐν πόλει, κινδύνοις ἐν ἐρημίᾳ,
κινδύνοις ἐν θαλάσσῃ, κινδύνοις ἐν ψευδαδέλφοις, κόπῳ 27
καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῷ καὶ δίψει, ἐν
νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι. χωρὶς τῶν 28
παρεκτὸς ἡ ἐπίστασίς μοι ἡ καθʹ ἡμέραν, ἡ μέριμνα πασῶν
τῶν ἐκκλησιῶν. τίς ἀσθενεῖ, καὶ οὐκ ἀσθενῶ· τίς σκανδα- 29
λίζεται, καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι· εἰ καυχᾶσθαι δεῖ, τὰ τῆς 30
ἀσθενείας μου καυχήσομαι. ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυ- 31
ρίου Ἰησοῦ οἶδεν, ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ
ψεύδομαι. ἐν Δαμασκῷ ὁ ἐθνάρχης Ἁρέτα τοῦ βασιλέως 32
ἐφρούρει τὴν πόλιν, Δαμασκηνῶν πιάσαι με καὶ διὰ θυ- 33
ρίδος ἐν σαργάνῃ ἐχαλάσθην διὰ τοῦ τείχους καὶ ἐξέφυγον
τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

Καυχᾶσθαι δεῖ οὐ συμφέρον μὲν ἐλεύσομαι δὲ εἰς ὀπτα- **12**
σίας καὶ ἀποκαλύψεις Κυρίου. οἶδα ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ 2
πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων – εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα, εἴτε ἐ-
κτὸς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ Θεὸς οἶδεν – , ἁρπαγέντα τὸν
τοιοῦτον καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον – εἴτε ἐν σώματι, 3
χωρὶς ἐκτὸς τοῦ σώματος, οὐκ οἶδα, ὁ Θεὸς ὅτι ἡρπάγη 4
εἰς τὸν παράδεισον, καὶ ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα, ἃ οὐκ

5 ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι. ὑπὲρ τοῦ τοιούτου καυχήσομαι,
ὑπὲρ δὲ ἐμαυτοῦ οὐ καυχήσομαι, εἰ μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις
6 μου. ἐὰν γὰρ θελήσω καυχήσασθαι, οὐκ ἔσομαι ἄφρων,
ἀλήθειαν γὰρ ἐρῶ, φείδομαι δέ, μή τις εἰς ἐμὲ λογίσηται
7 ὑπὲρ ὃ βλέπει με, ἢ ἀκούει ἐξ ἐμοῦ καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν
ἀποκαλύψεων ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ
σαρκί, ἄγγελος Σατανᾶ ἵνα με κολαφίζῃ, ἵνα μὴ ὑπεραίρω-
8 μαι. ὑπὲρ τούτου τρὶς τὸν Κύριον παρεκάλεσα ἵνα ἀποστῇ
9 ἀπ᾽ ἐμοῦ. καὶ εἴρηκέν μοι, Ἀρκεῖ σοι ἡ χάρις μου, ἡ γὰρ
δύναμις ἐν ἀσθενείᾳ τελεῖται ἥδιστα οὖν μᾶλλον καυχήσο-
μαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ᾽ ἐμὲ ἡ δύ-
10 ναμις τοῦ Χριστοῦ. διὸ εὐδοκῶ ἐν ἀσθενείαις, ἐν ὕβρεσιν,
ἐν ἀνάγκαις, ἐν διωγμοῖς, καὶ στενοχωρίαις, ὑπὲρ Χριστοῦ,
11 ὅταν γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι. Γέγονα ἄφρων, ὑμεῖς
με ἠναγκάσατε, ἐγὼ γὰρ ὤφειλον ὑφ᾽ ὑμῶν συνίστασθαι,
οὐδὲν γὰρ ὑστέρησα τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων, εἰ καὶ οὐ-
12 δέν εἰμι. τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατειργάσθη ἐν
ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῇ, σημείοις τε καὶ τέρασιν καὶ δυ-
13 νάμεσιν τί γάρ ἐστιν ὃ ἡσσώθητε ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκκλη-
σίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ κατενάρκησα ὑμῶν· χαρίσασθέ
14 μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην. Ἰδοὺ, τρίτον τοῦτο ἑτοίμως ἔχω
ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ καταναρκήσω, οὐ γὰρ ζητῶ τὰ
ὑμῶν, ἀλλὰ ὑμᾶς, οὐ γὰρ ὀφείλει τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσιν
15 θησαυρίζειν, ἀλλὰ οἱ γονεῖς τοῖς τέκνοις. ἐγὼ δὲ ἥδιστα
δαπανήσω καὶ ἐκδαπανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν,
16 εἰ περισσοτέρως ὑμᾶς ἀγαπῶ ἧττον ἀγαπῶμαι· ἔστω δέ, ἐ-
γὼ οὐ κατεβάρησα ὑμᾶς, ἀλλὰ ὑπάρχων πανοῦργος, δόλῳ
17 ὑμᾶς ἔλαβον. μή τινα ὧν ἀπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς, δι᾽ αὐτοῦ
18 ἐπλεονέκτησα ὑμᾶς· παρεκάλεσα Τίτον, καὶ συναπέστειλα
τὸν ἀδελφόν, μήτι ἐπλεονέκτησεν ὑμᾶς Τίτος· οὐ τῷ αὐτῷ
19 Πνεύματι περιεπατήσαμεν· οὐ τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσιν Πάλαι
δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα· κατέναντι Θεοῦ ἐν Χριστῷ
λαλοῦμεν, τὰ δὲ πάντα, ἀγαπητοί, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκο-
20 δομῆς. φοβοῦμαι γὰρ μήπως ἐλθὼν οὐχ οἵους θέλω εὕρω
ὑμᾶς, κἀγὼ εὑρεθῶ ὑμῖν οἷον οὐ θέλετε, μή πως ἔρις, ζῆλος

θυμοί, ἐριθεῖαι, καταλαλιαί, ψιθυρισμοί, φυσιώσεις, ἀκα-
ταστασίαι, μὴ πάλιν ἐλθόντος μου ταπεινώσει με ὁ Θεός 21
μου πρὸς ὑμᾶς, καὶ πενθήσω πολλοὺς τῶν προημαρτηκό-
των, καὶ μὴ μετανοησάντων ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ πορνείᾳ
καὶ ἀσελγείᾳ ᾗ ἔπραξαν.
Τρίτον τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. ἐπὶ στόματος δύο μαρ- **13**
τύρων καὶ τριῶν σταθήσεται πᾶν ῥῆμα. προείρηκα καὶ 2
προλέγω, ὡς παρὼν τὸ δεύτερον καὶ ἀπὼν νῦν τοῖς προ-
ημαρτηκόσιν καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι ἐὰν ἔλθω εἰς τὸ
πάλιν, οὐ φείσομαι, ἐπεὶ δοκιμὴν ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λα- 3
λοῦντος Χριστοῦ, ὃς εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ ἀλλὰ δυνατεῖ ἐν
ὑμῖν, καὶ γὰρ ἐσταυρώθη ἐξ ἀσθενείας, ἀλλὰ ζῇ ἐκ δυ- 4
νάμεως Θεοῦ. καὶ γὰρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ
ζήσομεν σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως Θεοῦ εἰς ὑμᾶς. ἑαυτοὺς 5
πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει, ἑαυτοὺς δοκιμάζετε. ἢ οὐκ
ἐπιγινώσκετε ἑαυτοὺς ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς ἐν ὑμῖν· εἰ μήτι
ἀδόκιμοί ἐστε. ἐλπίζω δὲ ὅτι γνώσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν 6
ἀδόκιμοι. εὐχόμεθα δὲ πρὸς τὸν Θεὸν, μὴ ποιῆσαι ὑμᾶς 7
κακὸν μηδέν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι φανῶμεν, ἀλλ' ἵνα ὑ-
μεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε, ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι ὦμεν. οὐ γὰρ 8
δυνάμεθά τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας.
χαίρομεν γὰρ ὅταν ἡμεῖς ἀσθενῶμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ἦτε, 9
τοῦτο καὶ εὐχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατάρτισιν. διὰ τοῦτο ταῦτα 10
ἀπὼν γράφω, ἵνα παρὼν μὴ ἀποτόμως χρήσωμαι κατὰ τὴν
ἐξουσίαν ἣν ὁ Κύριος, ἔδωκέν μοι εἰς οἰκοδομὴν, καὶ οὐκ
εἰς καθαίρεσιν. Λοιπόν, ἀδελφοί, χαίρετε, καταρτίζεσθε, 11
παρακαλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρηνεύετε, καὶ ὁ Θεὸς
τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. ἀσπάσασθε ἀλ- 12
λήλους ἐν ἁγίῳ φιλήματι. ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες
Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ 13
καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν

Η ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

1 Παῦλος ἀπόστολος, – οὐκ ἀπ′ ἀνθρώπων οὐδὲ δι′ ἀν-
θρώπου, ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ Θεοῦ πατρὸς τοῦ
2 ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοί, ταῖς
3 ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ
4 πατρὸς, καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ δόντος ἑαυ-
τὸν περί τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ὅπως ἐξέληται ἡμᾶς ἐκ τοῦ αἰ-
ῶνος τοῦ ἐνεστῶτος πονηροῦ, κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ
5 πατρὸς ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.
6 Θαυμάζω ὅτι οὕτως ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ καλέσαν-
7 τος ὑμᾶς ἐν χάριτι Χριστοῦ εἰς ἕτερον εὐαγγέλιον, ὃ οὐκ
ἔστιν ἄλλο, εἰ μή τινές εἰσιν οἱ ταράσσοντες ὑμᾶς καὶ θέλον-
8 τες μεταστρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. ἀλλὰ καὶ ἐὰν
ἡμεῖς ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ ἐυαγγελίσηται παρ′ ὃ εὐηγγε-
9 λισάμεθα ὑμῖν ἀνάθεμα ἔστω. ὡς προειρήκαμεν, καὶ ἄρτι
πάλιν λέγω, εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ′ ὃ παρελάβετε,
10 ἀνάθεμα ἔστω. ἄρτι γὰρ ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν Θεόν· ἢ
ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν· εἰ ἔτι ἀνθρώποις ἤρεσκον, Χρι-
11 στοῦ δοῦλος οὐκ ἂν ἤμην. Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ
εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπ′ ἐμοῦ, ὅτι οὐκ ἔστιν κατὰ
12 ἄνθρωπον. οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐ-
τό, οὔτε ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι′ ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ.
13 ἠκούσατε γὰρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφήν ποτε ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ,
ὅτι καθ′ ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ
14 ἐπόρθουν αὐτήν, καὶ προέκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ
πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσοτέρως ζη-
15 λωτὴς ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων. ὅτε δὲ
εὐδόκησεν ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρός μου καὶ κα-
16 λέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἀποκαλύψαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ
ἐν ἐμοὶ ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ
17 προσανεθέμην σαρκὶ καὶ αἵματι, οὐδὲ ἀνῆλθον εἰς Ἱερο-
σόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους, ἀλλὰ ἀπῆλθον

εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς Δαμασκόν. Ἔπειτα 18
μετὰ τρία ἔτη ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα ἱστορῆσαι Κηφᾶν
καὶ ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε. ἕτερον δὲ 19
τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶδον, εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ
Κυρίου. ἃ δὲ γράφω ὑμῖν, ἰδοὺ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὅτι οὐ 20
ψεύδομαι. ἔπειτα ἦλθον εἰς τὰ κλίματα τῆς Συρίας καὶ 21
τῆς Κιλικίας. ἤμην δὲ ἀγνοούμενος τῷ προσώπῳ ταῖς ἐκ- 22
κλησίαις τῆς Ἰουδαίας ταῖς ἐν Χριστῷ, μόνον δὲ ἀκούοντες 23
ἦσαν ὅτι Ὁ διώκων ἡμᾶς ποτε, νῦν εὐαγγελίζεται τὴν πίστιν
ἥν ποτε ἐπόρθει, καὶ ἐδόξαζον ἐν ἐμοὶ τὸν Θεόν. 24

Ἔπειτα διὰ δεκατεσσάρων ἐτῶν πάλιν ἀνέβην εἰς Ἱερο- **2**
σόλυμα μετὰ Βαρναβᾶ, συνπαραλαβὼν καὶ Τίτον, ἀνέβην 2
δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν, καὶ ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ
κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσιν κατʹ ἰδίαν δὲ τοῖς δοκοῦσιν μήπως
εἰς κενὸν τρέχω ἢ ἔδραμον. ἀλλʹ οὐδὲ Τίτος ὁ σὺν ἐμοί, 3
Ἕλλην ὤν, ἠναγκάσθη περιτμηθῆναι, διὰ δὲ τοὺς παρεισ- 4
άκτους ψευδαδέλφους, οἵτινες παρεισῆλθον κατασκοπῆσαι
τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν ἣν ἔχομεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ἡμᾶς
καταδουλώσουσιν οἷς οὐδὲ πρὸς ὥραν εἴξαμεν τῇ ὑποτα- 5
γῇ, ἵνα ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου διαμείνῃ πρὸς ὑμᾶς.
ἀπὸ δὲ τῶν δοκούντων εἶναί τι – ὁποῖοί ποτε ἦσαν οὐδέν 6
μοι διαφέρει, ὁ πρόσωπον Θεὸς ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει –
ἐμοὶ γὰρ οἱ δοκοῦντες ἀλλὰ τοὐναντίον, ἰδόντες ὅτι πε- 7
πίστευμαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας, καθὼς Πέτρος
τῆς περιτομῆς, – ὁ γὰρ ἐνεργήσας Πέτρῳ εἰς ἀποστολὴν 8
τῆς ἐνήργησεν ἐνήργησε καὶ ἐμοὶ εἰς τὰ καὶ γνόντες τὴν 9
χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι, Ἰάκωβος καὶ Κηφᾶς καὶ Ἰωάννης,
οἱ δοκοῦντες στῦλοι εἶναι, δεξιὰς ἔδωκαν ἐμοὶ καὶ Βαρ-
ναβᾷ κοινωνίας, ἵνα ἡμεῖς εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν
περιτομήν, μόνον τῶν πτωχῶν ἵνα μνημονεύωμεν, ὃ καὶ 10
ἐσπούδασα αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι. Ὅτε δὲ ἦλθεν Κηφᾶς εἰς 11
Ἀντιόχειαν, κατὰ πρόσωπον αὐτῷ ἀντέστην, ὅτι κατεγνω-
σμένος ἦν. πρὸ τοῦ γὰρ ἐλθεῖν τινας ἀπὸ Ἰακώβου, μετὰ 12
τῶν ἐθνῶν συνήσθιεν, ὅτε δὲ ἦλθον, ὑπέστελλεν καὶ ἀφώρι-
ζεν ἑαυτόν, φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς. καὶ συνυπε- 13

κρίθησαν αὐτῷ καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι, ὥστε καὶ Βαρναβᾶς
14 συναπήχθη αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει. ἀλλ᾽ ὅτε εἶδον ὅτι οὐκ
ὀρθοποδοῦσιν πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου, εἶπον,
τῷ Κηφᾷ ἔμπροσθεν πάντων, Εἰ σὺ Ἰουδαῖος ὑπάρχων, ἐ-
θνικῶς καὶ οὐχ Ἰουδαϊκῶς, ζῇς πῶς τὰ ἔθνη ἀναγκάζεις
15 Ἰουδαΐζειν· ἡμεῖς φύσει Ἰουδαῖοι καὶ οὐκ ἐξ ἐθνῶν ἁμαρ-
16 τωλοί, εἰδότες δὲ ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων
νόμου, ἐὰν μὴ διὰ πίστεως Χριστοῦ, Ἰησοῦ καὶ ἡμεῖς εἰς
Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστεύσαμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως
Χριστοῦ, καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου, ὅτι ἐξ ἔργων νόμου οὐ
17 δικαιωθήσεται πᾶσα σάρξ. εἰ δὲ, ζητοῦντες δικαιωθῆναι
ἐν Χριστῷ, εὑρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἁμαρτωλοί, ἆρα Χριστὸς
18 ἁμαρτίας διάκονος· μὴ γένοιτο. εἰ γὰρ ἃ κατέλυσα, ταῦτα
19 πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην ἐμαυτὸν συνιστάνω ἐγὼ γὰρ
20 διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον, ἵνα Θεῷ ζήσω. Χριστῷ συνε-
σταύρωμαι ζῶ δὲ, οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός, ὃ δὲ
νῦν ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ
21 ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. οὐκ
ἀθετῶ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, εἰ γὰρ διὰ νόμου δικαιοσύνη,
ἄρα Χριστὸς δωρεὰν ἀπέθανεν.
3 Ὦ ἀνόητοι Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐβάσκανεν οἷς κατ᾽ ὀφθαλ-
2 μοὺς Ἰησοῦς Χριστὸς προεγράφη ἐσταυρωμένος· τοῦτο
μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ᾽ ὑμῶν, ἐξ ἔργων νόμου τὸ Πνεῦμα
3 ἐλάβετε, ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως· οὕτως ἀνόητοί ἐστε· ἐναρξά-
4 μενοι Πνεύματι νῦν σαρκὶ ἐπιτελεῖσθε· τοσαῦτα ἐπάθετε
5 εἰκῇ· εἴγε καὶ εἰκῇ. ὁ οὖν ἐπιχορηγῶν ὑμῖν τὸ Πνεῦμα
καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν, ἐξ ἔργων νόμου, ἢ ἐξ ἀκοῆς
6 πίστεως· καθὼς Ἀβραὰμ ἐπίστευσεν τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη
7 αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. γινώσκετε ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως,
8 οὗτοι υἱοί εἰσιν Ἀβραάμ. προϊδοῦσα δὲ ἡ γραφὴ ὅτι ἐκ πί-
στεως δικαιοῖ τὰ ἔθνη ὁ Θεὸς προευηγγελίσατο τῷ Ἀβραὰμ
9 ὅτι Ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πάντα τὰ ἔθνη. ὥστε οἱ ἐκ
10 πίστεως εὐλογοῦνται σὺν τῷ πιστῷ Ἀβραάμ. ὅσοι γὰρ ἐξ
ἔργων νόμου εἰσὶν, ὑπὸ κατάραν εἰσὶν γέγραπται γὰρ ὅτι
Ἐπικατάρατος πᾶς ὃς οὐκ ἐμμένει πᾶσιν τοῖς γεγραμμέ-

νοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τοῦ ποιῆσαι αὐτά. ὅτι δὲ ἐν 11
νόμῳ οὐδεὶς δικαιοῦται παρὰ τῷ Θεῷ, δῆλον, ὅτι Ὁ δίκαιος
ἐκ πίστεως ζήσεται, ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως, ἀλλά 12
Ὁ ποιήσας αὐτὰ ζήσεται ἐν αὐτοῖς. Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγό- 13
ρασεν ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου, γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν
κατάρα, ὅτι γέγραπται Ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμάμενος
ἐπὶ ξύλου, ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραὰμ γένη- 14
ται ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πνεύματος,
λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως. Ἀδελφοί, κατὰ ἄνθρωπον λέγω, 15
ὅμως ἀνθρώπου κεκυρωμένην διαθήκην οὐδεὶς ἀθετεῖ ἢ
ἐπιδιατάσσεται. τῷ δὲ Ἀβραὰμ ἐρρέθησαν αἱ ἐπαγγελίαι 16
καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ. οὐ λέγει, Καὶ τοῖς σπέρμασιν, ὡς
ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ' ὡς ἐφ' ἑνός, Καὶ τῷ σπέρματί σου, ὅς ἐστιν
Χριστός. τοῦτο δὲ λέγω, διαθήκην προκεκυρωμένην ὑπὸ 17
τοῦ Θεοῦ ὁ μετὰ τετρακόσια καὶ τριάκοντα ἔτη γεγονὼς νό-
μος οὐκ ἀκυροῖ, εἰς τὸ καταργῆσαι τὴν ἐπαγγελίαν. εἰ γὰρ 18
ἐκ νόμου ἡ κληρονομία, οὐκέτι ἐξ ἐπαγγελίας, τῷ δὲ Ἀβρα-
ὰμ δι' ἐπαγγελίας κεχάρισται ὁ Θεός. τί οὖν ὁ νόμος· τῶν 19
παραβάσεων χάριν προσετέθη, ἄχρις οὗ ἔλθῃ τὸ σπέρμα ᾧ
ἐπήγγελται, διαταγεὶς δι' ἀγγέλων ἐν χειρὶ μεσίτου. ὁ δὲ 20
μεσίτης ἑνὸς οὐκ ἔστιν, ὁ δὲ Θεὸς εἷς ἐστιν. ὁ οὖν νόμος 21
κατὰ τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ Θεοῦ· μὴ γένοιτο. εἰ γὰρ ἐδόθη
νόμος ὁ δυνάμενος ζωοποιῆσαι, ὄντως ἐκ νόμου ἦν ἂν ἡ
δικαιοσύνη. ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ γραφὴ τὰ πάντα ὑπὸ ἁ- 22
μαρτίαν, ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ δοθῇ
τοῖς πιστεύουσιν Πρὸ τοῦ δὲ ἐλθεῖν τὴν πίστιν, ὑπὸ νόμον 23
ἐφρουρούμεθα συνκλειόμενοι εἰς τὴν μέλλουσαν πίστιν ἀ-
ποκαλυφθῆναι. ὥστε ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν 24
εἰς Χριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν, ἐλθούσης δὲ τῆς 25
πίστεως, οὐκέτι ὑπὸ παιδαγωγόν ἐσμεν. πάντες γὰρ υἱοὶ 26
Θεοῦ ἐστε διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ὅσοι γὰρ εἰς 27
Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε, οὐκ ἔνι Ἰου- 28
δαῖος οὐδὲ Ἕλλην, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ
ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ, ἅπαντες γὰρ ὑμεῖς εἷς ἐστε ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ. εἰ δὲ ὑμεῖς Χριστοῦ, ἄρα τοῦ Ἀβραὰμ σπέρμα ἐστέ, 29

κατά ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.
4 Λέγω δέ, ἐφ᾽ ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νήπιός ἐστιν,
2 οὐδὲν διαφέρει δούλου κύριος πάντων ὤν, ἀλλὰ ὑπὸ ἐ-
πιτρόπους ἐστὶν καὶ οἰκονόμους, ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ
3 πατρός. οὕτως καὶ ἡμεῖς, ὅτε ἦμεν νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοι-
4 χεῖα τοῦ κόσμου ἤμεθα δεδουλωμένοι, ὅτε δὲ ἦλθεν τὸ
πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ,
5 γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑ-
6 πὸ νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἱοθεσίαν ἀπολάβωμεν. ὅτι
δέ ἐστε υἱοί, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα τοῦ υἱοῦ αὐ-
7 τοῦ εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν κρᾶζον, Αββα ὁ πατήρ. ὥστε
οὐκέτι εἶ δοῦλος, ἀλλὰ υἱός, εἰ δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος
8 διὰ Θεοῦ Ἀλλὰ τότε μὲν, οὐκ εἰδότες Θεὸν, ἐδουλεύσατε
9 τοῖς φύσει μὴ οὖσιν θεοῖς, νῦν δὲ γνόντες Θεόν, μᾶλλον δὲ
γνωσθέντες ὑπὸ Θεοῦ, πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθε-
νῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα, οἷς πάλιν ἄνωθεν δουλεῦσαι θέλετε·
10 ἡμέρας παρατηρεῖσθε, καὶ μῆνας καὶ καιροὺς, καὶ ἐνιαυ-
11 τούς. φοβοῦμαι ὑμᾶς, μήπως εἰκῇ κεκοπίακα εἰς ὑμᾶς.
12 Γίνεσθε ὡς ἐγώ, ὅτι κἀγὼ ὡς ὑμεῖς, ἀδελφοί, δέομαι ὑμῶν.
13 οὐδέν με ἠδικήσατε, οἴδατε δὲ ὅτι δι᾽ ἀσθένειαν τῆς σαρ-
14 κὸς εὐηγγελισάμην ὑμῖν τὸ πρότερον, καὶ τὸν πειρασμὸν
ὑμῶν ἐν τῇ σαρκί μοῦ οὐκ ἐξουθενήσατε οὐδὲ ἐξεπτύσατε,
ἀλλὰ ὡς ἄγγελον Θεοῦ ἐδέξασθέ με, ὡς Χριστὸν Ἰησοῦν.
15 ποῦ οὖν ὁ μακαρισμὸς ὑμῶν· μαρτυρῶ γὰρ ὑμῖν ὅτι, εἰ
δυνατὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν ἐξορύξαντες ἐδώκατέ μοι.
16, 17 ὥστε ἐχθρὸς ὑμῶν γέγονα ἀληθεύων ὑμῖν· ζηλοῦσιν ὑμᾶς
οὐ καλῶς, ἀλλὰ ἐκκλεῖσαι ὑμᾶς θέλουσιν, ἵνα αὐτοὺς ζη-
18 λοῦτε. καλὸν δὲ ζηλοῦσθαι ἐν καλῷ πάντοτε, καὶ μὴ μόνον
19 ἐν τῷ παρεῖναί με πρὸς ὑμᾶς. τέκνα μου, οὓς πάλιν ὠδίνω
20 μέχρις οὗ μορφωθῇ Χριστὸς ἐν ὑμῖν,, ἤθελον δὲ παρεῖναι
πρὸς ὑμᾶς ἄρτι, καὶ ἀλλάξαι τὴν φωνήν μου, ὅτι ἀποροῦ-
21 μαι ἐν ὑμῖν. Λέγετέ μοι, οἱ ὑπὸ νόμον θέλοντες εἶναι, τὸν
22 νόμον οὐκ ἀκούετε· γέγραπται γάρ, ὅτι Ἀβραὰμ δύο υἱ-
οὺς ἔσχεν, ἕνα ἐκ τῆς παιδίσκης καὶ ἕνα ἐκ τῆς ἐλευθέρας.
23 ἀλλ᾽ ὁ μὲν ἐκ τῆς παιδίσκης κατὰ σάρκα γεγέννηται, ὁ δὲ

ἐκ τῆς ἐλευθέρας δι τὴς ἐπαγγελίας. ἅτινά ἐστιν ἀλληγο- 24
ρούμενα, αὗται γάρ εἰσιν δύο διαθῆκαι, μία μὲν ἀπὸ ὄρους
Σινᾶ, εἰς δουλίαν γεννῶσα, ἥτις ἐστὶν Ἁγάρ. τὸ Ἁγὰρ Σινᾶ 25
ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, συνστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἰερουσαλήμ,
δουλεύει γὰρ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς. ἡ δὲ ἄνω Ἰερου- 26
σαλὴμ ἐλευθέρα ἐστίν, ἥτις ἐστίν μήτηρ ἡμῶν, γέγραπται 27
γάρ, Εὐφράνθητι, στεῖρα ἡ οὐ τίκτουσα, ῥῆξον καὶ βόησον,
ἡ οὐκ ὠδίνουσα, ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἢ
τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα. ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, κατὰ Ἰσαὰκ 28
ἐπαγγελίας τέκνα ἐστέ ἀλλ᾽ ὥσπερ τότε ὁ κατὰ σάρκα γεν- 29
νηθεὶς ἐδίωκεν τὸν κατὰ Πνεῦμα, οὕτως καὶ νῦν. ἀλλὰ τί 30
λέγει ἡ γραφή· Ἔκβαλε τὴν παιδίσκην καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς,
οὐ γὰρ μὴ κληρονομήσει ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης μετὰ τοῦ
υἱοῦ τῆς ἐλευθέρας. διό ἀδελφοί, οὐκ ἐσμὲν παιδίσκης 31
τέκνα, ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρας.

τῇ ἐλευθερίᾳ ἡμᾶς Χριστὸς ἠλευθέρωσεν, στήκετε, οὖν **5**
καὶ μὴ πάλιν ζυγῷ δουλίας ἐνέχεσθε. Ἴδε, ἐγὼ Παῦλος 2
λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν περιτέμνησθε, Χριστὸς ὑμᾶς οὐδὲν ὠφε-
λήσει. μαρτύρομαι δὲ πάλιν παντὶ ἀνθρώπῳ περιτεμνο- 3
μένῳ, ὅτι ὀφειλέτης ἐστὶν ὅλον τὸν νόμον ποιῆσαι. κα- 4
τηργήθητε ἀπὸ Χριστοῦ, οἵτινες ἐν νόμῳ δικαιοῦσθε, τῆς
χάριτος ἐξεπέσατε. ἡμεῖς γὰρ Πνεύματι ἐκ πίστεως ἐλ- 5
πίδα δικαιοσύνης ἀπεκδεχόμεθα. ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ 6
οὔτε περιτομή τι ἰσχύει, οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ πίστις δι᾽
ἀγάπης ἐνεργουμένη. ἐτρέχετε καλῶς, τίς ὑμᾶς ἐνέκοψεν 7
ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι· ἡ πεισμονὴ οὐκ ἐκ τοῦ καλοῦντος 8
ὑμᾶς. μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ. ἐγὼ πέποιθα 9, 10
εἰς ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ, ὅτι οὐδὲν ἄλλο φρονήσετε, ὁ δὲ ταράσ-
σων ὑμᾶς βαστάσει τὸ κρίμα, ὅστις ἐὰν ᾖ. ἐγὼ δέ, ἀδελφοί, 11
εἰ περιτομὴν ἔτι κηρύσσω, τί ἔτι διώκομαι· ἄρα κατήργηται
τὸ σκάνδαλον τοῦ σταυροῦ. ὄφελον καὶ ἀποκόψονται οἱ 12
ἀναστατοῦντες ὑμᾶς. Ὑμεῖς γὰρ ἐπ᾽ ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε, 13
ἀδελφοί, μόνον μὴ τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῇ σαρκί,
ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλοις. ὁ γὰρ πᾶς νό- 14
μος ἐν ἑνὶ λόγῳ πεπλήρωται ἐν τῷ, Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον

15 σου ὡς σεαυτόν εἰ δὲ ἀλλήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε,
16 βλέπετε μὴ ὑπ' ἀλλήλων ἀναλωθῆτε. Λέγω δέ, Πνεύματι
17 περιπατεῖτε, καὶ ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ μὴ τελέσητε. ἡ
γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ Πνεύματος, τὸ δὲ Πνεῦμα κα-
τὰ τῆς σαρκός, ταῦτα γὰρ ἀλλήλοις, ἀντίκειται ἵνα μὴ ἃ
18 ἐὰν θέλητε, ταῦτα ποιῆτε. εἰ δὲ Πνεύματι ἄγεσθε, οὐκ ἐ-
19 στὲ ὑπὸ νόμον. φανερὰ δέ ἐστιν τὰ ἔργα τῆς σαρκός, ἅτινά
20 ἐστιν πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, εἰδωλολατρία, φαρ-
μακεία, ἔχθραι, ἔρις ζῆλος θυμοί, ἐριθείαι, διχοστασίαι,
21 αἱρέσεις, φθόνοι, μέθαι, κῶμοι, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις, ἃ
προλέγω ὑμῖν, καθὼς προεῖπον, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσον-
22 τες βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν. ὁ δὲ καρπὸς τοῦ
Πνεύματός ἐστιν ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, μακροθυμία, χρη-
23 στότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, πραΰτης ἐγκράτεια, κατὰ τῶν
24 τοιούτων οὐκ ἔστιν νόμος. οἱ δὲ τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ τὴν
σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασιν καὶ ταῖς ἐπιθυμί-
25, 26 αις. Εἰ ζῶμεν Πνεύματι, Πνεύματι καὶ στοιχῶμεν. μὴ
γινώμεθα κενόδοξοι, ἀλλήλους προκαλούμενοι, ἀλλήλοις
φθονοῦντες.

6 Ἀδελφοί, ἐὰν καὶ προλημφθῇ ἄνθρωπος ἔν τινι παρα-
πτώματι, ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν
πνεύματι πραΰτητος σκοπῶν σεαυτόν, μὴ καὶ σὺ πειρα-
2 σθῇς. Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ἀναπλη-
3 ρώσετε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ. εἰ γὰρ δοκεῖ τις εἶναί τι,
4 μηδὲν ὤν, φρεναπατᾷ, ἑαυτὸν τὸ δὲ ἔργον ἑαυτοῦ δοκι-
μαζέτω ἕκαστος, καὶ τότε εἰς ἑαυτὸν μόνον τὸ καύχημα
5 ἕξει, καὶ οὐκ εἰς τὸν ἕτερον. ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον φορ-
6 τίον βαστάσει. Κοινωνείτω δὲ ὁ κατηχούμενος τὸν λόγον
7 τῷ κατηχοῦντι ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς. Μὴ πλανᾶσθε, Θεὸς οὐ
μυκτηρίζεται, ὃ γὰρ ἐὰν σπείρῃ ἄνθρωπος τοῦτο καὶ θερί-
8 σει. ὅτι ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ἑαυτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς
θερίσει φθοράν , ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ Πνεῦμα ἐκ τοῦ Πνεύ-
9 ματος θερίσει ζωὴν τὸ δὲ καλὸν ποιοῦντες μὴ ἐνκακῶμεν,
10 καιρῷ γὰρ ἰδίῳ θερίσομεν, μὴ ἐκλυόμενοι. ἄρα οὖν ὡς
καιρὸν ἔχωμεν ἐργαζώμεθα τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάντας, μάλι-

στα δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους τῆς πίστεως. Ἴδετε πηλίκοις 11
ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί. ὅσοι θέλουσιν εὐ- 12
προσωπῆσαι ἐν σαρκί, οὗτοι ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέ-
μνεσθαι, μόνον ἵνα τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ μὴ διώκονται.
οὐδὲ γὰρ οἱ περιτεμνόμενοι αὐτοὶ νόμον φυλάσσουσιν, ἀλ- 13
λὰ θέλουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρᾳ σαρκὶ
καυχήσωνται. ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ 14
σταυρῷ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι᾽ οὗ ἐμοὶ κό-
σμος ἐσταύρωται κἀγὼ κόσμῳ. οὔτε γὰρ περιτομή τί ἐστιν 15
οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ καινὴ κτίσις. καὶ ὅσοι τῷ κανόνι 16
τούτῳ στοιχήσουσιν, εἰρήνη ἐπ᾽ αὐτοὺς, καὶ ἔλεος, καὶ ἐπὶ
τὸν Ἰσραὴλ τοῦ Θεοῦ. Τοῦ λοιποῦ, κόπους μοι μηδεὶς 17
παρεχέτω, ἐγὼ γὰρ τὰ στίγματα τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί
μου βαστάζω. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ὑμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ 18
μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν ἀδελφοί. ἀμήν.

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ,
τοῖς ἁγίοις τοῖς οὖσιν [ἐν Ἐφέσῳ,] καὶ πιστοῖς ἐν Χριστῷ Ἰ-
2 ησοῦ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ
3 Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ
4 εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ, κα-
θὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς κόσμου, εἶναι
ἡμᾶς ἁγίους, καὶ ἀμώμους κατενώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ,
5 προορίσας ἡμᾶς εἰς υἱοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐ-
6 τόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς ἔπαινον
δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἧς ἐχαρίτωσεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἠγαπη-
7 μένῳ, ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐ-
τοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων, κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς
8 χάριτος αὐτοῦ, ἧς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ
9 καὶ φρονήσει, γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος
10 αὐτοῦ, κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ, ἣν προέθετο ἐν αὐτῷ εἰς
οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσα-
σθαι τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ
11 τῆς γῆς, ἐν αὐτῷ, ἐν ᾧ καὶ ἐκληρώθημεν, προορισθέντες
κατὰ πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος κατὰ τὴν βου-
12 λὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον
13 δόξης αὐτοῦ, τοὺς προηλπικότας ἐν τῷ Χριστῷ, ἐν ᾧ καὶ
ὑμεῖς, ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον
τῆς σωτηρίας ὑμῶν, – ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε
14 τῷ πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ὅς ἐστιν ἀῤῥαβὼν τῆς κλη-
ρονομίας ἡμῶν, εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περιποιήσεως, εἰς ἔ-
15 παινον τῆς δόξης αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο κἀγώ ἀκούσας τὴν
καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τὴν
16 εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑ-
17 μῶν, μνείαν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, ἵνα ὁ
Θεὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης,

δώῃ ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως, ἐν ἐπιγνώ-
σει αὐτοῦ, πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας 18
ὑμῶν, εἰς τὸ εἰδέναι, ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς τῆς κλήσεως
αὐτοῦ, τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν
τοῖς ἁγίοις, καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως 19
αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ
κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ ἣν ἐνήργηκεν ἐν τῷ Χριστῷ, ἐ- 20
γείρας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ καθίσας αὐτὸν ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ
ἐν τοῖς ἐπουρανίοις, ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας 21
καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος, καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνο-
μαζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ
μέλλοντι, καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ 22
αὐτὸν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ, ἥτις ἐ- 23
στὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν
πληρουμένου.

Καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν καὶ ταῖς ἁ- **2**
μαρτίαις, ὑμῶν ἐν αἷς ποτε περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα 2
τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀ-
έρος, τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς
ἀπειθείας, ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς πάντες ἀνεστράφημέν ποτε ἐν 3
ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν, ποιοῦντες τὰ θελήματα
τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν, καὶ ἤμεθα τέκνα φύσει ὀρ-
γῆς, ὡς καὶ οἱ λοιποί, - ὁ δὲ Θεός, πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, 4
διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἣν ἠγάπησεν καὶ ὄντας 5
ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν συνεζωοποίησεν τῷ Χρι-
στῷ, – χάριτί ἐστε καὶ συνήγειρεν καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς 6
ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσιν 7
τοῖς ἐπερχομένοις τὸ ὑπερβάλλον πλοῦτος τῆς χάριτος αὐ-
τοῦ ἐν χρηστότητι ἐφ᾿ ἡμᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, τῇ γὰρ χάριτί 8
ἐστε σεσωσμένοι διὰ πίστεως, καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν, Θεοῦ
τὸ δῶρον, οὐκ ἐξ ἔργων, ἵνα μή τις καυχήσηται. αὐτοῦ 9, 10
γάρ ἐσμεν ποίημα, κτισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις
ἀγαθοῖς, οἷς προητοίμασεν ὁ Θεὸς, ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατή-
σωμεν. Διὸ μνημονεύετε ὅτι ποτὲ ὑμεῖς τὰ ἔθνη ἐν σαρκί, 11
οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς ἐν

12 σαρκὶ χειροποιήτου, ὅτι ἦτε τῷ καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς Χρι-
στοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ξένοι
τῶν διαθηκῶν, τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες, καὶ ἄ-
13 θεοι ἐν τῷ κόσμῳ. νυνὶ δὲ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὑμεῖς οἵ ποτε
ὄντες μακρὰν, ἐγενήθητε ἐγγὺς ἐν τῷ αἵματι τοῦ Χριστοῦ.
14 αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἓν,
15 καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τήν ἔχθραν ἐν τῇ
σαρκί αὐτοῦ τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασιν καταργή-
σας, ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν αὐτῷ εἰς ἕνα καινὸν ἄνθρωπον,
16 ποιῶν εἰρήνην, καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἑ-
νὶ σώματι τῷ Θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν
17 ἐν αὐτῷ, καὶ ἐλθὼν εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μα-
18 κρὰν, καὶ εἰρήνην τοῖς ἐγγύς, ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν
προσαγωγὴν οἱ ἀμφότεροι ἐν ἑνὶ Πνεύματι πρὸς τὸν πα-
19 τέρα. ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλὰ ἐστὲ
20 συνπολῖται τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ, ἐποικοδομη-
θέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὄντος
21 ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Χριστοῦ, Ἰησοῦ ἐν ᾧ πᾶσα οἰκοδομὴ
22 συναρμολογουμένη αὔξει εἰς ναὸν ἅγιον ἐν Κυρίῳ, ἐν ᾧ
καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ ἐν
Πνεύματι.

3 Τούτου χάριν ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ
2 ὑμῶν τῶν ἐθνῶν, - εἴγε ἠκούσατε τὴν οἰκονομίαν τῆς χά-
3 ριτος τοῦ Θεοῦ τῆς δοθείσης μοι εἰς ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν
ἐγνωρίσθη μοι τὸ μυστήριον, καθὼς προέγραψα ἐν ὀλίγῳ,
4 πρὸς ὃ δύνασθε ἀναγινώσκοντες νοῆσαι τὴν σύνεσίν μου
5 ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ Χριστοῦ, ὃ ἑτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνω-
ρίσθη τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς
6 ἁγίοις ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν Πνεύματι, εἶ-
ναι τὰ ἔθνη συνκληρονόμα καὶ σύνσωμα καὶ συνμέτοχα
7 τῆς ἐπαγγελίας ἐν Χριστῷ, Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου, οὗ
ἐγενήθην διάκονος κατὰ τὴν δωρεὰν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ
τῆς δοθείσης μοι κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.
8 ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστοτέρῳ πάντων ἁγίων ἐδόθη ἡ χάρις αὕτη,
τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸ ἀνεξιχνίαστον πλοῦτος τοῦ

Χριστοῦ, καὶ φωτίσαι τίς ἡ οἰκονομία τοῦ μυστηρίου τοῦ 9
ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ Θεῷ τῷ τὰ πάντα
κτίσαντι ἵνα γνωρισθῇ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις 10
ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος σο-
φία τοῦ Θεοῦ κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰώνων ἣν ἐποίησεν ἐν 11
τῷ Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παρ- 12
ρησίαν καὶ προσαγωγὴν ἐν πεποιθήσει, διὰ τῆς πίστεως
αὐτοῦ. διὸ αἰτοῦμαι μὴ ἐνκακεῖν ἐν ταῖς θλίψεσίν μου ὑ- 13
πὲρ ὑμῶν, ἥτις ἐστὶν δόξα ὑμῶν. Τούτου χάριν κάμπτω τὰ 14
γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα ἐξ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρα- 15
νοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται, ἵνα δῷ ὑμῖν, κατὰ τὸ πλοῦτος 16
τῆς δόξης αὐτοῦ, δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ Πνεύμα-
τος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον, κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν 17
διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἕν ἀγάπη ἐρριζω- 18
μένοι καὶ τεθεμελιωμένοι ἵνα ἐξισχύσητε καταλαβέσθαι σὺν
πᾶσιν τοῖς ἁγίοις, τί τὸ πλάτος καὶ μῆκος καὶ βάθος καὶ ὕ-
ψος, γνῶναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην 19
τοῦ Χριστοῦ, ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ Θεοῦ.
Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπερεκπερισσοῦ ὧν 20
αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν, κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην
ἐν ἡμῖν, αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 21
εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων. ἀμήν.

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ, ὁ δέσμιος ἐν Κυρίῳ, ἀξίως πε- **4**
ριπατῆσαι τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε, μετὰ πάσης ταπεινο- 2
φροσύνης καὶ πραΰτητος μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι
ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ, σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἑνότητα τοῦ 3
Πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης. ἓν σῶμα καὶ ἓν 4
Πνεῦμα, καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως
ὑμῶν, εἷς Κύριος, μία πίστις, ἓν βάπτισμα, εἷς Θεὸς καὶ 5, 6
πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶ-
σιν ἑνὶ δὲ ἑκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς 7
δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ. διὸ λέγει, Ἀναβὰς εἰς ὕψος ᾐχμα- 8
λώτευσεν αἰχμαλωσίαν, ἔδωκεν δόματα τοῖς ἀνθρώποις. – 9
τὸ δὲ, Ἀνέβη, τί ἐστιν εἰ μὴ ὅτι καὶ πρῶτον εἰς τὰ κατώτερα
μέρη τῆς ὁ καταβὰς, αὐτός ἐστιν καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω 10

11 πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα. καὶ αὐτὸς
ἔδωκεν τοὺς μὲν, ἀποστόλους, τοὺς δὲ, προφήτας, τοὺς δὲ,
12 εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ, ποιμένας καὶ διδασκάλους, πρὸς
τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων, εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκο-
13 δομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, μέχρι καταντήσωμεν οἱ
πάντες εἰς τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως, καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ
υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ
14 πληρώματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα μηκέτι ὦμεν νήπιοι, κλυδω-
νιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας,
ἐν τῇ κυβία τῶν ἀνθρώπων, ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν μεθο-
15 δίαν τῆς πλάνης, ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ αὐξήσωμεν εἰς
16 αὐτὸν τὰ πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλή, Χριστός, ἐξ οὗ πᾶν τὸ
σῶμα συναρμολογούμενον καὶ συνβιβαζόμενον διὰ πάσης
ἁφῆς τῆς ἐπιχορηγίας, κατ᾽ ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἑνὸς ἑκά-
στου μέρους, τὴν αὔξησιν τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδο-
17 μὴν αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ. Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν
Κυρίῳ, μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν καθὼς καὶ τὰ ἔθνη περιπα-
18 τεῖ, ἐν ματαιότητι τοῦ νοὸς αὐτῶν, ἐσκοτωμένοι τῇ διανοίᾳ
ὄντες ἀπηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν ἄγνοιαν
τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν,
19 οἵτινες ἀπηλγηκότες ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῇ ἀσελγείᾳ, εἰς
20 ἐργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης ἐν πλεονεξίᾳ. ὑμεῖς δὲ οὐχ
21 οὕτως ἐμάθετε τὸν Χριστόν, εἴγε αὐτὸν ἠκούσατε, καὶ ἐν
22 αὐτῷ ἐδιδάχθητε, καθώς ἐστιν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ, ἀπο-
θέσθαι ὑμᾶς κατὰ τὴν προτέραν ἀναστροφὴν, τὸν παλαιὸν
ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπά-
23, 24 της, ἀνανεοῦσθαι δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς ὑμῶν, καὶ ἐν-
δύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον, τὸν κατὰ Θεὸν κτισθέντα ἐν
25 δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας. Διὸ ἀποθέμενοι τὸ
ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ,
26 ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη. ὀργίζεσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε,
27 ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ παροργισμῷ ὑμῶν, μηδὲ δίδοτε
28 τόπον τῷ διαβόλῳ. ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω, μᾶλλον
δὲ κοπιάτω, ἐργαζόμενος ταῖς ἰδίαις χερσὶν, τὸ ἀγαθόν ἵνα
29 ἔχῃ μεταδιδόναι τῷ χρείαν ἔχοντι. πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ

τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, ἀλλὰ εἴ τις ἀγαθὸς
πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρείας, ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκούουσιν
καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον τοῦ Θεοῦ, ἐν ᾧ ἐσ- 30
φραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως. πᾶσα πικρία καὶ 31
θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ'
ὑμῶν, σὺν πάσῃ κακίᾳ, γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοί, 32
εὔσπλαγχνοι, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, καθὼς καὶ ὁ Θεὸς ἐν
Χριστῷ ἐχαρίσατο ὑμῖν.

Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ Θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητά, καὶ **5**, 2
περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν ὑμᾶς
καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν
τῷ Θεῷ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας. πορνεία δὲ καὶ ἀκαθαρσία 3
πᾶσα ἢ πλεονεξία μηδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέ-
πει ἁγίοις, καὶ αἰσχρότης, ἢ μωρολογία, ἢ εὐτραπελία, 4
ἃ οὐκ ἀνῆκεν ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. τοῦτο γὰρ ἴστε 5
γινώσκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος, ἢ ἀκάθαρτος, ἢ πλεονέκτης,
ὅ ἐστιν εἰδωλολάτρης, οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασι-
λείᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ. μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω κενοῖς 6
λόγοις, διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς
υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. μὴ οὖν γίνεσθε συνμέτοχοι αὐτῶν, 7
ἦτε γάρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν Κυρίῳ, ὡς τέκνα φω- 8
τὸς περιπατεῖτε – ὁ γὰρ καρπὸς φωτὸς Πνεύματος ἐν πάσῃ 9
ἀγαθωσύνῃ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ δοκιμάζοντες τί ἐστιν εὐ- 10
άρεστον τῷ Κυρίῳ, καὶ μὴ συνκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς 11
ἀκάρποις τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε, τὰ γὰρ 12
κρυφῇ γινόμενα ὑπ' αὐτῶν αἰσχρόν ἐστιν καὶ λέγειν. τὰ δὲ 13
πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦται, πᾶν γάρ τό
φανερούμενον φῶς ἐστίν διὸ λέγει, Ἔγειρε ὁ καθεύδων, 14
καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐπιφαύσει σοι ὁ Χριστός.
Βλέπετε οὖν ἀκριβῶς πῶς περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι, ἀλλ' 15
ὡς σοφοί, ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρόν, ὅτι αἱ ἡμέραι πο- 16
νηραί εἰσιν διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ συνίετε 17
τί τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου. καὶ μὴ μεθύσκεσθε οἴνῳ, ἐν 18
ᾧ ἐστιν ἀσωτία, ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν Πνεύματι, λαλοῦν- 19
τες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς,

20 ᾄδοντες καὶ ψάλλοντες τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυρίῳ, εὐχαρι-
στοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν
21 Ἰησοῦ Χριστοῦ τῷ Θεῷ καὶ πατρί, ὑποτασσόμενοι ἀλλή-
22 λοις ἐν φόβῳ Χριστοῦ Αἱ γυναῖκες, τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν
23 ὡς τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀνήρ ἐστιν κεφαλὴ τῆς γυναικὸς, ὡς καὶ
ὁ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, αὐτὸς σωτὴρ τοῦ σώμα-
24 τος. ἀλλὰ ὡς ἡ ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ Χριστῷ, οὕτως
25 καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἀνδράσιν ἐν παντί. οἱ ἄνδρες, ἀ-
γαπᾶτε τὰς γυναῖκας καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν τὴν
26 ἐκκλησίαν, καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς, ἵνα αὐτὴν
27 ἁγιάσῃ, καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι, ἵνα
παραστήσῃ αὐτὸς ἑαυτῷ ἔνδοξον τὴν ἐκκλησίαν, μὴ ἔχου-
σαν σπίλον, ἢ ῥυτίδα, ἤ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ᾖ ἁγία καὶ
28 ἄμωμος. οὕτως ὀφείλουσιν οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν
γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυ-
29 ναῖκα, ἑαυτὸν ἀγαπᾷ, οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ σάρκα
ἐμίσησεν, ἀλλὰ ἐκτρέφει καὶ θάλπει αὐτήν, καθὼς καὶ ὁ
30 Χριστὸς τὴν ἐκκλησίαν, ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐ-
31 τοῦ, Ἀντὶ τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν
μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται τὴν γυναῖκα καὶ ἔσονται οἱ
32 δύο εἰς σάρκα μίαν. τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν, ἐγὼ
33 δὲ λέγω εἰς Χριστὸν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Πλὴν καὶ ὑμεῖς
οἱ καθ' ἕνα, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω
ὡς ἑαυτόν, ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.
6 Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν Κυρίῳ, τοῦτο
2 γάρ ἐστιν δίκαιον. Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα, –
3 ἥτις ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη ἐν ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἔσῃ μα-
4 κροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε τὰ
τέκνα ὑμῶν, ἀλλὰ ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ
5 Κυρίου. Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε τοῖς κατὰ σάρκα, κυρί-
οις μετὰ φόβου καὶ τρόμου, ἐν ἁπλότητι καρδίας ὑμῶν, ὡς
6 τῷ Χριστῷ, μὴ κατ' ὀφθαλμοδουλίαν ὡς ἀνθρωπάρεσκοι,
ἀλλ' ὡς δοῦλοι Χριστοῦ, ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἐκ
7 ψυχῆς, μετ' εὐνοίας δουλεύοντες ὡς τῷ Κυρίῳ καὶ οὐκ ἀν-
8 θρώποις, εἰδότες ὅτι ἕκαστος ἐάν τι ποιήσῃ ἀγαθόν, τοῦτο

κομίσεται παρὰ Κυρίου, εἴτε δοῦλος, εἴτε ἐλεύθερος. καὶ 9
οἱ κύριοι τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτούς, ἀνιέντες τὴν ἀπει-
λήν, εἰδότες ὅτι καὶ αὐτῶν καὶ ὑμῶν ὁ Κύριός ἐστιν ἐν οὐ-
ρανοῖς, Καὶ προσωποληψία οὐκ ἔστιν παρ᾽ αὐτῷ. Τοῦ 10
λοιποῦ ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ, καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰ-
σχύος αὐτοῦ. ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, πρὸς 11
τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι πρὸς τὰς μεθοδίας τοῦ διαβόλου,
ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς 12
τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας
τοῦ σκότους τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν
τοῖς ἐπουρανίοις. διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ 13
Θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ, καὶ
ἅπαντα κατεργασάμενοι στῆναι. στῆτε οὖν περιζωσάμενοι 14
τὴν ὀσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα
τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἑτοι- 15
μασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, ἐν πᾶσιν ἀναλαβόντες 16
τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ
πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σβέσαι. καὶ τὴν περικεφαλαίαν 17
τοῦ σωτηρίου δέξασθε, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος,
ὅ ἐστιν ῥῆμα Θεοῦ, διὰ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως 18
προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν Πνεύματι, καὶ εἰς αὐ-
τὸ ἀγρυπνοῦντες ἐν πάσῃ προσκαρτερήσει καὶ δεήσει περὶ
πάντων τῶν ἁγίων, καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα μοι δοθῇ λόγος ἐν 19
ἀνοίξει τοῦ στόματός μου ἐν παῤῥησίᾳ γνωρίσαι τὸ μυστή-
ριον τοῦ εὐαγγελίου, ὑπὲρ οὗ πρεσβεύω ἐν ἁλύσει, ἵνα 20
ἐν αὐτῷ παῤῥησιάσωμαι, ὡς δεῖ με λαλῆσαι. Ἵνα δὲ καὶ 21
ὑμεῖς εἰδῆτε τὰ κατ᾽ ἐμέ, τί πράσσω, πάντα γνωρίσει ὑμῖν
Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν Κυ-
ρίῳ, ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ 22
περὶ ἡμῶν, καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν. Εἰρήνη 23
τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς
καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀ- 24
γαπώντων τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ.

Η ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

1 Παῦλος καὶ Τιμόθεος δοῦλοι Χριστοῦ, Ἰησοῦ πᾶσιν τοῖς
ἁγίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν Φιλίπποις, σὺν ἐπι-
2 σκόποις καὶ διακόνοις, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ
3 πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐχαριστῶ τῷ
4 Θεῷ μου ἐπὶ πάσῃ τῇ μνείᾳ ὑμῶν, πάντοτε ἐν πάσῃ δεή-
σει μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς τὴν δέησιν ποιού-
5 μενος, ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον, ἀπὸ τῆς
6 πρώτης ἡμέρας ἄχρι τοῦ νῦν, πεποιθὼς αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ὁ
ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτελέσει ἄχρι ἡμέρας
7 Χριστοῦ, Ἰησοῦ, καθώς ἐστιν δίκαιον ἐμοὶ τοῦτο φρονεῖν
ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἔν
τε τοῖς δεσμοῖς μου, καὶ ἐν τῇ ἀπολογίᾳ, καὶ βεβαιώσει τοῦ
εὐαγγελίου, συνκοινωνούς μου τῆς χάριτος πάντας ὑμᾶς
8 ὄντας. μάρτυς γάρ μου ὁ Θεός, ὡς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς
9 ἐν σπλάγχνοις Χριστοῦ. Ἰησοῦ καὶ τοῦτο προσεύχομαι,
ἵνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ ἐν
10 ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει, εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ
διαφέροντα, ἵνα ἦτε εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι εἰς ἡμέ-
11 ραν Χριστοῦ, πεπληρωμένοι καρπὸν δικαιοσύνης τὸν διὰ
12 Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον Θεοῦ. Γινώσκειν δὲ
ὑμᾶς βούλομαι, ἀδελφοί, ὅτι τὰ κατ΄ ἐμὲ μᾶλλον εἰς προ-
13 κοπὴν τοῦ εὐαγγελίου ἐλήλυθεν, ὥστε τοὺς δεσμούς μου
φανεροὺς ἐν Χριστῷ γενέσθαι ἐν ὅλῳ τῷ πραιτωρίῳ καὶ τοῖς
14 λοιποῖς πάσιν καὶ τοὺς πλείονας τῶν ἀδελφῶν ἐν Κυρίῳ,
πεποιθότας τοῖς δεσμοῖς μου, περισσοτέρως τολμᾶν ἀφό-
15 βως τὸν λόγον τοῦ θεοῦ λαλεῖν. τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνον
καὶ ἔριν, τινὲς δὲ καὶ δι΄ εὐδοκίαν τὸν Χριστὸν κηρύσσουσιν,
16 οἱ μὲν ἐξ ἀγάπης εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαν τοῦ εὐαγγελίου
17 κεῖμαι οἱ δὲ ἐξ ἐριθείας τὸν Χριστὸν καταγγέλλουσιν οὐχ
18 ἁγνῶς οἰόμενοι θλῖψιν ἐγείρειν τοῖς δεσμοῖς μου τί γάρ·
πλὴν ὅτι παντὶ τρόπῳ, εἴτε προφάσει, εἴτε ἀληθείᾳ, Χρι-

στὸς καταγγέλλεται, καὶ ἐν τούτῳ χαίρω, ἀλλὰ καὶ χαρήσο-
μαι. οἶδα γὰρ ὅτι τοῦτό μοι ἀποβήσεται εἰς σωτηρίαν διὰ 19
τῆς ὑμῶν δεήσεως, καὶ ἐπιχορηγίας τοῦ Πνεύματος Ἰησοῦ
Χριστοῦ, κατὰ τὴν ἀποκαραδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου, ὅτι ἐν 20
οὐδενὶ αἰσχυνθήσομαι, ἀλλ᾽ ἐν πάσῃ παρρησίᾳ, ὡς πάν-
τοτε, καὶ νῦν μεγαλυνθήσεται Χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου,
εἴτε διὰ ζωῆς, εἴτε διὰ θανάτου. ἐμοὶ γὰρ τὸ ζῆν, Χριστὸς, 21
καὶ τὸ ἀποθανεῖν, κέρδος. εἰ δὲ τὸ ζῆν ἐν σαρκί, τοῦτό μοι 22
καρπὸς ἔργου, καὶ τί αἱρήσομαι οὐ γνωρίζω. συνέχομαι 23
δὲ ἐκ τῶν δύο, τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων εἰς τὸ ἀναλῦσαι καὶ σὺν
Χριστῷ εἶναι, πολλῷ γὰρ μᾶλλον κρεῖσσον, τὸ δὲ ἐπιμέ- 24
νειν τῇ σαρκὶ, ἀναγκαιότερον δι᾽ ὑμᾶς. καὶ τοῦτο πεποι- 25
θὼς οἶδα ὅτι μενῶ, καὶ παραμενῶ πᾶσιν ὑμῖν εἰς τὴν ὑμῶν
προκοπὴν καὶ χαρὰν τῆς πίστεως, ἵνα τὸ καύχημα ὑμῶν 26
περισσεύῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐν ἐμοὶ, διὰ τῆς ἐμῆς παρου-
σίας πάλιν πρὸς ὑμᾶς. μόνον ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ 27
Χριστοῦ πολιτεύεσθε, ἵνα εἴτε ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ὑμᾶς, εἴτε
ἀπὼν, ἀκούω τὰ περὶ ὑμῶν, ὅτι στήκετε ἐν ἑνὶ πνεύματι,
μιᾷ ψυχῇ συναθλοῦντες τῇ πίστει τοῦ εὐαγγελίου, καὶ μὴ 28
πτυρόμενοι ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων, ἥτις ἐστὶν αὐ-
τοῖς ἔνδειξις ἀπωλείας, ὑμῶν δὲ σωτηρίας, καὶ τοῦτο ἀπὸ
Θεοῦ, ὅτι ὑμῖν ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ 29
εἰς αὐτὸν πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν, τὸν 30
αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες οἷον εἴδετε ἐν ἐμοὶ, καὶ νῦν ἀκούετε
ἐν ἐμοί.

Εἴ τις οὖν παράκλησις ἐν Χριστῷ, εἴ τι παραμύθιον ἀ- **2**
γάπης, εἴ τις κοινωνία Πνεύματος, εἴ τις σπλάγχνα καὶ οἰ-
κτιρμοί, πληρώσατέ μου τὴν χαρὰν, ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῆτε, 2
τὴν αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες, σύνψυχοι, τὸ ἓν φρονοῦντες,
μηδὲν κατ᾽ ἐριθείαν μηδὲ κατὰ κενοδοξίαν, ἀλλὰ τῇ ταπει- 3
νοφροσύνῃ ἀλλήλους ἡγούμενοι ὑπερέχοντας ἑαυτῶν, μὴ 4
τὰ ἑαυτῶν ἕκαστος σκοποῦντες ἀλλὰ καὶ τὰ ἑτέρων ἕκα-
στοι. τοῦτο φρονεῖτε ἐν ὑμῖν ὃ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅς 5, 6
ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι
ἴσα Θεῷ, ἀλλὰ ἑαυτὸν ἐκένωσεν μορφὴν δούλου λαβών, ἐν 7

ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος, καὶ σχήματι εὑρεθεὶς ὡς
8 ἄνθρωπος, ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν, γενόμενος ὑπήκοος μέχρι
9 θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ. διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερ-
ύψωσεν καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ τὸ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα,
10 ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ
11 ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογή-
σηται ὅτι Κύριος, Ἰησοῦς Χριστὸς, εἰς δόξαν Θεοῦ πατρός.
12 Ὥστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε ὑπηκούσατε, μὴ ὡς
ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνον, ἀλλὰ νῦν πολλῷ μᾶλλον ἐν
τῇ ἀπουσίᾳ μου, μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σω-
13 τηρίαν κατεργάζεσθε, Θεὸς γάρ ἐστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν
14 καὶ τὸ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας. πάντα
15 ποιεῖτε χωρὶς γογγυσμῶν καὶ διαλογισμῶν, ἵνα γένησθε
ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι, τέκνα Θεοῦ ἄμωμα μέσον γενεᾶς
σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης, ἐν οἷς φαίνεσθε ὡς φωστῆρες
16 ἐν κόσμῳ, λόγον ζωῆς ἐπέχοντες, εἰς καύχημα ἐμοὶ εἰς
ἡμέραν Χριστοῦ, ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδραμον, οὐδὲ εἰς κε-
17 νὸν ἐκοπίασα. ἀλλὰ εἰ καὶ σπένδομαι ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ
λειτουργίᾳ τῆς πίστεως ὑμῶν, χαίρω καὶ συνχαίρω πᾶσιν
18 ὑμῖν, τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ὑμεῖς χαίρετε καὶ συνχαίρετέ μοι.
19 Ἐλπίζω δὲ ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, Τιμόθεον ταχέως πέμψαι ὑ-
20 μῖν, ἵνα κἀγὼ εὐψυχῶ γνοὺς τὰ περὶ ὑμῶν. οὐδένα γὰρ
21 ἔχω ἰσόψυχον, ὅστις γνησίως τὰ περὶ ὑμῶν μεριμνήσει, οἱ
22 πάντες γὰρ τὰ ἑαυτῶν ζητοῦσιν, οὐ τὰ Χριστοῦ Ἰησοῦ. τὴν
δὲ δοκιμὴν αὐτοῦ γινώσκετε, ὅτι ὡς πατρὶ τέκνον, σὺν ἐ-
23 μοὶ ἐδούλευσεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον. τοῦτον μὲν οὖν ἐλπίζω
24 πέμψαι, ὡς ἂν ἀφίδω τὰ περὶ ἐμὲ, ἐξαυτῆς, πέποιθα δὲ
25 ἐν Κυρίῳ, ὅτι καὶ αὐτὸς ταχέως ἐλεύσομαι. ἀναγκαῖον
δὲ ἡγησάμην Ἐπαφρόδιτον τὸν ἀδελφὸν καὶ συνεργὸν καὶ
συνστρατιώτην μου, ὑμῶν δὲ ἀπόστολον, καὶ λειτουργὸν
26 τῆς χρείας μου, πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, ἐπειδὴ ἐπιποθῶν ἦν
πάντας ὑμᾶς, καὶ ἀδημονῶν, διότι ἠκούσατε ὅτι ἠσθένησεν
27 καὶ γὰρ ἠσθένησεν παραπλήσιον θανάτῳ,, ἀλλὰ ὁ Θεὸς ἠ-
λέησεν, αὐτόν οὐκ αὐτὸν δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐμέ, ἵνα μὴ
28 λύπην ἐπὶ λύπην σχῶ. σπουδαιοτέρως οὖν ἔπεμψα αὐ-

τὸν, ἵνα, ἰδόντες αὐτὸν, πάλιν χαρῆτε, κἀγὼ ἀλυπότερος ὦ.
προσδέχεσθε οὖν αὐτὸν ἐν Κυρίῳ μετὰ πάσης χαρᾶς, καὶ 29
τοὺς τοιούτους ἐντίμους ἔχετε, ὅτι διὰ τὸ ἔργον Χριστοῦ 30
μέχρι θανάτου ἤγγισεν παραβολευσάμενος τῇ ψυχῇ, ἵνα
ἀναπληρώσῃ τὸ ὑμῶν ὑστέρημα τῆς πρός με λειτουργίας.

Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν Κυρίῳ. τὰ αὐτὰ **3**
γράφειν ὑμῖν, ἐμοὶ μὲν οὐκ ὀκνηρόν, ὑμῖν δὲ ἀσφαλές.
βλέπετε τοὺς κύνας, βλέπετε τοὺς κακοὺς ἐργάτας, βλέπετε 2
τὴν κατατομήν, ἡμεῖς γάρ ἐσμεν ἡ περιτομή, οἱ πνεύματι 3
θεοῦ λατρεύοντες, καὶ καυχώμενοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ
οὐκ ἐν σαρκὶ πεποιθότες, καίπερ ἐγὼ ἔχων πεποίθησιν 4
καὶ ἐν σαρκί. εἴ τις δοκεῖ ἄλλος πεποιθέναι ἐν σαρκί, ἐγὼ
μᾶλλον, περιτομῇ ὀκταήμερος, ἐκ γένους Ἰσραήλ, φυλῆς 5
βενιαμείν, Ἑβραῖος ἐξ Ἑβραίων, κατὰ νόμον Φαρισαῖος,
κατὰ ζῆλος διώκων τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ δικαιοσύνην τὴν 6
ἐν νόμῳ γενόμενος ἄμεμπτος. ἅτινα ἦν μοι κέρδη, ταῦτα 7
ἥγημαι διὰ τὸν Χριστὸν ζημίαν. ἀλλὰ μενοῦνγε καὶ ἡ- 8
γοῦμαι πάντα ζημίαν εἶναι διὰ τὸ ὑπερέχον τῆς γνώσεως
Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου μου, δι᾽ ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθην,
καὶ ἡγοῦμαι σκύβαλα ἵνα Χριστὸν κερδήσω, καὶ εὑρεθῶ 9
ἐν αὐτῷ, μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου, ἀλλὰ
τὴν διὰ πίστεως Χριστοῦ, τὴν ἐκ Θεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ
πίστει, τοῦ γνῶναι αὐτὸν καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως 10
αὐτοῦ, καὶ κοινωνίαν παθημάτων αὐτοῦ, συνμορφιζόμενος
τῷ θανάτῳ αὐτοῦ, εἴπως καταντήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν 11
τὴν ἐκ νεκρῶν. οὐχ ὅτι ἤδη ἔλαβον, ἢ ἤδη τετελείωμαι, 12
διώκω δὲ, εἰ καταλάβω ἐφ᾽ ᾧ καὶ κατελήμφθην ὑπὸ Χρι-
στοῦ Ἰησοῦ. ἀδελφοί, ἐγὼ ἐμαυτὸν οὔπω λογίζομαι κα- 13
τειληφέναι, ἐν δέ τά μέν ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος τοῖς δέ 14
ἔμπροσθέν ἐπεκτεινόμενος κατὰ σκοπὸν διώκω εἰς τὸ βρα-
βεῖον τῆς ἄνω κλήσεως τοῦ Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ὅσοι 15
οὖν τέλειοι, τοῦτο φρονῶμεν, καὶ εἴ τι ἑτέρως φρονεῖτε, καὶ
τοῦτο ὁ Θεὸς ὑμῖν ἀποκαλύψει, πλὴν εἰς ὃ ἐφθάσαμεν, τῷ 16
αὐτῷ στοιχεῖν Συνμιμηταί μου γίνεσθε, ἀδελφοί, καὶ σκο- 17
πεῖτε τοὺς οὕτως περιπατοῦντας, καθὼς ἔχετε τύπον ἡμᾶς.

18 πολλοὶ γὰρ περιπατοῦσιν, οὓς πολλάκις ἔλεγον ὑμῖν, νῦν
δὲ καὶ κλαίων λέγω, τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ Χρι-
19 στοῦ, ὧν τὸ τέλος ἀπώλεια, ὧν ὁ θεὸς ἡ κοιλία, καὶ ἡ δόξα
20 ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν, οἱ τὰ ἐπίγεια φρονοῦντες. ἡμῶν
γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ οὗ καὶ Σωτῆρα
21 ἀπεκδεχόμεθα, Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ὅς μετασχηματί-
σει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν, σύνμορφον τῷ σώματι
τῆς δόξης αὐτοῦ, κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ δύνασθαι αὐτὸν
καὶ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα.
4 Ὥστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι, χαρὰ καὶ
2 στέφανός μου, οὕτως στήκετε ἐν Κυρίῳ, ἀγαπητοί. Εὐο-
δίαν παρακαλῶ, καὶ Συντύχην παρακαλῶ, τὸ αὐτὸ φρονεῖν
3 ἐν Κυρίῳ. ναὶ ἐρωτῶ καὶ σέ, γνήσιε, σύνζυγε συνλαμβά-
νου αὐταῖς, αἵτινες ἐν τῷ εὐαγγελίῳ συνήθλησάν μοι, μετὰ
καὶ Κλήμεντος, καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν μου, ὧν τὰ ὀ-
4 νόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς. Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε, πάλιν
5 ἐρῶ, χαίρετε. τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώ-
6 ποις. ὁ Κύριος ἐγγύς. μηδὲν μεριμνᾶτε, ἀλλ᾽ ἐν παντὶ
τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει μετὰ εὐχαριστίας τὰ αἰτήματα
7 ὑμῶν γνωριζέσθω πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ
ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν, φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν
8 καὶ τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Τὸ λοιπόν, ἀδελ-
φοί, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα ἁγνά,
ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὔφημα, εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος,
9 ταῦτα λογίζεσθε, ἃ καὶ ἐμάθετε καὶ παρελάβετε καὶ ἠκού-
σατε καὶ εἴδετε ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσσετε, καὶ ὁ Θεὸς τῆς
10 εἰρήνης ἔσται μεθ᾽ ὑμῶν. Ἐχάρην δὲ ἐν Κυρίῳ μεγάλως,
ὅτι ἤδη ποτὲ ἀνεθάλετε τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν,, ἐφ᾽ ᾧ καὶ
11 ἐφρονεῖτε, ἠκαιρεῖσθε δέ. οὐχ ὅτι καθ᾽ ὑστέρησιν λέγω,
12 ἐγὼ γὰρ ἔμαθον, ἐν οἷς εἰμι, αὐτάρκης εἶναι. οἶδα καὶ
ταπεινοῦσθαι, οἶδα καὶ περισσεύειν, ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσιν
μεμύημαι καὶ χορτάζεσθαι καὶ πεινᾶν, καὶ περισσεύειν καὶ
13, 14 ὑστερεῖσθαι. πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με πλὴν
15 καλῶς ἐποιήσατε συνκοινωνήσαντές μου τῇ θλίψει. οἴδατε
δὲ καὶ ὑμεῖς, Φιλιππήσιοι, ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου, ὅτε

ἐξῆλθον ἀπὸ Μακεδονίας, οὐδεμία μοι ἐκκλησία ἐκοινώ-
νησεν εἰς λόγον δόσεως καὶ λήμψεως εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι,
ὅτι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἅπαξ καὶ δὶς εἰς τὴν χρείαν μοι 16
ἐπέμψατε. οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δόμα, ἀλλὰ ἐπιζητῶ τὸν καρ- 17
πὸν τὸν πλεονάζοντα εἰς λόγον ὑμῶν. ἀπέχω δὲ πάντα καὶ 18
περισσεύω, πεπλήρωμαι, δεξάμενος παρὰ Ἐπαφροδίτου τὰ
παρ' ὑμῶν, ὀσμὴν εὐωδίας, θυσίαν δεκτήν, εὐάρεστον τῷ
Θεῷ. Ὁ δὲ Θεός μου πληρώσει πᾶσαν χρείαν ὑμῶν κα- 19
τὰ τὸ πλοῦτος αὐτοῦ ἐν δόξῃ, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. τῷ δὲ 20
Θεῷ καὶ πατρὶ ἡμῶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
ἀμήν. Ἀσπάσασθε πάντα ἅγιον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ἀσπά- 21
ζονται ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί. ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες 22
οἱ ἅγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς Καίσαρος οἰκίας. Ἡ χάρις 23
τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος υμῶν.

Η ΠΡΟΣ ΚΟΛΑΣΣΑΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος Θε-
2 οῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς, τοῖς ἐν Κολοσσαῖς ἁγίοις καὶ
πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν Χριστῷ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ
3 Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, πάντοτε περὶ ὑμῶν προσευ-
4 χόμενοι, ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
5 καὶ τὴν ἀγάπην ἣν ἔχετε εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, διὰ τὴν
ἐλπίδα τὴν ἀποκειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν προ-
6 ηκούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου, τοῦ
παρόντος εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ, ἐστὶν
καρποφορούμενον, καὶ αὐξανόμενον καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν,
ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσατε καὶ ἐπέγνωτε τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ
7 ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς ἐμάθετε ἀπὸ Ἐπαφρᾶ τοῦ ἀγαπητοῦ
συνδούλου ἡμῶν, ὅς ἐστιν πιστὸς ὑπὲρ ὑμῶν διάκονος τοῦ
8 Χριστοῦ, ὁ καὶ δηλώσας ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν Πνεύ-
9 ματι. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσαμεν,
οὐ παυόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι, καὶ αἰτούμενοι
ἵνα πληρωθῆτε τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν πά-
10 σῃ σοφίᾳ καὶ συνέσει πνευματικῇ, περιπατῆσαι ἀξίως τοῦ
Κυρίου εἰς πᾶσαν ἀρεσκείαν, ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρ-
11 ποφοροῦντες καὶ αὐξανόμενοι τῇ ἐπιγνώσει τοῦ Θεοῦ, ἐν
πάσῃ δυνάμει δυναμούμενοι κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐ-
τοῦ, εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν, μετὰ χαρᾶς,
12 εὐχαριστοῦντες τῷ πατρὶ τῷ ἱκανώσαντι ὑμᾶς εἰς τὴν μερίδα
13 τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων ἐν τῷ φωτί, ὃς ἐρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς
ἐξουσίας τοῦ σκότους, καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
14 υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν τὴν
15 ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν, ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀορά-
16 του, πρωτότοκος πάσης κτίσεως, ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ
πάντα, ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ
ἀόρατα, εἴτε θρόνοι, εἴτε κυριότητες, εἴτε ἀρχαὶ, εἴτε ἐξου-

σίαι, τὰ πάντα δι᾽ αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται, καὶ αὐτός 17
ἐστιν πρὸ πάντων, καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκεν καὶ 18
αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, τῆς ἐκκλησίας, ὅς ἐστιν
ἡ ἀρχή, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν
αὐτὸς πρωτεύων, ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησεν πᾶν τὸ πλήρωμα 19
κατοικῆσαι, καὶ δι᾽ αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐ- 20
τόν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ, δι᾽
αὐτοῦ, εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. καὶ 21
ὑμᾶς ποτε ὄντας ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχθροὺς τῇ δια-
νοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς, νυνί δέ ἀποκατήλλαξεν
ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου, παραστῆ- 22
σαι ὑμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλήτους κατενώ-
πιον αὐτοῦ, εἴγε ἐπιμένετε τῇ πίστει τεθεμελιωμένοι καὶ 23
ἑδραῖοι, καὶ μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐ-
αγγελίου οὗ ἠκούσατε, τοῦ κηρυχθέντος ἐν πάσῃ κτίσει τῇ
ὑπὸ τὸν οὐρανόν, οὗ ἐγενόμην ἐγὼ Παῦλος διάκονος. νῦν 24
χαίρω ἐν τοῖς παθήμασιν ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ
ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου ὑ-
πὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὅ ἐστιν ἡ ἐκκλησία, ἧς ἐγενόμην 25
ἐγὼ διάκονος, κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσάν
μοι εἰς ὑμᾶς, πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, τὸ μυστήριον 26
τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν,
νῦν δὲ ἐφανερώθη τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, οἷς ἠθέλησεν ὁ Θεὸς 27
γνωρίσαι τί τὸ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου ἐν
τοῖς ἔθνεσιν, ὁ ἐστιν Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπὶς τῆς δόξης, ὃν 28
ἡμεῖς καταγγέλλομεν, νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον, καὶ
διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα παραστή-
σωμεν πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν Χριστῷ εἰς ὃ καὶ κοπιῶ, 29
ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ, τὴν ἐνεργουμένην
ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει.

Θέλω γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ἡλίκον ἀγῶνα ἔχω ὑπὲρ ὑμῶν **2**
καὶ τῶν ἐν Λαοδικίᾳ, καὶ ὅσοι οὐχ ἑόρακαν τὸ πρόσωπόν
μου ἐν σαρκί, ἵνα παρακληθῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν, συμ- 2
διβασθέντες ἐν ἀγάπῃ, καὶ εἰς πᾶν πλοῦτος τῆς πληροφο-
ρίας τῆς συνέσεως, εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ μυστηρίου τοῦ Θεοῦ

3 Χριστοῦ, ἐν ᾧ εἰσιν πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ
4 γνώσεως ἀπόκρυφοι. τοῦτο λέγω, ἵνα μηδεὶς ὑμᾶς πα-
5 ραλογίζηται ἐν πιθανολογίᾳ. εἰ γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ ἄπειμι,
ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὺν ὑμῖν εἰμι, χαίρων καὶ βλέπων ὑμῶν
τὴν τάξιν, καὶ τὸ στερέωμα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως ὑμῶν.
6 Ὡς οὖν παρελάβετε τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν Κύριον, ἐν αὐτῷ
7 περιπατεῖτε, ἐρριζωμένοι καὶ ἐποικοδομούμενοι ἐν αὐτῷ,
καὶ βεβαιούμενοι τῇ πίστει, καθὼς ἐδιδάχθητε, περισσεύον-
8 τες ἐν εὐχαριστίᾳ. βλέπετε μή τις ὑμᾶς ἔσται ὁ συλαγωγῶν
διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης, κατὰ τὴν παράδο-
σιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου, καὶ οὐ
9 κατὰ Χριστόν, ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς
10 θεότητος σωματικῶς, καὶ ἐστὲ ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι, ὅς
11 ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, ἐν ᾧ καὶ πε-
ριετμήθητε περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ, ἐν τῇ ἀπεκδύσει τοῦ
12 σώματος τῆς σαρκός, ἐν τῇ περιτομῇ τοῦ Χριστοῦ, συντα-
φέντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπτίσματι, ἐν ᾧ καὶ συνηγέρθητε διὰ
τῆς πίστεως τῆς ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν
13 ἐκ νεκρῶν. καὶ ὑμᾶς νεκροὺς ὄντας τοῖς παραπτώμασιν
καὶ τῇ ἀκροβυστίᾳ τῆς σαρκὸς ὑμῶν, συνεζωοποίησεν ὑ-
μᾶς σὺν αὐτῷ, χαρισάμενος ἡμῖν πάντα τὰ παραπτώματα,
14 ἐξαλείψας τὸ καθ᾽ ἡμῶν χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν, ὃ ἦν
ὑπεναντίον ἡμῖν, καὶ αὐτὸ ἦρκεν ἐκ τοῦ μέσου, προσηλώ-
15 σας αὐτὸ τῷ σταυρῷ, ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς
ἐξουσίας, ἐδειγμάτισεν ἐν παρρησίᾳ, θριαμβεύσας αὐτοὺς
16 ἐν αὐτῷ. Μὴ οὖν τις ὑμᾶς κρινέτω ἐν βρώσει ἢ ἐν πόσει,
17 ἢ ἐν μέρει ἑορτῆς ἢ νουμηνίας ἢ σαββάτων, ἅ ἐστιν σκιὰ
18 τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα τοῦ Χριστοῦ. μηδεὶς ὑμᾶς
καταβραβευέτω θέλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ θρησκίᾳ τῶν
ἀγγέλων, ἃ ἑόρακεν ἐμβατεύων, εἰκῇ φυσιούμενος ὑπὸ τοῦ
19 νοὸς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, καὶ οὐ κρατῶν τὴν κεφαλήν, ἐξ οὗ
πᾶν τὸ σῶμα, διὰ τῶν ἁφῶν καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγούμε-
20 νον καὶ συνβιβαζόμενον, αὔξει τὴν αὔξησιν τοῦ Θεοῦ. Εἰ
ἀπεθάνετε σὺν Χριστῷ, ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ κόσμου, τί
21 ὡς ζῶντες ἐν κόσμῳ δογματίζεσθε, Μὴ ἅψῃ, μηδὲ γεύσῃ,

μηδὲ θίγῃς – ἐστιν ἐστι πάντα εἲς φθορὰν τῇ ἀποχρήσει 22
– , κατὰ τὰ ἐντάλματα καὶ ἅτινά ἐστιν λόγον μὲν ἔχοντα 23
σοφίας ἐν ἐθελοθρησκίᾳ καὶ ταπεινοφροσύνῃ καὶ ἀφειδίᾳ
σώματος, οὐκ ἐν τιμῇ τινι πρὸς πλησμονὴν τῆς σαρκός.
Εἰ οὖν συνηγέρθητε τῷ Χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ ὁ **3**
Χριστός ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ καθήμενος. τὰ ἄνω φρο- 2
νεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. ἀπεθάνετε γάρ, καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν 3
κέκρυπται σὺν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ Θεῷ. ὅταν ὁ Χριστὸς φα- 4
νερωθῇ, ἡ ζωὴ ὑμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθή-
σεσθε ἐν δόξῃ. Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, 5
πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν κακήν, καὶ τὴν
πλεονεξίαν, ἥτις ἐστὶν εἰδωλολατρεία, δι' ἃ ἔρχεται ἡ ὀργὴ 6
τοῦ Θεοῦ ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιεπατήσατέ ποτε, ὅτε ἐζῆτε ἐν 7
τούτοις, νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργήν, θυ- 8
μόν, κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος
ὑμῶν, μὴ ψεύδεσθε εἲς ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι τὸν πα- 9
λαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ, καὶ ἐνδυσάμε- 10
νοι τὸν νέον, τὸν ἀνακαινούμενον εἲς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα
τοῦ κτίσαντος αὐτόν, ὅπου οὐκ ἔνι Ἕλλην καὶ Ἰουδαῖος, 11
περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐ-
λεύθερος, ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσιν Χριστός. Ἐνδύ- 12
σασθε οὖν, ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ, ἅγιοι καὶ ἠγαπημένοι,
σπλάγχνα οἰκτιρμοῦ χρηστότητα, ταπεινοφροσύνην, πραΰ-
τητα μακροθυμίαν, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων, καὶ χαριζόμενοι 13
ἑαυτοῖς ἐάν τις πρός τινα ἔχῃ μομφήν, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς
ἐχαρίσατο ὑμῖν, οὕτως καὶ ὑμεῖς, ἐπὶ πᾶσιν δὲ τούτοις τὴν 14
ἀγάπην, ὅ ἐστιν σύνδεσμος τῆς τελειότητος. καὶ ἡ εἰρήνη 15
τοῦ Χριστοῦ βραβευέτω ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, εἲς ἣν καὶ
ἐκλήθητε ἐν ἑνὶ σώματι, καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε. ὁ λόγος 16
τοῦ Χριστοῦ ἐνοικείτω ἐν ὑμῖν πλουσίως, ἐν πάσῃ σοφίᾳ,
διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἑαυτοὺς ψαλμοῖς, ὕμνοις,
ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ἐν χάριτι ᾄδοντες ἐν ταῖς καρδίαις ὑ-
μῶν τῷ θεῷ, καὶ πᾶν ὅ τι ἂν ποιῆτε, ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, 17
πάντα ἐν ὀνόματι Κυρίου Ἰησοῦ, εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ
πατρὶ δι' αὐτοῦ. Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε τοῖς ἀνδράσιν, 18

19 ὡς ἀνῆκεν ἐν Κυρίῳ. οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας,
20 καὶ μὴ πικραίνεσθε πρὸς αὐτάς. τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς
γονεῦσιν κατὰ πάντα, τοῦτο γὰρ εὐάρεστόν ἐστιν ἐν Κυρίῳ.
21 οἱ πατέρες, μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶ-
22 σιν. Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε κατὰ πάντα τοῖς κατὰ σάρκα
κυρίοις, μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλίαις ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ'
23 ἐν ἁπλότητι καρδίας, φοβούμενοι τὸν κύριον ὃ ἐὰν ποι-
ῆτε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε, ὡς τῷ Κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις,
24 εἰδότες ὅτι ἀπὸ Κυρίου ἀπολήμψεσθε τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς
25 κληρονομίας, τῷ Κυρίῳ Χριστῷ δουλεύετε. ὁ γὰρ ἀδικῶν
κομιεῖται ὃ ἠδίκησεν καὶ οὐκ ἔστιν προσωπολημψία.
4 οἱ κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς δούλοις πα-
2 ρέχεσθε, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμεῖς ἔχετε Κύριον ἐν οὐρανῷ Τῇ
προσευχῇ προσκαρτερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐ-
3 χαριστίᾳ, προσευχόμενοι ἅμα καὶ περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ Θεὸς
ἀνοίξῃ ἡμῖν θύραν τοῦ λόγου, λαλῆσαι τὸ μυστήριον τοῦ
4 Χριστοῦ, δι' ὃ καὶ δέδεμαι, ἵνα φανερώσω αὐτὸ, ὡς δεῖ με
5 λαλῆσαι. ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς τοὺς ἔξω, τὸν καιρὸν
6 ἐξαγοραζόμενοι. ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἅλατι
ἠρτυμένος, εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἑνὶ ἑκάστῳ ἀποκρίνεσθαι.
7 Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνωρίσει ὑμῖν Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀ-
8 δελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος καὶ σύνδουλος ἐν Κυρίῳ, ὃν
ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν
9 καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν, σὺν Ὀνησίμῳ τῷ πι-
στῷ καὶ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν. πάντα ὑμῖν
10 γνωρίσουσιν τὰ ὧδε. Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος ὁ συν-
αιχμάλωτός μου, καὶ Μᾶρκος ὁ ἀνεψιὸς Βαρναβᾶ – περὶ
11 οὗ ἐλάβετε ἐντολάς, ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς, δέξασθε καὶ Ἰ-
ησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰοῦστος, οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς, οὗτοι
μόνοι συνεργοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, οἵτινες ἐγενή-
12 θησάν μοι παρηγορία. ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἐπαφρᾶς ὁ ἐξ
ὑμῶν, δοῦλος Χριστοῦ, Ἰησοῦ πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ
ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς, ἵνα σταθῆτε τέλειοι καὶ πεπλη-
13 ροφορημένοι ἐν παντὶ θελήματι τοῦ θεοῦ μαρτυρῶ γὰρ
αὐτῷ ὅτι ἔχει πολὺν πόνον ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικίᾳ

καὶ τῶν ἐν Ἱεραπόλει. ἀσπάζεται ὑμᾶς Λουκᾶς ὁ ἰατρὸς 14
ὁ ἀγαπητὸς καὶ Δημᾶς. ἀσπάσασθε τοὺς ἐν Λαοδικίᾳ ἀ- 15
δελφοὺς, καὶ Νύμφαν καὶ τὴν κατ᾽ οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν.
καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ παρ᾽ ὑμῖν ἡ ἐπιστολή, ποιήσατε ἵνα καὶ 16
ἐν τῇ Λαοδικέων ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῇ, καὶ τὴν ἐκ Λαοδι-
κίας ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε. καὶ εἴπατε Ἀρχίππῳ, Βλέπε 17
τὴν διακονίαν ἣν παρέλαβες ἐν Κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν πληροῖς.
Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. μνημονεύετέ μου τῶν 18
δεσμῶν. ἡ χάρις μεθ᾽ ὑμῶν.

Η ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ ΠΡΩΤΗ

1 Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος, τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσ-
σαλονικέων ἐν Θεῷ πατρὶ, καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ, χά-
2 ρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ
πάντων ὑμῶν, μνείαν ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν,
3 ἀδιαλείπτως μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς πίστεως,
καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπί-
δος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ
4 καὶ πατρὸς ἡμῶν, εἰδότες, ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι ὑπὸ τοῦ
5 Θεοῦ, τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν, ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν οὐκ ἐ-
γενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει, καὶ
ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, καὶ πληροφορίᾳ πολλῇ, καθὼς οἴδατε
6 οἷοι ἐγενήθημεν ἐν ὑμῖν δι' ὑμᾶς. καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν
ἐγενήθητε καὶ τοῦ Κυρίου, δεξάμενοι τὸν λόγον ἐν θλίψει
7 πολλῇ μετὰ χαρᾶς Πνεύματος Ἁγίου, ὥστε γενέσθαι ὑμᾶς
τύπον πᾶσιν τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ
8 Ἀχαΐᾳ. ἀφ' ὑμῶν γὰρ ἐξήχηται ὁ λόγος τοῦ Κυρίου οὐ μό-
νον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ, ἀλλ ἐν παντὶ τόπῳ ἡ
πίστις ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ἐξελήλυθεν, ὥστε μὴ χρείαν
9 ἔχειν ἡμᾶς λαλεῖν τι. αὐτοὶ γὰρ περὶ ἡμῶν ἀπαγγέλλουσιν
ὁποίαν εἴσοδον ἔσχομεν πρὸς ὑμᾶς, καὶ πῶς ἐπεστρέψατε
πρὸς τὸν Θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων, δουλεύειν Θεῷ ζῶντι καὶ
10 ἀληθινῷ, καὶ ἀναμένειν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν, –
ὃν ἤγειρεν τῶν ἐκ νεκρῶν, – Ἰησοῦν τὸν ἐκ ἡμᾶς ἀπὸ τῆς
ὀργῆς

2 Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε, ἀδελφοί, τὴν εἴσοδον ἡμῶν τὴν πρὸς
2 ὑμᾶς, ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν, ἀλλὰ προπαθόντες καὶ ὑβρι-
σθέντες, καθὼς οἴδατε, ἐν Φιλίπποις, ἐπαρρησιασάμεθα ἐν
τῷ Θεῷ ἡμῶν λαλῆσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ
3 ἐν πολλῷ ἀγῶνι. ἡ γὰρ παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλά-
4 νης οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας, οὐδὲ ἐν δόλῳ, ἀλλὰ καθὼς δε-
δοκιμάσμεθα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πιστευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον,

οὕτως λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἀνθρώποις ἀρέσκοντες, ἀλλὰ Θε-
ῷ τῷ δοκιμάζοντι τὰς καρδίας ἡμῶν. οὔτε γάρ ποτε ἐν 5
λόγῳ κολακίας ἐγενήθημεν, καθὼς οἴδατε, οὔτε ἐν προφά-
σει πλεονεξίας, Θεὸς μάρτυς, οὔτε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων 6
δόξαν, οὔτε ἀφ᾽ ὑμῶν οὔτε ἀπ᾽ ἄλλων, δυνάμενοι ἕν βάρει
εἶναι ὥς Χριστοῦ ἀπόστολοι ἀλλὰ ἐγενήθημεν νήπιοι ἐν 7
μέσῳ ὑμῶν, ὡς ἐὰν τροφὸς θάλπῃ τὰ ἑαυτῆς τέκνα, οὕτως 8
ὁμειρόμενοι ὑμῶν, εὐδοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον
τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχάς, δι-
ότι ἀγαπητοὶ ἡμῖν ἐγενήθητε μνημονεύετε γάρ, ἀδελφοί, 9
τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον, νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐρ-
γαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν, ἐκηρύξαμεν
εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ. ὑμεῖς μάρτυρες καὶ ὁ 10
Θεός, ὡς ὁσίως καὶ δικαίως καὶ ἀμέμπτως ὑμῖν τοῖς πιστεύ-
ουσιν ἐγενήθημεν, καθάπερ οἴδατε ὡς ἕνα ἕκαστον ὑμῶν, 11
ὡς πατὴρ τέκνα ἑαυτοῦ, παρακαλοῦντες ὑμᾶς καί παραμυ-
θούμενοι καὶ μαρτυρόμενοι, εἰς τὸ περιπατεῖν ὑμᾶς ἀξίως 12
τοῦ Θεοῦ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ
δόξαν. καὶ Διὰ τοῦτο ὅς ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ ἀ- 13
διαλείπτως, ὅτι παραλαβόντες λόγον ἀκοῆς παρ᾽ ἡμῶν, τοῦ
Θεοῦ, ἐδέξασθε οὐ λόγον ἀνθρώπων, ἀλλὰ - καθώς ἐστιν
ἀληθῶς λόγον Θεοῦ, Καὶ καὶ ἐνεργεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς ὑ- 14
μεῖς γὰρ μιμηταὶ ἐγενήθητε, ἀδελφοί, τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ
Θεοῦ τῶν οὐσῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅτι τὰ
αὐτὰ ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφυλετῶν, καθὼς
καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, τῶν καὶ τὸν Κύριον ἀποκτει- 15
νάντων Ἰησοῦν καὶ τοὺς προφήτας, καὶ ἡμᾶς ἐκδιωξάντων,
καὶ Θεῷ μὴ ἀρεσκόντων, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐναντίων,
κωλυόντων ἡμᾶς τοῖς ἔθνεσιν λαλῆσαι ἵνα σωθῶσιν, εἰς τὸ 16
ἀναπληρῶσαι αὐτῶν τὰς ἁμαρτίας πάντοτε, ἔφθασεν δὲ ἐπ᾽
αὐτοὺς ἡ ὀργὴ εἰς τέλος. Ἡμεῖς δέ, ἀδελφοί, ἀπορφανι- 17
σθέντες ἀφ᾽ ὑμῶν πρὸς καιρὸν ὥρας, προσώπῳ, οὐ καρδίᾳ,
περισσοτέρως ἐσπουδάσαμεν τὸ πρόσωπον ὑμῶν ἰδεῖν ἐν
πολλῇ ἐπιθυμίᾳ, διότι ἠθελήσαμεν ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἐγὼ 18
μὲν Παῦλος καὶ ἅπαξ καὶ δίς, - καὶ ἐνέκοψεν ἡμᾶς ὁ τίς 19

γὰρ ἡμῶν ἐλπὶς, ἢ χαρὰ ἢ στέφανος καυχήσεως· ἢ οὐχὶ
καὶ ὑμεῖς, ἔμπροσθεν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ ἐν τῇ αὐτοῦ
20 παρουσίᾳ· ὑμεῖς γάρ ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν καὶ ἡ χαρά.
3 Διὸ μηκέτι στέγοντες, εὐδοκήσαμεν καταλειφθῆναι ἐν
2 Ἀθήναις μόνοι, καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον τὸν ἀδελφὸν ἡ-
μῶν καὶ διάκονον συνεργὸν τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ
Χριστοῦ, εἰς τὸ στηρίξαι ὑμᾶς καὶ παρακαλέσαι ὑπὲρ τῆς
3 πίστεως ὑμῶν τὸ μηδένα σαίνεσθαι ἐν ταῖς θλίψεσιν ταύ-
4 ταις, αὐτοὶ γὰρ οἴδατε ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα. καὶ γὰρ
ὅτε πρὸς ὑμᾶς ἦμεν, προελέγομεν ὑμῖν ὅτι μέλλομεν θλί-
5 βεσθαι, καθὼς καὶ ἐγένετο, καὶ οἴδατε. διὰ τοῦτο κἀγὼ
μηκέτι στέγων, ἔπεμψα εἰς τὸ γνῶναι τὴν πίστιν ὑμῶν, μή-
πως ἐπείρασεν ὑμᾶς ὁ πειράζων, καὶ εἰς κενὸν γένηται ὁ
6 κόπος ἡμῶν. ἄρτι δὲ ἐλθόντος Τιμοθέου πρὸς ἡμᾶς ἀφ᾽ ὑ-
μῶν, καὶ εὐαγγελισαμένου ἡμῖν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην
ὑμῶν, καὶ ὅτι ἔχετε μνείαν ἡμῶν ἀγαθὴν πάντοτε, ἐπιπο-
7 θοῦντες ἡμᾶς ἰδεῖν, καθάπερ καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς, διὰ τοῦτο
παρεκλήθημεν, ἀδελφοί, ἐφ᾽ ὑμῖν, ἐπὶ πάσῃ τῇ ἀνάγκῃ
8 καὶ θλίψει ἡμῶν διὰ τῆς ὑμῶν πίστεως, ὅτι νῦν ζῶμεν,
9 ἐὰν ὑμεῖς στήκετε ἐν Κυρίῳ. τίνα γὰρ εὐχαριστίαν δυνά-
μεθα τῷ Θεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ ὑμῶν, ἐπὶ πάσῃ τῇ χαρᾷ
10 ᾗ χαίρομεν δι᾽ ὑμᾶς ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, νυκτὸς
καὶ ἡμέρας ὑπερεκπερισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν τὸ
πρόσωπον, καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα τῆς πίστεως ὑ-
11 μῶν· Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ ἡμῶν, καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν
12 Ἰησοῦς κατευθύναι τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς, ὑμᾶς δὲ ὁ
Κύριος πλεονάσαι καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους
13 καὶ εἰς πάντας, καθάπερ καὶ ἡμεῖς εἰς ὑμᾶς, εἰς τὸ στηρί-
ξαι ὑμῶν τὰς καρδίας ἀμέμπτους ἐν ἁγιωσύνῃ, ἔμπροσθεν
τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ. ἀμήν
4 λοιπὸν οὖν, ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ παρακαλοῦ-
μεν ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, ἵνα καθὼς παρελάβετε παρ᾽ ἡμῶν Τὸ
πῶς δεῖ ὑμᾶς περιπατεῖν καὶ ἀρέσκειν Θεῷ, καθὼς καὶ πε-
2 ριπατεῖτε ἵνα περισσεύητε μᾶλλον. οἴδατε γὰρ τίνας πα-

ραγγελίας ἐδώκαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. τοῦτο 3
γάρ ἐστιν θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὁ ἁγιασμὸς ὑμῶν, ἀπέχεσθαι
ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας, εἰδέναι ἕκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ 4
σκεῦος κτᾶσθαι ἐν ἁγιασμῷ καὶ τιμῇ, μὴ ἐν πάθει ἐπιθυ- 5
μίας, καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν Θεόν, τὸ μὴ 6
ὑπερβαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ πράγματι τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ, διότι ἔκδικος Κύριος περὶ πάντων τούτων, καθὼς
καὶ προείπαμεν ὑμῖν καὶ διεμαρτυράμεθα. οὐ γὰρ ἐκά- 7
λεσεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἐπὶ ἀκαθαρσίᾳ, ἀλλ' ἐν ἁγιασμῷ. τοι- 8
γαροῦν ὁ ἀθετῶν, οὐκ ἄνθρωπον ἀθετεῖ, ἀλλὰ τὸν Θεὸν τὸν
καὶ διδόντα τὸ Πνεῦμα αὐτοῦ τὸ Ἅγιον εἰς ὑμᾶς Περὶ δὲ 9
τῆς φιλαδελφίας οὐ χρείαν ἔχετε γράφειν ὑμῖν, αὐτοὶ γὰρ
ὑμεῖς θεοδίδακτοί ἐστε εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους, καὶ γὰρ 10
ποιεῖτε αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφοὺς ἐν ὅλῃ τῇ Μακε-
δονίᾳ. παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, περισσεύειν μᾶλ-
λον, καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχάζειν καὶ πράσσειν τὰ ἴδια, καὶ 11
ἐργάζεσθαι ταῖς χερσὶν ὑμῶν, καθὼς ὑμῖν παρηγγείλαμεν,
ἵνα περιπατῆτε εὐσχημόνως πρὸς τοὺς ἔξω, καὶ μηδενὸς 12
χρείαν ἔχητε. Οὐ θέλομεν δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ 13
τῶν κοιμωμένων ἵνα μὴ λυπῆσθε, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ
μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέ- 14
θανεν καὶ ἀνέστη, οὕτως καὶ ὁ Θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ
τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺν αὐτῷ. τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ 15
Κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν πα-
ρουσίαν τοῦ Κυρίου, οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας.
ὅτι αὐτὸς ὁ Κύριος ἐν κελεύσματι, ἐν φωνῇ ἀρχαγγέλου, 16
καὶ ἐν σάλπιγγι Θεοῦ, καταβήσεται ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ οἱ
νεκροὶ ἐν Χριστῷ, ἀναστήσονται πρῶτον, ἔπειτα ἡμεῖς οἱ 17
ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι, ἅμα σὺν αὐτοῖς ἁρπαγησόμεθα
ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου εἰς ἀέρα, καὶ οὕτως
πάντοτε σὺν Κυρίῳ ἐσόμεθα. ὥστε παρακαλεῖτε ἀλλήλους 18
ἐν τοῖς λόγοις τούτοις.

Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, οὐ χρείαν **5**
ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι. αὐτοὶ γὰρ ἀκριβῶς οἴδατε ὅτι ἡ- 2
μέρα Κυρίου ὡς κλέπτης ἐν νυκτὶ οὕτως ἔρχεται, ὅταν 3

λέγωσιν, Εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια, τότε αἰφνίδιος αὐτοῖς ἐπί-
σταται ὄλεθρος, ὥσπερ ἡ ὠδὶν τῇ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, καὶ
4 οὐ μὴ ἐκφύγωσιν. ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, οὐκ ἐστὲ ἐν σκό-
5 τει, ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς ὡς κλέπτης καταλάβῃ, πάντες γὰρ
ὑμεῖς υἱοὶ φωτός ἐστε καὶ υἱοὶ ἡμέρας, οὐκ ἐσμὲν νυκτὸς
6 οὐδὲ σκότους, ἄρα οὖν μὴ καθεύδωμεν ὡς οἱ λοιποί, ἀλ-
7 λὰ γρηγορῶμεν καὶ νήφωμεν. οἱ γὰρ καθεύδοντες νυκτὸς
8 καθεύδουσιν καὶ οἱ μεθυσκόμενοι, νυκτὸς μεθύουσιν. ἡ-
μεῖς δὲ ἡμέρας ὄντες, νήφωμεν, ἐνδυσάμενοι θώρακα πί-
στεως καὶ ἀγάπης, καὶ περικεφαλαίαν, ἐλπίδα σωτηρίας,
9 ὅτι οὐκ ἔθετο ἡμᾶς ὁ Θεὸς εἰς ὀργὴν, ἀλλὰ εἰς περιποίησιν
10 σωτηρίας διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἀπο-
θανόντος περί ἡμῶν, ἵνα εἴτε γρηγορῶμεν εἴτε καθεύδωμεν,
11 ἅμα σὺν αὐτῷ ζήσωμεν. διὸ παρακαλεῖτε ἀλλήλους, καὶ
12 οἰκοδομεῖτε εἷς τὸν ἕνα, καθὼς καὶ ποιεῖτε. Ἐρωτῶμεν δὲ
ὑμᾶς, ἀδελφοί, εἰδέναι τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν, καὶ προ-
13 ϊσταμένους ὑμῶν ἐν Κυρίῳ, καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς, καὶ
ἡγεῖσθαι αὐτοὺς ὑπερεκπερισσοῦ ἐν ἀγάπῃ διὰ τὸ ἔργον
14 αὐτῶν. εἰρηνεύετε ἐν ἑαυτοῖς. παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς,
ἀδελφοί, νουθετεῖτε τοὺς ἀτάκτους, παραμυθεῖσθε τοὺς ὀ-
λιγοψύχους, ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν, μακροθυμεῖτε πρὸς
15 πάντας. ὁρᾶτε μή τις κακὸν ἀντὶ κακοῦ τινι ἀποδοῖ, ἀλλὰ
πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας.
16, 17, 18 πάντοτε χαίρετε, ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε, ἐν παντὶ εὐ-
χαριστεῖτε, τοῦτο γὰρ θέλημα Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς
19, 20 ὑμᾶς. τὸ Πνεῦμα μὴ σβέννυτε, προφητείας μὴ ἐξου-
21, 22 θενεῖτε, πάντα δὲ δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε, ἀπὸ
23 παντὸς εἴδους πονηροῦ ἀπέχεσθε. Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς τῆς
εἰρήνης ἁγιάσαι ὑμᾶς ὁλοτελεῖς, καὶ ὁλόκληρον ὑμῶν τὸ
πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἀμέμπτως ἐν τῇ παρου-
24 σίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τηρηθείη. πιστὸς ὁ
25 καλῶν ὑμᾶς, ὅς καὶ ποιήσει. Ἀδελφοί, προσεύχεσθε πε-
26 ρὶ ἡμῶν. Ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφοὺς πάντας ἐν φιλήματι
27 ἁγίῳ. Ἐνορκίζω ὑμᾶς τὸν Κύριον, ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπι-
28 στολὴν πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν

Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ᾽ ὑμῶν.

Η ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ ΔΕΥΤΕΡΑ

1 Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσ-
σαλονικέων ἐν Θεῷ πατρὶ ἡμῶν καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ,
2 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου
3 Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐχαριστεῖν ὀφείλομεν τῷ Θεῷ πάντοτε
περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί, καθὼς ἄξιόν ἐστιν, ὅτι ὑπεραυξάνει ἡ
πίστις ὑμῶν, καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἑνὸς ἑκάστου πάντων
4 ὑμῶν εἰς ἀλλήλους, ὥστε αὐτοὺς ἡμᾶς ἐν ὑμῖν ἐνκαυχᾶ-
σθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν
καὶ πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν καὶ ταῖς θλίψεσιν
5 αἷς ἀνέχεσθε, ἔνδειγμα τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ Θεοῦ, εἰς
τὸ καταξιωθῆναι ὑμᾶς τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ὑπὲρ ἧς καὶ
6 πάσχετε, εἴπερ δίκαιον παρὰ Θεῷ ἀνταποδοῦναι τοῖς θλί-
7 βουσιν ὑμᾶς θλῖψιν, καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις ἄνεσιν μεθ’
ἡμῶν, ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἀπ’ οὐρανοῦ
8 μετ’ ἀγγέλων δυνάμεως αὐτοῦ, ἐν πυρὶ φλογός, διδόντος
ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰδόσιν Θεὸν, καὶ τοῖς μὴ ὑπακούουσιν
9 τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ οἵτινες δίκην τίσου-
σιν, ὄλεθρον αἰώνιον ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου καὶ ἀπὸ
10 τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, ὅταν ἔλθῃ ἐνδοξασθῆναι ἐν
τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, καὶ θαυμασθῆναι ἐν πᾶσιν τοῖς πιστεύ-
σασιν, – ὅτι ἐπιστεύθη τὸ μαρτύριον ἡμῶν ἐφ’ ὑμᾶς – ἐν
11 τῇ εἰς ὃ καὶ προσευχόμεθα πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἵνα ὑμᾶς
ἀξιώσῃ τῆς κλήσεως ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ πληρώσῃ πᾶσαν εὐ-
12 δοκίαν ἀγαθωσύνης καὶ ἔργον πίστεως ἐν δυνάμει, ὅπως
ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ ἐν ὑμῖν, καὶ
ὑμεῖς ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ Κυρίου
Ἰησοῦ Χριστοῦ

2 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς παρουσίας τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς ἐπ’
2 αὐτόν, εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοός,
μηδὲ θροεῖσθαι, μητὲ διὰ πνεύματος, μήτε διὰ λόγου, μήτε

δι᾽ ἐπιστολῆς ὡς δι᾽ ἡμῶν, ὡς ὅτι ἐνέστηκεν ἡ ἡμέρα τοῦ κυ-
ρίου, μή τις ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ κατὰ μηδένα τρόπον, ὅτι ἐὰν 3
μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον, καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρω-
πος τῆς ἀνομίας ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ὁ ἀντικείμενος καὶ 4
ὑπεραιρόμενος ἐπὶ πάντα λεγόμενον Θεὸν ἢ σέβασμα, ὥστε
αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ καθίσαι, ἀποδεικνύντα ἑαυ-
τὸν ὅτι ἔστιν Θεός. οὐ μνημονεύετε ὅτι ἔτι ὢν πρὸς ὑμᾶς, 5
ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν· καὶ νῦν τὸ κατέχον οἴδατε, εἰς τὸ ἀπο- 6
καλυφθῆναι αὐτὸν ἐν τῷ αὐτοῦ καιρῷ. τὸ γὰρ μυστήριον 7
ἤδη ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας, μόνον ὁ κατέχων ἄρτι, ἕως ἐκ
μέσου γένηται, καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἄνομος, ὃν 8
ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἀνελεῖ τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ,
καὶ καταργήσει τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς παρουσίας αὐτοῦ, οὗ 9
ἐστιν ἡ παρουσία κατ᾽ ἐνέργειαν τοῦ Σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνά-
μει καὶ σημείοις καὶ τέρασιν ψεύδους, καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ 10
ἀδικίας τοῖς ἀπολλυμένοις, ἀνθ᾽ ὧν τὴν ἀγάπην τῆς ἀλη-
θείας οὐκ ἐδέξαντο εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς. καὶ διὰ τοῦτο 11
πέμπει αὐτοῖς ὁ Θεὸς ἐνέργειαν πλάνης, εἰς τὸ πιστεῦσαι
αὐτοὺς τῷ ψεύδει, ἵνα κριθῶσιν ἅπαντες οἱ μὴ πιστεύσαν- 12
τες τῇ ἀληθείᾳ, ἀλλὰ εὐδοκήσαντες τῇ ἀδικίᾳ. Ἡμεῖς δὲ 13
ὀφείλομεν εὐχαριστεῖν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοὶ
ἠγαπημένοι ὑπὸ Κυρίου, ὅτι εἵλατο ὑμᾶς ὁ Θεὸς ἀ᾽π αρχῆς
εἰς σωτηρίαν ἐν ἁγιασμῷ Πνεύματος, καὶ πίστει ἀληθείας,
εἰς ὃ καὶ ἐκάλεσεν ὑμᾶς διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν, εἰς πε- 14
ριποίησιν δόξης τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἄρα 15
οὖν, ἀδελφοί, στήκετε, καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις ἃς ἐδι-
δάχθητε, εἴτε διὰ λόγου, εἴτε δι᾽ ἐπιστολῆς ἡμῶν. Αὐτὸς δὲ 16
ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, καὶ ὁ Θεὸς ὁ πατὴρ ἡμῶν
ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς, καὶ δοὺς παράκλησιν αἰωνίαν καὶ ἐλ-
πίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι, παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας, 17
καὶ στηρίξαι ἐν παντὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ ἀγαθῷ.

Τὸ λοιπὸν προσεύχεσθε, ἀδελφοί, περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ λό- **3**
γος τοῦ Κυρίου τρέχῃ καὶ δοξάζηται, καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς,
καὶ ἵνα ῥυσθῶμεν ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώ- 2
πων, οὐ γὰρ πάντων ἡ πίστις. πιστὸς δέ ἐστιν ὁ Κύριος, 3

4 ὅς στηρίξει ὑμᾶς καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. πεποί-
θαμεν δὲ ἐν Κυρίῳ ἐφ′ ὑμᾶς, ὅτι ἃ παραγγέλλομεν ποιεῖτε
5 καὶ ποιήσετε. ὁ δὲ Κύριος κατευθύναι ὑμῶν τὰς καρδίας
εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ Χρι-
6 στοῦ. Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, ἐν ὀνόματι τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, στέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς
ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος, καὶ μὴ κατὰ τὴν παρά-
7 δοσιν ἣν παρελάβοσαν παρ′ ἡμῶν, αὐτοὶ γὰρ οἴδατε πῶς
8 δεῖ μιμεῖσθαι ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἠτακτήσαμεν ἐν ὑμῖν, οὐ-
δὲ δωρεὰν ἄρτον ἐφάγομεν παρά τινος, ἀλλ′ ἐν κόπῳ καὶ
μόχθῳ, νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ ἐπι-
9 βαρῆσαί τινα ὑμῶν, οὐχ ὅτι οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν, ἀλλ′ ἵνα
10 ἑαυτοὺς τύπον δῶμεν ὑμῖν εἰς τὸ μιμεῖσθαι ἡμᾶς. καὶ
γὰρ ὅτε ἦμεν πρὸς ὑμᾶς, τοῦτο παρηγγέλλομεν ὑμῖν ὅτι Εἴ
11 τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι, μηδὲ ἐσθιέτω. ἀκούομεν γάρ τι-
νας περιπατοῦντας ἐν ὑμῖν ἀτάκτως, μηδὲν ἐργαζομένους,
12 ἀλλὰ περιεργαζομένους. τοῖς δὲ τοιούτοις παραγγέλλο-
μεν καὶ παρακαλοῦμεν ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ ἵνα μετὰ
13 ἡσυχίας ἐργαζόμενοι τὸν ἑαυτῶν ἄρτον ἐσθίωσιν. ὑμεῖς
14 δέ, ἀδελφοί, μὴ ἐγκακήσητε καλοποιοῦντες. εἰ δέ τις οὐχ
ὑπακούει τῷ λόγῳ ἡμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς, τοῦτον σημει-
15 οῦσθε, μὴ συναναμίγνυσθε αὐτῷ, ἵνα ἐντραπῇ, καὶ μὴ ὡς
16 ἐχθρὸν ἡγεῖσθε, ἀλλὰ νουθετεῖτε ὡς ἀδελφόν. Αὐτὸς δὲ
ὁ Κύριος τῆς εἰρήνης δῴη ὑμῖν τὴν εἰρήνην διαπαντός ἐν
17 παντὶ τρόπῳ. ὁ Κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν. Ὁ ἀσπασμὸς
τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου, ὅ ἐστιν σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ,
18 οὕτως γράφω. ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
μετὰ πάντων ὑμῶν.

Η ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ

Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ κατ᾽ ἐπιταγὴν Θεοῦ **1**
σωτῆρος ἡμῶν, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν, Τι- 2
μοθέῳ γνησίῳ τέκνῳ ἐν πίστει, χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ
Θεοῦ πατρὸς καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Κα- 3
θὼς παρεκάλεσά σε προσμεῖναι ἐν Ἐφέσῳ, πορευόμενος
εἰς Μακεδονίαν, ἵνα παραγγείλῃς τισὶν μὴ ἑτεροδιδασκα-
λεῖν, μηδὲ προσέχειν μύθοις καὶ γενεαλογίαις ἀπεράντοις, 4
αἵτινες ἐκζητήσεις παρέχουσιν μᾶλλον ἢ οἰκονομίαν Θεοῦ
τὴν ἐν πίστει-. τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας ἐστὶν ἀγάπη 5
ἐκ καθαρᾶς καρδίας καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς καὶ πίστεως
ἀνυποκρίτου, ὧν τινες ἀστοχήσαντες ἐξετράπησαν εἰς μα- 6
ταιολογίαν, θέλοντες εἶναι νομοδιδάσκαλοι, μὴ νοοῦντες 7
μήτε ἃ λέγουσιν μήτε περὶ τίνων διαβεβαιοῦνται. οἴδαμεν 8
δὲ ὅτι καλὸς ὁ νόμος, ἐάν τις αὐτῷ νομίμως χρῆται, εἰδὼς 9
τοῦτο, ὅτι δικαίῳ νόμος οὐ κεῖται, ἀνόμοις δὲ καὶ ἀνυπο-
τάκτοις, ἀσεβέσι καὶ ἁμαρτωλοῖς, ἀνοσίοις καὶ βεβήλοις,
πατρολῴαις καὶ μητρολῴαις, ἀνδροφόνοις, πόρνοις, ἀρ- 10
σενοκοίταις, ἀνδραποδισταῖς, ψεύσταις, ἐπιόρκοις, καὶ εἴ
τι ἕτερον τῇ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ ἀντίκειται, κατὰ τὸ εὐ- 11
αγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου Θεοῦ, ὃ ἐπιστεύθην ἐγώ.
χάριν ἔχω τῷ ἐνδυναμώσαντί με Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ 12
ἡμῶν, ὅτι πιστόν με ἡγήσατο, θέμενος εἰς διακονίαν, τὸ 13
πρότερον ὄντα βλάσφημον καὶ διώκτην καὶ ὑβριστήν, ἀλλὰ
ἠλεήθην, ὅτι ἀγνοῶν ἐποίησα ἐν ἀπιστίᾳ, ὑπερεπλεόνασεν 14
δὲ ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄ- 15
ξιος, ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς
σῶσαι, ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ, ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἠλεήθην, ἵνα ἐν 16
ἐμοὶ πρώτῳ ἐνδείξηται τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν αἰώνων, ἀφθάρ- 17
τῳ, ἀοράτῳ, μόνῳ Θεῷ, τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων. ἀμήν. Ταύτην τὴν παραγγελίαν παρατίθεμαί σοι, 18

τέκνον Τιμόθεε, κατὰ τὰς προαγούσας ἐπὶ σὲ προφητείας,
19 ἵνα στρατεύῃ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν στρατείαν, ἔχων πίστιν
καὶ ἀγαθὴν συνείδησιν, ἥν τινες ἀπωσάμενοι, περὶ τὴν πί-
20 στιν ἐναυάγησαν, ὧν ἐστιν Ὑμέναιος καὶ Ἀλέξανδρος, οὓς
παρέδωκα τῷ Σατανᾷ, ἵνα παιδευθῶσιν μὴ βλασφημεῖν.
2 Παρακαλῶ οὖν πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις, προσ-
2 ευχάς, ἐντεύξεις, εὐχαριστίας, ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων, ὑ-
πὲρ βασιλέων, καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων, ἵνα ἤρε-
μον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σε-
3 μνότητι, τοῦτο καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ σωτῆρος
4 ἡμῶν Θεοῦ, ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς
5 ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν. εἷς γὰρ Θεός, εἷς καὶ μεσίτης
6 Θεοῦ καὶ ἀνθρωπων ἀνθρώπος Χριστὸς Ἰησοῦς, ὁ δοὺς
ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων, τὸ μαρτύριον καιροῖς ἰ-
7 δίοις, εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κῆρυξ καὶ ἀπόστολος – ἀλήθειαν
8 Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι – λέγω ἐθνῶν ἐν πίστει Βούλομαι
οὖν προσεύχεσθαι τοὺς ἄνδρας ἐν παντὶ τόπῳ, ἐπαίρον-
9 τας ὁσίους χεῖρας, χωρὶς ὀργῆς καὶ διαλογισμοῦ. ὡσαύ-
τως καὶ γυναῖκας ἐν καταστολῇ κοσμίῳ, μετὰ αἰδοῦς καὶ
σωφροσύνης, κοσμεῖν ἑαυτάς, μὴ ἐν πλέγμασιν, καὶ χρυ-
10 ʼσῳ, ἢ μαργαρίταις, ἢ ἱματισμῷ πολυτελεῖ, ἀλλʼ – ὃ πρέπει
11 γυναιξὶν ἐπαγγελλομέναις θεοσέβειαν – διʼ γυνὴ ἐν ἡσυ-
12 χίᾳ μανθανέτω ἐν πάσῃ ὑποταγῇ. διδάσκειν δὲ γυναικὶ
οὐκ ἐπιτρέπω, οὐδὲ αὐθεντεῖν ἀνδρός, ἀλλʼ εἶναι ἐν ἡσυ-
13, 14 χίᾳ. Ἀδὰμ γὰρ πρῶτος ἐπλάσθη, εἶτα Εὖα, καὶ Ἀδὰμ
οὐκ ἠπατήθη, ἡ δὲ γυνὴ ἐξαπατηθεῖσα ἐν παραβάσει γέ-
15 γονεν, σωθήσεται δὲ διὰ τῆς τεκνογονίας, ἐὰν μείνωσιν ἐν
πίστει καὶ ἀγάπῃ καὶ ἁγιασμῷ μετὰ σωφροσύνης.
3 Πιστὸς ὁ λόγος, Εἴ τις ἐπισκοπῆς ὀρέγεται, καλοῦ ἔρ-
2 γου ἐπιθυμεῖ, δεῖ οὖν τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίλημπτον εἶ-
ναι, μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα, νηφάλιον, σώφρονα, κόσμιον,
3 φιλόξενον, διδακτικόν, μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, ἀλλὰ
4 ἐπιεικῆ, ἄμαχον, ἀφιλάργυρον, τοῦ ἰδίου οἴκου καλῶς
προϊστάμενον, τέκνα ἔχοντα ἐν ὑποταγῇ μετὰ πάσης σε-
5 μνότητος, – εἰ δέ τις τοῦ ἰδίου οἴκου προστῆναι οἶδεν οἶδε,

πῶς ἐκκλησίας Θεοῦ μὴ νεόφυτον, ἵνα μὴ τυφωθεὶς εἰς 6
κρίμα ἐμπέσῃ τοῦ διαβόλου. δεῖ δὲ καὶ μαρτυρίαν καλὴν 7
ἔχειν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν, ἵνα μὴ εἰς ὀνειδισμὸν ἐμπέσῃ καὶ
παγίδα τοῦ διαβόλου. διακόνους ὡσαύτως σεμνούς, μὴ 8
διλόγους, μὴ οἴνῳ πολλῷ προσέχοντας, μὴ αἰσχροκερδεῖς,
ἔχοντας τὸ μυστήριον τῆς πίστεως ἐν καθαρᾷ συνειδήσει. 9
καὶ οὗτοι δὲ δοκιμαζέσθωσαν πρῶτον, εἶτα διακονείτωσαν 10
ἀνέγκλητοι ὄντες. γυναῖκας ὡσαύτως σεμνάς, μὴ διαβό- 11
λους, νηφαλίους, πιστὰς ἐν πᾶσιν διάκονοι ἔστωσαν μιᾶς 12
γυναικὸς ἄνδρες, τέκνων καλῶς προϊστάμενοι καὶ τῶν ἰδίων
οἴκων. οἱ γὰρ καλῶς διακονήσαντες βαθμὸν ἑαυτοῖς κα- 13
λὸν περιποιοῦνται, καὶ πολλὴν παρρησίαν ἐν πίστει τῇ ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ. Ταῦτά σοι γράφω, ἐλπίζων ἐλθεῖν πρὸς σὲ 14
τάχιον, ἐὰν δὲ βραδύνω, ἵνα εἰδῇς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἀ- 15
ναστρέφεσθαι, ἥτις ἐστὶν ἐκκλησία Θεοῦ ζῶντος, στῦλος καὶ
ἑδραίωμα τῆς ἀληθείας. καὶ ὁμολογουμένως μέγα ἐστὶν 16
τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον, Ὃς ἐφανερώθη ἐν σαρκί, ἐδι-
καιώθη ἐν πνεύματι, ὤφθη ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν,
ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήμφθη ἐν δόξῃ.

Τὸ δὲ Πνεῦμα ῥητῶς λέγει, ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς ἀπο- **4**
στήσονταί τινες τῆς πίστεως, προσέχοντες πνεύμασιν πλά-
νοις καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων, ἐν ὑποκρίσει ψευδολό- 2
γων, κεκαυστηριασμένων τὴν ἰδίαν συνείδησιν, κωλυόν- 3
των γαμεῖν, ἀπέχεσθαι βρωμάτων ἃ ὁ Θεὸς ἔκτισεν εἰς με-
τάλημψιν μετὰ εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπεγνωκόσιν
τὴν ἀλήθειαν, ὅτι πᾶν κτίσμα Θεοῦ καλόν, καὶ οὐδὲν ἀ- 4
πόβλητον, μετὰ εὐχαριστίας λαμβανόμενον, ἁγιάζεται γὰρ 5
διὰ λόγου Θεοῦ καὶ ἐντεύξεως. Ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς 6
ἀδελφοῖς καλὸς ἔσῃ διάκονος Χριστοῦ, Ἰησοῦ ἐντρεφόμε-
νος τοῖς λόγοις τῆς πίστεως, καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας
ᾗ παρηκολούθηκας. τοὺς δὲ βεβήλους καὶ γραώδεις μύ- 7
θους παραιτοῦ. γύμναζε δὲ σεαυτὸν πρὸς εὐσέβειαν, ἡ 8
γὰρ σωματικὴ γυμνασία πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ὠφέλιμος, ἡ δὲ
εὐσέβεια πρὸς πάντα ὠφέλιμός ἐστιν, ἐπαγγελίαν ἔχουσα
ζωῆς τῆς νῦν καὶ τῆς μελλούσης. πιστὸς ὁ λόγος καὶ πά- 9

10 σης ἀποδοχῆς ἄξιος. εἰς τοῦτο γὰρ κοπιῶμεν καὶ ἀγωνιζό-
μεθα ὅτι ἠλπίκαμεν ἐπὶ Θεῷ ζῶντι, ὅς ἐστιν σωτὴρ πάντων
11 ἀνθρώπων, μάλιστα πιστῶν. παράγγελλε ταῦτα καὶ δίδα-
12 σκε. μηδείς σου τῆς νεότητος καταφρονείτω, ἀλλὰ τύπος
γίνου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πί-
13 στει, ἐν ἁγνείᾳ. ἕως ἔρχομαι, πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει, τῇ
14 παρακλήσει, τῇ διδασκαλίᾳ. μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν σοὶ χαρί-
σματος, ὃ ἐδόθη σοι διὰ προφητείας μετὰ ἐπιθέσεως τῶν
15 χειρῶν τοῦ πρεσβυτερίου. ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις ἴσθι,
16 ἵνα σου ἡ προκοπὴ φανερὰ ᾖ πᾶσιν. ἔπεχε σεαυτῷ καὶ τῇ
διδασκαλίᾳ. ἐπίμενε αὐτοῖς, τοῦτο γὰρ ποιῶν καὶ σεαυτὸν
σώσεις καὶ τοὺς ἀκούοντάς σου.

5 Πρεσβυτέρῳ μὴ ἐπιπλήξῃς, ἀλλὰ παρακάλει ὡς πατέρα,
2 νεωτέρους, ὡς ἀδελφούς, πρεσβυτέρας, ὡς μητέρας, νεω-
3 τέρας, ὡς ἀδελφὰς, ἐν πάσῃ ἁγνείᾳ. χήρας τίμα τὰς ὄντως
4 χήρας. εἰ δέ τις χήρα τέκνα ἢ ἔκγονα ἔχει, μανθανέτωσαν
πρῶτον τὸν ἴδιον οἶκον εὐσεβεῖν, καὶ ἀμοιβὰς ἀποδιδόναι
τοῖς προγόνοις, τοῦτο γάρ ἐστιν ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ Θε-
5 οῦ. ἡ δὲ ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη ἤλπικεν ἐπὶ Θεὸν,
καὶ προσμένει ταῖς δεήσεσιν καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς
6, 7 καὶ ἡμέρας. ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθνηκεν καὶ ταῦτα
8 παράγγελλε, ἵνα ἀνεπίλημπτοι ὦσιν. εἰ δέ τις τῶν ἰδίων
καὶ μάλιστα οἰκείων οὐ προνοεῖται, τὴν πίστιν ἤρνηται, καὶ
9 ἔστιν ἀπίστου χείρων. χήρα καταλεγέσθω μὴ ἔλαττον ἐτῶν
10 ἑξήκοντα, γεγονυῖα, ἑνὸς ἀνδρὸς γυνή, ἐν ἔργοις καλοῖς
μαρτυρουμένη, εἰ ἐτεκνοτρόφησεν, εἰ ἐξενοδόχησεν, εἰ ἁ-
γίων πόδας ἔνιψεν, εἰ θλιβομένοις ἐπήρκεσεν, εἰ παντὶ ἔργῳ
11 ἀγαθῷ ἐπηκολούθησεν νεωτέρας δὲ χήρας παραιτοῦ, ὅταν
12 γὰρ καταστρηνιάσωσιν τοῦ Χριστοῦ, γαμεῖν θέλουσιν, ἔ-
13 χουσαι κρίμα, ὅτι τὴν πρώτην πίστιν ἠθέτησαν. ἅμα δὲ
καὶ ἀργαὶ μανθάνουσιν περιερχόμεναι τὰς οἰκίας, οὐ μό-
νον δὲ ἀργαὶ, ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περίεργοι, λαλοῦσαι τὰ
14 μὴ δέοντα. βούλομαι οὖν νεωτέρας γαμεῖν, τεκνογονεῖν,
οἰκοδεσποτεῖν, μηδεμίαν ἀφορμὴν διδόναι τῷ ἀντικειμένῳ
15 λοιδορίας χάριν. ἤδη γάρ τινες ἐξετράπησαν ὀπίσω τοῦ

Σατανᾶ. εἴ τις πιστὴ ἔχει χήρας, επαρκείσθω αὐταῖς, καὶ 16
μὴ βαρείσθω ἡ ἐκκλησία, ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρκέσῃ.
Οἱ καλῶς προεστῶτες πρεσβύτεροι διπλῆς τιμῆς ἀξιούσθω- 17
σαν, μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ διδασκαλίᾳ, λέγει 18
γὰρ ἡ γραφή, Βοῦν ἀλοῶντα οὐ φιμώσεις, καί, Ἄξιος ὁ ἐρ-
γάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίαν 19
μὴ παραδέχου, ἐκτὸς εἰ μὴ ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύρων.
τοὺς ἁμαρτάνοντας ἐνώπιον πάντων ἔλεγχε, ἵνα καὶ οἱ λοι- 20
ποὶ φόβον ἔχωσιν διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ 21
Χριστοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων, ἵνα ταῦτα φυ-
λάξῃς χωρὶς προκρίματος, μηδὲν ποιῶν κατὰ πρόσκλισιν.
χεῖρας ταχέως μηδενὶ ἐπιτίθει, μηδὲ κοινώνει ἁμαρτίαις 22
ἀλλοτρίαις, σεαυτὸν ἁγνὸν τήρει. μηκέτι ὑδροπότει, ἀλ- 23
λὰ οἴνῳ ὀλίγῳ χρῶ, διὰ τὸν στόμαχον καὶ τὰς πυκνάς σοῦ
ἀσθενείας. τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἁμαρτίαι πρόδηλοί εἰσιν 24
προάγουσαι εἰς κρίσιν, τισὶν δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν. ὡσ- 25
αύτως καὶ τὰ ἔργα τὰ καλὰ πρόδηλα καὶ τὰ ἄλλως ἔχοντα,
κρυβῆναι οὐ δύνανται.
Ὅσοι εἰσὶν ὑπὸ ζυγὸν δοῦλοι, τοὺς ἰδίους δεσπότας πά- **6**
σης τιμῆς ἀξίους ἡγείσθωσαν, ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ
καὶ ἡ διδασκαλία βλασφημῆται, οἱ δὲ πιστοὺς ἔχοντες δε- 2
σπότας μὴ καταφρονείτωσαν, ὅτι ἀδελφοί εἰσιν, ἀλλὰ μᾶλ-
λον δουλευέτωσαν, ὅτι πιστοί εἰσιν καὶ ἀγαπητοὶ οἱ τῆς εὐ-
εργεσίας ἀντιλαμβανόμενοι. ταῦτα δίδασκε καὶ παρακάλει.
Εἴ τις ἑτεροδιδασκαλεῖ, καὶ μὴ προσέρχεται ὑγιαίνουσιν 3
λόγοις, τοῖς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῇ κατ᾽
εὐσέβειαν διδασκαλίᾳ, τετύφωται, μηδὲν ἐπιστάμενος, ἀλ- 4
λὰ νοσῶν περὶ ζητήσεις καὶ λογομαχίας, ἐξ ὧν γίνεται φθό-
νος, ἔρις, βλασφημίαι, ὑπόνοιαι πονηραί, διαπαρατριβαὶ 5
διεφθαρμένων ἀνθρώπων τὸν νοῦν, καὶ ἀπεστερημένων τῆς
ἀληθείας, νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὐσέβειαν. ἔστιν 6
δὲ πορισμὸς μέγας ἡ εὐσέβεια μετὰ αὐταρκείας, οὐδὲν 7
γὰρ εἰσηνέγκαμεν εἰς τὸν κόσμον, ὅτι οὐδὲ ἐξενεγκεῖν τι
δυνάμεθα, ἔχοντες δὲ διατροφὰς καὶ σκεπάσματα τούτοις 8
ἀρκεσθησόμεθα. οἱ δὲ βουλόμενοι πλουτεῖν ἐμπίπτουσιν 9

εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα, καὶ ἐπιθυμίας πολλὰς ἀνοήτους
καὶ βλαβεράς, αἵτινες βυθίζουσιν τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄλε-
10 θρον καὶ ἀπώλειαν, ῥίζα γὰρ πάντων τῶν κακῶν ἐστιν ἡ φι-
λαργυρία, ἧς τινες ὀρεγόμενοι ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς πί-
11 στεως, καὶ ἑαυτοὺς περιέπειραν ὀδύναις πολλαῖς. Σὺ δέ ὦ
ἄνθρωπε Θεοῦ, ταῦτα φεῦγε, δίωκε δὲ δικαιοσύνην, εὐσέ-
12 βειαν, πίστιν, ἀγάπην, ὑπομονήν, πραϋπαθίαν ἀγωνίζου
τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως, ἐπιλαβοῦ τῆς αἰωνίου ζω-
ῆς, εἰς ἣν ἐκλήθης, καὶ ὡμολόγησας τὴν καλὴν ὁμολογίαν
13 ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων. παραγγέλλω ἐνώπιον Θεοῦ
τοῦ ζῳογονοῦντος τὰ πάντα, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ μαρ-
τυρήσαντος ἐπὶ Ποντίου Πειλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν,
14 τηρῆσαί σε τὴν ἐντολὴν ἄσπιλον, ἀνεπίλημπτον, μέχρι τῆς
15 ἐπιφανείας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἣν καιροῖς ἰ-
δίοις δείξει ὁ μακάριος καὶ μόνος δυνάστης, ὁ βασιλεὺς τῶν
16 βασιλευόντων, καὶ Κύριος τῶν κυριευόντων, ὁ μόνος ἔχων
ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὃν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώ-
πων, οὐδὲ ἰδεῖν δύναται, ᾧ τιμὴ καὶ κράτος αἰώνιον. ἀμήν.
17 Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παράγγελλε μὴ ὑψηλά φρο-
νεῖν μηδὲ ἠλπικέναι ἐπὶ πλούτου ἀδηλότητι, ἀλλ᾽ ἐπὶ Θεῷ
18 τῷ παρέχοντι ἡμῖν πάντα πλουσίως εἰς ἀπόλαυσιν, ἀγα-
θοεργεῖν, πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐμεταδότους εἶναι,
19 κοινωνικούς, ἀποθησαυρίζοντας ἑαυτοῖς θεμέλιον καλὸν
20 εἰς τὸ μέλλον, ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς ὄντως ζωῆς. Ὢ Τιμό-
θεε, τὴν παραθήκην φύλαξον, ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους
21 κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, ἥν
τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν ἠστόχησαν. Ἡ χάρις
μεθ ὑμῶν

Η ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, **1**
κατ᾽ ἐπαγγελίαν ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, Τιμοθέῳ ἀγα- 2
πητῷ τέκνῳ, χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς, καὶ
Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Χάριν ἔχω τῷ Θεῷ, ᾧ 3
λατρεύω ἀπὸ προγόνων ἐν καθαρᾷ συνειδήσει, ὡς ἀδιάλει-
πτον ἔχω τὴν περὶ σοῦ μνείαν ἐν ταῖς δεήσεσίν μου νυκτὸς
καὶ ἡμέρας, ἐπιποθῶν σε ἰδεῖν, μεμνημένος σου τῶν δα- 4
κρύων, ἵνα χαρᾶς πληρωθῶ, ὑπόμνησιν λαβὼν τῆς ἐν σοὶ 5
ἀνυποκρίτου πίστεως, ἥτις ἐνῴκησεν πρῶτον ἐν τῇ μάμ-
μῃ σου Λωΐδι καὶ τῇ μητρί σου Εὐνίκῃ, πέπεισμαι δὲ ὅτι
καὶ ἐν σοί. δι᾽ ἣν αἰτίαν ἀναμιμνῄσκω σε ἀναζωπυρεῖν τὸ 6
χάρισμα τοῦ Θεοῦ, ὅ ἐστιν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν
χειρῶν μου. οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεὸς πνεῦμα δειλίας, 7
ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ. μὴ οὖν 8
ἐπαισχυνθῇς τὸ μαρτύριον τοῦ Κυρίου ἡμῶν, μηδὲ ἐμὲ τὸν
δέσμιον αὐτοῦ, ἀλλὰ συνκακοπάθησον τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ
δύναμιν Θεοῦ, τοῦ σώσαντος ἡμᾶς, καὶ καλέσαντος κλή- 9
σει ἁγίᾳ, οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν, ἀλλὰ κατὰ ἰδίαν πρόθεσιν
καὶ χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ χρόνων
αἰωνίων, φανερωθεῖσαν δὲ νῦν διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σω- 10
τῆρος ἡμῶν Χριστοῦ, Ἰησοῦ καταργήσαντος μὲν τὸν θάνα-
τον, φωτίσαντος δὲ ζωὴν καὶ ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ εὐαγγελίου,
εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κῆρυξ καὶ ἀπόστολος καὶ διδάσκαλος δι᾽ 11, 12
ἣν αἰτίαν καὶ ταῦτα πάσχω, ἀλλ᾽ οὐκ ἐπαισχύνομαι, οἶδα
γὰρ ᾧ πεπίστευκα, καὶ πέπεισμαι ὅτι δυνατός ἐστιν τὴν
παραθήκην μου φυλάξαι εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν. ὑπο- 13
τύπωσιν ἔχε ὑγιαινόντων λόγων ὧν παρ᾽ ἐμοῦ ἤκουσας, ἐν
πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. τὴν καλὴν παρα- 14
θήκην φύλαξον διὰ Πνεύματος ἁγίου τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν
ἡμῖν. Οἶδας τοῦτο, ὅτι ἀπεστράφησάν με πάντες οἱ ἐν 15
τῇ Ἀσίᾳ, ὧν ἐστιν Φύγελος καὶ Ἑρμογένης. δῴη ἔλεος 16

ὁ Κύριος τῷ Ὀνησιφόρου οἴκῳ, ὅτι πολλάκις με ἀνέψυξεν
17 καὶ τὴν ἅλυσίν μου οὐκ ἐπαισχύνθη ἀλλὰ γενόμενος ἐν
18 Ῥώμῃ, σπουδαίως ἐζήτησέν με καὶ εὗρεν, – δῴη αὐτῷ ὁ
Κύριος εὑρεῖν ἔλεος παρὰ Κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ – ,
καὶ διηκόνησεν ἐν Ἐφέσῳ διηκόνησε,
2 Σὺ οὖν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν Χριστῷ
2 Ἰησοῦ. καὶ ἃ ἤκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων,
ταῦτα παράθου πιστοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται
3 καὶ ἑτέρους διδάξαι. συνκακοπάθησον ὡς καλὸς στρατι-
4 ώτης Χριστοῦ. Ἰησοῦ οὐδεὶς στρατευόμενος ἐμπλέκεται
ταῖς τοῦ βίου πραγματείαις, ἵνα τῷ στρατολογήσαντι ἀρέ-
5 σῃ. ἐὰν δὲ καὶ ἀθλῇ τις, οὐ στεφανοῦται ἐὰν μὴ νομίμως
6 ἀθλήσῃ. τὸν κοπιῶντα γεωργὸν δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν
7 μεταλαμβάνειν. νόει ὃ λέγω, δώσει γάρ σοι ὁ Κύριος σύν-
8 εσιν ἐν πᾶσιν μνημόνευε Ἰησοῦν Χριστὸν ἐγηγερμένον ἐκ
9 νεκρῶν, ἐκ σπέρματος Δαυείδ κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου, ἐν
ᾧ κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν, ὡς κακοῦργος, ἀλλὰ ὁ λόγος
10 τοῦ Θεοῦ οὐ δέδεται. διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω διὰ τοὺς
ἐκλεκτούς, ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσιν τῆς ἐν Χριστῷ
11 Ἰησοῦ, μετὰ δόξης αἰωνίου. πιστὸς ὁ λόγος, εἰ γὰρ συν-
12 απεθάνομεν, καὶ συζήσομεν, εἰ ὑπομένομεν, καὶ συμβα-
13 σιλεύσομεν, εἰ ἀρνησόμεθα κἀκεῖνος ἀρνήσεται ἡμᾶς, εἰ
ἀπιστοῦμεν, ἐκεῖνος πιστὸς μένει, ἀρνήσασθαι γὰρ ἑαυ-
14 τὸν οὐ δύναται. Ταῦτα ὑπομίμνησκε, διαμαρτυρόμενος
ἐνώπιον τοῦ θεοῦ μὴ λογομαχεῖν ἐπ οὐδὲν χρήσιμον, ἐπὶ
15 καταστροφῇ τῶν ἀκουόντων. σπούδασον σεαυτὸν δόκι-
μον παραστῆσαι τῷ Θεῷ, ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, ὀρθοτο-
16 μοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. τὰς δὲ βεβήλους κενο-
φωνίας περιΐστασο, ἐπὶ πλεῖον γὰρ προκόψουσιν ἀσεβείας,
17 καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα νομὴν ἕξει, ὧν ἐστιν Ὑμέ-
18 ναιος καὶ Φίλητος, οἵτινες περὶ τὴν ἀλήθειαν ἠστόχησαν,
λέγοντες ἀνάστασιν ἤδη γεγονέναι, καὶ ἀνατρέπουσιν τὴν
19 τινων πίστιν. ὁ μέντοι στερεὸς θεμέλιος τοῦ Θεοῦ ἕστη-
κεν, ἔχων τὴν σφραγῖδα ταύτην, Ἔγνω Κύριος τοὺς ὄντας
αὐτοῦ, καί, Ἀποστήτω ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὀνομάζων τὸ ὄ-

νομα κυρίου ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ οὐκ ἔστιν μόνον σκεύη 20
χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἀλλὰ καὶ ξύλινα καὶ ὀστράκινα, καὶ
ἃ μὲν εἰς τιμὴν, ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν. ἐὰν οὖν τις ἐκκαθάρῃ 21
ἑαυτὸν ἀπὸ τούτων, ἔσται σκεῦος εἰς τιμήν, ἡγιασμένον, εὔ-
χρηστον τῷ δεσπότῃ, εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἡτοιμασμένον.
τὰς δὲ νεωτερικὰς ἐπιθυμίας φεῦγε, δίωκε δὲ δικαιοσύνην, 22
πίστιν, ἀγάπην, εἰρήνην μετὰ τῶν ἐπικαλουμένων τὸν Κύ-
ριον ἐκ καθαρᾶς καρδίας. τὰς δὲ μωρὰς καὶ ἀπαιδεύτους 23
ζητήσεις παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι γεννῶσιν μάχας. δοῦλον δὲ 24
Κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι, ἀλλὰ ἤπιον εἶναι πρὸς πάντας,
διδακτικόν, ἀνεξίκακον, ἐν πραΰτητι παιδεύοντα τοὺς ἀν- 25
τιδιατιθεμένους, μήποτε δώῃ αὐτοῖς ὁ Θεὸς μετάνοιαν εἰς
ἐπίγνωσιν ἀληθείας, καὶ ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου 26
παγίδος, ἐζωγρημένοι ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἐκείνου θέλημα.

Τοῦτο δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐνστήσον- **3**
ται καιροὶ χαλεποί. ἔσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι φίλαυτοι, 2
φιλάργυροι, ἀλαζόνες, ὑπερήφανοι, βλάσφημοι, γονεῦσιν
ἀπειθεῖς, ἀχάριστοι, ἀνόσιοι, ἄστοργοι, ἄσπονδοι, διάβο- 3
λοι, ἀκρατεῖς, ἀνήμεροι, ἀφιλάγαθοι, προδόται, προπε- 4
τεῖς, τετυφωμένοι, φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι, ἔχοντες 5
μόρφωσιν εὐσεβείας, τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἠρνημένοι, καὶ
τούτους ἀποτρέπου. ἐκ τούτων γάρ εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες 6
εἰς τὰς οἰκίας, καὶ αἰχμαλωτίζοντες γυναικάρια σεσωρευ-
μένα ἁμαρτίαις, ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις, πάντοτε 7
μανθάνοντα, καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν
δυνάμενα. ὃν τρόπον δὲ Ἰάννης καὶ Ἰαμβρῆς ἀντέστησαν 8
Μωϋσεῖ, οὕτως καὶ οὗτοι ἀνθίστανται τῇ ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι
κατεφθαρμένοι τὸν νοῦν, ἀδόκιμοι περὶ τὴν πίστιν. ἀλλ' 9
οὐ προκόψουσιν ἐπὶ πλεῖον, ἡ γὰρ ἄνοια αὐτῶν ἔκδηλος
ἔσται πᾶσιν, ὡς καὶ ἡ ἐκείνων ἐγένετο. σὺ δὲ παρηκο- 10
λούθησάς μου τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ ἀγωγῇ, τῇ προθέσει, τῇ
πίστει, τῇ μακροθυμίᾳ, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ, τοῖς δι- 11
ωγμοῖς, τοῖς παθήμασιν, οἷά μοι ἐγένετο ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν
Ἰκονίῳ, ἐν Λύστροις, οἵους διωγμοὺς ὑπήνεγκα, καὶ ἐκ
πάντων με ἐρύσατο ὁ Κύριος. καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες 12

13 ζῇν εὐσεβῶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, διωχθήσονται. πονηροὶ δὲ
ἄνθρωποι καὶ γόητες προκόψουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον, πλανῶν-
14 τες καὶ πλανώμενοι. σὺ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστώ-
15 θης, εἰδὼς παρὰ τίνων ἔμαθες, καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους ἱερὰ
γράμματα οἶδας, τὰ δυνάμενά σε σοφίσαι εἰς σωτηρίαν διὰ
16 πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. πᾶσα γραφὴ θεόπνευστος
καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἐλεγμόν πρὸς ἐπα-
17 νόρθωσιν, πρὸς παιδείαν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ, ἵνα ἄρτιος ᾖ ὁ
τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐξηρτισμένος.
4 Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ Χριστοῦ, Ἰησοῦ
τοῦ μέλλοντος κρίνειν ζῶντας καὶ νεκρούς, καὶ τὴν ἐπιφά-
2 νειαν αὐτοῦ καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, κήρυξον τὸν λόγον,
ἐπίστηθι εὐκαίρως, ἀκαίρως, ἔλεγξον, παρακάλεσον, ἐπιτί-
3 μησον, ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ διδαχῇ. ἔσται γὰρ και-
ρὸς ὅτε τῆς ὑγιαινούσης διδασκαλίας οὐκ ἀνέξονται, ἀλλὰ
κατὰ τὰς ἰδίας ἐπιθυμίας ἑαυτοῖς ἐπισωρεύσουσιν διδασκά-
4 λους, κνηθόμενοι τὴν ἀκοήν, καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας
τὴν ἀκοὴν ἀποστρέψουσιν, ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους ἐκτραπή-
5 σονται. σὺ δὲ νῆφε ἐν πᾶσιν κακοπάθησον, ἔργον ποίησον
6 εὐαγγελιστοῦ, τὴν διακονίαν σου πληροφόρησον. ἐγὼ γὰρ
ἤδη σπένδομαι, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἀναλύσεώς μου ἐφέστη-
7 κεν τὸν καλὸν ἀγῶνα ἠγώνισμαι, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν
8 πίστιν τετήρηκα, λοιπὸν, ἀπόκειταί μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης
στέφανος, ὃν ἀποδώσει μοι ὁ Κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ
δίκαιος κριτής, οὐ μόνον δὲ ἐμοὶ, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἠγα-
9 πηκόσιν τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ. Σπούδασον ἐλθεῖν πρός
10 με ταχέως, Δημᾶς γάρ με ἐγκατέλιπεν, ἀγαπήσας τὸν νῦν
αἰῶνα, καὶ ἐπορεύθη εἰς Θεσσαλονίκην, Κρήσκης εἰς Γαλ-
11 λίαν Τίτος εἰς Δαλματίαν. Λουκᾶς ἐστιν μόνος μετ' ἐμοῦ.
Μᾶρκον ἀναλαβὼν ἄγε μετὰ σεαυτοῦ, ἔστιν γάρ μοι εὔχρη-
12 στος εἰς διακονίαν. Τυχικὸν δὲ ἀπέστειλα εἰς Ἔφεσον.
13 τὸν φαιλόνην ὃν ἀπέλιπον ἐν Τρωάδι παρὰ Κάρπῳ, ἐρχό-
14 μενος φέρε, καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα τὰς μεμβράνας. Ἀλέ-
ξανδρος ὁ χαλκεὺς πολλά μοι κακὰ ἐνεδείξατο, ἀποδώσει
15 αὐτῷ ὁ Κύριος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, ὃν καὶ σὺ φυλάσσου,

λίαν γὰρ ἀντέστη τοῖς ἡμετέροις λόγοις. ἐν τῇ πρώτῃ μου 16
ἀπολογίᾳ οὐδείς μοι παρεγένετο ἀλλὰ πάντες με ἐγκατέλι-
πον, μὴ αὐτοῖς λογισθείη. ὁ δὲ Κύριός μοι παρέστη, καὶ 17
ἐνεδυνάμωσέν με, ἵνα δι' ἐμοῦ τὸ κήρυγμα πληροφορηθῇ,
καὶ ἀκούσωσιν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐρύσθην ἐκ στόματος
λέοντος, ῥύσεταί με ὁ Κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονη- 18
ροῦ, καὶ σώσει εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον, ᾧ
ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν. Ἄσπασαι Πρί- 19
σκαν καὶ Ἀκύλαν, καὶ τὸν Ὀνησιφόρου οἶκον. Ἔραστος 20
ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ, Τρόφιμον δὲ ἀπέλιπον ἐν Μιλήτῳ ἀ-
σθενοῦντα. σπούδασον πρὸ χειμῶνος ἐλθεῖν. ἀσπάζεταί 21
σε Εὔβουλος, καὶ Πούδης, καὶ Λίνος, καὶ Κλαυδία, καὶ οἱ
ἀδελφοὶ πάντες. Ὁ Κύριος μετὰ τοῦ πνεύματός σου. ἡ 22
χάρις μεθ' ὑμῶν.

Η ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

1 Παῦλος, δοῦλος Θεοῦ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ,
κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν Θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας τῆς κατ᾽
2 εὐσέβειαν, ἐπ᾽ ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, ἣν ἐπηγγείλατο ὁ ἀ-
3 ψευδὴς Θεὸς πρὸ χρόνων αἰωνίων, ἐφανέρωσεν δὲ καιροῖς
ἰδίοις τὸν λόγον αὐτοῦ ἐν κηρύγματι ὃ ἐπιστεύθην ἐγὼ κατ᾽
4 ἐπιταγὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, Τίτῳ γνησίῳ τέκνῳ κατὰ
κοινὴν πίστιν, χάρις, καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς, καὶ Χρι-
5 στοῦ Ἰησοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν. Τούτου χάριν ἀπέλιπόν
σε ἐν Κρήτῃ, ἵνα τὰ λείποντα ἐπιδιορθώσῃ, καὶ καταστήσῃς
6 κατὰ πόλιν πρεσβυτέρους, ὡς ἐγώ σοι διεταξάμην, εἴ τίς
ἐστιν ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀνήρ, τέκνα ἔχων πιστά,
7 μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσωτίας, ἢ ἀνυπότακτα. δεῖ γὰρ τὸν ἐπί-
σκοπον ἀνέγκλητον εἶναι, ὡς Θεοῦ οἰκονόμον, μὴ αὐθάδη,
μὴ ὀργίλον, μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ,
8 ἀλλὰ φιλόξενον, φιλάγαθον, σώφρονα, δίκαιον, ὅσιον, ἐγ-
9 κρατῆ, ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν πιστοῦ λόγου,
ἵνα δυνατὸς ᾖ καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαι-
10 νούσῃ, καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν. Εἰσὶν γὰρ πολλοὶ
ἀνυπότακτοι, ματαιολόγοι καὶ φρεναπάται, μάλιστα οἱ ἐκ
11 τῆς περιτομῆς, οὓς δεῖ ἐπιστομίζειν, οἵτινες ὅλους οἴκους
ἀνατρέπουσιν διδάσκοντες ἃ μὴ δεῖ, αἰσχροῦ κέρδους χά-
12 ριν. εἶπέν τις ἐξ αὐτῶν, ἴδιος αὐτῶν προφήτης, Κρῆτες
13 ἀεὶ ψεῦσται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαί. ἡ μαρτυρία
αὕτη ἐστὶν ἀληθής. δι᾽ ἣν αἰτίαν ἔλεγχε αὐτοὺς ἀποτόμως,
14 ἵνα ὑγιαίνωσιν ἐν τῇ πίστει, μὴ προσέχοντες Ἰουδαϊκοῖς
μύθοις, καὶ ἐντολαῖς ἀνθρώπων ἀποστρεφομένων τὴν ἀλή-
15 θειαν. πάντα καθαρὰ τοῖς καθαροῖς, τοῖς δὲ μεμιαμμένοις
καὶ ἀπίστοις οὐδὲν καθαρόν, ἀλλὰ μεμίανται αὐτῶν καὶ ὁ
16 νοῦς καὶ ἡ συνείδησις. Θεὸν ὁμολογοῦσιν εἰδέναι, τοῖς δὲ
ἔργοις ἀρνοῦνται, βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς, καὶ πρὸς
πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

Σὺ δὲ λάλει ἃ πρέπει τῇ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ, πρε- **2**, 2
σβύτας νηφαλίους εἶναι, σεμνούς, σώφρονας, ὑγιαίνοντας
τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ, Πρεσβύτιδας ὡσαύτως 3
ἐν καταστήματι ἱεροπρεπεῖς, μὴ διαβόλους, μὴ οἴνῳ πολλῷ
δεδουλωμένας, καλοδιδασκάλους, ἵνα σωφρονίζωσιν τὰς 4
νέας, φιλάνδρους εἶναι, φιλοτέκνους, σώφρονας, ἁγνάς, 5
οἰκουργούς ἀγαθάς, ὑποτασσομένας τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν,
ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ βλασφημῆται, Τοὺς νεωτέρους 6
ὡσαύτως παρακάλει σωφρονεῖν, περὶ πάντα σεαυτὸν πα- 7
ρεχόμενος τύπον καλῶν ἔργων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἀφθορίαν
σεμνότητα, λόγον ὑγιῆ, ἀκατάγνωστον, ἵνα ὁ ἐξ ἐναντίας 8
ἐντραπῇ, μηδὲν ἔχων λέγειν περὶ ἡμῶν φαῦλον. δούλους 9
ἰδίοις δεσπόταις ὑποτάσσεσθαι, ἐν πᾶσιν, εὐαρέστους εἶ-
ναι, μὴ ἀντιλέγοντας, μὴ νοσφιζομένους, ἀλλὰ πᾶσαν πί- 10
στιν ἐνδεικνυμένους ἀγαθήν, ἵνα τὴν διδασκαλίαν τὴν τοῦ
σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ κοσμῶσιν ἐν πᾶσιν. ἐπεφάνη γὰρ ἡ 11
χάρις τοῦ Θεοῦ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις, παιδεύουσα 12
ἡμᾶς ἵνα, ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐ-
πιθυμίας σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν
τῷ νῦν αἰῶνι, προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα καὶ 13
ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡ-
μῶν Χριστοῦ, Ἰησοῦ ὅς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα 14
λυτρώσηται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας, καὶ καθαρίσῃ ἑαυ-
τῷ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων. Ταῦτα λάλει, 15
καὶ παρακάλει, καὶ ἔλεγχε μετὰ πάσης ἐπιταγῆς. μηδείς
σου περιφρονείτω.

Ὑπομίμνησκε αὐτοὺς ἀρχαῖς ἐξουσίαις ὑποτάσσεσθαι, **3**
πειθαρχεῖν, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἑτοίμους εἶναι, μη- 2
δένα βλασφημεῖν, ἀμάχους εἶναι, ἐπιεικεῖς, πᾶσαν ἐνδει-
κνυμένους πραΰτητα πρὸς πάντας ἀνθρώπους. ἦμεν γάρ 3
ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δουλεύον-
τες ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ
διάγοντες, στυγητοί, μισοῦντες ἀλλήλους. ὅτε δὲ ἡ χρη- 4
στότης καὶ ἡ φιλανθρωπία ἐπεφάνη τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θε-
οῦ, οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ ἃ ἐποιήσαμεν ἡμεῖς, 5

ἀλλὰ κατὰ τὸ αὐτοῦ ἔλεος ἔσωσεν ἡμᾶς, διὰ λουτροῦ παλιν-
6 γενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως Πνεύματος Ἁγίου, οὗ ἐξέχεεν
ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν,
7 ἵνα δικαιωθέντες τῇ ἐκείνου χάριτι, κληρονόμοι γενηθῶμεν
8 κατ' ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου. πιστὸς ὁ λόγος, καὶ περὶ τούτων
βούλομαί σε διαβεβαιοῦσθαι, ἵνα φροντίζωσιν καλῶν ἔργων
προΐστασθαι οἱ πεπιστευκότες Θεῷ. ταῦτά ἐστιν καλὰ καὶ
9 ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις, μωρὰς δὲ ζητήσεις καὶ γενεα-
λογίας καὶ ἔριν καὶ μάχας νομικὰς περιΐστασο, εἰσὶν γὰρ
10 ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι. αἱρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν καὶ
11 δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοι-
12 οῦτος, καὶ ἁμαρτάνει, ὢν αὐτοκατάκριτος. Ὅταν πέμψω
Ἀρτεμᾶν πρὸς σὲ ἢ Τυχικόν, σπούδασον ἐλθεῖν πρός με εἰς
13 Νικόπολιν, ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. Ζηνᾶν τὸν
νομικὸν καὶ Ἀπολλῶν σπουδαίως πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν
14 αὐτοῖς λείπῃ. μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν
ἔργων προΐστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, ἵνα μὴ ὦσιν
15 ἄκαρποι. Ἀσπάζονταί σε οἱ μετ' ἐμοῦ πάντες. ἄσπασαι
τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει. Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑ-
μῶν.

Η ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

Παῦλος δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελ- **1**
φὸς, Φιλήμονι τῷ ἀγαπητῷ καὶ συνεργῷ ἡμῶν, καὶ Ἀπ- 2
φίᾳ τῇ ἀδελφῇ καὶ Ἀρχίππῳ τῷ συστρατιώτῃ ἡμῶν, καὶ τῇ
κατ' οἶκόν σου ἐκκλησίᾳ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ 3
πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐχαριστῶ τῷ 4
Θεῷ μου, πάντοτε μνείαν σου ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευ-
χῶν μου, ἀκούων σου τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν ἣν ἔχεις 5
πρὸς τὸν Κύριον Ἰησοῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, ὅπως 6
ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου ἐνεργὴς γένηται ἐν ἐπιγνώσει
παντὸς ἀγαθοῦ τοῦ ἐν ἡμῖν εἰς Χριστόν χαρὰν γὰρ πολλὴν 7
ἔσχον καὶ παράκλησιν ἐπὶ τῇ ἀγάπῃ σου, ὅτι τὰ σπλάγχνα
τῶν ἁγίων ἀναπέπαυται διὰ σοῦ, ἀδελφέ. Διό πολλὴν ἐν 8
Χριστῷ παρρησίαν ἔχων ἐπιτάσσειν σοι τὸ ἀνῆκον, διὰ τὴν 9
ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ, τοιοῦτος ὢν ὡς Παῦλος πρε-
σβύτης, νυνὶ δὲ καὶ δέσμιος Χριστοῦ. Ἰησοῦ παρακαλῶ 10
σε περὶ τοῦ ἐμοῦ τέκνου, ὃν ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς Ὀ-
νήσιμον, τόν ποτέ σοι ἄχρηστον, νυνὶ δὲ καὶ σοὶ καὶ ἐμοὶ 11
εὔχρηστον, αὐτόν, τοῦ'τ ἔστιν τὰ ἐμὰ σπλάγχνα, ὃν ἐγὼ 12, 13
ἐβουλόμην πρὸς ἐμαυτὸν κατέχειν, ἵνα ὑπὲρ σοῦ μοι δι-
ακονῇ ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου, χωρὶς δὲ τῆς σῆς 14
γνώμης οὐδὲν ἠθέλησα ποιῆσαι, ἵνα μὴ ὡς κατὰ ἀνάγκην
τὸ ἀγαθόν σου ᾖ, ἀλλὰ κατὰ ἑκούσιον. Τάχα γὰρ διὰ τοῦτο 15
ἐχωρίσθη πρὸς ὥραν, ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχῃς, οὐκ ἔτι 16
ὡς δοῦλον, ἀλλὰ ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν ἀγαπητόν, μάλι-
στα ἐμοί, πόσῳ δὲ μᾶλλον σοὶ καὶ ἐν σαρκὶ καὶ ἐν Κυρίῳ.
εἰ οὖν με ἔχεις κοινωνόν, προσλαβοῦ αὐτὸν ὡς ἐμέ. εἰ δέ 17, 18
τι ἠδίκησέν σε ἢ ὀφείλει, τοῦτο ἐμοὶ ἐλλόγα ἐγὼ Παῦλος 19
ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί, ἐγὼ ἀποτίσω, ἵνα μὴ λέγω σοι ὅτι καὶ
σεαυτόν μοι προσοφείλεις. ναί, ἀδελφέ, ἐγώ σου ὀναίμην 20
ἐν Κυρίῳ, ἀνάπαυσόν μου τὰ σπλάγχνα ἐν Χριστῷ πεποι- 21
θὼς τῇ ὑπακοῇ σου ἔγραψά σοι, εἰδὼς ὅτι καὶ ὑπὲρ ἃ λέγω

22 ποιήσεις. ἅμα δὲ καὶ ἑτοίμαζέ μοι ξενίαν, ἐλπίζω γὰρ ὅτι
23 διὰ τῶν προσευχῶν ὑμῶν χαρισθήσομαι ὑμῖν. Ἀσπάζε-
ταί σε Ἐπαφρᾶς ὁ συναιχμάλωτός μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
24 Μᾶρκος, Ἀρίσταρχος, Δημᾶς, Λουκᾶς, οἱ συνεργοί μου.
25 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος
ὑμῶν.

Η ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ Θεὸς λαλήσας τοῖς **1**
πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις, ἐπ᾽ ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν τού-
των ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ ὃν ἔθηκεν κληρονόμον πάντων, 2
δι᾽ οὗ καὶ ἐποίησεν, τοὺς αἰῶνας ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς 3
δόξης, καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων τε τὰ
πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καθαρισμὸν τῶν ἁ-
μαρτιῶν ποιησάμενος ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης
ἐν ὑψηλοῖς, τοσούτῳ κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων, 4
ὅσῳ διαφορώτερον παρ᾽ αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν ὄνομα.
τίνι γὰρ εἶπέν ποτε τῶν ἀγγέλων, Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμε- 5
ρον γεγέννηκά σε· Καὶ πάλιν, Ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα,
καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν· ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν 6
πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει, Καὶ προσκυνησά-
τωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ. καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγ- 7
γέλους λέγει, Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ
τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα, πρὸς δὲ τὸν υἱόν, 8
Ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, καὶ ἡ ῥά-
βδος τῆς εὐθύτητος ῥάβδος τῆς βασιλείας σου. ἠγάπησας 9
δικαιοσύνην, καὶ ἐμίσησας ἀδικίαν διὰ τοῦτο ἔχρισέν σε ὁ
Θεός ὁ Θεός σου, ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους
σου. καί, Σὺ κατ᾽ ἀρχάς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ 10
ἔργα τῶν χειρῶν σού εἰσιν οἱ οὐρανοί, αὐτοὶ ἀπολοῦνται, 11
σὺ δὲ διαμένεις, καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται,
καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἀλλάξεις αὐτούς, καὶ ἀλλαγήσονται, 12
σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν πρὸς 13
τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἴρηκέν ποτε, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου,
ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου·
οὐχὶ πάντες εἰσὶν λειτουργικὰ πνεύματα εἰς διακονίαν ἀ- 14
ποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν·

Διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως προσέχειν ἡμᾶς τοῖς ἀκου- **2**
σθεῖσιν μήποτε παραρυῶμεν εἰ γὰρ ὁ δι᾽ ἀγγέλων λαληθεὶς 2

λόγος ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρακοὴ
3 ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν, πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα
τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας· ἥτις, ἀρχὴν λαβοῦσα
λαλεῖσθαι διὰ τοῦ Κυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς
4 ἐβεβαιώθη, συνεπιμαρτυροῦντος τοῦ Θεοῦ σημείοις τε καὶ
τέρασιν καὶ ποικίλαις δυνάμεσιν καὶ Πνεύματος Ἁγίου με-
5 ρισμοῖς, κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν. Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέ-
ταξεν τὴν οἰκουμένην τὴν μέλλουσαν, περὶ ἧς λαλοῦμεν.
6 διεμαρτύρατο δέ πού τις λέγων, Τί ἐστιν ἄνθρωπος, ὅτι μι-
μνήσκῃ αὐτοῦ· ἢ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκέπτῃ αὐτόν·
7 ἠλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ᾽ ἀγγέλους, δόξῃ καὶ τιμῇ
8 ἐστεφάνωσας αὐτόν, πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν
αὐτοῦ. ἐν τῷ γὰρ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα, οὐδὲν ἀφῆκεν
αὐτῷ ἀνυπότακτον. νῦν δὲ οὔπω ὁρῶμεν αὐτῷ τὰ πάντα
9 ὑποτεταγμένα. τὸν δὲ βραχύ τι παρ᾽ ἀγγέλους ἠλαττωμέ-
νον βλέπομεν Ἰησοῦν, διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου δόξῃ
καὶ τιμῇ ἐστεφανωμένον, ὅπως χάριτι Θεοῦ ὑπὲρ παντὸς
10 γεύσηται θανάτου. Ἔπρεπεν γὰρ αὐτῷ, δι᾽ ὃν τὰ πάντα
καὶ δι᾽ οὗ τὰ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα, τὸν
11 ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ παθημάτων τελειῶσαι, ὅ,
τε γὰρ ἁγιάζων καὶ οἱ ἁγιαζόμενοι, ἐξ ἑνὸς πάντες, δι᾽ ἣν
12 αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς καλεῖν, λέγων,
Ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἐν μέσῳ ἐκ-
13 κλησίας ὑμνήσω σε. καὶ πάλιν, Ἐγὼ ἔσομαι πεποιθὼς ἐπ᾽
αὐτῷ. καὶ πάλιν, Ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδία ἅ μοι ἔδωκεν ὁ
14 Θεός. ἐπεὶ οὖν τὰ παιδία κεκοινώνηκεν αἵματος, καὶ σαρ-
κός καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχεν τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ
τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου,
15 τοῦ᾽τ ἔστιν τὸν διάβολον, καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους, ὅσοι φόβῳ
16 θανάτου διὰ παντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλίας. οὐ γὰρ
δήπου ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραὰμ
17 ἐπιλαμβάνεται, ὅθεν ὤφειλεν κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁ-
μοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων, γένηται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ
πρὸς τὸν Θεόν, εἰς τὸ ἱλάσκεσθαι τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ.
18 ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθείς, δύναται τοῖς πειρα-

ζομένοις βοηθῆσαι.
Ὅθεν, ἀδελφοὶ ἅγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι, κα- **3**
τανοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡ-
μῶν Ἰησοῦν, πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτὸν, ὡς καὶ Μω- 2
ϋσῆς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. πλείονος γὰρ οὗτος δόξης 3
παρὰ Μωϋσῆν ἠξίωται, καθ᾽ ὅσον πλείονα τιμὴν ἔχει τοῦ
οἴκου ὁ κατασκευάσας αὐτόν. πᾶς γὰρ οἶκος κατασκευ- 4
άζεται ὑπό τινος, ὁ δὲ πάντα κατασκευάσας Θεός. καὶ 5
Μωϋσῆς μὲν πιστὸς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ὡς θεράπων, εἰς
μαρτύριον τῶν λαληθησομένων, Χριστὸς δὲ ὡς υἱὸς ἐπὶ τὸν 6
οἶκον αὐτοῦ, οὗ οἶκός ἐσμεν ἡμεῖς, ἐάν τὴν παρρησίαν καὶ
τὸ καύχημα τῆς ἐλπίδος μέχρι τέλους βεβαίαν κατάσχω-
μεν. διό καθὼς λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, Σήμερον ἐὰν 7
τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας 8
ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ, κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πει-
ρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὗ ἐπείρασαν οἱ πατέρες ὑμῶν, ἐν 9
δοκιμασίᾳ καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου τεσσεράκοντα ἔτη, διὸ 10
προσώχθισα τῇ γενεᾷ ταύτῃ καὶ εἶπον, Ἀεὶ πλανῶνται τῇ
καρδίᾳ, αὐτοὶ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδούς μου, ὡς ὤμοσα 11
ἐν τῇ ὀργῇ μου, Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.
βλέπετε, ἀδελφοί, μήποτε ἔσται ἔν τινι ὑμῶν καρδία πο- 12
νηρὰ ἀπιστίας, ἐν τῷ ἀποστῆναι ἀπὸ Θεοῦ ζῶντος, ἀλλὰ 13
παρακαλεῖτε ἑαυτοὺς καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν, ἄχρις οὗ τὸ
Σήμερον καλεῖται, ἵνα μὴ σκληρυνθῇ τις ἐξ ὑμῶν ἀπάτῃ
τῆς ἁμαρτίας, μέτοχοι γὰρ τοῦ Χριστοῦ, γεγόναμεν ἐάν- 14
περ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως μέχρι τέλους βεβαίαν κα-
τάσχωμεν, ἐν τῷ λέγεσθαι, Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ 15
ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ πα-
ραπικρασμῷ. τίνες γὰρ ἀκούσαντες παρεπίκραναν, ἀλλ᾽ 16
οὐ πάντες οἱ ἐξελθόντες ἐξ Αἰγύπτου διὰ Μωϋσέως τίσιν δὲ 17
προσώχθισεν τεσσεράκοντα ἔτη· οὐχὶ τοῖς ἁμαρτήσασιν, ὧν
τὰ κῶλα ἔπεσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ· τίσιν δὲ ὤμοσεν μὴ εἰσελεύ- 18
σεσθαι εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ἀπειθήσασιν
καὶ βλέπομεν ὅτι οὐκ ἠδυνήθησαν εἰσελθεῖν δι᾽ ἀπιστίαν. 19
Φοβηθῶμεν οὖν μήποτε καταλειπομένης ἐπαγγελίας εἰσ- **4**

ελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, δοκῇ τις ἐξ ὑμῶν ὑστερη-
2 κέναι, καὶ γάρ ἐσμεν εὐηγγελισμένοι, καθάπερ κἀκεῖνοι,
ἀλλ᾽ οὐκ ὠφέλησεν ὁ λόγος τῆς ἀκοῆς ἐκείνους, μὴ συν-
3 κεκερασμένος τῇ πίστει τοῖς ἀκούσασιν, εἰσερχόμεθα γὰρ
εἰς τὴν κατάπαυσιν οἱ πιστεύσαντες, καθὼς εἴρηκεν, Ὡς ὤ-
μοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου, Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν
μου, καίτοι τῶν ἔργων ἀπὸ καταβολῆς κόσμου γενηθέντων.
4 εἴρηκεν γάρ που περὶ τῆς ἑβδόμης οὕτως Καὶ κατέπαυσεν ὁ
Θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ,
5 καὶ ἐν τούτῳ πάλιν, Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν
6 μου. ἐπεὶ οὖν ἀπολείπεται τινὰς εἰσελθεῖν εἰς αὐτήν, καὶ
οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες οὐκ εἰσῆλθον δι᾽ ἀπείθειαν,
7 πάλιν τινὰ ὁρίζει ἡμέραν, Σήμερον, ἐν Δαυείδ λέγων, μετὰ
τοσοῦτον χρόνον, καθὼς προείρηται Σήμερον ἐὰν τῆς φω-
νῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν.
8 εἰ γὰρ αὐτοὺς Ἰησοῦς κατέπαυσεν, οὐκ ἂν περὶ ἄλλης ἐλά-
9 λει μετὰ ταῦτα ἡμέρας. ἄρα ἀπολείπεται σαββατισμὸς τῷ
10 λαῷ τοῦ Θεοῦ. ὁ γὰρ εἰσελθὼν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ
καὶ αὐτὸς κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὥσπερ ἀπὸ
11 τῶν ἰδίων ὁ Θεός. σπουδάσωμεν οὖν εἰσελθεῖν εἰς ἐκείνην
τὴν κατάπαυσιν, ἵνα μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τις ὑποδείγματι πέσῃ
12 τῆς ἀπειθείας. ζῶν γὰρ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐνεργὴς,
καὶ τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον, καὶ διϊ-
κνούμενος, ἄχρι μερισμοῦ ψυχῆς καὶ πνεύματος, ἁρμῶν
τὲ καὶ μυελῶν, καὶ κριτικὸς ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοιῶν καρ-
13 δίας. καὶ οὐκ ἔστιν κτίσις ἀφανὴς ἐνώπιον αὐτοῦ, πάντα
δὲ γυμνὰ καὶ τετραχηλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ πρὸς
14 ὃν ἡμῖν ὁ λόγος. Ἔχοντες οὖν ἀρχιερέα μέγαν, διεληλυ-
θότα τοὺς οὐρανούς, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, κρατῶμεν
15 τῆς ὁμολογίας. οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον
συνπαθῆσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπειρασμένον δὲ κατὰ
16 πάντα καθ᾽ ὁμοιότητα, χωρὶς ἁμαρτίας. προσερχώμεθα
οὖν μετὰ παρρησίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν
ἔλεος καὶ χάριν εὕρωμεν εἰς εὔκαιρον βοήθειαν.

5 Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς, ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος, ὑπὲρ

ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα προσφέρῃ δῶ-
ρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν, μετριοπαθεῖν δυνάμενος 2
τοῖς ἀγνοοῦσιν καὶ πλανωμένοις, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περίκει-
ται ἀσθένειαν, καὶ δι αὐτὴν ὀφείλει καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ, 3
οὕτως καὶ περὶ ἑαυτοῦ προσφέρειν περὶ ἁμαρτιῶν. Καὶ 4
οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμήν, ἀλλὰ καλούμενος ὑπὸ
τοῦ Θεοῦ, καθώσπερ καὶ Ἀαρών, Οὕτως καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ 5
ἑαυτὸν ἐδόξασεν γενηθῆναι ἀρχιερέα, ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς
αὐτόν, Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. κα- 6
θὼς καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει, Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν
τάξιν Μελχισέδεκ. ὃς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, 7
δεήσεις τε καὶ ἱκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον σῴζειν αὐτὸν
ἐκ θανάτου μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσεν-
έγκας, καὶ εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας, καίπερ ὢν 8
υἱός, ἔμαθεν ἀφ' ὧν ἔπαθεν τὴν ὑπακοήν, καὶ τελειωθεὶς 9
ἐγένετο πᾶσιν τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ αἴτιος σωτηρίας αἰω-
νίου, προσαγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν 10
τάξιν Μελχισέδεκ. Περὶ οὗ πολὺς ἡμῖν ὁ λόγος καὶ δυσ- 11
ερμήνευτος λέγειν, ἐπεὶ νωθροὶ γεγόνατε ταῖς ἀκοαῖς. καὶ 12
γὰρ ὀφείλοντες εἶναι διδάσκαλοι, διὰ τὸν χρόνον, πάλιν
χρείαν ἔχετε τοῦ διδάσκειν ὑμᾶς, τινὰ τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρ-
χῆς τῶν λογίων τοῦ Θεοῦ, καὶ γεγόνατε χρείαν ἔχοντες γά-
λακτος, οὐ στερεᾶς τροφῆς. πᾶς γὰρ ὁ μετέχων γάλακτος 13
ἄπειρος λόγου δικαιοσύνης, νήπιος γάρ ἐστιν, τελείων δέ 14
ἐστιν ἡ στερεὰ τροφή, τῶν διὰ τὴν ἕξιν τὰ αἰσθητήρια γεγυ-
μνασμένα ἐχόντων πρὸς διάκρισιν καλοῦ τε καὶ κακοῦ.

Διὸ, ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ Χριστοῦ λόγον, ἐπὶ τὴν **6**
τελειότητα φερώμεθα, μὴ πάλιν θεμέλιον καταβαλλόμενοι
μετανοίας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, καὶ πίστεως ἐπὶ Θεόν, βα- 2
πτισμῶν διδαχῆς, ἐπιθέσεώς τε χειρῶν, ἀναστάσεώς τε νε-
κρῶν, καὶ κρίματος αἰωνίου. καὶ τοῦτο ποιήσομεν, ἐ- 3
άνπερ ἐπιτρέπῃ ὁ Θεός. ἀδύνατον γὰρ τοὺς ἅπαξ φωτι- 4
σθέντας, γευσαμένους τε τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπουρανίου, καὶ
μετόχους γενηθέντας Πνεύματος Ἁγίου, καὶ καλὸν γευ- 5
σαμένους Θεοῦ ῥῆμα, δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος, καὶ 6

παραπεσόντας, πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς μετάνοιαν, ἀνασταυ-
ροῦντας ἑαυτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ παραδειγματίζον-
7 τας, γῆ γὰρ ἡ πιοῦσα τὸν ἐπ᾽ αὐτῆς ἐρχόμενον πολλάκις
ὑετόν, καὶ τίκτουσα βοτάνην εὔθετον ἐκείνοις δι᾽ οὓς καὶ
8 γεωργεῖται, μεταλαμβάνει εὐλογίας ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἐκφέ-
ρουσα δὲ ἀκάνθας καὶ τριβόλους, ἀδόκιμος καὶ κατάρας
9 ἐγγύς, ἧς τὸ τέλος εἰς καῦσιν. Πεπείσμεθα δὲ περὶ ὑ-
μῶν, ἀγαπητοί, τὰ κρείσσονα καὶ ἐχόμενα σωτηρίας, εἰ καὶ
10 οὕτως λαλοῦμεν, οὐ γὰρ ἄδικος ὁ Θεὸς ἐπιλαθέσθαι τοῦ
ἔργου ὑμῶν, καὶ τῆς ἀγάπης ἧς ἐνεδείξασθε εἰς τὸ ὄνομα
11 αὐτοῦ, διακονήσαντες τοῖς ἁγίοις καὶ διακονοῦντες ἐπιθυ-
μοῦμεν δὲ ἕκαστον ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι σπουδὴν
12 πρὸς τὴν πληροφορίαν τῆς ἐλπίδος ἄχρι τέλους, ἵνα μὴ
νωθροὶ γένησθε, μιμηταὶ δὲ τῶν διὰ πίστεως καὶ μακροθυ-
13 μίας κληρονομούντων τὰς ἐπαγγελίας. Τῷ γὰρ Ἀβραὰμ
ἐπαγγειλάμενος ὁ Θεός, ἐπεὶ κατ᾽ οὐδενὸς εἶχεν μείζονος
14 ὀμόσαι, ὤμοσεν καθ᾽ ἑαυτοῦ, λέγων, Εἰ μὴν εὐλογῶν εὐ-
15 λογήσω σε, καὶ πληθύνων πληθυνῶ σε. καὶ οὕτως μακρο-
16 θυμήσας ἐπέτυχεν τῆς ἐπαγγελίας. ἄνθρωποι γὰρ κατὰ
τοῦ μείζονος ὀμνύουσιν καὶ πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέ-
17 ρας εἰς βεβαίωσιν ὁ ὅρκος. ἐν ᾧ περισσότερον βουλόμενος
ὁ Θεὸς ἐπιδεῖξαι τοῖς κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμε-
18 τάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ, ἐμεσίτευσεν ὅρκῳ, ἵνα διὰ δύο
πραγμάτων ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύσασθαι τὸν
Θεόν, ἰσχυρὰν παράκλησιν ἔχωμεν οἱ καταφυγόντες κρα-
19 τῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος, ἣν ὡς ἄγκυραν ἔχομεν
τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν, καὶ εἰσερχομένην εἰς
20 τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος, ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ
ἡμῶν εἰσῆλθεν Ἰησοῦς, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ ἀρχιε-
ρεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα.

7 Οὗτος γὰρ ὁ Μελχισέδεκ, βασιλεὺς Σαλήμ, ἱερεὺς τοῦ
Θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ὁ συναντήσας Ἀβραὰμ ὑποστρέφοντι ἀ-
2 πὸ τῆς κοπῆς τῶν βασιλέων, καὶ εὐλογήσας αὐτόν, ᾧ καὶ
δεκάτην ἀπὸ πάντων ἐμέρισεν Ἀβραάμ, – πρῶτον μὲν ἑρ-
μηνευόμενος βασιλεὺς δικαιοσύνης, ἔπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς

Σαλήμ, ἐστιν ἐστι βασιλεὺς ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγενεαλόγη- 3
τος, μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν μήτε ζωῆς τέλος ἔχων, ἀφωμοιω-
μένος δὲ τῷ υἱῷ τοῦ Θεοῦ – , μένει ἱερεὺς εἰς Θεωρεῖτε 4
δὲ πηλίκος οὗτος, ᾧ καὶ δεκάτην Ἀβραὰμ ἔδωκεν ἐκ τῶν
ἀκροθινίων ὁ πατριάρχης. καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν υἱῶν Λευεῒ 5
τὴν ἱερατείαν λαμβάνοντες ἐντολὴν ἔχουσιν ἀποδεκατοῦν
τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον, τοῦ'τ ἔστιν τοὺς ἀδελφοὺς αὐ-
τῶν, καίπερ ἐξεληλυθότας ἐκ τῆς ὀσφύος Ἀβραάμ, ὁ δὲ μὴ 6
γενεαλογούμενος ἐξ αὐτῶν, δεδεκάτωκεν Ἀβραάμ, καὶ τὸν
ἔχοντα τὰς ἐπαγγελίας εὐλόγηκεν χωρὶς δὲ πάσης ἀντιλο- 7
γίας, τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται. καὶ ὧδε 8
μὲν δεκάτας ἀποθνήσκοντες ἄνθρωποι λαμβάνουσιν, ἐκεῖ
δὲ, μαρτυρούμενος ὅτι ζῇ. καὶ, ὡς ἔπος εἰπεῖν, δι Ἀβραὰμ 9
καὶ Λευεὶς ὁ δεκάτας λαμβάνων δεδεκάτωται, ἔτι γὰρ ἐν 10
τῇ ὀσφύϊ τοῦ πατρὸς ἦν, ὅτε συνήντησεν αὐτῷ Μελχισέδεκ.
Εἰ μὲν οὖν τελείωσις διὰ τῆς Λευεϊτικῆς ἱερωσύνης ἦν – 11
ὁ λαὸς γὰρ αὐτῆς νενομοθέτηται νενομοθέτητο – , τίς ἔτι
χρεία, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ ἕτερον ἀνίστασθαι ἱερέα,
καὶ οὐ κατὰ τὴν μετατιθεμένης γὰρ τῆς ἱερωσύνης, ἐξ ἀ- 12
νάγκης καὶ νόμου μετάθεσις γίνεται. ἐφ' ὃν γὰρ λέγεται 13
ταῦτα, φυλῆς ἑτέρας μετέσχηκεν, ἀφ' ἧς οὐδεὶς προσέσχη-
κεν τῷ θυσιαστηρίῳ. πρόδηλον γὰρ ὅτι ἐξ Ἰούδα ἀνατέ- 14
ταλκεν ὁ Κύριος ἡμῶν, εἰς ἣν φυλὴν περὶ ἱερέων οὐδὲν
Μωϋσῆς ἐλάλησεν καὶ περισσότερον ἔτι κατάδηλόν ἐστιν, 15
εἰ κατὰ τὴν ὁμοιότητα Μελχισέδεκ ἀνίσταται ἱερεὺς ἕτε-
ρος, ὅς οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς σαρκίνης γέγονεν, ἀλλὰ 16
κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκαταλύτου, μαρτυρεῖται γὰρ, ὅτι Σὺ 17
ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ. ἀθέτησις 18
μὲν γὰρ γίνεται προαγούσης ἐντολῆς, διὰ τὸ αὐτῆς ἀσθενὲς
καὶ ἀνωφελές, οὐδὲν γὰρ ἐτελείωσεν ὁ νόμος, ἐπεισαγωγὴ 19
δὲ κρείττονος ἐλπίδος, δι' ἧς ἐγγίζομεν τῷ Θεῷ. καὶ καθ' 20
ὅσον οὐ χωρὶς ὁρκωμοσίας, – οἱ μὲν γὰρ χωρὶς ὁρκωμοσίας
εἰσὶν ἱερεῖς ὁ δὲ μετὰ ὁρκωμοσίας, διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς 21
αὐτόν, Ὤμοσεν Κύριος, καὶ οὐ μεταμεληθήσεται, Σὺ ἱερεὺς
εἰς τὸν αἰῶνα, κατὰ τοσοῦτο καὶ κρείττονος διαθήκης γέ- 22

23 γονεν ἔγγυος Ἰησοῦς. καὶ οἱ μὲν πλείονές εἰσιν γεγονότες
24 ἱερεῖς, διὰ τὸ θανάτῳ κωλύεσθαι παραμένειν, ὁ δὲ διὰ τὸ
μένειν αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀπαράβατον ἔχει τὴν ἱερωσύ-
25 νην. ὅθεν καὶ σώζειν εἰς τὸ παντελὲς δύναται τοὺς προσερ-
χομένους δι' αὐτοῦ τῷ Θεῷ, πάντοτε ζῶν εἰς τὸ ἐντυγχάνειν
26 ὑπὲρ αὐτῶν. Τοιοῦτος γὰρ ἡμῖν καὶ ἔπρεπεν ἀρχιερεύς,
ὅσιος, ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτω-
27 λῶν, καὶ ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος, ὃς οὐκ ἔχει
καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, πρότερον ὑπὲρ
τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν θυσίας ἀναφέρειν, ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ,
28 τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ ἑαυτὸν προσενέγκας. ὁ νόμος
γὰρ ἀνθρώπους καθίστησιν ἀρχιερεῖς, ἔχοντας ἀσθένειαν,
ὁ λόγος δὲ τῆς ὁρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον, υἱὸν εἰς τὸν
αἰῶνα τετελειωμένον.

8 Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοιοῦτον ἔχομεν ἀρ-
χιερέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης
2 ἐν τοῖς οὐρανοῖς, τῶν ἁγίων λειτουργὸς, καὶ τῆς σκηνῆς
3 τῆς ἀληθινῆς, ἣν ἔπηξεν ὁ Κύριος, οὐκ ἄνθρωπος, πᾶς
γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ προσφέρειν δῶρά τε καὶ θυσίας καθί-
σταται, ὅθεν ἀναγκαῖον ἔχειν τι καὶ τοῦτον ὃ προσενέγκῃ.
4 εἰ μὲν οὖν ἦν ἐπὶ γῆς, οὐδ' ἂν ἦν ἱερεύς, ὄντων τῶν προσφε-
5 ρόντων κατὰ νόμον τὰ δῶρα, οἵτινες ὑποδείγματι καὶ σκιᾷ
λατρεύουσιν τῶν ἐπουρανίων, καθὼς κεχρημάτισται Μωϋ-
σῆς μέλλων ἐπιτελεῖν τὴν σκηνήν, Ὅρα, γάρ φησίν ποιή-
σεις πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὄρει.
6 νυνὶ δὲ διαφορωτέρας τέτυχεν λειτουργίας, ὅσῳ καὶ κρείτ-
τονός ἐστιν διαθήκης μεσίτης, ἥτις ἐπὶ κρείττοσιν ἐπαγγε-
7 λίαις νενομοθέτηται. εἰ γὰρ ἡ πρώτη ἐκείνη ἦν ἄμεμπτος,
8 οὐκ ἂν δευτέρας ἐζητεῖτο τόπος. μεμφόμενος γὰρ αὐτοὺς
λέγει, Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ συντελέσω
ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα διαθήκην
9 καινήν, οὐ κατὰ τὴν διαθήκην ἣν ἐποίησα τοῖς πατράσιν
αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν ἐξα-
γαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν
10 τῇ διαθήκῃ μου, κἀγὼ ἠμέλησα αὐτῶν, λέγει Κύριος. ὅτι

αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ μετὰ τὰς
ἡμέρας ἐκείνας, λέγει Κύριος, διδοὺς νόμους μου εἰς τὴν
διάνοιαν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ καρδίας αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς,
καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεὸν, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι εἰς λα-
όν. καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκαστος τὸν πολίτην αὐτοῦ, καὶ 11
ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, λέγων, Γνῶθι τὸν Κύριον, ὅτι
πάντες εἰδήσουσίν με, ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου αὐτῶν ὅτι 12
ἵλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν, καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν
οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι. ἐν τῷ λέγειν Καινὴν πεπαλαίωκεν τὴν 13
πρώτην. τὸ δὲ παλαιούμενον καὶ γηράσκον, ἐγγὺς ἀφανι-
σμοῦ.

εἶχέν μὲν οὖν καὶ ἡ πρώτη δικαιώματα λατρείας, τό τε **9**
ἅγιον κοσμικόν. σκηνὴ γὰρ κατεσκευάσθη ἡ πρώτη, ἐν 2
ᾗ ἥ τε λυχνία καὶ ἡ τράπεζα καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων,
ἥτις λέγεται ἅγια. μετὰ δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα σκη- 3
νὴ ἡ λεγομένη ἅγια ἁγίων, χρυσοῦν ἔχουσα θυμιατήριον, 4
καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης περικεκαλυμμένην πάντο-
θεν χρυσίῳ, ἐν ᾗ στάμνος χρυσῆ ἔχουσα τὸ μάννα, καὶ ἡ
ῥάβδος Ἀαρὼν ἡ βλαστήσασα, καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης,
ὑπεράνω δὲ αὐτῆς Χερουβεὶν δόξης κατασκιάζοντα τὸ ἱλα- 5
στήριον, περὶ ὧν οὐκ ἔστιν νῦν λέγειν κατὰ μέρος. τούτων 6
δὲ οὕτως κατεσκευασμένων, εἰς μὲν τὴν πρώτην σκηνὴν δι-
απαντός εἰσίασιν οἱ ἱερεῖς τὰς λατρείας ἐπιτελοῦντες, εἰς 7
δὲ τὴν δευτέραν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ μόνος ὁ ἀρχιερεύς, οὐ
χωρὶς αἵματος, ὃ προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν τοῦ λαοῦ
ἀγνοημάτων, τοῦτο δηλοῦντος τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, 8
μήπω πεφανερῶσθαι τὴν τῶν ἁγίων ὁδὸν, ἔτι τῆς πρώτης
σκηνῆς ἐχούσης στάσιν, ἥτις παραβολὴ εἰς τὸν καιρὸν τὸν 9
ἐνεστηκότα, καθ' ἣν δῶρά τε καὶ θυσίαι προσφέρονται μὴ
δυνάμεναι κατὰ συνείδησιν τελειῶσαι τὸν λατρεύοντα, μό- 10
νον ἐπὶ βρώμασιν καὶ πόμασιν καὶ διαφόροις βαπτισμοῖς
δικαιώματα σαρκὸς, μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐπικείμενα.
Χριστὸς δὲ παραγενόμενος ἀρχιερεὺς τῶν μελλόντων ἀγα- 11
θῶν, διὰ τῆς μείζονος καὶ τελειοτέρας σκηνῆς, οὐ χειροποι-
ήτου, τοῦτ ἔστιν οὐ ταύτης τῆς κτίσεως, οὐδὲ δι' αἵματος 12

τράγων καὶ μόσχων, διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰσῆλθεν ἐ-
13 φάπαξ εἰς τὰ ἅγια, αἰωνίαν λύτρωσιν εὑράμενος. εἰ γὰρ
τὸ αἷμα τράγων, καὶ ταύρων καὶ σποδὸς δαμάλεως ῥαντί-
ζουσα τοὺς κεκοινωμένους, ἁγιάζει πρὸς τὴν τῆς σαρκὸς
14 καθαρότητα, πόσῳ μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὃς διὰ
Πνεύματος αἰωνίου ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἄμωμον τῷ Θεῷ,
καθαριεῖ τὴν συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, εἰς τὸ
15 λατρεύειν Θεῷ ζῶντι· καὶ διὰ τοῦτο διαθήκης καινῆς με-
σίτης ἐστίν, ὅπως θανάτου γενομένου εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν
ἐπὶ τῇ πρώτῃ διαθήκῃ παραβάσεων, τὴν ἐπαγγελίαν λάβω-
16 σιν οἱ κεκλημένοι τῆς αἰωνίου κληρονομίας. ὅπου γὰρ
17 διαθήκη, θάνατον ἀνάγκη φέρεσθαι τοῦ διαθεμένου. δι-
αθήκη γὰρ ἐπὶ νεκροῖς βεβαία, ἐπεὶ μήποτε ἰσχύει ὅτε ζῇ
18 ὁ διαθέμενος. ὅθεν οὐδ᾽ ἡ πρώτη χωρὶς αἵματος ἐνκεκαί-
19 νισται. λαληθείσης γὰρ πάσης ἐντολῆς κατὰ νόμον ὑπὸ
Μωϋσέως παντὶ τῷ λαῷ, λαβὼν τὸ αἷμα τῶν μόσχων καὶ τῶν
τράγων, μετὰ ὕδατος καὶ ἐρίου κοκκίνου καὶ ὑσσώπου,
20 αὐτό τε τὸ βιβλίον καὶ πάντα τὸν λαὸν ἐράντισεν λέγων,
Τοῦτο τὸ αἷμα τῆς διαθήκης ἧς ἐνετείλατο πρὸς ὑμᾶς ὁ Θε-
21 ός. καὶ τὴν σκηνὴν δὲ καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς λειτουργίας
22 τῷ αἵματι ὁμοίως ἐράντισεν καὶ σχεδὸν ἐν αἵματι πάντα
καθαρίζεται κατὰ τὸν νόμον, καὶ χωρὶς αἱματεκχυσίας οὐ
23 γίνεται ἄφεσις. Ἀνάγκη οὖν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν
τοῖς οὐρανοῖς, τούτοις καθαρίζεσθαι, αὐτὰ δὲ τὰ ἐπουράνια
24 κρείττοσιν θυσίαις παρὰ ταύτας. οὐ γὰρ εἰς χειροποίητα
εἰσῆλθεν ἅγια Χριστός, ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ᾽ εἰς αὐ-
τὸν τὸν οὐρανόν, νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ
25 ὑπὲρ ἡμῶν, οὐδ᾽ ἵνα πολλάκις προσφέρῃ ἑαυτόν, ὥσπερ ὁ
ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἅγια κατ᾽ ἐνιαυτὸν ἐν αἵματι ἀλ-
26 λοτρίῳ, ἐπεὶ ἔδει αὐτὸν πολλάκις παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς
κόσμου, νυνὶ δὲ ἅπαξ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων εἰς ἀθέτη-
27 σιν ἁμαρτίας διὰ τῆς θυσίας αὐτοῦ πεφανέρωται. καὶ καθ᾽
ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἅπαξ ἀποθανεῖν, μετὰ δὲ
28 τοῦτο κρίσις, οὕτως καὶ ὁ Χριστός ἅπαξ προσενεχθεὶς εἰς
τὸ πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἁμαρτίας, ἐκ δευτέρου χωρὶς ἁμαρ-

τίας ὀφθήσεται τοῖς αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις, εἰς σωτηρίαν.
Σκιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, οὐκ **10**
αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, κατ᾽ ἐνιαυτὸν ταῖς αὐ-
ταῖς θυσίαις αἷς προσφέρουσιν εἰς τὸ διηνεκὲς, οὐδέποτε
δύναται τοὺς προσερχομένους τελειῶσαι. ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐ- 2
παύσαντο προσφερόμεναι, διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν ἔτι συνεί-
δησιν ἁμαρτιῶν τοὺς λατρεύοντας, ἅπαξ κεκαθαρισμένους·
ἀλλ᾽ ἐν αὐταῖς ἀνάμνησις ἁμαρτιῶν κατ᾽ ἐνιαυτόν, ἀδύνα- 3, 4
τον γὰρ αἷμα ταύρων καὶ τράγων ἀφαιρεῖν ἁμαρτίας, διὸ 5
εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον λέγει, Θυσίαν καὶ προσφορὰν
οὐκ ἠθέλησας, σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι, ὁλοκαυτώματα 6
καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ ηὐδόκησας τότε εἶπον, Ἰδοὺ ἥκω, 7
– ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται περὶ ἐμοῦ – τοῦ ποιῆσαι,
ὁ Θεός, τὸ ἀνώτερον λέγων, ὅτι θυσίας καὶ προσφορὰς 8
καὶ ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ ἠθέλησας οὐ-
δὲ ηὐδόκησας – αἵτινες κατὰ νόμον τότε εἴρηκεν, Ἰδοὺ 9
ἥκω τοῦ ποιῆσαι, τὸ θέλημά σου. Ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον, ἵνα
τὸ δεύτερον στήσῃ. ἐν ᾧ θελήματι ἡγιασμένοι ἐσμὲν, διὰ 10
τῆς προσφορᾶς τοῦ σώματος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐφάπαξ. καὶ 11
πᾶς μὲν ἱερεὺς ἕστηκεν καθ᾽ ἡμέραν λειτουργῶν, καὶ τὰς
αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας, αἵτινες οὐδέποτε δύ-
νανται περιελεῖν ἁμαρτίας, οὗτος δὲ μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν 12
προσενέγκας θυσίαν εἰς τὸ διηνεκὲς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ
Θεοῦ, τὸ λοιπὸν ἐκδεχόμενος ἕως τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ 13
ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ. μιᾷ γὰρ προσφορᾷ τετε- 14
λείωκεν εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς ἁγιαζομένους. μαρτυρεῖ δὲ 15
ἡμῖν καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, μετὰ γὰρ τὸ εἰρηκέναι Αὕτη 16
ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὰς ἡμέρας
ἐκείνας, λέγει Κύριος, διδοὺς νόμους μου ἐπὶ καρδίας αὐ-
τῶν, καὶ ἐπὶ τὴν διάνοιαν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς, καὶ 17
τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνη-
σθήσομαι ἔτι. ὅπου δὲ ἄφεσις τούτων, οὐκέτι προσφο- 18
ρὰ περὶ ἁμαρτίας. Ἔχοντες οὖν, ἀδελφοί, παρρησίαν εἰς 19
τὴν εἴσοδον τῶν ἁγίων ἐν τῷ αἵματι Ἰησοῦ, ἣν ἐνεκαίνισεν 20
ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον, καὶ ζῶσαν, διὰ τοῦ καταπετάσμα-

21 τος, τοῦτ᾿ ἔστιν τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, καὶ ἱερέα μέγαν ἐπὶ
22 τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, προσερχώμεθα μετὰ ἀληθινῆς καρ-
δίας ἐν πληροφορίᾳ πίστεως, ῥεραντισμένοι τὰς καρδίας
23 ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς, καί λελουσμένοι τό σῶμά ὕ-
δατι καθαρῷ κατέχωμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος ἀκλινῆ,
24 πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγγειλάμενος, καὶ κατανοῶμεν ἀλλήλους
25 εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης καὶ καλῶν ἔργων, μὴ ἐγκαταλεί-
ποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν ἑαυτῶν, καθὼς ἔθος τισίν, ἀλλὰ
παρακαλοῦντες, καὶ τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσῳ βλέπετε ἐγγίζου-
26 σαν τὴν ἡμέραν. Ἑκουσίως γὰρ ἁμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ
τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, οὐκέτι περὶ ἁμαρ-
27 τιῶν ἀπολείπεται θυσία, φοβερὰ δέ τις ἐκδοχὴ κρίσεως,
28 καὶ πυρὸς ζῆλος ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντίους. ἀ-
θετήσας τις νόμον Μωϋσέως χωρὶς οἰκτιρμῶν ἐπὶ δυσὶν ἢ
29 τρισὶν μάρτυσιν ἀποθνῄσκει, πόσῳ, δοκεῖτε, χείρονος ἀξι-
ωθήσεται τιμωρίας ὁ τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ καταπατήσας, καὶ
τὸ αἷμα τῆς διαθήκης κοινὸν ἡγησάμενος ἐν ᾧ ἡγιάσθη,
30 καὶ τὸ Πνεῦμα τῆς χάριτος ἐνυβρίσας· οἴδαμεν γὰρ τὸν εἰ-
πόντα, Ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, καὶ πάλιν, κρινεῖ
31 Κύριος, τὸν λαὸν αὐτοῦ. φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας
32 Θεοῦ ζῶντος. Ἀναμιμνῄσκεσθε δὲ τὰς πρότερον ἡμέρας,
ἐν αἷς φωτισθέντες πολλὴν ἄθλησιν ὑπεμείνατε παθημά-
33 των, τοῦτο μὲν, ὀνειδισμοῖς τε καὶ θλίψεσιν θεατριζόμενοι,
τοῦτο δὲ, κοινωνοὶ τῶν οὕτως ἀναστρεφομένων γενηθέντες.
34 καὶ γὰρ τοῖς δεσμίοις συνεπαθήσατε, καὶ τὴν ἁρπαγὴν τῶν
ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς προσεδέξασθε, γινώσκοντες
35 ἔχειν ἑαυτοὺς κρείσσονα ὕπαρξιν καὶ μένουσαν. μὴ ἀπο-
βάλητε οὖν τὴν παρρησίαν ὑμῶν, ἥτις ἔχει μεγάλην. μισθα-
36 ποδοσίαν ὑπομονῆς γὰρ ἔχετε χρείαν, ἵνα τὸ θέλημα τοῦ
37 Θεοῦ ποιήσαντες, κομίσησθε τὴν ἐπαγγελίαν. ἔτι γὰρ μι-
38 κρὸν ὅσον ὅσον, Ὁ ἐρχόμενος ἥξει, καὶ οὐ χρονίσει. ὁ δὲ
δίκαιός μου ἐκ πίστεως ζήσεται, καὶ ἐὰν ὑποστείληται, οὐκ
39 εὐδοκεῖ ἡ ψυχή μου ἐν αὐτῷ. ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμὲν ὑπο-
στολῆς εἰς ἀπώλειαν, ἀλλὰ πίστεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς.
11 Ἔστιν δὲ πίστις ἐλπιζομένων ὑπόστασις, πραγμάτων ἔ-

λεγχος οὐ βλεπομένων. ἐν ταύτῃ γὰρ ἐμαρτυρήθησαν οἱ 2
πρεσβύτεροι. πίστει νοοῦμεν κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας ῥή- 3
ματι Θεοῦ, εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων τὸ βλεπόμενον γεγονέ-
ναι. πίστει πλείονα θυσίαν Ἄβελ παρὰ Κάϊν προσήνεγκεν 4
τῷ Θεῷ, δι᾽ ἧς ἐμαρτυρήθη εἶναι δίκαιος, μαρτυροῦντος ἐ-
πὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ δι᾽ αὐτῆς ἀποθανὼν
ἔτι λαλεῖ πίστει Ἑνὼχ μετετέθη τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον, καὶ 5
οὐχ ηὑρίσκετο διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ Θεός, πρὸ γὰρ τῆς
μεταθέσεως μεμαρτύρηται εὐαρεστηκέναι τῷ Θεῷ, χωρὶς 6
δὲ πίστεως ἀδύνατον εὐαρεστῆσαι, πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν
προσερχόμενον Θεῷ, ὅτι ἔστιν καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν
μισθαποδότης γίνεται. πίστει χρηματισθεὶς Νῶε περὶ τῶν 7
μηδέπω βλεπομένων, εὐλαβηθεὶς, κατεσκεύασεν κιβωτὸν
εἰς σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ, δι᾽ ἧς κατέκρινεν τὸν κό-
σμον, καὶ τῆς κατὰ πίστιν δικαιοσύνης ἐγένετο κληρονό-
μος. πίστει καλούμενος Ἀβραὰμ ὑπήκουσεν ἐξελθεῖν εἰς 8
τόπον ὃν ἤμελλεν λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθεν
μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. πίστει παρῴκησεν εἰς γῆν 9
τῆς ἐπαγγελίας, ὡς ἀλλοτρίαν, ἐν σκηναῖς κατοικήσας με-
τὰ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ, τῶν συνκληρονόμων τῆς ἐπαγγελίας
τῆς αὐτῆς, ἐξεδέχετο γὰρ τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσαν πό- 10
λιν, ἧς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ Θεός. πίστει καὶ αὐτὴ 11
Σάρρα δύναμιν εἰς καταβολὴν σπέρματος ἔλαβεν καὶ παρὰ
καιρὸν ἡλικίας ἐπεὶ πιστὸν ἡγήσατο τὸν ἐπαγγειλάμενον.
διὸ καὶ ἀφ᾽ ἑνὸς ἐγεννήθησαν, καὶ ταῦτα νενεκρωμένου, 12
καθὼς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει, καὶ ὡς ἡ ἄμμος ἡ
παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ἡ ἀναρίθμητος. Κατὰ πίστιν 13
ἀπέθανον οὗτοι πάντες, μὴ κομισάμενοι τὰς ἐπαγγελίας,
ἀλλὰ πόρρωθεν αὐτὰς ἰδόντες, καὶ ἀσπασάμενοι, καὶ ὁμο-
λογήσαντες ὅτι ξένοι καὶ παρεπίδημοί εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς.
οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγοντες ἐμφανίζουσιν ὅτι πατρίδα ἐπιζη- 14
τοῦσιν καὶ εἰ μὲν ἐκείνης μνημονεύουσιν ἀφ᾽ ἧς ἐξέβησαν 15
εἶχον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι, νῦν δὲ κρείττονος ὀρέγονται, 16
τοῦ᾽τ ἔστιν, ἐπουρανίου, διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς ὁ Θε-
ὸς, Θεὸς ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν, ἡτοίμασεν γὰρ αὐτοῖς πόλιν.

17 Πίστει προσενήνοχεν Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ πειραζόμενος, καὶ
τὸν μονογενῆ προσέφερεν ὁ τὰς ἐπαγγελίας ἀναδεξάμενος,
18 πρὸς ὃν ἐλαλήθη, ὅτι Ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρμα,
19 λογισάμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν δυνατὸς ὁ Θεός,
20 ὅθεν αὐτὸν καὶ ἐν παραβολῇ ἐκομίσατο. πίστει περὶ μελ-
21 λόντων εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακὼβ καὶ τὸν Ἠσαῦ. πίστει
Ἰακὼβ ἀποθνῄσκων ἕκαστον τῶν υἱῶν Ἰωσὴφ εὐλόγησεν
22 καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ. πίστει
Ἰωσὴφ τελευτῶν περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐμνη-
23 μόνευσεν καὶ περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἐνετείλατο. πίστει
Μωϋσῆς γεννηθεὶς ἐκρύβη τρίμηνον ὑπὸ τῶν πατέρων αὐ-
τοῦ, διότι εἶδον ἀστεῖον τὸ παιδίον, καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν
24 τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως. πίστει Μωϋσῆς μέγας γενό-
25 μενος ἠρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς Φαραώ, μᾶλλον
ἑλόμενος συνκακουχεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ ἢ πρόσκαιρον
26 ἔχειν ἁμαρτίας ἀπόλαυσιν, μείζονα πλοῦτον ἡγησάμενος
τῶν Αἰγύπτου θησαυρῶν τὸν ὀνειδισμὸν τοῦ Χριστοῦ, ἀ-
27 πέβλεπεν γὰρ εἰς τὴν μισθαποδοσίαν. πίστει κατέλιπεν
Αἴγυπτον, μὴ φοβηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως, τὸν γὰρ
28 ἀόρατον ὡς ὁρῶν ἐκαρτέρησεν πίστει πεποίηκεν τὸ πάσχα
καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος, ἵνα μὴ ὁ ὀλοθρεύων τὰ
29 πρωτότοκα θίγῃ αὐτῶν. πίστει διέβησαν τὴν Ἐρυθρὰν θά-
λασσαν ὡς διὰ ξηρᾶς, γῆς ἧς πεῖραν λαβόντες οἱ Αἰγύπτιοι
30 κατεπόθησαν. πίστει τὰ τείχη Ἰερειχὼ ἔπεσαν, κυκλω-
31 θέντα ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας. πίστει Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐ συνα-
πώλετο τοῖς ἀπειθήσασιν δεξαμένη τοὺς κατασκόπους μετ'
32 εἰρήνης. καὶ τί ἔτι λέγω· ἐπιλείψει με γὰρ διηγούμενον ὁ
χρόνος περὶ Γεδεών, Βαράκ Σαμψών Ἰεφθάε, Δαυείδ τε καὶ
33 Σαμουὴλ, καὶ τῶν προφητῶν, οἳ διὰ πίστεως κατηγωνί-
σαντο βασιλείας, ἠργάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγ-
34 γελιῶν, ἔφραξαν στόματα λεόντων, ἔσβεσαν δύναμιν πυ-
ρός, ἔφυγον στόματα μαχαίρης, ἐδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθε-
νείας, ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρεμβολὰς ἔκλιναν
35 ἀλλοτρίων. ἔλαβον γυναῖκες ἐξ ἀναστάσεως τοὺς νεκροὺς
αὐτῶν, ἄλλοι δὲ ἐτυμπανίσθησαν, οὐ προσδεξάμενοι τὴν

ἀπολύτρωσιν, ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως τύχωσιν, ἕτεροι 36
δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ μαστίγων πεῖραν ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν
καὶ φυλακῆς, ἐλιθάσθησαν, ἐπειράσθησαν, ἐπρίσθησαν, 37
ἐν φόνῳ μαχαίρης ἀπέθανον, περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν
αἰγείοις δέρμασιν, ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχού-
μενοι, – ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ ἐπὶ – , ἐν ὄρεσιν πλανώμενοι 38
καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς καὶ οὗτοι πάντες, μαρτυ- 39
ρηθέντες διὰ τῆς πίστεως οὐκ ἐκομίσαντο τὴν ἐπαγγελίαν,
τοῦ Θεοῦ περὶ ἡμῶν κρεῖττόν τι προβλεψαμένου, ἵνα μὴ 40
χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶσιν

Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον ἡ- **12**
μῖν νέφος μαρτύρων, ὄγκον ἀποθέμενοι πάντα καὶ τὴν εὐ-
περίστατον ἁμαρτίαν, δι' ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμε-
νον ἡμῖν ἀγῶνα, ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν 2
καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν, ὃς ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χα-
ρᾶς, ὑπέμεινεν σταυρὸν, αἰσχύνης καταφρονήσας, ἐν δεξιᾷ
τε τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ κεκάθικεν ἀναλογίσασθε γὰρ τὸν 3
τοιαύτην ὑπομεμενηκότα ὑπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς ἑαυτὸν
ἀντιλογίαν, ἵνα μὴ κάμητε, ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν ἐκλυόμενοι.
οὔπω μέχρις αἵματος ἀντικατέστητε πρὸς τὴν ἁμαρτίαν ἀν- 4
ταγωνιζόμενοι, καὶ ἐκλέλησθε τῆς παρακλήσεως, ἥτις ὑ- 5
μῖν ὡς υἱοῖς διαλέγεται, Υἱέ μου, μὴ ὀλιγώρει παιδίας Κυ-
ρίου, μηδὲ ἐκλύου, ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος, ὃν γὰρ ἀγαπᾷ 6
Κύριος παιδεύει, μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραδέχεται.
εἰς παιδίαν ὑπομένετε, ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ Θε- 7
ός, τίς γὰρ υἱὸς ὃν οὐ παιδεύει πατήρ· εἰ δὲ χωρίς ἐστε 8
παιδίας, ἧς μέτοχοι γεγόνασιν πάντες, ἄρα νόθοι καὶ οὐχ
υἱοί. ἐστὲ εἶτα τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς ἡμῶν πατέρας εἴχομεν 9
παιδευτὰς καὶ ἐνετρεπόμεθα, οὐ πολὺ μᾶλλον ὑποταγησό-
μεθα τῷ πατρὶ τῶν πνευμάτων, καὶ ζήσομεν· οἱ μὲν γὰρ 10
πρὸς ὀλίγας ἡμέρας, κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς ἐπαίδευον, ὁ
δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον, εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἁγιότητος αὐ-
τοῦ. πᾶσα μὲν παιδία πρὸς μὲν τὸ παρὸν οὐ δοκεῖ χαρᾶς 11
εἶναι, ἀλλὰ λύπης, ὕστερον δὲ καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς δι'
αὐτῆς γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσιν δικαιοσύνης. διὸ τὰς 12

παρειμένας χεῖρας καὶ τὰ παραλελυμένα γόνατα ἀνορθώ-
13 σατε, καὶ τροχιὰς ὀρθὰς ποιεῖτε τοῖς ποσὶν ὑμῶν, ἵνα μὴ
14 τὸ χωλὸν ἐκτραπῇ, ἰαθῇ δὲ μᾶλλον. Εἰρήνην διώκετε με-
τὰ πάντων, καὶ τὸν ἁγιασμόν, οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν
15 Κύριον, ἐπισκοποῦντες μή τις ὑστερῶν ἀπὸ τῆς χάριτος
τοῦ Θεοῦ, μή τις ῥίζα πικρίας ἄνω φύουσα ἐνοχλῇ, καὶ δι
16 ταὐτῆς μιανθῶσιν οἵ πολλοί, μή τις πόρνος ἢ βέβηλος, ὡς
Ἠσαῦ, ὃς ἀντὶ βρώσεως μιᾶς ἀπέδετο τὰ πρωτοτόκια ἑαυ-
17 τοῦ ἴστε γὰρ ὅτι καὶ μετέπειτα, θέλων κληρονομῆσαι τὴν
εὐλογίαν, ἀπεδοκιμάσθη, μετανοίας γὰρ τόπον οὐχ εὗρεν
18 καίπερ μετὰ δακρύων ἐκζητήσας αὐτήν. Οὐ γὰρ προσ-
εληλύθατε ψηλαφωμένῳ καὶ κεκαυμενῳ πυρὶ, καὶ γνόφῳ,
19 καὶ ζόφῳ καὶ θυέλλῃ, καὶ σάλπιγγος ἤχῳ, καὶ φωνῇ ῥημά-
των, ἧς οἱ ἀκούσαντες παρῃτήσαντο μὴ προστεθῆναι αὐτοῖς
20 λόγον, οὐκ ἔφερον γὰρ τὸ διαστελλόμενον, Κἂν θηρίον θί-
21 γῃ τοῦ ὄρους, λιθοβοληθήσεται, καί, οὕτως φοβερὸν ἦν τὸ
φανταζόμενον, Μωϋσῆς εἶπεν, Ἔκφοβός είμι καὶ ἔντρομος.
22 ἀλλὰ προσεληλύθατε Σιὼν ὄρει, καὶ πόλει Θεοῦ ζῶντος, Ἰε-
23 ρουσαλὴμ ἐπουρανίῳ, καὶ μυριάσιν ἀγγέλων. πανηγύρει
καὶ ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων ἀπογεγραμμένων, ἐν οὐρανοῖς
καὶ κριτῇ Θεῷ πάντων, καὶ πνεύμασι δικαίων τετελειωμέ-
24 νων, καὶ διαθήκης νέας μεσίτῃ Ἰησοῦ, καὶ αἵματι ῥαντι-
25 σμοῦ κρεῖττον λαλοῦντι παρὰ τὸν Ἄβελ. βλέπετε μὴ πα-
ραιτήσησθε τὸν λαλοῦντα. εἰ γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ ἐξέφυγον ἐπὶ
γῆς παραιτησάμενοι τὸν χρηματίζοντα, πολὺ μᾶλλον ἡμεῖς
26 οἱ τὸν ἀπ᾽ οὐρανῶν ἀποστρεφόμενοι, οὗ ἡ φωνὴ τὴν γῆν
ἐσάλευσεν τότε, νῦν δὲ ἐπήγγελται, λέγων, Ἔτι ἅπαξ ἐγὼ
27 σείσω οὐ μόνον τὴν γῆν, ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν. τὸ δέ,
Ἔτι ἅπαξ, δηλοῖ τὴν τῶν σαλευομένων μετάθεσιν, ὡς πε-
28 ποιημένων, ἵνα μείνῃ τὰ μὴ σαλευόμενα. διὸ βασιλείαν
ἀσάλευτον παραλαμβάνοντες, ἔχωμεν χάριν δι᾽ ἧς λατρεύ-
29 ωμεν εὐαρέστως τῷ Θεῷ μετὰ εὐλαβείας, καὶ δέους, καὶ
γὰρ ὁ Θεὸς ἡμῶν πῦρ καταναλίσκον.
13, 2 Ἡ φιλαδελφία μενέτω. τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπιλανθά-
νεσθε, διὰ ταύτης γὰρ ἔλαθόν τινες ξενίσαντες ἀγγέλους.

μιμνῄσκεσθε τῶν δεσμίων, ὡς συνδεδεμένοι, τῶν κακου- 3
χουμένων, ὡς καὶ αὐτοὶ ὄντες ἐν σώματι. τίμιος ὁ γάμος 4
ἐν πᾶσιν καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος, πόρνους γὰρ καὶ μοιχοὺς
κρινεῖ ὁ Θεός. ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος, ἀρκούμενοι τοῖς 5
παροῦσιν, αὐτὸς γὰρ εἴρηκεν, Οὐ μή σε ἀνῶ, οὐδ᾽ οὐ μή σε
ἐγκαταλείπω ὥστε θαρροῦντας ἡμᾶς λέγειν, Κύριος ἐμοὶ 6
βοηθός, οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος. Μνη- 7
μονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν, οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν
λόγον τοῦ Θεοῦ, ὧν ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀνα-
στροφῆς, μιμεῖσθε τὴν πίστιν. Ἰησοῦς Χριστὸς ἐχθὲς καὶ 8
σήμερον ὁ αὐτός, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. διδαχαῖς ποικίλαις 9
καὶ ξέναις μὴ παραφέρεσθε, καλὸν γὰρ χάριτι βεβαιοῦσθαι
τὴν καρδίαν, οὐ βρώμασιν, ἐν οἷς οὐκ ὠφελήθησαν οἱ περι-
πατοῦντες ἔχομεν θυσιαστήριον, ἐξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχου- 10
σιν ἐξουσίαν οἱ τῇ σκηνῇ λατρεύοντες. ὧν γὰρ εἰσφέρεται 11
ζῴων τὸ αἷμα περὶ ἁμαρτίας εἰς τὰ ἅγια διὰ τοῦ ἀρχιερέως,
τούτων τὰ σώματα κατακαίεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς. διὸ 12
καὶ Ἰησοῦς, ἵνα ἁγιάσῃ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαόν, ἔξω
τῆς πύλης ἔπαθεν τοίνυν ἐξερχώμεθα πρὸς αὐτὸν ἔξω τῆς 13
παρεμβολῆς, τὸν ὀνειδισμὸν αὐτοῦ φέροντες. οὐ γὰρ ἔχο- 14
μεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν.
δι᾽ αὐτοῦ οὖν ἀναφέρωμεν θυσίαν αἰνέσεως διαπαντός τῷ 15
Θεῷ, τοῦ᾽τ ἔστιν καρπὸν χειλέων ὁμολογούντων τῷ ὀνόματι
αὐτοῦ. τῆς δὲ εὐποιΐας καὶ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε, 16
τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαρεστεῖται ὁ Θεός. πείθεσθε τοῖς 17
ἡγουμένοις ὑμῶν, καὶ ὑπείκετε, αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν
ὑπὲρ τῶν ψυχῶν, ὑμῶν, ὡς λόγον ἀποδώσοντες, ἵνα μετὰ
χαρᾶς τοῦτο ποιῶσιν καὶ μὴ στενάζοντες, ἀλυσιτελὲς γὰρ
ὑμῖν τοῦτο. Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν, πειθόμεθα γὰρ ὅτι 18
καλὴν συνείδησιν ἔχομεν, ἐν πᾶσιν καλῶς θέλοντες ἀνα-
στρέφεσθαι, περισσοτέρως δὲ παρακαλῶ τοῦτο ποιῆσαι, 19
ἵνα τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης 20
ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν τὸν ποιμένα τῶν προβάτων τὸν μέ-
γαν ἐν αἵματι διαθήκης αἰωνίου, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν,
καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ἀγαθῷ εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα 21

αὐτοῦ, ποιῶν ἐν ἡμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ, διὰ Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.
22 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἀνέχεσθε τοῦ λόγου τῆς πα-
23 ρακλήσεως, καὶ γὰρ διὰ βραχέων ἐπέστειλα ὑμῖν. γινώ-
σκετε τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν Τιμόθεον ἀπολελυμένον, μεθ' οὗ,
24 ἐὰν τάχιον ἔρχηται, ὄψομαι ὑμᾶς. Ἀσπάσασθε πάντας
τοὺς ἡγουμένους ὑμῶν, καὶ πάντας τοὺς ἁγίους. ἀσπά-
25 ζονται ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας. Ἡ χάρις μετὰ πάντων
ὑμῶν.

ΙΑΚΩΒΟΥ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ

Ἰάκωβος, Θεοῦ καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος, ταῖς **1**
δώδεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ, χαίρειν. Πᾶσαν χα- 2
ρὰν ἡγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς περιπέσητε
ποικίλοις, γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως 3
κατεργάζεται ὑπομονήν, ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἐ- 4
χέτω, ἵνα ἦτε τέλειοι καὶ ὁλόκληροι, ἐν μηδενὶ λειπόμενοι.
Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ διδόν- 5
τος Θεοῦ πᾶσιν ἁπλῶς, καὶ μὴ ὀνειδίζοντος, καὶ δοθήσεται
αὐτῷ. αἰτείτω δὲ ἐν πίστει, μηδὲν διακρινόμενος, ὁ γὰρ 6
διακρινόμενος ἔοικεν κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ καὶ
ῥιπιζομένῳ. μὴ γὰρ οἰέσθω ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι λήμ- 7
ψεταί τι παρὰ τοῦ Κυρίου. ἀνὴρ δίψυχος, ἀκατάστατος ἐν 8
πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. Καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ τα- 9
πεινὸς ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ, ὁ δὲ πλούσιος ἐν τῇ ταπεινώσει 10
αὐτοῦ, ὅτι ὡς ἄνθος χόρτου παρελεύσεται. ἀνέτειλεν γὰρ 11
ὁ ἥλιος σὺν τῷ καύσωνι, καὶ ἐξήρανεν τὸν χόρτον, καὶ τὸ
ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσεν καὶ ἡ εὐπρέπεια τοῦ προσώπου αὐ-
τοῦ ἀπώλετο, οὕτως καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς πορείαις αὐτοῦ
μαρανθήσεται. Μακάριος ἀνὴρ ὃς ὑπομένει πειρασμόν, 12
ὅτι δόκιμος γενόμενος λήμψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, ὃν
ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. μηδεὶς πειραζόμενος 13
λεγέτω ὅτι Ἀπὸ Θεοῦ πειράζομαι, ὁ γὰρ Θεὸς ἀπείραστός
ἐστιν κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα. ἕκαστος δὲ πει- 14
ράζεται, ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας ἐξελκόμενος καὶ δελεαζό-
μενος. εἶτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα τίκτει ἁμαρτίαν, ἡ δὲ 15
ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα ἀποκύει θάνατον. μὴ πλανᾶσθε, 16
ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. πᾶσα δόσις ἀγαθὴ, καὶ πᾶν δώ- 17
ρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστιν καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν
φώτων, παρ᾽ ᾧ οὐκ ἔνι παραλλαγὴ, ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα.
βουληθεὶς ἀπεκύησεν ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας, εἰς τὸ εἶναι ἡ- 18
μᾶς ἀπαρχήν τινα τῶν αὐτοῦ κτισμάτων. Ἴστε ἀδελφοί 19

μου ἀγαπητοί, ἔστω δὲ πᾶς ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ ἀκοῦ-
20 σαι, βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδὺς εἰς ὀργήν, ὀργὴ γὰρ
21 ἀνδρὸς δικαιοσύνην Θεοῦ οὐκ ἐργάζεται διὸ ἀποθέμενοι
πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ περισσείαν κακίας, ἐν πραΰτητι δέ-
ξασθε τὸν ἔμφυτον λόγον, τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς
22 ὑμῶν. γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λόγου, καὶ μὴ μόνον ἀκροαταί,
23 παραλογιζόμενοι ἑαυτούς. ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς λόγου ἐστὶν
καὶ οὐ ποιητής, οὗτος ἔοικεν ἀνδρὶ κατανοοῦντι τὸ πρό-
24 σωπον τῆς γενέσεως αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ, κατενόησεν γὰρ
ἑαυτόν, καὶ ἀπελήλυθεν καὶ εὐθέως ἐπελάθετο ὁποῖος ἦν.
25 ὁ δὲ παρακύψας εἰς νόμον τέλειον τὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ
παραμείνας, οὐκ ἀκροατὴς ἐπιλησμονῆς γενόμενος ἀλλὰ
ποιητὴς ἔργου, οὗτος μακάριος ἐν τῇ ποιήσει αὐτοῦ ἔσται.
26 εἴ τις δοκεῖ θρησκὸς εἶναι μὴ χαλιναγωγῶν γλῶσσαν αὐτοῦ,
ἀλλὰ ἀπατῶν καρδίαν αὐτοῦ, τούτου μάταιος ἡ θρησκία.
27 θρησκία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ Θεῷ καὶ πατρὶ αὕτη
ἐστίν, ἐπισκέπτεσθαι ὀρφανοὺς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐ-
τῶν, ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.
2 Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωπολημψίαις ἔχετε τὴν πίστιν
2 τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς δόξης. ἐὰν γὰρ εἰσ-
έλθῃ εἰς συναγωγὴν ὑμῶν ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος ἐν ἐσθῆτι
3 λαμπρᾷ, εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς ἐν ῥυπαρᾷ ἐσθῆτι, καὶ ἐ-
πιβλέψητε ἐπὶ τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα τὴν λαμπρὰν καὶ
εἴπητε Σὺ κάθου ὧδε καλῶς, καὶ τῷ πτωχῷ εἴπητε, Σὺ στῆθι
4 ἐκεῖ, ἢ κάθου ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν μου, οὐ διεκρίθητε ἐν ἑ-
5 αυτοῖς, καὶ ἐγένεσθε κριταὶ διαλογισμῶν πονηρῶν· ἀκού-
σατε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. οὐχ ὁ Θεὸς ἐξελέξατο τοὺς
πτωχοὺς τῷ κόσμῳ πλουσίους ἐν πίστει, καὶ κληρονόμους
6 τῆς βασιλείας ἧς ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν· ὑμεῖς
δὲ ἠτιμάσατε τὸν πτωχόν. οὐχ οἱ πλούσιοι καταδυναστεύ-
7 ουσιν ὑμᾶς καὶ αὐτοὶ ἕλκουσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια· οὐκ
αὐτοὶ βλασφημοῦσιν τὸ καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ᾽ ὑ-
8 μᾶς· εἰ μέντοι νόμον τελεῖτε βασιλικόν, κατὰ τὴν γραφήν,
9 Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν, καλῶς ποιεῖτε, εἰ
δὲ προσωπολημπτεῖτε ἁμαρτίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγχόμενοι ὑ-

πὸ τοῦ νόμου ὡς παραβάται. ὅστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον 10
τηρήσῃ πταίσῃ δὲ ἐν ἑνί, γέγονεν πάντων ἔνοχος. ὁ γὰρ 11
εἰπών, Μὴ μοιχεύσῃς, εἶπεν καί, Μὴ φονεύσῃς, εἰ δὲ οὐ
μοιχεύεις φονεύεις δέ, γέγονας παραβάτης νόμου. οὕτως 12
λαλεῖτε καὶ οὕτως ποιεῖτε, ὡς διὰ νόμου ἐλευθερίας μέλ-
λοντες κρίνεσθαι. ἡ γὰρ κρίσις ἀνέλεος τῷ μὴ ποιήσαντι 13
ἔλεος, κατακαυχᾶται ἔλεος κρίσεως. Τί τὸ ὄφελος, ἀδελ- 14
φοί μου, ἐὰν πίστιν λέγῃ τις ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ· μὴ δύ-
ναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν· ἐὰν ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ 15
ὑπάρχωσιν καὶ λειπόμενοι τῆς ἐφημέρου τροφῆς, εἴπῃ δέ 16
τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν, Ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε καὶ
χορτάζεσθε, μὴ δῶτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος,
τί τὸ ὄφελος· οὕτως καὶ ἡ πίστις, ἐὰν μὴ ἔχῃ, ἔργα νεκρά 17
ἐστιν καθ᾽ ἑαυτήν. ἀλλ᾽ ἐρεῖ τις, Σὺ πίστιν ἔχεις, κἀγὼ 18
ἔργα ἔχω, δεῖξόν μοι τὴν πίστιν σου χωρὶς τῶν ἔργων κἀγὼ
σοι δείξω ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν σὺ πιστεύεις ὅτι 19
εἷς ἐστιν ὁ Θεὸς καλῶς ποιεῖς, καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσιν
καὶ φρίσσουσιν Θέλεις δὲ γνῶναι, ὦ ἄνθρωπε κενέ, ὅτι ἡ 20
πίστις χωρὶς τῶν ἔργων ἀργή ἐστιν· Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν 21
οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἀνενέγκας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· βλέπεις ὅτι ἡ πίστις συνήργει τοῖς 22
ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις ἐτελειώθη· καὶ 23
ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα, Ἐπίστευσεν δὲ Ἀβραὰμ τῷ
Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην, καὶ φίλος Θε-
οῦ ἐκλήθη. ὁρᾶτε ὅτι ἐξ ἔργων δικαιοῦται ἄνθρωπος, καὶ 24
οὐκ ἐκ πίστεως μόνον. ὁμοίως δὲ καὶ Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐκ 25
ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ὑποδεξαμένη τοὺς ἀγγέλους, καὶ ἑτέ-
ρᾳ ὁδῷ ἐκβαλοῦσα· ὥσπερ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς πνεύματος 26
νεκρόν ἐστιν, οὕτως καὶ ἡ πίστις χωρὶς ἔργων νεκρά ἐστιν

Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου, εἰδότες **3**
ὅτι μεῖζον κρίμα λημψόμεθα πολλὰ γὰρ πταίομεν ἅπαν- 2
τες. εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει, οὗτος τέλειος ἀνήρ, δυνατὸς
χαλιναγωγῆσαι καὶ ὅλον τὸ σῶμα. εἰ δὲ τῶν ἵππων τοὺς 3
χαλινοὺς εἰς τὰ στόματα βάλλομεν εἰς τὸ πείθεσθαι αὐτοὺς
ἡμῖν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν μετάγομεν. ἰδού, καὶ τὰ 4

πλοῖα, τηλικαῦτα ὄντα καὶ ὑπὸ ἀνέμων σκληρῶν ἐλαυνό-
μενα, μετάγεται ὑπὸ ἐλαχίστου πηδαλίου, ὅπου ἡ ὁρμὴ
5 τοῦ εὐθύνοντος βούλεται οὕτως καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέ-
λος ἐστὶν καὶ μεγάλα αὐχεῖ ἰδοὺ, ἡλίκον πῦρ ἡλίκην ὕλην
6 ἀνάπτει. ἡ γλῶσσα πῦρ, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας, ἡ γλῶσσα
καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, ἡ σπιλοῦσα ὅλον τὸ σῶμα,
καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως, καὶ φλογιζομένη
7 ὑπὸ τῆς γεέννης. πᾶσα γὰρ φύσις θηρίων τε καὶ πετει-
νῶν, ἑρπετῶν τε καὶ ἐναλίων, δαμάζεται καὶ δεδάμασται
8 τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπίνῃ, τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δύναται
ἀνθρώπων δαμάσαι, ἀκατάστατον κακόν, μεστὴ ἰοῦ θανα-
9 τηφόρου. ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν κύριον καὶ πατέρα, καὶ
ἐν αὐτῇ καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ' ὁμοίωσιν
10 Θεοῦ γεγονότας, ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται εὐλογία
καὶ κατάρα. οὐ χρή, ἀδελφοί μου, ταῦτα οὕτως γίνεσθαι.
11 μήτι ἡ πηγὴ ἐκ τῆς αὐτῆς ὀπῆς βρύει τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πι-
12 κρόν· μὴ δύναται, ἀδελφοί μου, συκῆ ἐλαίας ποιῆσαι, ἢ
13 ἄμπελος σῦκα· οὔτε ἁλυκὸν γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ. Τίς
σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ἐν ὑμῖν· δειξάτω ἐκ τῆς καλῆς ἀνα-
14 στροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πρᾳΰτητι σοφίας. εἰ δὲ ζῆλον
πικρὸν ἔχετε καὶ ἐριθείαν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατα-
15 καυχᾶσθε τῆς ἀληθείας. καὶ ψεύδεσθε οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ
σοφία ἄνωθεν κατερχομένη, ἀλλὰ ἐπίγειος, ψυχική, δαι-
16 μονιώδης. ὅπου γὰρ ζῆλος καὶ ἐριθεία, ἐκεῖ ἀκαταστα-
17 σία καὶ πᾶν φαῦλον πρᾶγμα. ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία πρῶτον
μὲν ἁγνή ἐστιν, ἔπειτα εἰρηνική, ἐπιεικής, εὐπειθής, με-
στὴ ἐλέους καὶ καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος ἀνυπόκριτος.
18 καρπὸς δὲ δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπείρεται τοῖς ποιοῦσιν
εἰρήνην.

4 Πόθεν πόλεμοι καὶ Πόθεν μάχαι ἐν ὑμῖν· οὐκ ἐντεῦθεν,
ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν τῶν στρατευομένων ἐν τοῖς μέλεσιν
2 ὑμῶν· ἐπιθυμεῖτε, καὶ οὐκ ἔχετε, φονεύετε καὶ ζηλοῦτε,
καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν, μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε, οὐκ ἔ-
3 χετε διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς, αἰτεῖτε καὶ οὐ λαμβάνετε,
διότι κακῶς αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς ὑμῶν δαπανή-

σητε. μοιχαλίδες, οὐκ οἴδατε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου 4
ἔχθρα ἐστιν· τῷ θεῷ ὃς ἐὰν οὖν βουληθῇ φίλος εἶναι τοῦ
κόσμου, ἐχθρὸς τοῦ Θεοῦ καθίσταται. ἢ δοκεῖτε ὅτι κε- 5
νῶς ἡ γραφὴ λέγει, Πρὸς φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα ὃ
κατῴκισεν ἐν ἡμῖν· μείζονα δὲ δίδωσιν χάριν, διὸ λέγει, 6
Ὁ Θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν
χάριν. ὑποτάγητε οὖν τῷ θεῷ, ἀντίστητε δὲ τῷ διαβόλῳ, 7
καὶ φεύξεται ἀφ' ὑμῶν. ἐγγίσατε τῷ θεῷ, καὶ ἐγγιεῖ ὑμῖν, 8
καθαρίσατε χεῖρας, ἁμαρτωλοί, καὶ ἁγνίσατε καρδίας, δί-
ψυχοι. ταλαιπωρήσατε καὶ πενθήσατε καὶ κλαύσατε, ὁ 9
γέλως ὑμῶν εἰς πένθος μετατραπήτω, καὶ ἡ χαρὰ εἰς κα-
τήφειαν. ταπεινώθητε ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ὑψώσει ὑμᾶς. 10
Μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων, ἀδελφοί. ὁ καταλαλῶν ἀδελ- 11
φοῦ, ἢ κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καταλαλεῖ νόμου, καὶ
κρίνει νόμον, εἰ δὲ νόμον κρίνεις, οὐκ εἶ ποιητὴς νόμου,
ἀλλὰ κριτής. εἷς ἐστιν ὁ νομοθέτης, καὶ κριτής ὁ δυνάμε- 12
νος σῶσαι καὶ ἀπολέσαι, σὺ δὲ τίς εἶ ὁ κρίνων τὸν πλησίον
Ἄγε νῦν οἱ λέγοντες, Σήμερον ἢ αὔριον πορευσόμεθα εἰς 13
τήνδε τήν πόλιν, καὶ ποιήσομεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν καὶ ἐμπο-
ρευσόμεθα καὶ κερδήσομεν, οἵτινες οὐκ ἐπίστασθε τὸ τῆς 14
αὔριον. ποία γὰρ ἡ ζωὴ ὑμῶν· ἀτμὶς γάρ ἐστε ἡ πρὸς ὀλί-
γον φαινομένη, ἔπειτα καὶ ἀφανιζομένη, ἀντὶ τοῦ λέγειν 15
ὑμᾶς, Ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ ζήσομεν, καὶ ποιήσομεν
τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν ταῖς ἀλαζονίαις ὑμῶν, 16
πᾶσα καύχησις τοιαύτη πονηρά ἐστιν. εἰδότι οὖν καλὸν 17
ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι, ἁμαρτία αὐτῷ ἐστιν.

Ἄγε νῦν οἱ πλούσιοι, κλαύσατε ὀλολύζοντες ἐπὶ ταῖς τα- **5**
λαιπωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις. ὁ πλοῦτος ὑμῶν σέ- 2
σηπεν καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν σητόβρωτα γέγονεν, ὁ χρυσὸς 3
ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος κατίωται, καὶ ὁ ἰὸς αὐτῶν εἰς μαρ-
τύριον ὑμῖν ἔσται, καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν ὡς πῦρ.
ἐθησαυρίσατε ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. ἰδοὺ ὁ μισθὸς τῶν ἐρ- 4
γατῶν τῶν ἀμησάντων τὰς χώρας ὑμῶν, ὁ ἀφυστερημένος
ἀφ' ὑμῶν κράζει, καὶ αἱ βοαὶ τῶν θερισάντων εἰς τὰ ὦτα
Κυρίου Σαβαὼθ εἰσελήλυθαν. ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς, 5

καὶ ἐσπαταλήσατε, ἐθρέψατε τὰς καρδίας ὑμῶν ἐν ἡμέρᾳ
6 σφαγῆς, κατεδικάσατε, ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον, οὐκ ἀν-
7 τιτάσσεται ὑμῖν. μακροθυμήσατε οὖν, ἀδελφοί, ἕως τῆς
παρουσίας τοῦ Κυρίου. ἰδοὺ, ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν
τίμιον καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν ἐπ᾽ αὐτῷ, ἕως λάβῃ
8 πρόϊμον καὶ ὄψιμον. μακροθυμήσατε καὶ ὑμεῖς, στηρί-
ξατε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία τοῦ Κυρίου ἤγγικεν
9 μὴ στενάζετε κατ᾽ ἀλλήλων, ἀδελφοί, ἵνα μὴ κριθῆτε, ἰδού,
10 ὁ κριτὴς πρὸ τῶν θυρῶν ἕστηκεν. ὑπόδειγμα λάβετε ἀδελ-
φοί τῆς κακοπαθείας, καὶ τῆς μακροθυμίας, τοὺς προφή-
11 τας, οἳ ἐλάλησαν ἐν τῷ ὀνόματι Κυρίου. ἰδού, μακαρίζο-
μεν τοὺς ὑπομείναντας, τὴν ὑπομονὴν Ἰὼβ ἠκούσατε, καὶ
τὸ τέλος Κυρίου εἴδετε, ὅτι πολύσπλαγχνός ἐστιν ὁ Κύριος
12 καὶ οἰκτίρμων. Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε,
μήτε τὸν οὐρανὸν, μήτε τὴν γῆν, μήτε ἄλλον τινὰ ὅρκον,
ἤτω δὲ ὑμῶν τὸ ναὶ, ναὶ, καὶ τὸ οὒ, οὔ, ἵνα μὴ ὑπὸ κρίσιν
13 πέσητε. Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν· προσευχέσθω. εὐθυμεῖ
14 τις· ψαλλέτω. ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν· προσκαλεσάσθω τοὺς
πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ᾽ αὐ-
15 τὸν, ἀλείψαντες ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου, καὶ ἡ
εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα, καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ
16 Κύριος, κἂν ἁμαρτίας ᾖ πεποιηκώς, ἀφεθήσεται αὐτῷ. ἐξ-
ομολογεῖσθε οὖν ἀλλήλοις τὰς ἁμαρτίας καὶ εὔχεσθε ὑπὲρ
ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῆτε. πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐν-
17 εργουμένη. Ἠλείας ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν, καὶ
προσευχῇ προσηύξατο τοῦ μὴ βρέξαι, καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ
18 τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς τρεῖς καὶ μῆνας ἕξ, καὶ πάλιν προσ-
ηύξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς ἔδωκεν ὑετὸν καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησεν
19 τὸν καρπὸν αὐτῆς. Ἀδελφοί, μου ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανη-
20 θῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας, καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτόν, γινωσκέτω
ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδοῦ αὐτοῦ σώσει
ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ θανάτου, καὶ καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν.

ΠΕΤΡΟΥ
ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ

Πέτρος, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐκλεκτοῖς παρεπιδή- **1**
μοις διασπορᾶς Πόντου, Γαλατίας, Καππαδοκίας, Ἀσίας,
καὶ Βιθυνίας, κατὰ πρόγνωσιν Θεοῦ πατρός, ἐν ἁγιασμῷ 2
Πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη. Εὐλογητὸς ὁ 3
Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ κατὰ
τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀναγεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζῶσαν
δι᾽ ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν, εἰς κληρονο- 4
μίαν ἄφθαρτον καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμάραντον, τετηρημένην
ἐν οὐρανοῖς εἰς ὑμᾶς τοὺς ἐν δυνάμει Θεοῦ φρουρουμέ- 5
νους διὰ πίστεως εἰς σωτηρίαν ἑτοίμην ἀποκαλυφθῆναι ἐν
καιρῷ ἐσχάτῳ. ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσθε ὀλίγον ἄρτι, εἰ δέον λυπη- 6
θέντες ἐν ποικίλοις πειρασμοῖς, ἵνα τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς 7
πίστεως πολυτιμότερον χρυσίου τοῦ ἀπολλυμένου, διὰ πυ-
ρὸς δὲ δοκιμαζομένου, εὑρεθῇ εἰς ἔπαινον καὶ δόξαν, καὶ
τιμὴν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃν οὐκ ἰδόντες ἀγα- 8
πᾶτε, εἰς ὃν ἄρτι μὴ ὁρῶντες πιστεύοντες δὲ, ἀγαλλιᾶσθε
χαρᾷ ἀνεκλαλήτῳ καὶ δεδοξασμένῃ, κομιζόμενοι τὸ τέλος 9
τῆς πίστεως ὑμῶν, σωτηρίαν ψυχῶν. περὶ ἧς σωτηρίας 10
ἐξεζήτησαν καὶ ἐξηραύνησαν προφῆται οἱ περὶ τῆς εἰς ὑ-
μᾶς χάριτος προφητεύσαντες, ἐραυνῶντες εἰς τίνα ἢ ποῖον 11
καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς Πνεῦμα Χριστοῦ, προμαρτυρό-
μενον τὰ εἰς Χριστὸν παθήματα, καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας,
οἷς ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐχ ἑαυτοῖς, ὑμῖν δὲ διηκόνουν αὐ- 12
τά, ἃ νῦν ἀνηγγέλη ὑμῖν διὰ τῶν εὐαγγελισαμένων ὑμᾶς ἐν
Πνεύματι Ἁγίῳ ἀποσταλέντι ἀπ᾽ οὐρανοῦ, εἰς ἃ ἐπιθυμοῦ-
σιν ἄγγελοι παρακύψαι. Διὸ ἀναζωσάμενοι τὰς ὀσφύας 13
τῆς διανοίας ὑμῶν, νήφοντες, τελείως ἐλπίσατε ἐπὶ τὴν φε-
ρομένην ὑμῖν χάριν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὡς 14
τέκνα ὑπακοῆς, μὴ συσχηματιζόμενοι ταῖς πρότερον ἐν τῇ
ἀγνοίᾳ ὑμῶν ἐπιθυμίαις, ἀλλὰ κατὰ τὸν καλέσαντα ὑμᾶς 15

16 ἅγιον καὶ αὐτοὶ ἅγιοι ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ γενήθητε, διότι
17 γέγραπται Ἅγιοι ἔσεσθε διότι ἐγὼ ἅγιος καὶ εἰ πατέρα ἐπι-
καλεῖσθε τὸν ἀπροσωπολήμπτως κρίνοντα κατὰ τὸ ἑκάστου
ἔργον, ἐν φόβῳ τὸν τῆς παροικίας ὑμῶν χρόνον ἀναστρά-
18 φητε, εἰδότες ὅτι οὐ φθαρτοῖς ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ, ἐλυτρώ-
θητε ἐκ τῆς ματαίας ὑμῶν ἀναστροφῆς πατροπαραδότου,
19 ἀλλὰ τιμίῳ αἵματι ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ,
20 προεγνωσμένου μὲν πρὸ καταβολῆς κόσμου, φανερωθέν-
21 τος δὲ ἐπ᾽ ἐσχάτου τῶν χρόνων δι᾽ ὑμᾶς, τοὺς δι᾽ αὐτοῦ πι-
στοὺς εἰς Θεὸν, τὸν ἐγείραντα αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ δόξαν
αὐτῷ δόντα, ὥστε τὴν πίστιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδα εἶναι εἰς Θεόν.
22 τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς ἀληθείας εἰς
φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον, ἐκ καρδίας ἀλλήλους ἀγαπή-
23 σατε ἐκτενῶς, ἀναγεγεννημένοι οὐκ ἐκ σπορᾶς φθαρτῆς,
24 ἀλλὰ ἀφθάρτου, διὰ λόγου ζῶντος Θεοῦ καὶ μένοντος δι-
ότι πᾶσα σὰρξ ὡς χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα αὐτῆς ὡς ἄνθος
25 χόρτου. ἐξηράνθη ὁ χόρτος, καὶ τὸ ἄνθος ἐξέπεσεν, τὸ δὲ
ῥῆμα Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα. τοῦτο δέ ἐστιν τὸ ῥῆμα
τὸ εὐαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς.
2 Ἀποθέμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα δόλον καὶ ὑ-
2 ποκρίσεις καὶ φθόνους καὶ πάσας καταλαλιάς, ὡς ἀρτι-
γέννητα βρέφη, τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα ἐπιποθήσατε, ἵνα
3 ἐν αὐτῷ αὐξηθῆτε, εἰς σωτηρίαν εἰ ἐγεύσασθε ὅτι χρη-
4 στὸς ὁ Κύριος, πρὸς ὃν προσερχόμενοι, λίθον ζῶντα, ὑ-
πὸ ἀνθρώπων μὲν ἀποδεδοκιμασμένον, παρὰ δὲ Θεῷ ἐκ-
5 λεκτὸν, ἔντιμον, καὶ αὐτοὶ ὡς λίθοι ζῶντες οἰκοδομεῖσθε
οἶκος πνευματικὸς, εἰς ἱεράτευμα ἅγιον, ἀνενέγκαι πνευ-
ματικὰς θυσίας εὐπροσδέκτους Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.
6 διότι περιέχει ἐν γραφῇ, Ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιὼν λίθον ἀκρο-
γωνιαῖον, ἐκλεκτόν ἔντιμον, καὶ ὁ πιστεύων ἐπ αὐτῷ οὐ
7 μὴ καταισχυνθῇ. ὑμῖν οὖν ἡ τιμὴ τοῖς πιστεύουσιν, ἀ-
πιστοῦσιν δὲ, Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,
8 οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας, καὶ, Λίθος προσκόμ-
ματος, καὶ πέτρα σκανδάλου, οἳ προσκόπτουσιν τῷ λόγῳ,
9 ἀπειθοῦντες, εἰς ὃ καὶ ἐτέθησαν, ὑμεῖς δὲ γένος ἐκλεκτόν,

βασίλειον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον, λαὸς εἰς περιποίησιν,
ὅπως τὰς ἀρετὰς ἐξαγγείλητε τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέ-
σαντος εἰς τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ φῶς, οἵ ποτε οὐ λαὸς, νῦν 10
δὲ λαὸς Θεοῦ, οἱ οὐκ ἠλεημένοι, νῦν δὲ ἐλεηθέντες. Ἀγα- 11
πητοί, παρακαλῶ ὡς παροίκους καὶ παρεπιδήμους ἀπέχε-
σθαι τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν, αἵτινες στρατεύονται κατὰ
τῆς ψυχῆς, τὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες 12
καλήν, ἵνα, ἐν ᾧ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, ἐκ τῶν
καλῶν ἔργων ἐποπτεύοντες δοξάσωσιν τὸν Θεὸν ἐν ἡμέρᾳ
ἐπισκοπῆς. Ὑποτάγητε πάσῃ ἀνθρωπίνῃ κτίσει διὰ τὸν 13
Κύριον, εἴτε βασιλεῖ, ὡς ὑπερέχοντι, εἴτε ἡγεμόσιν, ὡς δι' 14
αὐτοῦ πεμπομένοις εἰς ἐκδίκησιν κακοποιῶν, ἔπαινον δὲ
ἀγαθοποιῶν. ὅτι οὕτως ἐστὶν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀγαθο- 15
ποιοῦντας φιμοῦν τὴν τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων ἀγνωσίαν,
ὡς ἐλεύθεροι, καὶ μὴ ὡς ἐπικάλυμμα ἔχοντες τῆς κακίας 16
τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλ' ὡς Θεοῦ. δοῦλοι πάντας τιμήσατε. 17
τὴν ἀδελφότητα ἀγαπᾶτε. τὸν Θεὸν φοβεῖσθε. τὸν βασιλέα
τιμᾶτε. Οἱ οἰκέται ὑποτασσόμενοι ἐν παντὶ φόβῳ τοῖς δε- 18
σπόταις, οὐ μόνον τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐπιεικέσιν, ἀλλὰ καὶ
τοῖς σκολιοῖς. τοῦτο γὰρ χάρις, εἰ διὰ συνείδησιν Θεοῦ 19
ὑποφέρει τις λύπας, πάσχων ἀδίκως. ποῖον γὰρ κλέος, εἰ 20
ἁμαρτάνοντες καὶ κολαφιζόμενοι ὑπομενεῖτε· ἀλλ' εἰ ἀγα-
θοποιοῦντες καὶ πάσχοντες, ὑπομενεῖτε, τοῦτο χάρις παρὰ
Θεῷ. εἰς τοῦτο γὰρ ἐκλήθητε, ὅτι καὶ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ 21
ὑμῶν, ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν, ἵνα ἐπακολουθή-
σητε τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ, ὃς ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ 22
εὑρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, ὃς λοιδορούμενος οὐκ 23
ἀντελοιδόρει, πάσχων οὐκ ἠπείλει, παρεδίδου δὲ τῷ κρί-
νοντι δικαίως, ὃς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἐν 24
τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον, ἵνα, ταῖς ἁμαρτίαις ἀπογενό-
μενοι, τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν, οὗ τῷ μώλωπι ἰάθητε. ἦτε 25
γὰρ ὡς πρόβατα πλανώμενοι ἀλ'λ ἐπεστράφητε νῦν ἐπὶ τὸν
ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν ὑμῶν.

Ὁμοίως, γυναῖκες ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, **3**
ἵνα καὶ εἴ τινες ἀπειθοῦσιν τῷ λόγῳ, διὰ τῆς τῶν γυναικῶν ἀ-

2 ναστροφῆς ἄνευ λόγου κερδηθήσονται ἐποπτεύσαντες τὴν
3 ἐν φόβῳ ἁγνὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν. ὧν ἔστω οὐχ ὁ ἔξωθεν
ἐμπλοκῆς τριχῶν, καὶ περιθέσεως χρυσίων, ἢ ἐνδύσεως ἱ-
4 ματίων κόσμος, ἀλλ᾽ ὁ κρυπτὸς τῆς καρδίας ἄνθρωπος, ἐν
τῷ ἀφθάρτῳ τοῦ πραέως καὶ ἡσυχίου πνεύματος, ὅ ἐστιν
5 ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πολυτελές. οὕτως γάρ ποτε καὶ αἱ ἅγιαι
γυναῖκες αἱ ἐλπίζουσαι εἰς Θεὸν ἐκόσμουν ἑαυτάς, ὑπο-
6 τασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ὡς Σάρρα ὑπήκουσεν τῷ
Ἀβραάμ, κύριον αὐτὸν καλοῦσα, ἧς ἐγενήθητε τέκνα, ἀ-
7 γαθοποιοῦσαι καὶ μὴ φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν. Οἱ
ἄνδρες ὁμοίως, συνοικοῦντες κατὰ γνῶσιν, ὡς ἀσθενεστέρῳ
σκεύει τῷ γυναικείῳ ἀπονέμοντες τιμήν, ὡς καὶ συνκληρο-
νόμοις χάριτος ζωῆς, εἰς τὸ μὴ ἐνκόπτεσθαι τὰς προσευχὰς
8 ὑμῶν. Τὸ δὲ τέλος, πάντες ὁμόφρονες, συμπαθεῖς, φιλά-
9 δελφοι, εὔσπλαγχνοι, ταπεινόφρονες μὴ ἀποδιδόντες κα-
κὸν ἀντὶ κακοῦ, ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας, τοὐναντίον δὲ.
εὐλογοῦντες, ὅτι εἰς τοῦτο ἐκλήθητε, ἵνα εὐλογίαν κληρο-
10 νομήσητε. Ὁ γὰρ θέλων ζωὴν ἀγαπᾶν, καὶ ἰδεῖν ἡμέρας
ἀγαθὰς, παυσάτω τὴν γλῶσσαν ἀπὸ κακοῦ, καὶ χείλη τοῦ
11 μὴ λαλῆσαι δόλον, ἐκκλινάτω δὲ ἀπὸ κακοῦ, καὶ ποιη-
12 σάτω ἀγαθόν, ζητησάτω εἰρήνην, καὶ διωξάτω αὐτήν. ὅτι
ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ δικαίους, καὶ ὦτα αὐτοῦ εἰς δέησιν
13 αὐτῶν, πρόσωπον δὲ Κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακά. Καὶ τίς
14 ὁ κακώσων ὑμᾶς, ἐὰν τοῦ ἀγαθοῦ ζηλωταὶ γένησθε ἀλλ᾽ εἰ
καὶ πάσχοιτε διὰ δικαιοσύνην, μακάριοι, Τὸν δὲ φόβον αὐ-
15 τῶν μὴ φοβηθῆτε μηδὲ ταραχθῆτε, Κύριον δὲ τὸν Χριστὸν
ἁγιάσατε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἕτοιμοι ἀεὶ πρὸς ἀπολο-
γίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος,
16 ἀλλά μετά πραΰτητος καί φόβου συνείδησιν ἔχοντες ἀγα-
θήν, ἵνα ἐν ᾧ καταλαλεῖσθε καταισχυνθωσιν οἱ ἐπηρεάζον-
17 τες ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν ἐν Χριστῷ ἀναστροφήν. κρεῖττον γὰρ
ἀγαθοποιοῦντας, εἰ θέλοι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, πάσχειν,
18 ἢ κακοποιοῦντας. ὅτι καὶ Χριστὸς ἅπαξ περὶ ἁμαρτιῶν
ἀπέθανεν δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἵνα ὑμᾶς προσαγάγῃ τῷ
19 Θεῷ, θανατωθεὶς μὲν σαρκὶ, ζωοποιηθεὶς δὲ πνεύματι, ἐν

ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύμασιν πορευθεὶς ἐκήρυξεν, ἀ- 20
πειθήσασίν ποτε, ὅτε ἀπεξεδέχετο ἡ τοῦ Θεοῦ μακροθυμία,
ἐν ἡμέραις Νῶε κατασκευαζομένης κιβωτοῦ, εἰς ἣν ὀλίγοι
τοῦ'τ ἔστιν ὀκτὼ ψυχαί, διεσώθησαν δι' ὕδατος. ὃ καὶ ὑμᾶς 21
ἀντίτυπον νῦν σώζει βάπτισμα, οὐ σαρκὸς ἀπόθεσις ῥύπου,
ἀλλὰ συνειδήσεως ἀγαθῆς ἐπερώτημα εἰς Θεόν, δι' ἀναστά-
σεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅς ἐστιν ἐν δεξιᾷ Θεοῦ, πορευθεὶς εἰς 22
οὐρανόν, ὑποταγέντων αὐτῷ ἀγγέλων καὶ ἐξουσιῶν καὶ δυ-
νάμεων.

Χριστοῦ οὖν παθόντος σαρκὶ, καὶ ὑμεῖς τὴν αὐτὴν ἔν- **4**
νοιαν ὁπλίσασθε, ὅτι ὁ παθὼν σαρκὶ, πέπαυται ἁμαρτίας,
εἰς τὸ μηκέτι ἀνθρώπων ἐπιθυμίαις, ἀλλὰ θελήματι Θεοῦ 2
τὸν ἐπίλοιπον ἐν σαρκὶ βιῶσαι χρόνον. ἀρκετὸς γὰρ ὁ 3
παρεληλυθὼς χρόνος τὸ βούλημα τῶν ἐθνῶν κατειργάσθαι
πεπορευμένους ἐν ἀσελγείαις, ἐπιθυμίαις, οἰνοφλυγίαις,
κώμοις, πότοις, καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολατρίαις ἐν ᾧ ξενί- 4
ζονται, μὴ συντρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς ἀσωτίας
ἀνάχυσιν, βλασφημοῦντες, οἳ ἀποδώσουσιν λόγον τῷ ἑτοί- 5
μως ἔχοντι κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς. εἰς τοῦτο γὰρ καὶ 6
νεκροῖς εὐηγγελίσθη, ἵνα κριθῶσιν μὲν κατὰ ἀνθρώπους
σαρκὶ, ζῶσι δὲ κατὰ Θεὸν πνεύματι, Πάντων δὲ τὸ τέλος 7
ἤγγικεν σωφρονήσατε οὖν καὶ νήψατε εἰς προσευχάς, πρὸ 8
πάντων τὴν εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῆ ἔχοντες, ὅτι ἀγάπη
καλύπτει πλῆθος ἁμαρτιῶν, φιλόξενοι εἰς ἀλλήλους, ἄνευ 9
γογγυσμοῦ ἕκαστος καθὼς ἔλαβεν χάρισμα, εἰς ἑαυτοὺς 10
αὐτὸ διακονοῦντες, ὡς καλοὶ οἰκονόμοι ποικίλης χάριτος
Θεοῦ, εἴ τις λαλεῖ, ὡς λόγια Θεοῦ, εἴ τις διακονεῖ, ὡς ἐξ 11
ἰσχύος ἧς χορηγεῖ ὁ Θεός, ἵνα ἐν πᾶσιν δοξάζηται ὁ Θε-
ὸς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἐστιν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν. Ἀγαπητοί, μὴ ξενίζεσθε τῇ 12
ἐν ὑμῖν πυρώσει πρὸς πειρασμὸν ὑμῖν γινομένῃ, ὡς ξένου
ὑμῖν συμβαίνοντος, ἀλλὰ καθὸ κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ Χρι- 13
στοῦ παθήμασιν χαίρετε, ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀποκαλύψει τῆς
δόξης αὐτοῦ χαρῆτε ἀγαλλιώμενοι. εἰ ὀνειδίζεσθε ἐν ὀνό- 14
ματι Χριστοῦ, μακάριοι, ὅτι τὸ τῆς δόξης καὶ τὸ τοῦ Θεοῦ

15 Πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς ἀναπαύεται, μὴ γάρ τις ὑμῶν πασχέτω
ὡς φονεὺς, ἢ κλέπτης, ἢ κακοποιὸς, ἢ ὡς ἀλλοτριεπίσκο-
16 πος, εἰ δὲ ὡς Χριστιανός, μὴ αἰσχυνέσθω, δοξαζέτω δὲ τὸν
17 Θεὸν ἐν τῷ ὀνόματι τούτῳ. ὅτι καιρὸς τοῦ ἄρξασθαι τὸ
κρίμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ, εἰ δὲ πρῶτον ἀφ' ἡμῶν, τί
18 τὸ τέλος τῶν ἀπειθούντων τῷ τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίῳ· καὶ Εἰ
ὁ δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ ἀσεβὴς καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ φα-
19 νεῖται· ὥστε καὶ οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ,
πιστῷ κτίστῃ παρατιθέσθωσαν τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐν ἀγαθο-
ποιΐᾳ.

5 Πρεσβυτέρους οὖν τοὺς ἐν ὑμῖν παρακαλῶ ὁ συμπρε-
σβύτερος καὶ μάρτυς τῶν τοῦ Χριστοῦ παθημάτων, ὁ καὶ
2 τῆς μελλούσης ἀποκαλύπτεσθαι δόξης κοινωνός, ποιμά-
νατε τὸ ἐν ὑμῖν ποίμνιον τοῦ Θεοῦ, μὴ ἀναγκαστῶς, ἀλλὰ
ἑκουσίως, κατὰ θεόν μηδὲ αἰσχροκερδῶς, ἀλλὰ προθύμως,
3 μηδ' ὡς κατακυριεύοντες τῶν κλήρων, ἀλλὰ τύποι γινόμε-
4 νοι τοῦ ποιμνίου. καὶ φανερωθέντος τοῦ ἀρχιποίμενος
5 κομιεῖσθε τὸν ἀμαράντινον τῆς δόξης στέφανον. ὁμοίως,
νεώτεροι, ὑποτάγητε πρεσβυτέροις, πάντες δὲ ἀλλήλοις τὴν
ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσασθε, ὅτι ὁ Θεὸς ὑπερηφάνοις
6 ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν. ταπεινώθητε οὖν
ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖραν τοῦ Θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν και-
7 ρῷ, πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν ἐπιρίψαντες ἐπ' αὐτόν, ὅτι
8 αὐτῷ μέλει περὶ ὑμῶν. νήψατε, γρηγορήσατε, ὁ ἀντίδι-
κος ὑμῶν διάβολος, ὡς λέων ὠρυόμενος περιπατεῖ ζητῶν
9 καταπιεῖν, ᾧ ἀντίστητε στερεοὶ τῇ πίστει, εἰδότες τὰ αὐτὰ
τῶν παθημάτων τῇ ἐν τῷ κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπιτε-
10 λεῖσθαι. ὁ δὲ Θεὸς πάσης χάριτος, ὁ καλέσας ὑμᾶς εἰς
τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν Χριστῷ ὀλίγον παθόντας αὐτὸς
11 καταρτίσει στηρίξει, σθενώσει θεμελιώσει αὐτῷ τὸ κράτος
12 εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. Διὰ Σιλουανοῦ ὑμῖν
τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ, ὡς λογίζομαι, δι' ὀλίγων ἔγραψα, πα-
ρακαλῶν καὶ ἐπιμαρτυρῶν ταύτην εἶναι ἀληθῆ χάριν τοῦ
13 Θεοῦ εἰς ἣν στῆτε ἀσπάζεται ὑμᾶς ἡ ἐν Βαβυλῶνι συνε-
14 κλεκτὴ, καὶ Μᾶρκος ὁ υἱός μου. ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν

φιλήματι ἀγάπης. Εἰρήνη ὑμῖν πᾶσιν τοῖς ἐν Χριστῷ

ΠΕΤΡΟΥ
ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

1 Συμεὼν Πέτρος, δοῦλος καὶ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ,
τοῖς ἰσότιμον ἡμῖν λαχοῦσιν πίστιν ἐν δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ
2 ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη
πληθυνθείη ἐν ἐπιγνώσει τοῦ Θεοῦ καὶ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου
3 ἡμῶν, ὡς πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ τὰ πρὸς
ζωὴν καὶ εὐσέβειαν δεδωρημένης, διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ
4 καλέσαντος ἡμᾶς ἰδίᾳ δόξῃ καὶ ἀρετῇ δι᾽ ὧν τὰ τίμια ἡμῖν
καὶ μέγιστα ἐπαγγέλματα δεδώρηται, ἵνα διὰ τούτων γένη-
σθε θείας κοινωνοὶ φύσεως, ἀποφυγόντες τῆς ἐν τῷ κόσμῳ
5 ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς. καὶ αὐτὸ τοῦτο δὲ σπουδὴν πᾶσαν
παρεισενέγκαντες, ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ πίστει ὑμῶν τὴν
6 ἀρετήν, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνῶσιν, ἐν δὲ τῇ γνώσει τὴν
ἐγκράτειαν, ἐν δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν ὑπομονήν, ἐν δὲ τῇ ὑ-
7 πομονῇ τὴν εὐσέβειαν, ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν φιλαδελφίαν,
8 ἐν δὲ τῇ φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην. ταῦτα γὰρ ὑμῖν ὑπάρ-
χοντα, καὶ πλεονάζοντα, οὐκ ἀργοὺς οὐδὲ ἀκάρπους καθί-
στησιν εἰς τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπίγνωσιν,
9 ᾧ γὰρ μὴ πάρεστιν ταῦτα, τυφλός ἐστιν μυωπάζων, λήθην
10 λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ ἁμαρτημάτων διὸ
μᾶλλον, ἀδελφοί, σπουδάσατε βεβαίαν ὑμῶν τὴν κλῆσιν
καὶ ἐκλογὴν ποιεῖσθαι, ταῦτα γὰρ ποιοῦντες οὐ μὴ πταί-
11 σητέ ποτε, οὕτως γὰρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν
ἡ εἴσοδος εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ
12 σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Διὸ μελλήσω ἀει ὑμᾶς ὑπομι-
μνήσκειν περὶ τούτων, καίπερ εἰδότας, καὶ ἐστηριγμένους
13 ἐν τῇ παρούσῃ ἀληθείᾳ. δίκαιον δὲ ἡγοῦμαι, ἐφ᾽ ὅσον εἰ-
μὶ ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι, διεγείρειν ὑμᾶς ἐν ὑπομνήσει,
14 εἰδὼς ὅτι ταχινή ἐστιν ἡ ἀπόθεσις τοῦ σκηνώματός μου,
καθὼς καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδήλωσέν μοι.
15 Σπουδάσω δὲ καὶ ἑκάστοτε ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐμὴν ἔξο-
16 δον τὴν τούτων μνήμην ποιεῖσθαι. οὐ γὰρ σεσοφισμένοις

μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ Κυ-
ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν, ἀλλ᾽ ἐ-
πόπται γενηθέντες τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος. λαβὼν γὰρ 17
παρὰ Θεοῦ πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν, φωνῆς ἐνεχθείσης αὐ-
τῷ τοιᾶσδε ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης, Οὗτος ἐστιν ὁ
υἱός μου ὁ ἀγαπητός εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα, καὶ ταύτην τὴν 18
φωνὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐνεχθεῖσαν, σὺν αὐ-
τῷ ὄντες ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ. καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν 19
προφητικὸν λόγον, ᾧ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες ὡς λύχνῳ
φαίνοντι ἐν αὐχμηρῷ τόπῳ, ἕως οὗ ἡμέρα διαυγάσῃ, καὶ
φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, τοῦτο πρῶτον 20
γινώσκοντες, ὅτι πᾶσα προφητεία, γραφῆς ἰδίας ἐπιλύσεως
οὐ γίνεται. οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη ποτέ προ- 21
φητεία, ἀλλὰ ὑπὸ Πνεύματος Ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν
ἀπὸ Θεοῦ ἄνθρωποι.

Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφῆται ἐν τῷ λαῷ, ὡς καὶ ἐν **2**
ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες παρεισάξουσιν αἱ-
ρέσεις ἀπωλείας, καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς δεσπότην ἀρ-
νούμενοι, ἐπάγοντες ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν, καὶ πολ- 2
λοὶ ἐξακολουθήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἀσελγείαις δἰ οὓς ἡ ὁδὸς
τῆς ἀληθείας βλασφημηθήσεται, καὶ ἐν πλεονεξίᾳ πλα- 3
στοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμπορεύσονται, οἷς τὸ κρίμα ἔκπαλαι
οὐκ ἀργεῖ, καὶ ἡ ἀπώλεια αὐτῶν οὐ νυστάζει. εἰ γὰρ ὁ Θε- 4
ὸς ἀγγέλων ἁμαρτησάντων οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ σιροῖς ζό-
φου ταρταρώσας παρέδωκεν εἰς κρίσιν τηρουμένους καὶ 5
ἀρχαίου κόσμου οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ ὄγδοον Νῶε δικαιοσύ-
νης κήρυκα ἐφύλαξεν κατακλυσμὸν κόσμῳ ἀσεβῶν ἐπάξας,
καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόρρας τεφρώσας καταστροφῇ 6
κατέκρινεν, ὑπόδειγμα μελλόντων ἀσεβεῖν τεθεικώς, καὶ 7
δίκαιον Λὼτ, καταπονούμενον ὑπὸ τῆς τῶν ἀθέσμων ἐν ἀ-
σελγείᾳ ἀναστροφῆς, ἐρρύσατο – βλέμματι γὰρ καὶ ἀκοῇ 8
ὁ ἐνκατοικῶν ἐγκατοικῶν ἐν αὐτοῖς, ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ψυ-
χὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις οἶδεν Κύριος εὐσεβεῖς ἐκ πει- 9
ρασμοῦ ῥύεσθαι, ἀδίκους δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως κολαζο-
μένους τηρεῖν, μάλιστα δὲ τοὺς ὀπίσω σαρκὸς ἐν ἐπιθυμίᾳ 10

μιασμοῦ πορευομένους, καὶ κυριότητος καταφρονοῦντας.
τολμηταί, αὐθάδεις, δόξας οὐ τρέμουσιν βλασφημοῦντες,
11 ὅπου ἄγγελοι, ἰσχύϊ καὶ δυνάμει μείζονες ὄντες, οὐ φέρου-
12 σιν κατ' αὐτῶν παρὰ Κυρίῳ βλάσφημον κρίσιν. οὗτοι δέ,
ὡς ἄλογα ζῶα γεγεννημένα φυσικὰ εἰς ἅλωσιν καὶ φθοράν,
ἐν οἷς ἀγνοοῦσιν βλασφημοῦντες, ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν καὶ
13 φθαρήσονται κομιούμενοι μισθὸν ἀδικίας, ἡδονὴν ἡγού-
μενοι τὴν ἐν ἡμέρᾳ τρυφήν, σπίλοι καὶ μῶμοι ἐντρυφῶν-
14 τες ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν συνευωχούμενοι ὑμῖν, ὀφθαλ-
μοὺς ἔχοντες μεστοὺς μοιχαλίδος, καὶ ἀκαταπαύστους ἁ-
μαρτίας, δελεάζοντες ψυχὰς ἀστηρίκτους, καρδίαν γεγυ-
15 μνασμένην πλεονεξίας ἔχοντες, κατάρας τέκνα, καταλεί-
ποντες εὐθεῖαν ὁδὸν ἐπλανήθησαν, ἐξακολουθήσαντες τῇ
ὁδῷ τοῦ Βαλαὰμ τοῦ Βοσόρ, ὃς μισθὸν ἀδικίας ἠγάπησεν,
16 ἔλεγξιν δὲ ἔσχεν ἰδίας παρανομίας, ὑποζύγιον ἄφωνον, ἐν
ἀνθρώπου φωνῇ φθεγξάμενον ἐκώλυσεν τὴν τοῦ προφήτου
17 παραφρονίαν. οὗτοί εἰσιν πηγαὶ ἄνυδροι, καὶ ὁμίχλαι ὑπὸ
λαίλαπος ἐλαυνόμεναι, οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους τετήρηται.
18 ὑπέρογκα γὰρ ματαιότητος φθεγγόμενοι, δελεάζουσιν ἐν
ἐπιθυμίαις σαρκὸς ἀσελγείαις, τοὺς ὀλίγως ἀποφεύγον-
19 τας τοὺς ἐν πλάνῃ ἀναστρεφομένους, ἐλευθερίαν αὐτοῖς
ἐπαγγελλόμενοι, αὐτοὶ δοῦλοι ὑπάρχοντες τῆς φθορᾶς, ᾧ
20 γάρ τις ἥττηται, τούτῳ δεδούλωται. εἰ γὰρ ἀποφυγόντες
τὰ μιάσματα τοῦ κόσμου ἐν ἐπιγνώσει τοῦ Κυρίου ἡμῶν
καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ, τούτοις δὲ πάλιν ἐμπλακέντες
ἡττῶνται, γέγονεν αὐτοῖς τὰ ἔσχατα χείρονα τῶν πρώτων.
21 κρεῖσσον γὰρ ἦν αὐτοῖς μὴ ἐπεγνωκέναι τὴν ὁδὸν τῆς δι-
καιοσύνης, ἢ ἐπιγνοῦσιν ὑποστρέψαι ἐκ τῆς παραδοθείσης
22 αὐτοῖς ἁγίας ἐντολῆς. συμβέβηκεν αὐτοῖς τὸ τῆς ἀληθοῦς
παροιμίας, Κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραμα, καί, ὗς
λουσαμένη εἰς κυλισμὸν βορβόρου.

3 Ταύτην ἤδη, ἀγαπητοί, δευτέραν ὑμῖν γράφω ἐπιστο-
λήν, ἐν αἷς διεγείρω ὑμῶν ἐν ὑπομνήσει τὴν εἰλικρινῆ δι-
2 άνοιαν, μνησθῆναι τῶν προειρημένων ῥημάτων ὑπὸ τῶν
ἁγίων προφητῶν, καὶ τῆς τῶν ἀποστόλων ὑμῶν ἐντολῆς,

τοῦ Κυρίου καὶ σωτῆρος, τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι 3
ἐλεύσονται ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἐν ἐμπαιγμονῇ ἐμπαι-
κται, κατὰ τὰς ἰδίας αὐτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι, καὶ 4
λέγοντες, Ποῦ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία τῆς παρουσίας αὐτοῦ· ἀφ'
ἧς γὰρ οἱ πατέρες ἐκοιμήθησαν, πάντα οὕτως διαμένει ἀπ'
ἀρχῆς κτίσεως. λανθάνει γὰρ αὐτοὺς τοῦτο θέλοντας, ὅτι 5
οὐρανοὶ ἦσαν ἔκπαλαι, καὶ γῆ, ἐξ ὕδατος καὶ δι' ὕδατος
συνεστῶσα τῷ τοῦ Θεοῦ λόγῳ, δι' ὧν ὁ τότε κόσμος ὕδατι 6
κατακλυσθεὶς ἀπώλετο, οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ τῷ αὐ- 7
τῷ λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσὶν πυρί τηρούμενοι εἰς ἡμέραν
κρίσεως καὶ ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων. Ἓν δὲ τοῦτο 8
μὴ λανθανέτω ὑμᾶς, ἀγαπητοί, ὅτι μία ἡμέρα παρὰ Κυρίῳ
ὡς χίλια ἔτη καὶ χίλια ἔτη, ὡς ἡμέρα μία. οὐ βραδύνει 9
Κύριος τῆς ἐπαγγελίας, ὥς τινες βραδύτητα ἡγοῦνται, ἀλ-
λὰ μακροθυμεῖ δι' ὑμᾶς μὴ βουλόμενός τινας ἀπολέσθαι
ἀλλὰ πάντας εἰς μετάνοιαν χωρῆσαι. ἥξει δὲ ἡμέρα Κυ- 10
ρίου ὡς κλέπτης ἐν ᾗ οἱ οὐρανοὶ ῥοιζηδὸν παρελεύσονται,
στοιχεῖα δὲ καυσούμενα λυθήσεται καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ
ἔργα κατακαήσεται. τούτων οὐν πάντων λυομένων, ποτα- 11
ποὺς δεῖ ὑπάρχειν ὑμᾶς ἐν ἁγίαις ἀναστροφαῖς καὶ εὐσε-
βείαις, προσδοκῶντας καὶ σπεύδοντας τὴν παρουσίαν τῆς 12
τοῦ Θεοῦ ἡμέρας, δι' ἣν οὐρανοὶ πυρούμενοι λυθήσονται,
καὶ στοιχεῖα καυσούμενα τήκεται· καινοὺς δὲ οὐρανοὺς 13
καὶ καινὴν γῆν κατὰ τά ἐπαγγέλματα αὐτοῦ προσδοκῶμεν,
ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ. Διό, ἀγαπητοί, ταῦτα προσδο- 14
κῶντες, σπουδάσατε ἄσπιλοι καὶ ἀμώμητοι αὐτῷ εὑρεθῆναι
ἐν εἰρήνῃ. καὶ τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν μακροθυμίαν σωτη- 15
ρίαν ἡγεῖσθε, καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦ-
λος κατὰ τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ σοφίαν ἔγραψεν ὑμῖν, ὡς καὶ 16
ἐν πάσαις ταῖς ἐπιστολαῖς, λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τούτων,
ἐν αἷς ἐστιν δυσνόητά τινα, ἃ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι
στρεβλοῦσιν, ὡς καὶ τὰς λοιπὰς γραφὰς, πρὸς τὴν ἰδίαν
αὐτῶν ἀπώλειαν. ὑμεῖς οὖν, ἀγαπητοί, προγινώσκοντες 17
φυλάσσεσθε, ἵνα μὴ τῇ τῶν ἀθέσμων πλάνῃ συναπαχθέν-
τες, ἐκπέσητε τοῦ ἰδίου στηριγμοῦ. αὐξάνετε δὲ ἐν χάριτι 18

καὶ γνώσει τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.
αὐτῷ ἡ δόξα καὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶνος.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ
ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΠΡΩΤΗ

Ὃ ἦν ἀπ᾽ ἀρχῆς, ὃ ἀκηκόαμεν, ὃ ἑωράκαμεν τοῖς ὀ- **1**
φθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεασάμεθα, καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλά-
φησαν, περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς – καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, 2
καὶ ἑωράκαμεν, καὶ μαρτυροῦμεν, καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑ-
μῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἥτις ἦν πρὸς τὸν πατέρα, καὶ
ἐφανερώθη ὃ ἑωράκαμεν καὶ ἀκηκόαμεν, ἀπαγγέλλομεν 3
καὶ ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ᾽ ἡμῶν, καὶ ἡ
κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ
αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ταῦτα γράφομεν ἡμεῖς ἵνα ἡ 4
χαρὰ ἡμῶν ᾖ πεπληρωμένη. Καὶ ἔστιν αὕτη ἡ ἀγγελία ἣν 5
ἀκηκόαμεν ἀπ᾽ αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ Θεὸς
φῶς ἔστιν καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν οὐδεμία. ἐὰν εἴ- 6
πωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ σκότει
περιπατῶμεν, ψευδόμεθα, καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλήθειαν,
ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν, ὡς αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φω- 7
τί, κοινωνίαν ἔχομεν μετ᾽ ἀλλήλων, καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ τοῦ
υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. ἐὰν εἴ- 8
πωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν, καὶ ἡ
ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας 9
ἡμῶν, πιστός ἐστιν καὶ δίκαιος ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας,
καὶ καθαρίσῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι 10
οὐχ ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην ποιοῦμεν αὐτὸν, καὶ ὁ λόγος
αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

Τεκνία μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν, ἵνα μὴ ἁμάρτητε. καὶ **2**
ἐάν τις ἁμάρτῃ, παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα, Ἰη-
σοῦν Χριστὸν δίκαιον, καὶ αὐτὸς ἱλασμός ἐστιν περὶ τῶν 2
ἁμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ
περὶ ὅλου τοῦ κόσμου. Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώ- 3
καμεν αὐτόν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. ὁ λέγων ὅτι 4
Ἔγνωκα αὐτόν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύστης
ἔστιν, καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἐστίν ὃς δ᾽ ἂν τηρῇ 5

αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ τετε-
6 λείωται. ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμεν, ὁ λέγων
ἐν αὐτῷ μένειν ὀφείλει, καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησεν καὶ
7 αὐτὸς οὕτως περιπατεῖν. Ἀγαπητοί οὐκ ἐντολὴν καινὴν
γράφω ὑμῖν, ἀλλ' ἐντολὴν παλαιὰν, ἣν εἴχετε ἀπ' ἀρχῆς,
8 ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιά ἐστιν ὁ λόγος ὃν ἠκούσατε πάλιν ἐν-
τολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ὅ ἐστιν ἀληθὲς ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν
ὑμῖν, ὅτι ἡ σκοτία παράγεται, καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη
9 φαίνει. ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
10 μισῶν, ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν ἕως ἄρτι. ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελ-
φὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον οὐκ ἔστιν. ἐν
11 αὐτῷ ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν
καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ, καὶ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει, ὅτι
12 ἡ σκοτία ἐτύφλωσεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. Γράφω ὑμῖν,
τεκνία, ὅτι ἀφέωνται ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
13 γράφω ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. γράφω
ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι νενικήκατε τὸν πονηρόν. ἔγραψά ὑμῖν
14 παιδία ὅτι ἐγνώκατε τὸν πατέρα ἔγραψα ὑμῖν, πατέρες,
ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. ἔγραψα ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι
ἰσχυροί ἐστε, καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐν ὑμῖν, μένει, καὶ νενι-
15 κήκατε τὸν πονηρόν. μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν
τῷ κόσμῳ. ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη
16 τοῦ πατρὸς, ἐν αὐτῷ, ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία
τῆς σαρκὸς, καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἡ ἀλαζονία
τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς ἀλλ' ἐκ τοῦ κόσμου ἔστιν
17 καὶ ὁ κόσμος παράγεται, καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ, ὁ δὲ ποιῶν
18 τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα. Παιδία, ἐσχάτη
ὥρα ἐστίν. καὶ καθὼς ἠκούσατε ὅτι ἀντίχριστος ἔρχεται,
καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν, ὅθεν γινώσκομεν ὅτι
19 ἐσχάτη ὥρα ἐστίν ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθαν ἀλλ' οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν,
εἰ γὰρ ἦσαν ἐξ ἡμῶν, μεμενήκεισαν ἂν μεθ' ἡμῶν, ἀλλ' ἵνα
20 φανερωθῶσιν ὅτι οὐκ εἰσὶν πάντες ἐξ ἡμῶν. καὶ ὑμεῖς χρῖ-
21 σμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἁγίου, καὶ οἴδατε πάντες οὐκ ἔγραψα
ὑμῖν, ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ὅτι οἴδατε αὐτήν,
22 καὶ ὅτι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ ἔστιν τίς ἐστιν ὁ

ψεύστης, εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ Χρι-
στός· οὗτός ἐστιν ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἀρνούμενος τὸν πατέρα
καὶ τὸν υἱόν. πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν υἱὸν οὐδὲ τὸν πατέρα 23
ἔχει, ὁ ὁμολογῶν τὸν υἱὸν καὶ τὸν πατέρα ἔχει. ὑμεῖς ὃ 24
ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς ἐν ὑμῖν μενέτω. ἐὰν ἐν ὑμῖν μείνῃ ὃ
ἀπ' ἀρχῆς ἠκούσατε, καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ υἱῷ καὶ ἐν τῷ πατρὶ
μενεῖτε. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία ἣν αὐτὸς ἐπηγγεί- 25
λατο ἡμῖν, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν περὶ 26
τῶν πλανώντων ὑμᾶς. καὶ ὑμεῖς τὸ χρῖσμα ὃ ἐλάβετε ἀπ' 27
αὐτοῦ μένει, ἐν ὑμῖν καὶ οὐ χρείαν ἔχετε ἵνα τις διδάσκῃ
ὑμᾶς, ἀλλ' ὡς τὸ αὐτοῦ χρῖσμα διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων,
καὶ ἀληθές ἐστιν καὶ οὐκ ἔστιν ψεῦδος, καὶ καθὼς ἐδίδαξεν
ὑμᾶς, μένετε ἐν αὐτῷ. καὶ νῦν, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα 28
ἐὰν φανερωθῇ σχῶμεν παρρησίαν, καὶ μὴ αἰσχυνθῶμεν ἀπ'
αὐτοῦ, ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. ἐὰν εἰδῆτε ὅτι δίκαιός ἐστιν 29
γινώσκετε ὅτι καὶ πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην, ἐξ αὐτοῦ
γεγέννηται.

Ἴδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ πατὴρ ἵνα τέ- **3**
κνα Θεοῦ κληθῶμεν. καὶ ἐσμέν διὰ τοῦτο ὁ κόσμος οὐ
γινώσκει ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν. ἀγαπητοί, νῦν τέκνα 2
Θεοῦ ἐσμεν, καὶ οὔπω ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα. οἴδαμεν ὅτι
ἐὰν φανερωθῇ, ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα, ὅτι ὀψόμεθα αὐτὸν
καθώς ἐστιν καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ' αὐτῷ, 3
ἁγνίζει ἑαυτόν, καθὼς ἐκεῖνος ἁγνός ἐστιν πᾶς ὁ ποιῶν 4
τὴν ἁμαρτίαν, καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ, καὶ ἡ ἁμαρτία ἐστὶν ἡ
ἀνομία. καὶ οἴδατε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη, ἵνα τὰς ἁμαρ- 5
τίας ἄρῃ, καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ 6
μένων οὐχ ἁμαρτάνει, πᾶς ὁ ἁμαρτάνων οὐχ ἑώρακεν αὐ-
τὸν, οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν. τεκνία, μηδεὶς πλανάτω ὑμᾶς, 7
ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην δίκαιός ἐστιν, καθὼς ἐκεῖνος δί-
καιός ἐστιν ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν, 8
ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος ἁμαρτάνει. εἰς τοῦτο ἐφανερώθη
ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. πᾶς ὁ 9
γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ, ὅτι σπέρμα
αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει, καὶ οὐ δύναται ἁμαρτάνειν, ὅτι ἐκ

10 τοῦ Θεοῦ γεγέννηται. ἐν τούτῳ φανερά ἔστιν τὰ τέκνα τοῦ
Θεοῦ καὶ τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου, πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύ-
νην, οὐκ ἐστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν
11 αὐτοῦ. ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγγελία ἣν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς,
12 ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, οὐ καθὼς Κάϊν ἐκ τοῦ πονηροῦ
ἦν, καὶ ἔσφαξεν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. καὶ χάριν τίνος ἔσφα-
ξεν αὐτόν· ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ
13 αὐτοῦ δίκαια. καὶ Μὴ θαυμάζετε ἀδελφοί εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ
14 κόσμος. ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου
εἰς τὴν ζωήν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς. ὁ μὴ ἀγαπῶν
15 μένει ἐν τῷ θανάτῳ. πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀν-
θρωποκτόνος ἐστίν καὶ οἴδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ
16 ἔχει ζωὴν αἰώνιον ἐν ἑαυτῷ μένουσαν. ἐν τούτῳ ἐγνώκα-
μεν τὴν ἀγάπην ὅτι εκεῖνος ὑπὲρ ὑμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
ἔθηκεν, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυ-
17 χὰς θεῖναι ὅς δ' ἂν ἔχῃ τὸν βίον τοῦ κόσμου, καὶ θεωρῇ
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρείαν ἔχοντα, καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα
αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ·
18 τεκνία μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μηδὲ τῇ γλώσσῃ, ἀλλὰ ἐν ἔργῳ
19 καὶ ἀληθείᾳ. καὶ ἐν τούτῳ γνωσόμεθα ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας
ἐσμέν, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πείσομεν τάς καρδίας ἡμῶν,
20 ὅτι ἐὰν καταγινώσκῃ ἡμῶν ἡ καρδία, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ Θε-
21 ὸς τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα. ἀγαπητοί, ἐὰν
ἡ καρδία ἡμῶν μὴ καταγινώσκῃ ἡμῶν, παρρησίαν ἔχομεν
22 πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ὃ ἐὰν αἰτῶμεν, λαμβάνομεν ἀπ αὐτοῦ,
ὅτι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηροῦμεν, καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον
23 αὐτοῦ ποιοῦμεν. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα πι-
στεύσωμεν τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ
24 ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, καθὼς ἔδωκεν ἐντολὴν ἡμῖν. καὶ
ὁ τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἐν αὐτῷ μένει, καὶ αὐτὸς ἐν
αὐτῷ. καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ
Πνεύματος οὗ ἡμῖν ἔδωκεν.

4 Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ δοκιμά-
ζετε τὰ πνεύματα, εἰ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστιν, ὅτι πολλοὶ ψευ-
2 δοπροφῆται ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον. ἐν τούτῳ γινώ-

σκετε τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, πᾶν πνεῦμα ὃ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν
Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστιν καὶ πᾶν 3
πνεῦμα ὃ μὴ ὁμολογεῖ τὸν Ἰησοῦν ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἐστὶν
καὶ τοῦτό ἔστιν, τὸ τοῦ ἀντιχρίστου, ὃ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται,
καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστιν ἤδη. ὑμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστε, 4
τεκνία, καὶ νενικήκατε αὐτούς, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ ἐν ὑμῖν
ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ. αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσίν διὰ τοῦτο ἐκ 5
τοῦ κόσμου λαλοῦσιν καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει. ἡμεῖς 6
ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν, ὁ γινώσκων τὸν Θεὸν, ἀκούει ἡμῶν, ὃς
οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ, οὐκ ἀκούει ἡμῶν. ἐκ τούτου γινώ-
σκομεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης.
Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ Θεοῦ 7
ἐστιν καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν, ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται, καὶ γι-
νώσκει τὸν Θεόν. ὁ μὴ ἀγαπῶν, οὐκ ἔγνω τὸν Θεόν, ὅτι 8
ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν. ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ 9
Θεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέσταλκεν
ὁ Θεὸς εἰς τὸν κόσμον, ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ. ἐν τούτῳ ἐ- 10
στὶν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν τὸν Θεόν, ἀλλ' ὅτι
αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἀπέστειλεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἱλα-
σμὸν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. ἀγαπητοί, εἰ οὕτως ὁ Θεὸς 11
ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν.
Θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται, ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ 12
Θεὸς ἐν ἡμῖν μένει, καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ, τετελειωμένη ἐν
ἡμῖν. ἐστιν ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν, καὶ 13
αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν.
καὶ ἡμεῖς τεθεάμεθα καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ πατὴρ ἀπέ- 14
σταλκεν τὸν υἱὸν σωτῆρα τοῦ κόσμου. ὃς ἂν ὁμολογήσῃ 15
ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει,
καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Θεῷ. καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύ- 16
καμεν τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν. Ὁ Θεὸς ἀγάπη
ἐστίν καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεὸς
ἐν αὐτῷ. μένει ἐν τούτῳ τετελείωται ἡ ἀγάπη, μεθ' ἡμῶν, 17
ἵνα παρρησίαν ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτι καθὼς
ἐκεῖνός ἐστιν καὶ ἡμεῖς ἐσμεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. φόβος 18
οὐκ ἔστιν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν

φόβον, ὅτι ὁ φόβος κόλασιν ἔχει, ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετε-
19 λείωται ἐν τῇ ἀγάπῃ. ἡμεῖς ἀγαπῶμεν ὅτι αὐτὸς πρῶτος
20 ἠγάπησεν ἡμᾶς. ἐάν τις εἴπῃ, ὅτι Ἀγαπῶ τὸν Θεόν, καὶ
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ, ψεύστης ἐστίν, ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὃν ἑώρακεν τὸν Θεὸν ὃν οὐχ ἑώρακεν
21 οὐ δύναται ἀγαπᾷν· καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ᾽
αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν Θεὸν, ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ.

5 Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ Χριστὸς ἐκ τοῦ Θε-
οῦ γεγέννηται, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννήσαντα ἀγαπᾷ
2 καὶ τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ. ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι
ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, ὅταν τὸν Θεὸν ἀγαπῶμεν,
3 καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ποιῶμεν αὕτη γάρ ἐστιν ἡ ἀγάπη
τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν, καὶ αἱ ἐντολαὶ
4 αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσίν. ὅτι πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ
Θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον, καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα
5 τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν. τίς ἐστιν ὁ νικῶν τὸν κόσμον,
6 εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ· οὗ-
τός ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι᾽ ὕδατος καὶ αἵματος, Ἰησοῦς Χριστός,
οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον, ἀλλ᾽ ἐν τῷ ὕδατι καὶ ἐν τῷ αἵματι
καὶ τὸ Πνεῦμά ἐστιν τὸ μαρτυροῦν, ὅτι τὸ Πνεῦμά ἐστιν
7, 8 ἡ ἀλήθεια. ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες τὸ Πνεῦμα,
9 καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸ αἷμα, καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἐν εἰσίν εἰ
τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρτυρία τοῦ
Θεοῦ μείζων ἐστίν, ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ, ὅτι
10 μεμαρτύρηκεν περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς τὸν
υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν αὐτῷ ὁ μὴ πιστεύων
τῷ Θεῷ, ψεύστην πεποίηκεν αὐτόν, ὅτι οὐ πεπίστευκεν εἰς
τὴν μαρτυρίαν, ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ Θεὸς περὶ τοῦ υἱοῦ αὐ-
11 τοῦ. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν
12 ἡμῖν ὁ Θεός, καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἐστιν. ὁ ἔχων
τὸν υἱὸν, ἔχει τὴν ζωήν, ὁ μὴ ἔχων τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὴν
13 ζωὴν οὐκ ἔχει. Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν, ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζωὴν
ἔχετε αἰώνιον, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ὑιοῦ τοῦ
14 Θεοῦ, καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ παρρησία ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτόν,

ὅτι ἐάν τι αἰτώμεθα κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἀκούει ἡμῶν,
καὶ ἐὰν οἴδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν, ὃ ἐὰν αἰτώμεθα, οἴδα- 15
μεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματα ἃ ᾐτήκαμεν ἀπ αὐτοῦ. ἐάν 16
τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα ἁμαρτίαν μὴ πρὸς
θάνατον, αἰτήσει, καὶ δώσει αὐτῷ ζωήν, τοῖς ἁμαρτάνουσιν
μὴ πρὸς θάνατον. ἔστιν ἁμαρτία πρὸς θάνατον, οὐ περὶ ἐ-
κείνης λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ. πᾶσα ἀδικία ἁμαρτία ἔστιν καὶ 17
ἐστίν ἁμαρτία οὐ πρὸς θάνατον. Οἴδαμεν ὅτι πᾶς ὁ γεγεν- 18
νημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐχ ἁμαρτάνει, ἀλλ' ὁ γεννηθεὶς ἐκ
τοῦ Θεοῦ τηρεῖ αὐτόν καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἅπτεται αὐτοῦ.
οἴδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν, καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ 19
πονηρῷ κεῖται. οἴδαμεν δὲ ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἥκει, καὶ 20
δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα γινώσκομεν τὸν ἀληθινόν, καὶ
ἐσμὲν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ. οὗτός
ἐστιν ὁ ἀληθινὸς Θεὸς, καὶ ζωὴ αἰώνιος. Τεκνία, φυλάξατε 21
ἑαυτὰ ἀπὸ τῶν εἰδώλων.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ ΔΕΥΤΕΡΑ

1 Ὁ πρεσβύτερος ἐκλεκτῇ κυρίᾳ, καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς,
οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ, καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος ἀλλὰ καὶ
2 πάντες οἱ ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν, διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν
3 μένουσαν ἐν ἡμῖν, καὶ μεθ' ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα, ἔ-
σται μεθ' ἡμῶν χάρις, ἔλεος, εἰρήνη παρὰ Θεοῦ πατρός,
καὶ παρὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ πατρός, ἐν ἀληθείᾳ
4 καὶ ἀγάπῃ. Ἐχάρην λίαν ὅτι εὕρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου
περιπατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς ἐντολὴν ἐλάβομεν πα-
5 ρὰ τοῦ πατρός. καὶ νῦν ἐρωτῶ σε, κυρία, οὐχ ὡς ἐντολὴν
καινήν, γράφων σοι ἀλλὰ ἣν εἴχαμεν ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶ-
6 μεν ἀλλήλους. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη, ἵνα περιπατῶμεν
κατὰ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ. αὕτη ἡ ἐντολή, ἐστὶν καθὼς ἠ-
7 κούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἐν αὐτῇ περιπατῆτε. ὅτι πολλοὶ
πλάνοι ἐξῆλθαν εἰς τὸν κόσμον, οἱ μὴ ὁμολογοῦντες Ἰη-
σοῦν Χριστὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκί. οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος
8 καὶ ὁ ἀντίχριστος. βλέπετε ἑαυτούς, ἵνα μὴ ἀπολέσητε ἃ
9 εἰργάσασθε ἀλλὰ μισθὸν πλήρη ἀπολάβητε. πᾶς ὁ προ-
άγων καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, Θεὸν οὐκ
ἔχει, ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ οὗτος καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸν
10 υἱὸν ἔχει. εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς, καὶ ταύτην τὴν διδα-
χὴν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν, καὶ χαίρειν
11 αὐτῷ μὴ λέγετε, ὁ λέγων γὰρ αὐτῷ χαίρειν, κοινωνεῖ τοῖς
12 ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς. Πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφειν,
οὐκ ἐβουλήθην διὰ χάρτου καὶ μέλανος, ἀλλὰ ἐλπίζω γε-
νέσθαι πρὸς ὑμᾶς, καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλῆσαι, ἵνα ἡ
13 χαρὰ ἡμῶν πεπληρωμένη. ᾗ ἀσπάζεταί σε τὰ τέκνα τῆς
ἀδελφῆς σου τῆς Ἐκλεκτῆς.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΡΙΤΗ

Ὁ πρεσβύτερος Γαΐῳ τῷ ἀγαπητῷ, ὃν ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀλη- 1
θείᾳ. Ἀγαπητέ, περὶ πάντων εὔχομαί σε εὐοδοῦσθαι καὶ 2
ὑγιαίνειν, καθὼς εὐοδοῦταί σου ἡ ψυχή. ἐχάρην λίαν, 3
ἐρχομένων ἀδελφῶν, καὶ μαρτυρούντων σου τῇ ἀληθείᾳ,
καθὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖς. μειζοτέραν τούτων οὐκ 4
ἔχω χαράν, ἵνα ἀκούω τὰ ἐμὰ τέκνα ἐν τῇ ἀληθείᾳ περι-
πατοῦντα. Ἀγαπητέ, πιστὸν ποιεῖς ὃ ἐὰν ἐργάσῃ εἰς τοὺς 5
ἀδελφοὺς καὶ τοῦτο ξένους, οἳ ἐμαρτύρησάν σου τῇ ἀ- 6
γάπῃ ἐνώπιον ἐκκλησίας, οὓς καλῶς ποιήσεις προπέμψας
ἀξίως τοῦ Θεοῦ. ὑπὲρ γὰρ τοῦ ὀνόματος ἐξῆλθαν μη- 7
δὲν λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν ἐθνικῶν ἡμεῖς οὖν ὀφείλομεν 8
ὑπολαμβάνειν τοὺς τοιούτους, ἵνα συνεργοὶ γινώμεθα τῇ
ἀληθείᾳ. Ἔγραψά τι τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀλλ' ὁ φιλοπρωτεύων 9
αὐτῶν Διοτρέφης οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς. διὰ τοῦτο, ἐὰν 10
ἔλθω, ὑπομνήσω αὐτοῦ τὰ ἔργα ἃ ποιεῖ, λόγοις πονηροῖς
φλυαρῶν ἡμᾶς, καὶ μὴ ἀρκούμενος ἐπὶ τούτοις, οὔτε αὐτὸς
ἐπιδέχεται τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ τοὺς βουλομένους κωλύει,
καὶ τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλει. ἀγαπητέ, μὴ μιμοῦ τὸ κα- 11
κὸν, ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. ὁ ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστιν, ὁ
κακοποιῶν οὐχ ἑώρακεν τὸν Θεόν. Δημητρίῳ μεμαρτύ- 12
ρηται ὑπὸ πάντων, καὶ ὑπὸ αὐτῆς τῆς ἀληθείας, καὶ ἡμεῖς
δὲ μαρτυροῦμεν, καὶ οἶδας ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν ἀληθής
ἐστιν Πολλὰ εἶχον γράψαι, σοι ἀλλ' οὐ θέλω διὰ μέλανος 13
καὶ καλάμου σοι γράφειν, ἐλπίζω δὲ εὐθέως σε, ἰδεῖν καὶ 14
στόμα πρὸς στόμα λαλήσομεν. εἰρήνη σοι. ἀσπάζονταί σε 15
οἱ φίλοι. ἀσπάζου τοὺς φίλους κατ' ὄνομα.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΙΟΥΔΑ ΚΑΘΟΛΙΚΗ

1 Ἰούδας Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου,
τοῖς ἐν Θεῷ πατρὶ ἠγαπημένοις καὶ Ἰησοῦ Χριστῷ τετηρη-
2 μένοις, κλητοῖς, ἔλεος ὑμῖν καὶ εἰρήνη καὶ ἀγάπη πλη-
3 θυνθείη. Ἀγαπητοί, πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενος γράφειν
ὑμῖν περὶ τῆς κοινῆς ἡμῶν σωτηρίας, ἀνάγκην ἔσχον γρά-
ψαι ὑμῖν παρακαλῶν ἐπαγωνίζεσθαι τῇ ἅπαξ παραδοθείσῃ
4 τοῖς ἁγίοις πίστει. παρεισέδυσαν γάρ τινες ἄνθρωποι, οἱ
πάλαι προγεγραμμένοι εἰς τοῦτο τὸ κρίμα, ἀσεβεῖς, τὴν
τοῦ Θεοῦ ἡμῶν χάριτα μετατιθέντες εἰς ἀσέλγειαν, καὶ τὸν
μόνον δεσπότην καὶ Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀρνού-
5 μενοι. Ὑπομνῆσαι δὲ ὑμᾶς βούλομαι, εἰδότας ἅπαξ πάντα
ὅτι Κύριος, λαὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου σώσας, τὸ δεύτερον τοὺς
6 μὴ πιστεύσαντες ἀπώλεσεν. ἀγγέλους τε τοὺς μὴ τηρή-
σαντας τὴν ἑαυτῶν ἀρχὴν, ἀλλὰ ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰ-
κητήριον, εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας, δεσμοῖς ἀϊδίοις ὑπὸ
7 ζόφον τετήρηκεν. ὡς Σόδομα καὶ Γόμορρα, καὶ αἱ περὶ
αὐτὰς πόλεις τὸν ὅμοιον τρόπον τούτοις ἐκπορνεύσασαι,
καὶ ἀπελθοῦσαι ὀπίσω σαρκὸς ἑτέρας, πρόκεινται δεῖγμα,
8 πυρὸς αἰωνίου δίκην ὑπέχουσαι. ὁμοίως μέντοι καὶ οὗτοι
ἐνυπνιαζόμενοι σάρκα μὲν μιαίνουσιν κυριότητα δὲ ἀθε-
9 τοῦσιν δόξας δὲ βλασφημοῦσιν. ὁ δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγ-
γελος, ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρινόμενος διελέγετο περὶ τοῦ
Μωϋσέως σώματος, οὐκ ἐτόλμησεν κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλα-
10 σφημίας, ἀλλὰ εἶπεν, Ἐπιτιμήσαι σοι Κύριος. οὗτοι δὲ
ὅσα μὲν οὐκ οἴδασιν βλασφημοῦσιν, ὅσα δὲ φυσικῶς, ὡς
11 τὰ ἄλογα ζῶα ἐπίστανται, ἐν τούτοις φθείρονται. οὐαὶ αὐ-
τοῖς, ὅτι τῇ ὁδῷ τοῦ Κάϊν ἐπορεύθησαν, καὶ τῇ πλάνῃ τοῦ
Βαλαὰμ μισθοῦ ἐξεχύθησαν, καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ Κόρε ἀ-
12 πώλοντο. οὗτοί εἰσιν οἱ ἐν ταῖς ἀγάπαις ὑμῶν σπιλάδες,
συνευωχούμενοι ἀφόβως ἑαυτοὺς ποιμαίνοντες, νεφέλαι ἄ-
νυδροι, ὑπὸ ἀνέμων παραφερόμεναι δένδρα φθινοπωρινὰ,

ἄκαρπα, δὶς ἀποθανόντα, ἐκριζωθέντα, κύματα ἄγρια θα- 13
λάσσης, ἐπαφρίζοντα τὰς ἑαυτῶν αἰσχύνας, ἀστέρες πλα-
νῆται, οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς αἰῶνα τετήρηται. ἐπρο- 14
φήτευσεν δὲ καὶ τούτοις ἕβδομος ἀπὸ Ἀδὰμ Ἑνὼχ λέγων,
Ἰδού, ἦλθεν Κύριος ἐν ἁγίαις μυριάσιν αὐτοῦ, ποιῆσαι 15
κρίσιν κατὰ πάντων, καὶ ἐλέγξαι πάντας τοὺς ἀσεβεῖς αὐ-
τῶν περὶ πάντων τῶν ἔργων ἀσεβείας αὐτῶν ὧν ἠσέβησαν,
καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν λόγων ὧν ἐλάλησαν κατ' αὐ-
τοῦ ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς. οὗτοί εἰσιν γογγυσταί, μεμψίμοι- 16
ροι, κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι, καὶ τὸ στόμα
αὐτῶν λαλεῖ ὑπέρογκα, θαυμάζοντες πρόσωπα, ὠφελείας
χάριν. Ὑμεῖς δέ ἀγαπητοί, μνήσθητε τῶν ῥημάτων τῶν 17
προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ, ὅτι ἔλεγον ὑμῖν, Ἐπ ἐσχάτου τοῦ χρόνου 18
ἔσονται ἐμπαῖκται, κατὰ τὰς ἑαυτῶν ἐπιθυμίας πορευόμε-
νοι τῶν ἀσεβειῶν. οὗτοί εἰσιν οἱ ἀποδιορίζοντες ψυχικοί, 19
Πνεῦμα μὴ ἔχοντες. ὑμεῖς δέ, ἀγαπητοί, ἐποικοδομοῦν- 20
τες ἑαυτοὺς, τῇ ἁγιωτάτῃ ὑμῶν πίστει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ
προσευχόμενοι, ἑαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ Θεοῦ τηρήσατε, προσ- 21
δεχόμενοι τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς
ζωὴν αἰώνιον. καὶ οὓς μὲν ἐλέγχετε διακρινομένους, οὓς 22, 23
δὲ σώζετε ἐκ πυρὸς ἁρπάζοντες, οὓς δὲ ἐλεᾶτε ἐν φόβῳ μι-
σοῦντες καὶ τὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἐσπιλωμένον χιτῶνα. Τῷ 24
δὲ δυναμένῳ φυλάξαι ὑμᾶς ἀπταίστους, καὶ στῆσαι κατενώ-
πιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἀμώμους ἐν ἀγαλλιάσει, μόνῳ Θεῷ 25
σωτῆρι ἡμῶν, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν δόξα
μεγαλωσύνη, κράτος καὶ ἐξουσία, πρὸ παντὸς τοῦ αἰῶνος
καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ

1 Ἀποκάλυψις Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Θεός,
δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ, ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει, καὶ ἐσ-
ήμανεν ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ τῷ δούλῳ αὐ-
2 τοῦ Ἰωάννῃ, ὃς ἐμαρτύρησεν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν
3 μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅσα ἴδεν. μακάριος ὁ ἀναγι-
νώσκων, καὶ οἱ ἀκούοντες τόν λόγον τῆς προφητείας. καὶ
4 τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα, ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς. Ἰ-
ωάννης ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ, χάρις ὑμῖν
καὶ εἰρήνη ἀπὸ ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, καὶ ἀπὸ
5 τῶν ἑπτὰ πνευμάτων, ἃ ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ
ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μάρτυς ὁ πιστός, ὁ πρωτότοκος τῶν
νεκρῶν καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλέων τῆς γῆς. τῷ ἀγαπῶντι ἡ-
μᾶς, καὶ λύσαντι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι
6 αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν ἡμᾶς βασιλείαν ἱερεῖς τῷ Θεῷ καὶ
πατρὶ αὐτοῦ, αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας
7 τῶν αἰώνων. ἀμήν. ἰδοὺ ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν, καὶ
ὄψεται αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμὸς, καὶ οἵτινες αὐτὸν ἐξεκέντη-
σαν, καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. ναί,
8 ἀμήν. Ἐγώ εἰμι τὸ Ἄλφα καὶ τὸ Ω, λέγει Κύριος, ὁ θε-
9 ός ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὁ παντοκράτωρ. Ἐγὼ
Ἰωάννης, ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν, καὶ συνκοινωνὸς ἐν τῇ θλίψει
καὶ βασιλείᾳ καὶ ὑπομονῇ ἐν Ἰησοῦ ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ
τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ, διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὴν
10 μαρτυρίαν Ἰησοῦ ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ
ἡμέρᾳ, καὶ ἤκουσα ὀπίσω μου φωνὴν μεγάλην ὡς σάλπιγ-
11 γος, λεγούσης, ὁ βλέπεις γράψον, εἰς βιβλίον, καὶ πέμψον
ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις εἰς Ἔφεσον, καὶ εἰς Σμύρναν, καὶ εἰς
Πέργαμον, καὶ εἰς Θυάτειρα, καὶ εἰς Σάρδεις, καὶ εἰς φι-
12 λαδελφίαν καὶ εἰς Λαοδίκιαν. καὶ ἐπέστρεψα βλέπειν τὴν
φωνὴν ἥτις ἐλάλει μετ' ἐμοῦ. καὶ ἐπιστρέψας εἶδον ἑπτὰ
13 λυχνίας χρυσᾶς, καὶ ἐν μέσῳ τῶν λυχνιῶν ὅμοιον υἱὸν ἀν-

θρώπου, ἐνδεδυμένον ποδήρη καὶ περιεζωσμένον πρὸς τοῖς
μασθοῖς ζώνην χρυσᾶν, ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες 14
λευκαὶ ὡς ἔριον λευκόν, ὡς χιών, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ
ὡς φλὸξ πυρός, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ 15
ὡς ἐν καμίνῳ πεπυρωμένης καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑ-
δάτων πολλῶν, καὶ ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ αὐτοῦ ἀστέρας 16
ἑπτά, καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ῥομφαία δίστομος ὀξεῖα
ἐκπορευομένη, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ, ὡς ὁ ἥλιος φαίνει ἐν τῇ
δυνάμει αὐτοῦ. καὶ ὅτε εἶδον αὐτόν, ἔπεσα πρὸς τοὺς πό- 17
δας αὐτοῦ ὡς νεκρός, καὶ ἔθηκεν τὴν δεξιὰν αὐτοῦ ἐπ' ἐμὲ
λέγων Μὴ φοβοῦ, ἐγώ εἰμι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, καὶ ὁ 18
ζῶν, καὶ ἐγενόμην νεκρὸς καὶ ἰδοὺ, ζῶν εἰμι εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων, καὶ ἔχω τὰς κλεῖς τοῦ θανάτου. καὶ τοῦ ᾅδου
γράψον οὖν ἃ εἶδες, καὶ ἃ εἰσὶν καὶ ἃ μέλλει γενέσθαι μετὰ 19
ταῦτα, τὸ μυστήριον τῶν ἑπτὰ, ἀστέρων οὓς εἶδες ἐπὶ τῆς 20
δεξιᾶς μου, καὶ τὰς ἑπτὰ λυχνίας τὰς χρυσᾶς. οἱ ἑπτὰ ἀ-
στέρες ἄγγελοι τῶν ἑπτὰ ἐκκλησιῶν εἰσιν καὶ αἱ λυχνίαι αἱ
ἑπτὰ ἑπτὰ ἐκκλησίαι εἰσίν

Τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Ἐφέσῳ ἐκκλησίας γράψον, Τάδε λέγει **2**
ὁ κρατῶν τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ὁ περιπα-
τῶν ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν τῶν χρυσῶν, Οἶδα τὰ ἔργα 2
σου, καὶ τὸν κόπον καὶ τὴν ὑπομονήν σου, καὶ ὅτι οὐ δύ-
νῃ βαστάσαι κακούς, καὶ ἐπείρασας τοὺς λέγοντας ἑαυτοὺς
ἀποστόλους καὶ οὐκ εἰσίν καὶ εὗρες αὐτοὺς ψευδεῖς, καὶ 3
ὑπομονὴν ἔχεις, καὶ ἐβὰστασας διὰ τὸ ὄνομά μου καὶ οὐ
κεκοπίακες ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ, ὅτι τὴν ἀγάπην σου τὴν 4
πρώτην ἀφῆκες μνημόνευε οὖν πόθεν πέπτωκες καὶ με- 5
τανόησον καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποίησον, εἰ δὲ μή, ἔρχομαί
σοι καὶ κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς, ἐ-
ὰν μὴ μετανοήσῃς, ἀλλὰ τοῦτο ἔχεις, ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα 6
τῶν Νικολαϊτῶν, ἃ κἀγὼ μισῶ. ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί 7
τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ
φαγεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, ὅ ἐστιν ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ
Θεοῦ. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σμύρνῃ ἐκκλησίας γράψον, 8
Τάδε λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ὃς ἐγένετο νεκρὸς καὶ

9 ἔζησεν, Οἶδά σου τὴν θλῖψιν καὶ τὴν πτωχείαν, καὶ – δὲ καὶ
– , ἐκ καὶ τὴν βλασφημίαν τῶν λεγόντων εἶ, εἶναι ἑαυτούς,
10 ἀλλὰ οὐκ εἰσὶν, ἀλλὰ μηδὲν φοβοῦ ἃ μέλλεις πάσχειν, –
ἰδοὺ μέλλει ὑμῶν ὁ βάλειν ἐξ διάβολος εἰς φυλακὴν, ἵνα
πειρασθῆτε, καὶ ἕξετε θλῖψιν ἡμερῶν δέκα. γίνου πιστὸς
11 ἄχρι θανάτου, καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ὁ ἔχων οὖς
ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. ὁ νικῶν οὐ
12 μὴ ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ δευτέρου. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ
τῆς ἐν Περγάμῳ ἐκκλησίας γράψον, Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὴν
13 ῥομφαίαν τὴν δίστομον τὴν ὀξεῖαν, Οἶδα ποῦ κατοικεῖς,
ὅπου ὁ θρόνος τοῦ Σατανᾶ, καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ
οὐκ ἠρνήσω τὴν πίστιν, μου, ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀντειπᾶς ὁ
μάρτυς μου, ὁ πιστός, μου ὃς ἀπεκτάνθη παρ' ὑμῖν, ὅπου
14 ὁ Σατανᾶς κατοικεῖ ἀλλ' ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα, ὅτι ἔχεις ἐκεῖ
κρατοῦντας τὴν διδαχὴν Βαλαάμ, ὃς ἐδίδασκεν τῷ Βαλὰκ
βαλεῖν σκάνδαλον ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, φαγεῖν εἰδω-
15 λόθυτα καὶ πορνεῦσαι. οὕτως ἔχεις καὶ σὺ κρατοῦντας τὴν
16 διδαχὴν τῶν Νικολαϊτῶν, ὁμοίως μετανόησον, εἰ δὲ μή, ἔρ-
χομαί σοι ταχύ, καὶ πολεμήσω μετ' αὐτῶν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ
17 τοῦ στόματός μου. ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα
λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. τῷ νικοῦντι δώσω αὐτῷ τοῦ μάννα
τοῦ κεκρυμμένου, καὶ δώσω αὐτῷ ψῆφον λευκὴν, καὶ ἐ-
πὶ τὴν ψῆφον ὄνομα καινὸν γεγραμμένον, ὃ οὐδεὶς οἶδεν
18 εἰ μὴ ὁ λαμβάνων. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Θυατείροις ἐκ-
κλησίας γράψον, Τάδε λέγει ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἔχων τοὺς
ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς φλόξ πυρός, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅ-
19 μοιοι χαλκολιβάνῳ, Οἶδά σου τὰ ἔργα, καὶ τὴν ἀγάπην καὶ
τὴν πίστιν καὶ τὴν διακονίαν καὶ τὴν ὑπομονήν καὶ τὰ ἔργα
20 σου, τὰ ἔσχατα πλείονα τῶν πρώτων. ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ
ὅτι ἀφεῖς τὴν γυναῖκα Ἰεζάβελ ἡ λέγουσα αὐτήν προφῆτιν,
καὶ διδάσκει καὶ πλανᾷ τοὺς ἐμοὺς δούλους, πορνεῦσαι
21 καὶ φαγεῖν. εἰδωλόθυτα καὶ ἔδωκα αὐτῇ χρόνον ἵνα με-
τανοήσῃ, καὶ οὐ θέλει μετανοῆσαι ἐ'κ τῆς πορνείας αὐτῆς,
22 ἰδοὺ βάλλω αὐτὴν εἰς κλίνην, καὶ τοὺς μοιχεύοντας μετ'
αὐτῆς εἰς θλῖψιν μεγάλην, ἐὰν μὴ μετανοήσουσιν ἐκ τῶν

ἔργων αὐτῆς καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἀποκτενῶ ἐν θανάτῳ, καὶ 23
γνώσονται πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ ἐραυνῶν νε-
φροὺς καὶ καρδίας, καὶ δώσω ὑμῖν ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα
ὑμῶν. ὑμῖν δὲ λέγω τοῖς λοιποῖς τοῖς ἐν Θυατείροις, ὅσοι 24
οὐκ ἔχουσιν τὴν διδαχὴν ταύτην, οἵτινες οὐκ ἔγνωσαν τὰ
βαθέα τοῦ Σατανᾶ, ὡς λέγουσιν, Οὐ βάλλω ἐφ᾽ ὑμᾶς ἄλλο
βάρος. πλὴν ὃ ἔχετε κρατήσατε, ἄχρι οὗ ἂν ἥξω. καὶ 25, 26
ὁ νικῶν καὶ ὁ τηρῶν ἄχρι τέλους τὰ ἔργα μου, δώσω αὐ-
τῷ ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐθνῶν, καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ 27
σιδηρᾷ, ὡς τὰ σκεύη τὰ κεραμικὰ συντρίβεται, ὡς κἀγὼ
εἴληφα παρά τοῦ πατρός μου καὶ δώσω αὐτῷ τὸν ἀστέρα 28
τὸν πρωϊνόν. ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς 29
ἐκκλησίαις.

Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σάρδεσιν ἐκκλησίας γράψον, Τάδε **3**
λέγει ὁ ἔχων τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἑπτὰ ἀ-
στέρας, Οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι ὄνομα ἔχεις ὅτι ζῇς, καὶ
νεκρὸς εἶ. γίνου γρηγορῶν, καὶ στήρισον τὰ λοιπὰ ἃ ἔ- 2
μελλον ἀποθανεῖν, οὐ γὰρ εὕρηκά σου τὰ ἔργα πεπληρω-
μένα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. μου μνημόνευε οὖν πῶς εἴληφας 3
καὶ ἤκουσας, καὶ τήρει, καὶ μετανόησον. ἐὰν οὖν μὴ γρη-
γορήσῃς, ἥξω ὡς κλέπτης, καὶ οὐ μὴ γνώσῃ ποίαν ὥραν
ἥξω ἐπὶ σε ἀλλὰ ὀλίγα ἔχεις ὀνόματα ἐν Σάρδεσιν, ἃ οὐκ 4
ἐμόλυναν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ περιπατήσουσιν μετ᾽ ἐμοῦ
ἐν λευκοῖς, ὅτι ἄξιοί εἰσιν. ὁ νικῶν, οὕτως περιβαλεῖται 5
ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ οὐ μὴ ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτοῦ
ἐκ τῆς βίβλου τῆς ζωῆς, καὶ ὁμολογήσω τὸ ὄνομα αὐτοῦ
ἐνώπιον τοῦ πατρός μου, καὶ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ.
ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. 6
Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν φιλαδελφίᾳ ἐκκλησίας γράψον, Τάδε 7
λέγει ὁ ἅγιος, ὁ ἀληθινός, ὁ ἔχων τὴν κλεῖν Δαυείδ ὁ ἀνοί-
γων καὶ οὐδεὶς κλείσει καὶ κλείων καὶ οὐδεὶς ἀνοίξει Οἶδά 8
σου τὰ ἔργα. – ἰδοὺ δέδωκα ἐνώπιόν σου ἠνεῳγμένην ἣν
καὶ οὐδεὶς δύναται κλεῖσαι αὐτήν – , ὅτι ἀνεῳγμένην, ἔχεις
δύναμιν, καὶ ἐτήρησάς μικρὰν τὸν λόγον, καὶ οὐκ ἠρνήσω
ἰδοὺ διδῶ ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ Σατανᾶ, τῶν λεγόντων ἑ- 9

αυτοὺς Ἰουδαίους εἶναι, καὶ οὐκ εἰσὶν, ἀλλὰ ψεύδονται,
ἰδοὺ ποιήσω αὐτοὺς, ἵνα ἥξουσιν καὶ προσκυνήσουσιν ἐν-
10 ώπιον τῶν ποδῶν σου, καὶ γνῶσιν ὅτι ἐγὼ ἠγάπησά σε. ὅτι
ἐτήρησας τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς μου, κἀγώ σε τηρήσω
ἐκ τῆς ὥρας τοῦ πειρασμοῦ τῆς μελλούσης ἔρχεσθαι ἐπὶ
τῆς οἰκουμένης ὅλης, πειράσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς
11 γῆς. ἔρχομαι ταχύ, κράτει ὃ ἔχεις, ἵνα μηδεὶς λάβῃ τὸν
12 στέφανόν σου. ὁ νικῶν, ποιήσω αὐτὸν στῦλον ἐν τῷ ναῷ
τοῦ Θεοῦ μου, καὶ ἔξω οὐ μὴ ἐξέλθῃ ἔτι, καὶ γράψω ἐπ′
αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως
τοῦ Θεοῦ μου. τῆς καινῆς Ἰερουσαλήμ, ἡ καταβαίνουσα
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ
13 καινόν. ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς
14 ἐκκλησίαις. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Λαοδικίᾳ ἐκκλησίας
γράψον, Τάδε λέγει ὁ Ἀμήν, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ ἀληθι-
15 νός, ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ Θεοῦ, Οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι
οὔτε ψυχρὸς εἶ οὔτε ζεστός. ὄφελον ψυχρὸς ἦς ἢ ζεστός.
16 οὕτως, ὅτι χλιαρὸς εἶ, καὶ οὔτε ζεστός, οὔτε ψυχρὸς μέλλω
17 σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ στόματός μου. ὅτι λέγεις, ὅτι Πλούσι-
ός εἰμι, καὶ πεπλούτηκα καὶ οὐδὲν χρείαν ἔχω, καὶ οὐκ
οἶδας ὅτι σὺ εἶ ὁ ταλαίπωρος καὶ ἐλεεινὸς καὶ πτωχὸς καὶ
18 τυφλὸς καὶ γυμνός, συμβουλεύω σοι ἀγοράσαι παρ′ ἐμοῦ
χρυσίον πεπυρωμένον ἐκ πυρὸς, ἵνα πλουτήσῃς, καὶ ἱμά-
τια λευκὰ, ἵνα περιβάλῃ, καὶ μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχύνη τῆς
γυμνότητός σου, καὶ κολλύριον ἐγχρῖσαι τοὺς ὀφθαλμούς
19 σου, ἵνα βλέπῃς. ἐγὼ ὅσους ἐὰν φιλῶ, ἐλέγχω καὶ παι-
20 δεύω. ζήλευε οὖν καὶ μετανόησον. ἰδοὺ, ἕστηκα ἐπὶ τὴν
θύραν καὶ κρούω, ἐάν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου, καὶ ἀνοί-
ξῃ τὴν θύραν, καὶ εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτὸν, καὶ δειπνήσω
21 μετ′ αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς μετ′ ἐμοῦ. ὁ νικῶν, δώσω αὐτῷ κα-
θίσαι μετ′ ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ μου, ὡς κἀγὼ ἐνίκησα, καὶ
22 ἐκάθισα μετὰ τοῦ πατρός μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ. ὁ ἔχων
οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

4 Μετὰ ταῦτα ἴδον καὶ ἰδοὺ, θύρα ἠνεῳγμένη ἐν τῷ οὐρα-
νῷ, καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἣν ἤκουσα ὡς σάλπιγγος λαλούσης

μετ᾽ ἐμοῦ, λέγων Ἀνάβα ὧδε, καὶ δείξω σοι ἃ δεῖ γενέσθαι
μετὰ ταῦτα. εὐθέως ἐγενόμην ἐν πνεύματι, καὶ ἰδοὺ, θρό- 2
νος ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τὸν θρόνον καθήμενος,
καὶ ὁ καθήμενος ὅμοιος ὁράσει λίθῳ ἰάσπιδι καὶ σαρδίῳ 3
καὶ ἶρις κυκλόθεν τοῦ θρόνου ὅμοιος ὁράσει σμαραγδί-
νῳ. καὶ κυκλόθεν τοῦ θρόνου θρόνους εἴκοσι τέσσαρας 4
καὶ ἐπὶ τοὺς θρόνους εἴκοσι τέσσαρας πρεσβυτέρους κα-
θημένους, περιβεβλημένους ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ ἐπὶ
τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στεφάνους χρυσοῦς. καὶ ἐκ τοῦ θρό- 5
νου ἐκπορεύονται ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ. καὶ βρονταί καὶ
ἑπτὰ λαμπάδες πυρὸς καιόμεναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου, ἅ
εἰσιν τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐνώπιον τοῦ θρό- 6
νου ὡς θάλασσα ὑαλίνη, ὁμοία κρυστάλλῳ. καὶ ἐν μέσῳ
τοῦ θρόνου καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου τέσσαρα ζῶα γέμοντα
ὀφθαλμῶν ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν. καὶ τὸ ζῶον τὸ πρῶτον 7
ὅμοιον λέοντι, καὶ τὸ δεύτερον ζῶον ὅμοιον μόσχῳ, καὶ τὸ
τρίτον ζῶον ἔχων τὸ πρόσωπον ὡς ἀνθρώπου, καὶ τὸ τέταρ-
τον ζῶον ὅμοιον ἀετῷ πετομένῳ, καὶ τὰ τέσσερα ζῶα, ἓν 8
καθ᾽ ἓν αὐτῶν ἔχων ἀνὰ πτέρυγας ἓξ κυκλόθεν, καὶ ἔσωθεν
γέμουσιν ὀφθαλμῶν, καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ ἔχουσιν ἡμέρας
καὶ νυκτὸς, λέγοντες Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος, ὁ Θεὸς ὁ παντο-
κράτωρ, ὁ ἦν καὶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἐρχόμενος. καὶ ὅταν δώσουσιν 9
τὰ ζῶα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ εὐχαριστίαν τῷ καθημένῳ ἐπὶ
τῷ θρόνῳ τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, πεσοῦνται 10
οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐνώπιον τοῦ καθημένου ἐπὶ
τοῦ θρόνου, καὶ προσκυνήσουσιν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων, καὶ βαλοῦσιν τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον
τοῦ θρόνου, λέγοντες, Ἄξιος εἶ, ὁ κύριος , ὁ θεὸς ἡμῶν 11
λαβεῖν τὴν δόξαν τιμὴν καὶ τὴν πάντα, καὶ τὴν δύναμιν, ὅτι
σὺ ἔκτισας τὰ ἐισὶ καὶ διὰ τὸ θέλημά ἦσαν καὶ καὶ

Καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου **5**
βιβλίον γεγραμμένον ἔσωθεν καὶ ὄπισθεν, κατεσφραγισμέ-
νον σφραγῖσιν ἑπτά. καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύσ- 2
σοντα ἐν φωνῇ μεγάλῃ, Τίς ἄξιος ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον, καὶ
λῦσαι τὰς σφραγῖδας αὐτοῦ· καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἐν τῷ οὐ- 3

ρανῷ, οὔτε ἐπὶ τῆς γῆς, οὔτε ὑποκάτω τῆς γῆς, ἀνοῖξαι τὸ
4 βιβλίον, οὔτε βλέπειν αὐτό. καὶ ἔκλαιον πολὺ ὅτι οὐδεὶς
5 ἄξιος εὑρέθη ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον, οὔτε βλέπειν αὐτό. καὶ εἷς
ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγει μοι, Μὴ κλαῖε, ἰδού, ἐνίκησεν ὁ
λέων ὁ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, ἡ ῥίζα Δαυείδ ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον
6 καὶ τὰς ἑπτὰ σφραγῖδας αὐτοῦ. καὶ εἶδον, ἐν μέσῳ τοῦ
θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζώων καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέ-
ρων, ἀρνίον ἑστηκώς ὡς ἐσφαγμένον, ἔχων κέρατα ἑπτὰ καὶ
ὀφθαλμοὺς ἑπτά, οἵ εἰσιν τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ ἀπε-
7 σταλμένα εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. καὶ ἦλθεν καὶ εἴληφεν ἐκ τῆς
8 δεξιᾶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου. καὶ ὅτε ἔλαβεν τὸ
βιβλίον, τὰ τέσσαρα ζῶα καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι
ἔπεσαν ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου, ἔχοντες ἕκαστος κιθάραν καὶ
φιάλας χρυσᾶς γεμούσας θυμιαμάτων, αἵ εἰσιν αἱ προσευ-
9 χαὶ τῶν ἁγίων. καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν, λέγοντες, Ἄξιος
εἶ λαβεῖν τὸ βιβλίον, καὶ ἀνοῖξαι τὰς σφραγῖδας αὐτοῦ, ὅτι
ἐσφάγης, καὶ ἠγόρασας τῷ Θεῷ ἐν τῷ αἵματί σου ἐκ πάσης
10 φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους, καὶ ἐποίησας
αὐτοὺς τῷ Θεῷ ἡμῶν βασιλείαν καὶ ἱερεῖς, καὶ βασιλεύσου-
11 σιν ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα ὥς φωνὴν ἀγγέλων
πολλῶν κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν πρεσβυ-
τέρων, καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων, καὶ
12 χιλιάδες χιλιάδων, λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ, ἄξιος ἐστιν τὸ
ἀρνίον τὸ ἐσφαγμένον λαβεῖν τὴν δύναμιν καὶ πλοῦτον καὶ
13 σοφίαν καὶ ἰσχὺν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν. καὶ
πᾶν κτίσμα ὃ ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὑποκάτω
τῆς γῆς καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα, καὶ
ἤκουσα λέγοντας, Τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ καὶ τῷ ἀρνίῳ
ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰ-
14 ῶνας τῶν αἰώνων. καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα ἔλεγον, Ἀμήν. καὶ
οἱ πρεσβύτεροι ἔπεσαν, καὶ προσεκύνησαν

6 Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξεν τὸ ἀρνίον μίαν ἐκ τῶν ἑπτὰ σφρα-
γίδων, καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων λέγοντος, ὡς
2 φωνὴ βροντῆς, Ἔρχου καὶ ἴδον καὶ ἰδού, ἵππος λευκός,
καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν ἔχων τόξον, καὶ ἐδόθη αὐτῷ στέ-

φανος, καὶ ἐξῆλθεν νικῶν, καὶ ἵνα νικήσῃ. Καὶ ὅτε ἤνοιξεν 3
τὴν σφραγῖδα, τὴν δευτέραν ἤκουσα τοῦ δευτέρου ζώου λέ-
γοντος, Ἔρχου καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵππος πυρρός, καὶ τῷ 4
καθημένῳ ἐπ᾽ αὐτὸν ἐδόθη αὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰρήνην ἐκ τῆς
γῆς, καὶ ἵνα ἀλλήλους σφάξουσιν καὶ ἐδόθη αὐτῷ μάχαιρα
μεγάλη. Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγῖδα, τὴν τρίτην ἤκουσα 5
τοῦ τρίτου ζώου λέγοντος, Ἔρχου καὶ ἴδον καὶ ἰδού, ἵππος
μέλας, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ᾽ αὐτὸν ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ χει-
ρὶ αὐτοῦ. καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων 6
ζώων λέγουσαν, Χοῖνιξ σίτου δηναρίου, καὶ τρεῖς χοίνικες
κριθῶν δηναρίου, καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον μὴ ἀδική-
σῃς. Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγῖδα τὴν τετάρτην, ἤκουσα 7
φωνὴν τοῦ τετάρτου ζώου λέγοντος Ἔρχου καὶ ἴδον καὶ 8
ἰδοὺ ἵππος χλωρός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπάνω αὐτοῦ, ὄνομα
αὐτῷ Θάνατος, καὶ ὁ ᾄδης ἠκολούθει μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ ἐ-
δόθη αὐτοῖς ἐξουσία ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς, ἀποκτεῖναι ἐν
ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ, καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων
τῆς γῆς. Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν πέμπτην σφραγῖδα, ἴδον ὑ- 9
ποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ
τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν ἣν εἶχον. καὶ 10
ἔκραξαν φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες, Ἕως πότε, ὁ δεσπότης, ὁ
ἅγιος καὶ ἀληθινός, οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν,
ἐκ τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἑκάστῳ 11
στολὴ λευκή καὶ ἐρρέθη αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύσωνται ἔτι χρό-
νον μικρόν, ἕως πληρωθῶσιν καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ
ἀδελφοὶ αὐτῶν, οἱ μέλλοντες ἀποκτέννεσθαι ὡς καὶ αὐτοί.
Καὶ ἴδον ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγῖδα τὴν ἕκτην, καὶ σεισμὸς 12
μέγας ἐγένετο, καὶ ὁ ἥλιος ἐγένετο μέλας ὡς σάκκος τρί-
χινος, καὶ ἡ σελήνη ὅλη ἐγένετο ὡς αἷμα, καὶ οἱ ἀστέρες 13
τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν, ὡς συκῆ βάλλουσα τοὺς
ὀλύνθους αὐτῆς, ὑπὸ ἀνέμου μεγάλου σειομένη. καὶ ὁ 14
οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς βιβλίον ἑλισσόμενον, καὶ πᾶν ὄρος
καὶ νῆσος ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν, καὶ οἱ βασιλεῖς 15
τῆς γῆς καὶ οἱ μεγιστᾶνες καὶ οἱ χιλίαρχοι, καὶ οἱ πλούσιοι,
καὶ οἱ ἰσχυροὶ καὶ πᾶς δοῦλος καὶ ἐλεύθερος, ἔκρυψαν ἑ-

16 αυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς πέτρας τῶν ὀρέων, καὶ
λέγουσιν τοῖς ὄρεσιν καὶ ταῖς πέτραις, Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ
κρύψατε ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ τῷ θρό-
17 νῳ καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ ἀρνίου, ὅτι ἦλθεν ἡ ἡμέρα ἡ
μεγάλη τῆς ὀργῆς αὐτῶν καὶ τίς δύναται σταθῆναι·
7 Καὶ μετὰ τοῦτο ἴδον τέσσαρας ἀγγέλους ἑστῶτας ἐπὶ τὰς
τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς κρατοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀνέ-
μους τῆς γῆς, ἵνα μὴ πνέῃ ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς, μήτε ἐπὶ τῆς
2 θαλάσσης, μήτε ἐπὶ πᾶν δένδρον. καὶ ἴδον ἄλλον ἄγγελον
ἀναβαίνοντα ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου, ἔχοντα σφραγῖδα Θεοῦ
ζῶντος, καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ τοῖς τέσσαρσιν ἀγγέλοις,
3 οἷς ἐδόθη αὐτοῖς ἀδικῆσαι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, λέ-
γων, Μὴ ἀδικήσητε τὴν γῆν, μήτε τὴν θάλασσαν, μήτε τὰ
δένδρα ἄχρι σφραγίσωμεν τοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ
4 τῶν μετώπων αὐτῶν. καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφρα-
γισμένων, ἑκατὸν τεσσεράκοντα τέσσαρες χιλιάδες, ἐσφρα-
5 γισμένοι ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν Ἰσραήλ. Ἐκ φυλῆς Ἰούδα,
δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, Ἐκ φυλῆς Ῥουβήν, δώ-
6 δεκα χιλιάδες Ἐκ φυλῆς Γάδ, δώδεκα χιλιάδες Ἐκ φυλῆς
Ἀσὴρ, δώδεκα χιλιάδες Ἐκ φυλῆς Νεφθαλείμ δώδεκα χι-
7 λιάδες Ἐκ φυλῆς Μανασσῆ, δώδεκα χιλιάδες Ἐκ φυλῆς
Συμεών, δώδεκα χιλιάδες Ἐκ φυλῆς Λευεὶ δώδεκα χιλιά-
8 δες, Ἐκ φυλῆς Ἰσσαχάρ, δώδεκα χιλιάδες Ἐκ φυλῆς Ζα-
βουλών, δώδεκα χιλιάδες Ἐκ φυλῆς Ἰωσήφ, δώδεκα χιλιά-
δες Ἐκ φυλῆς Βενιαμεὶν δώδεκα χιλιάδες εσφραγισμένοι,
9 Μετὰ ταῦτα ἴδον καὶ ἰδοὺ, ὄχλος πολύς, ὃν ἀριθμῆσαι αὐ-
τὸν οὐδεὶς ἐδύνατο ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ φυλῶν καὶ λαῶν
καὶ γλωσσῶν, ἑστῶτες ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ
ἀρνίου, περιβεβλημένους στολὰς λευκάς, καὶ φοίνικας ἐν
10 ταῖς χερσὶν αὐτῶν, καὶ κράζουσιν φωνῇ μεγάλῃ, λέγον-
τες, Ἡ σωτηρία τῷ Θεῷ ἡμῶν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ
11 καὶ τῷ ἀρνίῳ. καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι εἱστήκεισαν κύκλῳ
τοῦ θρόνου καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσάρων ζώων,
καὶ ἔπεσαν ἐνώπιον τοῦ θρόνου ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν,
12 καὶ προσεκύνησαν τῷ Θεῷ, λέγοντες, Ἀμήν. ἡ εὐλογία

καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ σοφία καὶ ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ
ἡ δύναμις καὶ ἡ ἰσχὺς τῷ Θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων. ἀμήν. καὶ ἀπεκρίθη εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων, λέ- 13
γων μοι, Οὗτοι οἱ περιβεβλημένοι τὰς στολὰς τὰς λευκάς,
τίνες εἰσὶν καὶ πόθεν ἦλθον· καὶ εἴρηκα αὐτῷ, Κύριέ, μου 14
σὺ οἶδας. καὶ εἶπέν μοι, Οὗτοί εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς
θλίψεως τῆς μεγάλης, καὶ ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν καὶ
ἐλεύκαναν αὐτάς, ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἀρνίου. διὰ τοῦτό εἰ- 15
σιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ, καὶ λατρεύουσιν αὐτῷ
ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ, καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ
τῷ θρόνῳ σκηνώσει ἐπ' αὐτούς. οὐ πεινάσουσιν ἔτι, οὐδὲ 16
διψήσουσιν ἔτι, οὐδὲ μὴ πέσῃ ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἥλιος, οὐδὲ πᾶν
καῦμα, ὅτι τὸ ἀρνίον τὸ ἀνὰ μέσον τοῦ θρόνου ποιμανεῖ 17
αὐτούς, καὶ ὁδηγήσει αὐτοὺς ἐπὶ ζωῆς πηγὰς ὑδάτων, καὶ
ἐξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

Καὶ ὅταν ἤνοιξεν τὴν σφραγῖδα τὴν ἑβδόμην, ἐγένετο σι- **8**
γὴ ἐν τῷ οὐρανῷ ὡς ἡμιώριον. καὶ ἴδον τοὺς ἑπτὰ ἀγγέ- 2
λους, οἳ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἑστήκασιν καὶ ἐδόθησαν αὐτοῖς
ἑπτὰ σάλπιγγες. Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἦλθεν καὶ ἐστάθη ἐ- 3
πὶ τοῦ θυσιαστηρίου ἔχων λιβανωτὸν χρυσοῦν, καὶ ἐδόθη
αὐτῷ θυμιάματα πολλά, ἵνα δώσει ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁ-
γίων πάντων ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, τὸ χρυσοῦν τὸ ἐνώπιον
τοῦ θρόνου. καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς τῶν θυμιαμάτων ταῖς 4
προσευχαῖς τῶν ἁγίων, ἐκ χειρὸς τοῦ ἀγγέλου ἐνώπιον τοῦ
Θεοῦ. καὶ εἴληφεν ὁ ἄγγελος τὸν λιβανωτόν, καὶ ἐγέμισεν 5
αὐτὸν ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν
γῆν, καὶ ἐγένοντο βρονταὶ καὶ φωναὶ καὶ ἀστραπαὶ καὶ σει-
σμός. Καὶ οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας 6
ἡτοίμασαν αὐτοὺς ἵνα σαλπίσωσιν Καὶ ὁ πρῶτος ἐσάλπι- 7
σεν, καὶ ἐγένετο χάλαζα καὶ πῦρ μεμιγμένον ἐν αἵματι, καὶ
ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, καὶ τὸ τρίτον τῆς γῆς κατεκάη, καὶ
τὸ τρίτον τῶν δένδρων κατεκάη. Καὶ πᾶς χόρτος χλωρὸς
κατεκάη Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἐσάλπισεν, καὶ ὡς ὄρος 8
μέγα πυρὶ καιόμενον ἐβλήθη εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐγέ-
νετο τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης, αἷμα, καὶ ἀπέθανεν τὸ τρίτον 9

τῶν κτισμάτων τῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ, τὰ ἔχοντα ψυχάς, καὶ
10 τὸ τρίτον τῶν πλοίων διεφθάρησαν Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος
ἐσάλπισεν, καὶ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀστὴρ μέγας καιό-
μενος ὡς λαμπάς, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν,
11 καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων. καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέ-
ρος λέγεται ὁ Ἄψινθος, καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῶν ὑδάτων
εἰς ἄψινθον, καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀπέθανον ἐκ τῶν
12 ὑδάτων, ὅτι ἐπικράνθησαν. Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐσ-
άλπισεν, καὶ ἐπλήγη τὸ τρίτον τοῦ ἡλίου καὶ τὸ τρίτον τῆς
σελήνης καὶ τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων, ἵνα σκοτισθῇ τὸ τρίτον
αὐτῶν, καὶ ἡ ἡμέρα μὴ φάνῃ τὸ τρίτον αὐτῆς, καὶ ἡ νὺξ
13 ὁμοίως. Καὶ ἴδον καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἀετοῦ πετομένου ἐν
μεσουρανήματι, λέγοντος φωνῇ μεγάλῃ, Οὐαὶ, οὐαὶ, οὐαὶ
τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκ τῶν λοιπῶν φωνῶν τῆς
σάλπιγγος τῶν τριῶν ἀγγέλων τῶν μελλόντων σαλπίζειν.
9 Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισεν, καὶ ἴδον ἀστέρα ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ πεπτωκότα εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ
2 κλεὶς τοῦ φρέατος τῆς ἀβύσσου. καὶ ἤνοιξεν τὸ φρέαρ τῆς
ἀβύσσου, καὶ ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος ὡς καπνὸς κα-
μίνου μεγάλης, καὶ ἐσκοτώθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀὴρ ἐκ τοῦ κα-
3 πνοῦ τοῦ φρέατος. καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐξῆλθον ἀκρίδες εἰς
τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐξουσία, ὡς ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ
4 σκορπίοι τῆς γῆς. καὶ ἐρρέθη αὐτοῖς ἵνα μὴ ἀδικήσουσιν
τὸν χόρτον τῆς γῆς, οὐδὲ πᾶν χλωρὸν, οὐδὲ πᾶν δένδρον, εἰ
μὴ τοὺς ἀνθρώπους οἵτινες οὐκ ἔχουσιν τὴν σφραγῖδα τοῦ
5 θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἵνα μὴ ἀποκτεί-
νωσιν αὐτούς, ἀλλ' ἵνα βασανισθήσονται μῆνας πέντε, καὶ
ὁ βασανισμὸς αὐτῶν ὡς βασανισμὸς σκορπίου, ὅταν παί-
6 σῃ ἄνθρωπον. καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ζητήσουσιν
οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον, καὶ οὐ μὴ εὑρήσουσιν αὐτόν,
καὶ ἐπιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν, καὶ φεύγει ὁ θάνατος ἀπ'
7 αὐτῶν. καὶ τὰ ὁμοιώματα τῶν ἀκρίδων ὅμοιοι ἵπποις ἡ-
τοιμασμένοις εἰς πόλεμον, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς
στέφανοι ὅμοιοι χρυσῷ, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρό-
8 σωπα ἀνθρώπων. καὶ εἶχαν τρίχας ὡς τρίχας γυναικῶν,

καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὡς λεόντων ἦσαν. καὶ εἶχον θώρακας 9
ὡς θώρακας σιδηροῦς, καὶ ἡ φωνὴ τῶν πτερύγων αὐτῶν ὡς
φωνὴ ἁρμάτων ἵππων πολλῶν τρεχόντων εἰς πόλεμον. καὶ 10
ἔχουσιν οὐρὰς ὁμοίας σκορπίοις, καὶ κέντρα καὶ ἐν ταῖς
οὐραῖς αὐτῶν, ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἀδικῆσαι τοὺς ἀνθρώπους
μῆνας πέντε, ἔχουσιν ἐπ᾽ αὐτῶν βασιλέα τὸν ἄγγελον τῆς 11
ἀβύσσου, ᾧ ὄνομα αὐτῷ Ἑβραϊστὶ Ἀβαδδών, καὶ ἐν τῇ Ἑλ-
ληνικῇ ὄνομα ἔχει Ἀπολλύων. Ἡ οὐαὶ ἡ μία ἀπῆλθεν, 12
ἰδοὺ ἔρχεται ἔτι δύο οὐαὶ μετὰ ταῦτα. Καὶ ὁ ἕκτος ἄγ- 13
γελος ἐσάλπισεν, καὶ ἤκουσα φωνὴν μίαν ἐκ τῶν τεσσάρων
κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ Θε-
οῦ, λέγοντα τῷ ἕκτῳ ἀγγέλῳ ὁ ἔχων τὴν σάλπιγγα, Λῦσον 14
τοὺς τέσσαρας ἀγγέλους τοὺς δεδεμένους ἐπὶ τῷ ποταμῷ
τῷ μεγάλῳ Εὐφράτῃ. καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσσαρες ἄγγελοι 15
οἱ ἡτοιμασμένοι εἰς τὴν ὥραν καὶ ἡμέραν καὶ μῆνα καὶ ἐ-
νιαυτόν, ἵνα ἀποκτείνωσιν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων. καὶ ὁ 16
ἀριθμὸς τῶν στρατευμάτων τοῦ ἱππικοῦ, δισμυριάδες μυ-
ριάδων, ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. καὶ οὕτως ἴδον τοὺς 17
ἵππους ἐν τῇ ὁράσει, καὶ τοὺς καθημένους ἐπ᾽ αὐτῶν, ἔ-
χοντας θώρακας πυρίνους καὶ ὑακινθίνους καὶ θειώδεις,
καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἵππων ὡς κεφαλαὶ λεόντων, καὶ ἐκ τῶν
στομάτων αὐτῶν ἐκπορεύεται πῦρ καὶ καπνὸς καὶ θεῖον.
ἀπὸ τῶν τριῶν πληγῶν τούτων ἀπεκτάνθησαν τὸ τρίτον τῶν 18
ἀνθρώπων, ἐκ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ καπνοῦ καὶ τοῦ θείου τοῦ
ἐκπορευομένου ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν. ἡ γὰρ ἐξουσία 19
τῶν ἵππων ἐν τῷ στόματι αὐτῶν ἐστιν καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐ-
τῶν αἱ γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὅμοιαι ὄφεσιν, ἔχουσαι κεφαλάς,
καὶ ἐν αὐταῖς ἀδικοῦσιν καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, οἳ 20
οὐκ ἀπεκτάνθησαν ἐν ταῖς πληγαῖς ταύταις, οὐδὲ μετενόη-
σαν ἐκ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν, ἵνα μὴ προσκυνήσου-
σιν τὰ δαιμόνια, καὶ τὰ εἴδωλα τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ καὶ
τὰ χαλκᾶ καὶ τὰ λίθινα καὶ τὰ ξύλινα, ἃ οὔτε βλέπειν δύ-
νανται, οὔτε ἀκούειν, οὔτε περιπατεῖν, καὶ οὐ μετενόησαν 21
ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν, οὔτε ἐκ τῶν φαρμάκων αὐτῶν, οὔτε
ἐκ τῆς πορνείας αὐτῶν, οὔτε ἐκ τῶν κλεμμάτων αὐτῶν.

10 Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ, περιβεβλημένον νεφέλην, καὶ ἡ ἶρις ἐπὶ τήν κε-
φαλήν αὐτοῦ καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, καὶ οἱ
2 πόδες αὐτοῦ ὡς στῦλοι πυρός, καὶ ἔχων ἐν τῇ χειρὶ αὐ-
τοῦ βιβλαρίδιον ἠνεῳγμένον καὶ ἔθηκεν τὸν πόδα αὐτοῦ
τὸν δεξιὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης τὸν δὲ εὐώνυμον ἐπὶ τῆς γῆς
3 καὶ ἔκραξεν, φωνῇ μεγάλῃ ὥσπερ λέων μυκᾶται, καὶ ὅτε
4 ἔκραξεν ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ τὰς ἑαυτῶν φωνάς, καὶ
ὅτε ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταί ἔμελλον γράφειν, καὶ ἤκουσα
φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσαν Σφράγισον ἃ ἐλάλησαν
5 αἱ ἑπτὰ βρονταί, καὶ μὴ αὐτὰ γράψῃς. καὶ ὁ ἄγγελος ὃν
εἶδον ἑστῶτα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ἦρεν τὴν
6 χεῖρα αὐτοῦ τὴν δεξιὰν είς τὸν οὐρανὸν, καὶ ὤμοσεν ἐν
τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ὃς ἔκτισεν τὸν οὐρα-
νὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ, καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ τὴν
7 θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, ὅτι χρόνος οὐκέτι ἔσται ἀλλ ἐν
ταῖς ἡμέραις τῆς φωνῆς τοῦ ἑβδόμου ἀγγέλου, ὅταν μέλλῃ
σαλπίζειν, καὶ ἐτελέσθη τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ, ὡς εὐηγ-
8 γέλισεν τοὺς ἑαυτοῦ δούλους τοὺς προφήτας καὶ ἡ φωνὴ
ἣν ἤκουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, πάλιν λαλοῦσαν μετ᾽ ἐμοῦ, καὶ
λέγουσαν Ὕπαγε λάβε τὸ βιβλαρίδιον τὸ ἠνεῳγμένον ἐν τῇ
χειρὶ τοῦ ἀγγέλου τοῦ ἑστῶτος ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς
9 γῆς. καὶ ἀπῆλθα πρὸς τὸν ἄγγελον, λέγων αὐτῷ, δοῦναί
μοι τὸ βιβλαρίδιον. καὶ λέγει μοι, Λάβε καὶ κατάφαγε αὐτό,
καὶ πικρανεῖ σου τὴν κοιλίαν, ἀλλ᾽ ἐν τῷ στόματί σου ἔσται
10 γλυκὺ ὡς μέλι. καὶ ἔλαβον τὸ βιβλαρίδιον ἐκ τῆς χειρὸς
τοῦ ἀγγέλου, καὶ κατέφαγον αὐτό, καὶ ἦν ἐν τῷ στόματί
μου ὡς μέλι, γλυκύ, καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτό, ἐπικράνθη ἡ
11 κοιλία μου. καὶ λέγουσίν μοι, Δεῖ σε πάλιν προφητεῦσαι
ἐπὶ λαοῖς καὶ ἔθνεσιν καὶ γλώσσαις καὶ βασιλεῦσιν πολλοῖς.
11 Καὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ λέγων, Ἔγειρε
καὶ μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ
2 τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ. καὶ τὴν αὐλὴν τὴν ἔξωθεν
τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ἔξωθεν καὶ μὴ αὐτὴν μετρήσῃς, ὅτι ἐδόθη
τοῖς ἔθνεσιν καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν πατήσουσιν μῆνας τεσ-

σεράκοντα δύο. καὶ δώσω τοῖς δυσὶν μάρτυσίν μου, καὶ 3
προφητεύσουσιν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα, περι-
βεβλημένοι σάκκους. οὗτοί εἰσιν αἱ δύο ἐλαῖαι, καὶ αἱ δύο 4
λυχνίαι αἱ ἐνώπιον τοῦ κυρίου τῆς γῆς ἑστῶτες καὶ εἴ τις 5
αὐτοὺς θέλει ἀδικῆσαι, πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος
αὐτῶν, καὶ κατεσθίει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν, καὶ εἴ τις θελήσῃ
αὐτοὺς ἀδικῆσαι, οὕτως δεῖ αὐτὸν ἀποκτανθῆναι. οὗτοι 6
ἔχουσιν ἐξουσίαν κλεῖσαι τὸν οὐρανόν, ἵνα μὴ ὑετὸς βρέχῃ
τὰς ἡμέρας τῆς προφητείας, αὐτῶν καὶ ἐξουσίαν ἔχουσιν
ἐπὶ τῶν ὑδάτων, στρέφειν αὐτὰ εἰς αἷμα, καὶ πατάξαι τὴν
γῆν ἐν πάσῃ πληγῇ, ὁσάκις ἐὰν θελήσωσιν καὶ ὅταν τελέ- 7
σωσιν τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, τὸ θηρίον τὸ ἀναβαῖνον ἐκ τῆς
ἀβύσσου ποιήσει μετ' αὐτῶν, πόλεμον καὶ νικήσει αὐτοὺς,
καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς. καὶ τὸ πτῶμα αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλα- 8
τείας τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, ἥτις καλεῖται πνευματικῶς
Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου καὶ ὁ Κύριος αὐτῶν ἐσταυ-
ρώθη. καὶ βλέπουσιν ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυλῶν καὶ γλωσσῶν 9
καὶ ἐθνῶν τὸ πτῶμα αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἥμισυ, καὶ
τὰ πτώματα αὐτῶν οὐκ ἀφίουσιν τεθῆναι εἰς μνῆμα καὶ 10
οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς χαίρουσιν ἐπ' αὐτοῖς καὶ εὐ-
φραίνονται καὶ δῶρα πέμπουσιν ἀλλήλοις, ὅτι οὗτοι οἱ δύο
προφῆται ἐβασάνισαν τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ 11
μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας καὶ ἥμισυ, πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ Θεοῦ
εἰσῆλθεν ἐν αὐτοῖς καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ
φόβος μέγας ἐπέπεσεν ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας αὐτούς, καὶ ἤ- 12
κουσαν φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσαν αὐτοῖς,
Ἀνάβατε ὧδε. καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ.
καὶ ἐθεώρησαν αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν. καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ 13
ὥρᾳ ἐγένετο σεισμὸς μέγας, καὶ τὸ δέκατον τῆς πόλεως ἔ-
πεσεν καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώπων,
χιλιάδες ἑπτά, καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο, καὶ ἔδωκαν
δόξαν τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ. Ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν, 14
ἰδοὺ, ἡ οὐαὶ ἡ τρίτη ἔρχεται ταχύ. Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος 15
ἐσάλπισεν, καὶ ἐγένοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ, λέ-
γοντες Ἐγένετο ἡ βασιλεία τοῦ κόσμου, τοῦ Κυρίου ἡμῶν,

καὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
16 αἰώνων. καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι οἱ ἐνώπιον
τοῦ Θεοῦ οἱ κάθηνται ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν, ἔπεσαν ἐπὶ
17 τὰ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν τῷ Θεῷ, λέγοντες,
Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ὢν καὶ
ὁ ἦν ὅτι εἴληφας τὴν δύναμίν σου τὴν μεγάλην, καὶ ἐβασί-
18 λευσας. καὶ τὰ ἔθνη ὠργίσθησαν, καὶ ἦλθεν ἡ ὀργή σου,
καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν κριθῆναι, καὶ δοῦναι τὸν μισθὸν
τοῖς δούλοις σου τοῖς προφήταις καὶ τοῖς ἁγίοις καὶ τοῖς
φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου, τοῖς μικροῖς καὶ τοῖς μεγάλοις,
19 καὶ διαφθεῖραι τοὺς διαφθείροντας τὴν γῆν. Καὶ ἠνοίγη
ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ὤφθη ἡ κιβωτὸς τῆς
διαθήκης αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ, καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ
καὶ φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ σεισμὸς καὶ χάλαζα μεγάλη.
12 Καὶ σημεῖον μέγα ὤφθη ἐν τῷ οὐρανῷ, γυνὴ περιβε-
βλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐ-
τῆς, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων δώδεκα,
2 καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα, καὶ κράζει ὠδίνουσα, καὶ βασανιζο-
3 μένη τεκεῖν. καὶ ὤφθη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ
ἰδοὺ δράκων πυρρός, μέγας ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα
4 δέκα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ἑπτά. διαδήματα καὶ ἡ
οὐρὰ αὐτοῦ σύρει τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ, καὶ
ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, καὶ ὁ δράκων ἕστηκεν ἐνώπιον
τῆς γυναικὸς τῆς μελλούσης τεκεῖν, ἵνα, ὅταν τέκῃ τὸ τέ-
5 κνον αὐτῆς. καταφάγῃ. καὶ ἔτεκεν υἱόν, ἄρσεν ὃς μέλλει
ποιμαίνειν πάντα τὰ ἔθνη ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ, καὶ ἡρπάσθη
τὸ τέκνον αὐτῆς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τὸν θρόνον αὐτοῦ.
6 καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει ἐκεῖ τόπον
ἡτοιμασμένον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἵνα ἐκεῖ τρέφουσιν αὐτὴν ἡ-
7 μέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα. Καὶ ἐγένετο πόλεμος
ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ πολεμῆσαι
μετὰ τοῦ δράκοντος, καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησεν καὶ οἱ ἄγ-
8 γελοι αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἴσχυσαν, οὐδὲ τόπος εὑρέθη αὐτῶν
9 ἔτι ἐν τῷ οὐρανῷ. καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέγας, ὁ ὄφις ὁ
ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος διάβολος καὶ ὁ Σατανᾶς, ὁ πλανῶν

τὴν οἰκουμένην ὅλην, ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, καὶ οἱ ἄγγελοι
αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐβλήθησαν. καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγά- 10
λην ἐν τῷ οὐρανῷ, λέγουσαν, Ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτηρία καὶ ἡ
δύναμις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ
Χριστοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐβλήθη ὁ κατήγωρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν,
ὁ κατηγορῶν αὐτοὺς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ
νυκτός. καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ ἀρνίου 11
καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν, καὶ οὐκ ἠγάπησαν
τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου. διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε, 12
οὐρανοὶ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες. οὐαὶ τὴν γῆν καὶ
τὴν θάλασσαν, ὅτι κατέβη ὁ διάβολος πρὸς ὑμᾶς ἔχων θυ-
μὸν μέγαν, εἰδὼς ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει. Καὶ ὅτε εἶδεν ὁ 13
δράκων ὅτι ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, ἐδίωξεν τὴν γυναῖκα ἥτις
ἔτεκεν τὸν ἄρσενα καὶ ἐδόθησαν τῇ γυναικὶ αἱ δύο πτέρυ- 14
γες τοῦ ἀετοῦ τοῦ μεγάλου, ἵνα πέτηται εἰς τὴν ἔρημον εἰς
τὸν τόπον αὐτῆς, ὅπου τρέφεται ἐκεῖ καιρὸν, καὶ καιροὺς
καὶ ἥμισυ καιροῦ, ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄφεως. καὶ ἔβαλεν 15
ὁ ὄφις ἐ̓κ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὀπίσω τῆς γυναικὸς ὕδωρ
ὡς ποταμόν, ἵνα αὐτὴν ποταμοφόρητον ποιήσῃ. καὶ ἐβο- 16
ήθησεν ἡ γῆ τῇ γυναικί, καὶ ἤνοιξεν ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς,
καὶ κατέπιεν τὸν ποταμὸν ὃν ἔβαλεν ὁ δράκων ἐκ τοῦ στό-
ματος αὐτοῦ. καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων ἐπὶ τῇ γυναικί, καὶ 17
ἀπῆλθεν ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρματος
αὐτῆς, τῶν τηρούντων τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ ἐχόντων
τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ καὶ ἐστάθην ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς θα- 18
λάσσης

καὶ εἶδον ἐκ τῆς θαλάσσης. θηρίον ἀναβαῖνον, ἔχον κέ- **13**
ρατα δέκα, Καὶ κεφαλὰς ἑπτά καὶ ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ
δέκα διαδήματα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ὀνόματα βλα-
σφημίας. καὶ τὸ θηρίον ὃ εἶδον ἦν ὅμοιον παρδάλει, καὶ 2
οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς ἄρκου καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς στόμα λε-
όντων Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ δράκων τὴν δύναμιν αὐτοῦ, καὶ
τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ ἐξουσίαν μεγάλην. καὶ μίαν ἐκ τῶν 3
κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς ἐσφαγμένην εἰς θάνατον, καὶ ἡ πλη-
γὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐθεραπεύθη, καὶ ἐθαύμασεν ὅλη

4 ἡ γῆ ὀπίσω τοῦ θηρίου, καὶ προσεκύνησαν τῷ δράκοντι
ὅτι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν τῷ θηρίῳ, καὶ προσεκύνησαν τῷ
θηρίῳ· λέγοντες, τίς ὅμοιος τῷ θηρίῳ καὶ Τίς δύναται πολε-
5 μῆσαι μετ᾽ αὐτοῦ· καὶ ἐδόθη αὐτῷ στόμα λαλοῦν μεγάλα
καὶ βλασφημίας, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ποιῆσαι μῆνας
6 τεσσεράκοντα δύο. καὶ ἤνοιξεν τὸ στόμα αὐτοῦ εἰς βλα-
σφημίας πρὸς τὸν Θεόν, βλασφημῆσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ
7 τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, τοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ σκηνοῦντας. καὶ ἐ-
δόθη αὐτῷ ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν ἁγίων, καὶ νικῆσαι
αὐτούς, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ἐπὶ πᾶσαν φυλὴν καὶ λαὸν
8 καὶ γλῶσσαν καὶ ἔθνος. καὶ προσκυνήσουσιν αὐτὸν πάν-
τες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, οὐ οὗ γέγραπται τὸ ὄνομα
αὐτοῦ ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου τοῦ ἐσφαγμένου
9, 10 ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. εἴ τις ἔχει οὖς, ἀκουσάτω. εἴ τις
εἰς αἰχμαλωσίαν εἰς αἰχμαλωσίαν ὑπάγει, εἴ τις ἐν μαχαίρῃ
ἀποκτενει, δεῖ αὐτον ἐν μαχαίρῃ ἀποκτανθῆναι. ὧδέ ἐστιν
11 ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἁγίων. Καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον
ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς, καὶ εἶχεν κέρατα δύο ὅμοια ἀρνίῳ,
12 καὶ ἐλάλει ὡς δράκων. καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ πρώτου θη-
ρίου πᾶσαν ποιεῖ ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ ποιεῖ τὴν γῆν καὶ
τοὺς ἐν αὐτῇ κατοικοῦντας ἵνα προσκυνήσουσιν τὸ θηρίον
τὸ πρῶτον, οὗ ἐθεραπεύθη ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ.
13 καὶ ποιεῖ σημεῖα μεγάλα, ἵνα καὶ πῦρ ποιῇ καταβαίνειν
14 ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν γην. ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. καὶ
πλανᾷ τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὰ σημεῖα ἃ ἐδόθη
αὐτῷ ποιῆσαι ἐνώπιον τοῦ θηρίου, λέγων τοῖς κατοικοῦσιν
ἐπὶ τῆς γῆς, ποιῆσαι εἰκόνα τῷ θηρίῳ ὃς ἔχει τὴν πληγὴν
15 τῆς μαχαίρης καὶ ἔζησεν καὶ ἐδόθη αὐτῷ δοῦναι πνεῦμα
τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου, ἵνα καὶ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου,
καὶ ποιήσῃ, ὅσοι ἐὰν μὴ προσκυνήσουσιν τῇ εἰκόνι τοῦ θη-
16 ρίου, ἀποκτανθῶσιν καὶ ποιεῖ πάντας, τοὺς μικροὺς καὶ
τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς πτωχούς, καὶ
τοὺς ἐλευθέρους καὶ τοὺς δούλους, ἵνα δῶσιν αὐτοῖς χά-
ραγμα ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς, ἢ ἐπὶ τὸ μέτωπον
17 αὐτῶν, ἵνα μή τις δύνηται ἀγοράσαι ἢ πωλῆσαι, εἰ μὴ ὁ

ἔχων τὸ χάραγμα, τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου ἤ τὸν ἀριθμὸν τοῦ
ὀνόματος αὐτοῦ. ὧδε ἡ σοφία ἐστίν. ὁ ἔχων νοῦν ψηφι- 18
σάτω τὸν ἀριθμὸν τοῦ θηρίου, ἀριθμὸς γὰρ ἀνθρώπου ἐστίν
καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ χξς.

Καὶ ἴδον καὶ ἰδοὺ, τὸ ἀρνίον ἑστὸς ἐπὶ τὸ ὄρος Σιών, **14**
καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν τεσσεράκοντα τέσσαρες χιλιάδες, ἔ-
χουσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Καὶ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ
γεγραμμένον ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. καὶ ἤκουσα φω- 2
νὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, καὶ ὡς
φωνὴν βροντῆς μεγάλης, καὶ ἡ φωνὴ ἣν ἤκουσα ὡς κιθα-
ρῳδῶν κιθαριζόντων ἐν ταῖς κιθάραις αὐτῶν, καὶ ᾄδουσιν 3
ᾠδὴν καινὴν ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ ἐνώπιον τῶν τεσσά-
ρων ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο μαθεῖν
τὴν ᾠδὴν, εἰ μὴ αἱ ἑκατὸν τεσσεράκοντα τέσσαρες χιλιάδες,
οἱ ἠγορασμένοι ἀπὸ τῆς γῆς. οὗτοί εἰσιν οἳ μετὰ γυναικῶν 4
οὐκ ἐμολύνθησαν, παρθένοι γάρ εἰσιν. οὗτοι οἱ ἀκολου-
θοῦντες τῷ ἀρνίῳ ὅπου ἂν ὑπάγῃ. οὗτοι ἠγοράσθησαν ἀπὸ
τῶν ἀνθρώπων, ἀπαρχὴ τῷ Θεῷ καὶ τῷ ἀρνίῳ. καὶ ἐν τῷ 5
στόματι αὐτῶν οὐχ εὑρέθη ψεῦδος ἄμωμοί γάρ εἰσιν Καὶ 6
εἶδον ἄλλον ἄγγελον πετόμενον ἐν μεσουρανήματι, ἔχοντα
εὐαγγέλιον αἰώνιον, εὐαγγελίσαι ἐπὶ τοὺς καθημένους ἐ-
πὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ πᾶν ἔθνος καὶ φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ
λαόν, λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ, Φοβήθητε τὸν Θεὸν, καὶ 7
δότε αὐτῷ δόξαν, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως αὐτοῦ, καὶ
προσκυνήσατε τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ
τὴν θάλασσαν καὶ πηγὰς ὑδάτων. Καὶ ἄλλος ἄγγελος δεύ- 8
τερος ἠκολούθησεν λέγων, Ἔπεσεν Ἔπεσεν, Βαβυλὼν ἡ
μεγάλη, ἡ ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς
πεπότικεν πάντα τὰ ἔθνη. Καὶ ἄλλος ἄγγελος τρίτος ἠκο- 9
λούθησεν αὐτοῖς, λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ, Εἴ τις προσκυνεῖ
τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ λαμβάνει χάραγμα ἐπὶ
τοῦ μετώπου αὐτοῦ, ἢ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς πί- 10
εται ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ κεκερασμένου
ἀκράτου ἐν τῷ ποτηρίῳ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ βασανισθήσε-
ται ἐν πυρὶ καὶ θείῳ ἐνώπιον ἀγγέλων, ἁγίων καὶ ἐνώπιον

11 τοῦ ἀρνίου, καὶ ὁ καπνὸς τοῦ βασανισμοῦ αὐτῶν εἰς αἰῶ-
νας αἰώνων, ἀναβαίνει καὶ οὐκ ἔχουσιν ἀνάπαυσιν ἡμέρας
καὶ νυκτός οἱ προσκυνοῦντες τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐ-
τοῦ, καὶ εἴ τις λαμβάνει τὸ χάραγμα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.
12 ὧδε ἡ ὑπομονὴ τῶν ἁγίων ἐστίν, οἱ τηροῦντες τὰς ἐντολὰς
13 τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν πίστιν Ἰησοῦ. Καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης Γράψον, Μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν
Κυρίῳ ἀποθνῄσκοντες ἀπαρτί ναί, λέγει τὸ Πνεῦμα, ἵνα
ἀναπαήσονται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν, τὰ γὰρ ἔργα αὐτῶν ἀ-
14 κολουθεῖ μετ' αὐτῶν. Καὶ ἴδον καὶ ἰδού, νεφέλη λευκή,
καὶ ἐπὶ τὴν νεφέλην καθήμενον ὅμοιον υἱὸν ἀνθρώπου, ἔ-
χων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν, καὶ ἐν τῇ
15 χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον ὀξύ. καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ
τοῦ ναοῦ, κράζων ἐν φωνῇ μεγάλῃ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῆς
νεφέλης, Πέμψον τὸ δρέπανόν σου καὶ θέρισον, ὅτι ἦλθεν
16 ἡ ὥρα θερίσαι, ὅτι ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς γῆς. καὶ ἔ-
βαλεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τῆς νεφέλης τὸ δρέπανον αὐτοῦ ἐπὶ
17 τὴν γῆν, καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ. Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν
ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ, ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον
18 ὀξύ. καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου, ἔ-
χων ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ πυρός, καὶ ἐφώνησεν φωνῇ μεγάλῃ
τῷ ἔχοντι τὸ δρέπανον τὸ ὀξὺ, λέγων, Πέμψον σου τὸ δρέ-
πανον τὸ ὀξὺ, καὶ τρύγησον τοῖς βότρυας τῆς ἀμπέλου τῆς
19 γῆς, ὅτι ἤκμασαν αἱ σταφυλαὶ αὐτῆς. καὶ ἔβαλεν ὁ ἄγ-
γελος τὸ δρέπανον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐτρύγησεν τὴν
ἄμπελον τῆς γῆς, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν ληνὸν τοῦ θυμοῦ τοῦ
20 Θεοῦ τὸν μέγαν καὶ ἐπατήθη ἡ ληνὸς ἔξωθεν τῆς πόλεως,
καὶ ἐξῆλθεν αἶμα ἐκ τῆς ληνοῦ ἄχρι τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων
ἀπὸ σταδίων χιλίων ἑξακοσίων.

15 Καὶ ἴδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ μέγα καὶ θαυμα-
στόν, ἀγγέλους ἑπτὰ ἔχοντας πληγὰς ἑπτὰ τὰς ἐσχάτας, ὅτι
2 ἐν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυμὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἴδον ὡς θάλασ-
σαν ὑαλίνην μεμιγμένην πυρί, καὶ τοὺς νικῶντας ἐκ τοῦ
θηρίου καὶ ἐκ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ
ὀνόματος ἀυτοῦ, ἑστῶτας ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλίνην, ἔ-

χοντας κιθάρας τοῦ Θεοῦ, καὶ ᾄδουσιν τὴν ᾠδὴν Μωυσέως 3
τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ ἀρνίου, λέγοντες,
Μεγάλα καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παν-
τοκράτωρ, δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ ὁδοί σου, ὁ βασιλεὺς
τῶν ἐθνῶν, τίς οὐ μὴ φοβηθῇ Κύριε, καὶ δοξάσει τὸ ὄνο- 4
μά σου· ὅτι μόνος ὅσιος, ὅτι πάντα τὰ ἔθνη ἥξουσιν καὶ
προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου, ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐφα-
νερώθησαν. Καὶ μετὰ ταῦτα ἴδον καὶ ἠνοίγη ὁ ναὸς τῆς 5
σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐξῆλθον οἱ ἑπτὰ 6
ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ πληγὰς ἐκ τοῦ ναοῦ, ἐνδεδυ-
μένοι λίνον καθαρὸν λαμπρὸν, καὶ περιεζωσμένοι περὶ τὰ
στήθη ζώνας χρυσᾶς, καὶ ἓν ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων ἔδωκεν 7
τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις ἑπτὰ φιάλας χρυσᾶς, γεμούσας τοῦ θυ-
μοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ 8
ἐγεμίσθη ὁ ναὸς καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐκ
τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο εἰσελθεῖν εἰς τὸν
ναὸν, ἄχρι τελεσθῶσιν αἱ ἑπτὰ πληγαὶ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων.

Καὶ ἤκουσα μεγάλης φωνῆς ἐκ τοῦ ναοῦ, λεγούσης τοῖς **16**
ἑπτὰ ἀγγέλοις, Ὑπάγετε, καὶ ἐκχέετε τὰς ἑπτὰ φιάλας τοῦ
θυμοῦ τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν γῆν. Καὶ ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος, καὶ 2
ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐγένετο ἕλκος
κακὸν καὶ πονηρὸν ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔχοντας τὸ
χάραγμα τοῦ θηρίου, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας. τῇ εἰκόνι
αὐτοῦ Καὶ ὁ δεύτερος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν 3
θάλασσαν, καὶ ἐγένετο αἷμα ὡς νεκροῦ, καὶ πᾶσα ψυχὴ
ζωῆς ἀπέθανεν τὰ ἐν τῇ θαλάσσῃ. Καὶ ὁ τρίτος ἐξέχεεν 4
τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰς πηγὰς τῶν
ὑδάτων, καὶ ἐγένετο αἷμα. καὶ ἤκουσα τοῦ ἀγγέλου τῶν 5
ὑδάτων λέγοντος, Δίκαιος, εἶ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν, ὁ ὅσιος, ὅτι
ταῦτα ἔκρινας, ὅτι αἵματά ἁγίων καὶ προφητῶν ἐξέχεαν, 6
καὶ αἷμα αὐτοῖς έδωκας πεῖν ἄξιοί εἰσιν καὶ ἤκουσα τοῦ 7
θυσιαστηρίου λέγοντος, Ναί, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκρά-
τωρ, ἀληθιναὶ καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις σου. Καὶ ὁ τέταρτος 8
ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἥλιον, καὶ ἐδόθη αὐ-
τῷ καυματίσαι τοὺς ἀνθρώπους ἐν πυρί. καὶ ἐκαυματί- 9

σθησαν οἱ ἄνθρωποι καῦμα μέγα, καὶ ἐβλασφήμησαν τὸ
ὄνομα τοῦ Θεοῦ τοῦ ἔχοντος τὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς πληγὰς
10 ταύτας, καὶ οὐ μετενόησαν δοῦναι αὐτῷ δόξαν. Καὶ ὁ πέμ-
πτος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ θηρίου,
καὶ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἐσκοτωμένη, καὶ ἐμασῶντο
11 τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου, καὶ ἐβλασφήμησαν τὸν
Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν πόνων αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν ἑλκῶν
12 αὐτῶν, καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. Καὶ ὁ ἕ-
κτος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν μέγαν
Εὐφράτην, καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ αὐτοῦ, ἵνα ἑτοιμασθῇ ἡ
13 ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου. καὶ ἴδον ἐκ
τοῦ στόματος τοῦ δράκοντος καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θη-
ρίου καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου, πνεύματα
14 τρία ἀκάθαρτα ὡς βάτραχοι, εἰσὶν γὰρ πνεύματα δαιμο-
νίων ποιοῦντα σημεῖα, ἃ ἐκπορεύεται ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς
οἰκουμένης ὅλης, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον τῆς
15 ἡμέρας τῆς μεγάλης τοῦ Θεοῦ τοῦ παντοκράτορος. – Ἰ-
δοὺ, ἔρχομαι ὡς κλέπτης. μακάριος ὁ γρηγορῶν, καὶ τη-
ρῶν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἵνα μὴ γυμνὸς περιπατῇ, βλέπωσιν
16 βλέπωσι τὴν ἀσχημοσύνην καὶ συνήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸν
17 τόπον τὸν καλούμενον Ἑβραϊστὶ Ἁρμαγεδών Καὶ ὁ ἕβδο-
μος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἀέρα, καὶ ἐξῆλθεν
φωνὴ μεγάλη ἐκ τοῦ ναοῦ ἀπὸ τοῦ θρόνου λέγουσα, Γέ-
18 γονεν καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ, καὶ φωναὶ καὶ βρονταί καὶ
σεισμὸς ἐγένετο μέγας, οἷος οὐκ ἐγένετο ἀφ' οὗ ἄνθρωπος
19 ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς, τηλικοῦτος σεισμὸς οὕτω μέγας. καὶ
ἐγένετο ἡ πόλις ἡ μεγάλη εἰς τρία μέρη, καὶ αἱ πόλεις τῶν
ἐθνῶν ἔπεσαν καὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἐμνήσθη ἐνώπιον τοῦ
Θεοῦ, δοῦναι αὐτῇ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς
20 ὀργῆς αὐτοῦ. καὶ πᾶσα νῆσος ἔφυγεν καὶ ὄρη οὐχ εὑρέ-
21 θησαν. καὶ χάλαζα μεγάλη ὡς ταλαντιαία, καταβαίνει ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ
ἄνθρωποι τὸν Θεὸν ἐκ τῆς πληγῆς τῆς χαλάζης, ὅτι μεγάλη
ἐστὶν ἡ πληγὴ αὐτῆς σφόδρα.

17 Καὶ ἦλθεν εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἑ-

πτὰ φιάλας, καὶ ἐλάλησεν μετ᾽ ἐμοῦ, λέγων Δεῦρο, δείξω
σοι τὸ κρίμα τῆς πόρνης τῆς μεγάλης, τῆς καθημένης ἐπὶ
τῶν ὑδάτων τῶν πολλῶν, μεθ᾽ ἧς ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς 2
τῆς γῆς, καὶ ἐμεθύσθησαν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν. ἐκ τοῦ
οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς καὶ ἀπήνεγκέν με εἰς ἔρημον ἐν 3
Πνεύματι, καὶ εἶδον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ θηρίον κόκκι-
νον, γέμοντα ὀνόματα βλασφημίας, ἔχοντά κεφαλὰς ἑπτὰ
καὶ κέρατα δέκα. καὶ ἡ γυνὴ ἦν περιβεβλημένη πορφυ- 4
ροῦν καὶ κόκκινον καὶ κεχρυσωμένη χρυσῷ καὶ λίθῳ τι-
μίῳ καὶ μαργαρίταις, ἔχουσα ποτήριον χρυσοῦν ἐν τῇ χειρὶ
αὐτῆς, γέμων βδελυγμάτων καὶ τὰ ἀκάθαρτα τῆς πορνείας
αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς ὄνομα γεγραμμένον, Μυ- 5
στήριον, Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἡ μήτηρ τῶν πορνῶν καὶ τῶν
βδελυγμάτων τῆς γῆς. καὶ εἶδα τὴν γυναῖκα μεθύουσαν ἐκ 6
τοῦ αἵματος τῶν ἁγίων, καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων
Ἰησοῦ. καὶ ἐθαύμασα ἰδὼν αὐτὴν θαῦμα μέγα. καὶ εἶπέν 7
μοι ὁ ἄγγελος, Διατί ἐθαύμασας· ἐγὼ σοι ἐρῶ τὸ μυστήριον
τῆς γυναικὸς, καὶ τοῦ θηρίου τοῦ βαστάζοντος αὐτήν, τοῦ
ἔχοντος τὰς ἑπτὰ κεφαλὰς καὶ τὰ δέκα κέρατα. τὸ θη- 8
ρίον, ὃ εἶδες, ἦν, καὶ οὐκ ἔστιν. καὶ μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ
τῆς ἀβύσσου, καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει καὶ θαυμάσονται οἱ
κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν οὐ γέγραπται τὸ ὄνομα ἐπὶ
τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς, ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, βλεπόντων τὸ
θηρίον ὅτι ἦν, καὶ οὐκ ἔστιν καὶ παρέσται ὧδε ὁ νοῦς ὁ 9
ἔχων σοφίαν. αἱ ἑπτὰ κεφαλαὶ ἑπτὰ ὄρη εἰσίν ὅπου ἡ γυνὴ
κάθηται ἐπ᾽ αὐτῶν. καὶ βασιλεῖς ἑπτά εἰσιν οἱ πέντε ἔπε- 10
σαν, ὁ εἷς ἔστιν, ὁ ἄλλος οὔπω ἦλθεν καὶ, ὅταν ἔλθῃ, ὀλίγον
αὐτὸν δεῖ μεῖναι. καὶ τὸ θηρίον ὃ ἦν, καὶ οὐκ ἔστιν καὶ 11
αὐτὸς ὄγδοός ἐστιν καὶ ἐκ τῶν ἑπτά ἐστιν καὶ εἰς ἀπώλειαν
ὑπάγει. καὶ τὰ δέκα κέρατα, ἃ εἶδες, δέκα βασιλεῖς εἰσιν, 12
οἵτινες βασιλείαν οὔπω ἔλαβον, ἀλλὰ ἐξουσίαν ὡς βασιλεῖς
μίαν ὥραν λαμβάνουσιν μετὰ τοῦ θηρίου. οὗτοι μίαν γνώ- 13
μην ἔχουσιν καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν τῷ
θηρίῳ διδόασιν οὗτοι μετὰ τοῦ ἀρνίου πολεμήσουσιν καὶ 14
τὸ ἀρνίον νικήσει αὐτούς, ὅτι Κύριος κυρίων ἐστὶν καὶ βα-

σιλεὺς βασιλέων, καὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ
15 πιστοί. καὶ λέγει μοι, Τὰ ὕδατα ἃ εἶδες, οὗ ἡ πόρνη κά-
16 θηται, λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσὶν καὶ ἔθνη καὶ γλῶσσαι. καὶ τὰ
δέκα κέρατα, ἃ εἶδες καὶ τὸ θηρίον, οὗτοι μισήσουσιν τὴν
πόρνην, καὶ ἠρημωμένην ποιήσουσιν αὐτὴν καὶ γυμνήν,
καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς φάγονται, καὶ αὐτὴν κατακαύσουσιν
17 πυρί. ὁ γὰρ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν ποιῆσαι
τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ ποιῆσαι μίαν γνώμην, καὶ δοῦναι
τὴν βασιλείαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ, ἄχρι τελεσθήσονται οἱ λόγοι
18 τοῦ Θεοῦ. καὶ ἡ γυνὴ, ἣν εἶδες, ἔστιν ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἡ
ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ τῶν βασιλέων τῆς γῆς.
18 μετὰ ταῦτα εἶδον ἄλλον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐ-
ρανοῦ, ἔχοντα ἐξουσίαν μεγάλην, Καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς
2 δόξης αὐτοῦ. καὶ ἔκραξεν ἐν ἰσχυρᾷ φωνῇ λέγων, Ἔπε-
σεν Ἔπεσεν, Βαβυλὼν ἡ μεγάλῃ καὶ ἐγένετο κατοικητήριον
δαιμονίων, καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου, καὶ
3 φυλακὴ παντὸς ὀρνέου ἀκαθάρτου καὶ μεμισημένου. ὅτι
ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς πέπωκαν πάντα
τὰ ἔθνη, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς μετ᾽ αὐτῆς ἐπόρνευσαν, καὶ
οἱ ἔμποροι τῆς γῆς ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ στρήνους αὐτῆς
4 ἐπλούτησαν. Καὶ ἤκουσα ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ,
λέγουσαν, Ἐξέλθατε ὁ λαός μου, ἐξ αὐτῆς, ἵνα μὴ συνκοι-
νωνήσητε ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῆς, καὶ ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς,
5 ἵνα μὴ λάβητε ὅτι ἐκολλήθησαν αὐτῆς αἱ ἁμαρτίαι ἄχρι
τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐμνημόνευσεν ὁ Θεὸς τὰ ἀδικήματα αὐ-
6 τῆς. ἀπόδοτε αὐτῇ ὡς καὶ αὐτὴ ἀπέδωκεν καὶ διπλώσατε
τὰ διπλᾶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς, ἐν τῷ ποτηρίῳ ᾧ ἐκέρασεν
7 κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν. ὅσα ἐδόξασεν αὐτὴν καὶ ἐστρη-
νίασεν τοσοῦτον δότε αὐτῇ βασανισμὸν καὶ πένθος, ὅτι ἐν
τῇ καρδίᾳ αὐτῆς λέγει, ὅτι Κάθημαι βασίλισσα, καὶ χήρα
8 οὐκ εἰμί, καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω. διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ
ἥξουσιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος καὶ πένθος καὶ λιμός,
καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται, ὅτι ἰσχυρὸς Κύριος ὁ Θεὸς ὁ
9 κρίνας αὐτήν. καὶ κλαύσουσιν καὶ κόψονται ἐπ᾽ ἀυτην,
οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς οἱ μετ᾽ αὐτῆς πορνεύσαντες καὶ στρηνι-

άσαντες, ὅταν βλέπωσιν τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς,
ἀπὸ μακρόθεν ἑστηκότες διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ 10
αὐτῆς, λέγοντες, Οὐαὶ, οὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, Βαβυλὼν,
ἡ πόλις ἡ ἰσχυρά, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἦλθεν ἡ κρίσις σου. καὶ 11
οἱ ἔμποροι τῆς γῆς κλαίουσιν καὶ πενθοῦσιν ἐπ' αὐτήν ὅτι
τὸν γόμον αὐτῶν οὐδεὶς ἀγοράζει οὐκέτι, γόμον χρυσοῦ, 12
καὶ ἀργύρου, καὶ λίθου τιμίου, καὶ μαργαριτῶν καὶ βυσ-
σίνου καὶ πορφύρας, καὶ σιρικοῦ καὶ κοκκίνου, καὶ πᾶν
ξύλον θύϊνον, καὶ πᾶν σκεῦος ἐλεφάντινον, καὶ πᾶν σκεῦος
ἐκ ξύλου τιμιωτάτου, καὶ χαλκοῦ, καὶ σιδήρου, καὶ μαρ-
μάρου, καὶ κιννάμωμον, καὶ ἄμωμον καὶ θυμιάματα, καὶ 13
μύρον, καὶ λίβανον, καὶ οἶνον, καὶ ἔλαιον, καὶ σεμίδαλιν,
καὶ σῖτον, καὶ κτήνη, καὶ πρόβατα, καὶ ἵππων, καὶ ῥεδῶν,
καὶ σωμάτων, καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων. καὶ ἡ ὀπώρα σου 14
τῆς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ, καὶ πάντα τὰ
λιπαρὰ καὶ τὰ λαμπρὰ ἀπώλοντο ἀπὸ σοῦ, καὶ οὐκέτι οὐ
μὴ αὐτὰ. εὑρήσουσιν οἱ ἔμποροι τούτων, οἱ πλουτήσαν- 15
τες ἀπ' αὐτῆς, ἀπὸ μακρόθεν στήσονται διὰ τὸν φόβον τοῦ
βασανισμοῦ αὐτῆς, κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, λέγοντες, 16
Οὐαὶ, οὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ περιβεβλημένη βύσσινον
καὶ πορφυροῦν καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη ἐν χρυσῷ
καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίτῃ ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη ὁ το-
σοῦτος πλοῦτος καὶ πᾶς κυβερνήτης, καὶ πᾶς ὁ ἐπὶ τόπον 17
πλέων καὶ ναῦται, καὶ ὅσοι τὴν θάλασσαν ἐργάζονται ἀ-
πὸ μακρόθεν ἔστησαν, καὶ ἔκραζον βλέποντες τὸν καπνὸν 18
τῆς πυρώσεως αὐτῆς, λέγοντες, Τίς ὁμοία τῇ πόλει τῇ μεγά-
λῃ· καὶ ἔβαλον χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἔκραζον 19
κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, λέγοντες, Οὐαὶ οὐαί, ἡ πόλις ἡ
μεγάλη, ἐν ᾗ ἐπλούτησαν πάντες οἱ ἔχοντες τὰ πλοῖα ἐν τῇ
θαλάσσῃ ἐκ τῆς τιμιότητος αὐτῆς, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη.
εὐφραίνου ἐπ' αὐτῇ, οὐρανέ, καὶ οἱ ἅγιοι καὶ οἱ ἀπόστο- 20
λοι καὶ οἱ προφῆται, ὅτι ἔκρινεν ὁ Θεὸς τὸ κρίμα ὑμῶν ἐξ
αὐτῆς. Καὶ ἦρεν εἷς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον ὡς μύλον μέ- 21
γαν, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν, λέγων, Οὕτως ὁρμήματι
βληθήσεται Βαβυλὼν ἡ μεγάλη πόλις, καὶ οὐ μὴ εὑρεθῇ

22 ἔτι. καὶ φωνὴ κιθαρῳδῶν καὶ μουσικῶν καὶ αὐλητῶν καὶ
σαλπιστῶν οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ πᾶς τεχνίτης πά-
σης τέχνης οὐ μὴ εὑρεθῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ φωνὴ μύλου οὐ
23 μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ φῶς λύχνου οὐ μὴ φάνῃ ἐν
σοὶ ἔτι, καὶ φωνὴ νυμφίου καὶ νύμφης οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν
σοὶ ἔτι, ὅτι οἱ ἔμποροί σου ἦσαν οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς, ὅτι
24 ἐν τῇ φαρμακίᾳ σου ἐπλανήθησαν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐν
αὐτῇ αἷμα προφητῶν καὶ ἁγίων εὑρέθη, καὶ πάντων τῶν
ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς.

19 μετὰ ταῦτα ἤκουσα ὡς φωνὴν μεγάλην ὄχλου πολλοῦ
ἐν τῷ οὐρανῷ, λεγόντων Ἁλληλουΐα, ἡ σωτηρία καὶ ἡ δόξα
2 καὶ ἡ δύναμις τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ὅτι ἀληθιναὶ καὶ δίκαιαι
αἱ κρίσεις αὐτοῦ, ὅτι ἔκρινεν τὴν πόρνην τὴν μεγάλην, ἥ-
τις ἔφθειρεν τὴν γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἐξεδίκησεν
3 τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐτοῦ ἐκ χειρὸς αὐτῆς. καὶ δεύτε-
ρον εἴρηκαν, Ἁλληλουΐα, καὶ ὁ καπνὸς αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς
4 τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ ἔπεσαν οἱ πρεσβύτεροι οἱ
εἴκοσι τέσσαρες, καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα, καὶ προσεκύνησαν
τῷ Θεῷ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ λέγοντες, Ἀμήν, Ἁλλη-
5 λουΐα. καὶ φωνὴ ἐκ τοῦ θρόνου ἐξῆλθεν λέγουσα, Αἰνεῖτε
τῷ θεῷ ἡμῶν, πάντες οἱ δοῦλοι αὐτοῦ, οἱ φοβούμενοι αὐ-
6 τόν οἱ μικροὶ καὶ οἱ μεγάλοι. καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου
πολλοῦ, καὶ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, καὶ ὡς φωνὴν βρον-
τῶν ἰσχυρῶν, λεγόντων Ἁλληλουΐα, ὅτι ἐβασίλευσεν Κύριος
7 ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ παντοκράτωρ. χαίρωμεν καὶ ἀγαλλιῶμεν
καὶ δῶμεν τὴν δόξαν αὐτῷ, ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ ἀρνίου,
8 καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡτοίμασεν ἑαυτήν. καὶ ἐδόθη αὐτῇ ἵνα
περιβάληται βύσσινον λαμπρὸν, καθαρόν τὸ γὰρ βύσσινον
9 τὰ δικαιώματα τῶν ἁγίων. ἐστίν καὶ λέγει μοι, Γράψον,
Μακάριοι οἱ εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου τοῦ ἀρνίου κεκλη-
μένοι. καὶ λέγει μοι, Οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ τοῦ Θεοῦ.
10 εἰσιν καὶ ἔπεσα ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ προσκυνῆ-
σαι αὐτῷ, καὶ λέγει μοι, Ὅρα μή, σύνδουλός σού εἰμὶ καὶ
τῶν ἀδελφῶν σου τῶν ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ τῷ Θεῷ
προσκύνησον, ἡ γὰρ μαρτυρία Ἰησοῦ, ἐστιν τὸ πνεῦμα τῆς

προφητείας. Καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν ἠνεῳγμένον καὶ ἰδοὺ 11
ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν καλούμενος πι-
στὸς καὶ ἀληθινός, καὶ ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει καὶ πολεμεῖ.
οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ φλὸξ πυρός, καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐ- 12
τοῦ διαδήματα πολλά, ἔχων ὄνομα γεγραμμένον, ὃ οὐδεὶς
οἶδεν εἰ μὴ αὐτός, καὶ περιβεβλημένος ἱμάτιον περιρε- 13
ραμμένον αἵματι, καὶ κέκληται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ὁ λόγος
τοῦ Θεοῦ. καὶ τὰ στρατεύματα ἐν τῷ οὐρανῷ ἠκολούθει 14
αὐτῷ ἐφ' ἵπποις λεὺκοῖς, ἐνδεδυμένοι βύσσινον λευκὸν κα-
θαρόν. καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐκπορεύεται ῥομφαία 15
ὀξεῖα, ἵνα ἐν αὐτῇ πατάξῃ τὰ ἔθνη, καὶ αὐτὸς ποιμανεῖ
αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ, καὶ αὐτὸς πατεῖ τὴν ληνὸν τοῦ
οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς τοῦ Θεοῦ τοῦ παντοκράτορος.
καὶ ἔχει ἐπὶ τὸ ἱμάτιον καὶ ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ ὄνομα γε- 16
γραμμένον, Βασιλεὺς βασιλέων καὶ Κύριος κυρίων. Καὶ 17
εἶδον ἕνα ἄγγελον ἑστῶτα ἐν τῷ ἡλίῳ, καὶ ἔκραξεν ἐν φω-
νῇ μεγάλῃ, λέγων πᾶσιν τοῖς ὀρνέοις τοῖς πετομένοις ἐν
μεσουρανήματι, Δεῦτε συνάχθητε εἰς τὸ δεῖπνον τὸ μέγα
τοῦ Θεοῦ, ἵνα φάγητε σάρκας βασιλέων, καὶ σάρκας χι- 18
λιάρχων, καὶ σάρκας ἰσχυρῶν, καὶ σάρκας ἵππων καὶ τῶν
καθημένων ἐπ' αὐτῶν, καὶ σάρκας πάντων, ἐλευθέρων τε
καὶ δούλων, καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων. Καὶ ἴδον τὸ θηρίον, 19
καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ τὰ στρατεύματα αὐτῶν συν-
ηγμένα ποιῆσαι τὸν πόλεμον μετὰ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ
ἵππου, καὶ μετὰ τοῦ στρατεύματος αὐτοῦ. καὶ ἐπιάσθη 20
τὸ θηρίον, καὶ μετ αὐτοῦ, ὁ ψευδοπροφήτης ὁ ποιήσας τὰ
σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐπλάνησεν τοὺς λαβόντας τὸ
χάραγμα τοῦ θηρίου, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι
αὐτοῦ ζωντες ἐβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς
τῆς καιομένης ἐν θείῳ, καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῇ 21
ῥομφαίᾳ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου, τῇ ἐξελθούσῃ ἐκ
τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ
τῶν σαρκῶν αὐτῶν.

Καὶ ἴδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα **20**
τὴν κλεῖν τῆς ἀβύσσου, καὶ ἅλυσιν μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα

2 αὐτοῦ. καὶ ἐκράτησεν τὸν δράκοντα, ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος ὅς
ἐστιν διάβολος καὶ ὁ Σατανᾶς, καὶ ἔδησεν αὐτὸν χίλια ἔτη,
3 καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον, καὶ ἔκλεισεν καὶ ἐσ-
φράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ, ἵνα μὴ πλανήσῃ ἔτι, τὰ ἔθνη ἄχρι
τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη, μετὰ ταῦτα δεῖ αὐτόν, λυθῆναι μι-
4 κρὸν χρόνον. Καὶ ἴδον θρόνους, καὶ ἐκάθισαν ἐπ' αὐτούς,
καὶ κρίμα ἐδόθη αὐτοῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμέ-
νων διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ,
καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τὸ θηρίον οὐδὲ τὴν εἰκόνα
αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον καὶ ἐ-
πὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν, καὶ ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ
5 Χριστοῦ χίλια ἔτη. οἱ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἔζησαν ἄχρι
6 τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη. αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. μακά-
ριος καὶ ἅγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ, ἐπὶ
τούτων ὁ δεύτερος θάνατος οὐκ ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλά ἔσονται
ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ βασιλεύσουσιν μετ'
7 αὐτοῦ τὰ χίλια ἔτη. Καὶ ὅταν τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη, λυθή-
8 σεται ὁ Σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, καὶ ἐξελεύσεται
πλανῆσαι τὰ ἔθνη τὰ ἐν ταῖς τέσσαρσιν γωνίαις τῆς γῆς, τὸν
Γὼγ καὶ Μαγώγ, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον, ὧν ὁ
9 ἀριθμὸς αὐτῶν ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης. καὶ ἀνέβησαν
ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς, καὶ ἐκύκλευσαν τὴν παρεμβολὴν
τῶν ἁγίων καὶ τὴν πόλιν τὴν ἠγαπημένην, καὶ κατέβη πῦρ
10 ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγεν αὐτούς, καὶ ὁ διάβολος ὁ
πλανῶν αὐτοὺς ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ
θείου, ὅπου καὶ τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης, καὶ βασα-
νισθήσονται ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
11 Καὶ εἶδον θρόνον μέγαν λευκὸν καὶ τὸν καθήμενον ἐπ' αὐ-
τόν οὗ ἀπὸ τοῦ προσώπου ἔφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός, καὶ
12 τόπος οὐχ εὑρέθη αὐτοῖς. καὶ εἶδον τοὺς νεκρούς τοὺς
μεγάλους, καὶ τοὺς μικρούς ἑστῶτας ἐνώπιον τοῦ θρόνου
καὶ βιβλία ἠνοίχθησαν καὶ ἄλλο βιβλίον ἠνοίχθη ὅ ἐστιν τῆς
ζωῆς, καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς
13 βιβλίοις, κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς
νεκροὺς, τοὺς ἐν αὐτῇ καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ἔδωκαν

τοὺς νεκροὺς, τοὺς ἐν αὐτοῖς καὶ ἐκρίθησαν ἕκαστος κατὰ
τὰ ἔργα αὐτῶν. καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ἐβλήθησαν εἰς 14
τὴν λίμνην τοῦ πυρός, οὗτος ὁ θάνατος. ὁ δεύτερός ἐστιν
ἡ λίμνη τοῦ πυρός καὶ εἴ τις οὐχ εὑρέθη ἐν τῇ βίβλῳ τῆς 15
ζωῆς γεγραμμένος, ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός,
Καὶ εἶδον οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινήν, ὁ γὰρ πρῶ- **21**
τος οὐρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ ἀπῆλθαν καὶ ἡ θάλασσα οὐκ
ἔστιν ἔτι. καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἰερουσαλὴμ καινὴν, 2
εἶδον καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἡτοι-
μασμένην ὡς νύμφην κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. καὶ 3
ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ θρόνου, λεγούσης, Ἰδοὺ, ἡ
σκηνὴ τοῦ Θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσει μετ' αὐ-
τῶν, καὶ αὐτοὶ λαοὶ αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς ὁ Θεὸς ἔσται
μετ' αὐτῶν, καὶ ἐξαλείψει πᾶν δάκρυον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν 4
αὐτῶν, καὶ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι, οὔτε πένθος, οὔτε κραυ-
γὴ, οὔτε πόνος, οὐκ ἔσται ἔτι, ὅτι τὰ πρῶτα ἀπῆλθαν καὶ 5
εἶπεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τῷ θρόνῳ Ἰδοὺ, καινὰ ποιῶ. πάντα
καὶ λέγει Γράψον, ὅτι οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοί
εἰσιν καὶ εἶπέν μοι, Γέγοναν ἐγώ τὸ Ἄλφα καὶ τὸ Ὦ, ἡ ἀρ- 6
χὴ καὶ τὸ τέλος. ἐγὼ τῷ διψῶντι δώσω αὐτῷ ἐκ τῆς πηγῆς
τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν. ὁ νικῶν κληρονομήσει ταῦτα 7
καὶ ἔσομαι αὐτῷ Θεὸς, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι υἱός. τοῖς δὲ 8
δειλοῖς καὶ ἀπίστοις καὶ ἐβδελυγμένοις καὶ φονεῦσιν καὶ
πόρνοις καὶ φαρμάκοις καὶ εἰδωλολάτραις καὶ πᾶσιν τοῖς
ψευδέσιν τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιομένῃ πυρὶ καὶ
θείῳ, ὅ ἐστιν ὁ θάνατος. ὅ δεύτερος Καὶ ἦλθεν εἷς ἐκ τῶν 9
ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας τῶν γεμόντων
τῶν ἑπτὰ πληγῶν τῶν ἐσχάτων, καὶ ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ, λέ-
γων, Δεῦρο, δείξω σοι τὴν νύμφην τὴν γυναῖκα. τοῦ ἀρνίου
καὶ ἀπήνεγκέν με ἐν Πνεύματι ἐπὶ ὄρος μέγα καὶ ὑψηλόν, 10
καὶ ἔδειξέν μοι τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἰερουσαλὴμ, καταβαί-
νουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἔχουσαν τὴν δόξαν 11
τοῦ Θεοῦ, ὁ φωστὴρ αὐτῆς ὅμοιος λίθῳ τιμιωτάτῳ ὡς λίθῳ
ἰάσπιδι κρυσταλλίζοντι, ἔχουσα τεῖχος μέγα καὶ ὑψηλόν, 12
ἔχουσα πυλῶνας δώδεκα, καὶ ἐπὶ τοῖς πυλῶσιν ἀγγέλους

δώδεκα, καὶ ὀνόματα ἐπιγεγραμμένα, ἅ ἐστιν τῶν δώδεκα
13 φυλῶν υἱῶν Ἰσραήλ. ἀπὸ ἀνατολῆς πυλῶνες τρεῖς, καὶ
ἀπὸ βορρᾶ, πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ νότου, πυλῶνες τρεῖς,
14 καὶ ἀπὸ δυσμῶν, πυλῶνες τρεῖς. καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως
ἔχων θεμελίους δώδεκα, καὶ ἐπ αὐτῶν δώδεκα ὀνόματα τῶν
15 δώδεκα ἀποστόλων τοῦ ἀρνίου. καὶ ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ εἶ-
χεν μέτρον κάλαμον χρυσοῦν, ἵνα μετρήσῃ τὴν πόλιν, καὶ
16 τοὺς πυλῶνας αὐτῆς, καὶ τὸ τεῖχος αὐτῆς. καὶ ἡ πόλις
τετράγωνος κεῖται, καὶ τὸ μῆκος αὐτῆς ὅσον καὶ τὸ πλάτος.
καὶ ἐμέτρησεν τὴν πόλιν τῷ καλάμῳ ἐπὶ σταδίων δώδεκα
χιλιάδων, τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς ἴσα
17 ἐστιν καὶ ἐμέτρησεν τὸ τεῖχος αὐτῆς ἑκατὸν τεσσεράκοντα
18 τεσσάρων πηχῶν, μέτρον ἀνθρώπου, ὅ ἐστιν ἀγγέλου. καὶ
ἡ ἐνδώμησις τοῦ τείχους αὐτῆς, ἴασπις, καὶ ἡ πόλις χρυσίον
19 καθαρὸν, ὅμοιον ὑάλῳ καθαρῷ. οἱ θεμέλιοι τοῦ τείχους
τῆς πόλεως παντὶ λίθῳ τιμίῳ κεκοσμημένοι. ὁ θεμέλιος ὁ
πρῶτος, ἴασπις, ὁ δεύτερος, σάπφειρος, ὁ τρίτος, χαλκε-
20 δών ὁ τέταρτος, σμάραγδος, ὁ πέμπτος, σαρδόνυξ, ὁ ἕ-
κτος, σάρδιον ὁ ἕβδομος, χρυσόλιθος, ὁ ὄγδοος, βήρυλλος,
ὁ ἔνατος τοπάζιον, ὁ δέκατος, χρυσόπρασος, ὁ ἑνδέκατος,
21 ὑάκινθος, ὁ δωδέκατος, ἀμέθυστος. καὶ οἱ δώδεκα πυ-
λῶνες, δώδεκα μαργαρῖται, ἀνὰ εἷς ἕκαστος τῶν πυλώνων
ἦν ἐξ ἑνὸς μαργαρίτου, καὶ ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως χρυσίον
22 καθαρὸν, ὡς ὕαλος διαυγής καὶ ναὸν οὐκ εἶδον ἐν αὐτῇ,
ὁ γὰρ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ ναὸς αὐτῆς ἐστιν καὶ
23 τὸ ἀρνίον. καὶ ἡ πόλις οὐ χρείαν ἔχει τοῦ ἡλίου, οὐδὲ τῆς
σελήνης, ἵνα φαίνωσιν αὐτῇ, ἡ γὰρ δόξα τοῦ Θεοῦ ἐφώτισεν
24 αὐτήν, καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ ἀρνίον, καὶ περιπατήσουσιν
τὰ ἔθνη διὰ τοῦ φωτὸς αὐτῆς καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέ-
25 ρουσιν τὴν δόξαν αὐτῶν εἰς αὐτήν, καὶ οἱ πυλῶνες αὐτῆς
26 οὐ μὴ κλεισθῶσιν ἡμέρας, νὺξ γὰρ οὐκ ἔσται ἐκεῖ. καὶ
27 οἴσουσιν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἐθνῶν εἰς αὐτήν, καὶ
οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὴν πᾶν κοινὸν καὶ ὁ ποιῶν βδέλυγμα
καὶ ψεῦδος, εἰ μὴ οἱ γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ
ἀρνίου.

καὶ ἔδειξέν μοι ποταμὸν ὕδατος ζωῆς, λαμπρὸν ὡς κρύ- 22
σταλλον, ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ
ἀρνίου. ἐν μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς καὶ τοῦ ποταμοῦ 2
ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν ξύλον ζωῆς, ποιῶν καρποὺς δώδεκα,
κατὰ μῆνα ἕκαστον ἀποδιδούς τὸν καρπὸν αὐτοῦ, καὶ τὰ
φύλλα τοῦ ξύλου εἰς θεραπείαν τῶν ἐθνῶν. καὶ πᾶν κατά- 3
θεμα οὐκ ἔσται ἔτι, καὶ ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἀρνίου
ἐν αὐτῇ ἔσται, καὶ οἱ δοῦλοι αὐτοῦ λατρεύσουσιν αὐτῷ,
καὶ ὄψονται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ 4
τῶν μετώπων αὐτῶν. καὶ νὺξ οὐκ ἔσται ἔτι καὶ οὐκ ἔχου- 5
σιν χρείαν φωτὸς λύχνου καὶ φωτὸς ἡλίου, ὅτι Κύριος ὁ
Θεὸς φωτιεῖ ἐπ αὐτούς, καὶ βασιλεύσουσιν εἰς τοὺς αἰῶ-
νας τῶν αἰώνων. Καὶ εἶπέν μοι, Οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ 6
ἀληθινοί, καὶ ὁ Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων τῶν προ-
φητῶν, ἀπέστειλεν τὸν ἄγγελον αὐτοῦ δεῖξαι τοῖς δούλοις
αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει. καὶ ἰδού, ἔρχομαι ταχύ. 7
μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου
τούτου. Κἀγὼ Ἰωάννης ὁ βλέπων Καὶ ἀκούων. ταῦτα καὶ 8
ὅτε ἤκουσα καὶ ἔβλεψα, ἔπεσα προσκυνῆσαι ἔμπροσθεν
τῶν ποδῶν τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεικνύοντός μοι ταῦτα. καὶ 9
λέγει μοι, Ὅρα μή, σύνδουλός σού εἰμι, καὶ τῶν ἀδελφῶν
σου τῶν προφητῶν, καὶ τῶν τηρούντων τοὺς λόγους τοῦ βι-
βλίου τούτου, τῷ Θεῷ προσκύνησον. Καὶ λέγει μοι, Μὴ 10
σφραγίσῃς τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τού-
του, ὁ καιρὸς γὰρ ἐγγύς ἐστιν. ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω ἔτι, 11
καὶ ὁ ῥυπαρὸς ῥυπανθήτω ἔτι, καὶ ὁ δίκαιος δικαιοσύνην
ποιησάτω ἔτι, καὶ ὁ ἅγιος ἁγιασθήτω ἔτι. ἰδού, ἔρχομαι 12
ταχύ, καὶ ὁ μισθός μου μετʹ ἐμοῦ, ἀποδοῦναι ἑκάστῳ ὡς
τὸ ἔργον ἐστὶν αὐτοῦ ἐγὼ τὸ Ἄλφα καὶ τὸ Ω, ὁ πρῶτος καὶ 13
ὁ ἔσχατος. ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος, μακάριοι οἱ πλύνοντες 14
τὰς στολὰς αὐτῶν ἵνα ἔσται ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον
τῆς ζωῆς, καὶ τοῖς πυλῶσιν εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν, ἔξω 15
οἱ κύνες καὶ οἱ φάρμακοι καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ
οἱ εἰδωλολάτραι, καὶ πᾶς ποιῶν καὶ φιλῶν ψεῦδος. Ἐγὼ 16
Ἰησοῦς ἔπεμψα τὸν ἄγγελόν μου μαρτυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα

ἐπὶ ταῖς ἐκκλησίαις. ἐγώ εἰμι ἡ ῥίζα καὶ τὸ γένος Δαυείδ ὁ
17 ἀστὴρ ὁ λαμπρὸς ὁ πρωϊνός καὶ τὸ Πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη
λέγουσιν, Ἔρχου καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω, Ἔρχου καὶ ὁ δι-
18 ψῶν ἐρχέσθω ὁ θέλων λαβέτω ὕδωρ ζωῆς δωρεάν. Μαρτυ-
ρῶ ἐγὼ παντὶ τῷ ἀκούοντι τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ
βιβλίου τούτου, ἐάν τις ἐπιθῇ ἐπ′ αὐτά ἐπιθήσει ἐπ αὐτὸν ὁ
19 Θεὸς τὰς πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, καὶ
ἐάν τις ἀφέλῃ ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τῆς προφητείας
ταύτης, ἀφελεῖ ὁ Θεὸς τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς
ζωῆς, καὶ ἐκ τῆς πόλεως τῆς ἁγίας, τῶν γεγραμμένων ἐν τῷ
20 βιβλίῳ τούτῳ. λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα, ναί, ἔρχομαι ταχύ.
21 ἀμήν. ἔρχου, Κύριε Ἰησοῦ. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ
μετὰ πάντων